NAZIONALE
R. BIBLIOTECA CENTRALE V. E. II
M 8
47 B
2
ROMA

A·ROS·NCTI

8-47 B-2

Digitized by Google

NAZIONALE
M 8

SACROSANCTI
CONCILII
TRIDENTINI,
CANONES, ET DECRETA.

Cum citationibus ex vtroque Teſtamento, & Iuris Pontificij Conſtitutionibus alijſq; S. R. E. Concil.

AB HORATIO LVCIO CALLIENSI
I.C. & Modoetię Archipresb. collectis.

His nouiſſimè præter Piorum IV. & V. Rom. Pont. Bullas: necnon Indicem Seſſ. Decr. Cap. Librorumq; Prohibitorum illum poſtremò publicatum;

Acceſſit aurea Margarita materiarum, omnes gemmas in ipſius Concilij ſingulis contextibus abditis copiosè depromens.

Cum Hiacyntho omnium Conciliorum ex primo ſub D. Petro vſque ad Paulum Quintum per Mag. Mauritium de Gregorio Siculum Ordinis Prædicatorum.

Quæ omnia hac poſtrema editione accuratiſſimè recognita, emendatiora, & vberiora prodeunt.

VENETIIS, Apud Milochum. M DC LXIV.

SVPERIORVM PERMISSV.

Digitized by Google

NAZIO

Google

DESCRIPTIO TRIDENTINÆ
CIVITATIS.

TRIDENTI *Ciuitas in finibus Venetæ Prouinciæ, inter montes, in planicie poſita eſt: muris vallata lapideis, quam ex Septentrione abluit Atheſis fluuius, ambitus, milliaris Itali. In ea vias latas, & lapidibus ſtructas, domos verò ita honorificas cernas, vt, nouam, non veterem Ciuitatem præſeferat, Templa ſatis pulchra conſpicias, ſed in omnibus ijs parum ſtructuræ. Arcem habet conſpicuam, vt domum aurea dicas potiùs, & quam poſſint & Imperatores, & Reges percommodè inhabitare, a Bernardo Cleſio Trid. Præſide auctam, & illuſtratam non multos ante hac annos. Influit placidè in vrbem per muros ab Oriente aquæ riuus, ſuper quo ædificia ſericea, & molæ frumentariæ multæ ſunt, vnde item plurimi riuuli deducuntur per medias vias in vſum, & publicam commoditatem. Super Atheſim, ad portam quæ dicitur S. Laurentij, Pontem habet magnificum, ſed ligneum, 140. paſſum longitudinis, Montes circum ſe habet niuibus continuò obſitos, ſcopuloſos, inaceſſos, præcipites, & ita prælatos, vt dicas cælum lumina montium cacumina contingere. Fauces habet duas, quarum altera vergit ad Septentrionem, altera verò ducit Veronam. Planiciem admodum paruam, ſed ridente, & arboribus, & uitibus mirum in modum conſitam, quàm Atheſis circuit; & lambit undequaque. Promiſcua habitantibus, lingua, ſcilicet Theutonica, & Itala, ſed Itali omnes etiam, cum placet, Theutonicè loquuntur. Tridentum Germanorum ſentina, Italorum uerò refugium eſt, cum quid infortunij, illis occurrit. Parum frumenti, ſed plurimum uini, ac perſuaue habent album, & ſubrubeum. Per æſtatem*

talum temperatum eſt: diebus autem canicularibus, Sol apprimè ſeruens. Hyberno verò tempore propter niuium, & glacierum ingentes horrores, vix huiuſmodi regio habitari poteſt; neque ſatis ſunt hominibus hypocauſta ad depellenda frigora, quæ eo tempore tam magna ſunt, vt non ſinant aquas deſcendere in terram, ſed ſtatim venientes, conuertant in niues. Et quod datur miraculo, vt putei ipſius Ciuitatis per tempus id aquis omninò careant. Boues, & vaccas pro mulis, aſellis, & equis onerarijs habent, cum eorum plauſtris, tàm ad res conuehendas facilibus, vt ad montium cacumina ſic properent, ac ſi eſſent in planicie, à viarumque publicarum curatoribus ita iuga aptata ſunt, vt vſque ad culmen acceſſibile quorumcumq; montium ad eiſdem iri poſſit. Nunc demum Ciuitas iſta; & opulenta, & clara effecta eſt propter Concilium, quod in ea fuit per plurimos annos, & nunc viget maximè. Nam huc conuenere quinque primùm Card. Præſidentes, & Legati Concilij pro S.D.N.D. Pio Quarto Pont. Opt. Max. duo ſimiliter Cardinales, Lotharingus, & Madrutius Patriarchæ tres, Archiepiſcopi 33. Epiſcopi 235. Abbates 7. Ordinum Generales 7. cum Theologis 146. & vltra Sæcularibus, & Regularibus, Ferdinandique Cæſaris, Regis Galliæ Hiſpaniarum, Portugalliæ, Hungariæ, Bohemiæ, Poloniæ, Venetiarum, Septem Cantonum, Heluetiorum, Bauariæ, Sabaudiæ, Florentiæ, & aliorum Principum Eccleſiaſticorum Oratores.

BVL-

BVLLA INDICTIONIS

Sacri œcumenici, & Generalis Concilij Tridentini, ſub Paulo III. Pont. Max.

Paulus Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INITIO noſtri huius Pontificatus, quem non ob merita noſtra, ſed propter ſuam magnam bonitatem, Dei omnipotentis prouidentia nobis commiſit, cernentes iam tum in quas perturbationes temporum, quotque incommoda rerum ferè omnium noſtra Paſtoralis ſollicitudo, & vigilantia eſſet vocata, cupiebamus, quidem mederi Chriſtianæ Reipublicæ malis, quibus illa iamdudum vexata, & prope modum oppreſſa eſt: ſed ipſi etiam, vt homines circumdati infirmitate, ad tantum onus tollendum impares vires noſtras eſſe ſentiebamus. Nam cum pace opus eſſe intelligeremus ad liberandam, & conſeruandam a plurimis impendentibus periculis Rempub. omnia inuenimus odijs, & diſsenſionibus plena, diſſentientibus præſertim Principibus ijs, inter ſe, quibus ſumma rerum penè omnis a Deo permiſsa eſt. Cùm vnum Ouile, & vnum Paſtorem Dominici eſſe gregis ad integritatem Chriſtianæ religionis, & ad cæleſtium bonorum ſpem in nobis confirmandam, neceſſarium duceremus; ſchiſmatis diſſidij hæreſibus erat Chri-

ſtiani nominis diuulſa iam penè, & lacerata vnitas. Cum tutam atque munitam ab infidelium armis, atque inſidijs Rempub. optaremus; noſtris erratis, noſtraque cunctorum culpa, Dei videlicet ira peccatis noſtris imminente, Rodus fuerat amiſsa, Hungaria vexata, conceptum & meditatum contra Italiam, contraq. Auſtriam, & Illyricum terra, marique bellum; cum impius, & immitis hoſtis noſter Turca nullo tempore requieſceret, noſtrumque inter ſe odia, & diſsenſionem ſuam benè gerendæ rei occaſionem duceret. Igitur, vt dicebamus, intenſa hæreſum diſſenſionum, bellorumque tempeſtate, tantiſque excitatis fluctibus cum eſsemus ad moderandam, & gubernandam Petri nauiculam vocati, nec viribus ipſi noſtris ſatisfideremus; primum coniecimus in Domino cogitatus noſtros, vt ipſe nos nutriret, animumque noſtrum firmitate, & robore, mente, conſilio, ſapientiaque inſtrueret: deinde animo repetentes maiores noſtros ſapientia admirabili, & ſanctitate præditos, ſæpè in ſummis Chriſtianæ Reipub. periculis remedium optimum, atque opportuniſſimum œcumenica Concilia, & Epiſcoporum generales Conuentus adhibuiſse, ipſi quoque animum ad generale habendum Concilium adiecimus, exquiſitiſque Principum ſententijs quorum nobis videbatur vtilis in primis, & opportuna ad hanc rem eſse conſenſio; cum eos tunc non alienos ab hoc tam ſancto opere inueniſsemus, œcumenicum Concilium, & generalem eorum Epiſcoporum, aliorumque Patrum, ad quos pertineret, Conuentum in ciuitate Mantuæ indiximus, anno Incarn. Domini. (ſicut litteris, & monumentis noſtris teſtatum eſt) 1537. Pont. noſtri III. ad X. kal. Iun. Inchoandum: ſpem prope certam habentes, fore, vt cum illic in nomine Domini eſsemus congregati, ipſe ſicuti promiſit Dominus, Matth. 18. in medio noſtrum affuturus, & bonitate, ac miſericordia ſua omnes temporum procellas, omniaque pericula Spiritu oris ſui facilè depulſurus eſset. Sed, vt ſemper inſidiatur pijs actionibus humani generis hoſtis, primum contra omnem ſpem, & expectationem noſtram denegata fuit nobis Mantuana

tiana Ciuitas, niſi aliquas conditiones ſubiremus ab inſtitutis maiorum noſtrorum, & conditione temporum noſtraque ac huiur S. Sedis, ac nominis Eccleſiæ dignitate, libertateque prorſus alienas, quas in alijs noſtris litteris expreſſimus. Quapropter alium inuenire locum, aliamque eligere Ciuitatem neceſſe habuimus, quæ cum non ſtatim nobis occurreret idonea, & apta ad ſequentes kalend. Nouembr. prorogare Concilij celebrationem fuimus coacti. Interim ſæuus, & perpetuus hoſtis noſter Turca, ingenti claſſe Italiam adortus, aliquot oppida in littoribus Apuliæ cępit, vaſtauit, diripuit, prædas hominum abegit. Nos in maximo timore, & periculo omnium muniendis littoribus noſtris, finitimisque auxilio iuuandis fuimus occupati; nec tamen interea deſtitimus conſulere, & hortari Chriſtianos Principes, vt, de idoneo habendi Concilium loco quid ſentirent, nobis exponerent, quorum cum eſſent incertæ, variæque ſententiæ, tempuſque diutius, quàm erat opus, videretur cætrahi: nos optimo animo, atque vt arbitramur etiam conſilio; Vincentiam eſegimus, vrbem copioſam, & Venetorum, qui eam nobis concedebant, virtute, authoritate, potentia, cum aditum patentem; tum ſtationem omnibus liberam, atque tutam in primis ſe habentem. Sed cum iam tempus longius progreſſum eſset, nouæque vrbis electionem omnibus ſignificari conuenerit, iamque kalend. Nouembr. appetentes facultatem huius diuulgationis excluderent, hyemſque eſset propinqua: rurſus altera prorogatione tempus Concilij differre in proximum ſequẽs Ver, Maijque futuras kalend. compulſi fuimus. Quare firmiter conſtituta, atque decreta, cum, & nos ipſos, & cætera omnia ab eum benè agendum Deo iuuante, celebrandumque conuentum pararemus, plurimum reputantes intereſse cum celebrationis Concilij, tum vniuerſæ Chriſtianæ Reipubl. Chriſtianos Principes pace inter ſe, & concordia conſentire, chariſſimos in Chriſto filios noſtros, Carolum Roman. Imper. ſemper Augnſt. & Chriſtianiſſimum Regem Franciſcum, duo præcipua Chriſtiani nominis firmamenta, at-

quæ ſubſidia orare, atque obſecrare inſtitimus, vt ad colloquium inter ſe, & nobiſcum vna conuenirent; quorum quidem apud vtrunque litteris, Nuncijs, & a latere noſtro miſſis, ex venerab. Fratrum noſtrorum numero Legatis, ſæpiſſimè egeramus, vt ex ſimultate, & diſſidiis ambo iu vnum foedus, & piam amicitiam vellent conuenire, labentibusque ſuccurrere Chriſtianis rebus, quarum ſeruandarum cum eſſet illis poteſtas a Deo præcipuè tributa, ſi id non agerent, & ad commune Chriſtianorum bonum ſua conſilia non dirigeretur, acris, & ſeuera ratio eidem Deo ab ipſis reddenda eſſet. Qui aliquando precibus noſtris annuentes, Nicæam ſe contulere, quo nos quoque longum iter, & ſenili ætati noſtræ vehementer contrarium; Dei & pacis conciliandæ cauſa ſuſcepimus. Neque prætermiſimus interea, cum tempus Concilii præſtitutum, Kal. videlicet Maiæ appropinquarent, tres Legatos ſummæ virtutis, ac authoritatis a latere noſtro de numero eorumdem fratrum noſtrorũ Sanct. Roman. Eccleſ. Card. Vincentiam mittere, qui initium Concilij facerent, Prælatoſque vndique venientes exciperent, & ea, quæ iudicarent eſse opus, agerent, & tractarent, quo ad nos ab itinere, & negotio pacis reuerſi, omnia accuratius dirigere poſſemus. Interim verò in illud ſanctum opus, maximeque neceſsarium, tractationem videlicet pacis inter Principes incubuimus, & quidem omni animi ſtudio, omni pietate, ac diligentia. Teſtis eſt nobis Deus, cuius freti clementia, noſmetipſos itineris, & vitæ periculo expoſuimus. Noſtra teſtis conſcientia, quæ nihil habet in hac re quidem, in quo nos arguat, aut prætermiſsæ, aut non quæſitæ ad pacificandum occaſionis. Principes ipſi teſtes, quos tam ſæpè, tamque amanter Nuntijs, litteris, Legatis, monitis, hortatu, precibuſque omnibus obſecraueramus, vt ſimultates deponerent, vt ſocietatem coirent, vt Chriſtianæ Reipub. in maximum, & propinquum iam adductæ diſcrimen, omnibus ſtudijs, & ſubſidiis opitularentur. Iam verò teſtes illæ vigiliæ, atque curæ, illi diurni, nocturnique animi noſtri labores graueſque ſollicitudines, quas ob hanc

rem,

rem, & cauſam, plurimas iam ſuſcepimus, nec tamen ad optatum exitum noſtra conſilia, & acta adhuc perducta ſunt. Ita enim viſum Domino Deo eſt; quem tamen non deſperamus aliquando optata noſtra benignius reſpecturum, ipſi quidem, quantum in nobis fuit, nihil, quod eſset noſtro Paſtorali officio debitum, in hac re omiſimus; Quod ſi qui ſunt, qui actiones pacis noſtras in aliam interpretentur partem, dolemus quidem, ſed tamen in dolore noſtro, gratias Deo Omnipotenti agimus, qui ad exemplum, & doctrinam patientiæ noſtræ ſuos voluit Apoſtolos haberi dignos, qui pro nomine Ieſu, qui pax noſtra eſt contumeliam paterentur. Verùm in illo congreſsu, colloquioque noſtro, quòd Niçææ habitum eſt, etſi peccatis noſtris impedientibus inter duos Principes vera, & perpetua pax non potuit confici, induciæ tamen decennales factæ ſunt, quarum opportunitate nos ſperantes, & Sacrum Concilium commodius celebrâtum iri, & deinde ex Concilii authoritate perfici poſse pacem; apud Principes inſtitimus, vt & ipſi venirent ad Concilium, & Prælatos ſuos præſentes ducerent, abſenteſque accerſerent. Qui cum de vtroque ſe excuſaſſent, quod & ipſis redire in Regna ſua tum neceſse eſset, & Prælatos, quos ſecum habuiſsent, itinere, atque impendijs feſsos, atque exhauſtos recreari, & refici oporteret; nos hortati ſunt, vt aliam quoque prorogationem temporis habendi Concilii decerneremus. Quà in re concedenda cum eſsemus aliquantum difficiles, litteras interim a Legatis noſtris, qui Vincentiæ erant, accepimus, tranſacto iam, & longius præterito Concilii ineundi die, vnum vix, aut alterum ex externis nationibus Prælatum Vincentiam ſe contuliſse. Quo nuntio accepto, cum videremus eo tempore nulla iam ratione haberi Concilium poſse, ipſis Principibus conceſſimus, vt differretur tempus agendi Concilij vſq. ad ſanctum Paſcha, diemque feſtum futuræ Dominicæ Reſurrectionis. Cuius noſtri præcepti expectationiſq. decretæ litteræ Genuæ anno Incarnationis Domini 1538. 4. kalend. Iul. factæ, publicatæque ſunt, atque hanc dilationem eo propenſius

feci-

fecimus, quod pollicitus eſt nobis vterque Principes Legatos ſuos Romam ad nos ſe miſſurum, vt ea, quæ ad perfectionem pacis reliqua eſſent, neque Niceæ ob breuitatem temporis potuerant omnia confici, Romæ commodius coram nobis agerentur, & tractarentur, & ob hanc rationem etiam a nobis ambo petierunt, vt hæc pacificationis procuratio Concilij celebrationi præponeretur, cum ipſum Concilium, pace facta, multo deinde vtilius, & ſalutarius Chriſtianæ Reip. futurum eſſet; ſemper enim hæc pacis ſpes nobis iniecta, Principum nos voluntatibus aſſentiri hortata eſt, quam ſpem vehementer auxit poſt diſceſſum a Nicæa noſtrum ipſorum duorum Principum inter ſe beneuola, amicaque congreſſio, quæ maxima noſtra cum lætitia, a nobis intellecta confirmauit nos in bona ſpe, vt tandem aliquando noſtras preces apud Deum exauditas & vota pacis accepta eſſe crederemus. Hanc igitur pacis concluſionem cum & expectaremus, & vrgeremus, nec ſolum duobus antedictis Principibus, verum etiam chariſs. in Chriſto filio noſtro Ferdinando Regi Rom. videretur, actionem Concilij, niſi pace facta, ſuſcipi non oportere, cunctique a uobis, per litteras, ſuoſque Oratores contenderent, vt alias rurſus temporis prorogationes faceremus, præcipuè autem inſtaret Sereniſs. Cæſar, promiſiſſe ſe demonſtrans iis, qui a Catholica vnitate diſſentiunt, operam ſuam apud nos interpoſiturum, vt aliqua concordiæ ratio inniretur, quod ante ſuam in Germania profectionem aptè non poſſet fieri. Nos, eadem ſemper ſpes pacis, & tantorum Principum voluntate adducti, cum præſertim cerneremus, ne ad dictum quidem Reſurrectionis feſtum alios Prælatos Vincentiam conueniſſe, prorogationis nomen iam fugientes, quod tam ſæpè fruſtra fuerat repetitum, celebrationem Generalis Concilij, ad noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum ſuſpendere maluimus, itaque fecimus, & de ſuſpenſione huiuſmodi litteras ad ſingulos ſupradictorum Principum 10. die Ianuarij. 1539. dedimus, ſicut ex illis perſpicuè poteſt intelligi. Ea itaque ſuſpenſio neceſſario per nos facta, dum tem-

tempus illud magis idoneum a nobis, paciſque aliqua concluſio expectaretur, quæ & dignitatem poſtea, frequentiãque Concilio, & Chriſtianæ Reipublicæ præſentiorem ſalutem erat allatura; Chriſtianæ intetea res in deterius quotidie prolapſæ ſunt. Hungaris, Rege ipſorum mortuo, Turcam vacantibus Ferdinando Rege bellum in eos mouente; Belgis ad defectionem à Cæſare ex parte quadam incitatis, cuius defectionis comprimendæ cauſam per Galliam amiciſſimè, & cum Rege Chriſtianiſs. concordiſſimè, magno beneuolæ inter eos voluntatis iudicio, tranſiens in Belgas Sereniſs. Cæſar, & illic deinde in Germania profectus, Conuentus Germaniæ Principum, & ciuitatum, tractandæ eius, quam dixerat, concordiæ cauſa habere cæpit. Sed cum ſpe paci iam deficiente, ille quoq. modus curandæ in Conuentibus, tractandeque concordiæ ad maiores potius diſcordias, concitandas aptus eſse videretur; inducti fuimus ad priſtinum Concilij generalis remedium reuerti, idque per Legatos noſtros Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Card. ipſi Cæſari obtulimus, quòd etiam poſtremo, & præcipuè in Ratiſponenſi conuentu egimus, cnm illic dilectus fil. noſter Gaſpar, tit. San. Praxedis Card. Contarenus, ſumma doctrina, & integritate Legatum noſtrum ageret. Nam cum id, quod ne accideret, antea veriti eramus, ex eius conuentus ſententia pateretur a nobis, vt ab Eccleſia diſſentium quoſdam articulos tolerandos declaremus, quo ad per œcumenicum Concilium illi excuterentur, & deciderentur, idque nobis, vt concederemus, neq. Chriſtiana, & Catholica veritas, neque noſtra, & Sedis Apoſt. dignitas permitteret, palam potius Concilium, vt quam primum fieret, proponi mandamus. Neque verò in alia vnquam ſententia, & voluntate fuimus; quam vt primo quoque tempore Concilium œcumenicum, & generale congregaretur; ſperabamus enim ex eo & pacem populo Chriſtiano, & Chriſtianæ religionis integritatem poſse recuperari; veruntamen id cum bona gratia, & voluntate Chriſtianorum Principum habere volebamus. Quam voluntatem dum expectamus, dum obſeruamus

mus

mus tempus abſconditum, tempus beneplaciti tui, ò Deus; aliquando tandem decernere compulſi ſumus, omnes eſſe tempus beneplacitum Deo, cum de reb.ſanctis, & ad Chriſtianam pietatem pertinentibus conſilia ineuntur. Quapropter videntes, maximo quidem animi noſtri cum dolore, rem Chriſtianam quotidie in peius ruere, Vngaria a Turcis oppreſſa, Germanis periclitantibus cęteris omnibus metu, mæroreque afflictis, nullius iam Principi conſenſum expectare, ſed tantum Dei omnipotentis voluntatem, & Chriſtianæ Reipublicæ vtilitatem attendere conſtituimus. Itaque cùm Vincentiam amplius non haberemus, cuperemuſque cùm vniuerſæ Chriſtianorum ſaluti, tum Germanicæ nationis incommodis in eligendo per nos noui Concilij habendi loco conſulere, aliquotque locis propoſitis, ipſam Tridentinam Ciuitatem ab ipſis deſiderari videremus, nos etſi in citeriore Italia commodiùs omnia tractari poſſe iudicabamus, ad eorum tamen poſtulationes noſtram voluntatem paterna charitate defleximus. Itaq; Tridentinam Ciuitatem elegimus, qua in Ciuitate œcumenicum Concilium ad proximè venturas Kalend. Nouembr. haberetur, idoneum locum illum ſtatuentes, quo ex Germania quidem, aliiſque Germaniæ finitimis nationibus facillimè, ex Gallia, Hiſpania, cæteriſque Prouinciis remotioribus non difficiliter Epiſcopi, & Prælati conuenire poſſent. Dies autem Concilii ea à nobis ſpectata eſt, quæ ſpatinm in ſe haberet, & publicandi per Chriſtianas nationes noſtri huius Decreti, & facultatis omnibus Prælatis ad veniendum tribuendæ. Quo minùs autem annum tempus præfiniremus mutando Concilij loco ſicut quibuſdam conſtitutionibus aliàs preſcriptum eſt, ea res fuit in cauſa quod longiùs extrahi ſpem ſanandæ aliqua in parte Chriſtianæ Reipublicæ, quæ tot detrimentis, & calamitatibus affecta eſt, noluimus & tamen videmus tempora, agnoſcimus difficultates; quid ſperari poſſit ex conſilijs noſtris; incertum eſſe intelligimus. Sed quia ſcriptum eſt: Reuela Domino viam tuam, & ſpera in eo; & ipſe faciet magis Dei clementiæ,

tiæ, & miſericordiæ confidere, quàm noſtræ imbecillitati diffidere, conſtituimus. Sæpè enim fit in bonis operibus incipiendis, vt, quod humana conſilia non valent, diuina virtus efficiat. Huius igitur ipſius Dei omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ac Beatorum eius Apoſtolorum Petri, & Pauli authoritate, qua nos quoque in terris fungimur, freti, atque ſubnixi, de venerabilium item fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, conſilio, & aſsenſu, ſublata amotaque ſuſpenſione, de qua ſupra commemoratum eſt, quam per præſentes tollimus, & amouemus ſacrum œcumenicum, & generale Concilium in Ciuitate Tridentina, loco commodo, & libero, omnibuſque rationibus opportuno ad Kalendas proximas Nouembris, anni præſentis ab Incarnatione Domini 1542. incipiendum proſequendum, & eodem Domino adiuuante, ad ipſius gloriam, atque laudem, & Chriſtiani totius populi ſalutem abſoluendum, perficiendumq; indicimus, annunciamus, conuocamus, ſtatuimus, atque decernimus; omnes omnibus ex locis, tàm venerabiles Fratres noſtros Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, quàm alios quoſcumque quibus iure, aut priuilegio in Concilijs generalibus reſidendi, & ſententias in eis dicendi permiſsa poteſtas eſt, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominus eis vi iuriſiurandi, quod nobis, & huic Sanctæ Sedi præſtiterunt, ac ſanctæ virtute obedientiæ, alijſque ſub pœnis, iure, aut conſuetudine in celebrationibus Conciliorum aduerſus non accedentes ferri, & proponi ſolitis; mandantes, arctèque præcipientes, vt ipſimet (niſi fortè iuſto detineantur impedimento, de quo tamen fidem facere compellantur) aut certè per ſuos legitimos procuratores, & Nuncios ſacro huic Concilio omninò adeſſe, & intereſse debeant. Supra autem dictos Imperatorem, Regemque Chriſtianiſsimum, nec non cæteros Reges, Duces, Principes, quorum præſentia, ſi aliàs vmquam, hoc quidem tempore maximè Sanctiſſimæ Chriſti fidei, & Chriſtianorum omniū futura eſt ſalutaris, roganres, atque obſecrantes per viſcera

miſe-

Digitized by Google

miſericordiæ Dei,& Domini noſtri Ieſu Chriſti, cuius fidei veritas, & religio, & intus, & extra grauiter iam oppugnatur, vt ſi ſaluam volunt Chriſtianam eſſe Rempublicam, ſi ſe Domino obſtrictos, & obligatos pro maximis illius erga ſe beneficijs intelligunt, ne deſerant ipſius Dei cauſam, & negotium, ipſimet ad Sacri Concilij celebrationem veniant in quo ipſorum pietas, atque virtus communi vtilitati,ſalutiſque ſuæ,ac cæterorum,& temporali,& æternæ plurimum eſt profutura. Sin autem (id quod nollemus) accedere ipſi nou poterunt;ac graues ſaltem viros Legatos cum authoritate mittant, qui perſonam Principis ſui quiſque & cum prudentia, & cum dignitate poſſint in Concilio referre. In primis verò vt id curent, quòd ipſi facillimum eſt, vt ex ſuis cuiuſque Regnis,ac Prouincijs Epiſcopi,& Prælati ſine tergiuerſatione, & mora ad Concilium proficiſcantur; quòd maximè quidem a Prelatis,Principibuſq; Germanię Deum ipſum,atque nos impetrare æquum eſt, vt cum eorum pręcipuè cauſa, ipſiſque cupientibus Concilium indictum ſit, & in ea Ciuitate indictum,quę,ab eis eſt deſiderata, non grauentur ipſi ſua cunctorum pręſentia id celebrare, & ornare, quo melius, atque commodius, quę ad integritatem, & veritatem Chriſtianę religionis, quę ad bonorum morum reductionem, emendationemque malorum, quę ad Chriſtianorum inter ſe tam Priucipum, quàm populorum pacem, vnitatem, concordiámq.pertineant; & quæ ad repellendos impetus Barbarorum,& infidelium, quibus illi vniuerſam Chriſtianitatem obruere moliuntur, ſint neceſſaria, Deo noſtris conſultationibus præeunte, & lumen ſapientiæ ſuæ, ac veritatis mentibus noſtris præferente, agi in dicto ſacro œcumenico Concilio,& conſpirante omnium charitate,cõſuli, tractari confici,ad optatoſque exitus deduci quamprimùm, & quàm optimè poſſint. Atque, vt noſtræ hæ litteræ;& quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perueniant, nevè quis illorum ignorantiæ excuſationem pretendat, cum preſertim etiam non ad omnes, eos quibus nominatim illæ eſsent intimandæ,tutus forſitan pa-

pateat acceſſus, volumus, & mandamus, vt in Baſilica Vaticana Principis Apoſtolorum: & in Eccleſia Lateranenſi, cum ibi multitudo populi ad audiendam rem diuinam congregari ſolita eſt, palam clara voce per Curiæ noſtræ Curſores, aut Notarios aliquos publicos legantur, lectęque in valuis dictarum Eccleſiarum, itemque Cancellariæ Apoſtolicæ portis, & Campi Floræ ſolito loco affigantur, vbi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquandiu expoſitæ pendeant, cumque inde amouebuntur, earum nihilominus exempla in eiſdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque huiuſmodi omnes, & quoſcumque quos antedictæ noſtræ litteræ comprehendunt poſt ſpatium duorum menſium a die litterarum publicationis, & affixionis, ita volumus obligatos eſſe, atque aſtrictos ac ſi ipſimet illæ coram lectæ, & intimate eſſent, tranſumptis quidem earum, quæ manu publici Notarij ſcripta, aut ſubſcripta, & ſigillo perſonę alicuius Eccleſiaſticę in dignitate conſtitutę, munita fuerint, vt fides certa, & indubitata habeatur: mandamus, atque decernimus. Nulli ego omninò hominum liceat hanc paginam noſtrę indictionis, annunciationis, conuocationis, ſtatuti, decreti, mandati, pręcepti, & obſecrationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Datum Romę, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domin. 1542. 11. kal. Iunij anno VIII.

Bloſius.

Hier. Dand.

Digitized by Google

Digitized by Google

SESSIO PRIMA

SACROSANCTI

Oecumenici, & Generalis

CONCILII TRIDENTINI,

SVB PAOLO III. PONT. MAX.

Celebrata die 13. Menſ. Dec. Anno Dom. 1545.

Decretum de inchoando Concilio.

P*LACETNE vobis, ad laudem, & gloriam Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ad incrementum, & exaltationẽ fidei, & religionis Chriſtianæ, ad extirpationem hæreſum, ad pacem, & vnionem Eccleſiæ, ad reformationem Cleri, & populi Chriſtiani, ad depreſſionem, & extinctionem hoſtium Chriſtiani nominis decernere, & declarare, ſacrum Tridentinum, & generale Conciliũ incipere, & inceptum eſſe?* Reſponderunt, *Placet.*

Indictio futuræ Seſſionis.

Et cum proxima ſit celebritas Natiuitatis D.N.I.C. & ſubſequantur aliæ feſtiuitates labentis, & incipientis anni: placetnè vobis primam futuram Seſſionem habendam eſſe in die Iouis poſt Epiphaniam, quæ erit ſeptima menſis Ianu. anno Domini. 1546. Reſponderunt. *Placet.*

SESSIO II.

Celebrata die VII. Menſis Ianuarij. 1546.

Decretum de modo viuendi, & alijs. in Concilio ſeruandis.

Sacroſancta Tridentina Synodus, in Spirito ſancto legitimè congregata, in ea Præſidentibus eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis: agnoſcens cum B. Iacobo Apoſtolo, quòd omne datum optimum, & omne donum perfectum deſurſum eſt, deſcendens a Patre luminum, qui ijs, qui poſtulant à ſe ſapientiam, dat omnibus affluenter, & non improperat eis; & ſimul ſciens quod initium ſapientiæ eſt timor Domini; ſtatuit, & decreuit, omnes, & ſingulos Chriſti fideles, in ciuitate Tridentina congregatos, exhortandos eſſe, prout exhortatur, vt ſe a malis, & peccatis hactenus commiſſis emendare, ac de cætero in timore Domini ambulare, & deſideria carnis non perficere, orationibus inſtare, ſæpiùs cōfiteri, Euchariſtiæ ſacramentum ſumere, eccleſias frequentare, præcepta deniq: Dominica, quantum quiſque poterit adimplere, nec non quotidie pro pace Principum Chriſtianorum, & vnitate Eccleſiæ priuatim orare velint: Epiſcopos verò, & quoſcumq; alios in ordine ſacerdotali conſtitutos, œcumenicum Concilium in ea ciuitate concelebrantes, vt aſſiduè in Dei laudibus incumbere, hoſtias, laudes, & preces offerre, ſacrificium Miſſæ quolibet ſaltem die Dominico, in quo Deus lucem condidit, & a mortuis reſurrexit, ac Spiritum Sanctum in Diſcipulos infudit, peragere ſatagant, facientes, ſicut idē Spiritus Sanctus per Apoſtolū præcipit, obſecrationes, orationes, poſtulationes, gratiarū actiones pro SS. D. N. Papa, pro Imperatore, pro Regibus, & cæteris, qui in ſublimitate conſtituti ſunt, & pro omnibus hominibus: vt quietam, & tranquillam vitam agamus, pace fruamur, &

Iacob. 1. ca. quam diu. 1. qu. 2.

Pſalm. 110. Eccl. 1. Prou. 1. & 9. Cathec. car. 1 [illegible] in fi.

Act 2. c. quo die diſ. 75.

1. Tim. 2.

& fidei incrementum videamus. Præterea hortatur, vt ieiunent ſaltem ſingulis ſextis ferijs in memoriam Paſſionis Domini, & eleemoſynas pauperibus erogent: in Eccleſia autem cathedrali ſingulis quintis ferijs celebretur Miſſa de Spiritu ſancto cũ Litanijs, & alijs orationibus ad hoc inſtitutis; in alijs verò Eccleſijs eadem die dicantur ad minus Litaniæ, & orationes: tempore autem, quo ſacra peraguntur, collocutiones, & confabulationes non fiant: ſed ore, & animo celebranti aſſiſtatur. Et quoniam oportet Epiſcopos eſſe irreprehenſibiles, ſobrios, caſtos domui ſuæ benè præpoſitos; hortatur etiam, vt ante omnia quilibet in menſa ſeruet ſobrietatẽ moderationemq. ciborũ: deinde, cũ in eo loco ſæpe otioſi ſermones oriri ſoleant, vt in ipſorum Epiſcoporũ menſis, diuinarum Scripturarum lectio admiſceatur; familiares, verò ſuos vnuſquiſque inſtruat, et erudiat, ne ſint rixoſi, vinoſi, impudici, cupidi, elati, blaſphemi, & voluptatum amatores: vitia demũ fugiant, & virtutes amplectantur, & in veſtitu, & cultu, & omnibus actionib. honeſtatem præferant, ſicut decet miniſtros miniſteriorũ Dei. Ad hæc, cũ huius ſacroſancti Concilij præcipua cura, ſolicitudo, & intentio ſit, vt propulſatis hæreſum tenebris, quæ per tot annos operuerunt terram, catholicæ veritatis lux, Ieſu Chriſto, qui vera lux eſt, annuente, candor, puritaſque refulgeat, & ea, quæ reformatione egent, reformentur; ipſa Synodus hortatur omnes catholicos hic congregatos, & congregandos, atq; eos præſertim, qui ſacrarum litterarũ peritiam habent, vt ſedula meditatione diligenter ſecum ipſi cogitent, quibus potiſſimum vijs, & modis ipſius Synodi intentio dirigi, & optatũ effectum ſortiri poſſit, quò maturiùs, & cõſultiùs damnari damnanda, & probanda probari queant: vt per totum orbem omnes vno ore, & eadem fidei confeſſione glorificent Deum, Patrem Domini noſtri Ieſu Chriſti.

In ſententijs verò dicendis, iuxta Toletani Concilij

Conc. Tol. 3. c. 1. c. ieiunia de conſec. d. 3. c. de illis 11. q. 1. Inf. Seſſ. 22. in decr. de obſeruandis in cel. Miſſ.

Tit. 1. 1. Ti. 3. c. fin. 2. q. 7. com. ſim.

Conc. Tol. 3. c. 7.

Conc. Rhemenſe. c. 17. Euſeb. in 4. decr. & infr. Seſſ. 25. c. 1. de ref. c. in omnibus de conſ. d. 5. ca. pro reu. 44. d.

1. Tim. 3.

Io. 1. c. cum ex iniuncto. extr. de hæſ.

ſtatutum, in loco benedictionis conſidentibus Domini ſacerdotibus, nullus debeat, aut immodeſtis vocibus perſtrepere, aut tumultibus perturbare, nullis etiam falſis, vaniſve, aut obſtinatis diſceptationibus contendere: ſed quidquid dicatur ſic mitiſſima verborum prolatione têperetur, vt nec audientes offendantur, nec recti iudicij acies perturbato animo inflectatur.

Conc. Tol. 11. c. 1. Conc. Conſ. Seſſ. 1. in pr. ca. in loco 11. q. 4.

Inſuper ipſa S. Synodus ſtatuit, ac decreuit, quòd, ſi fortè contigerit, aliquos debito in loco non ſedere, et ſententiam, etiam ſub verbo, Placet, proferre, congregationibus intereſſe, & alios quoſcumque actus facere, Concilio durante: nulli propterea præiudicium generetur, nulliq; nouum ius acquiratur.

Deinde indicta fuit futura Seſſio ad diē Iouis quartam menſis Febr. proximè venturi.

SESSIO III.

Celebrata die 4. menſis Februarij. 1546.

Decretum de Symbolo fidei.

IN nomine Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris & Filij, & Spiritus ſancti.

Hac ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitimè cōgregata, in ea præſidentibus eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis, magnitudinem rerum tractandarum cōſiderans, præſertim earum, quæ duobus illis capitibus de extirpandis hæreſibus, & moribus reformandis, continentur, quorum cauſa præcipuè eſt congregata, agnoſcens autem cum Apoſtolo non eſſe ſibi colluctationem aduerſus carnem, & ſanguinem, ſed aduerſus ſpirituales nequitias in cæleſtibus, cum eodem omnes, & ſingulos in primis hortatur, vt confortentur in Domino, & in potentia virtutis eius, in omnibus ſumentes ſcutum fidei, in quo poſſint omnia tela nequiſſimi ignea extinguere, atq; galeā ſpei ſalutis acci-

Epheſ. 6. ca. qui reſiſtit. 11 qu. 3. Aug. ſer. de Verb. Dom. Conc. Nice.

accipiant cum gladio ſpiritus, quod eſt verbum Dei. Itaque vt hæc pia eius ſollicitudo principiũ, & progreſſum ſuum per Dei gratiam habeat: ante omnia ſtatuit, et decernit, præmittendam eſſe Confeſſionem fidei, Patrum exempla in hoc ſecuta, qui ſacratioribus Concilijs hoc ſcutum cõtra omnes hæreſes in principio ſuarum actionum apponere conſueuere; quo ſolo aliquando, & infideles ad fidem traxerunt, hæreticos expugnarunt, & fideles confirmarunt. Quare Symbolum fidei, quo ſancta Romana Eccleſia vtitur, tanquam principium illud, in quo omnes, qui fidem Chriſti profitentur, neceſſariò conueniunt; ac fundamentum firmum, & vnicum, contra quod portæ inferi nunquam præualebunt, totidem verbis, quibus in omnibus Eccleſijs legitur, exprimendum eſſe cenſuit, quod quidem eiuſmodi eſt.

Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem, factorem cæli, & terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium; & in vnum Dominum Ieſum Chriſtum. Filium Dei vnigenitum, & ex Patre natum ante omnia ſæcula; Deũ de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt: qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cœlis, & incarnatus eſt de Spiritu ſancto, ex Maria Virgine, & homo factus eſt, Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt, & reſurrexit tertia die ſecundum Scripturas: & aſcendit in cœlum, ſedet ad dexteram Patris, et iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos; cuius regni non erit finis, & in Spiritum ſanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioque procedit, qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui locutus eſt per Prophetas, & vnam ſãctam Catholicã, & Apoſtolicã Eccleſiã: Confiteor vnum Baptiſma in remiſſionem peccatorum, & expecto reſurrectionem mortuorum, & vitam venturi ſæculi. Amen.

num. Conc. Roman. ſub Innocen. I. Concil. Hip. in princ. Conc. Conſ. 6. actione 17 cum fi. Concil. Magun. c. 1. Clem. epiſt. I. verſ. ergo cunctis ca. 1. d. 15. cap. baptizandos, cum ſeq. de conſec. d. 4. c. 1. de ſum. Trinitat. & Conc. Conſ. 6. Act. 17.

Matt. 16. in nouo 21. F. ea. Saluator 1. q. 3.

Conc. Nic. in fin. & Conc. Cart. 6 c. 10. Conc. Brag. 3. cap. 6. in princ. Conc. Conſtant. cap. 7. Ep. in princ. Conc. Chal. in med. Sy. Ro. ſub Iuſ. I. in princ.

Indictio futuræ Seſſionis.

EAdem ſacroſancta, œcummenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè cõgregata, in ea præſidentibus eiſdem tribus Apoſt. Sedis Legatis, intelligens multos Prælatos ex diuerſis partibus accinctos eſſe itineri, nõnullos etiam in via eſse, quò huc veniant, cogitanſque omnia ab ipſa ſacra Synodo decernenda eò maioris apud omnes exiſtimationis, & honoris videri poſſe, quo maiori fuerint, & pleniori Patrũ conſilio, & præſentia ſancita, & corroborata ſtatuit, & decreuit, futuram Seſſionem poſt præſentem celebrandam eſse die Iouis, quæ ſubſequetur Dominicã, Lætare, proximè futuram: interim tamen non differri diſcuſſionem, & examinationem eorum, quæ ipſi Synodo diſcutienda, & examinanda videbuntur.

SESSIO IV.

Celebrata die VIII. menſis Aprilis 1546.

Decretum de Canonicis Scripturis.

Hier. 31. Pſ. 109 vt intelligit Auguſt. lib. 16. de Ciu. Dei. ca. 17. To. 5. Mar. vlt. Matth. 21. cap. in nouo diſt. 1.

SAcroſancta, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in ſpiritu ſancto legitimè congregata, Præſidentibus in ea eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis hoc, ſibi perpetuò ante oculos proponens, vt ſublatis erroribus puritas ipſa Euangelij in eccleſia conſeruetur: quod promiſſum ante per Prophetas in Scripturis ſanctis. Dominus noſter Ieſus Chriſtus, Dei Filius, proprio ore primum promulgauit, deinde per ſuos Apoſtolos, tãquam fontem omnis, & ſalutaris veritatis, & morũ diſciplinæ omni creaturæ prædicari iuſſit, perſpicienſque hanc veritatem, & diſciplina contineri in libris ſcriptis, & ſine ſcripto traditionibus, quæ ab ipſius Chriſti ore ab Apoſtolis acceptæ, aut ab ipſius Apoſtolis Spiritu sãcto dictante, quaſi per manus traditæ, ad nos vſq. peruenerunt, orthodoxorum Patrum exempla ſecuta, omnes libros

bros tam veteris, quam noui teſtamenti, cum vtriuſque vnus Deus ſit auctor, necnon traditiones ipſas, tum ad fidem, tum ad mores pertinentes, tamquam vel oretenus à Christo, vel à Spiritu ſancto dictatas, & continua ſucceſſione in Eccleſia Catholica conſeruatas, pari pietatis affectu, ac reuerentia ſuſcipit, & veneratur, Sacrorum verò librorum Indicem huic decreto adſcribendum cenſuit, ne cui dubitatio ſuboriri poſſit. quinam ſint, qui ab ipſa Synodo ſuſcipiuntur. Sunt verò infraſcripti Teſtamenti veteris, quinque Moyſi, id eſt, Geneſis, Exodus, Leuiticus, Numeri, Deuteronomium, Ioſue, Iudicum, Ruth; quattuor Regũ: duo Paralipomenon: Eſdræ primus, & ſecũdus, qui dicitur Nehemias, Tobias, Iudith, Heſther, Iob, Pſalterium Dauidicum centum quinquaginta Pſalmorum, Parabolæ, Eccleſiaſtes; Canticum Canticorum, Sapientia, Eccleſiaſticus, Iſaias, Hieremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel, duodecim Prophetæ minores, id eſt, Oſea, Ioel, Amos, Abdias, Ionas, Micheas, Nahum, Habacuch, Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias, duo Machabæorum, primus, & ſecundus, Teſtamenti noui, quattuor Euangelia, ſecundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Ioannem: Actus Apoſtolorum à Luca Euangeliſta conſcripti: quattuordecim Epiſtolæ Pauli Apoſtoli, ſcilicet ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Epheſios, ad Philippenſes, ad Colloſſenſes, duæ ad Theſſalonicenſes, duæ ad Thimotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos. Petri Apoſtoli duæ; Ioannis Apoſtoli tres; Iacobi Apoſtoli vna: Iudæ Apoſtoli vna, & Apocalypſis Ioannis Apoſtoli. Si quis autem libros ipſos integros cum omnibus ſuis partibus, prout in Eccleſia Cath. legi conſueuerũt, & in veteri vulgata Latina editione habentur, pro Sacris, & Canonicis non ſuſceperit, & traditiones prædictas ſciens, & prudens contempſerit; anathema ſit. Omnes itaque intelligant, quo ordine, & via, ipſa Synodus,

2. Theſ. 2. 1. Cor. 11. 2. Timot. 1. c. 1. eccleſiaſticarum 11. diſt. cap. illa autem 12. diſt. ca. cum Matthæ, de cel. Miſſ.

In can. poſt. cap. Inno. I. epi. 3. c. 7. Gel. I. in fin. epiſt. Con. Laod. 1. c. 59. Conc. Cart. 3. c. 47. & c. Sancta Romana d. 15. Conc. Flor. ad fin.

Digitized by Google

poſt iactum fidei confeſſionis fundamentum: ſit progreſſura, & quibus potiſſimum teſtimonijs, ac præſidijs in confirmandis dogmatibus, & inſtaurandis in Eccleſia moribus, ſit vſura.

Decretum de editione, & vſu ſacrorum librorum.

IN ſuper eadem ſacroſancta Synodus conſiderans non parum vtilitatis accedere poſſe Eccleſiæ Dei, ſi ex omnibus Latinis editionibus, quæ circumferũtur, ſacrorum librorũ, quænã pro authentica habenda ſit, innoteſcat; ſtatuit, & declarat, vt hæc ipſa vetus, & vulgata editio, quæ lõgo tot ſæculorũ vſu in ipſa Eccleſia probata eſt, in publicis lectionibus, diſputationibus, prædicationib. & expoſitionib. pro authẽtica habeatur; & vt nemo illã reijcere quouis prætextu audeat, vel præſumat.

ca. hæreſis. & c. Adam. in fin. 24. ca. 3. & inf. Seſ. 13. ca. 2. de Euch. Sacr. Leo Papa, epiſ. ad Syn. Theol. ca. 6. c. exiſt, circa fin. de verb. Sign. in 9. c. palam. 11. d. c. de libellis 20. d. c. omnes 24. d. ca. relatum, 37. d. c. hæreſis, & tot. tit. de hæret.

Præterea, ad coercenda petulantia ingenia, decernit, vt nemo ſuæ prudentiæ innixus, in rebus fidei, & morũ, ad ædificationem doctrinæ Chriſtianæ pertinentium, ſacram Scripturam ad ſuos ſenſus contorquens, contra eũ ſenſum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione Scripturarum ſanctarum, aut etiam contra vnanimem conſenſum Patrum ipſam Scripturam Sacram interpretari audeat, etiam ſi huiuſmodi interpretationes nullo vnquam tempore in lucem edendæ forent. Qui contrauenerint, per Ordinarios declarentur, & pœnis a iure ſtatutis puniantur.

Sed & impreſſoribus modum in hac parte, vt par eſt imponere volens, qui iam ſine modo, hoc eſt, putantes ſibi licere quidquid libet, ſine licentia Superiorum Eccleſiaſticorum ipſos Sacræ Scripturæ libros, & ſuper illis annotationes, & expoſitiones quorumlibet indifferẽter ſæpè tacito, ſæpè etiam ementito prælo: & quod grauius eſt, ſine nomine auctoris imprimunt; alibi etiam impreſſos libros huiuſmodi temerè venales habent, decernit, et ſtatuit, vt poſthac ſacra Scriptura, potiſſimum verò hæc

ipſa

ipſa vetus, & vulgata editio quam emendatiſſimè imprimatur: nulliq. liceat imprimere, vel imprimi facere quoſuis libros de rebus ſacris ſine nomine auctoris, neq. illos in futurum vendere, aut etiam apud ſe retinere, niſi primùm examinati, probatique fuerint ab ordinario; ſub pœna anathematis, & pecuniæ in Canone Concilij nouiſſimi Lateranenſis apposita. Et, ſi regulares fuerint, vltra examinationem, & probationẽ huiuſmodi, licentia quoque à ſuis ſuperioribus impetrare teneantur, recognitis per eos libris, iuxta formam ſuarum ordinationum. Qui autem ſcripto eos communicant, vel euulgant, niſi anteà examinati, probatique fuerint, eiſdem pœnis ſubiaceant, quibus impreſſores: Et qui eos habuerint, uel legerint, niſi prodider.nt auctores, pro auctoribus habeãtur. Ipſa uerò huiuſmodi librorum probatio in ſcriptis detur, atque ideò in fronte libri, uel ſcripti, vel impreſſi authenticè appareat, idque totum, hoc eſt, & probatio, & examen gratis fiat, ut probanda probentur, & reprobentur improbanda. Poſt hæc, temeritatem illam reprimere uolens, qua ad profana quæque conuertuntur, & torquentur uerba, & ſentẽtia Sacræ Scripturæ, ad ſcurrilia ſcilicet, fabuloſa, uana, adulationes, detractiones, ſuperſtitiones impias, & diabolicas incantationes, diuinationes, ſortes, libellos etiam famoſos, mandat, & præcipit, ad tollendam huiuſmodi irreuerentiam, & contẽptum, ne de cætero quiſquam quomodolibet verba Scripturæ Sacræ ad hæc, & ſimilia audeat uſurpare, ut omnes huius generis homines temeratores, & uiolatores uerbi Dei, iuris, & arbitrij pœnis per Epiſcopos coerceãtur.

Seſs. 5. Impreſſoribus.

Indictio futuræ Seſſionis.

Item hæc ſacroſancta ſynodus ſtatuit, & decernit proximam futuram Seſſionem tenendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſacratiſſimum feſtum proximum Pentecoſtes.

SES-

Digitized by Google

SESSIO V.

Celebrata die 17. Menſis Iunij. 1546.

Decretum de peccato originali.

VT fides noſtra Catholica, ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, purgatis erroribus in ſua ſinceritate integra, & illibata permaneat: & ne populus Chriſtianus omni vento doctrinæ circumferatur: cum Serpens ille antiquus humani generis perpetuus hoſtis, inter plurima mala, quibus Eccleſia Dei his noſtris temporibus perturbatur, etiam de peccato originali, eiuſq; remedio non ſolum noua, ſed vetera etiam diſſidia excitauerit: ſacroſancta œcumenica, & generalis Trid. Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis legatis, iam ad reuocandos errantes, & nutantes confirmandos accedere volens, Sacrarum Scripturarum, & Sanctorum Patrū, ac probatiſſimorum Conciliorum teſtimonia, & ipſius Eccleſiæ iudicium, & conſenſum ſecuta, hæc de ipſo peccato originali ſtatuit, fatetur, ac declarat.

Hebr. 11. Concil. Magun. can. 1. Gen. 3. cap. viſit 16. q. 8. Cœleſtinus. II. ep. 1. c. 4.

Si quis non confitetur, primum hominem Adam, cum mandatum Dei in Paradiſo fuiſſet tranſgreſſus, ſtatim ſanctitatem, & iuſtitiam in qua con[...]tutus fuerat, amiſiſſe, incurriſſeque per offenſam præuaricationis huiuſmodi, iram, & indignationem Dei, atque ideò mortem, quam anteà illi comminatus fuerat Deus, & cum morte captiuitatem ſub eius poteſtate, qui mortis deinde habuit imperium, hoc eſt Diaboli, totumque Adam per illam præuaricationis offenſam, ſecundum corpus, & animam in deterius commutatum fuiſſe: anathema ſit.

Geneſ. 2. Conc. Arauſic. c. 1.

Si quis Adæ præuaricationē ſibi ſoli, & non eius propagini aſſerit nocuiſſe, & acceptam a Deo ſanctitatem, & iuſtitiam, quam perdidit, ſibi ſoli, & non nobis etiam eum perdidiſſe, aut inquinatum illum per inobedientiæ pec-

Rom 5. 1. Cor. 15 & Conc. Arauſic. ca. 2. cap.

peccatum, mortem, & pœnas corporis tantum in omne genus humanum transfundiſſe, non autem, & peccatum quod mors eſt animæ: anathema ſit: cum contradicat Apoſtolo dicēti: per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors: & ita in omnes homines mors pertranſijt, in quo omnes peccauerunt.

quomodo, de pæn. diſ. 2. ca. placuit l. 1. de conſ. d. 4. inf. Seſſ. 6. c. 1. & 7. de iuſt.

Si quis hoc Adæ peccatum, quod origine vnum eſt, & propagatione, non imitatione transfuſum omnibus, ideſt vnicuique proprium, vel per humanæ naturæ vires, vel per aliud, remedium aſſerit tolli, quàm per meritum vnius mediatoris. Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui nos Deo reconciliauit in ſanguine ſuo, factus nobis iuſtitia, ſanctificatio, & redēptio; aut negat ipſum Chriſti Ieſu meritum per Baptiſmi Sacramentum in forma Eccleſiæ ritè collatum, tam adultis, quàm paruulis applicari: anathema ſit: quia non eſt aliud nomen ſub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos ſaluos fieri. Vnde illa vox: Ecce agnus Dei; Ecce qui tollit peccata mundi. Et illa: quicumque baptizati eſtis, Chriſtum induiſtis.

Rom. 5. d. c. placuit, cap. regenerante &c. quæris. in fi. de cōſ. &c. diſt. 4.. Concil. Mileuit. c. 2. 1. Tim. 2. c. multiplex de pæn. d. 1. & inf. Seſ. 21 de innoc. SS. poſt pr. Ac. 4

Io. 1. ca. nemo, de conſecr. diſt. 4. Gal. 3.

Si quis paruulos recentes ab vteris matrum baptizandos negat, etiam ſi fuerint a baptizatis parentibus orti: aut dicit in remiſſionem quidem peccatorum eos baptizari, ſed nihil ex Adam trahere originalis peccati quod regenerationis lauacro neceſſe ſit expiari ad vitam æternam conſequendam; vnde fit conſequens, ut in eis forma Baptiſmatis in remiſſionem peccatorum nō vera, ſed falſa intelligatur: anathema ſit: quoniam non aliter intelligendum eſt id, quod dixit Apoſtolus. Per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors: & ita in omnes homines mors pertranſijt, in quo omnes peccauerunt; niſi quemadmodum Eccleſia Catholica, vbiq. diffuſa, ſemper intellexit; Propter hanc enim regulam fidei, ex traditione Apoſtolorum, etiam paruuli, qui nihil peccatorum in ſemetipſis adhuc committere potuerunt, ideò in remiſſionem peccatorum ve-

Conc. Aph. c. 77 & d. c. placuit, de Cle. vni. de ſum. Trin. c. 1. in fin. eo. tit. extr. c. 3. verſ. cū ergo de bapt. inf. Seſs 7. ca. 13 de bapt. Rom. 5. cap. placuit, cap. quæris in fi. &c. regenerante. de cōſec d. 4.

raci-

raciter baptizantur, vt in eis regeneratione mundetur, quod generatione contraxerunt. Niſi enim quis renatus fuerit ex aqua, & ſpiritu ſancto, non poteſt introire in regnum Dei.

Io.3.c.filius 11.c.non du. bito,de con. ſecr.d.4.cap. debitum,cũ ſeq. de bapt.

Si quis per Ieſu Chriſti Domini noſtri gratiam, quæ in Baptiſmate confertur, reatum originalis peccati remitti negat: aut etiam aſſerit non tolli totum id quod verã, & propriam peccati rationem habet; ſed illud dicit tantum radi, aut non imputari: anathema ſit. In renatis enim nihil odit Deus; quia nihil eſt damnationis ijs, qui verè conſepulti ſunt cum Chriſto per Baptiſma in mortem: qui non ſecundum carnem ambulant, ſed veterem hominem exuentes, & nouum, qui ſecundùm Deum creatus eſt, induentes, innocentes, immaculati, puri, innoxij, ac Deo dilecti effecti ſunt, hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chriſti ita vt nihil prorſus eos ab ingreſſu cæli remoretur. Manere autem in baptizatis cõcupiſcentiam, vel fomitem, hæc ſancta Synodus fatetur, & ſentit; quæ cum ad agonem relicta ſit, nocere non cõſentientibus, ſed vtiliter per Chriſti Ieſu gratiam repugnantibus non valet: quinimò, qui legitimè certauerit, coronabitur. Hanc concupiſcentiam, quam aliquando Apoſtolus peccatum appellat, S. Synodus declarat, Eccleſiam catholicam numquam intellexiſſe peccatũ appellari, quod verè, & propriè in renatis peccatum ſit, ſed quia ex peccato eſt, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium ſenſerit, anathema ſit.

Infr. Seſs.7. c.6.cum ſeq. de Sacram. Ro 8. et ca. propriè, de conſ. d. 4.d. c.regenerãte Rom.6. Coloſs.3. Epheſ.4. c. quomodo renouari, de pœn. diſt.2. Rom.8. Galat.3. c.non omnis 22.q.2. Aug.li.6.cõtra Iul. Pelag.ca.6.To. 7 & pe. 2.de conſ.d.4. 2. Tim. 2. Coloſs.3. Rom.7. ca.nam concupiſcentiã, extr.de conſuet.

Declarat tamen hæc ipſa S. Synodus, non eſſe ſuæ intentionis comprehendere in hoc decreto, vbi de peccato originali agitur, beatam, & immaculatam Virg. Mariã Dei genitricem; ſed obſeruandas eſſe conſtitut. fel. rec. Xyſti Papæ IV. ſub pœnis in eis Conſtitu. contentis, quas innouat.

In extrau. com. li.3.de reliq.et ven. Sanct.

De-

Decretum de Reformatione. Caput I.

EAdem ſacroſancta Synodus, pijs ſummorum Pontificum, & probatorum Conciliorum conſtitutionibus inhærens, eaſque amplectens, & illis adijciens, ne cæleſtis ille ſacrorum librorum theſaurus, quem Spiritus ſanctus ſumma liberalitate hominibus tradidit neglectus iaceat, ſtatuit, & decreuit, quòd in illis eccleſijs, in quibus præbenda, aut præſtimonium, ſeu aliud quouis nomine nuncupatum ſtipendium pro lectoribus S. Theologię deputatum reperitur, Epiſcopi, Archiepiſcopi, Primates, et alij locorum Ordinarij, eos, qui præbendam, aut præſtimonium, ſeu ſtipendium huiuſmodi obtinent, ad ipſius ſacræ Scripturæ expoſitionem, & interpretationem per ſeipſos, ſi idonei fuerint, alioquin per idoneum ſubſtitutum ab ipſis Epiſcopis, Archiepiſcopis, Primatibus, & alijs locorum Ordinarijs eligendum, etiam per ſubtractionem fructuum cogant, & compellant. De cętero verò præbenda, præſtimonium, aut ſtipendium huiuſmodi non niſi perſonis idoneis, & quæ per ſeipſos id munus explere poſſint, conferantur, & aliter facta prouiſio nulla ſit, & inualida. In eccleſijs autem Metropolitanis, vel cathedralibus, ſi ciuitas inſignis, vel populoſa fuerit, ac etiam in collegiatis exiſtentibus in aliquo inſigni oppido, etiam nullius diœceſis, ſi ibi clerus numeroſus fuerit, ubi nulla præbenda, aut præſtimonium, ſeu ſtipendium huiuſmodi deputatum reperitur, præbenda quomodocunque, præterquam ex cauſa reſignationis, primo vacatura, cui aliud onus incompatibile iniunctum non ſit, ad eum vſum ipſo facto perpetuò conſtituta, & deputata intelligatur. Et quatenus in ipſis Eccleſijs nulla, vel non ſufficiens præbenda foret. Metropolitanus, uel Epiſcopus ipſe per aſſignationem fructuum alicuius ſimplicis beneficij, eiuſdem tamen debitis ſupportatis oneribus, vel per contributionem beneficiatorum ſuæ ciuitatis, & diœceſis, vel aliàs, prout cōmodiùs fieri poterit,

quia, etc. ſin. de mag. et infr. Seſs. 23. de ref. c. 18.

Infr. Seſs. 24. c. 15. de ref.

de Capituli conſilio ita prouideat, vt ipſa ſacræ Scripturæ lectio habeatur, ita tamen, vt quæcumq; aliæ lectiones, vel conſuetudine, vel quauis alia ratione inſtitutæ, propter id minimè prætermittantur: Eccleſiæ verò, quarum annui prouentus tenues fuerint, & vbi tam exigua eſt cleri, & populi multitudo, vt Theologiæ lectio in eis commodè haberi non poſſit, ſaltem magiſtrum habeant, ab Epiſcopo cum conſilio Capituli eligendum, qui clericos, alioſque ſcholares, pauperes, Grammaticam gratis doceat, vt deinceps ad ipſa ſacræ Scripturæ ſtudia, annuente Deo, tranſire poſſint. Ideoq. illi magiſtro Grammatices, vel alicuius ſimplicis beneficij fructus, quo tādiu percipiat, quamdiu in docendo perſtiterit: aſſignentur; dum tamen beneficium ipſum ſuo debito non fraudetur obſequio, vel ex Capitulari, vel Epiſcopali menſa condigna aliqua merces perſoluatur: vel alias Epiſcopus ipſe aliquam rationem ineat ſuæ Eccleſiæ, & diœceſi accommodam; ne pia hæc vllis, atque fructuoſa prouiſio quouis quæſito colore negligatur. In Monaſterijs quoque Monachorum, vbi commodè fieri queat, etiam lectio ſacræ Scripturæ habeatur. Qua in re ſi Abbates negligentes fuerint, Epiſcopi locorum, in hoc, vt Sedis Apoſtolicæ delegati, eos ad id oppotunis remedijs compellant. In conuentibus verò aliorū Regularium, in quibus ſtudia commodè vigere poſſunt, ſacræ Scripturæ lectio ſimiliter habeatur: quæ lectio a Capitulis generalibus, vel prouincialibus aſſignetur dignioribus magiſtris in Gymaſijs etiam publicis, vbi tam honorifica, & cæterorum omnium maximè neceſſaria lectio hactenus inſtituta non fuerit, religioſiſſimorum Principum, ac Rerumpublicarum pietate, & charitate ad Catholicæ fidei defenſionem, & incrementum, ſanæq: doctrinæ conſeruationem, & propagationē inſtituatur; & vbi inſtituta foret, & negligeretur, reſtituatur. Et, ne ſub ſpecie pietatis impietas diſſeminetur, ſtatuit eadem S. Synodus neminem

Conc. Conſ. 6 c. 5 cū alleg. a me in tra. de priu. ſch. pri. 88. cap. 1. & cap. quia, de Ma. Conc. Later. ſub Alex. 3. ca. 18 & ſub Innoc. III. c. 11. & inf. Seſſ. 23. c. 18. de ref. Cle. ne in agro. de ſtatu Monac. cap. 2. de Mag.

Abbatis officium in lectore eligēdo.

c. 2. de Mag.

Digitized by Google

minem ad huiuſmodi lectionis officium tam publicè, quã priuatim admittendum eſſe qui prius ab Epiſcopo loci de vita, moribus, & ſcientia examinatus, & approbatus non fuerit: quod tamen de lectoribus in clauſtris Monachorum non intelligatur. Docentes verò ipſam ſacrã Scripturam, dum publicè in ſcholis docuerint, & ſcholares, qui in ipſis ſcholis ſtudent, priuilegijs omnibus de perceptione fructuum, præbendarum, & beneficiorum ſuorum, in abſentia, a iure communi conceſſis, plenè gaudeant, & fruantur.

c.ff. de ma. com. alleg. in meo tra. de priu. ſch. pr. 98. infra Seſſ. 24. c. 4. de ref.

Cap. II. Quia verò Cap. 11

QVia verò Chriſtianæ Reipublicæ non minus neceſſaria eſt prædicatio Euangelij, quam lectio, & hoc eſt, præcipuum Epiſcoporum munus: ſtatuit, & decreuit eadem ſancta Synodus: omnes Epiſcopos, Archiepiſcopos, Primates, & omnes alios Eccleſiarum Prælatos teneri per ſeipſos, ſi legitimè impediti nõ fuerint, ad prædicandum ſancti Ieſu Chriſti Euangelium. Si uerò contigerit Epiſcopos, & alios prædictos legitimo detineri impedimento, iuxta formam generalis Cõcilij, viros idoneos aſſumere teneantur ad huiuſmodi prædicationis officium ſalubriter exequendum. Si quis autem hoc adimplere contempſerit, diſtrictè ſubiaceat vltioni. Archipresbyteri, quoque, Plebani, & quicumq; Parochiales: uel alias curam animarum habentes, eccleſias quocumque modo obtinent, per ſe, uel alios idoneos, ſi legitimè impediti fuerint, diebus ſaltem Dominicis, & feſtis ſolẽnibus plebes ſibi commiſſas pro ſua, & earũ capacitate paſcant ſalutaribus uerbis, docendo ea quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem: annunciandoq; eis cum breuitate, & facilitate ſermonis uitia, quæ eos declinare, & uirtutes, quas ſectari oporteat, ut pœnam æternã euadere, & cæleſtem gloriam conſequi ualeant. Id verò ſi quis eorum præſtare negligat, etiam ſi ab Epiſcopi iuriſdictione quauis ratione exemptum ſe eſſe prætẽderet,

Conc. Car. 4 cap. 10. Conc. Mag. cap 25. Conc. Rhemen. c. 14 & 15. ca. Epiſc. li. 3. 88. diſt. infr. Seſſ. 24. ca. 4. de ref. Conc. Later. ſub Innoc. III. c. Io. ca. inter cætera de offi. ord.

Conc. Conſtan. 6. c. 8. c. extr. §. habetur etiam de verb. ſign. Conc. Later. vlt. Seſſ. 19.

etiam

etiam ſi eccleſiæ quouis modo exemptæ dicerentur, aut alicui monaſterio etiam extra diœceſim exiſtenti forſan annexæ, vel vnitæ, modò re ipſa in diœceſi ſint; prouida paſtoralis Epiſcoporum ſolicitudo non deſit, ne illud impleatur, Paruuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis. Itaque ubi ab Epiſcopo muniti trium menſium ſpatio muneri ſuo defuerint, per cenſuras Eccleſiaſticas, ſeu alias ad ipſius Epiſcopi arbitrium cogantur, ita vt etiam, ſi ei ſic expedire viſum fuerit, ex beneficiorum fructib. alteri, qui id præſtet, honeſta aliqua merces perſoluatur, donec principalis ipſe reſipiſcens officium ſuū impleat.

Ier. Tren. 4.

Si quæ verò parochiales Eccleſiæ reperiantur ſubiectæ monaſterijs in nulla diœceſi exiſtentibus, ſi Abbates, & regulares Prælati in prædictis negligentes fuerint, à Metropolitanis, in quorum prouincijs diœceſes ipſæ ſitæ ſunt, tanquam, quo ad hoc Sedis Apoſtolicæ delegatis, compellantur. Neque huius decreti executionem conſuetudo, vel exemptio, aut appellatio, aut reclamatio, ſiue recurſus impedire valeat, quouſque deſuper a competenti iudice, qui ſummariè, & ſola facti veritate inſpecta, procedat, cognitum, & deciſum fuerit, Regulares verò cuiuſcumque Ordinis, niſi a ſuis Superioribus de uita, moribus, & ſcientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Eccleſijs ſuorum Ordinum, prædicare non poſſint, cum qua licentia perſonaliter ſe corā Epiſcopis præſentare, & ab eis benedictionem petere, teneantur, ante quam prædicare incipiant. In Eccleſijs verò quæ ſuorum Ordinum non ſunt, vltra licentiam ſuorum Superiorum, etiam Epiſcopi licētiam habere teneantur, ſine quam ipſis Eccleſijs non ſuorum Ordinum nullo modo prædicare poſſint; ipſam autem licentiam gratis Epiſcopi concedant.

Conc. Lat. vlt. Seſ. 11. de modo præ.

Si uero (quod abſit) Prædicator errores, aut ſcandala diſſeminauerit in populum, etiam ſi in monaſterio ſui, vel

ca. excßictemus, §. quia vero de hær.

uel alterius Ordinis prædicet, Epiſcopus ei prædicationē interdicat. Quòd ſi hæreſes prædicauerit, contra eum ſecundum iuris diſpoſitionem, aut loci conſuetudinem procedat, etiam ſi prædicator ipſe generali, vel ſpeciali priuilegio exemptum ſe eſſe prætenderet; quo caſu Epiſcopus authoritate Apoſtolica, & tamquam Sedis Apoſtolicæ delegatus procedat. Curent autem Epiſcopi, ne quis prædicator vel ex falſis informationibus, vel alias calumnioſè vexetur, iuſtamue de eis conquerendi occaſionem habeat.

Inf. Seſſ. 24. cap. 4. de ref. & c. non licet 91. diſ. ad Rom. 10.

Caueant præterea Epiſcopi, ne aliquem, vel eorum, qui cum ſint nomine Regulares extra clauſtra tamen, et obedientiam religionum ſuarum viuunt, vel Presbyterorum ſecularium, niſi ipſi noti ſint, & moribus, atque doctrina probati, etiam quorumlibet priuilagiorū prætextu, in ſua ciuitate, uel diœceſi prædicare permittant. donec ab ipſis Epiſcopis ſuper ea re ſancta Sedes Apoſtolica conſulatur: a qua priuilegia huiuſmodi niſi tacita veritate, & expreſſo mendacio ab indignis extorqueri veriſimile non eſt.

Quæſtores verò eleemoſynarij, qui etiam quæſtuarij vulgò dicuntur, cuiuſcumque conditionis exiſtant, nullo modo nec per ſe, nec per alium prædicare præſumant, & contra facientes ab Epiſcopis & Ordinarijs locorum, priuilegijs quibuſcumq. non obſtantibus, opportunis remedijs omninò arceantur.

Conc. Lat. ſub Innoc. III. c. 62. ca. cū ex eo. de pœnit. & re. miſſ. Clem. abuſionibus eod. tit infr. Seſſ. 21. de ref. ca. 9. c. vt officiū § cōpeſcendi, de hær. in 6.

Indictio futuræ Seſſionis.

ITem hæc ſacroſancta Synodus, ſtatuit, et decernit primam futuram Seſſionem tenendam, & celebrandam eſſe Die Iouis. i. feria quinta poſt feſtū beati Iacobi Apoſtoli.

Prorogata deinde fuit Seſſio ad diem 13. menſis Ian. 1547.

SESSIO VI.

Celebrata die 13. Menſis Ianu. 1547.

Decretum de iuſtificatione. Prœmium.

CVm hoc tempore non ſine multarum animarum iactura, & graui Eccleſiaſticæ vnitatis detrimento, erronea quædam diſſeminata ſit de iuſtificatione doctrina ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, Eccleſiæ tranquillitatem, & animarum ſalutem, ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea nomine Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli, diuina prouidētia Papæ III. Reuerendiſſimis Dominis, Dominis, Io. Maria Epiſcopo Præneſtino de Monte, & Marcello titul. S. Crucis in Hieruſalem Presbytero: ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus; & Apoſtolicis de latere Legatis, exponere intendit omnibus Chriſti fidelibus veram, ſanamque doctrinam ipſius iuſtificationis, quam Sol iuſtitiæ Chriſtus Ieſus, fidei noſtræ auctor, & conſummator docuit, Apoſtoli tradiderunt, & Catholica Eccleſia, Spiritu ſancto ſuggerente, perpetuò retinuit: diſtrictius inhibendo, ne deinceps audeat quiſquam aliter credere, prædicare, aut docere, quàm præſenti decreto ſtatuitur, ac declaratur.

De naturæ, & legis ad iuſtificandos homines imbecillitate. Cap. I.

Aug. To. 1. l. 5. Conf. c. 9. 2. Cor. 15. Rom. 5. Eph 3. ſupr. Seſſ 5 ſupr. Rom. 8 & 9.

PRimū declarat S. Synodus, ad iuſtificationis doctrinam probè, & ſincerè intelligendam, oportere, vt vnuſquiſque agnoſcat, & fateatur, quòd cum omnes homines in præuaricatione Adæ innocentiam perdidiſſēt, facti immundi, & vt Apoſtolus inquit, natura filij iræ, quemadmodum in decreto de peccato originali expoſuit vſque adeò ſerui erant peccati, & ſub poteſtate Diaboli, ac mortis, vt non modo Gentes per viam naturæ, ſed

Digitized by Google

ne Iudæi quidem per ipſam etiam literam legis Moyſi, inde liberari, aut ſurgere poßent: tametſi in eis liberum arbitrium minimè extinctum eſſet, viribus licet attenuatum, & inclinatum.

De diſpenſatione, & myſterio aduentus Chriſti. Cap. II.

QVo factum eſt, vt cæleſtis Pater, Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, Chriſtum Ieſum filium ſuũ, & ante legem, & legis tempore multis Sanctis Patribus declaratum, ac promiſſum, cum venit beata illa plenitudo temporis, ad homines miſerit, vt & Iudæos, qui ſub lege erant, redimeret, & Gentes, quæ non ſectabantur iuſtitiam, iuſtitiam apprehenderent, atque omnes adoptionem filiorum reciperent. Hunc propoſuit Deus propitiatorem per fidem in ſanguine ipſius pro peccatis noſtris, non ſolum autem pro noſtris, ſed etiam pro totius Mundi.

2.Cor.1. Gen.49.cum ſim. Galat.4. Pſal.2. 88.& 109. Iſa.7.11.& 45. Ierem. 23. Abacuc.3. Oſeæ 6. Baruch.3. 1.Reg. 2. Dan.9. Aug. li.7 de Ciu. Dei ca. 32.

Qui per Chriſtum iuſtificantur. Cap. III.

VErum & ſi ille pro omnibus mortuus eſt, non omnes tamen mortis eius beneficium recipiunt: ſed ij duntaxat, quibus meritum paſſionis eius communicatur. Nam ſicut re vera homines niſi ex ſemine Adæ propagati naſcerentur, nõ naſcerentur iniuſti, cum in ea propagatione per ipſum dum concipiuntur, propriam iniuſtitiam contrahant: ita, niſi in Chriſto renaſcerentur, numquam iuſtificarentur; cum ea renaſcentia per meritum paſſionis eius, gratia, qua iuſti fiunt, illis tribuatur. Pro hoc beneficio Apoſtolus gratias nos ſemper agere hortatur Patri, qui dignos nos fecit in partes ſortis Sanctorum in lumine, & eripuit de poteſtate tenebrarum, tranſtulitq; in regnum filij dilectionis ſuæ: in quo habemus redemptionem, & remiſſionem peccatorum.

Tim.5. Epheſ.1. Rom.3. Coloſ.1. 1.Tim. 2.& 2.Tim.1.ca. multiplex de pæn.di.1. 1.Ioan.2. Eccl. 17. & cap. ſi enim de pæn. d.1. Pſal. 102. & 129. 2.Cor.5.& 1 & Io. 2. Inf. can.1. Coloſſ. 1.

Inſinuatur deſcriptio iuſtificationis impij, & modus eius in ſtatu gratiæ. Cap. IV.

Gal. 3. Tit. 3. Cic. de ſum. Trin. 1. Cor. 15. Ioan. 13. Ca. filius, & c. non dubito de conſ. diſp. 4. c. debitum, cum ſeq. extra de Bap.

QVibus verbis iuſtificationis impij deſcriptio inſinuatur, vt ſit translatio ab eo ſtatu, in quo homo naſcitur filius primi Adæ, in ſtatum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei per ſecundum Adam Ieſum Chriſtum Saluatorem noſtrum: quæ quidem translatio poſt Euang. promulgatum, ſine lauacro regenerationis, aut eius voto fieri non poteſt, ſicut ſcriptum eſt; Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu ſancto, non poteſt introire in regnum Dei.

De neceſſitate præparationis ad iuſtificationem in adultis, & vnde ſit. Cap. V.

DEclarat præterea ipſius iuſtificationis exordium in adultis à Deo per Chriſtum Ieſum præueniente gratia ſumēdum eſſe, hoc eſt, ab eius vocatione, qua nullis eorum exiſtentibus meritis: vocantur, vt qui per peccata a Deo auerſi erant, per eius excitantem, atque adiuuantem gratiam ad conuertendum ſe ad ſuam ipſorū iuſtificationem, eidem gratiæ libere aſſenciendo, & cooperando diſponantur; ita vt, tangente Deo cor hominis per Spiritus ſancti illuminationem, neque homo ipſe nihil omninò agat, inſpirationem illam recipiens: quippe qui illam & abijcere poteſt; neque tamen ſine gratia Dei mouere ſe ad iuſtitiam coram illo libera ſua voluntate poſſit. Vnde in ſacris litteris cum dicitur: Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos; libertatis noſtræ admonemur. Cum reſpondemus; Conuerte nos, Domine, ad te, & conuertemur: Dei noſ gratia præueniri confitemur.

Inf. can. 8.

Zach. 8. Ioel 2. c. cōuertimini de pæn. diſ. 1. Ier. in fin. orationis.

Modus præparationis. Cap. VI.

DIſponuntur autem ad ipſam iuſtitiam, dum excitati diuina gratia, & adiuti, fidem ex auditu concipientes, liberè mouentur in Deum, credentes vera eſſe, quæ diuinitus reuelata, & promiſſa ſunt: atque illud

in

Digitized by Google

in primis, a Deo iuſtificari impium per gratiam eius, per redemptionem, quæ eſt in Chriſto Ieſu, & dum peccatores ſe eſſe intelligentes, a diuinæ iuſtitiæ timore, quo vtiliter concutiuntur, ad conſiderandam Dei miſericordiam ſe conuertendo, in ſpem eriguntur, fidentes Deum ſibi propter Chriſtum propitium fore: illumq. tanquam omnis iuſtitiæ fontem diligere incipiunt: ac propterea mouentur aduerſus peccata, per odium aliquod, & deteſtationem, hoc eſt, per eam pænitentiam, quam ante Baptiſmum agi oportet: denique dum proponunt ſuſcipere Baptiſmum, inchoare nouam vitam, & ſeruare diuina mandata. De hac diſpoſitione ſcriptum eſt: Accedentem ad Deum oportet credere, quia eſt, & quòd inquirentibus ſe remunerator ſit. Et confide fili, remittuntur tibi peccata tua, Et, timor Domini expellit peccatum. Et, pænitentiam agite, & baptizetur vnuſquiſque veſtrum in nomine Ieſu Chriſti: in remiſſionem peccatorum veſtrorum, & accipietis donum Spiritus ſancti. Et, Euntes ergo docete omnes Gentes, baptizantes eos, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, docentes eos ſeruare quæcumque mandaui vobis. Denique, Præparate corda veſtra Domino.

Inf. ca. 14. & Seſſ. 24 ca. 4. de contritione.

Hebr. 11. Mar. 2. Matth. 9. Ecclef. 1.

Acto. 1. ca. 2. gunt, & cap. proprie de con. diſt. 4. Matth. vlt. Luc. 24. ca. prima, ca ſi qua, & cap. proprie, de conſecr. d. 4. 1. Reg. 7.

Quid ſit iuſtificatio impij, & quæ eius cauſæ.

Caput VII.

Hanc diſpoſitionem, ſeu præparationem, iuſtificatio ipſa conſequitur, quæ non eſt ſola peccatorum remiſſio, ſed & ſanctificatio, & renouatio, interioris hominis per voluntariam ſuſceptionem gratiæ, & donorū. Vnde homo ex iniuſto fit iuſtus, & ex inimico amicus, vt ſit hæres ſecundum ſpem vitæ æternæ. Huius iuſtificationis cauſæ ſunt, finalis quidem gloria Dei, & Chriſti, ac vita æterna, efficiens verò, miſericors Deus, qui gratuitò abluit, & ſanctificat, ſignans, & vngens Spiritu promiſſionis ſancto, qui eſt pignus hæreditatis noſtræ: meritoria autem, dilectiſſimus vnigenitus ſuus, Dominus

Tit. 3.

Eph. 2.

BIBLIOTECA ROMA

noſter Ieſus Chriſtus, qui cum eſſemus inimici propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, ſua ſanctiſſima paſſione in ligno crucis nobis iuſtificationem meruit, & pro nobis Deo Patri ſatisfecit: inſtrumentalis item, Sacramentum Baptiſmi, quod eſt Sacramentum fidei, ſine qua nulli vnquam contigit iuſtificatio; demum vnica formalis cauſa eſt iuſtitia Dei: non qua ipſe iuſtus eſt, ſed qua nos iuſtos facit; qua videlicet ab eo donati renouamur ſpiritu mentis noſtræ, & non modò reputamur, ſed verè iuſti nominamur, & ſumus, iuſtitiam in nobis recipientes, vnuſquiſque ſuam ſecundum menſuram, quam Spiritus ſanctus partitur ſingulis, prout vult ſecundū propriam cuiuſq. diſpoſitionem, & cooperationem. Quamquam enim nemo poſſit eſſe iuſtus, niſi cui merita paſſionis D.N. Ieſu Chriſti communicantur, id tamen in hac impij iuſtificatione fit, dum eiuſdem ſanctiſſimæ paſſionis merito per Spiritum ſanctum Charitas Dei diffunditur in cordibus eorum, qui iuſtificantur, atque ipſis inhæret. Vnde in ipſa iuſtificatione cum remiſſione peccatorū hæc omnia ſimul infuſa accipit homo per Ieſum Chriſtum, cui inſeritur, fidem, ſpem, charitatem. Nam fides niſi ad eam ſpes accedat, & charitas, neque vnit perfectè cum Chriſto, neq; corporis eius viuum membrum efficit: qua ratione veriſſimè dicitur: Fidem ſine operibus mortuam & otioſam eſſe. Et in Chriſto Ieſu, neque circumciſioné aliquid valere, neq. præputium: ſed fidem, quæ per charitatem operatur; Hanc fidem ante Baptiſmi Sacramétum ex Apoſtolorum traditione Cathecumeni ab Eccleſia petunt eum petunt fidem, vitam æternam præſtātem: quam ſine ſpe, & charitate fides præſtare non poteſt. Vnde & ſtatim verbum Chriſti andiunt: Si vis ad vitam ingredi, ſerua mandata. Itaque veram & Chriſtianam iuſtitiam accipientes: eam ſeu primam ſtolam pro illa, quam Adam ſua inobediētia ſibi, & nobis perdidit per Chriſtum Ieſum illis donatam, candidam, &

imma-

ca. nihil eſt, de conſ. d.4. ca. hoc eſt de conſ. d. 2.

c. multiplex de pæ. diſt. 1. c. nec quemquam poſt princip. de conſ. d 14.

Philip. 3.

Rom. 5.

Inf. can. 10.

Conc. Mag. ca. 1. ca. ſicut vngenti 1. q. 1. & Iac. 1. in fin.

Gal. 5. c. circumciſio, & can. firmum de pænit. d. 2. c. 1. §. quia vero de Sac. vnct.

Matth. 19.

Luc. 15.

c. quo renouari de diſt. 3. Gel. I. epiſ. 1. c 4.

Rom. 5.

immaculata iubentur ſtatim renati conſeruare, vt eam perferant, ante tribunal Domini noſtri Ieſu Chriſti, & habeant vitam æternam. Cat. can. 18. 20. ſup. ſeſ 5. de pecc. orig. poſt princ.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iuſtificari. Cap. VIII.

CVm verò Apoſtolus dicit, iuſtificari hominem per fidem, & gratis ea verba in eo ſenſu intelligenda ſũt quem perpetuus Eccleſiæ Cath. conſenſus tenuit, & expreſſit, vt ſcilicet per fidem ideò iuſtificari dicamur, quia fides eſt humanæ ſalutis initium fundamentum, & radix omnis iuſtificationis: ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, & ad filiorum eius conſortium peruenire, gratis autem iuſtificari ideò dicamur, quia nihil eorum, quæ iuſtificationem præcedunt ſiue fides, ſiue opera, ipſam iuſtificationis gratiam promeretur: ſi enim gratia eſt, iã non ex operibus: alioquin, vt idem Apoſtolus inquit, gratia iam, non eſt gratia. Rom. 5. Heb. 11. Rom. 10. Eph. 2. Tit. 3.

Contra inanem hæreticorum fiduciam. Cap. IX.

*QVamuis autem neceſſarium ſit credere, neque remitti, neque remiſſa vnquam fuiſſe peccata, niſi gratis, diuina miſericordia propter Chriſtum: nemini tamen fiduciam, & certitudinem remiſſionis peccatorum ſuorum iactanti, et in ea ſola quieſcenti, peccata dimitti, vel dimiſſa eſſe, dicendum eſt, cum apud hæreticos, & ſchiſmaticos poſſit eſſe, imò noſtra tempeſtate ſit, et magna contra Eccleſiam catholicam contentione prædicetur vana hæc, & ab omni pietate remota fiducia; Sed neque illud aſſerendum eſt, oportere eos qui verè iuſtificati ſunt, abſque vlla omninò dubitatione apud ſemetipſos ſtatuere ſe eſſe iuſtificatos, neminemque a peccatis abſolui, ac iuſtificari, niſi eum, qui certò credat ſe abſolutum, & iuſtificatum eſſe: atque hac ſola fide abſolutionem, & iuſtificationem perfici: quaſi qui hoc non credit, de Dei promiſſis: deq; mortis, & reſurrectionis Chriſti efficacia dubitet. Nam ſicut nemo pius de Dei miſeri*cor- Infr. can. 13. & 13. Infr. can. 14. Pſal. 83.

ricordia, de Chriſti merito, deque Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet: ſic quilibet, dum ſeipſum, ſuamque propriam infirmitatem, & indiſpoſitionẽ reſpicit, de ſua gratia formidare, & timere poteſt: cum nullus ſcire valeat certitudine fidei, cui non poteſt ſubeſſe falſum, ſe gratiam Dei eſſe conſecutum.

De acceptæ iuſtificationis incremento. Cap. X.

Pſalm. 83. Ioſ. ca. [illegible] 2. [illegible] in fin. Coloſ. 1. ca. cum ſancta de pæn. di. 2.

Sic ergo iuſtificati, & amici Dei, ac domeſtici facti, euntes de virtute in virtutem, renouantur, vt Apoſtolus inquit, de die in diem, hoc eſt, mortificando membra carnis ſuæ, & exhibendo ea arma iuſtitiæ in ſanctificationem per obſeruationem mandatorum Dei, & Eccleſiæ in ipſa iuſtitia per Chriſti gratiam accepta, cooperante fide, bonis operibus, creſcunt atque magis iuſtificantur, ſicut ſcriptum eſt: qui iuſtus eſt, iuſtificetur adhuc. Et iterum. Ne verearis vſque ad mortem iuſtificari. Et rurſus; videtis, quoniam ex operibus iuſtificatur homo, & non ex fide tantùm. Hoc verò iuſtitiæ incrementum petit ſancta Eccleſia, cum orat: Da nobis, Domine fidei, ſpei, & charitatis augmentum.

Apoc. vlt. Eccleſ. 18. Iacob. 3.

De obſeruatione mandatorum, deque illius neceſſitate, & poſſibilitate. Cap. XI.

1. Ioan. 5. Infr. ca. 18. Matth. 11. in fine. Io. n. 14. Conc. Aph. 1. 81. 82. 88. Conc. Mile. c. 7. 8 & 9.

Nemo autem, quantumuis iuſtificatus liberum ſe eſſe ab obſeruatione mandatorum putare debet: nemo temeraria illa, & a Patrib. ſub anathemate prohibita voce vti: Dei præcepta homini iuſtificato ad obſeruandum eſſe impoſſibilia. Nam Deus impoſſibilia non iubet, ſed iubendo monet, & facere, quod poſſis, & petere quod non poſſis, & adiuuat, vt poſſis. Cuius mandata grauia non ſunt, cuius iugum ſuaue eſt, & onus leue. Qui enim ſunt filij Dei, Chriſtum diligũt, qui autem diligũt eum, vt ipſemet teſtatur, ſeruant ſermones: eius, quod vtique cùm diuino auxilio præſtare poſſunt. Licet enim in hac mortali vita, quantumuis ſancti, & iuſti in leuia ſaltem, & quotidiana, quæ etiam venialia dicuntur peccata,

cata, quandoq. cadant non propterea deſinunt eſſe iuſti. Nam iuſtorum illa vox eſt, & humilis, & verax; Dimitte nobis debita noſtra. Quo fit, vt iuſti ipſi eo magis ſe obligatos ad ambulandum in via iuſtitiæ ſentire debent, quò liberati iam a peccato: ſerui autem facti Deo, ſobriè, iuſtè, et piè viuentes proficere poſſunt per Chriſtũ Ieſum, per quem acceſſum habuerunt in gratiam iſtam. Deus namq. ſua gratia ſemel iuſtificatos non deſerit, niſi ab eis prius deſeratur. Itaq nemo ſibi in ſola fide blãdiri debet, putans fide ſola ſe hæredem eſſe conſtitutum hæreditatemq. conſecuturum, etiam ſi Chriſto non compatiatur, vt & conglorificetur. Nam & Chriſtus ipſe, ut inquit Apoſtolus, cum eſſet filius Dei, didicit ex ijs, quæ paſſus eſt, obedientiam, & conſummatus factus eſt omnibus obtemperantibus ſibi cauſa ſalutis æternæ. Propterea Apoſt. ipſe monet iuſtificatos, dicens, Neſcitis, quod ij, qui in ſtadio currunt, omnes quidem currunt, ſed vnus accipit brauium? ſic currite, vt comprehendatis. Ego igitur ſic curro, non quaſi in incertum: ſic pugno nõ quaſi aerem uerberans: ſed caſtigo corpus meum, & in ſeruitutem redigo; ne fortè cum alijs prædicauerim, ipſe reprobus efficiar. Item princeps Apoſtolorum Petrus, Satagite, ut per bona opera certam ueſtram uocationẽ, & electionem faciatis: hæc enim facientes, non peccabitis aliquando. Vnde conſtat, eos orthodoxæ religionis doctrinæ aduerſari, qui dicunt, iuſtum in omni bono opere ſaltem uenialiter peccare, aut (quod intollerabilius eſt) pœnas æternas mereri, atque etiam eos, qui ſtatuunt, in omnibus operibus iuſtos peccare, ſi in illis ſuam ipſorum ſocordiam excitando, & ſeſe ad currendum in ſtadio cohortando, cum hoc, ut in primis glorificetur Deus, mercedem quoque intuentur æternam: cùm ſcriptum ſit, Inclinaui cor meum ad faciẽdas iuſtificationes tuas propter retributionem, & de Moſe dicat Apoſtolus, quòd reſpiciebat in remunerationem.

Matt. 6. Lucæ ca. vnum 15. d. ea. adhuc, & c. de quotidianis, de pœnit. d. 3. Tit. 2. Inſr. c. 20. Philip. 2. Hebr. 5. 1 Cor. 7. Ibidem. 2. Pet. 1. Inf. can. 25. Infr. c. 31. Pſalm. 118. Hebr. 11.

Præ-

Prædeſtinationis temerariam præſumptionem cauendam eſſe. Cap. XII.

Inſt can. 15. & 16 ca. corripiantur, in fin. 24. q. 3.

NEmo quoque, quãdiu in hac mortalitate viuitur, de arcano diuinæ prædeſtinationis myſterio vſque adeò præſumere debet, vt certò ſtatuat, ſe omninò eſſe in numero prædeſtinatorum, quaſi verum eſſet, quod iuſtificatus, aut amplius peccare non poſſit, aut ſi peccauerit, certam ſibi reſipiſcentiam promittere debeat. Nam, niſi ex ſpeciali reuelatione ſciri non poteſt, quos Deus ſibi elegerit.

Prou. 29. Ezech. 1. Galat. 3.

De perſeuerantiæ munere. Cap. XIII.

Matt. 16. 24 c. ſuggeſtiõ, 7. q. 4. & c. 8. non reuertebantur de pæn. d. 1. inſ. can. 10. et 28 Ezech. 15.

SImiliter de perſeuerantiæ munere, de quo ſcriptum eſt: Qui perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit: quod quidem aliunde haberi non poteſt, niſi ab eo, qui potens eſt, eum, qui ſtat, ſtatuere, vt perſeueranter ſtet: & eum, qui cadit, reſtituere: nemo ſibi certi aliquid abſoluta certitudine polliceatur; tametſi in Dei auxilio firmiſſimam ſpem collocare, & reponere omnes debent; Deus enim, niſi ipſi illius gratiæ defuerint, ſicut cæpit opus bonum, ita perficiet, operans velle, & perficere; Verumtamen, qui ſe exiſtimant ſtare, videant ne cadant; et cum timore, ac tremore ſalutem ſuam operent in laboribus, in vigilijs, in eleemoſynis, in orationibus, & oblationibus, in ieiunijs, & caſtitate. Formidare enim debent, ſcientes, quod in ſpem gloriæ, & nondum in gloriã renati ſunt, de pugna, quæ ſupereſt, cum carne, cum mũdo, cum diabolo: in qua victores eſſe non poſſunt, niſi cũ Dei gratia Apoſtolo obtemperent, dicenti; Debitores ſumus non carni, vt ſecundum carnem viuamus; ſi enim ſecundum carnem vixeritis, moriemini; ſi autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis.

Philip. 2. 1. Cõ. 10.

Roman. 6.

De lapſis, & eorum reparatione. Cap. XIV.

Inſt. can. 28. & 29.

QVi verò ab accepta iuſtificationis gratia per peccatum exciderũt, rurſus iuſtificari poterunt, cum excitante Deo per Pœnitentiæ Sacramentum, merito

Chriſti

Chriſti amiſſam gratiam recuperare procurauerint; Hic enim iuſtificationis modus eſt lapſi reparatio, quam ſecundam poſt naufragium deperditæ gratiæ tabulam Sãcti Patres aptè nuncupauerunt. Etenim pro iis, qui poſt Baptiſmum in peccata labuntur, Chriſtus Ieſus Sacramentum inſtituit Pœnitentiæ, cum dixit: Accipite Spiritum ſanctum; quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis retenta ſunt. Vnde docendum eſt, Chriſtiani hominis pœnitentiam poſt lapſum multò aliam eſſe a baptiſmali, eáque contineri non modò ceſſationem a peccatis: & eorum deteſtationem, aut cor contritum, & humiliatum: verum etiam eorumdem ſacramentalem Confeſſionem, ſaltem in voto, & ſuo tẽpore faciendam, & ſacerdotalem Abſolutionem, itemq; Satisfactionem per ieiunia, eleemoſynas, orationes, & alia pia ſpiritualis vitæ exercitia, non quidem pro pœna æterna, quæ vel ſacramento, vel Sacramenti voto vna cum culpa remittitur, ſed pro pœna temporali, quæ, vt ſacræ litteræ docent, non tota ſemper, vt in Baptiſmo fit, dimittitur illis, qui gratiæ Dei, quam acceperunt, ingrati Spiritum ſanctum contriſtauerunt, & templum Dei violare non ſunt veriti. De qua pœnitentia ſcriptum eſt: Memor eſto vnde excideris; age pœnitentiam, & prima opera fac. Et iterum. Quæ ſecundum Deum triſtitia eſt, pœnitentiam in ſalutem ſtabilem operatur. Et rurſus; Pœnitentiam agite, & facite fructus dignos Pœnitentiæ.

Quolibet mortali peccato amitti gratiam ſed non fidem. Cap. XV.

ADuerſus etiam hominum quorundam callida ingenia, qui per dulces ſermones, & benedictiones ſeducunt corda innocentium, aſſerendum eſt, non modo infidelitate, per quam & ipſa fides amittitur, ſed etiam quocumque alio mortali peccato, quamuis non amittatur fides, acceptam iuſtificationis gratiam amitti, diuinæ legis doctrinam defendendo, quæ a regno Dei non ſolum inſi-

ca. firmiter in fi. extr. de ſum. Trinit. ca. ſecunda poſt naufra. de pœn. d. 1.
Ioan. 10.
ca. vt conſtitueretur 50. diſ. c. vt euidenter 1. q. 1. cum ſimil. infr. Seſſ. 24. de pœnit. ca. 2. 3. & 4.
Pſalm. 50. c. ſacrificiũ, de pœn. d. 1.

Eph. 4.
1. Cor. 3.
Apoc. 2. ca. quia ſanctus 50. d. & ca. miror. de pœnit. diſt. 1.
2. Cor. 7.
Matt. 3. & 4.
Luc. 3.

Infr. cap. 15.
Rom. 16.
2. Tim. 3.

infideles excludit, ſed, & fideles quoque fornicarios, adulteros, molles, maſculorum concubitores, fures, auaros, ebrioſos maledicos, rapaces, cæteroſque omnes, qui læthalia committunt peccata, à quibus cum diuinæ gratiæ adiumento abſtinere poſſunt, & pro quibus a Chriſti gratia ſeparantur.

De fructus iuſtificationis, hoc eſt, de merito bonorum operum, deque ipſius meriti ratione. Cap. XVI.

HAc igitur ratione iuſtificatis hominibus, ſiue acceptam gratiam perpetuò conſeruauerint, ſiue amiſſam recuperauerint, proponenda ſunt Apoſtoli verba; Abundate in omni opere bono: ſcientes, quòd labor veſter non eſt inanis in Domino. Non enim iniuſtus eſt Deus, vt obliuiſcatur operis veſtri, & dilectionis, quam oſtendiſtis in nomine ipſius. Et Nolite amittere confidentiam veſtram, quæ magnam habet remunerationem. Atque ideo bene operãtibus vſque in finem, & in Deo ſperantibus proponenda eſt vita æterna, & tamquam gratia filijs Dei per Chriſtum Ieſum miſericorditer promiſſa, & tamquam merces, ex ipſius Dei promiſſione bonis ipſorum operibus, & meritis fideliter reddenda. Hæc eſt enim illa corona iuſtitiæ, quam poſt ſuum certamen, & curſum, repoſitam ſibi eſſe, aiebat Apoſtolus, a iuſto iudice ſibi reddendam: non ſolum autem ſibi, ſed & omnibus, qui diligunt aduentum eius. Cum enim ille ipſe Chriſtus Ieſus, tamquam caput in membra, & tanquam vitis in palmites, in ipſos iuſtificatos iugiter virtutem influat: quæ virtus bona eorum opera ſemper antecedit, & comitatur, & ſubſequitur, & ſine qua nullo pacto Deo grata, et meritoria eſſe poſſent: nihil ipſis iuſtificatis amplius deeſſe credendum eſt, quo minus plene illis quidem operibus, quæ in Deo ſunt facta, & diuinæ legi pro huius vitæ ſtatu ſatisfeciſſe, & vitam æternam ſuo etiam tempore (ſi tamen in gratia de-

Heb. 6. c. nõ eſt 14. inluſtus de pæn. diſt. 2.

Hebr. 10. in fin. infr. can. 26.

2. Tim. 4.

Ioan. 15. 1. Cor. 11. & Auguſt. ſuper Homil. Ioann. 15.

Digitized by Google

deceſſerint) conſequendam, verè promeruiſſe cenſeatur: cum Chriſtus Saluator noſter dicat; Si quis biberit ex aqua quam ego dabo ei, non ſitiat in æternum; ſed fiet in eo ſons aquæ ſalientis in vitam æternam. Ita neque propria noſtra iuſtitia, tamquam ex nobis propria ſtatuitur, neque ignoratur, aut repudiatur, iuſtitia Dei, quæ enim iuſtitia noſtra dicitur, quia per eam nobis inhærentem iuſtificamur, illa eadem Dei eſt, quæ a Deo nobis infunditur per Chriſti meritum. Neque verò illud omittendum eſt, quòd licet bonis operibus in ſacris litteris vſque adeò tribuatur, vt etiam qui vni ex minimis ſuis potum aquæ frigidæ dederit, promittat Chriſtus, eum non eſſe ſua mercede cariturum; & Apoſtolus teſtetur, id quod in præſenti; eſt momentaneum, & leue tribulationis noſtræ ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operari in nobis: abſit tamen, vt Chriſtianus homo in ſe ipſo vel confidat, vel glorietur, & non in Domino cuius tanta eſt erga omnes homines bonitas, vt eorum velit eſſe merita quæ ſunt ipſius dona. Et quia in multis offendimus omnes, vnuſquiſque ſicut miſericordiam, & bonitatem, ita ſeueritatem, & iudicium ante oculos habere debet, neque ſeipſum aliquis, etiamſi nihil ſibi conſcius fuerit, iudicare, quoniam omnis hominum vita non humano iudicio examinanda, et iudicanda eſt, ſed Dei, qui illuminabit abſcondita tenebrarum, & manifeſtabit conſilia cordium, & tunc laus erit vnicuique a Deo: qui, vt ſcriptum eſt, reddet vnicuique ſecundum opera ſua. Poſt hanc catholicam de iuſtificatione doctrinam, quam niſi quiſque fideliter, firmiterque receperit, iuſtificari non poterit; placuit ſanctæ Synodo hos Canones ſubiungere, vt omnes ſciant, non ſolùm quid tenere, & ſequi, ſed etiam quid vitare, & fugere debeant.

Ioan.4. Matt. 10. in fin. & Mar.9 circa fin. 2.Cor.4. 2. Cor.4. in fin. Galat.7. Ier.9. Iac.2. 2. Cor.4. Matth.16.

DE

DE IVSTIFICATIONE.

CANON I.

Supr.c.1. & 3.Rom.3. 1.Cor.15. *SI quis dixerit, hominem ſuis operibus, quæ vel per humanæ naturæ, vel per legis doctrinam fiant, abſque diuina per Ieſum Chriſtum gratia poſſe iuſtificari coram Deo; anathema ſit.*

CANON II.

Conc.Mileuit.c.5. Conc. Aph. c.80.& c.vlt. de conſ.d.4. infr.can.4. *Si quis dixerit, ad hoc ſolum diuinam gratiam per Chriſtum Ieſum dari, vt facilius homo iuſtè viuere, ac vitam æternam promereri poſſit, quaſi per liberum arbitrium ſine gratia vtrumque, ſed ægrè tamen, & difficulter poſſit: anathema ſit.*

CANON III.

Sup.c.5. Rom.5. *Si quis dixerit, ſine præueniente Spiritus ſancti inſpiratione, atque eius adiutorio hominem credere, ſperare, diligere, aut pænitere poße, ſicut oportet, vt ei iuſtificationis gratia conferatur; anathema ſit.*

CANON IV.

Supt. can.2. & c.5. *Si quis dixerit, liberum hominis arbitriū, a Deo motum, & excitatum nihil cooperari, aßentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quò ad obtinendam iuſtificationis gratiam ſe diſponat, ac præparet, neque poße dißentire, ſi velit, ſed veluti inanime quoddam nihil omninò agere, mereque paſſiuè ſe habere; anathema ſit.*

CANON V.

Si quis liberum hominis arbitrium poſt Adæ peccatum amiſſum, & extinctum eſſe dixerit, aut rem eße de ſolo titulo, imò titulum ſine re; figmentum denique a Satanæ inuectum in Eccleſiam: anathema ſit.

CANON VI.

Ioan.1. Conc.Arauſic.circa fin. *Si quis dixerit, non eße in poteſtate hominis, vias ſuas malas facere, ſed mala opera, ita vt bona Deum operari, non permiſſiuè ſolum, ſed etiam propriè & per ſe, adeò vt ſit proprium eius opus nō minus proditio Iudæ, quam vocatio Pauli; anathema ſit.*

C A-

CANON VII.

Si quis dixerit, opera omnia, quæ ante iuſtificationem fiunt, quacumque ratione facta ſint, verè eſſe peccata, vel odium Dei mereri, aut quantò vehementius quis nititur ſe diſponere ad gratiam, tantò eum grauius peccare: anathema ſit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, gehennæ metum, per quem ad miſericordiam Dei de peccatis dolendo confugimus, vel a peccando abſtinemus, peccatum eſſe, aut peccatores peiores facere: anathema ſit. Pſalm. 17. Luc. 12. & Mat. 9. in fi.

CANON IX.

Si quis dixerit, ſola fide impium iuſtificari, ita vt intelligat, nihil aliud requiri, quod ad iuſtificationis gratiam conſequendam cooperetur, & nulla ex parte neceſſe eſſe, eum ſuæ voluntatis motu præparari, atque diſponi: anathema ſit. Sup. c. 7. & 8

CANON X.

Si quis dixerit, homines ſine Chriſti iuſtitia, per quam nobis meruit, iuſtificari, aut per eam ipſam formaliter iuſtos eſſe; anathema ſit. Gal. 2. & 5. Eph. 2. & 4.

CANON XI.

Si quis dixerit, homines iuſtificari, vel ſola imputatione iuſtitiæ Chriſti, vel ſola peccatorum remiſſione, excluſa gratia, & charitate, quæ in cordibus eorum per Spiritum ſanctum diffundatur, atque illis inhæreat, aut etiam gratiam, qua iuſtificamur, eſſe tantum fauorem Dei; anathema ſit. Sup. c. 8.

CANON XII.

Si quis dixerit, fidem iuſtificantem nihil aliud eſſe, quàm fiduciam diuinæ miſericordiæ peccata remittẽtis propter Chriſtum, vel eam fiduciam ſolam eſſe, qua iuſtificamur, anathema ſit. Sup. c. 9.

CANON XIII.

Si quis dixerit, omni homini ad remiſſionem peccato- Sup. c. 10.

rum

rum aſſequendam neceſſarium eſſe, vt credat, certò, & abſque vlla hæſitatione propriæ infirmitatis, & indiſpoſitionis peccata ſibi eſſe remiſſa: anathema ſit.

C A N O N XIV.

Sup. c. 9. Si quis dixerit, hominem a peccatis abſolui, ac iuſtificari ex eo, quod ſe abſolui; ac iuſtificari certò credat, aut neminem verè eſſe iuſtificatum, niſi qui credat ſe eſſe iuſtificatum, & hac ſola fide abſolutionem, & iuſtificationem perfici: anathema ſit.

C A N O N XV.

Sup. c. 10. Si quis dixerit, hominem renatum, & iuſtificatum teneri ex fide ad credendum, ſe certò eſſe in numero prædeſtinatorum: anathema ſit.

C A N O N XVI.

Si quis magnum illud vſque in finem perſeuerantiæ
Sup. c. 11. & 13. donum ſe certò habiturum abſoluta, & infallibili cer-
Galat. 3. titudine dixerit, niſi hoc ex ſpeciali reuelatione didice-
Ezech. 18. rit: anathema ſit.
Prou. 26.

C A N O N XVII.

Si quis iuſtificationis gratiam non niſi prædeſtinatis ad
Sup. c. 21. vitam contingere dixerit, reliquos verò omnes, qui vo-
2. Ioan. 3. cantur, vocari quidem, ſed gratiam non accipere, vtpotè
Rom. 11. diuina poteſtate prædeſtinatos ad malum: anathema ſit.

C A N O N XVIII.

Si quis dixerit, Dei præcepta homini, etiam iuſtificato, & ſub gratia conſtituto, eſſe ad obſeruandum impoſſibilia: anathema ſit.

C A N O N XIX.

Si quis dixerit, nihil præceptum eſſe in Euangelio præter fidem, cætera eſſe indifferentia, neque præcepta, neque prohibita, ſed libera, aut decem præcepta nihil pertinere ad Chriſtianos: anathema ſit.

C A N O N XX.

Sup. c. 11. Si quis hominem iuſtificatum, & quantumlibet perfectum dixerit, non teneri ad obſeruantiam mandatorum,

rum Dei, & Eccleſiæ, ſed tantum ad credendum, quaſi verò Euangelium ſit nuda, & abſoluta promiſſio vitæ æternæ ſine conditione obſeruationis mandatorum: anathema ſit. ✠

CANON XXI.

Si quis dixerit, Chriſtum Ieſum à Deo hominibus datum fuiſſe, vt redemptorem, cui fidant, non etiam vt Legislatorem, cui obediant, anathema ſit. Sup.c.15.

CANON XXII.

Si quis dixerit, iuſtificatum, vel ſine ſpeciali auxilio Dei in accepta iuſtitia perſeuerare poſſe, vel cum eo non poſſe; anathema ſit. Sup.c.14.

CANON XXIII.

Si quis hominem ſemel iuſtificatum dixerit, amplius peccare non poſſe: neque gratiam amittere: atque ideò eum, qui labitur, & peccat, numquam verè fuiſſe iuſtificatum; aut contra, poſſe in tota vita peccata omnia, etiam venialia vitare, niſi ex ſpeciali priuilegio, quemadmodum de Beata Virgine tenet Eccleſia; anathema ſit.

CANON XXIV.

Si quis dixerit, iuſtitiam acceptam non conſeruari, atque etiam non augeri coram Deo per bona opera, ſed opera ipſa fructus ſolummodò, & ſigna eſſe iuſtificationis adeptæ; non autem ipſius augendæ cauſam; anathema ſit. ✠ Sup. c.10.

CANON XXV.

Si quis in quolibet bono opere iuſtum ſaltem venialiter peccare dixerit, aut (quod intolerabilius eſt) mortaliter, atque ideò pœnas æternas mereri: tantumque ob id non damnari, quia Deus ea opera non imputet ad damnationem: anathema ſit. Sup: c.11.in fin.

CANON XXVI.

Si quis dixerit, iuſtos non debere, pro bonis operibus, quæ in Deo fuerint facta, expectare, & ſperare æternam Sup.c.16. Matt.19.24.

retributionem a Deo per eius miſericordiam, & Ieſu Chriſti meritum, ſi bene agendo, & diuina mandata cuſtodiendo vſque in finem perſeuerauerit: anathema ſit.

CANON XXVII.

Si quis dixerit, nullum eſſe mortale peccatum, niſi infidelitatis: aut nullo alio, quantumuis graui, & enormi, præterquam infidelitatis peccato, ſemel acceptam gratiam amitti: anathema ſit.

Sup. c.15.

CANON XXVIII.

Si quis dixerit, amiſſa per peccatum gratia ſimul & fidem ſemper amitti: aut fidem, quæ remanet, non eſſe veram fidem, licet non ſit viua, aut eum, qui fidem ſine charitate habet, non eſſe Chriſtianum: anathema ſit.

Sup. c.14.

CANON XXIX.

Si quis dixerit, eum, qui poſt Baptiſmum lapſus eſt, non poſſe per Dei gratiam reſurgere: aut poſſe quidem, ſed ſola fide amiſſam iuſtitiam recuperare ſine Sacramento Pœnitentiæ, prout ſancta Romana, & vniuerſalis Eccleſia, a Chriſto Domino, & eius Apoſtolos edocta, huc uſque profeſſa eſt ſeruauit, & docuit: anathema ſit.

Inf. Seſſ. 14. can. 15. de pœn.

CANON XXX.

Si quis poſt acceptam iuſtificationis gratiam cuilibet peccatori penitenti ita culpam remitti, & reatum æternæ pœnæ deleri dixerit, vt nullus remaneat reatus pœnę temporalis ex ſoluenda, vel in hoc ſæculo, uel in futuro in Purgatorio, antequam ad regna cælorum aditus patere poſſit; anathema ſit.

Inf. Seſſ. 25. in princ.

Supr. cap. 11. in fin.

CANON XXXI.

Si quis dixerit, iuſtificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis benè operatur: anathema ſit.

CANON XXXII.

Si quis dixerit, hominis iuſtificati bona opera ita eſſe dona Dei, vt non ſint etiam bona ipſius iuſtificati merita, aut ipſum iuſtificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam, & Ieſu Chriſti meritum, cuius viuum membrum

brum eſt, fiunt, non uerè mereri augmentum gratiæ, vitam æternam, & ipſius vitæ æternæ (ſi tamen in gratia deceſſerit) conſecutionem, atque etiam gloriæ augmentum; anathema ſit.

CANON XXXIII.

Si quis dixerit, per hanc doctrinam catholicam de iuſtificatione a S. Synodo hoc præſenti decreto expreſſam, aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis Ieſu Chriſti D. N. derogari, & non potius, veritatem fidei noſtræ, Dei denique, ac Chriſti Ieſu gloriam illuſtrari; anathema ſit.

Decretum de Reformatione. Caput I.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem Præſidentibus, & Apoſtolicæ Sedis Legatis, ad reſtituendam collapſam admodum Eccleſiaſticam diſciplinam, deprauatoſque in Clero, & populo Chriſtiano mores emendandos ſe accingere volens, ab ijs, qui maioribus eccleſijs præſunt, initium cenſuit eſſe ſumendum. Integritas enim
præſidentium ſalus eſt ſubditorum. Confidens itaque per ca. inter corporalis, extr.
Domini, ac Dei noſtri miſericordiam, prouidamq; ipſius de transl. Epiſc.
Dei in terris Vicarij ſolertiam omnino futurum, vt ad eccleſiarũ regimen (onus quippè angelicis humeris formidandũ) qui maximè digni fuerint, quorumq; prior
vita, ac omnis ætas, a puerilibus exordijs vſque ad per- 2. in ſacerdotib. & ca.
fectiores annos per diſciplinæ ſtipendia eccleſiaſticæ lau- Epiſcopor.
dabiliter acta teſtimonium præbeat, ſecundùm venera- 61. d. ca. fin.
biles beatorum Patrum ſanctiones aſſumantur: omnes 59. d. & inf.
Patriarchalibus, Primitialibus, Metropolitanis, & ca- Seſſ. 24. &
thedralibus eccleſijs, quibuſcunque quouis nomine, ac ref. c. 1.
titulo præfectos monet, ac monitos eſſe vult, ut attendentes ſibi, & vniuerſo gregi, & in quo Spiritus ſanctus Act. 20.
poſuit eos regere Eccleſiam Dei, quam acquiſiuit ſan- 2. Tim. 4.
guine ſuo, vigilent, ſicut Apoſtolus præcipit, in omnibus Ioan. 10. ca.
laborent, & miniſterium ſuum impleant: implere au- ſi rector. 45
tem illud ſe nequaquam poſſe ſciant, ſi greges ſibi com- d c. ad uerſitas 7. q 1.niſi
miſſos mercenariorum more deſerant, atque ouium ſuo- de renunc.

rum quarum ſanguis de eorum eſt manibus a ſupremo Iudice requirendus, cuſtodiæ minimè incumbant: cum certiſſimum ſit, non admitti paſtoris excuſationem, ſi lupus oues comedit, & paſtor neſcit. Ac nihilominus, quia nonnulli (quod vehementer dolendum eſt) hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam ſalutis immemores, terrenaque cæleſtibus, ac diuinis humana præferentes, in diuerſis curijs vagantur, aut in negotiorum temporaliũ ſollicitudine, ouili derelicto, atque ouium ſibi commiſſarum cura neglecta, ſe detinent occupatos placuit ſacroſanctæ Synodo, antiquos Canones, qui temporum, atque hominum iniuriam penè indeſuetudinem abierunt, aduerſus non reſidentes promulgatos innouare: quemadmodum virtute præſentis decreti innouat, ac vlterius pro firmiori eorundem reſidentia, & reformandis in Eccleſia moribus in hunc, qui ſequitur, modum ſtatuere, atque ſancire. Si quis a Patriarchali, Primitiali, Metropolitana, ſeu Cathedrali Eccleſia, ſibi quocunque titulo, cauſa, nomine, ſeu iure commiſſa, quacunque ille dignitate, gradu, & preeminentia prefulgeat, legitimo impedimento, ſeu iuſtis, & rationabilibus cauſis ceſſantibus, ſex menſibus continuis extra ſuam diœceſim morando abfuerit: quartæ partis fructuum vnius anni: fabricæ Eccleſiæ, & pauperibus loci per Superiorem Eccleſiaſticum applicandorum, pœnam ipſo iure incurrat. Quod ſi per alios ſex menſes in huiuſmodi abſentia perſeuerauerit, aliam quartam partem fructuum, ſimiliter applicandam eo ipſo amittat. Creſcente verò contumacia, vt ſeueriori ſacrorum Canonum cenſuræ ſubijciatur, Metropolitanus ſuffraganeos Epiſcopos abſentes, Metropolitanum verò abſentem ſuffraganeus Epiſcopus antiquior reſidens, ſub pena interdicti ingreſſus Eccleſiæ eo ipſo incurrenda, infra tres menſes per litteras, ſeu nuncium Romano Pontifici denunciare teneatur, qui ipſos abſentes, prout cuiuſque maior, aut minor contumacia

Ezech. 3. Act. 10. cap. Epheſius 43 diſt. c. 1. 2. 3. q. 1. & infr. Seſſ. 24. ca. 1. in fi. de ref.

c. peruenit. cum multis ſeq. c. 7. q. 1. de cler. non reſid per totum, & cap. cum ex eo. de elect. in 6

c. ex tua. de cle. non reſi. c. quoniam §. porrò, vt ait. nõ cont.

Infr. Seſſ 23. de ref. can. 1. & 2. ſeſſ. 24. c. 12. de ref. & ſeſſ. 22. c. 3. de ref. c. ex parte de cle. non reſid.

maçia exegerit, ſuæ ſupremæ Sedis auctoritate animaduertere, & Eccleſijs ipſis de Paſtoribus vtilioribus prouidere poterit, ſicut, in Domino nouerit ſalubriter expedire.

Caput II.

Epiſcopis inferiores, quæuis beneficia Eccleſiaſtica, perſonalem reſidentiam de iure, ſiue conſuetudine exigentia, in titulum, ſiue commendam obtinentes: ab eorum Ordinarijs, quemadmodum eis pro bono eccleſiarum regimine, & diuini cultus augmento, locorum, & perſonarum qualitate penſata, expediens videbitur, opportunis iuris remedijs reſidere cogantur, nullique priuilegia, ſeu indulta perpetua de nõ reſidendo, aut de fructibus in abſentia percipiendis, ſuffragentur. Indulgentijs verò, & diſpenſationibus temporalibus ex veris, & rationabilibus cauſis tantum conceſſis, & coram Ordinario legitimè probandis, in ſuo robore permãſuris: quibus caſibus nihilominus officium ſit Epiſcoporum, tamquam in hac parte à Sede Apoſtolica delegatorum prouidere, vt per deputationem idoneorum Vicariorum, & congruæ portionis fructuum aſſignationem, cura animarum nullatenus negligatur; nemini, quo ad hoc, priuilegio, ſeu exemptione quacumque ſuffragante.

c. ſi n. de reſi. in 6.

c. cum ex eo. de elect. in 6 ca. beneficiũ de regul. co. lib. & inf ſeſ. 7. c. 5. & 7. de ref. ca. 1.

Caput III.

Ecleſiarum Prælati ad corrigendum ſubditorum exceſſus prudenter, ac diligenter intendant, & nemo ſæcularis Clericus, cuiuſuis perſonalis, vel regularis, extra monaſterium degens, etiam ſui ordinis, priuilegijs, prætextu, tutus cenſeatur, quominus, ſi deliquerit, ab Ordinario loci, tamquam ſuper hoc a Sede Apoſtolica delegato, ſecundum canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi valeat.

ca. qualiter, & quando l. 2. de acc.

Inf. Seſſ. 14. de ref. ca. 1. & 4. & Seſſ. fin. ca. 14. de regul.

Caput IV.

Capitula cathedralium, & aliarum maiorum eccleſiarum, illorumque perſonæ, nullis exemptionibus con-

Infr. Seſſ. vlt. de ref. c. 6.

conſuetudinibus, ſententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantùm ſuos obligent auctores, non etiam ſucceſſores, tueri ſe poſſint, quominus a ſuis Epiſcopis, & alijs maioribus Prælatis per ſeipſos ſolos, vel illis, quibus ſibi videbitur, adiunctis, iuxta canonicas ſanctiones, toties, quoties opus fuerit, viſitari, corrigi, & emendari etiam auctoritate Apoſtolica, poſſint, & valeant.

Caput V.

Inf. Seſſ. 14. ca. 2. de ref. cap. omnia vtriuſque de pœnit. & remiſ. c. ſacerdos. de pœn. diſt. 6. c. placuit, cum ſeq. 7. q. 1. Conc. Cart. in 3. c. 20. Conc. Aur. 3. c. 3. & inf. Seſſ. 14. de ref. c. 2. & 3.

NVlli Epiſcopo liceat, cuiuſuis, priuilegij prætextu, Pontificalia in alterius diœceſi exercere, niſi de Ordinarij loci expreſſa licentia, & in perſonas eidē Ordinario ſubiectas tantùm; ſi ſecus factum fuerit, Epiſcopus ab exercitio Pontificalium, & ſic ordinati ab executione Ordinum, ſint ipſo iure ſuſpenſi.

Indictio futuræ Seſſionis.

PLacetne vobis, proximam futuram Seſſionem celebrari die Iouis feria quinta poſt primam Dominicā ſubſequentis Quadrageſimæ, quæ erit die tertia menſis Martij? Reſponderunt. Placet.

SESSIO VII.

Celebrata die III. menſis Martij. 1547.

Decretum de Sacramentis. Prœmium.

AD conſummationem ſalutaris de iuſtificatione doctrinæ, quæ in præcedenti proxima Seſſione vno omnium Patrum conſenſu promulgata fuit, conſentaneum viſum eſt de ſanctiſſimis Eccleſiæ Sacramentis agere, per quæ omnis vera iuſtitia vel incipit, vel cœpta augetur, vel amiſſa reparatur; propterea ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſt. Sedis Legatis, ad errores eliminandos, & extirpandas hæreſes, quæ circa ſanctiſſima ipſa Sacramenta hac noſtra tempeſtate, tum de damnatis, olim a Patribus

bus noſtris hæreſibus ſuſcitatæ, tum etiam de nouo adinuentæ ſunt, quæ Catholicæ Eccleſiæ puritati, & animarum ſaluti magnopere officiunt: ſanctarum Scripturarũ doctrinæ, Apoſtolicis traditionibus; atque aliorum Conciliorum, & Patrum conſenſui inhærendo hos præſentes canones ſtatuendos, & decernendos cenſuit; reliquos, qui ſuperſunt ad cæpti operis perfectionem, deinceps, diuino ſpiritu adiuuante editura.

DE SACRAMENTIS.

CANON I.

SI quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non fuiſſe omnia a Ieſu Chriſto, Domino noſtro inſtituta, aut eſſe plura, vel pauciora quàm ſeptem, videlicet; Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, Extremã Vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, aut etiam aliquod horum ſeptem non eſſe verè, & propriè Sacramẽtum: anathema ſit. cap. ad abolendam de hær.

CANON II.

Si quis dixerit, ea ipſa nouæ legis Sacramenta a Sacramentis antiquæ legis non differre, niſi quia cerimoniæ ſunt aliæ, & alij ritus externi: anathema ſit.

CANON III.

Si quis dixerit, hæc ſeptem Sacramenta ita eſſe inter ſe paria, vt nulla ratione aliud ſit alio dignius: anathema ſit. cap. nihil de conſ. diſt. 2. cum ſim.

CANON IV.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non eſſe ad ſalutem neceſſaria, ſed ſuperflua, & ſine eis, aut eorum voto, per ſolam fidem homines a Deo gratiam iuſtificationis adipiſci, licet omnia ſingulis neceſſaria non ſint; anathema ſit. Sup. Seſſ. 6. de iuſt ca. 7. & Can. 5.

CANON V.

Si quis dixerit, hæc Sacramenta propter ſolam fidem nutriendam inſtituta fuiſſe; anathema ſit.

Digitized by Google

CANON VI.

Conc. Flor. ſub Eug. IV. ver. hoc doce t eccleſ.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non continere gratiam, quam ſignificant; aut gratiam ipſam, non ponentibus obicem, non conferre, quaſi ſigna tantùm externa ſint accepta per fidem gratiæ, vel iuſtitiæ, & notæ quædam Chriſtianæ profeſſionis, quibus apud homines diſcernuntur fideles ab infidelibus: anathema ſit.

CANON VII.

Si quis dixerit, non dari gratiam per huiuſmodi Sacramēta ſemper, & omnibus, quantum eſt ex parte Dei etiamſi ritè ea ſuſcipiant, ſed aliquando, & aliquibus: anathema ſit.

CANON VIII.

Sup. Seſſ. 5. de pec. orig.

Si quis dixerit, per ipſa nouæ legis Sacramenta ex opere operato non conferri gratiam, ſed ſolam fidem diuinæ promiſſionis ad gratiam conſequendam ſufficere; anathema ſit.

CANON IX.

c. conſultationi de tēp. ord. & c. diſplicet. 23. q. 4 & c. licitè 32. q. 7. c. quo ante med. de conſ. diſt. 4.

Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptiſmo, ſcilicet, Confirmatione, & Ordine, non imprimi Characterem in anima, hoc eſt, ſignum quoddam ſpirituale, & indelebile, vnde ea iterari non poſſint: anathema ſit.

CANON X.

Si quis dixerit, Chriſtianos omnes in verbo, & omnibus Sacramentis adminiſtrandis habere poteſtatem: anathema ſit.

CANON XI.

Infr. Seſſ. 14 de pœn. c. 6. c mu tæ. c. remiſſione, ca. Chriſtus cū plur. ſeq. 1. q. 1. & vlt. 16 q. vl. c. 1. ad abolendam de hær. inf. ſeſſ. 22. de obſ in

Si quis dixerit, in miniſtris dum Sacramenta conficiunt, & conferunt, non requiri intentionem ſaltem faciendi quod facit Eccleſia; anathema ſit.

CANON XII.

Si quis dixerit: miniſtrum in peccato mortale exiſtētem modò omnia eſſentialia, quæ ad Sacramentum conficiendum, aut conferendum pertinent, ſeruauerit, non conficere, aut conferre Sacramentum; anathema ſit.

Digitized by Google

C A N O N XIII.

Si quis dixerit, receptos, & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſolemni Sacramentorum adminiſtratione adhiberi conſuetos, aut contemni, aut ſine peccato à miniſtris pro libito omitti, aut in nouos alios per quemcumque Eccleſiarum Paſtorem mutari poſſe; anathema ſit.

cel.miſ. cap. omnes, d. 22. c. quiſneſcit, 11. d. cũ præ. & c. non decet. cũ ſeq. d. 12. ca. alienus, & c. quia, 14. q. 1.

DE BAPTISMO.

C A N O N I.

Si quis dixerit, Baptiſmum Ioannis habuiſſe eandem vim cum Baptiſmo Chriſti: anathema ſit.

C A N O N II.

Si quis dixerit, aquam veram, & naturalem non eſſe de neceſſitate Baptiſmi; atque ideo verba illa Domini noſtri Ieſu Chriſti: Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu ſancto, ad metaphoram aliquam detorſerit; anathema ſit.

ca. aliud, & c. non regenerabantur. de conſ. d. 4. cap. pen. de bapt. Io. 3. c. filius, & c. non dubito de conſ. diſp. 4.

C A N O N III.

Si quis dixerit, in Eccleſia Rom. quæ omnium eccleſiarum mater eſt, & magiſtra, non eſſe veram de Baptiſmi Sacramento doctrinam; anathema ſit.

c. non decet. 12. d. cap. ad abolendam. de hær. cã. 2. de ſum. Tri. c. 1. eo. tit. in Conc. Flor. de vn. Amen. c. 5. c. dictum § quod verò cum 2. c. ſeq. 1. q. 1. c. Romanus cum ſeq. & c. ſiue hæreſ. de conſ. d. 4. ca. nulla præter. de conſ. d. 4. Io. 3. ca. maiores, de bapt.

C A N O N IV.

Si quis dixerit, Baptiſmum qui etiam datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, cum intentione faciendi quod facit Eccleſia, non eſſe verum Baptiſmum; anathema ſit.

C A N O N V.

Si quis dixerit, Baptiſmum liberum eſſe, hoc eſt non neceſſarium, ad ſalutem: anathema ſit.

C A N O N VI.

Si quis dixerit, baptizatum non poſſe, etiam ſi velit, gratiam amittere, quantumcunque peccet, niſi nolit credere; anathema ſit.

C A N O N VII.

Si quis dixerit, Baptizatos per Baptiſmum ipſum ſolius

Digitized by Google

lius tantùm fidei debitores fieri, non autem uniuerſæ legis Chriſti ſeruandæ; anathema ſit.

C A N O N VIII.

Si quis dixerit, baptizatos liberos eſſe ab omnib. ſanctæ Eccleſię præceptis, quæ uel ſcripta, uel tradita ſunt, ita ut ea obſeruare non teneantur, niſi ſe ſua ſponte illis ſubmittere uoluerint; anathema ſit.

C A N O N IX.

Si quis dixerit, ita reuocandos eſſe homines ad Baptiſmi ſuſcepti memoriam, ut uota omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt, promiſſionis in Baptiſmo ipſo iam factæ, irrita eſſe intelligant, quaſi per ea, & fidei, quam profeſſi ſunt, detrahatur, & ipſi Baptiſmo: anathema ſit.

C A N O N X.

Si quis dixerit, peccata omnia quæ poſt Baptiſmum fiunt, ſola recordatione, & fide ſuſcepti Baptiſmi, uel dimitti, uel uenialia fieri; anathema ſit.

C A N O N XI.

Si quis dixerit, uerum, & ritè collatum Baptiſmum iterandum eſſe illi, qui apud infideles fidem Chriſti negauerit, cum ad pœnitentiam conuertitur: anathema ſit.

C A N O N XII.

Si quis dixerit, neminem eſſe baptizandum, niſi ea ætate, qua Chriſtus baptizatus eſt, uel in ipſo mortis articulo: anathema ſit.

C A N O N XIII.

Si quis dixerit paruulos, eo quòd actum credendi non habent, ſuſcepta baptiſmo inter fideles computandos non eſſe, ac propterea, cum ad annos diſcretionis peruenerint, eſse baptizandos, aut præſtare omitti eorum Baptiſma, quàm eos non actu proprio credentes baptizari in ſola fide Eccleſiæ: anathema ſit.

C A N O N XIV.

Si quis dixerit, huiuſmodi paruulos baptizatos, cum adoleuerint, interrogandos eſse, an ratum habere uelint

quod

p. quod quidam, 1. qu. 1. & c. fin. extr. de Sacr. non iteran ca. hi. de quibus c. rebaptizare. & c. cum ita de conſ. d. 4. & c. dictum eſt, de conſ. diſt. 3. ca. fin. de bapt. & toto tit. de Sac non iteran. ca 2 ad fin. de ſum. Trin. & Cl. vni §. fin. eo. tit ca. maiores de hær. ſupr. Seſſ 5. de pecc. orig. in me.

quod Patrini eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti ſunt, & vbi ſe nolle reſponderint ſuo eſſe arbitrio relinquendos, nec alia interim pœna ad Chriſtianam vitam cogendos, niſi vt ab Euchariſtiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec reſipiſcant; anathema ſit.

DE CONFIRMATIONE

CANON I.

SI quis dixerit, Confirmationem baptizatorum otioſam cærimoniam eſſe, & non potius verum, & proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuiſſe, quàm Cathecheſim quandam, qua adoleſcentiæ proximi fidei ſuæ rationem coram Eccleſia exponebãt: anathema ſit.

CANON II.

Si quis dixerit, iniurios eſſe Spiritui ſancto eos qui ſacro Confirmationis chriſmati virtutem aliquam tribuunt: anathema ſit.

CANON III.

Si quis dixerit, ſanctæ Confirmationis Ordinariũ miniſtrum non eſſe ſolum Epiſcopum, ſed quemuis ſimplicem ſacerdotem; anathema ſit.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem præſidentibus, & legatis, inceptum reſidentiæ, & reformationis negotium ad Dei, laudem, & Chriſtianæ religionis incrementum, proſequi intendens, vt ſequitur, ſtatuendum cenſuit, ſalua ſemper in omnibus Sedis Apoſtolicæ auctoritate.

Caput I.

AD Cathedralium eccleſiarum regimen nullus, niſi ex legitimo matrimonio natus, & ætate matura, grauitate morum, litterarumque ſcientia, iuxta conſtitutionem Alexandri III. quæ incipit; Cum in cunctis, in Concilio Lateranẽſi promulgatam, præditus aſſumatur.

c. nullus miniſtrorũ, de conſec. di. 4. Cat. cat. 128. c. 1. cum ſeq. de conſ. d. 5. c. manus de conſ. diſt. 5. Conc. Tol. 8. c. 30. Conc. Cart. 2. c. 3. Conc. Brac. 37. ca. o mni tempore, de conſecr. d. 4. c. ſi iubet 26 q. 6. c. quanto, de conſ. Cate. c. 124. 36. inf. 2. ſeſ. 24. cap 4 de Sac. ord. Inf. Seſſ. 24. c. 4. de ſacr. or. Sup. ſeſ. 6. c. 2. de ref. & inf. Seſ. 23. c. 1. Inf. ſeſ. vlt. de ref. ca. 21. Inf. Seſſ 22. c. 2. & Seſ. 24 c. 1. de ref. c. cum. in cunctis, de elect.

Ca-

Caput II.

NEmo, quacumque etiam dignitate, gradu, aut præeminentia præfulgens, plures Metropolitanas, ſeu cathedrales Eccleſias, in titulum, ſiue commendam, aut alio quouis nomine, contra ſacrorum Canonum iuſtituta recipere, & ſimul retinere præſumat; cum valdè felix ſit ille cenſendus, cui vnam Eccleſiam benè, ac fructuoſè, & cum animarum ſibi commiſſarum ſalute, regere contigerit. Qui autem plures Eccleſias contra præſentis decreti tenorem nunc detinent, vna, quam maluerint, retenta, reliquas infra ſex menſes, ſi ad liberam Sedi Apoſtolicæ diſpoſitionem pertineat, alias infra annum dimittere teneantur: alioquin eccleſiæ ipſæ vltimo obtenta duntaxat excepta, eo ipſo vacare cenſeantur.

Caput III.

INferiora beneficia eccleſiaſtica, præſertim curam animarum habentia, perſonis dignis, & habilibus, & quæ in loco reſidere, ac per ſe ipſos curam ipſam exercere valeant, iuxta conſtitutinnem Alex. III. in Lateranenſi, quæ incip. Quia nonnulli, & aliam Greg. X. in generali Lugdunenſi Concilio quæ incip. Licet canon[illegible] tam, conferantur; aliter, autem facta collatio, ſiue prouiſio, omninò irritetur, & Ordinarius collator pœnas cõſtitutionis Concilij generalis, quæ incipit, Graue nimis, ſe nouerit incurſurum.

Caput IV.

QVicumque de cætero, plura curata, aut aliis incõpatibilia beneficia eccleſiaſtica, ſiue per viam vnionis ad vitam, ſeu commendæ perpetuæ, aut alio quocumque nomine, & titulo contra formam ſacrorum canonum, & præſertim conſtitutionis Innoc. III. quæ incipit, De multa, recipere, ac ſimul retinere præſumpſerit, beneficijs ipſis, iuxta ipſius conſtitutionis diſpoſitionem, ipſo iure, etiã præſentis canonis vigore, priuatus exiſtat.

d. 2. cum in cunctis, §. cũ verò, c ſicut de exc. prçl. Conc. Chalced. c. 10. c. 1 & 2. & 21. q. 1. c. Sanctorum 70. diſt. c. vn. 10. q. 3. cap. quia in quantum. c. ad hæc, & c. de multa de prçben. quia nonnulli de mag. c. cum ſingul. de præben. in 6. Cl. gratiæ, de ref. c. exe. crabilis, §. qui verò, in extrau. com. de præben. & infr. Seſſ. 24. ca. 17. de ref. Cle quia regularis, de ſuppli. negl. prælat.

c. quia nonnulli, de Cl. non reſi. ca. licet ca., de elect. in 6 c. graue nimis de præbend. Sup. c 2. ca. de miſſa, de præben.

Caput V.

ORdinarij locorum quoſcumque plura curata, aut alias incompatibilia beneficia eccleſiaſtica obtinentes, diſpenſationes ſuas exhibere diſtrictè compellãt, & aliàs procedant, iuxta conſtitutionem Greg X in generali Lugdunenſe Concilio editam, quæ incipit, Ordinarij, quam eadem S. Synodus innouandam cenſet, & innouat: addens inſuper, quòd ipſi Ordinarij, etiam per idoneorum Vicariorum deputationem, & congruæ portionis fructuum aſſignationem omninò prouideant: vt animarum cura nullatenus negligatur, & beneficia ipſa debitis obſequijs minimè defraudentur: appellationibus, priuilegijs, exemptionibus quibuſcumque, etiam cum iudicum ſpecialium deputatione, & illorum inhibitionibus in præmiſſis nemini ſuffragantibus.

Inf. Seſs. 24. c. 17. c. ordinarij. de of. ord. in 6.

Infr. ca. 7. et ſup. ſeſs. 6. de ref. c. 2. in fi.

Caput VI.

VNiones perpetuæ, a xl. annis citra factæ, examinari ab Ordinarijs, tamquam a Sede Apoſtolica delegatis, poſſint: & quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint, irritæ declarentur. Illæ verò, quæ à dicto tempore citra conceſſæ nondum in toto, vel in parte ſortitæ ſunt effectum, & quæ deinceps ad cuiuſuis inſtantiam fient, niſi eas ex legitimis, aut alias rationabilibus cauſis coram loci Ordinario, vocatis. quorum intereſt, verificandis, factas fuiſſe conſtiterit; per ſubreptionem obtentæ præſumantur: ac propterea, niſi aliter a Sede Apoſtolica declaratum fuerit, viribus omninò careant.

Infr. Seſs. 24 de ref. c. 13. et Seſs. 25. de refor. c. 9. & infr. Seſs. 14. c. 9.

Caput VII.

BEneficia Eccleſiaſtica curata quæ cathedralib. collegiatis, ſeu alijs Eccleſijs, vel monaſterijs, beneficijs, ſeu Collegijs, aut pijs locis quibuſcumque perpetuo vnita, & annexa reperiuntur, ab Ordinarijs locorum annis ſingulis viſitentur, qui ſollicitè prouidere procurent, vt per idoneos Vicarios etiam perpetuos, niſi ipſis Ordi-

Infr. Seſs. 24. de ref. c. 9. Sup. ca n. 5. Inf. Seſs. vlt. de ref. ca. 16 Pius V. in Bulla, quæ incipit. Ad exequendũ,

Ordinarijs, pro bono eccleſiarum regimine, aliter expedire videbitur, ab eis cum tertiæ partis fructuum, aut maiori, vel minori, arbitrio ipſorum Ordinariorum, portione etiam ſuper certa re aſſignanda, ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur; appellationibus, priuilegijs, exemptionibus, etiam cum iudicum deputatione, & illorum inhibitionibus, quibuſcumque in præmiſſis minimè ſuffragantibus.

Caput VIII.

Inf. Seſſ. 24. de ref. c. 9. & Seſſ. 21. ca. 8. Conc. Tol. 4. c. 35. Conc. Brac. 1 c. 1. Conc. Arel. c. 17. decernimus. c. Epiſc. & c. placuit. 12. q 1.

Locorum ordinarij eccleſias quaſcumque, quomodolibet exemptas, authoritate Apoſtolica ſingulis annis viſitare teneantur, & opportunis iuris remedijs prouidere, vt, quæ reparatione indigent, reparentur, & cura animarum, ſi qua illis immineat, alijſque debitis obſequijs, minimè defraudentur, appellationibus, priuilegijs, conſuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore præſcriptis, iudicum deputationibus, & illorum inhibitionibus penitus excluſis.

Caput IX.

ca. quoniam quidem, diſ. 100. & infr. Seſſ. 23. de ref. c. 3.

Ad maiores Eccleſias promoti, munus conſecrationis infra tẽpus a iure ſtatutum ſuſcipiãt, & prorogationes vltra ſex menſes conceſſæ, nulli ſuffragentur.

Caput X.

c. cum nullus de temp. ordin. in 6.

Inf Seſſ. de ref. c. 10.

Non liceat Capitulis Eccleſiarum, Sede vacante, infra annum a die vacationis, ordinandi licẽtiã, aut litteras dimiſſorias, ſeu reuerendas, vt aliqui vocãt, tam ex iuris, communis diſpoſitione, quam etiam cuiuſuis priuilegij, aut conſuetudinis vigore, alicui, qui beneficij Eccleſiaſtici recepti, ſiue recipiendi occaſione arctatus non fuerit: concedere: ſi ſecus fiat, Capitulum contrauenienſ Eccleſiaſtico ſubiaceat interdicto: & ſic ordinati, ſi in minoribus Ordinibus conſtituti fuerint, nullo priuilegio clericali, præſertim in criminalibus, gaudeant; in maioribus, vero, ab executione Ordinum, ad beneplacitum futuri Prælati, ſint ipſo iure ſuſpenſi.

Ca-

Caput XI.

F*Acultates de promouendo a quocumque non ſuffragentur, niſi habentibus legitimam cauſam, ob quam a proprijs Epiſcopis ordinari non poſſint, in litteris exprimendam: & tunc non ordinentur, niſi ab Epiſcopo in ſua diœceſi reſidente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligenti prævio examine.*

Caput XII.

F*Acultates de non promouendo, præterquam in caſibus, a iure expreſſis, conceſſæ, ad annum tantum ſuffragentur.*

c. licet can. & c. cum ex eo de elect. in 6.

Caput XIII.

P*Ræſentati, ſeu electi, vel nominati a quibuſuis Eccleſiaſticis perſonis, etiam Sedis Apoſtolicæ Nuncijs, ad quæuis Eccleſiaſtica beneficia non inſtituantur, nec confirmentur, neque admittantur, etiam prætextu cuiuſuis priuilegij, ſeu conſuetudinis, etiam ab immemorabili tempore præſcriptæ, niſi fuerint prius a locorum Ordinarijs examinati, & idonei reperti. Et nullus appellationis remedio ſe tueri poſſit, quominus examen ſubire teneatur. Præſentatis tamen electis, ſeu nominatis ab vniuerſitatibus, ſeu collegijs generalium Studiorum exceptis.*

Infr. Seſſ. 14 c. 13. de ref. & Seſſ. 24. c. 18. de ref. & Seſſ. 19. c. 9.

Caput XIV.

I*N exemptorum cauſis Conſtitutio Innoc. III. quæ incipit, Volentes, in generali Concilio Lugdunenſi edita, ſeruetur: quam eadem Sacroſancta Synodus innouandam cenſuit, & innouat: addendo inſuper, quòd in ciuilibus cauſis mercedum, & miſerabilium perſonarum Clerici ſæculares, aut regulares, extra Monaſteriũ degentes, quomodolibet exempti, etiamſi certum Iudicem a Sede Apoſtolica deputatum, in partibus habeant: in alijs verò, ſi ipſum Iudicem non habuerint, coram locorum Ordinarijs tamquam in hoc ab ipſa Sede delegatis, conueniri, & iure medio ad ſoluendum debitum cogi,*

c. 2. de priu. in 6.

Inf. Seſſ. 14. de ref. c. 5. in fin.

&

& compelli poſſint: priuilegijs, exemptionibus, Conſeruatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus aduerſus præmiſſa nequaquam valituris.

Caput XV.

CVrent Ordinarij, vt hoſpitalia quæcumque a ſuis adminiſtratoribus, quocumque illi nomine cenſeãtur, etiam quomodolibet exemptis fideliter, & diligenter gubernentur: Conſtitutionis Conc. Viennenſis, quæ incipit: Quia contingit forma ſeruata: quam quidẽ Conſtitutionem eadem S. Synodus innouandam duxit, & innouat, cum derogationibus in ea contentis.

Indictio futuræ Seſſionis.

ITem hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decreuit proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe die Iouis, fer. v. poſt ſequentem Dominicam in Albis, quæ erit 21. *menſis Aprilis præſentis anni* 1547.

Bulla facultatis transferendi Concilij.

PAulus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, venerabili F. Io. Mariæ Epiſcop. Præneſtino, & dilectis filijs Marcello tit. S. Crucis in Hieruſalem Presbytero, ac Reginaldo S. Mariæ in Coſmedin Diacono, Cardin. noſtris, & Apoſt. Sedis Legat. de latere, ſalutem, & Apoſt. benedic. Regimini vniuerſalis Eccleſiæ, meritis licèt imparibus, diſponente Domino præſidentes, noſtri officij partes eſſe putamus, vt, ſi quid grauiùs cauſa Reipubl. Chriſtianæ conſtituendum ſit, id non modò tempore opportuno, verum, etiam loco commodo, & idoneo perficiatur. Cùm itaque nos, nuper, poſtquam ſuſpenſionem celebrationis ſacri œcumenici, & vniuerſalis Concilij, alias per nos in ciuitate Trident. ex cauſis tunc expreſſis, de venerabilium Fr. noſtrorum S.R.E. Card. conſilio, & aſſenſu indicti, ex certis alijs etiam tunc expreſſis cauſis, vſque ad aliud opportunius, & commodius tempus per nos declarandum, de ſimili conſilio, & aſſenſu factam,

factam, audita pace inter chariſſimos in Chriſto filios noſtros, Carolum Rom. Imp. ſemper Auguſt. & Franciſc. Francorum Regem Chriſtianiſs. conciliata, pari conſilio, & aſsenſu ſuſtuleramus, & amoueramus, nequeuntes, ipſi, tunc legitimè impediti, ad dictam ciuitatē perſonaliter accedere, & eidem Concilio intereſſe: vos noſtros, & Apoſt. Sedis Legatos de latere, in eodem Concilio de ſimili conſilio conſtituerimus, & deputauerimus, voſque ad eandem ciuitatem tanquam pacis Angelos deſtinauerimus, prout in diuerſis noſtris deſuper confectis litteris plenius continetur; Nos, ne tam ſanctum celebrationis Concilij huiuſmodi opus ex incommoditate loci, aut aliàs quouis modo impediatur, aut plus debito differatur, opportunè prouidere volentes: Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, parique conſilio, & aſſenſu, vobis, in ſimul, aut duobus ex vobis, reliquo legitimo impedimento detento, ſeu inde fortè abſente quandocumque vobis videbitur Concil. prædictum de eadem ciuit. Trid. ad quācumque aliam commodiorem, & opportuniorem, ſeu tutiorem ciuitatem, de qua vobis etiam videbitur, trāſferendi, & mutandi, ac illud in ipſa ciuitate Tridentina ſupprimendi, & diſſoluendi, necnon Prælatis, & alijs perſonis Concilij huiuſmodi, ne in eo ad vlteriora in dicta ciuitate Tridentina procedant, etiam ſub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis inhibendi, ac idem Concilium in alia ciuitate huiuſmodi ad quam illud trāſferri, & mutari contigerit, continuandi, tenendi, & celebrandi, & ad illud Prælatos, & alias perſonas Concil. Trid. huiuſmodi etiam ſub periurij, & alijs in litteris indictionis Concilij huiuſmodi expreſſis pœnis euocandi, eidemque ſit translato, & mutato Concilio, nomine, & auctoritate prædictis præſidendi, ac in eo procedendi, cæteraque in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, & opportuna, aliàs iuxta priorum vobis directarum litterarum conti-

nentiam, & tenorem faciendi, ſtatuendi, ordinandi, & exequendi plenam, & liberam Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus poteſtatem, & facultatem, ratum, & gratum habituri quidquid per vos in præmiſſis factum, ſtatutum, ordinatum, executumve fuerit idque facturi, Auctore Domino inuiolabiliter obſeruari: Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnat. Dominicæ, 1544. 8. Kalend. Mart. Pontificatus noſtri anno vndecimo.

Fab. Epiſcopus Spol.

B. Motta.

SESSIO VIII.

Celebrata die XI. menſis Martij. 1547.

Decretum de Translatione Concilij.

PLacetne vobis decernere, & declarare, de huiuſmodi morbo ex præmiſſis, & alijs allegatis ita manifeſtè, & notoriè conſtare, vt Prælati in hac ciuitate ſine vitæ diſcrimine commorari, & in ea idcircò inuiti minime retineri poſſint, & debeant, itemque attento receſſu multorum Prælatorum paſt proximè præteritam Seſſionem, & attentis proteſtationibus aliorum complurium Prælatorum in Cōgregationibus generalibus factis, hinc omninò timore ipſius morbi abire volentium, qui iuſtè detineri non poſſint, & ex quorum diſceſſu Concilium, vel diſſolueretur, vel ex paucitate Prælatorum bonus eius progreſſus impediretur: & attento etiam imminēti peri-

periculo vitæ, & alijs cauſis per aliquos ex Patribus in ipſis congregationibus allegatis; vtpotè notoriè veris, et legitimis, placetne vobis ſimiliter decernere, & declarare, pro conſeruatione, & proſecutione ipſius Concilij, & ſecuritate vitæ ipſorum Prælatorum, Concilium ipſum ad ciuitatem Bononiæ, veluti ad locum magis paratum, ſalubrem, & idoneum, pro tempore transferendũ eſſe, & ex nunc transferri, & ibidem Seſſionem iam indictam ſtatuta die 21. Aprilis celebrandam eſſe, & celebrari, & ſucceſſiuè ad vlteriora procedendum, donec Sanctiſſimo Domino noſtro, & Sacro Concilio expedire videbitur, vt ad hunc, ſeu alium locum, communicato etiam Concilio cum Inuictiſſimo Cæſare, Chriſtianiſſimo Rege, & alijs Regibus, ac Principibus Chriſtianis, ipſum Conciliũ reduci poſſit, & debeat? Reſponderunt. Placet.

SESSIO IX.

BONONIAE CELEBRATA DIE XXI. Menſis Aprilis MDXLVII.

Decretum de prorogatione Seſſionis.

HAec ſacroſancta œcumenica, & generalis Synodus, quæ dudum in ciuitate Tridentina congregata erat, nunc Bononiæ in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea nomine Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli diuina Prouidentia Papæ III. eiſdem Reuerendiſs. Dominis, D. Io. Maria de Monte, Epiſcopo Præneſtino, & Marcello tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem Presbytero, S.R.E. Cardinalibus, & Apoſtolicis de latere legatis, conſiderans, quòd die 11. menſis Martij, præſentis anni, in generali publica Seſſione, in eadem ciuitate Tridenti, & in loco conſueto celebrata, omnibusque agendis de more peractis, ex cauſis tunc inſtantibus, vrgentibus, & legitimis interueniente etiam auctoritate ſanctæ Sedis Apoſto-

licæ, eiſdem Reuerendiſſimis Præſidentibus, etiam ſpecialiter conceſſa, decreuit,& ordinauit, Concilium ex eo loco in hanc ciuitatem transferendum eſſe, ſecuti tranſtulit: itemque Seſſionem pro præſenti die 21. Aprilis illis indictam, vt de Sacramentorum, & reformationis materijs de quibus tractandum propoſuerat, canones ſancirentur, & promulgarentur, in hac ipſa ciuitate Bononiæ celebrari debere, conſideranſque nonnullos ex Patribus, qui in hoc Concilio intereſſe conſueuerunt, his ſuperioribus maioris hebdomadæ, & ſolemnitatis Paſchalis diebus, in proprijs Eccleſijs occupatos, aliquos etiam alijs impedimentis detentos: hùc nondum acceſſiſſe, quos tamen breui affuturos ſperandum eſt; ac propterea factum eſſe, vt nõ ea, quam ſancta Synodus deſiderabat, Prælatorum frequentia potuerint materiæ ipſæ Sacramentorum, & reformationis examinari, & diſcuti: vt omnia maturo conſilio cum dignitate, & grauitate debita fiant, bonum, opportunum, & expediens cenſuit, cenſetque Seſſionem prædictam, quæ hoc ipſo die, vt præfertur, celebranda erat, ad diem Iouis, infra octauam Pentecoſtes proximè futuram, quo ad ipſas materias expediendas, differendam, & prorogandam eſſe, quemadmodum differt, ac prorogat: quam diem, & rei gerendi maximè opportunam, & Patribus, præſertim abſentibus, percommodam, iudicauit, & iudicat: hoc tamen adiecto, quò terminum ipſum, ipſa ſancta Synodus, pro eius arbitrio, & voluntate, ſicut rebus Cõcilij putauerit expedire, etiam in priuata Congregatione reſtringere, & imminuere poſſit, & valeat.

SES-

SESSIO X.

BONONIAE CELEBRATA
Die 2. Menſis Iunij 1547.

Decretum Prorogationis Seſſionis.

Qvamuis hæc ſacroſancta, œcumenica, & generalis Synodus Seſſionem, quæ die 21. menſis Aprilis proximè præteriti, ſuper ſacramentorum, & reformationis materijs in hac inclyta ciuitate Bononiæ, ex decreto in vrbe Tridentina, in publica Seſſione, die vndecima menſis Martij promulgato, celebranda erat, propter aliquas cauſas, ac præſertim propter abſentia nonnullorum Patrum, quos breui affuturos ſperabat, ad hunc præſentem diem differendam, & prorogandam eſſe decreuerit, volens tamen cum ijs, qui non venerint, etiam adhuc benignè agere, eadem ſacroſancta Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata præſidentibus in ea eiſdem S.R.E. Cardinalibus, & Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſtatuit, & decernit, Seſſionem ipſam, quam hac die ſecunda, menſis Iunij, præſentis anni milleſimi quingenteſimi quadrageſimi ſeptimi celebrare decreuerat, ad diē Iouis poſt feſtum Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, quę erit decimaquinta mēſis Septembris proximè futuri, quo ad prædictas, & alias materias expediendas, differendam, & prorogandam eſſe, quemadmodum differt, & prorogat: ita tamen quod proſecutio diſcuſſionis, & examinationis tam eorum, quæ ad dogmata, quamquæ ad reformationem pertinent; interim non omittatur, & terminum ipſum ipſa ſancta Synodus pro eius libito, & voluntate, etiam in priuata Congregatione abbreuiare, & prorogare liberè poſſit, & valeat.

Die xiiij. Septembr. MDXLVII. in Congregatione generali Bononiæ prorogata fuit Seſſio, quæ futura erat die ſequēti, ad beneplacitū Sacri Cōcilij.

BVLLA RESVMPTIONIS Concilij Tridentini.

SVB IVLIO TERTIO PONT. MAX.

IVlius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Cum ad tollenda religionis noſtræ diſſidia, quæ in Germania longo tempore non ſine totius Chriſtiani Orbis perturbatione, & ſcandalo vigerunt; bonum opportunum, & expediens eſſe videatur, ſicuti etiam; cariſſimus in Chriſto filius noſter Carolus Romanorum Imperator ſemper Auguſtus, nobis per ſuas litteras, & Nuncios, ſignificari fecit vt ſacrum, œcumenicum, generale Concilium, per fel. rec. Paulum III. prędeceſſorem noſtrum indictum, & per nos tunc Cardinalatus bonore, fungentes, atque ipſius, prædeceſſoris nomine, vnà cum duobus alijs Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus ipſi Concilio præſidentes, incæptum, ordinatum, & continuatum, in quo plures, publicæ, & ſolemnes babitæ fuerunt Seſſiones i pluraque tam in cauſa fidei, quàm reformationis promulgata decreta, multaq. etiam ad vtramque cauſam pertinentia examinata, & diſcuſſa, ad ciuitatem Tridentinam reducatur. Nos, ad quos & ſummo pro tempore Pontifices ſpectant generalia Concilia indicere, & dirigere, vt Eccleſiæ pacem, & Chriſtianæ fidei, atque orthodoxæ religionis incremẽtum ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam procuremus, & quantum in nobis eſt, tranquillitati ipſius Germaniæ, quæ ſanè prouincia retroactis temporibus in vera religione, ac ſacrorum Conciliorum, & Sanctorũ Patrum doctrina excolenda, exbibendaque maximis Pontificibus, Chriſti Redemptoris noſtri in terra Vicarijs, debita obedientia, & reuerentia, nulli Chriſtianorum prouinciæ fuit vmquam ſecunda, paternè conſulamus, ſperantes

rantes per ipſius Dei gratiam, & benignitatem futurũ, vt Reges omnes, ac Principes Chriſtiani, iuſtis, pijsque noſtris in hac re votis annuant, faueant, atque aſſiſtant: venerabiles fratres Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, omneſq; alios, & ſingulos, qui de iure, vel conſuetudine, vel priuilegio Concilijs generalibus intereſſe debent, quoſque idem prædeceſſor noſter in ſuis indictionibus, & alijs quibuſcumque deſuper confectis, & publicatis litteris, Concilio intereſſe voluit, per viſcera miſericordiæ Domini noſtri Ieſu Chriſti, hortamur, requirimus, & monemus, vt proximis futuris Kalend. Maij, quem diem ad ipſum Conciliũ in eo, in quo nunc reperitur, ſtatu reſumendum, & proſequendum, præuia matura deliberatione, & ex certa noſtra ſcientia, & de Apoſtolica auctoritatis plenitudine, ac venerabilium Fratrum noſtrorum, eiusdem ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio, & aſſenſu, ſtatuimus, decernimus, & declaramus, in Ciuitate Tridenti, legitimo ceſſante impedimento, conuenire, & ſe congregare, ac ipſius Concilij continuationi, & proſecutioni, omni mora poſtpoſita, incumbere velint. Nos enim operam ſedulò daturi ſumus, vt eodem tempore, in eadem Ciuitate noſtri omninò adſint Legati, per quos, ſi per ætatem noſtram, valetudinemque, & Sedis Apoſtolicæ neceſſitates, perſonaliter adeſſe nequiuerimus, Spiritu ſancto duce, ipſi Concilio præſidebimus quacumque ipſius Concilij tranſlatione, & ſuſpenſione, cæteriſque contrarijs, non obſtantibus quibuſcumque, ac præſertim illis, quæ idem prædeceſſor noſter in ſuis litteris prædictis, quas cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, & Decretis in ſuo robore permanere volumus, atque decernimus, & quatenus opus ſit, innouamus, voluit non obſtare: irritum nihilominus decernentes, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quaquis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli er-

go omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorũ hortationis: requiſitionis, monitionis, ſtatuti, declarationis, innouationis, uoluntatis, & Decretorum infringere, uel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M D XLVIII. Kal. Decemb. Pontificatus noſtri anno primo.

M. Cardinalis Creſcen.
Rom. Amaſæus.

SESSIO XI.

Quæ eſt j. ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata Kalend. Maij. 1551.

Decretum de reſumendo Concilio.

Placètne uobis ad laudem, & gloriam Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ſacrum, œcumenicum, & generale Conc. Tridentinum, iuxta formam, & tenorem litterarũ Sanctiſſimi Domini noſtri, & reſumi debere, & procedendũ eſſe ad ulteriora? Reſponderunt, PLACET.

Indictio futuræ Seſſionis.

Placètne uobis proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe in futuris Kalend. Septembris? Reſponderunt, PLACET.

SES-

SESSIO XII.

Quæ eſt ij. ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die prima Septemb. 1551.

Decretum prorogationis Seſſionis.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Trid. Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, Præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtol. Legato, & Nuncijs, quæ in proxima præterita Seſſione ſequentem hanc hodie habendam, & ad ulteriora procedendum eſſe, decreuerat, cum ob inclytæ Germanicæ nationis, cuius præcipuè cauſa agitur, abſentiam, ac non magnam cæterorum Patrum frequentiam procedere hactenus diſtulerit; de uenerabilium in Chriſto fratrum, & filiorum ſuorum Maguntini, & Treuerenſis Archiepiſcoporum, ac ſacri Romani Imperii Principum Electorum, & cōplurium ipſius, aliarumq. prouinciarum Epiſcoporum, ſub hanc ipſam diem aduētu in Domino exultans, & dignas ipſi omnipotenti Deo agens gratias, firmamq. ſpem concipiens, quàm plurimos alios tam ipſius Germanicæ, quā aliarum nationum Prælatos, & ſui officii debitos & hoc exemplo commotos, propediem eſſe venturos, futuram Seſſionem ad quadrageſimam diem, quæ erit vndecima menſis Octobris, proximè ſequentis, indicit; & Concilium ipſum in ſtatu, in quo reperitur, proſequendo, cum in præteritis Seſſionibus de ſeptem Sacramentis nouæ legis in genere, & ſpecie de Baptiſmate, & Confirmatione definitum fuerit, ſtatuit, & decreuit de Sanctiſſima Euchariſtiæ Sacramento, necnon, quod ad reformationem attinet, de reliquis quæ ad faciliorem, & commodiorem Prælatorum reſidentiam pertinent agi, & tractari debere: ac monet, & hortatur omnes Patres, vt interim, Domini noſtri Ieſu Chriſti exemplo, quantū tamen humana fragilitas patietur, ieiuniis, & orationibus

uacent

vacent vt tandem placatus, qui in ſæcula ſit benedictus Deus, corda hominum ad veræ ſuæ fidei agnitionem, & Sanctæ Matris Eccleſiæ vnitatem, ac rectè viuendi normam reducere dignetur.

SESSIO VII.

Quæ eſt iij. ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die 11. Menſis Octob. 1551.

Decretum de Sanctiſſ. Euchariſtiæ Sacramento.

Sacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Sanctis Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs, etſi in eum finem, non abſque peculiari Spiritu ſancti ductu, & gubernatione conuenerit, vt veram, & antiquam de fide, & Sacramentis doctrinam exponeret: & vt hæreſibus omnibus, & alijs grauiſſimis incommodis, quibus Dei Eccleſia miſere nunc exagitatur: & in multas ac varias partes ſcinditur, remedium afferret, hoc præſertim iam inde a principio in votis habuit, vt ſtirpitus conuelleret zizania execrabilium errorum, & ſchiſmatum, quæ inimicus homo his noſtris Matt. 13. ca. 1. de sum. Tri. *calamitoſis temporibus in doctrina fidei, vſu, & cultu ſacroſanctæ Euchariſtiæ ſuperſeminauit: quam alioqui Saluator noſter in Eccleſia ſua, tamquam Symbolũ reliquit eius vnitatis: & charitatis, qua Chriſtianos omnes inter ſe coniunctos, & copulatos eſſe voluit. Itaque eadem ſacroſancta Synodus ſanam, & ſinceram illam* Eph. 4. *de venerabili hoc, & diuino Euchariſtiæ Sacramento* Luc. 22. c. 1. ver Ego pro. 1g. 21. d. & inf. Seſſ. 22. c. 1. & ſup. Seſſ. 5. *doctrinam tradens quam ſemper Catholica Eccleſia, ab ipſo Ieſu Chriſto Domino noſtro, & eius Apoſtolis erudita, atq; a Spiritu ſancto, illi omnem veritatem in dies ſuggerente, edocta, retinuit, & ad finem vſque ſæculi cõſeruabit: omnibus Chriſti fidelibus interdicit, ne poſthac*

de

de Sanctiſſima Euchariſtia aliter credere, docere, aut prædicare audeant, quam vt eſt hoc præſenti decreto explicatum, atque definitum.

Dè reali præſentia Domini noſtri Ieſu Chtiſti in Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento.

Caput I.

PRincipio docet Sancta Synodus, & apertè, ac ſimpliciter profitetur, in almo Sanctæ Euchariſtiæ Sacramento poſt panis, & vini conſecrationem, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, verum Deum, atque hominem, verè, realiter, ac ſubſtantialiter ſub ſpecie illarum rerum ſenſibilium contineri. Nec enim hæc inter ſe pugnant, vt ipſe Saluator noſter ſemper ad dexteram Patris in cælis aſſideat iuxta modum exiſtendi naturalem, & vt multis nihilominus alijs in locis ſacramentaliter præſens ſua ſubſtantia, nobis adſit, ea exiſtendi ratione, quam & ſi verbis exprimere vix poſſumus, poſſibilem tamen eſſe Deo cogitatione per fidem illuſtrata, aſſequi poſſumus, & conſtantiſſimè credere debemus. Ita enim maiores noſtri omnes, quotquot in vera Chriſti Eccleſia fuerunt, qui de SS. hoc Sacramento diſſeruerunt, apertiſſimè profeſſi ſunt, hoc tam admirabile Sacramentum in vltima cœna Redemptorem noſtrum inſtituiſſe, cum poſt panis vinique benedictionem, ſe ſuum ipſius corpus illis præbere, ac ſuum ſanguinem, diſertis, ac perſpicuis verbis teſtatus eſt: quæ verba à ſanctis Euangeliſtis cōmemorata, & a D. Paulo poſtea repetita, cum propriam illam, & apertiſſimam ſignificationem preſeferant, ſecundùm quam a Patribus intellecta ſunt, indigniſſimū ſanè flagitium eſt, ea à quibuſdam contentioſis, & prauis hominibus ad fictitios, & imaginarios tropos, quibus veritas carnis, & ſanguinis Chriſti negatur, contra vniuerſum Eccleſiæ ſenſum detorqueri: quæ tamquam columna, & firmamentum veritatis, hæc ab impijs hominibus excogitata commenta, velut Satanica, deteſtata eſt,

Ioan. 1.
c. 1. de ſum. Trinit. ſup. Seſſ. 3. in Symb.
Eph. 1.
Pſ. 5. & 109.
Matt. 22.
Marc. 12. & 16. in fin.
Heb. 10.
Actor. 7.
Col. 3.
Matth 9.
Luc. 1
Cle. vni. de rel. & vene. Sanct.
Matth. 26.
Mar. 14.
Luc. 22.
c. cum Marthæ, de cel. Miſſ.
1. Cor. 11.
Sup. Seſſ de edit. lib.
1. Tim. 3.
Ben. Pap. in ſuis decret. ver. cete.
Aug. ſup. illud Pau. ab Heb 1.
Portaſque omnia.

eſt, grato ſemper, & memori animo præſtantiſſimũ hoc Chriſti beneficium agnoſcens.

De ratione inſtitutionis Sanctiſſimi huius Sacramenti. Cap. II.

Pſal. 10. Luc. 22. ca. iteratur, de conſ. d. 2. 1. Cor. 11.

ERgo Saluator noſter diſceſſurus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc inſtituit, in quo diuitias diuini ſui erga homines amoris, voluit effundi, memoriam faciens mirabilium ſuorum; & in illius ſumptione colere nos ſui memoriam præcepit, ſuamque annunciare mortem, donec ipſe ad iudicandum mundum veniat. Sumi autem voluit Sacramentum hoc tamquã ſpiritualem animarum cibum, quo alantur, & confortentur viuentes vita illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipſe viuet propter me; & tamquam antidotum, quo liberemur a culpis quotidianis, & a peccatis mortalibus præſeruemur, Pignus præterea id eſſe voluit futuræ noſtræ gloriæ, & perpetuæ felicitatis; adeoque Symbolum vnius illius corporis, cuius ipſe caput extitit, cuique nos tamquam membra arctiſſima fidei, ſpei, & charitatis connexione aſtrictos eſſe voluit, vt idipſum omnes diceremus: Nec eſſent in nobis ſchiſmata.

Ioan. 6. Epheſ. 2. 1. Cor. 11. Epheſ. 5. Rom. 12. 1. Cor. 5.

De excellentia SS. Euchariſtiæ ſuper reliqua Sacramenta. Cap. III.

c. ſacrificiũ, de conſ. d. 2.

COmmune hocquidem eſt SS. Euchariſtiæ cum cæteris Sacramentis, Simbolum eſſe rei ſacræ, & inuiſibilis gratiæ formam viſibilem; verum illud in ea excellens, & ſingulare reperitur, quòd reliqua Sacramenta tunc primum ſanctificandi vim habent, cum quis illis vtitur: at in Euchariſtia ipſe ſanctitatis auctor ante vſum eſt; nondum enim Euchariſtiam de manu Domini Apoſtoli ſuſceperant, cum verè tamen ipſe affirmaret corpus ſuum eſſe, quod præbebat, & ſemper hæc fides in Eccleſia Dei fuit, ſtatim poſt conſecrationem verũ Domini noſtri corpus, verumque eius ſanguinem ſub panis, & vini ſpecie vnà cum ipſius anima, & diuinitate exiſtere;

c multis, q. 2. Luc. 22. Matth. 26. Mar. 14. 1. Cor 11. Infr c. 1. Rom. 6. 20. ſemel

ſtere; ſed corpus quidem ſub ſpecie panis, & ſanguinem ſub vini ſpecie ex vi uerborum; ipſum autem corpus ſub ſpecie uini, & ſanguinem ſub ſpecie panis, animãque ſub vtraque, vi naturalis illius connexionis, & concomitantiæ, qua partes Chriſti Domini, qui iam ex mortuis reſurrexit, non amplius moriturus, inter ſe copulantur: diuinitatem porrò propter admirabilem illam eius cum corpore, & anima hypoſtaticam vnionẽ. Quapropter, ueriſſimum eſt, tantundem ſub alterutra ſpecie, atque ſub utraq; contineri: totus enim, & integer Chriſtus ſub panis ſpecie, & ſub quauis ipſius ſpeciei parte, totus item ſub uini ſpecie, & ſub eius partibus exiſtit.

Chriſtus. c. 1. Iteratur. c. ſinguli, & c. qui man. ducant. de conſ. diſt. 2. inf. c. 3. inf. Seſſ. 25. c. 4. Luc. 2. Ioan. 6. 1. Cor. 11.

De Tranſubſtantiatione. Cap. IV.

QVoniam autem Chriſtus redemptor noſter corpus ſuum id, quod ſub ſpecie panis offerebat, uerè eſſe dixit: ideò perſuaſũ ſemper in Eccleſia Dei fuit, idque nunc denuò ſancta hæc Synodus declarat, per conſecrationem panis, & uini conuerſionem fieri totius ſubſtantiæ panis in ſubſtantiam corporis Chriſti Domini noſtri, & totius ſubſtantiæ uini in ſubſtantiam ſanguinis eius, quæ conuerſio conuenienter, & propriè a Sancta Catholica Eccleſia Tranſubſtantiatio eſt appellata.

ca. panis, de conſ. d. 2. ca. cum Marthę de cel. Miſſ. ca. firmiter, §. 1. de ſum. Trin. & fide Cat. & inf. can. 1. in ca. corpus, & c. ſicut eſt verus, de conſ. d. 1.

De cultu, & veneratione huic Sanctiſſimo Sacramento exhibenda. Cap. V.

NVllus itaq; dubitandi locus relinquitur, quin omnes Chriſti fideles pro more in catholica Eccleſia ſemper recepto latriæ cultum, qui uero Deo debetur, huic ſanctiſſimo Sacramento in ueneratione exhibeant. Neque enim ideò minus eſt adorandum, quòd fuerit a Chriſto Domino, ut ſumatur inſtitutum: nam illum eumdem Deum præſentem in eo adeſſe credimus, quem Pater æternus introducens in orbem terrarum: dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei; quem Magi procidentes adorauerunt; quem denique in Galilæa ab Apoſtolis adoratum fuiſſe Scriptura teſtatur. Declarat præterea

Infr. can. 6. venerabilia, de conſ. d. 2.

Heb. 1. Pſalm. 96. Matth. 8. & 14. Inf. can. 6. Cle. vni. de reliq. & de Sanct.

ſancta

ſancta Synodus piè, & religioſè admodum in Dei Eccleſiam inductum fuiſſe hunc morem, vt ſingulis annis peculiari quodam, & feſto die præcelſum hoc, & venerabile Sacramentum ſingulari veneratione, ac ſolemnitate celebraretur, vtque in proceſſionibus reuerenter, & honorificè illud per vias, & loca publica circumferretur. Aequiſſimum eſt enim, ſacros aliquos ſtatutos eſſe dies, cum Chriſtiani omnes ſingulari, ac rara quadam ſignificatione gratos, & memores teſtentur animos erga communem Dominum, & Redemptorem pro tam ineffabili, & plenè diuino beneficio, quo mortis eius victoria, & triumphus repræſentatur, atque ſic quidem oportuit victricem veritatem de mendacio, & hæreſi triumphum agere, vt eius aduerſarij conſpectu tanti ſplendoris, & in tanta vniuerſæ Eccleſiæ lætitia poſiti, vel debilitati, & fracti tabeſcant vel pudore affecti, & confuſi aliquando reſipiſcant.

1. Cor. 15. Heb. 1.

De aſſeruando ſacræ Euchariſtiæ Sacramento, & ad infirmos deferendo. Cap. VI.

Inf. c. 7. c. ſanè, de cel'eb. miſ. ca. 1. de conſt. Euch. ce. presb. de conſ diſt. 2. Conc. Rhe. c. 2. Conc. Late. ſub Innoc. III. c. 36. ca. præſente. d. 93. c. peruenit de conſ. d. 2.

CONſuetudo aſſeruandi in ſacrario ſanctam Euchariſtiam adeò antiqua eſt, vt eam ſæculum, etiam Nicæni Concilij agnouerit. Porrò deferri ipſam ſacram Euchariſtiam ad infirmos, & hunc vſum diligenter in Eccleſijs conſeruari, præterquam quòd cum ſumma æquitate, & ratione coniunctum eſt, tum multis in Concilijs præceptum inuenitur, & vetuſtiſſimo catholicæ eccleſiæ more eſt obſeruatum. Quare ſancta hæc Synodus retinendum omninò ſalutarem hunc, & neceſſarium morem ſtatuit.

De præparatione, quæ adhibenda eſt, vt dignè quis ſacram Euchariſtiam percipiat. Cap. VII.

SI non decet ad ſacras vllas functiones quempiam accedere, niſi ſanctè: certè quò magis ſanctitas, & diuinitas cæleſtis huius Sacramenti viro Chriſtiano comperta eſt, eò diligentius cauere ille debet, ne abſque magna

gnâ reuerentia, & ſanctitate ad id percipiendum accedat, præſertim cum illa plena formidinis verba apud Apoſtolum legamus: Qui manducat, & bibit indignè, iudicium ſibi manducat, & bibit, non diiudicans corpus Domini. Quare communicare volenti reuocandum eſt in memoriam eius præceptum; Probet * ſe ipſum homo: Eccleſiaſtica autem conſuetudo declarat eam probationem neceſſariam eſſe, vt nullus ſibi conſcius mortalis peccati, quantumuis ſibi contritus videatur, abſq; præmiſſa ſacramentali Confeſſione, ad ſacram Euchariſtiam accedere debeat: quod a Chriſtianis omnibus etiam ab ijs ſacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, hæc Sancta Synodus perpetuò ſeruandum eſſe decreuit, modò non deſit illis copia Confeſſoris, quòd ſi neceſſitate vrgente, ſacerdos abſque præuia confeſſione celebrauerit, quam primùm confiteatur. ✝

1 Cor. 11. ca. quid eſt. c. & ſancta. ca. ſicut Iudas. & c. timorem, d. conſ. diſt. 2
* 1. Cor. 11. ca. qui ſcelerate, de cõſ. d 3. c. quotidie, & c. panem de cõſ. d. 1. c. omnis. quis cũ ſeq. de pœn. d. 1. Inf. c. 14.

De vſu admirabilis huius Sacramenti. Cap. VIII.

QVoad vſum autem, rectè, & ſapienter Patres noſtri tres rationes hoc ſanctum Sacramentum accipiendi diſtinxerunt. Quoſdam enim docuerunt ſacramentaliter duntaxat id ſumere, vt peccatores: alios tãtum ſpiritualiter, illos nimirum qui voto propoſitum illum cæleſtem panem edentes, fide viua, quæ per dilectionem operatur fructum eius, & vtilitatem ſentiunt: Tertios porrò ſacramentaliter ſimul, & ſpiritualiter; hi autem ſunt, qui ita ſe prius probant, & inſtruunt: vt veſtẽ nuptialem induti, ad diuinam hanc menſam accedant. In Sacramentali autem ſumptione ſemper in Eccleſia Dei mos fuit, vt laici a Sacerdotibus communionem acciperent; Sacerdotes autem celebrantes ſeipſos communicarent: qui mos, tamquam ex traditione Apoſtolica deſcendens, iure, ac merito retineri debet. Demum autem paterno affectu admonet S. Synodus, hortatur, rogat: & obſecrat per viſcera miſericordiæ Dei noſtri, vt omnes, & ſinguli, qui Chriſtiano nomine cenſentur, in

ca. quid eſt, cum ſeq. ca. dupliciter, & c. in illo, de conſ. d. 2. & inf. Seſ. 22 ca. 6. de cele. Miſſ.
Gal. 4.
Infr. can. 11.
Matt. 22.
ca. relatum de conſ. diſ. 2. infr. c. 10.
Heb 5. & 7.

noi

hoc vnitatis ſigno, in hoc vinculo charitatis, in hoc concordiæ Simbolo iam tandem aliquando conueniant, & concordent, memoreſque tantæ maieſtatis, & tam eximij amoris Ieſu Chriſti Domini noſtri, qui dilectam animam ſuam in noſtræ ſalutis pretium, & carnem ſuam nobis dedit ad manducandum, hæc ſacra Myſteria corporis, & ſanguinis eius, ea fidei conſtantia, & firmitate, ea animi deuotione, ea pietate, & cultu credant, & venerentur, ut panem illum ſuperſubſtantialem frequenter ſuſcipere poſſint, & is verè eis ſit animæ vita, & perpetua ſanitas mentis: cuius vigore confortati, ex huius miſeræ peregrinationis itinere ad cæleſtem patriam peruenire valeant, eundem panem Angelorum, quem modò ſub ſacris velaminibus edunt, abſque vllo velamine manducaturi.

Io.6. ca. primo de cons. dist.1. Pſalm.77. c. teuera, & c. omnis de consec. d. 1. Augu. ſuper Pſal.33. Cle. vni. de reliq. & vener. Sanct.

Quoniam autem non eſt ſatis veritatem dicere, niſi detegantur, et refellantur errores; placuit ſanctæ Synodo hos Canones ſubiungere, vt omnes iam agnita catholica doctrina intelligant quoque, quæ ab illis hæreſes caueri, vitarique debeant.

De ſacroſancto Euchariſtiæ Sacramento.

CANON I.

Sup. c. 8. *Si quis negauerit, in ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento contineri verè, realiter, et ſubſtantialiter corpus, et ſanguinem, vnà cum anima, et diuinitate Domini noſtri Ieſu Chriſti, ac proinde totum Chriſtum: ſed dixerit, tantummodò eſſe in eo, vt in ſigno, vel figura, aut virtute; anathema ſit.*

CANON II.

Sup c. 4. firmiter, §. vna, de ſum. Trin. *Si quis dixerit, in ſacroſancto Euchariſtiæ ſacramento remanere ſubſtantiam panis, et vini, vnà cum corpore et ſanguine Domini noſtri Ieſu Chriſti, negaueritque mirabilem illam, & ſingularem conuerſionem totius ſubſtantiæ panis in corpus, et totius ſubſtantiæ vini in ſanguinem, manentibus duntaxat ſpeciebus panis, et vini,*

quam

Digitized by Google

quam quidem conuerſionem Catholica Eccleſia aptiſſimè Tranſubſtantiationem appellat: anathema ſit.

CANON III.

Si quis negauerit, in venerabili Sacramento Euchariſtiæ ſub vnaquaque ſpecie, & ſub ſingulis cuiuſq. ſpeciei partibus, ſeparatione facta totum Chriſtum contineri: anathema ſit. Sup. ca. 2. & infr. Seſſ. 22. c. 1. de com. & c. ſinguli cum ſeq. de conſ. d. 2.

CANON IV.

Si quis dixerit, peracta conſecratione in admirabili Euchariſtiæ Sacramento non eſſe corpus, & ſanguinem Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſed tantum in vſu, dum ſumitur; non autem antè vel poſt, & in hoſtijs, ſeu particulis conſecratis, quæ poſt communionem reſeruantur, vel ſuperſunt; non remanere verum corpus Domini: anathema ſit. Sup. c. 3.

CANON V.

Si quis dixerit, vel præcipuum fructum ſanctiſſimæ Euchariſtiæ eſſe remiſſionem peccatorum: vel ex ea nõ alios effectus peruenire: anathema ſit. Sup. c. 4.

CANON VI.

Si quis dixerit, in sãcto Euchariſtię Sacramẽto Chriſtum vnigenitum Dei filium non eſſe cultu latriæ etiam externo, adorandum: atque ideo nec feſtiua peculiari celebritate venerandum; neq. in proceſſionibus ſecundum laudabilem, & vniuerſalem Eccleſiæ ſanctæ ritum & conſuetudinem ſolemniter circumgeſtandum, vel non publicè, vt adoretur, populo proponendum, & eius adoratores, eſſe idololatras: anathema ſit. Sup. c. 5.

CANON VII.

Si quis dixerit, non licere ſacram Euchariſtiam in ſacrario reſeruari, ſed ſtatim poſt conſecrationem aſtantibus neceſſariò diſtribuendam: aut non licere, vt illa ad infirmos honorificè deferatur: anathema ſit. Sup. c. 6. et c. ſanè. de cel. Miſ.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Chriſtum in Euchariſtia exhibitum, Sup. c. 8.

E ſpi-

ſpiritualiter tantùm manducari, & non etiam ſacramẽtaliter, & realiter; anathema ſit.

CANON IX.

cap. omnis vtriuſque de pœn. & remiſ. Conc. Later. ſub Innoc. III. c. 21. & inf. Seſſ. 14. c. 8. de pœn. Cle. [illegible] verl. licet, de rel. & ven. ſup. c. 8.

Si quis negauerit, omnes, & ſingulos Chriſti fideles, vtriuſque ſexus, cum ad annos diſcretionis peruenerint, teneri ſingulis annis ſaltem in Paſchate, ad communicandum, iuxta præceptum ſanctæ Matris Eccleſiæ; anathema ſit.

CANON X.

Si quis dixerit, non licere ſacerdoti celebranti ſeipſum communicare: anathema ſit.

CANON XI.

Sup. c. 17.

Si quis dixerit, ſolam fidem eſſe ſufficientem præparationem ad ſumendum ſanctiſſimæ Eucharistiæ Sacramentum: Anathema ſit. Et ne tantum Sacramentum indignè, atque ideò in mortem, & condemnationem ſumatur: ſtatuit, atque declarat ipſa ſancta Synodus, illis, quos conſcientia peccati mortalis grauat, quantumcumque etiam ſe contritos exiſtiment, habita copia Confeſſoris, neceſſariò præmittendam eſſe Confeſſionem ſacramentalem. Si quis autem contrarium docere, prædicare, vel pertinaciter aſſerere, ſeu etiam publicè diſputando defendere præſumpſerit, eo ipſo excommunicatus exiſtat.

Decretum de reformatione. Cap. I.

Ti. 1. 1. Tit. & 1. Petr. 5. diſt. 45. in princ. d. 94. c. vlt. d. 95. c. eſto ſubiectus.

EAdem ſacroſancta Tridentina Synodus, præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs, intendens, nõnulla ſtatuere, quæ ad iuriſdictionem pertinent Epiſcoporum, vt iuxta proximæ Seſſionis decretum, illi in commiſſis ſibi Eccleſijs eo libentiùs, reſideant, quò faciliùs, & commodiùs ſibi ſubiectos regere, & in vitæ, ac morum honeſtate continere potuerint: illud primùm eos admonendos cenſet, vt ſe paſtores, non percuſſores eſſe meminerint; atque ita præeſſe ſubditis oportere, vt non in eis dominentur, ſed illos, tãquam

*quàm filios, & fratres diligant, elaborentque, vt hor-
tando, et monendo ab illicitis deterreant: ne, vbi delin-
querint, debitis eos pœnis coercere cogantur; quos ta-* 1.Tim.4.
*men, ſi quid per humanam fragilitatem peccare conti-
gerit, illa Apoſtoli eſt ab eis ſeruanda præceptio vt illos
arguant, obſecrent, increpent, in omni bonitate, et pa-
tientia, cum ſepè plus erga corrigendos agat beneuolen-
tia, quàm auſteritas; plus exhortatio, quàm commina-
tio: plus charitas, quàm poteſtas. Sin autem ob delicti
grauitatem virga opus fuerit: tunc cum manſuetudine
rigor: cum miſericordia iudicium; cum lenitate ſeueri-
tas adhibenda eſt; vt ſine aſperitate diſciplina populis
ſalutaris, ac neceßaria conſeruetur, et qui correcti fue-
rint, emendentur, aut ſi reſipiſcere noluerint, cæteri ſa-
lubri in eos animaduerſionis exemplo, à vitijs deterran-* c.reſecandæ.
tur: cum ſit diligentis, et pij ſimul paſtoris officium, mor- & ca. corri-
bis ouium leuia primùm adhibere fomenta, poſt vbi piantur. 24.
morbi grauitas ita poſtulet, ad acriora, et grauiora re- q.2.
media deſcendere; ſin autem ne ea quidem proficiant, ca. cum ſpe-
illis, ſubmouendis cæteras ſaltem oues à contagionis pe- ciali, §. por-
riculo liberare. Cum igitur rei criminum plerumque ad rò de app.
*euitandas pœnas, et Epiſcoporum ſubterfugienda iudi-
cia, querelas, et grauamina ſimulent, et appellationis
diffugio iudicis proceßum impediant, ne remedio ad in-* Inf. Seſſ.22.
nocentiæ præſidium inſtituto, ad iniquitatis defenſionem c.1.& 24.c.
abutantur, atque vt huiuſmodi eorum calliditati, et 20. de ref. c.
tergiuerſationi occurratur, ita ſtatuit, et decreuit: in licet de off.
cauſis viſitationis, & correctionis, ſiue habilitatis, & ord.
inhabilitatis, necnon in criminalibus, ab Epiſcopo, ſeu cap. vt debi-
illius in ſpiritualibus Vicario generali ante definitiuam tas, de app.
ſententiam ab interlocutoria, vel alio quocumque gra- cum ſim.
*uamine, non appelletur; nec Epiſcopus, ſeu Vicarius
appellationi huiuſmodi, tamquam friuolæ, deferre te-
neatur; ſed ea, ac quacumque inhibitione ad appellatio-
nis iudice emanata, necnon omni ſtylo, et conſuetudine,*

etiam immemorabili, contraria non obſtante, ad vlteriora valeat procedere; niſi grauamen huiuſmodi per definitiuam ſententiam reparari, vel ab ipſa definitiua appellari non poſſit; quibus caſibus ſacrorum, & antiquorum Canonum ſtatuta illibata perſiſtant.

Caput II.

22. ſtatutum de reſ. in 6.

A Sententia Epiſcopi, vel ipſius in ſpiritualibus Vicarij generalis, in criminalibus appellationis cauſa, vbi appellationi locus fuerit, ſi Apoſtolica auctoritate in partibus eam committi contigerit: Metropolitano, ſeu illius etiam Vicario in ſpiritualibus generali; aut, ſi ille aliqua de cauſa ſuſpectus foret, vel vltra duas legales dietas diſtet, ſeu ad ipſo appellatum fuerit, vni ex vicinioribus Epiſcopis, ſeu illorum Vicarijs: non autem inferioribus iudicibus committatur.

Caput III.

REus, ab Epiſcopo, aut eius Vicario in ſpiritualibus generali, in criminali cauſa appellans coram iudice ad quem appellauit, acta primæ inſtantiæ omninò producat: & iudex, niſi illis viſis, ad eius abſolutionem minimè procedat. Is autem, a quo appellatum fuerit, intra xxx. dies, acta ipſa poſtulanti gratis exhibeat: alioquin abſq; illis cauſa appellationis huiuſmodi, prout iuſtitia ſuaſerit, terminetur.

Caput IV.

Degradatio actualis; quo modo faciẽda. c ſi quis eum ſeq. 15. q. 7. c. degradatio de pœnit. in 6.

CVm verò tam grauia nonnumquam ſint delicta, ab Eccleſiaſticis commiſſa perſonis, vt ob eorum atrocitatem è ſacris ordinibus deponendæ, & Curiæ ſint tradendæ ſeculari: in quo ſecundum Sacros Canones certus Epiſcoporum numerus reperitur, quos ſi omnes adhibere difficile eſſet, debita iuris executio differetur, ſi quãdo autem interuenire poſſent eorum reſidẽtia intermitteretur propterea ſtatuit, & decreuit, Epiſcopo per ſe, ſeu illius Vicarium in ſpiritualibus generalem; contra Clericum, in ſacris etiam Presbyteratus ordinibus conſtitu-

ſtitu-

ſtitutum, etiam ad illius condemnationem, necnon verbalem depoſitionem, & per ſe ipſum etiam ad actualem, atque ſolemnem degradationem ab ipſis ordinibus, & gradibus eccleſiaſticis in caſibus, in quibus aliorum Epiſcoporum præſentia in numero a Canonibus definito, requiritur, etiam abſque illis procedere liceat; adhibitis tamen, & in hoc ſibi aſſiſtentibus totidem Abbatibus, vſum mitræ, & baculi ex priuilegio Apoſtolico habentibus, ſi in ciuitate, aut Diœceſi reperiri, & commodè intereſſe poſſint: alioquin alijs perſonis, in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutis, quæ ætate graues, ac iuris ſcientia commendabiles exiſtant.

Conc. Agat. c. ſi quis, eā felix, & c. ſi autem 15. q. 7. & c. degradatio de pœn. in 6.

Caput V.

ET quoniam per fictas cauſas, quæ tamen ſatis probabiles videntur interdum accidit, vt nonnulli eiuſmodi gratias extorqueant, per quas pœnæ illis Epiſcoporum iuſta ſeueritate conflictæ, aut remittuntur omninò aut minuuntur, cum non ferendum ſit, vt mendaciū, quod tantoperè Deo diſplicet, non modò ipſum impunitum ſit verum etiam alterius delicti veniam impetret mentienti. Idcirco, vt ſequitur, ſtatuit, & decreuit: Epiſcopus apud Eccleſiam ſuam reſidens, de ſurreptione, et obreptione gratiæ, quæ ſuper abſolutione alicuius publici criminis, vel delicti, de quo ipſe inquirere cæperat, aut remiſſione pœnæ ad quam criminoſus per eum condemnatus fuerit, falſis precibus impetratur, per ſeipſum tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatus, etiam ſummariè cognoſcat; ipſamque gratiam, poſtquam per falſi narrationem, aut veri taciturnitatem, obtentam eſſe, legitimè conſtiterit: non admittat.

Ego 23. Leu. 19. Prou. 6. 8. 10 12. & 15. c. ſi quis dixerit, cum ſequ. & c. nemo. peritorum. 11. q. 3. ca. ſuper litteris, & c. cum dilect. de reſcript.

Cap. VI.

QVonium verò ſubditi Epiſcopo, tametſi iure correpti fuerint, magnoperè tamen eum odiſſe, & tanquam iniuriam affecti ſint, falſa illi crimina obijcere ſolent; vt quoquo pacto poſſint, ei moleſtiam exhibeant;

c. ſunt nonnullis, 2. q. 7. infr. Seſſ. 24. c. 1. de ref. c. qualiter, & quando 1. 2. de accuſ.

beant: cuius vexationis timor plerumque illum ad inquirenda, & punienda eorum delicta segniorem reddit: idcirco ne iis magno ſuo, & Eccleſiæ incõmodo gregem ſibi creditum relinquere, ac non ſine Epiſcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur; ita ſtatuit, & decreuit: Epiſcopus, niſi ob cauſam, ex quo deponendus, ſiue priuandus veniret, etiam ſi ex officio, aut per inquiſitionem, ſeu denunciationem, vel accuſationem, ſiue alio quouis modo procedatur, vt perſonaliter compareat, nequaquam citetur, vel moueatur.

Caput VII.

ca. accuſatio quoque, ca. accuſat. Epiſcoporum. c. teſtes. 2. q. 7. & c. vl. 2. q. 5. Conc. Rom. ſub Siluest. I. c. 1. & 2. de translat. c. vt debitus, ext. de appellat. ca. maiores, de baptiſ. ca quamuis, & c. dudum. 3. q. 6.

TEſtes in cauſa criminali ad informationem, vel iudicia, ſeu aliàs in cauſa principali contra Epiſcopum, niſi conteſtes, & bonæ conuerſationis, exiſtimationis, & famæ fuerint, non recipiantur, & ſi odio, temeritate, aut cupiditate aliquid depoſuerint, grauibus pęnis mulctentur.

Caput VIII.

CAuſæ Epiſcoporum, cum pro criminis obiecti qualitate compare debeant, coram Pontifice Maximo referantur, ac per ſe ipſum terminentur.

Decretum prorogationis definitionis, quattuor articulotum, de Sacramento Euchariſtiæ, & Saluiconductus, Proteſtantibus dandi.

EAdem Sancta Synodus errores omnes, qui ſuper hoc Sanctiſſimo Sacramento repullularunt, tamquam vepres ex agro Domini euellere, ac omnium fidelium ſaluti proſpicere cupiens, quotidianis precibus Deo omnipotenti piè oblatis, inter alios ad hoc Sacramentum pertinentes articulos, diligentiſſima veritatis Catholicæ inquiſitione tractatos, plurimis, accuratiſſimiſque pro rerum grauitate diſputationibus habitis, cognitis quoque præſtantiſſimorum Theologorum ſententiis, hos etiam tractabat. An neceßarium ſit ad ſalutem, & diuino iure præceptum, vt ſinguli Chriſti fideles ſub vtraque ſpecie

cie

pie ipſum venerabile Sacramentum accipiant? Et: Nũ minus ſumat, qui ſub altera, quàm qui ſub vtraq. communicat, Et, An errauerit Sancta Mater Eccleſia, laicos, & non celebrantes Sacerdotes, ſub panis ſpecie dũtaxat communicando? Et: An paruuli etiam communicandi ſint? Sed quoniam ex nobiliſſima Germaniæ prouincia ij, qui ſe Proteſtantes nominant, ſuper his ipſis articulis, antequam definiantur audiri à S. Synodo cupiunt, & eam ob cauſam fidem publicam ab illa poſtularunt, vt ipſis tutò huc venire, & in hac vrbe commorari, ac liberè coram Synodo dicere, atque proponere quæ ſenſerint, & poſteà cum libuerit, recedere liceat; ſancta ipſa Synodus, licet magno deſiderio eorum aduentum, multos antea menſe: expectarit: tamen, vt pia mater, quæ ingemiſcit, & parturit; ſummoperè id deſiderans ac laborans, vt in ijs, qui Chriſtiano nomine cenſentur; nulla ſint ſchiſmata, ſed quemadmodum eumdem omnes Deum, & redemptorem agnoſcunt, ita idem dicant, idem credant, idem ſapiant, confidens Dei miſericordiæ, & ſperans fore, vt illi ſanctiſſimam, & ſalutarem vnius fidei, ſpei, caritatiſque concordiam redigantur, libenter eis in hac re morem gerens, ſecuritatem, & fidem, vt petierunt publicam, quam ſaluum conductum vocant, quod ad ſe pertinent, eius, qui infraſcriptus, erit, tenoris, dedit, atque conceſſit; & eorum cauſa definitionem illorum articulorum ad ſecundam Seſſionem diſtulit; quam, vt illi commodè ei intereſſe poſſint, in diẽ feſtum Conuerſionis D. Pauli, quæ erit vigeſimaquinta die menſis Ianuarij anni ſequentis, indixit. Illudque præterea ſtatuit, vt in eadem Seſſione de Sacrificio Miſſæ agatur, propter magnam vtriuſque rei connexionem: intereà Seſſione proxima de Pænitentiæ, & Extremæ vnctionis Sacramentis tractandum, illam autem die feſto D. Catherinæ Virginis, & Martyris, qui erit vigeſimaquinta Nouembris, habendam eſſe decreuit, ſimul-

Inf. Seſſ. 21. c. 1. cum ſeq. & cap. 1. & Cath. car. 155. 31.
Inf. Seſſ. 22. in dec. ſuper peti. conced.
Infr. Seſſ. 22 c. 4. & can. fin.

mulque vt in vtraque materiam reformationis proſequatur.

SALVVS CONDVCTVS datus Proteſtantibus.

SACROSANCTA, *Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, Præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtol. Legato, & Nuncijs, omnibus, & ſingulis, ſiue Eccleſiaſticis, ſiue ſæcularibus perſonis vniuerſæ Germaniæ, cuiuſcumque gradus, ſtatus, conditionis, & qualitatis ſint, quæ ad œcumenicum hoc, & generale Concilium accedere voluerint, vt de ijs rebus, quæ in ipſa Synodo tractari debent, omni libertate conferre, proponere, & tractare, ac ad ipſum œcumenicum Cōcilium liberè, & tutò venire, & in eo manere, & commorari, ac articulos, quos illis videbitur, tam ſcripto, quàm verbo offerre, & proponere, & cum Patribus ſiue ijs, qui ab ipſa S. Synodo delecti fuerint conferre, & abſque vllis conuicijs, & contumelijs diſputare, necnon, & quando illis placuerit, recedere poſſint, & valeant, publicam fidem, & plenam ſecuritatem, quam Saluum conductum appellant, cum omnibus, & ſingulis, clauſulis, decretis neceſſarijs, & opportunis, etiam ſi ſpecialiter, & non per verba generalia exprimi deberent, quæ prò expreſſis haberi voluit, quantum ad ipſam S. Synodum ſpectat, concedit. Placuit præterea S. Synodo, vt, ſi pro maiori libertate, ac ſecuritate eorum, certos tam pro commiſſis, quàm pro cōmittendis per eos delictis, Iudices eis deputari cupiant, illos ſibi beneuolos nominent, etiam ſi delicta ipſa quantumcumque enormia, ac hæreſim ſapientia fuerint.*

SES-

SESSIO XIV.

Quæ eſt iiij.ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die XXV. Nouemb. 1551.

Doctriua de ſanctiſſimis Pœnitentiæ, & extremæ Vnctionis Sacramentis.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs, quamuis in decreto de Iuſtificatione multus fuerit de Pœnitentiæ Sacramento, propter locorum cognationem, neceſſaria quadam ratione ſermo interpoſitus: tanta nihilominus circa illud noſtra hac ætate diuerſorum errorum eſt multitudo, vt non parum publicæ vtilitatis retulerit, de eo exactiorem, & pleniorem definitionem tradidiſſe; in qua demonſtratis, & conuulſis, Spiritus ſancti præſidio, vniuerſis erroribus, catholica veritas perſpicua, & illuſtris fieret: quam nunc ſãcta hæc Synodus Chriſtianis omnibus perpetuò ſeruandam proponit.

De neceſſitate, & inſtitutione Sacramenti Pœnitentiæ. Cap. I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum eſſet, vt iuſtitiam in Baptiſmo, ipſius beneficio, & gratia ſuſceptam, conſtanter tuerentur; non fuiſſet opus aliud ab ipſo Baptiſmo Sacramentum, ad peccatorum remiſſionem eſſe inſtitutum. Quoniam autẽ Deus, diues in miſericordia, cognouit figmentum noſtrum: illis etiam vitæ remedium contulit, qui ſeſe poſtea in peccati ſeruitutem, & Dæmonis poteſtatem tradidiſſent, Sacramentum videlicet Pœnitentiæ; quo lapſis poſt Baptiſmum beneficium mortis Chriſti applicatur. Fuit quidem Pœnitentia vniuerſis hominibus, qui ſe mortali aliquo peccato inquinaſſent, quouis tempore ad gratiam, & iuſtitiam

Infr. can. 1. Pſalm. 102. Epheſ. 2. Sup. Seſſ. 6. 11. de iuſt. Conc. Cabil. c. 8.

tiam aſſeruandam neceſſaria, illis etiam, qui Baptiſmi Sacramento ablui petiuiſſent, vt, peruerſitate abiecta, & emendata, tantam Dei offenſionem cum peccati odio, & pio animi dolore deteſtarentur. Vnde Propheta ait: Conuertimini, & agite pænitentiam ab omnibus iniquitatibus veſtris, & non erit vobis in ruinam iniquitas, Dominus etiam dixit: Niſi pænitentiam egeritis, omnes ſimiliter peribitis. Et princeps Apoſtolorum Petrus peccatoribus Baptiſmo initiandis pænitentiam commendans, dicebat; Pænitentiam agite, & baptizetur vnuſquiſque veſtrum. Porrò nec ante aduentum Chriſti Pœnitentia erat Sacramentum, nec eſt poſt aduentum illius cuiquam ante Baptiſmum. Dominus autem Sacramentum Pœnitentiæ tunc præcipuè inſtituit, cum a mortuis excitatus, inſuflauit in diſcipulos ſuos, dicens; Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta ſunt. Quo tam inſigni facto, & verbis tam perſpicuis poteſtatem remittendi, & retinendi peccata ad reconciliandis fideles, poſt Baptiſmum lapſos, Apoſtolis, & eorum legitimis ſucceſſoribus fuiſſe communicatam, vniuerſorum Patrum conſenſus ſemper intellexit. Et Nouatianos, remittendi poteſtatem olim pertinaciter negantes, magna ratione Eccleſ. Catholica tanquam hæreticos, expulſit, atque condemnauit; Quare veriſſimum hunc illorum verborum Domini ſenſum, ſancta hæc Synodus probans, & recipiens, damnat eorum commentitias interpretationes, qui verba illa ad poteſtatem prædicandi verbum Dei, & Chriſti Euangelium annunciandi, cōtra huiuſmodi Sacramenti inſtitutionem falsò detorquent.

Ezech 18. & 73. & Ioel. c. 2.

Luc. 13.

Act. 2. ca. agunt, & ca. proprie de conſ. d. 4.

Ioan. 10. Matt. 13. & 18. c. vt conſtitueretur, 50. d. & inf. ca. 8. in fi & c. 3. ca. audiuimus. cum ſeq. 14. q. 1. Cat. car. 69. 4 & 165. 19. Conc. Nic. c. 8. Cōc. Arel. 2. ca. 9. ca. ſi quis voluerint, 1. q. 7. c. quidam 24. q. 3. c. fin ver. certè. de pœn. d. 3 ſeſſ. 6. de inſt. c. 11. & inf. c. 1

De differentia Sacramenti Pœnitentiæ, & Baptiſmi. Cap. II.

CÆterum hoc Sacramentum multis rationibus à Baptiſmo differre dignoſcitur. Nam, præterquam quod materia, & forma, quibus Sacramenti eſſētia perfici-

ficitur, longiſſimè diſſidet: conſtat certe, Baptiſmi miniſtrum iudicem eſſe non oportere: cum Eccleſia in neminem iudicium exerceat, qui non prius in ipſam per Baptiſmi ianuam fuerit ingreſſus. Quid enim mihi (inquit Apoſtolus) de iis, qui foris ſunt, iudicare? Secus eſt de domeſticis fidei, quos Chriſtus Dominus lauacro Baptiſmi ſui corporis membra ſemel effecit. Nam hos, ſi ſe poſtea crimine aliquo contaminauerint, non iam repetito Baptiſmo ablui, cum id in Eccleſia Catholica nulla ratione liceat, ſed ante hoc tribunal, tamquam reos ſiſti voluit; vt per ſacerdotum, ſententiam, non ſemel, ſed quoties ab admiſſis peccatis ad ipſum pęnitentes confugerent, poſſent liberari. Alius eſt præterea Baptiſmi, & alius Pęnitentiæ fructus: per Baptiſmum enim Chriſtum induentes, noua prorſus in illo efficimur creatura, plenam, & integram peccatorum omnium remiſſionem conſequentes, ad quam tamen nouitatem, & integritatem per Sacramentum Pęnitentiæ ſine magnis noſtris fletibus, & laboribus, diuina id exigente iuſtitia peruenire nequaquam poſſumus, vt merito Pęnitentia laborioſus quidam Baptiſmus a ſanctis Patribus dictus fuerit. Eſt autem hoc Sacramentum Pęnitentiæ lapſis poſt Baptiſmum ad ſalutem neceſſarium, vt nondum regeneratis ipſe Baptiſmus.

1. Cor. 5. in fin. ca. multi 3. qu. 1. cap. gaudemus, de diu. cap. verbum, de pęn. diſt. 2.

Gal 3. in fin. 2. Cor. 5. in fin.

De partibus, & fructu huius Sacramenti. Caput III.

Docet præterea ſancta Synodus, Sacramenti Pęnitentiæ formam, in qua præcipuè ipſius vis ſita eſt, in illis miniſtri verbis poſitam eſſe: Ego te abſoluo, &c. quibus quidem, de Eccleſiæ ſanctæ more preces quædam laudabiliter adiunguntur; ad ipſius tamen formæ eſſentiam nequaquam ſpectant, neque ad ipſius Sacramenti adminiſtrationem ſunt neceſſariæ. Sunt autem quaſi materia huius Sacramenti ipſius pænitentis actus nempè, Contritio, Confeſſio, & Satisfactio. Quatenus in pænitente

Conc. Flor. ſub Eugen. Quarto

Sup. Seſſ. 6. de iuſtifi. c. 24. & inf. c. 5 Cath, cat. 264.6.

nitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamque, & perfectam peccatorum remiſſionem ex Dei inſtitutione requirantur, hac ratione Pœnitentiæ partes dicuntur. Sanè verò res, & effectus huius Sacramenti, quantum ad eius vim, & efficaciam pertinet, reconciliatio eſt cũ Deo, quam interdum in viris pijs, & cum deuotione hoc Sacramentum percipientibus, conſcientiæ pax, ac ſerenitas cum vehementi ſpiritus conſolatione conſequi ſolet. Hæc de partibus, & effectu huius Sacramenti, ſancta Synodus tradens, ſimul eorum ſententias damnat, qui pœnitentiæ partes incuſſos conſcientiæ terrores, & fidem eſſe contendunt.

De contritione. Cap. IV.

Sup. Seſſ. 6. de iuſtif. c. 6 & 14. Tho. Aqu. 4. ſent. diſt. 18. q 3. ar. 1. c. 2. in fin. c. pœnitentiam. c. ille pœnitentiam, & c. irriſor. de pœn. diſt. 3. Cath. cat. 167. 26. inf. can. 5.

Contritio, quæ primum locum inter dictos pœnitentis actus habet, animi dolor, ac deteſtatio eſt de peccato commiſſo, cum propoſito non peccandi de cętero. Fuit autem quo vis tempore ad impetrandam veniam peccatorum hic contritionis motus neceſſarius, & in homine poſt Baptiſmum lapſo ita demum præparat ad remiſſionem peccatorum, ſi cum fiducia diuinæ miſericordiæ: & voto præſtandi reliqua, coniunctus, ſit, quę ad ritè ſuſcipiendum hoc Sacramentum requiruntur. Declarat igitur ſancta Synodus, hanc contritionem non ſolũ ceſſationem a peccato, & vitæ nouæ propoſitum, & inchoationem: ſed veteris etiam odium continere, iuxta illud: Proijcite a vobis omnes iniquitates veſtras, in quibus præuaricati eſtis, & facite vobis cor nouum, & ſpiritum nouum. Et certè, qui illos ſanctorum clamores cõſiderauit; Tibi ſoli peccaui, & malum coram te feci, Laboraui in gemitu meo, lauabo per ſingulas noctes lectum meum. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ, & alios huiuſmodi generis: facile intelliget; eos ex vehementi quodam anteactæ vitæ odio, & ingenti peccatorũ deteſtatione manaſſe. Docet, præterea, & ſi Contritione hanc aliquando charitatem perfectam

Ezech. 18.

Pſalm 50. ca. & ven't. de pæn. diſt. 1. & c. totam de pæn. d. 3. Pſal. 6. ca. ſi quis, d. 50. Iſa. 38. in Cant. incip. Ego dixi.

fectam

fectam eſſe contingat, hominemque Deo reconciliare, prius quam hoc Sacramentum actu ſuſcipiatur, ipſam nihilominus reconciliationem ipſi Contritioni ſine Sacramenti voto, quod in illa includitur non eſse adſcribēdam. Illam verò Contritionem imperfectam, quæ attritio dicitur, quoniam, vel ex turpitudinis peccati conſideratione, vel ex gehennæ, & pœnarum metu communiter concipitur; ſi voluntatem peccandi excludat, cum ſpe veniæ: declarat non ſolum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, verùm etiam donū Dei eſse, & Spiritus ſancti impulſum, non adhuc quidem inhabitantis, ſed tantum mouentis, quo pænitens adiutus viam ſibi ad iuſtitiam parat. Et quamuis ſine Sacramento Pænitentiæ per ſe ad iuſtificationem perducere peccatorem nequeat, tamen eum ad Dei gratiam in Sacramento Pęnitentiæ impetrandam diſponit. Hoc enim timore vtiliter concuſſi Niniuitæ, ad Ionæ prædicationem plenam terroribus pænitentiam egerunt, & miſericordiam à Domino impetrarunt. Quamobrem falsò quidam calumniantur Catholicos ſcriptores, quaſi tradiderint, Sacramentum Pęnitentiæ, abſq. bono motu ſuſcipientium, gratiam conferre: quod numquam Eccleſia Dei docuit, neq. ſenſit: ſed & falsò docent, Contritionem eſse extortam, & coactam non liberam, & voluntariā.

Ionæ 3. Matth. 12. Luc. 12. ca. quamobrē, de pæn. diſt. 1.

De confeſſione. Cap. V.

EX inſtitutione Sacramenti Pęnitentiæ iam explicata, vniuerſa Eccleſia ſemper intellexit, inſtitutam etiam eſſe à Domino integram peccatorum Confeſſionem, & omnibus poſt Baptiſmum lapſis, iure diuino neceſſariam exiſtere; quia Dominus noſter Ieſus Chriſtus a terris aſcenſurus ad cęlos, ſacerdotes ſui ipſius Vicarios reliquit, tamquam præſides, & iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Chriſti fideles ceciderint: qui, pro poteſtate clauium, remiſſionis, aut retentionis peccatorum ſententiam pronuntient.

Lucæ 5. & 17. Iac. 5. 1. Ioan. 1. inf. can. 6. Ioan. 10. Matth. 16. c. verbum. de pęn. d. 1. & c. adhuc, & cap. inter hæc lib. 1. de pæn. d. 1.

Con-

Cõſtat ad enim, ſacerdotes iudicium hoc, incognita cauſa, exercere nõ potuiſſe, neque æquietatem quidem illos in pœnis iniũgendis ſeruare potuiſſe, ſi in genere dumtaxat, & non potiùs in ſpetie, ac ſigillatim ſua ipſi pecca-tã declaraſſent. Ex his colligitur, oportere a pœnitentibus omnia peccata mortalia, quorum poſt diligentem ſui diſcuſſionem conſcientiam habent, in confeſſione recenſeri etiam ſi occultiſſima illa ſint, & tantum aduerſus duo vltima Decalogi præcepta commiſſa, quæ nonnunquam animum grauius ſauciant, & periculoſiora ſunt iis, quæ in manifeſto admittuntur. Nam venalia, quibus à gratia Dei non excludimur, & in quæ frequentiùs labimur, quamquam rectè, & vtiliter, citraque omnem præſumptionem in Confeſſione dicantur, quod piorum hominum vſus demonſtrat, taceri tamen citra culpam, multiſque aliis remediis expiari poſſunt. Verum, cum vniuerſa mortalia peccata, etiam cogitationis, homines iræ filios, & Dei inimicos reddant: neceſſum eſt omnium etiam veniam, cum aperta, & verecunda Confeſſione, a Deo quærere. Itaque dum omnia, quæ memoriæ occurrunt, peccata Chriſti fideles confiteri ſtudent proculdubio omnia diuinæ miſericordiæ ignoſcenda exponunt: qui verò ſecus faciunt, & ſcienter aliqua retinent, nihil diuinæ bonitati per ſacerdotem remittendum proponunt. Si enim erubeſcat ægrotus vulnus medico detegere, quod ignorat, medicina non curat. Colligitur præterea, etiam eas circumſtantias in Confeſſione explicandas, quæ ſpeciem peccati mutant, quod ſine illis peccata ipſa nec à pœnitentibus integrè exponantur, nec iudicibus innoteſcant, & fieri nequeat, vt de grauitate criminum rectè cenſere poſſint, & pœnam quam oportet pro illis pœnitentibus imponere. Vnde alienum à ratione eſt, docere circumſtantias has ab hominib. otioſis excogitatas fuiſſe: aut vnam tantum circumſtantiam confitendam eſſe nempe peccaſſe in fratrem. Sed & impium eſt, Confeſ-ſionem,

Infr. can. 6. Deut. 5. Exod. 10.

Sup Seſſ 6. de iuſtif. ca. 11. ca. adhuc & c. de quotidianis de pæn. diſt. 3. Eph. 2.

ca. conſiderat de pœn. diſt. 5. & ca. omnis vtriuſque, de pœn. & remiſſ. ca. aut facta, de pæn. diſt. 1. Cath. car. 170. 15. & 177. 22.

ſionem,quæ hac ratione fieri præcipitur, impoſſibile, dicere, aut carnificinam illam conſcientiarum appellare. Conſtat enim nihil aliud in Eccleſia a Pœnitentibus exigi,quam,vt poſtquam quiſque diligentius ſe excuſſerit, & conſcientiæ ſuæ ſinus omnes, & latebras explorauerit,ea peccata confiteatur, quibus ſe Dominum, & Deũ ſuum mortaliter offendiſſe meminerit; reliqua autem peccata, quæ diligenter cogitanti non occurrunt in vniuerſum eadem confeſſione incluſa eſſe intelliguntur pro quibus fideliter cũ Propheta dicimus: Ab occultis meis munda me Domine. Pſal. 18. *Ipſa verò huiuſmodi Confeſſionis difficultas, ac peccata detegendi verecundia grauis quidem videri poſſet,niſi tot,tantiſque commodis, & conſolationibus leuaretur, quæ omnibus, dignè ad hoc Sacramentum accedentibus, per Abſolutionem, certiſſimè conferuntur. Cæterum,quo ad modum confitendi ſecretò apud ſolum Sacerdotem, etſi Chriſtus non vetuerit, quin aliquis in vindictam ſuorum ſcelerum, & ſui humiliationem cum ob aliorum exemplum, tùm ob Eccleſiæ offenſæ ædificationem, delicta ſua publicè confiteri poſſit:non eſt tamen hoc diuino præcepto mandatum, nec ſatis conſultè humana aliqua lege præciperetur, vt delicta, præſertim ſecreta, publica eſſent confeſſione aperienda.Vnde cum à ſanctiſſimis,et antiquiſſimis Patribus magno, vnanimiq.conſenſu ſecreta Confeſſio ſacramentalis,qua ab initio, Eccleſia ſancta vſa eſt,& modo etiam vtitur, fuerit ſemper commendata, manifeſtè refellitur inanis eorum calumnia, qui eam a diuino mandato alienam,& inuentum humanum eſſe, atque a Patribus in Concilio Lateranenſi congregatis initium habuiſſe docere non verentur. Neque enim per Lateranenſe Concilium Eccleſia ſtatuit, vt Chriſti fideles confiterentur: quod iure diuino neceſſarium, & inſtitutum eſſe intellexerat: ſed vt præceptum Confeſſionis ſaltem ſemel in anno,ab omnibus, & ſingulis,cum ad annos diſcre-*

Conc. Cabil. ca. 8. & 33. Cle. 1. epiſt. 1. ad Iac.

Infr. can. 8. & 14. Conc. Later. ſub Innoc. IV. c. 21. cap. omnis vtriuſque de pœn. & remiſſ.

ſcretionis perueniſſent, impleretur. Vnde iam in vniuerſa Eccleſia cum ingenti animarum fidelium fructu, obſeruatur mos ille ſalutaris confitendi ſacro illo, & maximè acceptabili tempore Quadrageſimæ: quem morem hæc S. Synodus maximè probat, & amplectitur, tamquã pium, & meritò retinendum.

De miniſtro huius Sacramenti, & Abſolutione.
Cap. VI.

Inf. can. 10. *Circa miniſtrum autem huius Sacramenti, declarat S. Synodus, falſas eſſe, & à veritate Euangelij penitus alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quoſuis homines præter Epiſcopos, & ſacerdotes, clauium miniſterium perniciosè extendunt: putantes verba illa Domini; Quæcumque alligaueritis ſuper terram, erunt alligata, et in cælo, & quæcumque ſolueritis ſuper terram erunt ſoluta, & in cælo, &, Quorum remiſeritis peccata; remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sũt: ad omnes Chriſti fideles indifferenter, & promiſcuè, cõtra inſtitutionem huius Sacramenti, ita fuiſſe dicta, vt quiuis poteſtatem habeat remittendi peccata: publica quidem per correptionem, ſi correptus acquieuerit: ſecreta verò per ſpontaneam Confeſſionem, cuicumq. factam. Docet quoque, etiam ſacerdotes, qui peccato mortali tenentur, per virtutem Spiritus ſancti in ordinatione collatam, tamquam Chriſti miniſtros, functionem remittendi peccata exercere, eoſque prauè ſentire, qui in malis ſacerdotibus hanc poteſtatem non eſſe contendunt. Quamuis autem Abſolutio ſacerdotis alieni beneficij ſit diſpenſatio tamen non eſt ſolum nudum miniſterium, vel annunciandi Euangelium, vel declarandi remiſſa eſſe peccata: ſed ad inſtar actus iudicialis, quo ab ipſo, velut a iudice ſententia pronunciatur; atque ideò non debet pænitens adeò ſibi de ſua ipſius fide blandiri, vt, etiam ſi nulla illi adſit contritio, aut Sacerdoti animus ſeriò agendi, & verè abſoluendi deſit, putet tamen ſe*

Matth. 16. Ioann. 20. Sup. ſeſſ. 7. de ſacr. c. 10.

c. ſecundam. eccleſiæ 19. d. et ca. non nocet. 1. q. 3. Inf. can. 9.

pro-

propter ſuam ſolam fidem, verè, & coram Deo eſſe abſolutum; nec enim fides ſine Pœnitentia remiſſionem vllã peccatorum præſtaret; nec is eſſet niſi ſalutis ſuæ negligentiſſimus, qui ſacerdotem iocosè abſoluentem cognoſceret, & non alium ſeriò agentem, ſedulò requireret.

De caſuum reſeruatione. Cap. VII.

QVoniam igitur natura, & ratio iudicij illud expoſcit, vt ſententia in ſubditos dumtaxat feratur, perſuaſum ſemper in Eccleſia Dei fuit, & veriſſimũ eſſe Synodus hæc confirmat nullius momenti abſolutionem eam eſſe debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut ſubdelegatam non habet iuriſdictionẽ. Magnoperè verò ad Chriſtiani populi diſciplinam pertinere, ſanctiſſimis Patribus noſtris viſum eſt, vt atrociora quædam, & grauiora crimina non à quibuſuis, ſed à ſummis dumtaxat ſacerdotibus abſoluerentur. Vnde meritò Pontifices Maximi pro ſuprema poteſtate, ſibi in Eccleſia vniuerſa tradita cauſas aliquas criminum grauiores ſuo potuerunt peculiari iudicio reſeruare. Neque dubitandum eſt, quando omnia, quæ à Deo ſunt, ordinata ſunt quin hoc idem Epiſcopis omnibus in ſua cuiq. Diœceſi, in ædificationem tamen non in deſtructionem, liceat pro illis in ſubditos tradita ſupra reliquos inferiores Sacerdotes auctoritate præſertim quo ad illa, quibus excõmunicationis cenſura annexa eſt. Hanc autem delictorũ reſeruationem, conſonum eſt diuinæ auctoritati, non tãtum in externa politia, ſed etiam coram Deo vim habere. Verum tamen piè admodum, ne hac ipſa occaſione aliquis pereat, in eadem Eccleſia Dei cuſtoditum ſemper fuit, vt nulla ſit reſeruatio in articulo mortis: atque ideo omnes ſacerdotes, quoslibet pęnitentes à quibuſuis peccatis, & cenſuris abſoluere poſſunt, extra quẽ articulũ ſacerdotes, cum nihil poſſint in caſibus reſeruatis, id vnũ penitentibus perſuadere nitantur vt ad Superiores, & legitimos iudices pro beneficio abſolutionis accedant.

c. omnis. §. ſi quis, de pęn. & remiſ. c. ſi Epiſcopus de pęna in 6.

cap. ſi quis ſuadente 17. q. 4. cap. ita quorumdam de iud. cap. conqueſti. de ſent. excom. c. quicumque eo. tit. in 6. & ca. 7. eo. tit. in Cler. et c. ſi domſ. de pęn. & rem. in extr. com. cum ſim. Ro. 3. c. felicis de pęn. & remiſ. in 6. et c. ſi epiſc. de pænit. et remiſſ. in 6. d. c. felicis. de pęn. in 6 ca. paſtoralis, de off. ord. Cle. cupientes, de pęna in Cle. [illegible] [illegible] cunctas. §. duos de pęn. in extrau. com.

De ſatisfactionis neceſſitate, & fructu. Caput VIII.

De pœn. diſput. circa prin.

DEmum quo ad Sastifactionem, quæ ex omnib. Pænitentiæ partibus; quemadmodum a Patribus noſtris Chriſtiano populo fuit perpetuo tempore commendata, ita vna maximè noſtra ætate, ſummo pietatis prætextu, impugnatur ab ijs, qui ſpeciem pietatis habent; virtutem autem eius abnegarunt; & ſancta Synodus declarat, falſum omninò eſſe, & a verbo Dei alienum, culpam à Domino nunquam remitti, quin vniuerſa etiam pœna condonetur; perſpicua enim, & illuſtria in ſacris litteris exempla reperiuntur, quibus præter diuinã traditionem, hic error quam manifeſtiſſimè reuincitur. Sanè, & diuinæ iuſtitiæ ratio exigere videtur, vt aliter ab eo in gratiam recipiantur, qui ante Baptiſmum per ignorantiam deliquerint: aliter verò, qui ſemel à peccati, & Dæmonis ſeruitute liberati, & accepto Spiritu ſancti dono, ſcienter, templum Dei violare, & Spiritum ſanctum contriſtare non formidauerint. Et diuinam clementiam decet, ne ita nobis abſque vlla ſatisfactione peccata dimittantur, vt occaſione accepta peccata leuiora putantes, velut iniurij, & contumelioſi Spiritui ſancto, in grauiora labamur, theſaurizantes nobis iram in die iræ. Procul dubio enim magnopere a peccato reuocant, & quaſi fræno quodam coercent hæ ſatisfactoriæ pœnæ, cautioreſque, & vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt, medentur quoque peccatorum reliquijs, & vitioſos habitus malè viuendo comparatos, cõtrarijs virtutum actionibus tollunt. Neque verò ſecurior vlla via in Eccleſia Dei vnquam exiſtimata fuit, ad amouendam imminentem a Domino pænam, quàm vt hæc pænitentiæ opera homines cum vero animi dolore frequentent. Accèdit ad hæc, quòd, dum ſatisfaciendo patimur pro peccatis, Chriſto Ieſu, qui pro peccatis noſtris ſatisfecit, ex quo omnis noſtra ſufficientia, eſt confor-

Inf. c. 11. Gen. 3. 2. Reg. 12. Num. 11. & 29. 1. Cor. 3. Eph. 4. Rom. 2. & Iac. 5. Ezech. 13. Ionæ 3. Ier. 3. 18. & 25. Iſa. 10. Ezech. 17. Matth. 3. 4. 11. & 18. cũ ſim. Eph. 3. Act. 3. Rom. 5. 2. Ioan. 2. in princ. 2. Cor. 3. Rom. 8.

formes efficimur, certiſſimam quoque inde arrham habentes: quod, ſi compatimur, & conglorificabimur. Neque verò ita noſtra eſt ſatisfactio hæc, quam pro peccatis noſtris exſoluimus, vt non ſit per Chriſtum Ieſum, nã qui ex nobis, tamquam ex nobis, nihil poſſumus: eo autem cooperante, qui nos confortat, omnia poſſumus; ita non habet homo, vnde glorietur, ſed omnis gloriatio noſtra in Chriſto eſt, in quo viuimus, in quo meremur, in quo ſatisfacimus; facientes fructus dignos pœnitentiæ: qui ex illo vim habent; ab illo offeruntur Patri: & per illum acceptantur a Patre. Debent ergo ſacerdotes Domini, quantum ſpiritus, & prudentia ſuggeſſerit pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate ſalutares, & conuenientes ſatisfactiones iniungere; ne, ſi forte peccatis conniueant, & indulgentiùs cum pœnitentibus agant, leuiſſima quædam opera pro grauiſſimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis, vt ſatisfactio, quam imponunt, non ſit tantùm ad nouæ vitæ cuſtodiam, & infirmitatis medicamentum, ſed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & caſtigationem. Nam claues ſacerdotum non ad ſoluendum dumtaxat, ſed & ad ligandum conceſſas, etiam antiqui Patres, & credunt, & docent: nec proterea exiſtimarunt, Sacramentum Pœnitentiæ eſſe forum iræ, vel pœnarum; & ſicut nemo vnquam Catholicus ſenſit ex huiuſmodi noſtris ſatisfactionibus vim meriti, & ſatisfactionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti, vel obſcurari, vel aliqua ex parte imminui: quod dum Nouatores intelligere nolunt, ita optimam Pœnitentiam nouam vitam eſſe docent, vt omnem ſatisfactionis vim, & vſum tollant.

2. Cor. 3. Philip. 4. 1. Cor. 1. in 2. Cor. 10. in fin. Galat. 6. Act. 17. Matt. 3. & 4. Luc 3. 4. & 17. c. tempora, cum multis ſeq. 16 q. 7. c. de pœn. diſ. conſ. diſt. 4. Conc. Cart. 3. cap. 22. & Conc. Cart. 4. c. 74. Conc. Cab. c. 34. & 38. Conc. Aph. c. 9. Conc. Laodic. c. 2. Matt. 16. & Io. 20. ſupr. c. 1. in fi. & inf. can. 3. & vlt. de pœn.

De operibus Satisfactionis. Cap. IX.

D*Ocet præterea, tantam eſſe diuinæ munificentiæ largitatem, vt non ſolum pœnis, ſponte a nobis pro vindicando peccato ſuſceptis, aut ſacerdotis arbitrio pro*

Digitized by Google

menſura delicti impoſitis, ſed etiam, (quod maximum amoris argumentum eſt) temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis apud Deum Patrem per Chriſtum Ieſum ſatisfacere valeamus.

c. ſunt plures. in fin. de pœn. diſt. 3. Act. 14. in fi. Rom. 5.

Doctrina de Sacramento extremæ Vnctionis.

Infr. can. 1. de ſacr. extr. Vnct.

VIſum eſt autem ſanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de Pœnitentia adiungere ea, quæ ſequuntur de ſacramento extremæ Vnctionis: quod non modo Pœnitentiæ ſed totius Chriſtianæ vitæ, quæ perpetua Pœnitentia eſſe debet, conſumatiuum exiſtimatum eſt à Patribus, Primum itaque circa illius inſtitutionem declarat, & docet, quòd clementiſſimus Redemptor noſter, qui ſeruis ſuis quouis tẽpore uoluit de ſalutaribus remedijs aduerſus omnia omnium hoſtium tela eſſe proſpectum, quemadmodum auxilia maxima in Sacramentis alijs præparauit, quibus Chriſtiani conſeruare ſe integros dũ viuerent, ab omni grauiore ſpiritus incommodo poſſint: ita extremæ Vnctionis Sacramento finem vitæ, tamquã firmiſſimo quodam præſidio muniuit. Nam etſi aduerſarius noſter occaſiones per omnem vitam quærat, & captet, vt deuorare animas noſtras quoquomodo poſſit: nullum tamen tempus eſt, quo vehementius ille omnes ſuæ verſutiæ neruos intendat ad perdendos nos penitus, & à fiducia etiam, ſi poſſit diuinæ miſericordiæ deturbandos, quàm cum impendere nobis exitum vitę perſpicit.

1. Petr. 5. ca. nulli dubium 3. q. 1. ca. viſis. 6. q. 2. c. ſciendũ, cum ſeq. 26. q. 4. ca. nec mirum. 26. q. 5. in med. c. ſunt plurimi. 6. q. 1. Ge. 3. & inf. c. 2. in fin.

De inſtitutione Sacramenti extremæ Vnctionis.
Caput I.

Matth. 6. Iac. 5. cap. Presby. 95. diſt. c. 1. §. 1. de ſac. Vnct. Conc. Cabil. c. 48. Innoc. I. epi. 1. c. 8.

INſtituta eſt autem ſacra hæc Vnctio infirmorum, tamquam verè, & propriè Sacramentum noui Teſtamenti, à Chriſto Domino noſtro, apud Marcum quidẽ inſinuatum, per Iacobum autem Apoſtolum, ac Domini fratrem, fidelibus commendatum, ac promulgatum. Infirmatur (inquit) quis in vobis? inducat Presbyteros Eccleſiæ, & orent ſuper eum, vngentes eum oleo in nomine

mine Domini : & oratio fidei ſaluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus; & , ſi in peccatis ſit, dimittentur ei. Quibus verbis, vt ex Apoſtolica traditione per manus accepta, Eccleſia didicit, docet materiam, formam, proprium miniſtrum, & effectum huius ſalutaris Sacramenti. Intellexit enim Eccleſia, materiam eſſe oleum, ab Epiſcopo benedictum. Nam Vnctio aptiſſimè Spiritus ſancti gratiam, quam inuiſibiliter anima ægrotantis ungitur, repræſentat; formam deinde eſſe illa verba, Per iſtam vnctionem, &c.

De effectu huius Sacramenti. Cap. II.

Res porrò, & effectus huius Sacramenti, illis verbis explicatur; Et oratio fidei ſaluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus: etſi in peccatis ſit, dimittentur ei: res etenim hæc, gratia eſt Spiritus ſancti; cuius Vnctio delicta, ſi quæ ſint adhuc expianda, ac peccati reliquias abſtergit, & ægroti animam alleuiat, & confirmat, magnam in eo diuinæ miſericordiæ fiduciam excitando, qua infirmus ſubleuatur, & morbi incommoda, ac labores leuiùs fert: & tentationibus dæmonis calcaneo inſidiantis faciliùs reſiſtit, & ſanitatem corporis interdum, vbi ſaluti animæ expedierit, conſequitur.

Iac. 5. Infr. can. 2. de ſacr. Extrem. Vnct.

Geneſ. 3.

De miniſtro huius Sacramenti, & tempore, quo dari debeat. Caput III.

Iam verò, quod attinet ad præſcriptionem eorum, qui & ſuſcipere, & miniſtrare hoc Sacramentũ debent, haud obſcurè fuit illud etiam in verbis prædictis traditum; nam & oſtenditur illic, proprios huius Sacramenti miniſtros eſſe Eccleſiæ Presbyteros, quo nomine, eo loco, non ætate ſeniores, aut primores in populo intelligendi, veniunt, ſed aut Epiſcopi, aut ſacerdotes, ab ipſis ritè ordinati, per impoſitionem manuum Presbyteri. Declaratur etiam, eſſe hanc Vnctionem infirmis adhibendam, illis verò præſertim, qui tam periculosè decumbunt, vt in exitu vitæ conſtituti videantur;

ca. illud ſuperfluum 95 diſt. & infr. c. vlt. 1. Tim. 4.

 vnde

unde & Sacramentum exeuntium nuncupatur. Quod ſi infirmi poſt ſuſceptam hanc Vnctionem conualuerint, iterum huius Sacramenti ſubſidio iuuari poterunt, cum in aliud ſimile vitæ diſcrimen inciderint. Quare nulla ratione audiendi ſunt, qui contra tam apertam, & dilucidam Apoſtoli Iacobi ſententiam docent, hanc Vnctionem, uel figmentum eſſe humanum, uel ritum à Patribus acceptum, nec mandatum Dei, nec promiſſionem gratiæ habentem, & qui illã iam ceſſaſſe aſſerunt, quaſi ad gratiam curationum duntaxat in primitiua Eccleſia referenda eſſet, & qui dicunt, ritum, & uſum, quem S. R. E. in huius Sacramenti adminiſtratione obſeruat, Iacobi Apoſtoli ſententiæ repugnare, atque ideò in alium commutandum eſſe, & denique qui hanc extremã Vnctionem à fidelibus ſine peccato contemni poſſe affirmant; hæc enim omnia manifeſtiſſimè pugnant, cum perſpicuis tãti Apoſtoli uerbis. Nec profectò Eccleſia Romana, aliarum omnium mater, & magiſtra, aliud in hãc adminiſtranda Vnctione, quantum ad ea, quæ huius Sacramenti ſubſtantiam perficiunt, obſeruat, quam quod Beatus Iacobus præſcripſit. Nec uerò tanti Sacramenti contemptus abſq. ingenti ſcelere, & ipſius Spiritus ſancti iniuria eſſe poſſet.

Iacob. 5. — Infr. can. 3. de ſacr. extr. Vnct. — c. non licet. 12. diſt. ca. 2. in fin. de sũ. Trin. & c. fi. de for. com. per. Sup. Seſ. 7. c. 1. de baptiſ. c. preſbyteros 95. diſt. c. 1. §. 1. de ſac. Vnct. — Iacob. 5.

Hæc ſunt, quæ de Pœnitentiæ, & extremæ Vnctionis Sacramentis hæc ſancta oecumenica Synodus profitetur & docet, atque omnibus Chriſti fidelibus credenda, & tenenda proponit. Sequentes autem Canones inuiolabiliter ſeruandos eſſe tradit, & aſſerentes cõtrarium perpetuò damnat, & anathematizat.

De Sanctiſſimo Pœnitentiæ Sacramento.

CANON I.

Sup. c. 1. de pœn. c. 1. in fin. de ſum. Trinit. Ioan. 20. Matth. 6.

SI quis dixerit, in Catholica Eccleſia Pœnitentiam nõ eſſe uerè, & propriè Sacramentum pro fidelibus, quoties poſt Baptiſmum in peccata labuntur, ipſi Deo reconciliãdis, à Chriſto Domino noſtro inſtitutũ; anathema ſit.

CA-

CANON II.

Si quis ſacramenta confundens, ipſum Baptiſmũ Pœnitentiæ Sacramentum eſſe dixerit, quaſi hæc duo Sacramenta diſtincta non ſint, atque ideò Pœnitentiam non rectè ſecundam poſt naufragium tabulam appellari; anathema ſit.

Lucæ 18. Conc. Cab. c.2. ſup.c.2. cap. 2. poſt naufragium de pæn. d.1. Sup. Seſſ. 6. cap.14.de iuſtific.

CANON III.

Si quis dixerit, verba illa Domini Saluatoris: Accipite Spiritum ſanctum: quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta ſunt: non eſſe intelligenda de poteſtate remittendi, & retinẽdi peccata in Sacramento Pœnitentiæ ſicut Eccleſia Catholica ab initio ſemper intellexit, detorſerit autem contra inſtitutionem huius Sacramenti, ad auctoritatẽ prædicandi Euangelium; anathema ſit.

Ioan. 20. Matt. 16. Sup. ca.1. & Seſſ 6.de ind.c.14.c.audiuimus. cũ ſeq.24. qu.1. cap. vt conſtitueretur, diſt.50.

CANON IV.

Si quis negauerit ad integram, & perfectam peccatorum remiſſionem requiri tres actus in pœnitente, quaſi materiam Sacramenti Pœnitentiæ, uidelicet, Contritionem, Confeſſionem, & Satisfactionem, quæ tres pœnitentiæ partes dicuntur: aut dixerit, duas tantùm eſſe Pœnitentiæ partes, terrores ſcilicet incuſſos conſcientiæ, agnito peccato, & fidem conceptam ex Euangelio, vel abſolutione, qua credit quis ſibi per Chriſtum remiſſa peccata, anathema ſit.

Sup. c.3 de pæn.

CANON V.

Si quis dixerit, eam Contritionem, quæ paratur per diſcuſſionem, collectionem, & deteſtationem peccatorũ, qua quis recogitat annos ſuos in amaritudine animæ ſuæ ponderanda peccatorum ſuorum grauitatem, multitudinem, fœditatem, amiſſionem æternæ beatitudinis, & æternæ damnationis incurſum, cum propoſito melioris uitæ, non eſſe uerum, & utilem dolorem, nec præparare ad gratiam, ſed facere hominem hypocritam, & magis peccatorem: demum illam eſſe dolorem coactum, &

Sup. c.4. de pæn.

Digitized by Google

non liberum, ac voluntarium: anathema ſit.

Iſa. 38. Sup. c. 3. de pœn. Clem. 2. in Epiſt. 1. ad Iac. Conc. Cabil. c. 8. & 34.

CANON VI.

Si quis negauerit, Confeſſionem ſacramentalem, vel inſtitutam, vel ad ſalutem neceſſariam eſſe iure diuino, aut dixerit, modum ſecretè confitendi ſoli ſacerdoti, quē Eccleſia Catholica ab initio ſemper obſeruauit, & obſeruat, alienum eſſe ab inſtitutione, & mandato Chriſti, & inuentum eſſe humanum: anathema ſit.

CANON VII.

Sup. c. 5. Deut. 5.

Si quis dixerit, in Sacramento Pœnitentiæ ad remiſſionem peccatorum neceſſarium non eſſe iure diuino cōfiteri omnia, & ſingula peccata mortalia, quorum memoria cum debita, & diligenti præmeditatione habeatur, etiam occulta, & quæ ſunt contra duo vltima Decalogi præcepta, & circumſtantias, quæ peccati ſpeciē mutant, ſed eam confeſſionem tantum eſſe vtilem ad erudiendum, & conſolandum pœnitentem, & olim obſeruatam fuiße tantum ad ſatisfactionem canonicam imponendam; aut dixerit, eos, qui omnia peccata confiteri ſtudent, nihil relinquere velle diuinæ miſericordiæ ignoſcendum, aut demum non licere confiteri peccata venialia: anathema ſit.

CANON VIII.

Sup. ca. 5. & Seſſ. 33. can. 9. de Sacra. Euchar. Conc. Later. ſub Innoc. III. c. 21. & c. omnis vtriuſque de pœn. & rem.

Si quis dixerit, Confeſſionem omnium peccatorum, qualem Eccleſia ſeruat, eſſe impoſſibilem, & traditionem humanam, à pijs abolendam, aut ad eam non teneri omnes & ſingulos vtriuſque ſexus Chriſti fideles, iuxta magni Concilij Lateranenſis conſtitutionem, ſemel in anno; & ob id ſuadendum eſſe Chriſti fidelibus, vt non cōfiteantur tempore Quadrageſimæ; anathema ſit.

CANON IX.

Sup. c. 6. in fi. de iuſt. & c. 4. in pain.

Si quis dixerit, Abſolutionem Sacramentalem Sacerdotis non eſſe actum iudicialem, ſed nudum miniſterium pronuntiandi, & declarandi remiſſa eſſe peccata confitenti; modo tantum credat ſe eſſe abſolutum; aut

ſacer-

ſacerdos non ſerio, ſed ioco abſoluat: aut dixerit non requiri Confeſſionem pœnitentis, vt ſacerdos eum abſoluere poſſit; anathema ſit.

CANON X.

Si quis dixerit, Sacerdotes, qui in peccato mortali ſunt, poteſtatem ligandi, & ſoluendi non habere: aut nõ ſolos ſacerdotes eſſe miniſtros abſolutionis, ſed omnibus & ſingulis Chriſti fidelibus eſſe dictum; Quæcumque ligaueritis ſuper terram, erunt ligata & in cælo, & quæcumque ſolueritis ſuper terram, erunt ſoluta, & in cælo; &, Quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis: retenta ſunt: quorum verborum virtute quilibet abſoluere poſſit peccata; publica quidem per correptionem dumtaxat, ſi correptus acquieuerit: ſecreta vero per ſpontaneam confeſſionem: anathema ſit. Sup. c. 1. & c. 6. de pæn. Matth. 16. & 18. Ioan. 20.

CANON XI.

Si quis dixerit, Epiſcopos non habere ius reſeruandi ſibi caſus, niſi quoad externam politiam, atque ideo caſuum reſeruationem non prohibere, quo minus ſacerdos a reſeruatis verè abſoluat: anathema ſit. Sup. c. 7. c. ſi Epiſc. de pœn. in 6. c. de cętero, & c. de monialibus de ſent. excom. cum ſimilib.

CANON XII.

Si quis dixerit, totam pœnam ſimul cum culpa remitti ſemper à Deo, ſatisfactionemque pœnitentium non eſſe aliam quam fidem, qua apprehendunt Chriſtum pro eis ſatisfeciſſe; anathema ſit. Sup. c. 8. de pœn.

CANON XIII.

Si quis dixerit, pro peccatis, quoad pœnam temporalem, minime Deo per Chriſti merita ſatisfieri pœnis ab eo inflictis, & patienter toleratis, vel a ſacerdote iniunctis, ſed neque ſponte ſuſceptis, vt ieiuniis, orationibus, eleemoſynis, vel aliis etiam pietatis operibus, atque ideo optimam penitentiam eſſe tantum nouam vitam: anathema ſit: Sup. c. 8 & 9.

CA-

CANON XIV.

Sup. c.5. *Si quis dixerit, ſatisfactiones, quibus pœnitentes per Chriſtum Ieſum peccata redimunt, non eſſe cultus Dei, ſed traditiones hominum, doctrinam de gratia, & verū Dei cultum, atque ipſum beneficium mortis Chriſti obſcurantes: anathema ſit.*

CANON XV.

Sup. c. 1 & c. 8 in fin. de pœn. *Si quis dixerit, Claues Eccleſiæ eſſe datas tantum ad ſoluendum, non etiam ad ligandum; & propterea ſacerdotes, dum imponunt pœnas confitentibus, agere contra finem Clauium, & contra inſtitutionem Chriſti, & fictionem eſſe, quod uirtute Clauium, ſublata pœna æterna, pœna temporalis plerumque exſoluenda remaneat: anathema ſit.*

De Sacramento Extremæ Vnctionis.

CANON I.

Sup. de hoc ſacramento. in pr. & c. 1. Marc. 16. Iacob. 5. *Si quis dixerit, extremam Vnctionem non eſſe uerè, & propriè Sacramentum à Chriſto Domino noſtro inſtitutum, & à beato Iacobo Apoſtolo promulgatum, ſed ritum tantum acceptum à Patribus, aut figmentum humanum: anathema ſit.*

CANON II.

Iacob. 5. Innoc. Papæ epiſc. ad decem Epiſc. Eugub. 8. Sup. ca. 2. de hoc ſacr. ca. presbyt. 95. diſt. *Si quis dixerit, ſacram infirmorum Vnctionem non conferre gratiam, nec remittere peccata, nec alleuiare infirmos: ſed iam ceſſaße, quaſi olim tantum fuerit gratia curationum; anathema ſit.*

CANON III.

Sup. ca. 1. Conc. Cabil. cap. 48. cap. 5. ſupra can. 1. *Si quis dixerit extremæ Vnctionis ritum, & vſum, quem obſeruat S. Romana Eccleſia, repugnare ſententiæ Beati Iacobi Apoſtoli: ideoque eum mutandum, poſſeque à Chriſtianis abſque peccato contemni: anathema ſit.*

CANON IV.

Si quis dixerit, Presbyteros Eccleſiæ, quos Beatus Iacobus adducendos eſſe ad infirmum inungendum hortatur,

tur, non eſſe ſacerdotes ab Epiſcopo ordinatos, ſed ætate ſeniores in quauis communitate: ob idque proprium extremæ Vnctionis miniſtrum non eſſe ſolum ſacerdotem; anathema ſit. ✝

Decretum de reformatione. Procemium.

CVm propter Epiſcoporum munus ſit, ſubditorum omnium uitia redarguere, hoc illis præcipuè cauẽdum erit, ne Clerici, præſertim ad animarum curam cõſtituti, criminoſi ſint, neue inhoneſtam uitam, ipſis conniuentibus, ducant: nam ſi eos prauis, & corruptis moribus eſſe permittant: quo pacto laicos de ipſorum uitijs redarguent: qui uno ab eis ſermone conuinci poſſent, quò Clericos ipſis, patiantur eſſe deteriores; qua etiam libertate laicos corripere poterunt ſacerdotes; cum taciti ſibi ipſi reſpondeant, eadem ſe admiſiſſe, quæ corripiunt. Monebunt propterea Epiſcopi ſuos Clericos, in quocumque ordine fuerint, ut conuerſatione, ſermone, & ſcientia commiſſo ſibi Dei populo præeant: me mores eius, quod ſcriptum eſt, Sancti eſtote, quia & ego ſanctus ſum. Et iuxta Apoſtoli uocem, Nemini dent ullam offenſionem, ut nõ uituperetur miniſterium eorum, ſed in omnibus exhibeant ſe, ſicut miniſtros Dei, ne illud Prophetæ dictum impleatur in eis, Sacerdotes Dei contaminant ſancta, & reprobant legem. Vt autem ipſi Epiſcopi id liberiùs exequi, ac quoquam prætextu deſuper impediri nequeant, eadem ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legato, & Nuntijs, hos qui ſequuntur, Canones ſtatuendos, & decernendos duxit.

Sup. Seſs 6. de ref. ca. 3. ca. qualiter, & quando, il 1. de acc.

1. Cor. 9. ca. quid autem. 8. q. 1. ca. vlt. 25. d. c. vna tantum. 26. diſt. ca. ſicut ijs. §. neceſſe 47. dicta in ſacerdotib. 61. diſt. Leu. 11. 19. & 20. 2. Petr. 1. & cap. propoſuiſti 82. d. 2. Cor. 6. in princ. Sophon. Ezech. 12.

Cap. I.

CVm honeſtiùs, ac tutius ſit ſubiecto, debitam Præpoſitis obedientiam impendendo, in inferiori miniſterio deſeruire, quàm cum Præpoſitorũ ſcandalo graduum altiorum appetere dignitatem, ei, cui aſcenſus ad ſacros ordines, à ſuo Prælato, ex quacumque cauſa etiã ob

ca. ad aures extr. de tẽp. ord.

Digitized by Google

ob occultum crimen quomodolibet etiam extraiudicialiter, fuerit interdictus: aut qui à ſuis ordinibus ſeu gradibus, vel dignitatibus Eccleſiaſticis fuerit ſuſpenſus, nulla contra ipſius Prælati voluntatem conceſſa licētia de ſe promoueri faciendo, aut ad priores ordines, gradus, & dignitates ſiue honores reſtitutio ſuffragetur.

Caput II.

Inf. c. 8: Sup. Seſſ. 6. c. 5. de ref.

ET quoniam nonnulli Epiſcopi Eccleſiarum, quæ in partibus infidelium conſiſtunt, clero carentes, & populo Chriſtiano, cum ferè vagabundi ſint, & permanentem ſedem nōn habeant, non quæ Ieſu Chriſti, ſed alienas oues inſcio proprio Paſtore quærentes, dum per hanc S. Synodum ſe Pontificalia officia in alterius diœceſi, niſi de loci Ordinarij expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubiectas tantum exercere prohibitos vident, in legis fraudem, & contemptum, quaſi Epiſcopalem cathedram in loco nullius diœceſis ſua temeritate eligunt, & quoſcumque ad ſe venientes, etiamſi ſuorum Epiſcoporum, ſeu Prælatorum litteras commēdaticias non habeant, clericali charactere inſignire, & ad ſacros etiam presbyteratus Ordines promouere præſumunt: quo plerumq. fit, vt minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui à ſuo Epiſcopo tamquam inhabiles, & indigni reiecti fuerunt, ordinati, nec diuina Officia peragere, nec Eccleſiaſtica Sacramenta recte valeant miniſtrare: Nemo Epiſcoporum, qui Titulares vocantur, etiam ſi in loco nullius diœceſis, etiam exempto, aut aliquo monaſterio cuiuſuis Ordinis reſederint, aut moram traxerint, vigore cuiuſuis priuilegij ſibi de promouendo quoſcumque ad ſe venientes pro tempore conceſſi, alterius ſubditum, etiam prætextu familiaritatis continuæ commenſalitatis ſuæ ſubque ſui proprij Prelati expreſſo conſenſu, & litteris dimiſſorijs ad aliquos ſacros, aut minores Ordines, vel primam Tonſuram promouere, ſeu ordinare valeat. Contrafaciens ab exercitio Pontificalium

Conc. Nic. 1. c. 15. Conc. Aur. 3. c. 13.

lium per annum, taliter verò promoti ab executione Ordinum ſic ſuſceptorum, donec ſuo Prælato viſum fuerit, ipſo iure ſint ſuſpenſi.

Conc. Mag. c. 14. c. 1. 12. q. 2 c. 1. cum ſeqq. de tẽp. Ord. in 6.

Caput III,

Epiſcopus quoſcumque ſuos Clericos: præſertim in ſacris conſtitutos, abſque ſuo præcedenti examine, & commendaticijs litteris, quacumq. auctoritate promotos, licet tamquam habiles ab eo, à quo ordinati ſunt, probatos, quos tamen ad diuina officia celebranda, ſeu Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtranda minus idoneos, & capaces repererit: à ſuſceptorum Ordinum exercitio ad tempus, de quo ei videbitur, ſuſpendere, & illis, ne in altari, aut aliquo Ordine miniſtrent, interdicere poſſit.

Supra cap. prox. & inf. ſeſſ. 23. de ref. cap. 8.

Cap. IV.

Omnes Eccleſiarum Prælati, qui ad corrigendos ſubditorum exceßus diligenter intendere debent & à quibus nullus Clericus per huius. S. Synodi ſtatuta, cuiuſvis priuilegij prætextu, tutus cenſetur, quo minus iuxta canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi poſſit; ſi in Eccleſijs ſuis reſederint, quoſcumque ſæculares Clericos, qualitercumque exemptos, qui alias ſuæ iuriſdictioni ſubeßent, de eorum exceſſibus, criminibus, & delictis, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra viſitationem, tanquam ad hoc Apoſtolicæ Sedis delegati, corrigendi, & caſtigandi facultatem habeant; quibuſcumque exemptionibus, declarationibus, conſuetudinibus, ſententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum ſuos obligent auctores, ipſis Clericis, ac eorum conſanguineis capellanis, familiaribus, procuratoribus, & alijs quibuslibet, ipſorum exemptorum contemplatione, & intuitu minime ſuffragantibus.

Supra c. 1. & Seſ 6. de ref. c. 3. c irrefragabili in pr. de off. ord.

Sup. Seſſ. 6. c. 4 de ref. et inf. seſſ. 24. de ref. c. 5.

Cap. V.

Inſuper, cum nonnulli, qui ſub prætextu, quod ſuper bonis, & rebus ac iuribus ſuis diuerſæ eis iniuriæ, de mole-

moleſtiæ inferantur, certos iudices per litteras Conſeruatorias deputati obtinent, qui illos à moleſtijs, & iniurijs huiuſmodi tueantur, ac defendant, & in poſſeſſione, ſeu quaſi, bonorum, rerum ac iurium ſuorum manuteneant, & conſeruent; nec ſuper illis eos meleſtari permittant: eiuſmodi litteras in pleriſq. contra concedentis mentem in reprobum ſenſum detorqueant; idcirco nemini omninò cuiuſcumque dignitatis, conditionis ſit, etiam ſi Capitulum fuerit, Conſeruatoriæ litteræ cũ quibuſcumque clauſulis, aut decretis, quorumcunque iudicum deputatione, quocumque etiam alio prætextu, aut colore conceſſæ, ſuffragentur ad hoc, vt coram ſuo Epiſcopo, ſiue alio Superiore Ordinario in criminalibus, & mixtis cauſis accuſari, & conueniri, ac contra eum inquiri, & procedi non poſſit; aut quo minus, ſi qua iura ei exceſſione competierint, ſuper illis liberè valeat apud iudicem Ordinarium conueniri: in Ciuibus etiam cauſis, ſi ipſe actor extiterit, aliquem ei apud ſuos Conſeruatores iudices in iudicium trahere minimè liceat. Quod ſi in his cauſis, in quibus ipſe reus fuerit, contigerit, aut electus ab eo Conſeruator ab actore ſuſpectus eſſe dicatur: aut ſi qua inter ipſos iudices, Conſeruatorem, & Ordinarium, controuerſia ſuper competentia iuriſdictionis orta fuerit: nequaquam in cauſa, procedatur, donec per arbitros in forma iuris electos, ſuper ſuſpicione, aut iuriſdictionis competentia: fuerit iudicatum. Familiaribus verò eius, qui huiuſmodi litteris conſeruatorijs tueri ſe ſolent, nihil illæ proſint, præterquam duobus duntaxat; ſi tamen illi proprijs eius ſumptibus vixerint. Nemo etiam ſimilium litterarum beneficio vltra quinquẽnium gaudere poſſit. Non liceat quoque Conſeruatoribus iudicibus vllum habere tribunal erectum. In cauſis verò mercedum, aut miſerabilium perſonarũ, huius S. Synodi ſuper hoc decretum in ſuo robore permaneat. Vniuerſitates autem generales, ac Collegia Doctorum, ſeu Scho-

cap. 1. & ca. vlt. de offic. deleg.

ca. cum ſpeciali. ext. de appell.

Sup. Seſſ. 7. cap. 14.

Scholarium, & regularia loca, nec non hoſpitalia actum hoſpitalitatem ſeruantia, ac Vniuerſitatum, Collegiorum, locorũ, & hoſpitalium huiuſmodi perſonæ in præſenti Canone minimè comprehenſæ, ſed exemptæ omninò ſint, & eſſe intelligantur.

Caput VI.

QVia verò, etſi habitus non facit monachum, oportet tamen Clericos veſtes proprio congruentes ordini ſemper deferre, vt per decentiam habitus extrinſeci, morum honeſtatem intrinſecam oſtendant, tanta autem hodie aliquorum inoleuit temeritas, religioniſque contemptus, vt propriam dignitatem, & honorem clericalem parui pendentes: veſtes etiam deferant publicè laicales, pedes in diuerſis ponentes, unum in diuinis: alterum in carnalibus: propterea omnes Eccleſiaſticæ perſonæ, quantumcumque exemptæ, quæ aut in ſacris fuerint, aut dignitates, perſonatus officia, aut beneficia qualiacumque eccleſiaſtica obtinuerint, ſi poſtquam ab Epiſcopo, ſuo, etiam per edictum publicum moniti fuerint, honeſtum habitum clericalem, illorum ordini, & dignitati congruentem, & iuxta ipſius Epiſcopi ordinationẽ, & mandatum non detulerint, per ſuſpenſionem ab ordinibus ac officio, & beneficio, ac fructibus, redditibus, & prouentibus ipſorum beneficiorum, nec non ſi ſemel correpti, denuo in hoc deliquerint, etiam per priuationem officiorum, & beneficiorum huiuſmodi coerceri poſſint, & debeant, ſecundum Conſtitutionem Clementis V. in Concilio Viennenſi editam, quæ incipit. Quoniam, innouando, & ampliando.

c. porrectum & c. ex parte de reg. c. vlt. 41, d.

11. q. 4. pro Conc. Maſiſco. 1. cap. 5. Conc. Conſtant. ſeſſ. 14. de vi. & hon. cler.

Clem. quoniam de vit. & hon. cle.

Caput VII.

CVm etiam qui per induſtriam occiderit proximum ſuum, & per inſidias, ab altari auelli debeat, qui ſua uoluntate homicidium perpetrauerit, etiam ſi crimẽ id nec ordine iudiciario probatum, nec alia ratione publicum, ſed occultum fuerit, nullo tempore, ad ſacros ordines

Exo. 31. extr. c. 1. de hom. c. miror. d. 50 c. inquiſit. de ac. & c. cum nõ ab homine, de iud.

Digitized by Google

dines promoueri poſſit: nec illi aliqua Eccleſiaſtica beneficia, etiam ſi curam non habeant animarum, conferri liceat: ſed omni Ordine, ac beneficio, & officio, eccleſiaſtico perpetuo careat, ſi vero homicidium non ex propoſito, ſed caſu, vel vim vi repellendo, vt quis ſe à morte defenderet, fuiſſe commiſſum narretur: quam ob cauſam etiam ad ſacrorum Ordinum, & altaris miniſterium, & beneficia quæcumque, ac dignitates, iure quodammodo diſpenſatio debeatur: committatur loci Ordinario, aut ex cauſa Metropolitano, ſeu viciniori Epiſcopo; qui non niſi cauſa cognita, & probatis precibus, ac narratis, nec aliter, diſpenſare poſſit.

c. ſtudeat 50 diſt. & c. ſignificaſti de homicid.

Caput VIII.

Sup. cap. 2. & Seſſ. 6. ca. vlt. de ref.

PRæterea, quia nonnulli, quorum etiam aliqui veri ſunt Paſtores, ac proprias oues habent, alienis etiam ouibus præeſſe quærunt, & ita alienis ſubditis quandoque intendunt, vt ſuorum curam negligant; quicumque etiam Epiſcopali præditus dignitate, qui alienos ſubditos puniendi priuilegium habuerit, contra Clericos ſibi non ſubditos, præſertim in ſacris conſtitutos, quorumcũque etiam atrocium criminum reos, niſi cum proprij ipſorum Clericorum Epiſcopi, ſi apud Eccleſiam reſederit, aut perſonæ ab ipſo Epiſcopo deputandæ interuentu nequaquam procedere debeat: alias proceſsus, & inde ſecuta quæcumque viribus omnino careant.

Conc. Maguntien. ſub Arnulpho Imper. c. 14. & 15.

Caput IX.

Can. Eccleſias 13. q. 1. c. paſtoralis, de his quæ fiunt à Præl. et infr. Seſſ. 24. de refor. c. 13. in fin. et c. 17.

ET, quia iure optimo diſtinctæ fuerunt diœceſes, & Parochiæ, ac vnicuiq. gregi proprij attributi Paſtores, & inferiorum Eccleſiarum Rectores, qui, ſuarum quiſque ouium curam habeant, vt ordo eccleſiaſticus nõ confundatur, aut vna & eadem eccleſia duarum quodammodo diœceſum fiat, non ſine graui eorum incommodo qui illi ſubditi fuerint: beneficium vnius diœceſis, etiam ſi parochiales eccleſiæ, vicariæ perpetuæ, aut ſimplicia beneficia, ſeu præſtimonia, aut præſtimoniales portiones

tiones

tiones fuerint, etiam ratione augendi cultum diuinũ, aut numerum beneficiatorum, aut alia quacumq; de cauſa, alterius diœceſis beneficio, aut monaſterio, ſeu collegio, vel loco etiam pio perpetuo non vniantur: decretũ huius S. Synodi ſuper huiuſmodi vnionibus in hoc declarando.

Sup. Seſſ. 7. c. 6. & 7. & infr. Seſſ. 24. de ref. c. 13. & 15.

Cap. X.

REgularia beneficia, in titulum Regularibus profeſſis prouideri conſueta, cum per obitum, aut reſignationem, vel alias illa in titulum obtinentis vacare contigerit, religioſis tantum illius ordinis, vel iis qui habitum omnino ſuſcipere, & profeſſionem emittere teneantur, & non aliis, ne veſtem lino lanaque contextam induant, conferatur.

ca. cum de beneficio, de præb. in 6. & infr. Seſſ. vlt. cap. 21. circa med. de regul. & mon.

Caput XI.

c. cum cauſã de ele&. & c quidam de apoſtat.

QVia vero Regulares, de vno ad alium ordinem translati, facilè a ſuo Superiore licentiam ſtandi extra monaſterium obtinere ſolent, ex quo vagandi, & apoſtatandi occaſio tribuitur: nemo, cuiuſcumque ordinis Prælatus, vel Superior, vigore cuiuſvis facultatis, aliquem ad habitum, & profeſſionem admittere poſſit, niſi vt in ordine ipſo, ad quem transfertur, ſub ſui Superioris obedientia in clauſtro perpetuo maneat: ac taliter translatus, etiamſi Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia ſæcularia, etiã curata, omnino incapax exiſtat.

Caput XII.

NEmo, etiam cuiuſvis dignitatis eccleſiaſticæ, vel ſæcularis, quæcumq; ratione, niſi eccleſiam, beneficium, aut capellam de nouo fundauerit, & conſtruxerit, ſeu iam erectam, quæ tamen ſine ſufficienti dote fuerit, de ſuis propriis, & patrimonialibus bonis competenter dotauerit, ius patronatus impetrare, aut obtinere poſſit, aut debeat. In caſu autem fundationis, aut dotationis, huiuſmodi inſtitutio, Epiſcopo, & non alteri inferiori reſeruetur.

c. piæ mentis, cum ſeq. 16 q. 7. & c. nobis de iure patron. & infr. ſeſſ. vlt. c. 9. in princ.

Digitized by Google

Caput XIII.

ra. illud, et c. relatum. de iure patron. Conc. Mag. tempore Ar. nulphi. c. 4. Conc. Saleguſtad. c. 23. et inf. ſeſ. 14. c. 18. de ref. et ſeſſ. c. 9. de refor.

NOn liceat prӕterea patrono cuiuſuis priuilegij prӕtextu, aliquem ad beneficia ſui iuris patronatus, niſi Epiſcopo loci Ordinario, ad quem prouiſio, ſeu inſtitutio ipſius beneficij, ceſſante priuilegio, iure pertineret, quoquomodo preſentare, aliàs præſentatio, ac inſtitutio forſan ſecutæ, nullæ ſint, & eſſe intelligantur.

Caput XIV.

DEclarat præterea Sancta Synodus in futura Seſſione, quam ad 25. diem Ian. ſubſequentis anni 1552. habendam eſſe iam decreuit, vna cum ſacrificio Miſſæ agendum, & tractandum etiam eſſe de Sacramento Ordinis, & proſequendam eſſe materiam reformationis.

SESSIO XV.

Quæ eſt v. ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die 25. Ianuarij 1552.

Decretum prorogationis Seſſionis.

CVm ex eo, quod proximis Seſſionibus decretũ fuit, ſancta hæc, & vniuerſalis Synodus per hos dies accuratiſſimè, diligentiſſimè que tractauerit ea, quæ ad ſantiſſimum Miſſæ ſacrificium, & ad ſacramentum Ordinis ſpectant, vt hodierna Seſſione, quemadmodũ Spiritus ſanctus ſuggeſſiſſet decreta de his rebus, & quattuor prӕtereà articulos ad ſanctiſſimũ Euchariſtiæ Sacramentum pertinentes, in hanc tandem Seſſionem dilatos publicaret: Atque interim affuturos eſſe putauerit ad hoc ſacroſanctum Concilium eos, qui Proteſtantes vocant; quorum cauſa eorum publicationem articulorum diſtulerat, & vt liberè, ac ſine cunctatione vlla huc venirent: fidem eis publicam, ſiue Saluumconductum conceſſerat; tamen, cum illi nondum venerint, & eorũ nomine ſupplicatum huic ſanctæ Synodo fuerit, vt publi-

blicatio,quæ hodierno die facienda fuerat, in ſequentem Seſſionem differatur, certa ſpe allata, affuturos eos eſſe omninò multò ante illam Seſſionem, Saluoconductu amplioris formæ interim accepto: eadem S.Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, iiſdem Legato, & Nūcijs præſidentibus, nihil magis optans, quà ex præſtantiſſima natione Germanica omnes de religione diſſenſiones, & ſchiſmata tollere, ac eius quieti, paci,otioq.conſulere; parata ipſos ſi venerint, & humaniter excipere, & benignè audire, confidenſque eos non fidei Catholicæ pertinaciter oppugnandæ, ſed veritatis cognoſcendę ſtudio eſſe venturos; &,vt Euangelicæ veritatis ſtudioſos docet, Sanctæ Matris Eccleſiæ decretis, ac diſciplinæ ad extremum eſſe acquieturos: ſequentem Seſſionem ad edenda,& publicanda ea,quæ ſupra commemorata sũt, in diem feſtum S. Ioſeph qui erit die 19. menſis Martij diſtulit, vt illi ſatis temporis, & ſpatij habeant non ſolum ad veniendum, verum etiam ad ea, quæ voluerint, antequam is dies veniat, proponenda. Quibus vt omnem cunctandi diutius cauſam adimat,fidem publicam, ſiue ſaluum conductum eius,qui recitabitur, tenoris, & ſententiæ, libenter dat, & concedit. Interea vero de Matrimonij Sacramento agendum, & de eo, præter ſuperiorum decretorum publicationem, definiendum eſſe, eadem Seſſione ſtatuit,& decernit,& proſequendam eſſe materiam reformationis.

SALVVS CONDVCTVS datus Proteſtantibus.

S*Acroſancta œcumenica,& generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata,præſidentibus in ea eiſdem S. Sedis Apoſt. Legato, & Nuntijs, inhærendo ſaluo conductui, in pen.Seſſ.dato, & illũ iuxta tenorem infraſcriptum ampliando, Vniuerſis fidẽ facit,quod omnibus, & ſingulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus,*

Baronibus, Nobilibus, militaribus, popularibus, & alijs quibuſcumque viris, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis, aut qualitatis exiſtant, Germanicæ prouinciæ, & nationis, ciuitatibus, & alijs locis eiuſdem, & omnibus alijs eccleſiaſticis, & ſæcularibus, præſertim Auguſtanæ confeſſionis, perſonis, qui, aut quæ, vnà cum ipſis ad hoc generale Trident. Concil. venient, aut mittentur, ac profecturi ſunt, aut hucuſque venerunt, quocumq. nomine cenſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præſentium publicam fidem, & pleniſſimam veriſſimamq. ſecuritatem, quam ſaluum conductum appellant, libere ad hanc ciuitatem Tridentinam veniendi, ibidemque manendi, ſtandi, morandi, proponendi, loquendi, vnà cum ipſa Synodo de quibuſcumque negotiis, tractandi, examinandi, diſcutiendi, & omnia, quæcumque ipſis libuerit, ac articulos quoslibet tam ſcripto, quàm verbo libere offerendi, propalandi, eoſque Scripturis Sacris, & BB. Patrum verbis, ſententiis, & rationibus declarandi, aſtruendi, & perſuadendi, & ſi opus fuerit, etiam ad obiecta Concilii generalis reſpondendi, & cum iis, qui a Concilio delecti fuerint, diſputandi Chriſtianè, aut charitatiuè, abſque omni impedimento conferendi, opprobriis, conuitiis, ac contumeliis penitus ſemotis: & ſignanter, quod cauſæ controuerſæ, ſecundum ſacrā Scripturam, & Apoſtol. traditiones, probata Concilia, Catholicæ Eccleſiæ conſenſum, & SS. Patrum auctoritates in prædicto Conc. Trid. tractentur: illo etiam addito, vt religionis prætextu, aut delictorum circa eam commiſſorum, aut committendorum minime puniantur, impartitur, ac omninò concedit: ſic etiam, vt propter illorum præſentiam, neque in itinere, aut quocumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipſa ciuitate Trid. a diuinis officiis quouis modo ceſſetur. Et vt his peractis, vel non peractis, quandocumque ipſis libuerit, aut maiorum ſuorum mandato, & aſſenſu ad propria re-

reuerti optabunt, aut aliquis eorum optabit: mox abſque vlla renitentia, & occaſione, aut mora, ſaluis rebus eorum, & ſuorum pariter honore, & perſonis vice verſa, poſſint iuxta beneplacitum liberè, & ſecurè redire, de ſcientia tamen ab eadem Synodo deputandorum: vt tunc opportunè eorum ſecuritati, atque dolo, & fraude prouideatur. Vult etiam S. Synod. in hac publica fide, ſaluoque conductu, omnes quaſcumque clauſulas includi, ac contineri, ac pro incluſis haberi, quæ pro plena, efficaci, & ſufficienti ſecuritate, in eundo, ſtando, & redeũdo, neceſſariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam, ad maiorem ſecuritatem, & pacis, ac conciliationis bonum, exprimens, quod ſi quiſpiam, aut illorum aliqui, ſiue in itinere, Tridentum veniendo, ſiue ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poßet huius fidei publ. & aſſecurationis beneficium eis conceſſum, annullari, aut caßari: vult, & concedit, vt in huiuſmodi facinore deprehenſi; ab ipſis dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione, cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi meritò approbanda, & laudanda mox puniantur: illorum aſsecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, vt ſi quiſquam, vel aliquis ex ipſa Synodo, ſiue itinere; aut manendo, aut redeundo, aliquid enorme, (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poßet huius fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium violari, aut quoquomodo tolli; in huiuſmodi facinore deprehenſi ab ipſa Synodo dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione, & emenda ſufficienti, per partem DD. Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis, tunc hic præſentium meritò laudanda, & approbanda, mox puniantur, præſenti aſsecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Vult præterea ipſa Synodus, quòd liceat ipſis Ambaſciatoribus omnibus, &

ſingulis, toties, quotieſcumque opportunum fuerit, ſeu neceſſarium, ad auram capiēdam exire de Ciuitate Tridentina, & reuerti ad eādem, necnon nuncium, vel nuncios ſuos ad quacumque loca pro ſuis neceſſarijs negotijs ordinarijs liberè mittere, ſeu deſtinare, ac ipſos miſſos, ſeu deſtinatos, ſeu miſſum, & deſtinatum ſuſcipere, toties, quoties eis videbitur expedire; ita quòd aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij ſocientur, qui eorum ſecuritati prouideant, vel prouideat, qui quidem Saluus conductus, & ſecuritas, ſtare, ac durare debeat à tempore, & per tempus, quo in ipſius Synodi, & ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſcipi contigerit, & vſque ad Tridentum perduci, ac toto tempor manſionis eorum ibidem, & rurſum poſt ſufficientem audientiam habitam, ſpacio viginti dierum præmiſſo, cum ipſi petierint, aut Concilium habita huiuſmodi audientia ipſis receſſum indixerit, a Tridento, vſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum, Deo fauente, reſtituet, dolo, & fraude prorſus excluſis.

Quæ quidem omnia pro vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, pro omnibus Principibus, tam Eccleſiaſticis, quam ſæcularibus quibuſcumque atque omnibus alijs Eccleſiaſticis, & ſæcularibus perſonis, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis exiſtant, aut quocumque nomine cenſeantur, inuiolabiliter obſeruanda eſſe promittit, & bona fide ſpondet.

Inſuper omni fraude, & dolo excluſis, vera & bona fide promittit, ipſam Synodum nullam, vel manifeſtè, vel occultè occaſionem quæſituram; aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel ſtatuto, priuilegio Legum, vel Canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præſertim Conſtantie. & Senen. quacumque forma verborum expreſſa, in aliquod huius fidei publicæ, & pleniſſimæ aſſecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipſis, per ipſam Synodum conceſſæ, præiudicium quouis modo vſuram,

Conc. Conſtant. ſeſ. 10. in cap. quod non obſt. ſaluã ſcond.

tam: aut quemquam vti permiſſuram, quib. in hac parte pro hac vice derogat. Quod ſi Sancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel ſuis, cuiuſcumque conditionis, vel ſtatus, aut praeminentiæ exiſtens, præſcriptæ aſſecurationis, & Salui conductus formam, & modum in quocumque puncto, vel clauſula violauerit (quod tamen auertere dignetur Omnipotens) & ſufficiens emenda nõ fuerit mox ſubſecuta, & ipſorum arbitrio meritò approbanda, & laudanda, habeant ipſam Synodum, & habere poterunt, incidiſſe in omnes pœnas, quas iure diuino, & humano, aut conſuetudine, huiuſmodi Saluorum conductus violatores incurrere poſſint; abſque omni excuſatione, aut quauis in hac parte contradictione.

SESSIO XVI.

Quæ eſt ſexta, & vltima.

Sub Iulio III. Pont. Max. Celebrata die 28. Aprilis. MDLII.

Decretum ſuſpenſionis Concilij.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea Reuerendiſſ. DD. Sebaſtiano, Archiepiſcopo Sipontino, & Aloyſio Epiſcopo Veronenſi, Apoſtolicis Nuncijs, tam eorum proprio, quam Reuerendiſſimi, & Illuſtriſſimi D. Marcelli, ti. S. Marcelli S. R. E. Cardinalis, Creſcentij, Legati, ob aduerſam eius grauiſſimam valetudinem abſentis nomine, non dubitat Chriſtianis omnibus patere, hoc Concilium œcumenicum Tridentinum primò a Paulo fel. record. conuocatum, & collectum fuiſſe, deinde à Sanctiſſimo Domino noſtro Iulio III. efflagitante Carolo Quinto, Auguſtiſſimo. Imperatore, ea præcipuè de cauſa fuiſſe reſtitutum, vt religionem in multis Orbis partibus, & præſertim in Germa-

nia, in diuerſas opiniones miſerabiliter diſtractam, in ſtatum priſtinum reuocaret, abuſus, & mores Chriſtianorum corruptiſſimos emendaret; eumque ad hoc agendum quamplurimi Patres, nulla laborum ſuorum, periculorumque habita ratione, è diuerſis regionibus alacriter confluxiſſent, reſque ſtrenuè, magno fideliũ conſenſu, feliciterque procederet, ac ſpes eſſet non leuis illos Germanos, qui eas nouitates excitarant, in Conciliũ venturos, & ſic animatos, vt veris Eccleſiæ rationibus vnanimiter acquieſcerent, lux denique quædam rebus affulſiſſe videretur, caputque attolere inciperet profligata antea, & afflicta Reſpubl. Chriſtiana, ij repente tumultus, ea bella hoſtis generis humani verſutia exarſeruut, vt Concilium velut hærere, hac ſuum curſum interrumpere ſatis incommode cõgeretur, ſpeſque omnis vlterioris progreſſus hoc in tempore tolleretur, tantumque aberat; vt ſancta Synodus Chriſtianorum malis, & incommodis mederetur, vt multorum mentes præter ſui animi ſententiam, irritaret potius quàm placaret. Cum igitur ipſa ſancta Synodus, omnia, & præcipuè Germaniam armis ardere, & diſcordijs videret omnes ferè Epiſcopos Germanos, præſertim Principes Electores, ſuis conſultum Eccleſijs è Concilio abijſſe, decreuit tantæ neceſſitati non reluctari, & ad meliora tempora reijcere, vt Patres quod eis nunc agere non licet, ſuis ouibus proſpectum ad ſuas Eccleſias regredi valerent, ne diutiùs vtrobique inutili otio conterantur. Atque ita, quoniam ſic temporum conditio tulit, huius œcumenici Concilij Trident. progreſſum per biennium ſuſpendendum fore decernit, prout præſenti decreto ſuſpendit; ea tamen lege, vt ſi citius pacata res ſit, ac tranquilitas priſtina reuertatur, quòd ſperat Dei Opt. Max. beneficio nõ longo fore ſpatio futurum, ipſius Concilij progreſſus eodemmet tempore ſuam uim, firmitatem, uigoremq. habere cenſeatur. Sin autem (quod Deus auertat) peracto bien-

bieſnio prædicta legitima impedimenta non fuerint ſubmota: cum primum ceſſauerint, talis ſuſpenſio eo ipſo ſublata eſſe intelligatur, ac ſuus uigor, & robur Concilio ſit reſtitutum, & eſſe intelligatur ſine alia noua Concilij conuocatione, accedente ad hoc decretum conſenſu, & auctoritate ſanctitatis ſuæ, & ſanctæ Sedis Apoſtolicæ.

Intereà tamen eadem ſancta Synodus exhortatur omnes Principes chriſtianos, & omnes Prælatos, ut obſeruent, & reſpectiuè: quatenus ad eos ſpectat, obſeruare faciant in ſuis Regnis, Dominijs, & Eccleſijs, omnia, & ſingula, quæ per hoc ſacrum œcumenicum Concilium fuerunt hactenus ſtatuta, & decreta.

BVLLA CELEBRATIONIS
Conc. Trid. ſub Pio IV. Pont. Max.

PIus Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei ad futuram rei memoriam. Ad Eccleſiæ regimen licèt tanto oneri impares, ſola Dei dignatione uocati, ſtatim circumferentes mentis oculos, per omnes Reipublicæ Chriſtianæ partes, cernenteſque non ſine magno horrore quàm longe, latèque peſtis hæreſum, & ſchiſmatis peruaſiſſet, & quanta Chriſtiani populi mores correctione indigerent; in eam curam, & cogitationem, pro ſuſcepti muneris officio incumbere cœpimus, quemadmodum ipſas hæreſes extirpare, tantumque, & tam pernicioſum ſchiſma tollere, moreſque adeò corruptos, & deprauatos emendare poſſemus. Cum autem intelligeremus, ad hæc ſananda mala aptiſſimum eſſe remedium, quod ſancta hæc Sedes adhibere conſueuiſſet, œcumenici generaliſque Concilij eius congregandi, & Deo iuuante, celebrandi conſilium cœpimus. Indictum illud quidem ante fuit a fel. rec. Paulo III. & eius ſucceſſore Iulio prædeceſſoribus noſtris, ſed uarijs de cauſis ſæpius impeditū, & interpellatum perfici non potuit. Si quidem Paulus, cum id primò in urbem Mantuam, deinde Vincentiam

indi-

indixiſſet, quaſdam, ob cauſas in litteris eius expreſſas, id primo ſuſpendit, poſtea Tridentum tranſtulit, deinde cum quibuſdam de cauſis ibi quoque eius celebrandi tẽpus dilatum fuiſſet, tandem ſuſpenſione ſublata, in eadem ciuitate Trident. inchoatum fuit, verùm Seſſionibus aliquot habitis, & nonnullis decretis factis, ipſum ſe poſteà Concil. aliquibus de cauſis, accedente etiam Sedis Apoſtolicæ auctoritate, Bononiam tranſtulit. Iulius autem, qui ei ſucceſſit, in eandem ciuitatem Tridentinam id reuocauit; quo quidem tempore facta alia quædam decreta ſunt. Sed cum noui in propinquis Germaniæ locis tumultus excitati fuiſſent, & bellum in Italia, & Gallia grauiſſimum exarſiſſet; rurſus Concilium ſuſpenſum, & dilatum fuit; adnitente nimirum humani generis hoſte, aliaſque ex alijs difficultates, & impedimenta obijciente, vt tantum Eccleſiæ commodum, quod prorſus auferre non poterat, ſaltem quam diutiſſimè retardaret: Quantopere verò interea auctæ fuerint, & multiplicatæ, ac propagatæ hæreſes: Quantopere ſchiſma creuerit; ſine maximo animi dolore nec meminiſſe poſſumus, nec referre: Sed tandem pius, & miſericors Dominus, qui nunquam ita iraſcitur, vt miſericordiæ obliuiſcatur, Regibus, & Principibus Chriſtianis pacem, & vnanimitatem donare dignatus eſt. Qua nos occaſione oblata, maximam in ſpem venimus, ipſius miſericordia freti, fore, vt his tantis quoque Eccleſiæ malis eadẽ Concilij via finis imponatur. Nos itaque ad ſchiſma, hæreſeſque tollendas, ad corrigendos, & reformandos mores, ad pacem inter Chriſtianos principes conſeruandam, celebrationem eius non eſſe duximus diutius differendam: Habita igitur cum venerabilibus fratribus noſtris S.R.E. Card. deliberatione matura, factis etiam conſilij noſtri certioribus chariſſimis in Chriſto filijs noſtris, Ferdinand. Rom. Imp. electo, & alijs Regibus, atq; Principibus; quos quidem, ſicut de eorum ſumma pie-

tate,

tate, & ſapientia nobis pollicebamur, paratiſſimos ad ipſius Concilij celebrationem adiuuandum inuenimus, ad Dei omnipotentis laudem, honorem, & gloriam, atque vniuerſalis Eccleſiæ vtilitatem, de eorumdem fratrum noſtrorum conſilio, & aſſenſu, ſacrum œcumenicũ, & generale Concilium, ex authoritate eiuſdem Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum, qua nos quoq. in terris fungimur: freti, & ſubnixi, in ciuitate Trident. ad Sacratiſſimum diem Reſurrectionis Dominicæ proximè futurum indicimus, & ibi celebrandum ſublata ſuſpenſione quacumque ſtatuimus, atque decernimus. Quo circa venerabiles fratres noſtros omnibus ex locis Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, ceteroſque quibus in Conc. generali ſedere, & ſententiam dicere, iure communi vel ex priuilegio, vel ex antiqua conſuetudine licet, vehementer in Domino hortamur, & monemus, atque etiam diſtrictè percipiendo mandamus, in virtute Sanctæ obedientiæ, in vi quoque iuramenti, quod præſtuerunt, & ſub pœnis, quas in eos, qui ad Concilia generalia conuenire neglexerint, ſacris ſciunt eſſe Canonibus conſtitutas, vt ad Concilium ibi celebrandum conueniant intra eam diẽ: niſi fortè impedimento, fuerint legitimo præpediti; quod tamen impedimentum per legitimos Procuratores Synodo probare debebunt. Monemus præterea omnes, & ſingulos, quorum intereſt, intereſſe ve poterit, vt in Cõcilio adeſſe ne negligant. Chariſſimos uero in Chriſto filios noſtros, Rom. Imper. electum, ceteroſque Reges, & Principes, quos optandum ſanè eſſet Conc. intereſſe poſſe, hortamur, & rogamus, ut ſi ipſi intereſſe Conc. non potuerint, at Oratores ſuos prudentes, graues, & pios uiros, utique mittant, qui ipſorum nomine illi interſint, curentque diligenter pro ſua pietate, vt ex eorũ regnis, atque dominijs Prælati ſine recuſatione, ac mora, tam neceſſario tempore, Deo, & Eccleſiæ officium ſuum præſtent,

Matth. 16. cap. quanto de translat. epiſ. c. vnic. vt eccl. benef. ca ad apoſtolicæ. §. pœn. de re iud. in 6. c. 1. de hom. cod Pela. 2. in 1. epiſt. ex pr.

Conc. Car. 3. c. 43. inf. ſeſſ. 24. c. 2 in fi. de reform.

ſtent, eoſdem etiam curaturos eſſe minimè dubitantes, vt per ipſorum regna, & dominia tutum, ac liberum iter Prælatis, eorumq. familiaribus, comitibus, & alijs omnibus ad Conc. euntibus, & ab illo redentibus pateat, benigneque ac comiter, & omnibus in locis recipiantur, atque tractentur: ſicut, quod ad nos attinet, ipſi quoque curabimus: qui nihil omninò prætermittere decreuimus quod ad tam pium, & ſalutare opus perficiendum a nobis, in hoc loco conſtitutis præſtari poſſit; nihil, vt Deus ſcit, querentes aliud: nihil propoſitum habentes in hoc Conc. celebrando, niſi honorem ipſius Dei diſperſarum ouium reductionem, ac ſalutem, & perpetuam Chriſtianæ Reip. tranquillitatem, ac quietem. Vt verò hæ litteræ, & quæ in eis continentur, ad omnium, quorum oportet notitiam perueniant: nec quiſquam ea excuſatione vti poſſit, quod illa ignorauerit, præſertim cum non ad omnes quos de his litteris certiores fieri oporteret, tutus forſitan pateat aditus, volumus, & mandamus, vt in Baſilica Vaticana Principis Apoſtolorum, & in Eccl. Later. tunc, cum in eis populus, vt Miſſarum ſolemnibus interſit, congregari ſolet, palam clara voce a curiæ noſtræ curſoribus, ſeu notarijs aliquibus publicis recitentur, et poſtquam recitatæ fuerint, ad valuas earum Eccl. itemque Cancel. Apoſt. & in loco ſolito Campi Floræ affigantur: ibique quo legi, & omnibus innoteſcere poſſint, aliquandiu relinquantur, cum autem inde amouebuntur, earum exempla in eiſdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem, & affixionem, omnes, & ſingulos, qui his litteris comprehenduntur, poſt duos menſes a die publ. & affixionis earum, volumus perinde aſtrictos, & obligatos, eſſe, ac ſi ipſiſmet illæ coram editæ, & lectæ fuiſſent. Tranſumptis quoque earum, quæ manu publ. alicuius notarij ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ in dignitate Eccleſ. conſtitutæ, munita fuerint, vt ſine dubi-

tatione

tatione vlla fides habeatur, mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam noſtræ indictionis, ſtatuti, decreti, præcepti, admonitionis, & adhortationis refringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1563. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno primo. Ant. Florebellus Barengus.

SESSIO XVII.

Quæ eſt prima ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 18. Menſis Ianuar. MDLXII.

Decretum de celebrando Concilio.

PLacetne vobis ad laudem & gloriam Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus ſancti ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ſacrum œcumenicum, & generale Concil. Trid. in Spiritu ſancto legitimè congregatum, ab hodierno die, qui eſt 18. Menſe Ian. anno a Natiu. Dom. 1562. Cathedræ Rom. B. Petri Apoſt. Principis cõſecrato ſublata quacumq. ſuſpenſione, iuxta formam, & tenorem litterarum SS. D. N. Pii IV. Pont. Max. celebrari, & in eo ea, debito ſeruato ordine, tractari, quæ proponentibus Legatis, ac Præſidentibus, ad horum temporum leuandas calamitate, ſedandas de religione controuerſias, coercendas linguas doloſas, deprauatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ veram, atque Chriſtianam pacem conciliandam apta, & idonea, ipſis S. Synodo videbuntur? Reſponderunt, Placet. *Inf. Seſſ. 24. c. 21. de ref.*

Indi-

Indictio futuræ Seſſionis.

PLacetne vobis proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta, poſt ſecundam Dominicam Quadrageſimæ, quæ erit die Menſis Februarij? Reſponderunt, Placet.

SESSIO XVIII.

Quæ eſt ij. ſub Iulio IV. Pont. Max.

Celebrata die 26. Februarij. 1562.

Decretum de librorum delectu, & omnibus ad Concilium fide publica inuitandis.

SAcroſancta æcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtol. Sedis Legatis, non humanis quidem viribus confiſa, ſed Domini noſtri Ieſu Chriſti: qui os, & ſapientiam Eccleſiæ ſuæ daturum ſe promiſit, ope, & auxilio freta, illud præcipuè cogitat, vt Catholicæ fidei doctrinam, multorum, inter ſe diſſidentiū opinionibus, pluribus locis inquinatam, & obſcuratam, in ſuam puritatem, & ſplendorem aliquando reſtituat,
Pſalm. 101. *& mores, qui à veteri inſtituto deflexerunt, ad meliorem vitæ rationem reuocet, corque patrum ad filios, & cor filiorum ad patres conuertat. Cum itaque omnium primum animaduerterit, hoc tempore ſuſpectorum, ac pernicioſorum librorum, quibus doctrina impura continetur, & longè lateque diffunditur, numerum nimis excreuiſſe; quod quidem in cauſa fuit, vt multæ cenſuræ in varijs prouincijs, & præſertim in alma Vrbe Roma, pio quodam zelo editæ fuerint neque tamen huic tam magno, ac pernicioſo morbo ſalutarem vllam profuiſſe medicinam: cenſuit, vt delecti ad hanc diſquiſitionem Patres, de cenſuris, libriſque quid facto opus eſſet, diligenter conſiderarent, atque etiam ad eandem S. Synodum*

ſuo

ſuo tempore referrent, quò facilius ipſa poſſit varias, & peregrinas doctrinas tamquàm zizania, à Chriſtianæ veritatis tritico ſeparare; deque his commodius deliberare, & ſtatuere, quæ ad ſcrupulum ex complurium animis eximendum, & tollendas multarum querelarum cauſas, magis, opportuna videbuntur. Hæc autem omnia ad notitiam quorumcumque deducta eſſe vult, prout etiam præſenti decreto deducit: vt, ſi quis ad ſe pertinere aliquo modo putauerit, quæ vel de hoc librorum, & cenſurarum negotio, vel de alijs, quæ in hoc generali Concil. tractanda prædixit, non dubitet à S. Synodo ſe benignè auditum iri.

Quoniam verò eadem S. Synodus ex corde optat, Deumque enixè rogat, quæ ad pacem ſunt Eccleſiæ, vt vniuerſi communem matrem in terris agnoſcentes, quæ quos peperit, obliuiſci non poteſt vnanimes vno ore, glorificemus Deum, & Patrem D. N. Ieſu Chriſti, per viſcera miſericordiæ eiuſdem Dei, & Domini noſtri, omnes, qui nobiſcum communionem non habent, ad concordiam, & reconciliationem, & vt ad hanc S. Synodum veniant, inuitat, atque hortatur, vtque charitatem quod eſt vinculum perfectionis, amplectantur, pacemq. Chriſti, exultantem in cordibus ſuis, præſeferant, in quam vocati ſunt, in vno corpore. Hanc ergo non humanam, ſed Spiritus ſancti uocem audientes, ne obdurent corda ſua, ſed in ſuo ſenſu non ambulantes, neque ſibi placentes, ad tam piam, & ſalutarem matris ſuæ admonitionem excitentur, & conuertantur. Omnibus enim charitatis officijs S. Synodus eos, ut inuitat, ita complectetur.

Iſa. cap. 49. Rom. 15. Coloſ. 3. Rom. 15.

Inſuper eadem S. Synodus decreuit, fidem publicam in Congregatione generali concedi poſſe, & eamdē uim habituram, eiuſdemque roboris, & momenti futuram, ac ſi in publica Seſſione data, & decreta fuiſſet.

Indi-

Digitized by Google

Indictio futuræ Seſſionis.

Eadem ſacroſancta Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſtatuit, & decernit, proximam futuram Seſſinem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſacratiſſimum Feſtum Aſcenſionis Domini, quæ erit die 14. Menſis Maij.

SALVVS CONDVCTVS

Conceſſus Germanieæ Nationi in Congregatione generali die 14. Martij 1562.

Sacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem S. Sedis Apoſtolicæ Legatis, Vniuerſis fidem facit: quod omnibus, & ſingulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militaribus, popularibus, & alijs quibuſcumque viris, cuiuſcumque ſtatus & conditionis, aut qualitatis exiſtant, Germanicæ Prouinciæ, & nationis, Ciuitatibus, ac alijs locis eiuſdem, & omnibus alijs eccleſiaſticis, & ſæcularibus præſertim Auguſtanæ confeſſionis, perſonis, qui, aut quæ vnà cum ipſis ad hoc generale Tridentinum Concilium venient, aut mittentur, ac profecturi ſunt, aut hucuſque venerunt, quocumque nomine cenſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præſentium publicam fidem, & pleniſſimam, veriſſimamque ſecuritatem, quam ſaluum conductum appellant, libere ad hanc Ciuitatem Tridentinā ueniendi, ibidemque manendi, ſtandi, morandi proponendi, loquendi, vnà cum ipſa Synodo de quibuſcumque negotijs tractandi, examinandi, diſcutiendi, & omnia, quæcumque ipſis libuerit, ac articulos quoslibet tam ſcripto, quàm verbo libere offerendi, propalandi, eoſque Scripturis ſacris, & Beatorum Patrum verbis ſententijs, & rationibus declarandi, aſtruendi, & perſuadendi, & ſi opus fuerit, etiam ad obiecta Concilij generalis reſpon-

reſpondendi, & cum ijs, qui à Concilio delecti fuerint, diſputandi Chriſtianè aut charitatiuè, abſq. omni impedimento conferendi, opprobrijs, conuitijs, ac contumelijs penitus ſemotis; & ſignanter, quod cauſæ controuerſæ, ſecundum ſacram Scripturam, & Apoſtolorum traditiones, probata Concilia, Catholicæ Eccleſiæ conſenſum, & Sanctorum Patrum auctoritates in prædicto Concilio Tridentino tractentur: illo etiam addito, vt religionis prætextu, aut delictorum circa eam commiſſorum, aut committendorum minime puniantur, impartitur, ac omnino concedit: ſic etiam, vt propter illorum præſentiam, neque in itinere, aut quocumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipſa ciuitate Trid. a diuinis officijs quouis modo ceſſetur. Et vt his peractis, vel non peractis, quandocumque ipſis libuerit, aut maiorum ſuorum mandato, & aſſenſu ad propria reuerti optabunt, aut aliquis eorum optabit; mox abſque vlla renitentia, & occaſione, aut mora, ſaluis rebus eorum, & ſuorum pariter honore, & perſonis uice uerſa, poſſint iuxta beneplacitum liberè, & ſecurè redire, de ſcientia tamen ab eadem Synodo deputandorum: ut tunc opportunè eorum ſecuritati, atque dolo, & fraude prouideatur. Vult etiam S. Synod. in hac publica fide, ſaluoque conductu, omnes quaſcumque clauſulas includi, ac contineri, ac pro incluſis haberi, quæ pro plena, efficaci, & ſufficienti ſecuritate, in eundo, ſtando, & redeũdo, neceſſariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam, ad maiorem ſecuritatem, & pacis, ac conciliationis bonum, exprimens, quod ſi quiſpiam, aut illorum aliqui, ſiue in itinere, Tridentum ueniendo, ſiue ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme quod abſit egerint, aut commiſerint, quo poſset huius fidei publ. & aſſecurationis beneficium eis conceſſum, annulari, aut caſſari; uult, & concedit, ut in huiuſmodi facinore deprehenſi: ab ipſis dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduer-

ſione, cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi meritò, approbanda, & laudanda mox puniantur; illorum aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, vt ſi quiſquam, vel aliquis ex ipſa Synodo, ſiue itinere; aut manendo, aut redeundo, aliquid enorme, (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet huius fidei publicæ, & aßecurationis beneficium violari, aut quoquomodo tolli: in huiuſmodi facinore deprehenſi ab ipſa Synodo dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione, & emenda ſufficienti, per partem DD. Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis, tunc hic præſentium meritò laudanda, & approbanda, mox puniantur, præſenti aßecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Vult præterea ipſa Synodus, quòd liceat ipſis Ambaſciatoribus omnibus, & ſingulis, toties, quotieſcumque opportunum fuerit, ſeu neceſſarium, ad auram capiẽdam exire de Ciuitate Tridentina, & reuerti ad eandem, necnõ nuncium, vel nuncios ſuos ad quæcumque loca pro ſuis neceſſarijs negotijs ordinarijs liberè mittere, ſeu deſtinare, ac ipſos miſſos, ſeu deſtinatos ſeu miſſum, & deſtinatum ſuſcipere, toties, quoties eis videbitur expedire: ita quòd aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij ſocientur, qui eorum ſecuritati prouideant, vel prouideat, qui quidem Saluus conductus, & ſecuritas, ſtare, ac durare debeat a tempore, & per tempus, quo in ipſius Synodi, & ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſcipi contigerit, & vſque ad Tridentum perduci, ac toto tempore manſionis eorum ibidem, & rurſum poſt ſufficientem audientiam habitam, ſpatio viginti dierum præmiſſo, cum ipſi petierint, aut Concilium habita huiuſmodi audientia ipſis receſſum indixerit, à Tridento, vſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum, Deo fauente, reſtituet, dolo, & fraude prorſus excluſis.

Quæ

Quæ quidem omnia pro vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, pro omnibus Principibus, tam Eccleſiaſticis, quam ſæcularibus quibuſcumque atque omnibus alijs Eccleſiaſticis, & ſæcularibus perſonis, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis exiſtant, aut quocumque nomine cenſeantur, inuiolabiliter obſeruanda eſſe promittit, & bona fide ſpondet.

Inſuper omni fraude, & dolo excluſis, vera & bona fide promittit, ipſam Synodum nullam, vel manifeſtè, vel occultè occaſionem quæſituram: aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel ſtatuto, priuilegio Legum, vel Canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præſertim Conſtantie. & Senen. quacumque forma verborum expreſſa, in aliquod huius fidei publicæ, & pleniſſimæ aſſecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipſis per ipſam Synodum conceſſæ, præiudicium quouis modo vſuram, aut quemquam vti permiſſuram, quib. in hac parte pro hac vice derogat. Quod ſi Sancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel ſuis, cuiuſcumque conditionis, vel ſtatus, aut præeminentiæ exiſtens, præſcriptæ aſſecurationis, & Salui conductus formam, & modum in quocumque puncto, vel clauſula violauerit (quod tamen auertere dignetur Omnipotens) & ſufficiens emenda nō fuerit mox ſubſecuta, & ipſorum arbitrio meritò approbanda, & laudanda, habeant ipſam Synodum, & habere poterunt, incidiſſe in omnes pœnas, quas iure diuino, & humano, aut conſuetudine, huiuſmodi Saluorum conductuū violatores incurrere poſſint, abſque omni excuſatione, aut quauis in hac parte contradictione.

Cohc. Conſtantie. Seſſ. 19. in cap. quod non obſtantibus ſaluis conductibus.

EXTENSIO AD ALIAS Nationes.

Eadem Sacroſancta Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis de latere Legatis, omnibus, & ſingulis alijs, qui nobiſcum in ijs, quæ ſunt fidei, communionem non

Digitized by Google

habent, ex quibuſcumque Regnis, Nationibus, Prouincijs, Ciuitatibus, ac locis, in quibus publicè, & impunè prædicatur, vel docetur, ſiue creditur contrarium eius, quod S. Romana ſentit Eccleſia, dat fidem publicam, ſiue Saluum cōductum, ſub eadem forma, & eiſdem verbis, quibus datur Germanis.

SESSIO XIX.

Quæ eſt iij. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 14. *Maij* 1562.

Decretum prorogationis Seſſionis.

S*Acroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitime congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, Decreta, ea quæ hodie in præſenti Seſſione ſtatuenda, ac ſancienda erant, iuſtis nonnullis, ac honeſtis cauſis in feriam quiutam, poſt proximam ſolemnitatem Corporis Chriſti, quæ erit pridie Nonas Iunij proroganda eßе cenſuit, ac prorogat; dictaq. die Seſſionem habendam eſſe, ac celebrandam, omnibus indicit. Intereà rogandus eſt Deus, et Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, auctor pacis, vt ſanctificet corda omnium; quo adiuuante, ſancta Synodus, & nunc, & ſemper meditari, atq. peragere valeat, quæ ad eius laudem, & gloriam pertineaat.*

SESSIO XX.

Quæ eſt iiij. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 4. *Iunij* 1562.

Decretum prorogationis Seſſionis.

S*Acroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſiden-*

dentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, propter uarias difficultates, ex diuerſis cauſis exortas, atque etiam, ut congruentius maioriq. cum deliberatione omnia procedant, nempe ut dogmata cum ijs, quæ ad reformationem ſpectant, ſimul tractentur, & ſanciantur ea, quæ ſtatuenda uidebuntur, tam de reformatione, quam de Dogmatibus, in proxima Seſſione, quam omnibus indicit, in diem ſextamdecimam ſubſequentis menſis Iulij, definienda eſſe decreuit: Hoc tamen adiecto, quod dictum terminum ipſa S. Synodus pro eius arbitrio, & uoluntate, ſicuti rebus Concilij putauerit expedire, etiã in generali Congregatione, reſtringere, & prorogare liberè poſſit, & ualeat.

SESSIO XXI.

Quæ eſt v. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 16. Iulij. 1562.

Doctrina de Communione ſub vtraque ſpecie, & paruulorum.

✝ *SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſt. Sedis Legatis, cum de tremendo, & Sanctiſs. Euchairſtiæ Sacramento, uaria diuerſis in locis errorum monſtra nequiſſimi Dæmonis artibus circumferantur, ob quæ in nonnullis Prouincijs multi a Catholicæ Eccleſiæ fide, atq: obedientia videantur diſceſſiße, cenſuit ea, quæ ad Communionem ſub vtraque ſpecie, & paruulorum pertinent, hoc loco exponenda eſſe. Quapropter cunctis Chriſti fidelibus interdicit, ne poſt hac de ijs aliter vel credere vel docere, vel prædicare audeant, quam eſt his decretis explicatum, atque definitum.* ✝

Laicos, & Clericos non conficientes, non aſtringi iure diuino ad communionem ſub vtraq. ſpecie. Cap. I.

Iſa. 10. *ITaque S. ipſa Synodus, a Spiritu ſancto, qui Spiritus eſt ſapientiæ, & intellectus ſpiritus conſilij, & pietatis edocta, atq: ipſius Eccleſiæ iudicium, & conſue-*
Infr. cap. 2. Matth. 16. Marc. 14. Luc. 22. 1. Cor. 11. *tudinem ſecuta, declarat ac docet, nullo diuino præcepto Laicos, & Clericos non conficientes, obligari ad Euchariſtiæ Sacramentum ſub vtraque ſpecie ſumendum neq; vllo pacto, ſalua fide, dubitari poſſe, quin illis alterius ſpeciei Communio ad ſalutem ſufficiat: nam, etſi Chriſtus Dominus in vltima cœna venerabile hoc Sacramentum, in panis, & vini, ſpeciebus inſtituit, & Apoſtolis tradidit; non tamen illa inſtitutio, & traditio eo tendũt, vt omnes Chriſti fideles ſtatuto Domini ad vtramq. ſpeciem accipiendam aſtringantur. Sed neque ex ſermone illo, apud Ioannem ſexto, rectè colligitur, vtriuſq. ſpeciei communionem à Domino præceptam eſſe, vtcumq; iuxta varias ſanctorum Patrum, & Doctorum inter-*
Ioann. 6. *pretationes intelligatur. Namque qui dixit: Niſi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius ſanguinem, non habebitis vitam in vobis: dixit quoque: Si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in æternum. Et qui dixit; Qui manducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, habet vitam æternam: dixit etiam; Panis, quem ego dabo, caro mea eſt pro mundi vita. Is denique*
Ibidem. *qui dixit: Qui manducat meam carnem: & bibit meum ſanguinem in me manet, et ego in illo, dixit nihilominus: Qui manducat hunc panem uiuet in æternum.*

Eccleſiæ poteſtas circa diſpenſationem Sacramenti Euchariſtiæ. Cap. II.

PRæterea declarat, hanc poteſtatem perpetuò in Eccleſia fuiſſe, vt in Sacramentorum diſpenſatione, ſalua illorum ſubſtantia, ea ſtatueret, vel mutaret, quæ ſuſcipientium vtilitati, ſeu ipſorum Sacramentorum

vene-

venerationi, pro rerum temporum, & locorum varietate, magis expedire iudicaret: id autem Apoſtolus non obſcurè viſus eſt innuiſſe cum ait; Sic nos exiſtimet homo vt miniſtros Chriſti, & diſpenſatores myſteriorũ Dei, atq. ipſum, quidem hac poteſtate vſum eſſe ſatis cõſtat, cum in multis alijs, tum in hoc ipſo ſacramento: cum ordinatis nonnullis circa eius vſum; Cætera, inquit cum venero diſponam. Quare agnoſcens Sancta Mater Eccleſia, hanc ſuam in adminiſtratione Sacramentorũ auctoritatem, licet ab initio Chriſtianæ religionis non infrequens vtriuſque ſpeciei vſus fuiſſet; tamen progreßu temporis latiſſimè iam mutata illa conſuetudine, grauibus & iuſtis cauſis adducta, hanc conſuetudinem ſub altera ſpecie communicandi approbauit, & pro lege habẽdam decreuit, quam reprobare, aut, ſine ipſius eccleſiæ auctoritate prohibito mutare non licet.

1. Cor.4. 2. Cor.6. 1. Cor.1. c. ex catholica. 1. q. 1. c. quia ex ſola 24. q. 1. Conc. Conſtant. Seſſ. 13 Conc. Baſil. Seſ. 30, c. cõſuetudo, 1. diſt.

Totum, & integrum Chriſtum, ac verum Sacramẽtum ſub qualibet ſpecie ſumi. Cap. III.

INſuper declarat quamuis Redemptor noſter, vt antea dictum eſt, in ſuprema illa cœna hoc Sacramentum in duabus ſpeciebus inſtituerit, & Apoſtolis tradiderit tamen fatendum eſſe, etiam ſub altera tantum ſpecie totum, atque integrum Chriſtũ, verumq: Sacramentum ſumi, ac propterea quod ad fructum attinet, nulla gratia, neceſſaria ad ſalutem, eos defraudari, qui vnam ſpeciem ſolam accipiunt.

Matt. 26. Marc. 14. ſup. c. 1. 2. Cor. 11. c. qui manducant. ca. inuitat, c. ſinguli, de cõſ. diſt. 2. ſup. Seſſ. 13. ca. 3. & c. 4. de ſacr. Euchar. Conc. Conſ.

Paruulos non obligari ad communionem Sacramentalem. Caput IV.

DEnique eadem S. Synodus docet, paruulos vſu rationis carentes, nulla obligare neceſſitate ad Sacramentalem Euchariſtiæ communionem: ſi quidem per Baptiſmi lauacrum regenerati, & Chriſto incorporati, adeptam iam filiorum Dei gratiam illa ætate amittere non poſſunt. Neque ideo tamen damnanda eſt antiquitas, ſi eum morem in quibuſdam locis aliquando ſeruauit,

Infr. can. 14. Tit. 3.

uit, vt enim ſanctiſſimi illi Patres ſui facti probabilem cauſam pro illius temporis ratione habuerunt, ita certè eos nulla ſalutis neceſſitate id feciße, ſine controuerſia credendum eſt.

DE COMMVNIONE SVB vtraque ſpecie, & paruulorum.

CANON I.

Conc. Conſtan. Seſſ. 13.

SI quis dixerit, ex Dei præcepto, vel neceſſitate ſalutis omnes, & ſingulos Chriſti fideles vtramque ſpeciem ſanctiſſimi Euchariſtiæ Sacramenti ſumere debere: anathema ſit.

CANON II.

Sup. ca. 1. & Conc. Conſtan. d. loco.

Si quis dixerit, ſanctam Eccleſiam Catholicam non iuſtis cauſis, & rationibus adductam fuiſſe, vt laicos, atque etiam Clericos nou conficientes, ſub panis tantummodo ſpecie communicaret, aut in eo erraſſe; anathema ſit.

CANON III.

Sup. ca. 1. & Seſſ. 13. c. 3. & can. 2. Conc. Conſtan. Seſſ. 13.

Si quis negauerit, totum, & integrum Chriſtum omnium gratiarum fontem, & auctorem, ſub vna panis ſpecie ſumi, quia, vt quidem falsò aſſerunt non ſecundum ipſius Chriſti conſtitutionem, ſub vtraq; ſpecie ſumatur: anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, paruulis, ante quam ad annos diſcretionis peruenerint, neceſſariam eſſe Euchariſtiæ communionem: anathema ſit.

Sup. in prin. & c. 4. infra Seſſ. 13. can. 8. ca. omnis vtriuſque de pœn. & remiſſ.

Duos verò articulos, aliàs propoſitos, nondum tamen excuſſos, videlicet. An rationes, quibus S. Catholica Eccleſia adducta fuit, vt communicaret laicos; atque etiam non celebrantes ſacerdotes ſub vna tantùm panis ſpecie, ita ſint retinendæ vt nulla ratione calicis vſus cuiquam ſi permittendus, &, An, ſi honeſtis, & Chriſtianæ charitati conſentaneis rationibus concedendus alicui, vel nationi, vel regno Calicis vſus videatur, ſub aliqui-

bus

bus conditionibus concedendus ſit, & quæ nam ſint illæ, eadem S. Synodus in aliud tempus, oblata ſibi quamprimùm occaſione, examinandos, atque definiendas reſeruat.

Inf. Seſſ. 22. in fine.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spirituſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, ad Dei omnipotentis laudem: & ſanctæ Eccleſiæ ornamentum, ea, quæ ſequuntur, de reformationis negotio in præſenti ſtatuenda eſſe cenſuit.

Caput I.

QVoniam ab Eccleſiaſtico ordine omnis auaritiæ ſuſpicio abeſſe debet: nihil pro collatione quorumcumque ordinum, etiam clericalis tonſuræ, nec pro litteris dimiſſorijs, aut teſtimonialibus, nec pro ſigillo, nec alia quacumque de cauſa, etiam ſpontè oblatum Epiſcopi, & alij ordinum collatores, aut eorum miniſtri quouis prætextu accipiant. Notarij verò in ijs tantum locis, in quibus non viget laudabilis conſuetudo nihil accipiendi pro ſingulis litteris dimiſſorijs aut teſtimonialibus decimam tantùm vnius aurei partem accipere poſſint, dummodo eis nullum ſalarium ſit conſtitutum pro officio exercendo, nec Epiſcopo ex Notarij commodis aliquod emolumentum ex eiſdem ordinum collationibus directè vel indirectè prouenire poſſit, tunc enim gratis operam ſuam eos præſtare omnino teneri decernit, contrarias taxas ac ſtatuta, & conſuetudines etiam immemorabiles quorumcumque locorum, quæ potius abuſus, & corruptelæ, ſimoniacæ prauitati fauentes, nuncupari poſſunt, penitus, caſſando, & inter dicendo, & qui ſecus fecerint tam dantes, quàm accipientes vltra diuinam vltionem, pœnas a iure inflictas ipſo facto incurrant.

Conc. Calc. Act. 15 c. 1. Conc. Brec. 3. c. 2. Conc. Aur. 2 c. 3. Conc. Tol. 1. Cau. 3. ſca. fin. cui epiſcopum 1. 2. & ca. 2. de ſimon. Cõc. Tol. 6. c. 6.

Inf. Seſſ. 24. c. 18. de ref.

Caput II.

esp. diacon. ſunt cir. ne. x. 91. Vide infr. extenſionem S. D. N. Pij V. huius decr. de cler. regul. pag. 178.

CVm non deceat eos, qui diuino miniſterio aſcripti ſunt, cum ordinis dedecore mendicare, aut ſordidum aliquem quæſtum exercere; compertumq; ſit complures plerìſque in locis ad ſacros ordines nullo ferè delectu admitti, qui varijs artibus, ac fallacijs confingunt, ſe beneficium eccleſiaſticum, aut etiam idoneas facultates obtinere: ſtatuit S. Synodus, ne quis deinceps Clericus ſæcularis quamuis aliàs ſit idoneus moribus, ſcientia, & ætate ad ſacros ordines, promoueatur, niſi prius legitime conſtet, eum beneficium eccleſiaſticum, quod ſibi ad victum honeſtè ſufficiat, pacifice poſſidere. Id verò beneficium reſignare non poſſit, niſi facta mentione, quod ad illius beneficij titulum ſit promotus, neq. ea reſignatio admittatur, niſi conſtito, quod aliundè viuere commodè poſſit, & aliter facta reſignatio nulla ſit. Patrimonium vero, vel penſionem obtinentes; ordinari poſthac non poſſint, niſi illi quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarum ſuarum, eo quoque prius perſpecto, patrimonium illud, vel penſionem verè ab eis obtineri, taliaque eſſe, quæ eis ad vitam ſuſtentandam ſatis ſint, atque illa deinceps ſine licentia Epiſcopi, alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus poſſint, donec beneficium eccleſiaſticum ſufficiens ſint adepti, vel aliunde habeant vnde viuere poſſint, antiquorum Canonum pœnas ſuper his innouando.

c. Epiſcopus. & c. tuis exti de præb. & dignitas ca. neminē, cū ſeq. 70. d. c. tuis, ext. de præb. c. ſanctorum 70. d. c. cum ſecum ſum de præben. in 6. & c. ſi Epiſcopus. de præben. in 6. c. ſi. de rem. in 6.

Caput III.

Inf. Seſſ. 22. ca. 1. de refo. c. 3.

CVm beneficia ad diuinum cultum atq. Eccleſiaſtica munia obeunda, ſint conſtituta, ne qua in parte minuatur diuinus cultus, ſed ei debitum omnibus in rebus obſequium præſtetur: ſtatuit S. Synodus in Eccleſijs tam Cathedralibus, quàm Collegiatis, in quibus nullæ ſunt diſtributiones quotidianæ: vel ita tenues, vt veriſimiliter negligantur, tertiam partem fructuum, & quorumcunq. prouentuum, & obuentionem tam dignitatū, quàm

quàm Canonicatuum, perſonatuum, portionum, & officiorum ſeparari debere, & in diſtributiones quotidianas conuerti, quæ inter dignitate obtinentes, & cæteros diuinis intereſſentes proportionabiliter, iuxta diuiſionem ab Epiſcopo, etiam tamquam Apoſt. Sedis delegato, in ipſa prima fructuum deductione facienda diuidantur; ſaluis tamen conſuetudinibus earum Eecleſiarum, in quibus non reſidentes, ſeu non ſeruientes, nihil, vel minus tertia parte percipiunt; non obſtantibus exemptionibus, ac aliis conſuetudinibus etiam immemorabilibus, & appellationibus quibuſcumque. Creſcenteque non ſeruientinm contumacia, liceat contra eos procedere iuxta iuris, ac ſacrorum Canonum diſpoſitionem. Inf. Seſſ. 23 ca. 1. de ref. & Seſſ. 24. c.2. de ref.

Caput IV.

EPiſcopi, etiam tamquam Apoſtolicæ Sedis delegati, in omnibus Eccleſiis Parochialibus, vel baptiſmalibus in quibus populus ita numeroſus ſit, ut unus rector non poſſit ſufficere eccleſiaſticis Sacramentis miniſtrandis, & cultui diuino peragendo; cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, ſibi tot ſacerdotes ad hoc munus adiungere, quot ſufficiant ad ſacramenta exhibenda: & cultum diuinum celebrandum. In iis uerò, in quibus ob locorum diſtantiam ſiue difficultatem Parochiani ſine magno incommodo ad percipienda Sacramenta, & diuina officia audienda accedere non poſſunt, nouas Parochias, etiam inuitis Rectoribus, iuxta formam Cōſtit. Alexand. III. quæ incipit; Ad audientiam, conſtituere poſſint. Illis autem ſacerdotibus, qui de nouo erunt Eccleſiis nouiter erectis præficiendi, competens aſſignetur portio arbitrio Epiſcopi ex fructibus ad eccleſiam matricem quomodocumque pertinentibus, & ſi neceſſe fuerit, compellere poſſit populum, ea ſubminiſtrare, quæ ſufficiant ad uitam dictorum ſacerdotum ſuſtētandam; quacumque reſeruatione generali, uel ſpeciali, uel affectione, ſuper dictis eccleſiis non obſtantibus. Neque huiuſ-

c. & tempotis 10.q.1. & c.fi. de eccl. ædific.

c. ad audiētium, de ecc. æ.ædific.

iuſmodi ordinationes, & erectiones poſſint tolli, nec impediri, ex quibuſcumque prouiſionibus, etiam vigore reſignationis, aut quibuſuis alijs derogationibus, vel ſuſpenſionibus.

Cap. V.

c. ſicut vnire de exe. præl. Conc. Lat. ſub Leo X. Seſſ. 7. de re ſec. 11. & inf. Seſſ. 24. 30. 1.

VT etiam eccleſiarum ſtatus, ubi ſacra Deo officia miniſtrantur, ex dignitate conſeruetur: poſſint Epiſcopi, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati iuxta formam iuris, ſine tamen præiudicio obtinentium, facere vniones perpetuas quarumcumque Eccleſiarum Parochialium, & Baptiſmalium, & aliorum beneficiorum curatorum, uel non curatorum, cum curatis propter earum paupertatem, & in cæteris caſibus a iure permiſſis, etiam ſi dictæ Eccleſiæ, uel beneficia eſſent, generaliter, uel ſpecialiter reſeruata, aut qualitercumque affecta. Quæ uniones etiam non poſſint reuocari, nec quoquomodo infringi uigore cuiuſcunq; prouiſionis etiã ex cauſa reſignationis, aut derogationis, aut ſuſpenſionis.

c. vnio. in fi. 10. q. 1. ca. & temporis, cũ ſeq. 16. q. 1. c. 1. de rerum. perm. in 6.

Caput VI.

c. Illiteratos 39. d. ca. niſi cum pridem de re c. 1 38. d. c. cum ex eo de cle. in 6. Con. Tol. 8. can. 8.

QVia illiterati, & imperiti Parochialium Eccleſiarum rectores ſacris minus apti ſunt officiis, & alii propter eorum uitæ turpitudinem potiùs deſtruunt, quàm ædificant; Epiſcopi etiam tamquam Apoſtolicæ Sedis delegati: eiſdem illiteratis, & imperitis, ſi aliàs honeſtæ uitæ ſint, Coadiutores, aut Vicarios pro tempore, deputare; partemq. fructuum eiſdem pro ſufficienti uictu aſſignare, uel aliter prouidere poſſint, quacumque appellatione, exemptione remota. Eos uerò, qui turpiter, & ſcandaloſè uiuunt, poſtquam præmoniti fuerint coerceant, ac caſtigent: &, ſi adhunc incorrigibiles in ſua nequitia perſeuerẽt, eos beneficiis, iuxta Sacrorum Canonum Conſtitutiones, exemptione, & appellatione quacumq. remota priuandi facultatem habeant.

c. quis fratet. 7. q. 1.

Ca-

Caput VII.

CVm illud quoq. valde curandum ſit, ne ea, quæ ſacris miniſterijs dicata ſunt, temporum iniuria obſoleſcant, & ex hominum memoria excidant: Epiſcopi, etiam tamquam Apoſtolicæ Sedis delegati, transferre poſſint beneficia ſimplicia: etiam iuris patronatus, ex Eccleſiis, quæ vetuſtate, vel alias collapſæ ſint, & ob eorum inopiam nequeant inſtaurari, uocatis ijs, quorum intereſt in matrices, aut alias Eccleſias locorum eorundem, ſeu viciniorum arbitrio ſuo: atque in eiſdem Eccleſiis erigant altaria, vel capellas ſub eiſdem inuocationibus, vel in iam erecta altaria, vel capellas transferant cum omnibus emolumentis, & oneribus Prioribus Eccleſiis impoſitis; Parochiales verò Eccleſias, etiam ſi iuriſpatronatus ſint, ita collapſas, refici, & inſtaurari procurent ex fructibus, & prouentibus, quibuſcumque, ad eaſdem Eccleſias quomodocumq. pertinentibus, qui ſi non fuerint ſufficientes, omnes patronos; & alios, qui fructus aliquos ex dictis Eccleſiis prouenientes percipiunt, aut in illorum defectum, parochianos omnibus remedijs opportunis ad prædicta cogant: quacumque appellatione, exemptione, & contradictione remota. Quod ſi nimia egeſtate omnes laborent, ad matrices, ſeu uiciniores Eccleſias transferantur, cum facultate tam dictas Parochiales, quam alias Eccleſias dirutas in profanos vſus; non ſordidos, erecta tamen ibi Cruce, conuertendi.

c.inuentum. 16.q.7.c.felices de pęn. In c. & Cle. multorum de pœn.

c.1.& c.pęn. de eccl. æd. vel rep. infr. ca.8. & ſup. Seſs.7.c.8.de ref.

Caput VIII.

QVæcumque in Diœceſi ad Dei cultum ſpectant, ab Ordinario diligenter curari, atque iis, vbi oportet, prouideri æquum eſt: propterea commendata Monaſteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & præpoſituræ nũcupatæ, in quibus non viget regularis obſeruantia, nec non beneficia tam curata, quam non curata, ſæcularia, & regularia, qualitercumq. commendata, etiam exempta,

Sup.Seſs.7. de ref.c.8.& inf.Seſ 7.24. ca.9.& Seſs. vlt.de reg c. 19.

pta, ab Epiſcopis, etiam tanquam Apoſt. Sedis delegatis, annis ſingulis viſitentur: curentque ijdem Epiſcopi congruentibus remedijs, etiam per ſequeſtrationem fructuum, vt, quæ renouatione indigent, aut reſtauratione, reficiantur, & cura animarum, ſi qua illis, vel eorũ annexis immineat, aliaq. debita obſequia rectè exerceantur appellationibus, quibuſcumque, priuilegijs, conſuetudinibus, etiam immemorabili tempore præſcriptis, conſeruatorijs iudicum deputationibus, & eorum inhibitionibus non obſtantibus: &, ſi in eis vigeret obſeruantia regularis, prouideant Epiſcopi paternis admonitionibus, vt eorum regularium ſuperiores, iuxta eorum regularia inſtituta, debitam viuendi rationem obſeruent & obſeruari faciant: & ſibi ſubditos in officio contineant, ac moderentur. Quod ſi admoniti intra ſex menſes eos non viſitauerint, vel correxerint, tunc ijdem Epiſcopi, etiam vt Delegati Sedis Apoſtolicæ, eos viſitare poſſint, & corrigere, prout ipſi ſuperiores poſſent, iuxta eorum inſtituta, quibuſcumque appellationibus, priuilegijs, & exemptionibus penitus remotis, & non obſtantibus.

Conc. Tarracon. c 8. & Conc. Brac. 2. c. 1. ca. decernimus 10. q. 1. c. de eccl. ædific. infr. Seſſ. 22. c. 8. de ref.

Caput IX.

CVm multa à diuerſis antea Concilijs, tam Lateranenſi, ac Lugdunenſi, quàm Viennenſi, aduerſus prauos eleemoſynarum Queſtorum abuſus remedia tunc adhibita poſterioribus temporibus, reddita fuerint inutilia, potiuſque eorum malitia ita quotidie magno fidelium omnium ſcandalo, & querela excreſcere, deprehendatur, vt de eorum emendatione nulla ſpes amplius relicta videatur ſtatuit; vt poſthac in quibuſcumque Chriſtianæ religionis locis eorum nomen, atq; vſus penitus aboleatur, nec ad officium huiuſmodi exercendum nullatenus admittatur: non obſtantibus priuilegijs, Eccleſijs, Monaſterijs, Hoſpitalibus, pijs locis, & quibuſuis cuiuſcumq. gradus, ſtatus, & dignitatis perſonis conceſſis,

Conc. Tarr. c. 6. ſub Innoc. III. ca. cum ex eo. de pœn & remiſ. Cle. abuſionibus eod. tit.

Inf. Seſſ. vlt. in decre. de indulg.

ceſſis, aut conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, Indulgentias verò, aut alias ſpirituales gratias, quibus nō ideo Chriſti fideles decet priuari, deinceps per Ordinarios locorum, adhibitis duobus de Capitulo, debitis temporibus populo publicandas eſſe decernit, quibus etiam eleemoſynas, atq. oblata ſibi charitatis ſubſidia, nullo prorſus mercede accepta, fideliter colligendi facultas datur: vt tandem celeſtes hos Eccleſiæ theſauros non ad quæſtum, ſed ad pietatem exerceri: omnes vere intelligant.

Indictio futuræ Seſſionis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtol. Sedis Legatis, ſtatuit, & decreuit proximam, futuram Seſſionem habendam, et celebrandam eſſe feria quinta poſt octauam feſti Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit 17. Menſis Septembris proximè futuri. Hoc tamen adiecto, quòd dictum terminum, ac vnicuiq. Seſſioni in poſterum præfigendum, ipſa S. Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, ſicuti in rebus Concilij putauerit expedire, etiam in generali Congregatione reſtringere, et prorogare liberè poſſit, & valeat.

SESSIO XXII.

Quæ eſt vi. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 17. Menſis Septemb. 1562.

Doctrinā de Sacrificio Miſſæ.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, vt vetus, abſoluta, atq; omni ex parte perfecta, de magno Euchariſtiæ myſterio in Sancta Catholica Eccleſia fides, atque

que doctrina retineatur: & in ſua puritate propulſatis erroribus, atq. hæreſibus conſeruetur, de ea, quatenus uerum, & ſingulare ſacrificium eſt, Spiritus ſancti illuſtratione edocta, hæc, quæ ſequuntur, docet, declarat, & fidelibus populis prædicanda decernit.

Caput I.

QVoniam ſub priori teſtamento, teſte Apoſtolo Paolo, propter Leuitici ſacerdotij imbecillitatem conſummatio non erat: oportuit, Deo Patre miſericordiarum ita ordinante, ſacerdotem alium ſecundum ordinem Melchiſedech ſurgere, D. N. Ieſum Chriſtum, qui poſſet omnes, quotquot ſanctificandi eſſent, conſummare, & ad perfectum adducere. Is igitur Deus, & Dominus noſter, etſi ſemel ſeipſum in ara Crucis, morte intercedente: Deo Patri oblaturus erat, vt æternam illic redemptionem operaretur; quia tamen per mortem ſacerdotium eius extinguendum non erat, in cęna nouiſſima qua nocte tradebatur, vt dilectæ ſponſæ ſuæ Eccleſiæ uiſibile, ſicut hominum natura exigit, relinqueret ſacrificium, quo cruentum illud ſemel in Cruce peragendum repræſentaretur: eiuſq. memoria in finem vſq. ſæculi permaneret, atq. illius ſalutaris virtus in remiſſionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur peccatorum applicaretur, ſacerdotem ſecundum ordinem Melchiſedech ſe in æternum conſtitutum declarans: corpus, & ſanguinem ſuum ſub ſpeciebus panis, & vini Deo Patri obtulit, ac ſub earumdem rerum Symbolis Apoſtolis, quos, tunc noui Teſtamenti ſacerdotes conſtituebat, vt ſumerent, tradidit, & eiſdem, eorumq. in ſacerdotio ſucceſſoribus, vt offerent, præcepit, per hæc verba: Hoc facite in meam commemorationem: vti ſemper Catholica Eccleſia intellexit, & docuit. Nam celebrato veteri Paſcha, quod in memoriam exitus de Aegypto multitudo filiorum Iſrael immolabat, nouum inſtituit Paſcha ſeipſum ab Eccleſia per ſacerdotes ſub ſignis viſibilibus

immo-

Ioan. 11.15. 16.& 20. Sup. Seſs. 13. de Sacr. Euch. in princ. ad Heb. 7. Pſal. 19. ad Heb 7. c. 5. & ca. ſacerdos de conſ. d. 3. Gen. 17. Eph. 5. & ca. ſeq. c. ſemel Chriſtus, cū ſeq. de conſ. d. 1. & inf. c. 2. Leo Papa ep. 24. in pr. Bern. ſuper Cant. Apoc. 11. Cle. 11. iuxta prin. de ſum. Tri. & fid. Cath. c. olinib. ca. loqui 24. q. 1. & ca. nuptiar. circa fin. 17. q. 1. Matt. 18. Cle. 1. ver. alia neq; de rei. & vene. ſanct. & ſup. Seſs. 13. de ſanctiſs. Euch. Sacr. in princ. c. 1. ca licem, & ca. accipite, de conſ. d. 2. Luc. 11. 1. Cor. 11. ca. iteratur. de conſ. 11. d. 1. inf. c. 1. Exo. 13. in 1. 1. Cor 5. Ioan. 15.

immolandum in memoriam tranſitus ſui ex hoc mundo ad Patrem, quando per ſui ſanguinis effuſionem nos redemit, eripuitq. de poteſtate tenebrarum, & in regnum ſuum tranſtulit. Et hæc quidem illa munda oblatio eſt, quæ nulla indignitate, aut malitia offerentium inquinari poteſt; quam Dominus per Malachiam nomini ſuo, quod magnum futurum eſſet in Gentibus, in omni loco mundam offerendam prædixit, & quam non obſcurè innuit Apoſtolus Paulus, Corinthijs ſcribens, cum dicit; Non poſſe eos, qui participatione menſæ Dæmoniorum polluti ſunt, menſæ Domini participes fieri; per menſam Altare vtrobique intelligens. Hæc denique illa eſt, quæ per varias ſacrificiorum, naturæ, & legis tempore ſimilitudines figurabatur, vtpotè, quæ bona omnia per illa ſignificata, velut illorum omnium conſummatio, & perfectio complectitur.

Coloſ. 1. Malac. 1. 1. Cor. 10.

Caput II.

ET quoniam in diuino hoc ſacrificio, quod in Miſſa peragitur, idem ille Chriſtus continetur, & incruentè immolatur, qui in ara Crucis ſemel ſeipſum cruentè obtulit; docet S. Synodus ſacrificium iſtud verè propitiatorium eſſe, per ipſumque fieri, vt, ſi cum vero corde, & recta fide, cum metu, & reuerentia, contriti, ac pænitentes ad Deum accedamus, miſericordiam conſequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno. Huius quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & donum pænitentiæ concedens, crimina, & peccata, etiam ingentia dimittit; vna enim, eademque eſt hoſtia, idem nunc offerens ſacerdotum miniſterio, qui ſeipſum tunc in Cruce obtulit, ſola offerendi ratione diuerſa. Cuius quidem oblationis, cruentæ, inquam fructus per hanc incruentam vberrimè percipiuntur; tantum abeſt, vt illi, per hanc quouis modo derogetur. Quare non ſolum pro fidelium viuorum peccatis, pœnis, ſatisfactionibus, & alijs neceſſitatibus, ſed pro defunctis in Chriſto

Ad Tit. 1. Pſalm. 53. Heb. 6. ſup. 21. Hebr. 4. Inf. Seſſ. 25. in princ. c. 4. de cel. miſſ. inf. c. 4.

Digitized by Google

nondum ad plenum purgatis, ritè, iuxta Apoſtolorum traditionem offertur.

Caput III.

Infr.can.4. & Seſſ.25.de Inno. Sanct.

ET quamuis in honorem, & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Miſsas Eccleſia celebrare cõſueuerit, non tamen illis ſacrificium offerri docet, ſed Deo ſoli, qui illos coronauit, vnde nec ſacerdos dicere ſolet, Offero tibi ſacrificium, Petre, vel Paule, ſed Deo de illorum victorijs gratias agens, eorum patrocinia implorat; vt ipſi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam facimus in terris.

Caput IV.

* Inf.Seſ.24. c.fin. de Sac. Matr. Inf.can.6.

Matt. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1.Cor. 12. c. cum Metthæ. ext. de cel.miſſ.

ET cum Sancta ſanctè * *adminiſtrari conueniat, ſitq. hoc omnium ſanctiſſimum ſacrificium; Eccleſia Catholica, vt dignè. reuerenterq. offerretur, ac perciperetur, ſacrum Canonem multis ante ſæculis inſtituit, ita ab omni errore purum, vt nihil in eo contineatur, quod non maximè ſanctitatem, ac pietatem quandam redoleat, menteſque offerentium in Deum erigat; is enim cõſtat cum ex ipſis Domini verbis, tum ex Apoſtolorum traditionibus, ac ſanctorum quoq. Pontificum pijs inſtitutionibus.*

Caput V.

Inf.can.7.

CVmque natura hominum ea ſit, vt non facilè queat ſine adminiculis exterioribus ad rerum diuinarũ meditationem ſuſtolli; propterea pia Mater Eccleſia ritus quoſdam, vt ſcilicet quædam ſubmiſſa voce, alia verò elatiore, in Miſſa pronunciarentur, inſtituit. Ceremonias item adhibuit, vt miſticas benedictiones, lumina, thymiamata, veſtes, aliaq. id genus multa, ex Apoſtolica diſciplina, & traditione, quo & maieſtas tanti ſacrificij commendaretur, & mentes fidelium per hæc viſibilia religionis, & pietatis ſigna ad rerum altiſſimarum, quæ in hoc ſacrificio latent, contemplationem excitarentur.

Ca-

Caput VI.

+ *Optaret quidem ſacroſancta Synodus, vt in ſingulis Miſſis fideles adſtantes non ſolum ſpirituali affectu, ſed ſacramentali etiam Eucharistiæ perceptione cõmunicarent, quo ad eos ſanctiſſimi huius ſacrificij fructus vberior proueniret: nec tamen, ſi id non ſemper fiat proptereà Miſſas illas, in quibus ſolus ſacerdos ſacramentaliter communicat, vt priuatas, & illicitas, damnat, ſed probat, atque adeo commendat: ſi quidem illæ quoque Miſſæ verè communes cenſeri debent: partim, quòd in eis populus ſpiritualiter communicet, partim verò, quod a publico Eccleſiæ miniſtro non pro ſe tantum, ſed pro omnib. fidelibus, qui ad corpus Chriſti pertinent, celebrentur.*

Sup. Seſſ. 13. c 8. de Sacr. Euchar.

Infr. can. 8. & c. in calicem, c. non opportet, & c. cum omne, de conſ. diſ. 1. Conc. Brac. 3. c 1. Conc. Cart. 3. cap. 23. S. Cyp. epiſt. 3. lib. 1.

Caput VII.

+ *Monet deinde S. Synodus, præceptum eſſe ab Eccleſia ſacerdotibus, vt aquam vino in calice offerẽdo miſcerent: tum quod Chriſtum Dominum ita feciſſe credatur, tum etiam quia è latere eius aqua ſimul cum ſanguine exierit: quod Sacramentum hac mixtione recolitur, & cum aquæ in Apocalypſi B. Ioan. populi dicantur, ipſius populi fidelis cum capite Chriſto vnio repræſentatur.*

Apoc. 17. Infr. can 9. c. omnes, cũ ſeq. 22. d. 1. in fin. de ſũ. Trin. c. fi. de foro compet. ſup. ſeſſ. 4. c. 3. de ſac. Ext. Vnct.

Caput VIII.

+ *Et ſi miſſa magnam contineat populi fidelis eruditionem, non tamen expedire viſum eſt Patribus, vt vulgari paſſim lingua celebraretur. Quamobrem, retento vbique cuiuſq; Eccleſiæ antiquo, & a S. Rom. Eccleſia omnium Eccleſiarum matre, & magiſtra, probato ritu, ne oues Chriſti eſuriant, neve paruuli panem petant & non ſit qui frangat eis mandat S. Synodus Paſtoribus, & ſingulis, curam animarum gerentibus, vt frequenter inter Miſſarum celebrationem, vel per ſe, vel per alios ex ijs, quæ in Miſſa leguntur, aliquid exponant, atque inter cetera ſanctiſſimi huius ſacrificij myſterium ali-*

Inf. Seſſ. 24. c. 8. de ref.

quod declarent, diebus præſertim Dominicis, & feſtis.

Caput IX.

QVia verò aduerſus veterem hanc in ſacroſanEto Euangelio Apoſtolorum traditionibus, ſanctorũque Patrum doctrina fundatam fidem, hoc tempore, multi diſſeminati ſunt errores, multaque a multis docentur, atq. diſputantur: ſacroſancta Synodus, poſt multos, graueſque his de rebus maturè habitos tractatus, vnanimi Patrum omnium conſenſu, quæ huic puriſſimæ fidei, ſacræque doctrinæ aduerſantur, damnare, & à ſancta Eccleſia eliminare per ſubiectos hos Canones, conſtituit.

DE SACRIFICIO MISSAE.

CANON I.

SI quis dixerit, in Miſſa non offerri Deo verum, & proprium ſacrificium, aut quod offerri non ſit aliud, quam nobis Chriſtum ad manducandum dari: anathema ſit.

CANON II.

1. Cor. 11. Sup. cap. Clem. vnic. de reliq & ven. Sanct. Matth. 26. Luc. 11. Sup. cap. 2. ca. 1. extr. de cel. miſſ. inf. Seſſ. 25. in ptinc. ſup. c. 2.

Si quis dixerit, illis verbis: Hoc facite in meam commemorationem, Chriſtum non inſtituiſſe Apoſtolos ſacerdotes, aut non ordinaſſe, vt ipſi, aliiq. ſacerdotes offerent corpus, & ſanguinem ſuum: anathema ſit.

CANON III.

Si quis dixerit, Miſſæ ſacrificium tantum eſſe laudis, & gratiarum actionis, aut nudam commemorationem ſacrificij in Cruce peracti, non autem propitiatorium, vel ſoli prodeſſe ſumenti, neque pro viuis, & defunctis, pro peccatis, pœnis ſatisfactionibus, & aliis neceſſitatibus offerri debere: anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, blaſphemiã irrogari ſantiſſimo Chriſti ſacrificio in Cruce peracto per Miſsæ ſacrificium, aut illi per hoc derogari: anathema ſit.

CA-

CANON V.

Si quis dixerit, impoſturam eſſe, Miſſas celebrare in honorem Sanctorum, & pro illorum interceſſione apud Deum obtinenda, ſicut Eccleſia intendit; anathema ſit. Sup. ca. 3.

CANON VI.

Si quis dixerit, Canonem Miſſæ errores continere, ideoq. abrogandum eſſe: anathema ſit. Sup. c. 4.

CANON VII.

Si quis dixerit, cæremonias, veſtes, & externa ſigna, quibus in Miſſarum celebratione Eccleſia Catholica vtitur, irritabula impietatis eſſe magis, quam officia pietatis: anathema ſit. Sup. c. 5.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Miſſas in quibus ſolus ſacerdos ſacramentaliter communicat, illicitas eſſe, ideoque abrogandas: anathema ſit. Sup. c. 6.

CANON IX.

Si quis dixerit Eccleſiæ Romanæ ritum, quo ſubmiſſa voce pars canonis, & verba conſecrationis proferuntur, damnandum eſſe: aut lingua tantum vulgari Miſſam celebrari debere; aut aquam non miſcendam eſſe vino in Calice offerendo, eo quod ſit contra Chriſti inſtitutionem: anathema ſit.

Decretum de obſeruandis, & euitandis in celebratione Miſſæ.

QVanta cura adhibenda ſit, vt ſacroſanctum Miſſæ ſacrificium omni religionis cultu, ac veneratione celebretur, quiuis facilè exiſtimare poterit, qui cogitarit maledictum in Sacris litteris eum vocari, qui facit opus Dei negligenter. Quod ſi neceſſario fatemur, nullum aliud opus adeo ſanctum, ac diuinum a Chriſti fidelibus tractari poſſe, quàm hoc ipſum tremendum myſterium, quo viuifica illa hoſtia, qua Deo Patri reconciliati ſumus in altari per ſacerdotes quotidiè immolatur: ſatis etiam apparet, omnem operam, & dili- Ier. 18.

gentiam in eo ponendam eſſe, vt quanta maxima fieri poteſt interiori cordis munditia, & puritate, atque exteriori diuotionis, ac pietatis ſpecie peragatur. Cum igitur multa iam ſiue temporum vitio, ſiue hominum incuria, & improbitate irrepſiſſe videantur, quæ à tanti ſacrificii dignitate aliena ſunt: vt ei debitus honor, & cultus ad Dei gloriam, & fidelis populi ædificationẽ reſtituatur, decernit S. Synodus, vt Ordinarii locorum Epiſcopi ea omnia prohibere atque è medio tollere ſedulò curent, ac teneantur, quæ vel auaritia, idolorum ſeruitus, vel irreuerentia, quæ ab impietate vix ſeiuncta eſſe poteſt, vel ſuperſtitio, veræ pietatis falſa imitatrix, induxit. Atque vt multa paucis comprehendantur; in primis, quod ad auaritiã pertinet, cuiuſuis generis mercedum conditiones, pacta, & quidquid pro Miſſis nouis celebrandis datur; necnon importunas, atq. illiberales eleemoſynarum exactiones potiùs: quàm poſtulationes, aliaq. huiuſmodi, quæ a ſimoniaca labe, vel certè à turpi quæſtu non longè abſunt, omninò prohibeant. Deinde, vt irreuerentia vitetur, ſinguli in ſuis Diœceſibus interdicant, ne cui vago, & ignoto ſacerdoti Miſſas celebrare liceat. Neminem præterea, qui publicè, & notoriè criminoſus ſit: aut ſancto altari miniſtrare, aut ſacris intereſſe permittant; neq. patiantur priuatis in domibus, atque omninò extra Eccleſiam, & ad diuinum tantum cultum dedicata oratoria, ab eiſdem Ordinariis deſignãda, & viſitanda, ſanctum hoc ſacrificium a ſæcularibus aut Regularibus quibuſcumque peragi, ac niſi prius qui interſint, decenter compoſito corporis habitu, declarauerint ſe mente etiam, ac deuoto cordis affectu, non ſolùm corpore, adeſſe. Ab eccleſiis verò muſicas eas, vbi ſiue organo, ſiue cantu laſciuum, aut impurum aliquid miſcetur, item ſæculares omnes actiones, vana, atq. adeo profana colloquia, de ambulationes, ſtrepitus, clamores arceant, vt domus Dei verè domus orationis eſſe videatur,

Epheſ. 5.
Coloſ. 3.
ca. cũ omnia ca. ſicut vtgeri. 1. q. 1. ca. idololatria, 28. q. 1. & ca. auaritiæ de præb. & dig. Gre. op. l. 9 c. 58. c. ad apoſtolicam extr. de ſimon.
Conc. Lao. c. 58.
Conc. Cart. can. 9. ca. ſicut non alij cum ſeq. c. hic ergo, cap. nullus præsbyter. et c. clericos de conſ. d. 1. & c. ext. catholica, & cap. manus, ver. cum ergo. 1. q. 1.
Conc. Gab. c. 40.
Conc. Mag. c. 9. miſſarũ. & c. concedimus, de conſ. d. 1.
Conc. Baſi. Seſſ. 21. c. vlt
Matth. 21. & Iſ. 56. & Ie. 7

tur, ac dici poſſit. Poſtremò, ne ſuperſtitioni locus aliquis detur, edicto, & pœnis propoſitis caueant, ne ſacerdotes alijs, quàm debitis horis celebrent, neve ritus alios, aut alias ceremonias, & preces in Miſſarum celebratione adhibeant, præter eas quæ ab Eccleſia probatæ, ac frequenti, & laudabili vſu receptæ fuerint. Quarumdam verò Miſſarum, & candelarum certum numerum, qui magis a ſuperſtitioſo cultu, quàm a vera religione, inuentus eſt, omninò ab Eccleſia remoueant; doceantque populum, quis ſit, et à quo potiſſimum proueniat ſanctiſſimi huius ſacrificij tam pretioſus, ac cæleſtis fructus. Moneant etiam eumdem populum, vt frequenter ad ſuas Parochias, ſaltem diebus Dominicis, & maioribus feſtis accedant. Hæc igitur omnia, quæ ſumatim enumerata ſunt, omnibus locorum Ordinarijs ita proponuntur, vt non ſolum ea ipſa, ſed quæcumque alia huc pertinere viſa fuerint, ipſi pro data ſibi a ſacroſancta Synodo poteſtate, ac etiam vt delegati Sedis Apoſtolicæ prohibeant, mandent, corrigant, ſtatuant: atq. ad ea inuiolatè ſeruanda, cenſuris Eccleſiaſticis, alijſq. pœnis, quæ illorum arbitrio conſtituentur, fidelem populum compellãt: non obſtantibus priuilegiis, exemptionibus, appellationibus ac conſuetudinibus quibuſcumque. ✝

Sup. Seſſ. 6. ca. 3.

c. 2. de. part. Conc. Agat. c. 47. Conc. Trid. ver. doctri. vera.

Decretum de reformatione. Cap. I.

Inſ. ſeſſ. vlt de ref. c. 1.

EAdem Sacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, vt reformationis negotium proſequatur, hæc in præſenti Seſſione ſtatuenda cenſuit.

Mat 5. Tit. 1. c. qual. il 2. de accuſ.

Nihil eſt, quòd alios magis ad pietatem, & Dei cultum aſſiduè inſtruat, quam eorum vita, & exemplum, qui ſe diuino miniſterio dedicarunt, cum enim a rebus ſæculi in altiorem ſublàti locum conſpiciantur; in eos, tamquam in ſpeculum reliqui oculos coniiciunt; ex iiſq. ſumunt, quod imitentur. Quapropter ſic decet omninò

ca. clericos, 11. diſt.

Clericos in ſortem Domini vocatos, vitam, moreſq; ſuos omnes componere, vt habitu, geſtu, inceſſu, ſermone, alijſq. omnibus rebus, nil, niſi graue, moderatum, ac religione plenum, præſeferant: leuia etiam delicta, quæ in ipſis maxima eſſent, effugiant; vt eorum actiones cunctis afferant venerationem. Cum igitur quo maiore in Eccleſia Dei, & vtilitate, & ornamento hæc ſunt, ita etiam diligentius ſint obſeruanda, ſtatuit Sancta Synodus, vt quæ alias a ſummis Pontificibus, & à ſacris Cōcilijs de Clericorum vita, honeſtate, cultu, doctrinaq; retinenda, ac ſimul de luxu, commenſſationibus, choreis, aleis, luſibus, ac quibuſcumque criminibus, nec non ſæcularibus negotijs fugiendis copioſè, ac ſalubriter ſancita fuerunt, eadem in poſterum ijſdem pœnis, vel maioribus, arbitrio Ordinarij imponendis, obſeruentur: nec appellatio executionem hanc, quæ ad morum correctionē pertinet ſuſpendat. Si qua verò ex his in deſuetudinem abijſſe compererint, ea quamprimum in vſum reuocari, & ab omnibus accuratè cuſtodiri ſtudeant: non obſtantibus conſuetudinibus quibuſcumq: ne ſubditorum neglectæ emendationis ipſi condignas, Deo vindice, pœnas perſoluant.

Suu. ſeſs. 24. c. 6. de ref.

De vi. & ho. can. Apoſt. c. 7. & 46. cū ſeq. de vir. & ho. cler. extra in 6. & in cle. 1. non oportet in 1. de conſ. d. 5. c. canonum. 4. q. 3. c. credo 21. q. 3. c. Epiſcopum cum ſeq. & c. presbyter. d. 12. Conc. Car. 1. c. 6. et Cart. 3. c. 15. Conc. Chal. can. 3. Conc. Are. 1. c. 14. cū ſim. Conc. Agat. c. 19. Conc. Tarra. c. 2. & infra Seſs. 14 de ref. c. 12. cap. cum in cunctis, & c. cum nobis, de cle. c. graue nimis, de præb. & inf. Seſs. 4. cap. 1. de ref. Conc. Sard. 1. cap. 3. Conc. Rom. ſub. Nico. I. ver. vt nullus Laicus.

Caput II.

QVicumque poſt hac ad Eccleſias, Cathedrales erit aſſumendus, is non ſolum natalibus ætate, moribus, & vita, ac alijs, quæ a ſacris Canonibus requiruntur, plenè ſit præditus, verum etiam in ſacro Ordine antea, ſaltem ſex menſium ſpatio, conſtitutus, quarum rerum inſtructio, ſi eius notitia nulla, aut recens in Curia fuerit à Sedis Apoſtolicæ Legatis, ſeu Nuncijs prouinciarum, aut eius Ordinario, eoq. deficiente, a vicinioribus Ordinarijs ſumatur. Scientia verò præter hæc eiuſmodi polleat, vt muneris ſibi iniungendi neceſſitati poſſit ſatisfacere, ideoque antea in vniuerſitate ſtudiorū Magiſter, ſiue Doctor, aut Licentiatus in Sacra Theologia,

vel

vel iure Canonico meritò ſit promotus, aut publico alicuius Academiæ teſtimonio idoneus ad alios docendos oſtendatur. Quod ſi Regularis fuerit, à ſuperioribus ſuæ religionis ſimilem fidem habeat. Prædicti autem omnes, vnde inſtructio, ſeu teſtificatio erit ſumenda, hæc fideliter, & gratis referre teneantur: alioquin eorum conſcientias grauiter oneratas eſſe ſcient; ac Deum, & Superiores ſuos habebunt vltores.

Conc. Braſ. in c. 18 c. [illegible] Syracuſarum. 18 d. & 51. per totam [illegible] licet, can. [illegible] cle. in 6 [illegible]. Seſs. 7. cap 1. de ref.

Caput III.

E*Piſcopi, etiam tamquam delegati Apoſtolici, ex fructibus, & prouentibus quibuſcumque omnium dignitatum, perſonatuum, & officiorum in Eccleſiis Cathedralibus, vel Collegiatis exiſtentium, tertiam partem in diſtributiones, eorum arbitrio aſſignandas, diuidere poſſint, vt ſcilicet, qui eas obtinent, ſi perſonaliter competens ſeruitium iuxta formam, ab eiſdem Epiſcopis præſcribendam, quolibet die ſtatuto non impleuerint; illius diei diſtributionem amittant, nec eius quoquo modo dominium acquirant, ſed fabricæ Eccleſiæ, quatenus indigeat; aut alteri pio loco, arbitrio Ordinarij applicetur. Creſcente verò contumacia, contra eos iuxta Sacrorum Canonum Conſtitutiones, procedant. Quod ſi alicui ex prædictis dignitatibus in Eccleſiis Cathedralibus, vel Collegiatis, de iure ſeu conſuetudine iuriſdictio, adminiſtratio, vel officium non competat, ſed extra Ciuitatem, in Diœceſi cura animarum imineat, cui is: qui dignitatem obtinet incumbere voluerit: tunc pro tempore, quo in curata Eccleſia reſederit, ac miniſtrauerit tãquam præſens ſit, ac diuinis interſit, in eccleſiis Cathedralibus, ac Collegiatis habeatur. Hæc in ijs tantum eccleſiis conſtituta intelligantur, in quibus nulla eſt conſuetudo, vel ſtatutum, vt dictæ dignitates non ſeruientes aliquid amittant, quod ad tertiam partem dictorum fructuum, & proventuum aſcendat; non obſtantibus conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus,*

Sup. Seſs. 21. de ref. c. 3.

c. cum ex eo de cle. in 6. & de cler. non reſi. per tot. inf. Seſs. 14. ca. 12. de ref.

bus,

bus, & conſtitutionibus, etiam iuramento, & quauis au-ctoritate firmatis.

Caput VI.

QVicumque in Cathedrali, vel Collegiata, ſæculari, vel Regulari eccleſia diuinis mancipatus officijs in Subdiaconatus ordine ſaltem conſtitutus non ſit: vocem in huiuſmodi eccleſiis, in Capitulo non habeat, etiã ſi hoc ſibi ab alijs liberè fuerit conceſſum. Ii vero qui dignitates, perſonatus, officia præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia in dictis Eccleſijs obtinent, aut in poſterum obtinebunt quibus onera varia ſunt annexa, videlicet; vt alij Miſſas, alij Euangelium, alij Epiſtolas dicant, ſeu cantent, quocumque ij priuilegio, exemptione, prerogatiua, gêneris nobilitate ſint inſigniti, teneantur, iuſto impedimento ceſſante, infra annum ordines ſuſcipere requiſitos, alioquin pęnas incurrant, iuxta Cõſtitutionem Concil. Viennenſis, quæ incipit: Vt ij, qui: quam præſenti decreto innouat; cognatq. Epiſcopi eos diebus ſtatutis dictos ordines per ſeipſos exercere, ac cetera omnia officia, quæ debent in cultu diuino præſtare, ſub eiſdem, & alijs, etiam grauioribus pęnis, arbitrio eorum imponendis. Nec alijs poſterum fiat prouiſio, niſi ijs, qui iam ætatem, & ceteras habilitates integrè habere dignoſcantur; aliter irrita ſit prouiſio.

c. ut ijdem. de ætat. & qual. in cle.

Caput V.

Inf. Seſſ. xlr. de ref. c. 4.

DIſpenſationes, quacumque authoritate concedendæ, ſi extra Romanam Curiam committendæ erunt, committantur Ordinariis illorum, qui eas impetrauerint: ea verò, quæ gratioſè concedentur, ſuum non ſortiantur effectum, niſi prius ab eiſdem, tamquam delegatis Apoſtolicis ſummariè tantum, & extra iudicialiter cognoſcatur, expreſſas preces ſubreptionis, vel obreptionis vitio non ſubiacere.

Ca-

Caput VI.

IN commutationibus vltimarum voluntatem, quæ non niſi ex iuſta, & neceſſaria cauſa fieri debent, Epiſcopi, tamquam delegati Sedis Apoſtolicæ, ſummariè, & extraiudicialiter cognoſcant, nihil in precibus, tacita veritate, vel ſuggeſta falſitate, fuiße narratum, prius quàm cõmutationes prædictæ executioni demandentur.

Caput VII.

LEgati, & Nũcii Apoſtolici, Patriarchæ, Primates, & Metropolitani appellationibus ad eos interpoſitis, in quibuſuis cauſis tam in admittendis appellationibus, quam in concedendis inhibitionibus poſt appellationem ſeruare teneantur formam, & tenorem ſacrarũ Conſtitutionum, & præſertim Innoc. IV. quæ incipit: Romana; quacumq. conſuetudiñ, etiam immemorabili, aut ſtylo, vel priuilegio, in contrarium non obſtantibus: aliter inhibitiones, & proceſſus, & inde ſecuta quęcumque ſint ipſo iure nulla. c. Romana, de app. in 6.

Caput VIII.

EPiſcopi, etiam tamquam Sedis Apoſtolicæ delegati in caſibus à iure conceſſi, omnium piarum diſpoſitionum tam in vltima voluntate, quam inter viuos ſint executores: habeant ius viſitandi hoſpitalia, Collegia quæcumque, ac confraternitates laicorum, etiam quas ſcholas, ſiue quocumque alio nomine vocant: non tamen quæ ſub Regum immediata protectione ſunt, ſine eorum licentia, eleemoſynas Montis Pietatis: ſiue charitatis, & pia loca omnia, quomodocumq. nuncupentur, etiam ſi prædictorum locorum cura ad laicos pertineat; atque eadem pia loca exemptionis priuilegio ſint munita: ac omnia, quæ ad Dei cultum, aut animarum ſalutem, ſeu pauperes ſuſtentandos inſtituta ſunt, ipſi ex officio ſuo, iuxta Sacrorum Canonum ſtatuta cognoſcant, & exequantur: non obſtantibus quacumq. conſuetudine, etiam immemorabili, priuilegio, aut ſtatuto.

c. eos quidẽ. c. ſi hæredes. c. tua nobis, & c. Ioan. de teſtam. Cle. quia contingit, de rel. domib.

Sup. Seſſ. 11. c. 2. de ref. c. tua, & ca. Ioannes, de teſtam.

Caput IX.

ca. 10. q.15. infr. Seſs. 42. c. 2. in fin. de refor. Clem. quia contingit. §. vt autem præmiſsa, de reli. do. Sup. Seſs. 7. c. vlt. & inf. Seſs. 15. ca. 8. de ref. Seſs. 27. ca. 16. de reform.

ADminiſtratores tam eccleſiaſtici, quā laici fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ, etiam Cathedralis, Hoſpitalis, Confraternitatis, Eleemoſynæ, Montis Pietatis, & quorumcumque piorum locorum, ſingulis annis teneantur reddere rationem adminiſtrationis Ordinario: conſuetudinibus, & priuilegijs quibuſcumque in contrarium ſublatis: niſi ſecus fortè in inſtitutione, & ordinatione talis Eccleſiæ, ſeu fabricæ expreſsè cautum eſſet. Quòd ſi ex conſuetudine, aut priuilegio, aut ex Conſtitutione aliqua loci, alijs ad id deputatis ratio reddenda eſſet: tunc cum ijs adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ liberationes dictis adminiſtrationibus minimè ſuffragentur.

Caput X.

CVm ex Notariorum imperitia plurima damna, & multarum occaſio litium oriatur, poſſit Epiſcopus quoſcumque Notarios, etiamſi Apoſtolica, Imperiali, aut Regia auctoritate creati fuerint, etiam tamquam delegatus Sedis Apoſt. examinatione adhibita, eorum ſufficientiam ſcrutari, illiſque non idoneis repertis, aut quandocumque in officio delinquentibus, officij eius in negotijs, litibus, & cauſis Eccleſiaſticis, ac ſpiritualibus exercendi vſum perpetuò: aut ad tempus prohibere, neque eorùm appellatio interdictionem Ordinarij ſuſpendat.

Caput XI.

Cōc. Tri. c. 7. Conc. Aur. 2. c. 1. Conc. Pariſ. 2. c. 1. Conc. Tur. 2. c. 15. Conc. Aur. 7. c. 15. Conc. Mag. c. 6. & 11. Conc. Vuormat. c. 75. ca.

SI quem clericorum, vel laicorum quacumque is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali præfulgeat, in tantum malorum omnium radix cupiditas occupauerit, vt alicuius Eccleſiæ, ſeu cuiuſuis ſæcularis, vel regularis beneficij, Montium Pietatis, aliorumq. piorum locorum iuriſdictiones, bona, cenſus, ac iura etiam feudalia, & emphyteutica, fructus, emolumenta, ſeu quaſcumque obuentiones, quæ in miniſtrorum, & pauperum neceſſi-

ceſſitate conuerti debent, per ſe, vel alios, vt, vel timore incuſſo, ſeu etiam per ſuppoſitas perſonas Clericorum, aut laicorum, ſeu quacumque arte, aut quocumq. quæſito colore, in proprios vſus conuertere, illoſque vſurpare præſumpſerit; ſeu impedire, ne ab ijs, ad quos iure pertinent, percipiantur: is anathemati tamdiu ſubiaceat, quandiu iuriſdictiones, bona, res, iura, fructus, & redditus, quos occupauerit, uel qui ad eum quomodocũque etiam ex donatione ſuppoſitæ perſonæ peruenerint, eccleſiæ, eiuſque adminiſtratori, ſiue beneficato, integrè reſtituerit, ac deinde à Romano Põtifice abſolutionem obtinuerit. Quòd ſi eiuſdem Eccleſiæ patronus fuerit, etiam iure patronatus, ultra prædictas pœnas: eo ipſo priuatus exiſtat. Clericus uero, qui nefandæ fraudis, & uſurpationis huiuſmodi fabricator, ſeu conſentiens fuerit eiſdem pœnis ſubiaceat: necnon quibuſcunque beneficijs priuatus ſit, & ad quæcumque alia beneficia inhabilis efficiatur: & a ſuorum Ordinum executione, etiam poſt integram ſatisfactionem, & abſolutionem, ſui Ordinarii arbitrio ſuſpendatur.

Concil. Aquiſgr. c. 88. Conc. Lat. ſub Leo X. Seſ. 9. & 10. c. prædia cũ ſeq. 12. q. 1. c. attendẽdum eſt. 17. q. 4. ex Vt epi. ad vniuerſos Epiſcopos.

Decretum ſuper petitione conceſſionis Calicis.

INſuper cum eadem ſacroſancta Synodus ſuperiori Seſſione duos articulos alias propoſitos, & tunc nondum diſcuſſos, uidelicet: An rationes, quib. ſancta Catholica Eccleſia adducta fuit, ut communicaret laicus atque etiam non celebrantes Sacerdotes ſub vna panis ſpecie, ita ſint retinendæ, vt nulla ratione Calicis uſus cuiquam ſit permittendus; & An, ſi honeſtis, & Chriſtianæ charitati conſentaneis rationibus concedendus alicui vel rationi, vel regno calicis vſus videatur ſub aliquibus conditionibus concedendus ſit, & quænam illæ ſint; in alium tempus, oblata ſibi occaſione examinandos, atque definiendos reſeruauerit: nunc eorum, pro quibus petitur, ſaluti optimè conſultum, volens, de-

Sup. ſeſ. 13. In dec. prorogat. defi. quar. art & Seſ. 21. c. 4.

decreuit integrum negotium ad Sanctiſſimum Dominũ noſtrum eſſe referendum, prout præſenti decreto refert, qui pro ſua ſingulari prudẽtia id efficiat, quod vtile Rep. Chriſtianæ, & ſalutare petentibus vſum Calicis fore iudicauerit.

Indictio futuræ Seſſionis.

Inf. ſeſ.24.c. 1. de ref.

I*Nſuper eadem ſacroſancta Tridentina Synodus diẽ futuræ Seſſionis ad feriam quintam poſt octauam feſtiuitatis Omnium Sanctorum, quæ erit die* 12. *menſis Nou. indicit, & in ea decernetur de Sacramento Ordinis, & de Sacramento Matrimonij, &c.*

Prorogata fuit Seſſio vſq. ad diem 15. *Iulij* 1563.

SESSIO XXIII.

Quæ eſt vii. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 15. *Menſis Iulij.* 1563.

Vera, & Catholica doctrina de Sacramento Ordinis ad condamnandos errores noſtri temporis, à Sancta Synodo Tridentiua decreta, & publicata Seſſione ſeptima.

Caput I.

S*Acrificium, & ſacerdotium ita Dei ordinatione coniuncta ſunt, vt vtrumq. in omni lege extiterit. Cum igitur in nouo Teſtamento S. Euch. ſacrificium viſibile ex Domini inſtitutione Catholica Eccl. acceperit; fateri etiam oportet, in ea nouum eſſe viſibile, & externum ſacerdotium, in quod vetus translatum eſt. Hoc autem ab eodem Domino Saluatore noſtro inſtitutum eſſe: atq. Apoſtolis, eorumq. ſucceſſorib in ſacerdotio poteſtatem traditam conſecrandi, offerendi, & miniſtrandi corpus, & ſanguinem eius: necnon & peccata dimittendi, & retinendi, ſacræ litteræ oſtendunt: & Catholicæ Eccleſiæ traditio ſemper docuit.*

Matt.26. Mar.4. Luc.23. Cle. 11. verſ. alia, namq. de reliq. & ven. Sanct.

Ca-

Caput II.

Cum autem diuina res ſit tam ſancti Sacerdotij miniſterium, conſentaneum fuit, quo dignius, & maiori cum veneratione exerceri poſſet, vt in Eccleſiæ ordinatiſſima diſpoſitione, plures, & diuerſi eſſent miniſtrorum ordines, qui Sacerdotio ex officio deſeruirent: ita diſtributi, vt, qui iam clericali tonſura inſigniti eſsēt per minores ad maiores aſcenderent. Nam non ſolùm de ſacerdotibus, ſed & de Diaconis Sacræ litteræ apertam mentionem faciunt, & quæ maximè in illorum ordinatione attendenda ſunt, grauiſſimis verbis docent, et ab ipſo Eccleſiæ initio ſequentium ordinum nomina, atque vniuſcuiuſque eorum propria miniſteria, Subdiaconi ſcilicet: Acolyti, Exorciſtæ, Lectoris, & Oſtiarij in vſu fuiſſe cognoſcuntur, quamuis non pari gradu; nam Subdiaconatus ad maiores ordines a Patribus, & Sacris Concilijs refertur, in quibus, & de alijs inferioribus frequentiſſimè legimus.

Sup. Seſſ. 22. c. 11. de ſacr. miſſ. 1. Cor. 11. ad Heb. c. translatot de conſt. Inf. can. 3. c. multis. de ætat. & qualit. inf can. 2. & ca. 17. de teſ.

Caput III.

Cum Scripturæ teſtimonia, Apoſtolica traditione, & Patrum vnanimi conſenſu perſpicuum ſit, per ſacram ordinationem, quæ verbis, & ſignis exteriorib. perficitur, gratiam conferri; dubitare nemo debet ordinem eſſe verè, & propriè vnum ex ſeptem Sanctæ Eccleſiæ Sacramentis inquit enim Apoſtolus; Admoneo te: vt reſuſcites gratiam Dei, quæ eſt in te per impoſitionem manuum mearum: non enim dedit nobis Deus ſpiritum timoris, ſed virtutis, & dilectionis, & ſobrietatis.

2. Tim. 3. & Act. 21. cap. a ſubdiacono 93. d. Sy. tiac. Pap. ep. ad Hymeriū c. 9. Conc. Car. 4. c. 2. cū ſeq. ca. ſubdiaco. cum ſeq. 23. d. ca. nullus il 2. 66. diſt. ca. ſi quid eorum c. erubeſcant & ca. nemo. § 2. d. 2. Ti. 4. Sup. Seſſ. 7. can. 9 de ſacr. & inf. c. 2. & ca. diſplicet. eit. med.

Caput IV.

Quoniam verò in Sacramento Ordinis: ſicut, & in Baptiſmo, & Confirmatione: character imprimitur, qui nec deleri, nec auferri poteſt. meritò S. Synodus damnat eorum ſententiam, qui aſſerunt noui Teſtamenti ſacerdotes temporariam tantummodo poteſtatem habere,

bere, & ſemel ritè Ordinatos iterum laicos effici poſſe, ſi verbi Dei miniſterium non exerceant. Quod ſi quis omnes Chriſtiauos promiſcuè noui Teſtamenti ſacerdotes eſſe, aut omnes pari inter ſe poteſtate ſpirituali præditos affirmet; nihil, aliud facere videtur, quàm Eccleſiaſticam Hierarchiam, quæ eſt Caſtrorum acies ordinata, confundere: perinde ac ſi contra B. Pauli doctrinam omnes Apoſtoli, omnes Prophetæ, omnes Euangeliſtæ, omnes Paſtores, omnes ſint Doctores. Proinde ſacroſancta Synodus declarat, præter cæteros Eccleſiaſticos gradus, Epiſcopos, qui in Apoſtolorum locum ſucceßerunt, ad hunc Hierarchicum ordinem præcipuè pertinere, & poſitos, ſicut idem Apoſtolus ait, a Spiritu ſancto regere Eccleſiam Dei, eosq. Presbyteris ſuperiores eſſe, ac Sacramentum Confirmationis conferre, miniſtros Eccleſiæ ordinare, atque alia pleraq. peragere ipſos poſſe, quarum functionum poteſtatem reliqui inferioris Ordinis nullam habent. Docet inſuper Sacroſancta Synodus in ordinatione Epiſcoporum, ſacerdotum, & cæterorum Ordinũ, nec populi, nec cuiuſuis ſæcularis poteſtatis, & magiſtratus conſenſum, ſiue vocationem, ſiue authoritatem ita requiri, vt ſine ea irrita ſit ordinatio, quin potiùs decernit, eos, qui tantummodo a populo, aut ſæculari poteſtate, ac magiſtratu vocati, & inſtituti ad hæc miniſteria exercenda aſcendunt, & qui ea propria temeritate ſibi ſumunt, omnes non Eccleſiæ miniſtros, ſed fures, & latrones, per oſtium non ingreſſos, habendos, eſſe. Hæc ſunt, quæ generatim ſacræ Synodo viſum eſt Chriſti fideles de Sacramento ordinis docere. His autem contraria certis, & proprijs Canonibus in hunc, qui ſequitur, modũ damnare conſtituit, vt omnes, adiuuante Chriſto, fidei regula vtentes, in tot errorum tenebris catholicam veritatem faciliùs agnoſcere, & tenere poſſint.

23. q. 4. c. quo ad. med. de conſ. diſt. 4. Infr. can. 6. 1. Cor. 13. Ie. 5. Epi. 4. ca. cũ ca. iuiun. ct. & ca. ſi cut in vno, de hær. c. in nouo. 21. d. Anac. epiſt. 2. c. eccleſiæ. 5 d. c. quorum vices 68. d. V. 5. 1. epiſt. ad vniuer. Epiſt. Hier. epi. 85. Act. 20. Sup. Seſ. 6. c. 1. de ref. c. diaconi 94 d. Anac. epi. 3. ſup. Seſ. 7. c. 3 de conf. c. quãto ext. de conſuet. Ioan. 10. ca. ordinationes, 1. q. 1. & c. tres. 23. q. 4. c. ſe arum extr. de iur. patr.

De

DE SACRAMENTO ORDINIS.

CANON I.

SI quis dixerit, non eſſe in nouo Teſtamento ſacerdotium viſibile, & externum, vel non eſſe poteſtatem aliquam conſecrandi, & offerendi verum corpus, et ſanguinem Domini, & peccata remittendi, & retinendi: ſed officium tantum, & nudum miniſterium prædicandi Euangelium, vel eos, qui non prædicant, prorſus non eſſe ſacerdotes: anathema ſit.

Sup. ca. 1. Matt. 10. Ioann 20. cap. audiuimus, cum ſeq. 14. q. 1.

CANON II.

Si quis dixerit, præter ſacerdotium non eſſe in Eccleſia Catholica alias ordines, & maiores, & minores, per quos, velut per gradus quoſdam, in ſacerdotium tendatur: anathema ſit.

Sup. ca. 8. in ſingulis, cū ſeq. diſt. 77. ſup. ſeſſ. 6 c. 1. de ref.

CANON III.

Si quis dixerit, Ordinem ſiue ſacram ordinationem non eſſe verè, & propriè Sacramentum a Chriſto Domino inſtitutum, vel eſſe figmentum quodam humanum excogitatum à viris rerum eccleſiaſticarum imperitis, aut eſſe tantum ritum quendam eligendi miniſtros verbi Dei, & Sacramentorum; anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, per ſacram ordinationem nō dari Spiritum ſanctum, ac proinde fruſtra Epiſcopos dicere; Accipe Spiritum ſanctum, aut per eam non imprimi characterem, vel eum, qui ſacerdos ſemel fuit, laicum rurſum fieri; poſſe: anathema ſit.

Sup. cap. 1. Matth. 16. Ioan. 20 ca. vt conſtitueretur d. 50. cap. audiuimus. c. ſeq. 2. q. 1. c. diſgnicet, 23. q. 4. ſup. c. 4. & c. conſultationi extr. de temp. ord.

CANON V.

Si quis dixerit, ſacram Vnctionem, qua Eccleſia in Sancta ordinatione vtitur, non tantùm non requiri, ſed contemnendam, & pernicioſam eſſe, ſimiliter & alias Ordinis ceremonias, anathema ſit.

CANON VI.

Si quis dixerit, in Eccleſia Catholica non eſſe Hierarchiam diuina ordinatione inſtitutam, quæ conſtat,

Anacl. Pap. ep. 3. ſup c. 4.

ex Epiſcopis, Presbyteris, & miniſtris; anathema ſit.

CANON VII.

Anacl.c.4.et ſ.diaconi ſeptem. 93 d. ex Concil. Neoc.c.4.ſupr. c.4.

Si quis dixerit, Epiſcopos non eſſe Presbyteros ſuperiores, vel non habere poteſtatem confirmandi, & ordinandi, vel eam quam habent, illis eße cum Presbyteris communem, vel ordines ab ipſis collatos, ſine populi, vel poteſtatis ſæcularis conſenſu, aut vocatione irritos eße, aut eos, qui nec ab eccleſiaſtica, & canonica poteſtate ritè ordinari, nec miſſi ſunt, ſed aliundè veniunt, legitimos eſſe verbi, & Sacramentorum miniſtros: anathema ſit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Epiſcopos, qui authoritate Romani Pontificis aſſumuntur, non eße legitimos, & veros Epiſcopos, ſed figmentum humanum: anathema ſit.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta Tridentina Synodus reformationis materiam proſequens hæc, quæ ſequuntur, in præſenti decernenda eſſe ſtatuit, & decernit.

Caput I.

Ioan.21. Act. 20. ca. Epheſ. 42.d. c. ſicut 8. q. 1. qui Epiſcopatum 1. q.3. c.præcipue 1.q.2. c. gloria Epiſcopi 12.q.1.

CVm præcepto diuino mandatum ſit omnibus, quibus animarum cura commiſſa eſt, oues ſuas agnoſcere, pro his ſacrificium offerre: verbiq. diuini prædicatione, Sacramentorum adminiſtratione, ac bonorum omnium operum exemplo paſcere: pauperum, aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere, & in cætera munia paſtoralia incumbere, quæ omnia ne quaquam ab ijs præſtari, & impleri poſſunt, qui gregi ſuo non inuigilant, neque aſſiſtunt, ſed mercenariorum more deſerunt, ſacroſancta Synodus eos admonet, & hortatur, vt diuinorum præceptorum memores, factique forma gregis, in iudicio, & veritate paſcant, & regant.

1. Pet.5.

Nè vero ea, quæ de reſidentia ſanctè, et vtiliter iam ante ſub fel.rec. Paulo III. ſancita fuerunt, in ſenſus, à ſacroſanctæ Synodi mente alienos trahantur, ac ſi vigore

illius

illius decreti quinque menſibus continuis abeſſe liceat; illis inhærendo, declarat ſacroſancta Synodus, omnes Patriarchalibus: Primitialibus, Metropolitanis, ac Cathedralibus Eccleſijs quibuſcumque, quocumque nomine, & titulo præfectos, etiam ſi Sanct. Rom. Eccleſ. Cardinales ſint, obligari ad perſonalem in ſua Eccleſia, vel Diœceſi reſidentiam, vbi iniuncto ſibi officio defungi teneantur, neque abeſſe poſſe, niſi ex cauſis, & modis infraſcriptis. Nam cum Chriſtiana charitas, vrgens neceſſitas, debita obedientia, ac euidens Eccleſiæ, vel Reipub. vtilitas aliquos nonnumquam abeſſe poſtulent, & exigant: decernit eadem ſacroſancta Synodus, has legitimæ abſentiæ cauſas a Beatiſ. Rom. Pont. aut a Metropolitano, vel eo abſente, Suffraganeo Epiſcopo antiquiori reſidente, qui idem Metropolitani abſentiam probare debebit, in ſcriptis eſſe approbandas, niſi cum abſentia inciderit propter aliquod munus, & Reip. officium Epiſcopatibus adiunctum: cuius, quoniam cauſæ ſunt notoriæ, & interdum repentinæ, ne eas quidem ſignificari Metropolitano neceſſe erit; ad eumdem tamen cum Concilio prouinciali ſpectabit iudicare de licentijs a ſe, vel à Suffraganeo datis, & videre, ne quis eo iure abutatur: & vt pœnis Canonici errantes puniantur: Intereà meminerint diſceſſuri, ita ouibus ſuis prouidendum, vt quantum fieri poterit, ex ipſorum abſentia nullum damnum accipiant. Quoniam autem, qui aliquantiſper tantùm abſunt, ex veterum Canonum ſententia, non videntur abeſſe, quia ſtatim reuerſuri ſunt, ſacroſancta Synodus vult, illud abſentiæ ſpatium ſingulis annis, ſiue continuum, ſiue interruptum, extra prædictas cauſas, nullo pacto debere duos, aut ad ſummum tres menſes excedere, & habere rationem, vt id æqua ex cauſa fiat, & abſque vllo gregis detrimento, quod an ita ſit, abſcedentium conſcientiæ relinquit, quam ſperat religioſam, & timoratam fore; cum Deo corda pateant: cuius opus non

Sup. Seſſ. 9. de ref. ca. 1. Inf. in Bul. S.D.N. Pij. 3. Super. de ref. pa. 375.

c. de cœtero c. inter quatuor. c. tuæ. & c. relatum de cler. non reſid. ca. ad ſupplicationem de renunc. cap. quorumdã, 74. diſt.

c. cum ex eo de elect. in 6. c. beneficiũ, de reg. eod. l. & c. 2. in fi. ſup. ſeſſ. 6. c. præſentium 7. q. 1. & inf. ſeſ. 24 de re.

4. Reg. 16 & 3. Reg. 8. Baru. 3. Bo. in Can. de quo. 1. Reg. 3.

fraudulenter agere ſuo periculo tenentur. Eoſdem interim admonet, & in Domino hortatur, nè per illius temporis ſpatium Dominici aduentus, Quadrageſimæ, Natiu. Reſurrectionis Domini, Pentecoſtes item, & Corporis Chriſti diebus, quibus refici maximè, & in Domino gaudere Paſtoris præſentia oues debeant, ipſi ab Eccleſia ſua Cathedr. vllo pacto abſint, niſi Epiſcopalia munita in ſua Diœceſi eos aliò vocent.

e ſi quis in clerico 7. q. 2. Conc. Aga. c.64. Conc. Lud.

Si quis autem (quod vtinam numquam eueniat) contra huius decreti diſpoſitionem abſuerit, ſtatuit ſacroſancta Synodus, præter alias pęnas aduerſus non reſidẽtes, ſub Paulo III. impoſitas, & innouatas, ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum pro rata temporis abſentiæ, fructus ſuos non facere, nec tuta conſcientia, alia etiam declaratione nõ ſecuta illos ſibi detineri poſſe: ſed teneri, aut ipſo ceſſante per Superiorem Eccleſiaſticum illos fabricæ Eccleſiarum, aut pauperibus loci erogare: prohibita quacumque conuentione, vel compoſitione, quæ pro fructibus male perceptis appellatur, ex qua etiam prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterentur, non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs cuicumque Collegio, aut fabricæ conceſſis.

Sup. ſeſ.6. de ref. c.1. c.2. c. Conquerente, & fere per tot. de cler. non reſid.

Eadem omninò, etiam quoad culpã, amiſſionem fructuum, & pœnas de curatis inferioribus, & alijs quibuſcumq. qui beneficium aliquod Eccleſiaſticum curam animarum habens, obtinent, ſacroſancta Synodus declarat, & decernit: ita tamen, vt quandocumq. eos, cauſa prius per Epiſcopum cognita, & probata, abeſſe contigerit, Vicarium idoneum, ab ipſo Ordinario approbandum, cum debita mercedis aſſignatione reliquant. Diſcedendi autem licentiam in ſcriptis, gratiſq. concedendam vltra bimeſtre temporis, niſi ex graui cauſa nõ obtineant. Quod ſi per edictum citati etiam non perſonaliter contumaces fuerint, liberum eſſe vult Ordinarijs per cenſuras eccleſiaſticas, & ſequeſtrationem, & ſubtra-

Supra Seſſ.6. de ref. c. 2.

c. Beneficiũ de Reg. in 6.

tractionem fructuum aliaq. iuris remedia, etiam vſq. ad priuationem, compellere: nec executionem hanc quolibet priuilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cuiuſcumque beneficij, pactione, ſtatuto, etiam iuramento, vel quacumq. auctoritate confirmato, conſuetudine, etiam immemorabilis, quæ potius corruptela cenſenda eſt, ſine appellatione, aut inhibitione, etiam in Rom. Curia, vel vigore Eugenianæ Conſtitutionis ſuſpendi poſſe. Poſtremo, tam decretum illud ſub Paulo III. quam hoc ipſum in Concil. Prouincialibus, & Epiſcopalibus publicari, ſancta Synodus præcipit: cupit enim, quę adeò ex paſtorum munere, animarumq. ſalute ſunt, frequenter omnium auribus, mentibuſq. infigi, vt in poſterum, Deo iuuante, nulla temporum iniuria, aut hominũ obliuione, aut deſuetudine aboleantur.

rabilis, & c. ſi. de conſu. extra cum Diuina de princ. Sup. Seſ. 6. de ref. c. 1.

Caput II.

ECcleſijs Cathedralibus, ſeu ſuperioribus, quocumq. nomine, ac titulo præfecti, etiamſi S. R. Eccl. Cardinales ſint, ſi munus conſecrationis intra tres menſes nõ ſuſceperint, ad fructuum perceptorum reſtitutionem teneantur: ſi intra totidem menſes poſtea id facere neglexerint, Eccleſijs ipſo iure ſint priuati. Conſecratio verò, ſi extra Curiam Romanam fiat, in Eccleſia, ad quam promoti fuerint, aut in Prouincia, ſi commodè fieri poterit, celebretur.

Conc. Chal. actio. 17. ca. 25. Conc. Vvor. c. 76. c. quoniam, 75. d. c. quoniam 100. diſt. & ſup. Seſ. 7 c. 7

Caput III.

EPiſcopi per ſemetipſos ordines conferant, quòd ſi ægritudine fuerint impediti, ſubditos ſuos non aliter quam iam probatos, & examinatos ad alium Epiſcopũ ordinandos dimittant.

Inf. c. 8 & 10 ſup. ſeſſ. 14. c. 3. de refor. Conc. Cart. 3. c. 22.

Caput IV.

PRima tonſura non initientur, qui Sacramentum Confirmationis non ſuſceperint, & fidei rudimenta, edocti non fuerint, quique legere, & ſcribere neſciant, & de quibus probabilis coniectura non ſit, eos

c. 1. de temp. ord. in 6. & c. cum contingat, extr. de ætat. & qual.

non ſæcularis iudicij fugiendi fraude, ſed vt Deo fidelem cultum, præſtent, hoc vitæ genus elegiſſe.

Caput V.

c. quando 2. diſt.

AD minores ordines promouẽdi, bonum a Parocho, & à magiſtro ſcholæ, in qua educantur teſtimonium habeat. Hi verò, qui ad ſingulos maiores erunt aſſumendi, per menſem ante ordinationem Epiſcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, vt nominibus, ac deſiderio eorum, qui volent promoueri, publicè in Eccleſia propoſitis, de ipſorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita a fide dignis diligenter inquirat: & litteras teſtimoniales, ipſam inquiſitionem factam continentes, ad ipſum Epiſcopum quamprimum tranſmittat.

Caput VI.

c. indecorũ, extr. de ætat. & qual. inf. c. 18. c. cum in cunctis, §. inferiora, de elect.

c. 1. de elect. coniug. in 6. c. 10. extr. de elec. coniug.

NVllus prima tonſura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus conſtitutus, ante decimum quartum annum beneficium poſſit obtinere. Is etiam fori priuilegio non gaudeat, niſi beneficium Eccleſiaſticum habeat: aut clericalem habitum, & tonſuram deferens, alicui Eccleſiæ ex mandato Epiſcopi inſeruiat, vel in Seminario Clericorum, aut in aliqua Schola, vel vniuerſitate de licentia Epiſcopi, quaſi in via ad maiores ordines ſuſcipiendos verſetur. In clericis verò coniugatis ſeruetur Conſtitutio Bonifacij VIII. qua incipit; Clerici, qui cum vnicis, modo hi clerici alicuius Eccleſiæ, ſeruitio, vel miniſterio ab Epiſcopo deputati, eidem Eccleſiæ ſeruiant, vel miniſtrent, & clericali habitu, & tonſura vtantur, nemini quoad hoc priuilegio, vel conſuetudine, etiam immemorabili, ſuffragante.

Caput VII.

ca. quando 24. diſt.

SAncta Synodus, antiquorum Canonum veſtigij inhærendo, decernit, vt quando Epiſcopus ordinationem facere diſpoſuerit, omnes, qui ad ſacrum miniſteriũ accedere voluerint, feria quarta ante ipſam ordinationem,

Digitized by Google

nem, vel quando Epiſcopo videbitur, ad ciuitatem euocentur. Epiſcopus autem ſacerdotibus, & alijs prudentibus viris, peritis diuinæ legis, ac in eccleſiaſticis ſanctionibus exercitatis, ſibi aſcitis, ordinandorum, genus, perſonam, ætatem, inſtitutionem, mores, doctrinam, & fidẽ diligenter inueſtiget, & examinet.

c. quando, & c. nullus ordinetur, 14. di. ex Conc. Cart. 3. c. 22. c. ſi. diſt. 24.

Caput VIII.

ORdinationes ſacrorum ordinum ſtatutis a iure tẽporibus, ac in Cathedrali Eccleſia vocatis, præſentibuſq. ad id Eccleſiæ Canonis, publice celebrentur: ſi autẽ in alio diœceſis loco præſente Clero, loci, dignior, quantum fieri poterit, Eccleſia ſemper adeatur, vnuſquiſq. autem a proprio Epiſcopo ordinetur. Quòd ſi quis ab alio promoueri petat, nullatenus id ei, etiam cuiuſuis generalis, aut ſpecialis Reſcripti, vel Priuilegij prætextu, etiam ſtatutis temporibus permittatur, niſi eius probitas, ac mores Ordinarij ſui teſtimonio commendentur, ſi ſecus fiat, ordinans a collatione ordinum per annum, & ordinatus a ſuſceptorum ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, ſit ſuſpenſus.

Leo Pap. ep. 79. ca. quod partib. 75. d. Gelaſi. 1. ep. 1. c. 13. c. vlt. 75. d. c. 1. cũ ſeq. de temp. ord. c. ordin. & c. quando 75. d. Conc. Cart. 4. c. 12. Sup. ſeſſ. 14. de ref. ca. 8. & 3. inf. c. 10 Conc. Aur. 3. c. 21. Conc. Aur. 3. c 15. c. 1. 21. q. 29. q. 2. per totã c. 1. cum ſeq. de temp. or. in 6.

Caput IX.

EPiſcopus familiarem ſuum non ſubditum ordinare, non poſſit, niſi per triennium ſecum fuerit commoratus, & beneficium, quamcumque fraude ceſſante, ſtatim, re ipſa, illi conferat, conſuetudine quacumque, etiã immemorabili, in contrarium non obſtante.

Caput X.

ABbatibus, ac alijs quibuſcumq. quãtumuis exemptis, non liceat in poſterum, intra fines alicuius Diœceſis conſiſtentibus, etiam ſi nullius Diœceſis, vel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui regularis ſubditus ſibi non ſit, Tonſuram, vel minores ordines conferre; nec ipſi Abbates, & alij exempti, aut Collegia, vel Capitula quæcumque, etiam Eccleſiarum Cathedralium litteras dimiſſorias aliquibus Clericis ſæcularibus, vt ab alijs

Abbates quos ordines conferre poſſint, cap. quoniam d. 60. ca, cum contingat ext. de ætate, & qual.

ordinentur, concedant: ſed horum omnium ordinatio, ſeruatis omnibus, quæ in huius ſacroſanctæ Synodi decretis continentur, ad Epiſcopos intra quorum Diœceſis fines exiſtant, pertineat: non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs, præſcriptionibus, aut conſuetudinibus, etiam immemorabilibus. Pœnam quoque impoſitam ijs, qui contra huius S. Synodi ſub Paulo III. decretum a Capitulo Epiſcopali, Sede vacante, litteras dimiſſorias impetrant, ad illos, qui eaſdem litteras non a Capitulo, ſed ab alijs quibuſuis, in iuriſdictione Epiſcopi loco Capituli; Sed. vac. ſuccedentibus, obtinerent, mandat extendi: Concedentes autem dimiſſorias contra formam decreti, ab officio, & beneficio per annum ſint ipſo iure ſuſpenſi.

Sup. c. 5. cum ſeq. & inf. c. 22. cum ſeq.

Sup. Seſ. 7. de ref. c. 10.

Caput XI.

Minores ordines ijs, qui ſaltem Latinam linguam intelligant, per temporum interſtitia, niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur, conferantur, vt eò accuratius, quantum ſit huius diſciplinæ pondus, poſſint edoceri: ac in vnoquoq. munere, iuxta præſcriptum Epiſcopi, ſe exerceant, idque in ea, cui adſcripti erunt Eccleſia, niſi fortè ex cauſa ſtudiorum abſint; atque ita de gradu in gradum aſcendant: vt in eis cum ætate vitæ meritum, & doctrina maior accreſcat; quod & bonorum morum exemplum, & aſſiduum in Eccleſia miniſterium, atq. maior erga Presbyteros, & ſuperiores ordines reuerentia, & crebrior, quam ãtea, Corporis Chriſti communio maximè comprobabunt. Cumque hinc ad altiores gradus, & ſacratiſſima myſteria ſit ingreſſus, nemo iis initietur, quem non ſcientiæ ſpes: maioribus ordinibus dignum oſtendat. Hi verò non niſi poſt annum a ſuſceptione poſtremi gradus minorum ordinũ ad ſacros ordines promoueantur, niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ vtilitas, iudicio Epiſcopi, aliud expoſcat.

c in ſing. cũ ſeqq. 77. diſ. Syr. Pap. ep. ad Hy. ca. 9. Ordin. maior. 1. quando, & quib. conferendi inf. c. 17. & c. 2. 15. d. Conc. Tol. 8. c. 8. & c. qui eccleſiaſticis d. 59.

Ca-

Caput XII.

NVllus in poſterum, ad Subdiaconatus ordinem ante uigeſimum ſecundum, ad Diaconatus ante vigeſimum tertium, ad Presbyteratus ante vigeſimumquintum ætatis ſuæ annum promoueatur. Sciant tamen Epiſcopi, non ſingulos, in ea ætate conſtitutos, debere ad hos ordines aſſumi, ſed dignos dumtaxat, & quorum probata uita ſenectus ſit. Regulares quoque nec in minori ætate, nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur; priuilegiis quibuſcumque, quo ad hoc, penitus excluſis.

c. In ſingulis cum multis ſeq. diſt. 77. c. ſubdiaconus cũ ſeq. 77. d. & ca. generalem. de æt. & qual. in Cl.

Caput XIII.

SVbdiaconi, & Diaconi ordinentur, habentes bonum teſtimonium, & in minoribus ordinibus iam probati, ac litteris, & iis quæ ad ordinem, exercendum pertinent inſtructi. Qui ſperent Deo authore, ſe continere poſſe: Eccleſiis, quibus aſcribentur; inſeruiant, ſciantq: maximè decere, ſi ſaltem diebus Dominicis, & ſolemnibus, cum altari miniſtrauerint, ſacram Communionem perceperint. Promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinum, ſi per annum ſaltem in eo non ſint uerſati, ad altiorem gradum; niſi aliud Epiſcopo uideatur, aſcendere non permittantur. Duo ſacri ordines non eodem die, etiam Regularibus, conferantur, priuilegiis, ac indultis quibuſuis conceſſis, non obſtantibus quibuſcumque.

c. quicumq. 87. diſ. Syr. Pap. diſ. epi. ad Gy. c. 9.

Sup. c. 11.

c. litteras, & c. dilectus de temp. ordin.

Caput XIV.

QVi piè, & fideliter in miniſteriis ante actis ſe geſſerint, & ad Presbyteratus ordinem aſſumuntur, bonum habeant teſtimonium: & hi ſint, qui non modo in Diaconatu ad minus annum integrum, niſi ob Eccleſiæ utilitatem, ac neceſſitatem aliud Epiſcopo videretur, miniſtrauerint, ſed etiam ad populum docendũ ea quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem, ac miniſtranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur: atque ita pietate, ac caſtis moribus

Conc. Tol. 4. c. 19. in fi. c. quicumq. 77 d. Sup. c. 11. & 13.

con-

Sup. Seſſ. 22. de obſer. & euit. in cel. miſ. & c. 2. ſac. Miſ.

cōſpicui, vt præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis poſſint expectari. Curet Epiſcopus, vt ij ſaltem diebus Dominicis, & feſtis ſolemnibus, ſi autem curam habuerint animarum, tam frequēter, vt ſuo muneri ſatisfaciant. Miſſas celebrent. Cum promotis per ſaltum, ſi non miniſtrauerint, Epiſcopus ex legitima cauſa poſſit diſpenſare.

Caput XV.

Cle. dudum §. ac deinde de ſepult.

QVamuis Presbyteri in ſua ordinatione à peccatis abſoluendi poteſtatem accipiant, decernit tamen ſancta Synodus, nullum etiam Regularem, poſſe confeſſiones ſæcularium, etiam ſacerdotum, audire: nec ad id idoneum reputari, niſi aut Parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut aliàs idoneus iudicetur; & approbationem, quæ gratis detur, obtineat, priuilegijs, & conſuetudine quacumque etiam immemorabili non obſtantibus.

Caput XVI.

c. neminem 7. diſt. Conc. Chal. c. 6. ca. non oportet. & c. ſi quis verò, 7. q. 1. ex cōc. Nic. 3. c. 15. & 16. ſancto-rum 70. d. c. tuæ, de cler. pereg. conc. Ant. c. 7. cōc. Calc. c. 13. Cōc. Aquiſ. c. 59. & 60. Conc. Epau. c. 6.

CVm nullus debeat ordinari, qui iudicio ſui Epiſcopi non ſit vt ijs, aut neceſſarius ſui Eccleſijs ſancta Synodus veſtigijs ſexti Canonis Concilij Chalcedonenſis inhærendo, ſtatuit, vt nullus in poſterum ordinetur, qui illi Eccleſiæ, aut pio loco, pro cuius neceſſitate, aut vtilitate aſſumitur, non aſcribatur vbi ſuis fungatur muneribus, nec incertis vagetur ſedibus. Quod ſi locum inconſulto Epiſcopo deſeruerit; & ei ſacrorum exercituum interdicatur. Nullus præterea Clericus peregrinus, ſine commendaticijs ſui Ordinarij litteris, ab vllo Epiſcopo ad diuina celebranda, & Sacramenta adminiſtranda admittatur.

Caput XVII.

Conc. Aur. 3. c. 15. c. quoniã, 11. q. 1. c. nullũ, 71. d. c. duobus

VT ſanctorum Ordinum a Diaconatu ad Oſtiariatum functiones, ab Apoſtolorum temporibus in Eccleſia laudabiliter receptæ, & pluribus in locis aliquandiu intermiſſæ, in vſum iuxta ſacros Canones reuocen-

cen-

centur; nec ab hæreticis, tanquam otioſæ, traducantur, illius priſtini moris reſtituendi deſiderio flagrans Sancta Synodus, decernit, vt in poſterum huiuſmodi miniſteria non niſi per conſtitutos in dictis Ordinibus exerceantur: omneſq. & ſingulos Prælatos Eccleſiarum in Domino hortatur, & illis præcipit, vt quantum fieri commodè poterit, in Eccleſijs Cathedralibus, Collegiatis, & in Parochialibus ſuæ Diæceſis, ſi populus frequens, & Eccleſiæ prouentus id ferre queant, huiuſmodi functiones curent reſtituendas, & ex aliqua parte redditum aliquorum ſimplicium beneficiorum, vel fabricæ Eccleſiæ, ſi prouentus ſuppetant, aut vtriuſq. illorum, eas functiones exercentibus ſtipendia aſſignent, quibus ſi negligentes fuerint, Ordinarij iudicio, aut ex parte mulctari, aut in totum priuari poſſint. Quod ſi miniſterijs quatuor minorum Ordinum exercendis Clerici cælibes præſto non erunt: ſuffici poſſint etiam coniugati, vitæ probatæ, dummodo non bigami, ad ea munia obeunda idonei, & qui Tonſuram, & habitum clericalem in Eccleſia geſtent.

præced. c. 2. 25. d. c acco-lytus, exorciſta, c. oſtiarius, & cap. Pſa'm. miſſa, 23. d. ſup. c. 11. Conc. Cart. 4. c. 1. cum ſeq. c. in ſingulis, cum ſeq. diſt. 77.

e. 1. cum ſeq. ext. de big. non. ord.

Caput XVIII.

CVm adoleſcentium ætas, niſi rectè inſtituatur, prona ſit ad mundi voluptates ſequendas, & niſi a teneris annis ad pietatem, & religionem informetur antequam vitiorum habitus totos homines poſſideat, nunquam perfectè, ac ſine maximo, ac ſingulori propemodum Dei omnipotentis auxilio in diſcipiina eccleſiaſtica perſeueret: S. Synodus ſtatuit, vt ſingulæ Cathedrales, Metropolitanæ atq. his maiores Eccleſiæ, pro modo facultatum, & Diæceſis amplitudine, certo puerorum ipſius ciuitatis, & Diæceſis vel eius Prouinciæ, ſi ibi non reperiantur, numerum in collegio ad hoc prope ipſas Eccleſias, vel alio in loco conuenienti, ab Epiſcopo eligendo alere ac religioſè educare, & Eccleſiaſticis diſciplinis inſtituere teneantur. In hoc verò collegio recipiantur, qui ad minimum duodecim annos, & ex legitimo matri-

Gen. 8. conc. Aquiſ. cap. 135. Conc. Lat. ſub Leo X. Seſ. 9. de ref. curiæ, et aliorum, & cõc. Tol. 4. c. 13. ca. 1. 12 q. 1. Aug. de Ciu. Dei. l. 17. ca. 10. 105. Conc. Conſtan. ſeſſ. 41.

monio nati ſint, ac legere, & ſcribere competenter nouerint, & quorum indoles, & voluntas ſpem afferat, eos Eccleſiaſticis miniſterijs perpetuo inſeruituros. Pauperum autem filios præcipuè eligi vult, nec tamen ditiorum excludit, modo ſuo ſumptu alantur, et ſtudium præſeferant Deo, & Eccleſiæ inſeruiendi. Hos pueros Epiſcopos in tot claſſes quot ei videbitur, diuiſos, iuxta eorum numerum ætatem, ac in diſciplina eccleſiaſtica progreſſum, partim cum ei opportunum videbitur, Eccleſiarum miniſtro addicet: partim collegio erudiendos retinebit: alioſque in locum eductorum ſufficiet, ita vt hoc collegium Dei miniſtrorum perpetuum ſeminarium ſit. Vt verò in eadem diſciplina eccleſiaſtica commodius inſtituantur; Tonſura ſtatim, atq. habitu clericali ſemper vtentur; Grammatices, cantus, computi eccleſiaſtici, aliarumque bonorum artium diſciplinam diſcent; ſacram Scripturam, libros eccleſiaſticos, homilias Sanctorum, atque Sacramentorum tradendorum maximè, quæ ad Confeſſiones audiendas videbuntur opportuna, & rituum, ac cærimoniarum formas ediſcent. Curet Epiſcopus, vt ſingulis diebus miſſæ ſacrificio interſint, ac ſaltem ſingulis menſibus confiteantur peccata, & iuxta Confeſſoris iudicium ſumant corpus Domini noſtri Ieſu Chriſti: Cathedrali, & alijs loci Eccleſijs diebus feſtis inſeruiant. Quæ omnia, atque alia ad hanc rem opportuna, & neceſſaria; Epiſcopi ſinguli cum conſilio duorum Canonicorum ſeniorum, & grauiorum, quos ipſi elegerint, prout Spiritus ſanctus ſuggeſſerit, conſtituent: eaque vt ſemper obſeruentur, ſæpius viſitando operam dabunt. Diſcolos, & incorrigibiles, ac malorum morum ſeminatores acriter punient, eos etiam ſi opus fuerit expellendo, omniaque impedimenta auferentes, quæcumque ad conſeruandum, & augendum tam pium, & ſanctum inſtitutum pertinere videbuntur diligenter curabunt.

Et

Et quia ad collegij fabricam inſtituendam, et ad mercedem præceptoribus, & miniſtris, ſoluendam, & ad alendam iuuentutem, & ad alios ſumptus certi redditus erunt neceſſarij, vltra ea, quæ ad inſtituendos, vel alendos pueros ſunt in aliquibus eccleſijs, & locis deſtinata, quæ eo ipſo huic Seminario ſub eadem Epiſcopi cura applicata cenſeantur, ijdem Epiſcopi cum conſilio duorum de Capitulo, quorum alter ab Epiſcopo, alter ab ipſo Capitulo eligatur, itemque duorum de Clero ciuitatis, quorum quidem alterius electio ſimiliter ad Epiſcopum, alterius verò ad Clerum pertineat, ex fructibus integris menſæ Epiſcopalis, & Capituli, & quarumcũque dignitatum, perſonatuum, officiorum, præbendarum, portionum, Abbatiarum, & Prioratuum, cuiuſcumque Ordinis, etiam Regularis, aut qualitatis, vel cõditionis fuerint, & Hoſpitalium, quæ dantur in titulum, vel adminiſtrationem, iuxta Conſtit. Concil. Viennenſis, quæ incipit.

Quia contingit: & beneficiorum quorumcumque etiam Regularium, etiam ſi Iuriſpatronatus, cuiuſcumque fuerint, etiam ſi exempta, etiam ſi nullius Diœceſis, vel alijs Eccleſiis, Monaſterijs, & Hoſpitalibus, & aliis quibuſuis locis pijs, etiam exemptis, annexa, & ex fabricis eccleſiarum, & aliorum locorum, etiam ex quibuſcumque aliis eccleſiaſticis redditibus, ſeu prouentibus, etiam aliorum Collegiorum, in quibus tamen Seminaria diſcentium, vel docentium ad commune eccleſiæ bonum promouendum actu non habentur; hæc enim exempta eſſe voluit. præterquam ratione redditũum, qui ſuperflui eſſent vltra conuenientem ipſorum Seminariorum ſuſtentationem, ſeu corporum, vel cõfraternitatum, quæ in nonnullis locis Scholæ appellantur, et omnium Monaſteriorũ, non tamen mendicantiũ, etiã ex decimis quacumq. ratione ad laicos ex quibus ſubſidia eccleſiaſtica ſolui ſolent, & milites cuiuſcumq. Militiæ,

e. quia contingit de ſre l.do. in Cle.

c.fi.de magi. & c. cum ex eo, de elect. in 6. cap. de quibuſdam 3. diſt.

aut

aut Ordinis pertinentibus (fratribus S. Ioannis Hieroſolymitani dumtaxat exceptis) partem aliquam, vel portionem detrahent, & eam portionem ſic detractam, necnon beneficia aliquot ſimplicia cuiuſcumque qualitatis, & dignitatis fuerint, vel etiam præſtimonia, vel præſtimoniales portiones nuncupatas, etiam ante vacationem ſine cultus diuini, & illa obtinentium præiudicio, huic Collegio applicabunt: & incorporabunt. Quod locum habeat, etiam ſi beneficia ſint reſeruata, vel effecta; nec per reſignationem ipſorum beueficiorum, vniones, & applicationes ſuſpendi, vel vllo modo impediri poſſint, ſed omninò quacumque vacatione, etiam ſi in Curia effectũ ſuum ſortiantur, & quacumque Conſtitutione tam obſtante. Ad hanc autem portionem ſoluendam, beneficiorum, dignitatum, perſonatuum, & omnium, & ſingulorum ſupra commemoratorum poſſeſſores, non modò pro ſe: ſed pro penſionibus, quas alijs forſan ex dictis fructibus ſoluerent, retinendo tamen pro rata quidquid pro dictis penſionibus illis erit ſoluendum, ab Epiſcopo loci per cenſuras eccleſiaſticas, ac alia iuris remedia cõpellantur, etiam vocato ad hoc, ſi videbitur, auxilio brachij ſæcularis, quibuſuis, quoad omnia, & ſingula ſupradicta, priuilegijs, exemptionibus, etiam ſi ſpecialem derogationem requirerent, conſuetudine etiam immemorabili, & quauis appellatione, & allegatione, quæ executionem impediat, non obſtantibus. Succedente verò caſu: quo per vniones effectum ſuum ſortientes, vel alter Seminarium ipſum, in totum, vel in partem dotatum reperiatur, tunc portio ex ſingulis beneficijs, vt ſupra, detracta, & incorporata ab Epiſcopo, prout res ipſa exegerit, in totum, vel pro parte remittatur. Quòd ſi cathedralium, & aliarum maiorum Eccleſiarum Prælati in hac Seminarij erectione, eiuſque conſeruatione negligentes fuerint, ac ſuum portionem ſoluere detractauerint; Epiſcopum Archiepiſcopus, Archiepiſcopum, &

Supe-

Superiores Synodus prouincialis acriter corripere, eoſq. ad omnia ſupradicta cogere debeat, & vt quamprimùm hoc ſanctum, & pium opus, vbicumq. fieri poterit: promoueatur, ſtudioſè curabit. Rationes autem redituum huius Seminarij Epiſcopus annis ſingulis accipiat, præſentibus duobus a Capitulo, & totidem a Clero ciuitatis deputatis.

Deinde, vt cum minori impenſa huiuſmodi ſcholis inſtituendis prouideatur, ſtatuit S. Synodus, vt Epiſcopi, Archiepiſcopi, Primates, & alij locorũ Ordinarij ſcholaſterias obtinentes, & alios, quibus eſt lectionis, vel doctrinæ munus annexum ad docendum in ipſis ſcholis inſtituendos, per ſeipſos, ſi idonei fuerint, alioquin per idoneos ſubſtitutos, ab eiſdem ſcholaſticis eligendos, & ab Ordinarijs approbandos, etiam per ſubtractionem fructuum cogant, & compellant. Quòd ſi iudicio Epiſcopi digni non fuerint; alium, qui dignus ſit, nominent, omni appellatione remota. Quod ſi neglexerint, Epiſcopus ipſe deputet. Docebunt autem prædicti, quæ videbuntur Epiſcopo expedire. De cætero verò officia, vel dignitates illæ quæ ſcholaſteriæ dicuntur, non niſi Doctoribus, vel Magiſtris, aut licentiatis in ſacra pagina, aut in iure Canonico, & alijs perſonis idoneis, & qui per ſeipſos id munus explere poſſint, conferantur, & aliter facta prouiſio nulla ſit, & inualida, non obſtantibus quibuſuis priuilegijs, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Si verò in aliqua prouincia Eccleſiæ tanta paupertate laborent, vt Collegium in aliquibus erigi non poſſit: Synodus Prouincialis, vel Metropolitanus cum duobus antiquioribus Suffraganeis in Eccleſia Metropolitana, vel alia prouinciæ Eccleſia commodiori, vnum, aut plura Collegia, prout opportunum iudicabit, ex fructibus duarum, aut plurimum Eccleſiarum, in quibus ſingulis Collegium commodè inſtitui non poteſt, erigenda curabit, vbi pueri illarum Eccleſiarum educentur.

In

Digitized by Google

In Eccleſijs autem, amplas Diœceſes habentibus, poſſit Epiſcopus vnum vel plura in Diœceſis, prout ſibi opportunum videbitur: habere Seminaria; quæ tamen ab illo vno, quod in ciuitate erectum, & conſtitutum fuerit in omnibus dependeat.

Poſtremò, ſi vel pro vnionibus, ſeu proportionum taxatione, vel aſſignatione, & incorporatione, aut qualibet alia ratione difficultatem aliquam oriri contigerit, ob quam huius Seminarij inſtitutio, vel conſeruatio impediretur, aut perturbaretur: Epiſcopus cum ſupra deputatis, vel Synodus prouincialis pro regionis more, pro Eccleſiarum, & beneficiorum qualitate, etiam ſupraſcripta, ſi opus fuerit, moderando, aut augendo, omnia, & ſingula, quæ ad felicem huius Seminarij profectum neceſſaria, & opportuna videbuntur, decernere, ac prouidere valeat.

Indictio futuræ Seſſionis.

INſuper eadem ſacroſancta Tridentina Synodus, proximam futuram Seſſionem in diem decimam ſextam menſis Septembr. indicit, in qua agetur de Sacramento Matrimonij, et de alijs, ſi qua erunt ad doctrinam fidei pertinentia, quæ expediri poſſint: item de prouiſionibus Epiſcopatuum, dignitatum, aliorumque beneficiorũ eccleſiaſticorũ, ac de diuerſis reformationis articulis.

Prorogata fuit ſeſſio vſque ad diem 11. Decembr. 1563.

SESSIO XXIV.

Quæ eſt viii. ſub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 11. Nouembris 1563.

Doctrina de Sacramento Matrimonij.

Gen. 2. 3. Eſdr. 4. *MAtrimonij perpetuum indiſſolubilemq. nexum primus humani generis parens diuini Spiritus in-*

inſtinctu pronunciauit, cum dixit: Hoc nunc os ex oſſibus meis, & caro de carne mea: quamobrem relinquet homo patrem ſuum, & matrem, & adhærebit uxori ſuę & erunt duo in carne una.

Hoc autem uinculo duos, tantummodo copulari, & coniungi, Chriſtus Dominus apertiùs docuit, cum poſtrema illa uerba, tamquam a Deo prolata, referens, dixit. Itaque iam non ſunt duo, ſed una caro, ſtatimque eiuſdẽ nexus firmitatem ab Adamo, tãto ante pronunciatam, his uerbis confirmauit. Quod ergo Deus coniunxit homo non ſeparet.

Gratiam uero, quæ naturalem illum amorem perficeret, & indiſſolubilem unitatem confirmaret, coniugeſq. ſanctificaret, ipſe Chriſtus uenerabilium Sacramentorum inſtitutor, atque perfector, ſua nobis paſſione promeruit: quod Paulus Apoſt. innuit, dicens: Viri diligite uxores ueſtras, ſicut Chriſtus dilexit Eccleſiam, & ſe ipſum tradidit pro ea; mox ſubiungens, Sacramentum hoc magnum eſt: ego autem dico in Chriſto, & in Eccleſia. Cum igitur Matrimonium, in lege Euangelica ueteribus conubiis per Chriſtum gratia præſtet, meritò inter nouæ legis Sacramenta annumerandum ſancti Patres noſtri, Concilia, & uniuerſalis Eccleſiæ traditio ſemper docuerunt, aduerſus quam impii homines huius ſeculi inſanientes nõ ſolùm perperam de hoc uenerabili Sacramento ſenſerunt, ſed de more ſuo, prætextu Euangelii libertatem carnis introducentes, multa ab Eccleſiæ Catholicæ ſenſu, & ab Apoſtolorum temporibus probata conſuetudine aliena, ſcripto, & uerbo aſſeruerunt, nõ ſine magna Chriſti fidelium iactura: quorum temeritati ſancta: & uniuerſalis Synodus cupiens occurrere, inſigniores prædictorum ſchiſmaticorum hæreſes, & errores: ne plures ad ſe trahat pernicioſa eorum contagio, exterminandos duxit, hos in ipſos hæreticos, eorumque errores decernentes anathematiſmos.

Eph. 5.
1. Cor. 6.
c. fraternitatis, 15. q. 10.
c. debitum de big. c. 1. in prin. de coniug. leg.
Matt. 19.
Marc. 10.
1. Cor. 6.
Eph. 5.
c. ſunt qui. 27. q. 2. ca. ſi. 22 q. 1. ca. de conſ. & affi.
c. Martinus, de cog ſpir.
c. deinde 26. d. c. an quod & c Deus. 33 q. 1. c. puto. 32. q. 5. inter corporalis, de tranſ. ep. c. nemo in ſi. 1. q. 4.
Epu. 5. in ſi.
ca. debitum, de big.
Eph. 5.
Conc. Flor. ſub Eug. IV. c. ad abolẽdam de hęr.

Digitized by Google

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

CANON I.

Mat. 10. Mar. 8 Epheſ. 5. c. ad abolẽdam de hęr.

SI quis dixerit, Matrimonium non eſſe verè, & propriè vnum ex ſeptem legis Euangelicæ Sacramentis à Chriſto Domino inſtitutum, ſed ab hominibus in Eccleſia inuentum, neque gratiam conferre: anathema ſit.

CANON II.

Matt. 19. c. ſi quis. 32. d. 1. tot. tit. de ſponſ. duorum. c. gaudemus. de diuort. Conc. Conſ. 6. c. 88.

Si quis dixerit, licere Chriſtianis plures ſimul habere vxores, & hoc nullâ lege diuina eſſe prohibitum; anathema ſit.

CANON III.

Leuit. 18 ca. pietas omnium 30. q. 3. conc. Tol. 2. c. 5. 35. q. 2 & 3. per totam, c. non dec, de conſang. & affi. inf. c. 1. & 5. de ref. matr.

Si quis dixerit, eos tantùm conſanguinitatis, & affinitatis gradus, qui in Leuitico exprimuntur, poſſe impedire matrimonium contrahendum, & dirimere contractum, nec poſſe Eccleſiam in nonnullis illorum diſpenſare, aut conſtituere, vt plures impediant, & dirimant; anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, Eccleſiam non potuiſſe conſtituere impedimenta matrimonium dirimentia, vel in ijs conſtituendis erraſſe: anathema ſit.

CANON V.

c. de illa, cũ ſeq. de diu. c. 1. de infidel. b. de cõſang. & aff. inf. c. 7. c. cõmiſſum de ſponſ.

Si quis dixerit, propter hæreſim, aut moleſtam cohabitationem, aut affectatam abſentiam a coniuge, diſſolui poſſe matrimonij vinculum: anathema ſit.

CANON VI.

Si quis dixerit, matrimonium ratum, non conſummatum, per ſolemnem Religionis, profeſſionem alterius cõiugum non dirimi: anathema ſit.

CANON VII.

Matt. 10. Luc. 16. 1. Cor. 7. ca. placuit. cum multis ſeq 34 q 7.

Si quis dixerit, Eccleſiam errare, cum docuit, & docet, iuxta Euangelicam, & Apoſtolicam doctrinã propter adulterium alterius coniugum matrimonij vinculum non poſſe diſſolui, & vtrumque, vel etiam innocentem, qui cauſam adulterio nõ dedit, non poſſe, altero con-

iuge

iuge viuente, aliud matrimonium contrahere, mœcharique eum, qui dimiſſa adultera, aliam duxerit, & eam, quæ dimiſſo adulterio, alij nupſerit; anathema ſit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Eccleſiam errare, cum ob multas cauſas ſeparationem inter coniuges, quo ad torum, ſeu quo ad cohabitationem, ad certum, incertumue tempus fieri poſſe decernit: anathema ſit.

CANON IX.

Si quis dixerit, Clericos in ſacris ordinibus conſtitutos, vel Regulares, caſtitatem ſolemniter profeſſos, poſſe matrimonium contrahere, contractumque validum eſſe, non obſtante lege Eccleſiaſtica, vel voto, & oppoſitũ nil aliud eſſe, quàm damnare matrimonium: poſſeq. omnes contrahere matrimonium, qui non ſentiunt ſe caſtitatis, etiam ſi eam vouerint, habere donum: anathema ſit, cum Deus id rectè petentibus non deneget, nec patiatur nos ſupra id, quod poſſumus, tentari.

CANON X.

Si quis dixerit, ſtatum coniugalem anteponendum eſſe ſtatui virginitatis, vel cælibatus, & non eſſe melius, ac beatiùs manere in virginitate, aut cælibatu, quàm iungi matrimonio; anathema ſit.

CANON XI.

Si quis dixerit, prohibitionem ſolemitatis nuptiarũ certis anni temporibus ſuperſtitionem eſſe tyrannicam, ab ethnicorum ſuperſtitione profectam: aut benedictiones, & alias cærimonias, quibus Eccleſia in illis vtitur, damnauerit, anathema ſit.

CANON XII.

Si quis dixerit, cauſas matrimoniales non ſpectare ad iudices eccleſiaſticos; anathema ſit.

c. de diuot Conc. Mil. c. 17.
Conc. Aph. c.6.
c. aliter. 41. d. c. presb. 17. d. & per totũ. 7. q. 1 per totam ext. qui cle. vel vouẽ. per totum.
Conc. Car. 4. c. 104.
Conc. Matiſcon. cap. 4. cum ſim.
1. Co. 10. c. 1. §. iur. gen. 40 d. cap. inter hæc ſciendũ de pæn. d. 2.
Matt. 19.
1. Cor. 7 in fi. c. nuptiæ, 37. q. 1. cap. qui ſi tit. 33. q 9. ca. commiſſum, de ſponſ. c. nuptiarum 27. q. 1. cap. ſic enim, §. quidat. 28. q 1.
Apoc. 14. inf. in c. 10. diffusè.
Conc. Lat. c. 52. multorum. 35. q 6. c. 1. in fi. de conſan. & affin. ca. accedentib. de exceſ. prel. c. auditis, de præſcrip.

Decretum de reformat. Matrimonij.

Caput I.

Matrimonium, fiat libero conſenſu, conſenſus parentũ non requiritur. c non omnis c. honorantur, & c. fin. 31. q. 1. c. aliter, & c. noſtrates, 1. q. 5. ca videtur, qui matr. acc. poſſ. Conc. Tol. 2. ca. 10. cap. erubeſcat. 32 d. In cap. 51. & in ca. cum inhibitio de cland. deſp.

TAmetſi dubitandum non eſt clandeſtina matrimonia libero contrahentium conſenſu facta, rata, & verá eſſe matrimonia, quamdiu Eccleſia ea irrita non fecit, & proinde iure damnandi ſint illi, vt eos S. Synodus anathemate damnat, qui ea vera, ac rata eſſe negãt quique falsò affirmant, matrimonia a filijs familias, ſine conſenſu parentum contracta, irtita eſſe, & parentes ea rata, vel irrita facere poſſe; nihilominus S. Dei Eccleſia ex iuſtiſſimis cauſis illa ſemper deteſtata eſt, atque prohibuit. Verum, cum S. Synodus animaduertat prohibitiones illas propter hominum inobedientiam iam non prodeſſe, & grauia peccata perpendat, quæ ex eiſdem clandeſtinis coniugis ortum habent, prẹſertim verò eorum, qui in ſtatu damnationis permanent, dum priore vxori, cum qua clam contraxerant, relicta, cum alia palam contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio viuunt: cui malò cum ab eccleſia, quæ de occultis non iudicat ſuccurri non poſſit: niſi efficacius aliquod remediũ adhibeatur; idcircò ſacri Lateranenſis Concilij ſub Innocentio III. celebrati, veſtigijs inhærendo, præcipit, vt in poſterum, antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho, tribus continuis diebus feſtiuis in Eccleſia inter Miſſarum ſolemnia publicè denuncietur, inter quos matrimonium ſit contrahendum, quibus denunciationibus factis, ſi nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonij in facie Eccleſiæ procedatur; vbi Parochus viro, & muliere interrogatis, & eorum mutuo conſenſu intellecto, vel dicat; Ego vos in matrimonium coniungo, in nomina Patris, & Filij, & Spiritus ſancti: vel alijs vtatur verbis, iuxta receptum vniuſcuiuſque prouinciæ ritum. Quòd ſi aliquando probabilis fuerit ſuſpicio: matrimonium malitioſè impediri poſſe, ſi tot præceſſe-

c. fi. 31. q. 2.

Matrimonium præſente Parocho, & teſti bus contrahendum.

ceſſerint denunciationes : tunc vel vna tantùm denunciatio fiat, vel ſaltem Parocho, & duobus, vel tribus teſtibus præſentibus matrimonium celebretur; deinde ante illius conſummationem denunciationes in Eccleſia fiant; vt ſi aliqua ſubſunt impedimenta, faciliùs detegantur; niſi Ordinarius ipſe expedire iudicauerit, vt prædictæ denunciationes remittantur: quod illius prudentiæ, & iudicio Sancta Synodus relinquit. Qui aliter, quàm Præſente Parocho, vel alio ſacerdote, de ipſius Parochi, ſeu Ordinarij licentia, & duobus, vel tribus teſtibus matrimonium contrahere attentabunt, eos S. Synodus ad ſic contrahendum omninò inhabiles reddit, & huiuſmodi contractus irritos, & nullos eſſe decernit, prout eos præſenti decreto irritos facit, & annullat. Inſuper Parochum, vel alium ſacerdotem, qui cum minore teſtium numero, & teſtes, qui ſine Parocho, vel ſacerdote huiuſmodi contractui interfuerint, necnon ipſos contrahentes grauiter arbitrio Ordinarij puniri præcipit. Prætereà, eadem ſancta Synodus hortatur, vt coniuges ante benedictionem ſacerdotalem in templo ſuſcipiendam, in eadem domo non cohabitent: ſtatimque benedictionem a proprio Parocho fieri; neq. a quoquam, niſi a Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam alij ſacerdoti concedi poſſe: quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, quæ potiùs corruptela dicenda eſt, vel priuilegio non obſtante.

ca. videtur. 13. q. c. Coniuges a Parocho benedictionem accipiant. c. aliter. 30. q 6 Conc. Car. 4. c. 13 c. ſponſas, d. 23 & ca. aliter. & c. ſponſus, 30 q. 5 Cal. Pap. ep. & vel conditiones, & c. 1. cũ multis ſeq. 30. q. 5. q. de coniugali 27. q. 1

Quòd ſi Parochus, vel alius ſacerdos, ſiue regularis, ſiue ſæcularis ſit, etiamſi id ſibi ex priuilegio, vel immemorabili conſuetudine licere contendat, alterius Parochiæ ſponſos, ſine illorum Parochi licentiam matrimonio coniungere, aut benedicere auſus fuerit; ipſo iure tãdiu ſuſpenſus maneat, quamdiu ab Ordinario eius Parochi, qui matrimonio intereſſe debebat, ſeu a quo benedictio ſuſcipienda erat, abſoluatur. Habeat Parochus librum, in quo coniugum, & teſtium nomina, diemque

In lib. matrimonia.

deſcribatur. Coniuges ãte conſummationem matrimonij confiteantur, & Euch. accipiant.

Cognatio ſpiritualis, quæ, & inter quos in baptiſmo contrahatur, c. ſciſcitatur, cum ſeq. 30. q. 4. ca. non plures, de conſecr. d. 4. & ca. quamuis de cogn. ſpir. in 6. in Catechiſ. de conſecr. d. 4. ca. ſup. quib. c. pyſtacium & ca. fin. 30. q. 3. c. 8. ſup. eod. & fere per tot. de cogn. ſpir. c. 1. co. ti. in 6. Vide inf. bul. S. D. N. Pij V. ſuper decla. huius decr. pag. 268. & eiuſdem declarationem pa. 272. cap. quamuis, de cognat. ſpir. in 6.

& locum contracti matrimonij deſcribat, quem diligenter, apud ſe cuſtodiat. Poſtremò S. Synodus coniuges hortatur, vt antequam contrahant, vel ſaltem triduo ante matrimonij conſummationem ſua peccata diligẽter cõfiteantur, & ad ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum piè accedãt. Si quæ prouinciæ alijs, vltra prædictas, laudabilibus conſuetudinibus, & cærimonijs hac in re vtuntur, eas omninò retineri S. Synodus vehementer optat. Nè verò hæc tam ſalubria præcepta quemquam lateant, Ordinarijs omnibus præcipit, vt cum primùm potuerint, curent hoc decretum populo publicari, ac explicari in ſingulis ſuarum Diœceſum Parochialibus Eccleſijs, idq. in primo anno quàm ſæpiſſimè fiat, deinde verò quoties expedire viderint. Decernit inſuper, vt huiuſmodi decretum in vnaquaq. Parochia ſuum robur poſt triginta dies habere incipiat, a die primæ publicationis, in eadem Parochia factæ numerando.

Caput II.

Docet experientia, propter multitudinem prohibitionum, multoties in caſibus prohibitis ignoranter contrahi matrimonia, in quibus, vel non ſine magno peccato perſeueratur, vel ea nõ ſine magno ſcandalo dirimuntur. Volens itaq. S. Synodus huic incommodo prouidere, & a cognationis ſpiritualis impedimento incipiens, ſtatuit, vt vnus tantum, ſiue vir, ſiue mulier, iuxta ſacrorum Canonum inſtituta, vel ad ſummum vnus, & vna baptizatum de baptiſmo, ſuſcipiant, inter quos, ac baptizatum ipſum, & illius patrem, & matrem, necnon inter baptizantem, & baptizatum, baptizariq. patrem, ac matrem tantum ſpiritualis cognatio contrahatur. Parochus antequam ad baptiſmum conferendum accedat, diligenter ab ijs, ad quos ſpectabit, ſciſcitetur, quem, vel quos elegerint, vt baptizatum de ſacro fonte ſuſcipiant, & eum, vel eos tantum ad illum ſuſcipiendũ admittat, & in libro eorum nomina deſcribat; doceatq.

eos, quam cognationem contraxerint, nè ignorantia ulla excuſari ualeant. Quòd ſi alij, ultra deſignatos, baptizatum tetigerint, cognationem ſpiritualem nullo pacto contrahant, conſtitutionibus in contrarium facientibus non obſtantibus. Si Parochi culpa, uel negligentia ſecus factum fuerit: arbitrio Ordinarij puniatur.

Ea quoque cognatio, quæ ex Confirmatione contrahitur, confirmantem, & confirmatum, illiuſque patrem, et matrem, ac tenentem non egrediatur; omnibus inter alias perſonas huius ſpiritualis cognationi impedimentis omninò ſublatis.

Cognatio quæ contrahatur in cõfirmatione, c. ad audientiam, & cap. ſponſam, cũ ib. non deſponſ. S. Th. in q. additis ad 3. q. 55. a. & Sot. l. 4. ſent. d. 41. q. vni. art. 1. & 3. in fin. Vide etiam inf. bul. D. N. Pij V. ſu. decl. huius decre. p. 274.

Caput III.

IVſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum: ubi ſponſalia quacumque ratione ualida non erunt, S. Synodus prorſus tollit: vbi autem valida fuerint, primũ gradum non excedant; quoniam in vlterioribus gradibus, iam non poteſt huiuſmodi prohibitio abſq. diſpendio obſeruari.

Caput IV.

PRæterea S. Synodus, eiuſdem, & alijs grauiſſimis de cauſis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractum inducitur, & matrimonium poſtea factum dirimit ad eos tantum, qui in primo, & ſecundo gradu coniunguntur, reſtringit, in vlterioribus vero gradibus ſtatuit, huiuſmodi affinitatẽ matrimonium poſtea contractum non dirimere.

Cognatio, quæ proueniat ex fornicatione, c. quædam cũ multis ſeq. 32. qu. 7 & toto tit. de eo qui cogn. conſang. Vx. ſuę, vide inf. bul. S. D. N. Pij V. ſup. decl. huius decr. p. 270. & eiuſdem declarationem. pa. 270

Caput V.

SI quis intra gradus prohibitos ſcienter matrimoniũ contrahere præſumpſerit; ſeparetur, & ſpe diſpenſationis conſequendæ careat, idq. in eo multò magis locũ habeat, qui non tantum matrimonium contrahere, ſed etiam conſummare auſus fuerit. Quòd ſi ignoranter id fecerit, ſi quidem ſolemnitates requiſitas in contrahẽdo matrimonio neglexerit, eiſdem ſubijciatur pœnis. Non enim dignus eſt, qui Eccleſiæ benignitatem facilè

c. fi. § pen. de cla. deſp. Clem. vn. de conſ. & affi. Matr. quando, & quomodo ſeparetur, c. fin. de immun.

experiatur, cuius ſalubria præcepta temere contempſit. Si verò ſolemnitatibus adhibitis impedimētum aliquod poſtea ſubeſſe cognoſcatur, cuius ille probabilem ignorantiam habuit: tunc faciliùs cum eo, & gratis diſpenſari poterit. In contrahendis matrimonijs, vel nulla omninò detur diſpenſatio, vel rarò, idq. ex cauſa, & gratis concedatur. In ſecundo gradu numquam diſpē etur, niſi inter magnos Principes, & ob publicam cauſam.

eccl. ca. quia fruſtra. de vſu

In matrimonio quā do diſpenſandum.

Caput VI.

Marrimonium inter raptorem & raptam nullum, & eorum pœnæ. c. fin. de rapt. c. puel. lis. 32 q. 1. Conc. Chal. c. 17. Conc. Vvor. c. 27. Exo. 21. c. 2. de adu.

DEcernit S. Synodus, inter raptorem, & raptam, quamdiu ipſa in poteſtate raptoris, manſerit, nullum poſſe conſiſtere matrimonium. Quod ſi rapta a raptore ſeparata, & in loco tuto: & libero cōſtituta, illum in virum habere conſenſerit, eam raptor in uxorem habeat: & nihilominus raptor ipſe, ac omnes illi conſiliū, auxilium, & fauorem præbentes, ſint ipſo iure excommunicati, ac perpetuò infames, omniumque dignitatum incapaces: & ſi Clerici fuerint, de proprio gradu decidant. Teneatur præterea raptor mulierem raptam, ſiue eam in uxorem duxerit, ſiue non duxerit, decenter arbitrio iudicis dotare.

Caput VII.

Vaghi ad matrimoniū non recipiēdi.

MVlti ſunt, qui vagantur, & incertas habēt ſedes &, vt improbi ſunt ingenii, prima vxore relicta aliam, & plerumque plures, illa viuente, diuerſis in locis ducunt, cui morbo cupiens ſancta Synodus occurrere, omnes, ad quos ſpectat paternè monet, nè hoc genus hominum uagantium ad matrimonium facilè precipiant, magiſtratus etiam ſæculares hortatur, vt eos ſeuerè coerceant. Parochis autem præcipit, nè illorum matrimonijs interſint, niſi prius diligentem inquiſitionem fecerint, & re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.

Conc. Col. par. 7. c. 45. Rom. 8.

Ca-

Caput VIII.

GRaue peccatum eſt, homines ſolutos concubinas habere; grauiſſimum verò, & in huius magni ſacramenti ſingularem contemptum admiſſum, vxoratos quoque in hoc damnationis ſtatu uiuere, ac audere eas quandoque domi, etiam cum vxoribus alere, & retinere. Quare, vt huic tanto malo ſancta Synodus opportunis remedijs prouideat: ſtatuit huiuſmodi concubinarios tam ſolutos, quàm vxoratos, cuiuſcumque ſtatus, dignitatis, & conditionis exiſtant, ſi poſtquam ab Ordinario, & iam ex officio, ter admoniti ea de re fuerit, concubinas non eiecerint, ſeque ab earum conſuetudine non ſeiunxerint, excommunicatione feriendos eſſe: a qua non abſoluantur, donec re, ipſa admonitioni factæ paruerint. Quòd ſi in concubinatu per annum, cenſuris neglectis, permanſerint: contra eos ab Ordinario ſeuerè pro qualitate criminis procedatur. Mulieres, ſiue coniugatæ, ſiue ſolutæ, quæ cum adulteris, ſeu concubinarijs publicè uiuunt, ſi ter admonitæ non paruerint, ab Ordinarijs locorum, nullo etiam requirente, ex officio grauiter pro modo culpæ puniātur, & extra oppidum, uel Diœceſim, ſi id eiſdem Ordinarijs videbitur, inuocato ſi opus fuerit, brachio ſæculari, eyciantur; alijs pœnis contra adulteros, & concubinarios inflictis, in ſuo robore permanentibus.

Concubinariorum pœna. Inf. Seſſ. 25. c. 14. de ref. Conc. Roma ſub Nic. I in fin.

Caput IX.

ITa plerumque temporalium Dominorum, ac Magiſtratuum mentis oculos terreni affectus, atq. cupiditates excæcant, ut uiros, & mulieres ſub eorum iuriſdictione degentes, maximè diuites, vel ſpem magnæ hæreditatis habentes, nimis, & pœnis adigant cum ijs matrimonium inuitos contrahere, quos ipſi Domini, uel Magiſtratus illis præſcripſerint. Quare, cum maximè nefarium ſit, matrimonii libertatem uiolare, & ab eis iniurias naſci, a quibus iura expectantur, præcipit Sancta Sy-

Matrimonii libertas non impedienda. c. cum locit. c. requiſiuit. & c. Gemma de ſpon. c. fi. in fin. 31. q. 2 & c. fi. 36 q.

Synodus omnibus cuiuſcumque gradus, dignitatis, & conditionis exiſtant, ſub anathematis pena, quam ipſo facto incurrant, ne quouis modo directè, uel indirectè ſubditos ſuos, uel quoſcumque alios cogant, quo minùs liberè matrimonia contrahant.

Caput X.

Conc. Laodic. can. 52. Conc. Salegustad. c. 3.

AB aduentu Domini noſtri Ieſu Chriſti uſq. in diem Epiphaniæ, & a feria quarta Cinerum uſque ad octauam Paſchatis incluſiuè, antiquas ſolemnium nuptiarum prohibitiones diligenter ab omnibus obſeruari ſancta Synodus præcipit: in alijs uerò temporib. nuptias ſolemniter celebrari permittit; quas Epiſcopi, ut ea, qua decet, modeſtia, & honeſtate fiant, curabunt: ſancta enim res eſt matrimonium, & ſanctè tractandum.

Decretum de reformatione.

EAdem ſacroſancta Synodus reformationis materiam proſequens, hæc in præſenti Seſſione ſtatuenda decernit,

Caput I.

Sup. de ref. Seſſ. 6 c. 1. Seſſ. 7. c. 1. Seſſ. 22. c. 2. de ref.

SI in quibuslibet Eccleſiæ gradibus prudenter, ſcienterque curandum eſt, ut in Domini domo nihil ſit inordinatum, nihilque præpoſterum: multo magis elaborandum eſt, ut in electione eius, qui ſupra omnes gradus conſtituitur, non erretur: nam totius familiæ Domini ſtatus, & ordo nutabit, ſi quod requiritur in corpore, non inueniatur in capite. Vnde etſi aliàs ſancta Synodus de promouendis ad Cathedrales, & ſuperiores Eccleſias nonnulla utiliter decreuit: hoc tamen munus huiuſmodi eſſe cenſet, ut, ſi pro rei magnitudine expendatur, numquam ſatis cautum de eo uideri poſſit. Itaque ſtatuit, ut, cum primùm Eccleſia uacauerit, ſupplicationes, ac preces publicè, priuatimque habeantur, atque a Capitulo per Ciuitatem, & Diœceſim indicantur, quibus Clerus populuſque bonum a Deo paſtorem ualeat impetrare. Omnes uerò, & ſingulos, qui ad promotionem

præ-

præficiendorum, quodcumque ius, quacumque ratione à Sede Apoſtol. habent, aut alioquin operam ſuam præſtant, nihil in ijs pro preſenti temporum ratione innouando, hortatur, & monet vt in primis meminerint, nihil ſe ad Dei gloriam, & populorum ſalutem vtilius poſſe facere, quam ſi bonos paſtores, & Eccleſiæ gubernandæ idoneos promoueri ſtudeant: eoſque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, niſi quos digniores, & Eccleſiæ magis vtiles ipſis iudicauerint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium ſuggeſtionibus; ſed eorum exiſtentibus meritis, præfici diligenter curauerint, & quos ex legitimo matrimonio natos, & uita, ætate, doctrina, atque alijs omnibus qualitatibus præditos ſciant, quæ iuxta Sacros Canones, & Tridentinæ huius Synodi decreta requirũtur. Quoniam verò in ſumendo de prædicti omnibus qualitatibus graui, idoneoque bonorum, & doctorum uirorum teſtimonio, non vniformis ratio vbiq. ex nationum, populorum, ac morum varietate poteſt adhiberi; mandat Sancta Synodus, vt in prouinciali Synodo per Metropolitanum habenda, præſcribantur, quibuſque locis, & prouincijs propria examinis, ſeu inquiſitionis, aut instructionis facieudæ forma, Sanctiſs. Rom. Pontificis arbitrio approbanda, quæ magis eiſdem locis vtilis, atque opportuna eſſe videbitur: ita tamen, vt cum deinde hoc examen, ſeu inquiſitio de perſona promouenda perfecta fuerit: ea in inſtrumentum publicum redacta, cum toto teſtimonio, ac profeſſione fidei ab eo facta, quam primum ad Sanctiſ. Rom. Pont. Omninò tranſmittatur, vt ipſe Summus Pontifex, plena totius negotij, ac perſonarum notitia habita, pro gregis Dominici commodo de illi, ſi idonei per examen, ſeu per inquiſitionem factam reperti fuerint, Eccleſijs poſſit vtilius prouidere. Omnes verò inquiſitiones, informationes, teſtimonia, ac probationes, quæcumque de promouendo qualitatibus, & Eccleſiæ ſtatu a quibuſcum-

ca. cum in cunctis, &c. cum nobis olim, de ele. Couc. Lat. ſub Leo X. de ref Curię in princ. Seſſ 9. cum alie ſup. ſeſſ. 22. de ref. c. 2

S.D.N. Pius IV. in Bull. ſuper forma iuram. profeſ. fidei infr. p. 109.

cumque, etiam in Rom. Curia habitæ, per Cardinalem, qui relationem facturus erit in Conſiſtorio, & alios tres Cardinales diligenter examinentur, ac relatio ipſa Cardinalis relatoris, & trium Cardinalium ſubſcriptione roboretur, in qua ipſi ſinguli quatuor Cardinales affirment, ſe adhibita accurata diligentia, inueniſſe promouendos qualitatibus a iure, & ab hac Sancta Synodo requiſitis, præditos; ac certò exiſtimare ſub periculo ſalutis æternæ, idoneos eſſe, qui Eccleſiis præficiantur, ita vt relatione in vno Conſiſtorio facta, quo maturiùs interea de ipſa inquiſitione cognoſci poſſit, in aliud Conſiſtorium iudicium differatur, niſi aliud Beatiſſimo Pontifici videbitur expedire. Ea verò omnia, & ſingula, quæ de Epiſcoporum præficiendorum vita, ætate, doctrina, & ceteris qualitatibus aliàs in eadem Synodo conſtituta ſunt, decernit eadem etiam in creatione Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, etiam ſi Diaconi ſint, exigenda, quos ſanctiſſimus Romanus Pontifex ex omnibus Chriſtianitatis nationibus quantum commodè fieri poterit, prout idoneos repererit, aſſumet. Poſtremò eadem Sācta Synodus, tot grauiſſimis Eccleſ. incommodis commota, non poteſt non commemorare nihil magis Eccleſiæ Dei eſſe neceſſariū, quàm vt Beatiſſimus Romanus Pontifex, quam ſollicitudinem vniuerſæ Eccleſiæ ex muneris ſui officio debet, eam hic potiſſimum impendat, vt lectiſſimos tantum ſibi Cardinales aſciſcat, & bonos maximè atque idoneos Paſtores ſingulis Eccleſiis præficiat idque eo magis, quod ouium Chriſti ſanguinem, quæ ex malo neglıgētium, & ſui officii immemorum Paſtorum regimine peribūt, D. N. Ieſus Chriſtus de manibus eius ſit requiſiturus.

In dictis locis.

Sup. Seſſ. 6. & 7. c. 1. de ref. & Seſſ. 22. cap. 2. de ref. & Seſſ. 23. de ſacr. ord. de ref.

Sup. Seſſ. 6. c. 1. de ref. Act. 26. ca. Eph. 42. d. ſup. Seſ. 6. de ref. c. 8.

Conc. prouincialia renouanda, & quon. Conc. ſol. 3. c. 18. c. concilia. 17. diſt. c. de concilijs, & cap propter eccleſiaſticas cum ſeq. 18. diſt. c. ſicut olim de acc.

Caput II.

Prouincialia, Concilia, ſicubi omiſſa ſunt pro moderandis moribus, corrigendis exceſſibus, controuerſiis componendis, aliiſque ex ſacris Canonibus permiſſis reuo-

reuocentur. Quare Metropolitani per ſeipſos, ſeu illis legitimæ impeditis, Coepiſcopus antiquior intra annum ad minus a fine præſentis Concilij, & deinde quolibet ſaltem triennio poſt Octauam Paſchæ Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſeu alio commodiori tempore pro more Prouinciæ, non prætermittat Synodum in prouincia ſua cogere: quo Epiſcopi omnes, & alij, qui de iure, vel conſuetudine intereſſe debent, exceptis iis, quibus cum imminenti periculo transfretandum eßet, conuenire omnino teneantur. Nec Epiſcopi comprouinciales prætextu cuiuslibet conſuetudinis ad Metropolitanam Eccleſiam in poſterum accedere inuiti compellantur. Idem Epiſcopi, qui nulli Archiepiſcopo ſubiiciuntur, aliquem vicinum Metropolitanum ſemel eligant, in cuius Synodo prouinciali cum aliis intereſſe debeant, & quæ ibi ordinata fuerint, obſeruent, ac obſeruari faciant in reliquis omnibus eorum exemptio, & priuilegia ſalua, atque integra maneant. Synodi quoque Diœceſanæ quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes; qui alias ceſſante exemptione, intereſſe deberent, nec Capitulis generalibus ſubduntur accedere teneantur; ratione tamen Parochialium, aut aliarum ſæcularium Eccleſiarum etiam annexarum, debeant ii, qui illarum curam gerunt, quicumq. illi ſint, Synodo intereſſe. Quòd ſi in his, tam Metropolitani, quam Epiſcopi, & alii ſupraſcripti negligentes fuerint, pœnas ſacris Canonib. ſancitas incurrant.

Conc. Arel. 3.c.1. Conc. Lat. ſeb Leo X. Seſſ. 10. Syn. Greg. ca. 18. Conc. Nic. c. 5. Conc An. c. 10. Int. ſeſ. 25. c. 2. de re.

Conc. Tarr. c 8. & Conc. Aga. c. 71. & c. ſicut olim de acc. c. annis, cum ſeq. 4. diſt. Diſt. 18. fere per totam. Conc. Aur. 5 c. 18. Conc. Tarr. c. 7. Conc. Conſ. 6. c. 8. Conc. Aur. 3. c. 1. ſi quis autem cum ſeq. 18. diſt. Conc. Tol. c. 35. Viſitationes quomodo fieri debeat, & quando, & à quibus.

Caput III.

Patriarchæ, Primates, Metropolitani, & Epiſcopi propriam Diœceſim per ſeipſos, aut ſi legitimè impediti fuerint, per ſuum generalem Vicarium, aut Viſitatorem, ſi quotannis totam propter eius latitudinem viſitare non poterunt, ſaltem maiorem eius partem, ita tamen, vt tota biennio per ſe, vel Viſitatores ſuos compleatur, viſitare non prætermittant. A Metropolitanis

verò,

verò, etiam poſt plenè viſitatam propriam Diœceſim, nõ viſitentur Cathedrales Eccleſiæ, neq; diœceſes ſuorum comprouincialium, niſi cauſa cognita, & probata in Cõcilio prouinciali. Archidiaconi autem, Decani, & alij inferiores, in ijs Eccleſijs vbi hactenus viſitationem exercere legitimè conſueuerunt, debeant quidem, aſſumpto notario, de conſenſu Epiſcopi deinceps per ſeipſos tãtum ibidem viſitare. Viſitatores etiam a Capitulo deputandi, vbi Capitulum ius viſitandi habet, prius ab Epiſcopo approbentur: ſed non ideo Epiſcopus, vel eo impedito, eius Viſitator eaſdem Eccleſias ſeorſum ab his viſitare prohibeatur: cui ipſi Archidiaconi, vel alij inferiores, viſitationis factæ infra menſem rationem reddere, & depoſitiones teſtium, ac integra acta ei exhibere teneantur: non obſtantibus quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, atque exemptionibus, & priuilegijs quibuſcumque. Viſitationem autem omniũ iſtarum præcipuus ſit ſcopus, ſanam, orthodoxamq. doctrinam, expulſis hæreſibus inducere, bonos mores tueri, prauos corrigere, populum cohortationibus, & admonitionibus ad religionem, pacem innocentiamque accendere, cætera, prout locus, tempus, & occaſio feret, ex viſitantium prudentia ad fidelium fructum conſtituere. Quæ vt faciliùs feliciuſq. ſuccedant; monentur prædicti omnes, & ſinguli, ad quos viſitatio ſpectat, vt paterna charitate, Chriſtianoque zelo omnes amplectantur, ideoque modeſto contenti equitatu, famulatuque ſtudeant, quàm celerrimè, debita tamen cum diligentia, viſitationem ipſam abſoluere. Itemque caueant, ne inutilib. ſumptibus cuiquam graues, oneroſi ve ſint; ne ve ipſi, aut quiſquam ſuorum quidquam procurationis cauſa pro viſitatione, etiam teſtamentorum ad pios vſus, præter id, quod ex relictis pijs iure debetur, aut alio quouis nomine nec pecuniam, nec munus quodcumque ſit, etiam qualitercumque offeratur, accipiant: non obſtante quacum-

ca. 3 §. ſanè, de cenſi in 6. §. Florentinnm 87. d.

Conc. Brac. 2. c. 2. Conc. Tici. verſ. ſtatuimus etiam ne Epiſcopi c. cauendum & c. inter cetera 10. q. 3 & ca. cum Apoſtolos. de cenſib. c. exigit, de cenſib. in 6.

cum-

cumque conſuetudine etiam immemorabili; exceptis tamen victualibus, quæ ſibi ac ſuis frugaliter, moderateque pro temporis tantum neceſſitate, & non vltra, erunt miniſtranda. Sit tamen in optione eorum, qui viſitantur, ſi malint ſoluere, id quod erat ab ipſis antea ſolui certa pecunia taxata, conſuetum, an verò prædicta victualia ſubminiſtrare, ſaluo item iure conuentionum antiquarum cum monaſterijs, alijſve pijs locis, aut Eccleſijs non Parochialibus inito: quod illæſum permaneat. In ijs verò locis, ſeu Prouincijs, vbi conſuetudo eſt, vt nec victualia, nec pecunia, nec quidquam aliud a viſitatoribus accipiatur, ſed omnia gratis fiant; ibi id obſeruetur. Quod ſi quiſquam (quòd abſit) aliquid amplius in ſupradictis omnibus caſibus accipere præſumpſerit, is præter dupli reſtitutionem intra menſem faciendam, alijs etiam pœnis iuxta conſtitutionem, Concilij generalis Lugdunen. quæ incipit: Exigit, nec non, & alijs pœnis in Synodo prouinciali arbitrio Synodi abſq. vlla ſpe veniæ mulctetur. Patroni verò in ijs, quæ ad Sacr. adminiſtrationem ſpectant, nullatenus, ſe præſumant ingerere, neque viſitationi ornamentorum Eccl. aut bonorum ſtabilium, ſeu fabricarum prouentib. immiſceant, niſi quatenus id eis ex inſtitutione, ac fundatione competat, ſed Epiſcopi ipſi hæc faciant, & fabricarum redditus in vſus Eccleſiæ neceſſarios, & vtiles, prout ſibi expedire magis uiſum fuerit: expendi curent.

c. exigit. de cenſi. in 6.

Sup. ſeſſ. 23. ca. 9. de ref. & cap. 1.10. q.3.3

Caput IV.

Prædicationis munus proprium Epiſcoporum Sup. Seſ. 5. de ref. c. 2. Côc. Cart. 1. c. 10. Conc. Rhe. c. 14. e Epiſcopus nullâ r:i. 88. d.

PRædicationi, munus, quod Epiſcoporum præcipuum eſt cupiens ſancta Synodus, quo frequentius poſſit ad fidelium ſalutem exerceri, Canones, aliàs ſuper hoc editos, ſub fel. rec. Paulo III. aptiùs præſentium temporum uſui accommodando, mandat, ut in Eccleſia ſua ipſi per ſe aut ſi legitimè impediti fuerint, per eos, quos ad prædicationis munus aſſument: in alijs autem Eccleſijs per Parochos, ſiue ijs impeditis, ex alios ab Epiſco-

po,

po impenſis eorum, qui eas præſtare, vel tenentur, vel ſolent deputandos in ciuitate, aut in quacumq. parte Diœceſis cenſebunt expedire, ſaltem omnibus Dominicis, & ſolemnibus diebus feſtis; tempore autem Ieiuniorum Quadrageſimæ, & Aduentus Domini quotidie, vel ſaltem tribus in hebdomada diebus, ſi ita oportere duxerint, Sacras Scripturas, Diuinamque legem annuncient, & alias, quotieſcumque id opportune fieri poſſe iudicauerint Moneatque Epiſcopus populum diligenter, teneri unumquemque Parochiæ ſuæ intereſſe, vbi commodè id fieri poteſt, ad audiendum eorum uerbum Dei. Nullus autem ſæcularis, aue regularis, etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum, contradicẽte Epiſcopo prædicare præſumat. Idem etiam ſaltem Dominicis, & alijs feſtiuis diebus pueros in ſingulis Parochÿs fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, & parentes, diligenter ab iis, ad quos ſpectabit, doceri curabunt; & ſi opus ſit, etiam per cenſuras Eccleſiaſticas compellent; non obſtantibus priuilegiis, & conſuetudinibus. In reliquis ea, quæ de prædicationis munere ſub eodẽ Paulo III. decreta fuerunt, ſuum robur obtineant.

Conc. Arel. c. 10. Conc. Lat. ſub In. III. ca. 10. c. inter cetera de offi. ord. Conc. Mag. c. 5. Sy. Gre. 49. c. non liceat. 95. d. c. excommun. § quia verò, de hæret. Sup. Seſſ. 5. c. 2. de ref.

Sup. Seſſ. 5. 2 de ref.

Caput V.

CAuſæ criminales grauiores contra Epiſcopos, etiã hæreſis (quod abſit) quæ depoſitione, aut priuatione dignæ ſunt, ab ipſo tantum Summo Rom. Pontifice cognoſcantur, & terminentur. Quod ſi eiuſmodi ſit cauſa, quæ neceſſariò extra Rom. Curiam ſit committenda: nemini prorſus ea committatur, niſi Metropolitanis, aut Epiſcopis, a Beatiſſimo Papa eligendis. Hæc verò commiſſio, & ſpecialis ſit, & manu ipſius Sanctiſſimi Pontificis ſignata. nec unquam plus his tribuat, quam ut ſolum facti inſtructionem ſumant, proceſſumque conficiant, quem ſtatim ad Romanum Pontificem tranſmittant, reſeruata eidem Sanctiſſimo ſententia definitiua. Cætera aliàs ſub fel. rec. Iulio III. ſuper his decreta, nec- non

c. ad abolendam, & c. ex coniecemus ibi. §. damnati vero, de hæret. & ca. quo iure. 5. diſt.

non & conſtitutio ſub Innocentio III. in Concilio generali, quæ incipit: Qualiter & quando, quam Sancta Synodus in præſenti innouat, ab omnibus obſeruetur. Minores verò criminales cauſæ Epiſcoporum in Concilio tantum prouinciali cognoſcantur, & terminentur, vel à deputandis, per Conc. prouinciale.

Sup. Seſſ. 11. de ref. ca. 6. extr. de accuſ. ca. qualiter, & quãdo, il 2.

Caput VI.

Liceat Epiſcopis in irregularitatibus omnibus, & ſuſpenſionibus, ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea: quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentioſum, diſpenſare, & in quibuſcumq. caſibus occultis, etiam Sedis Apoſtolicæ reſeruatis, delinquentes quoſcumq: ſibi ſubditos in Diœceſi ſua per ſeipſos, aut Vicarium, ad id ſpecialiter deputandum, in foro conſcientiæ gratis abſoluere, impoſita pœnitentia ſalutari. Idem, & in hæreſis crimine in eodẽ foro conſcientiæ eis tantũ, non eorũ Vicarijs ſi permiſſũ.

Epiſcopi in quib. cauſis diſpenſare poſſint, cap. miror, & c. contumaces 50. d. c. erga, 1. q. 1. c. at ſi cle. 1. de iud. & ca. nuper de ſent. excom. c. ſacro. de ſent. excom.

Caput VII.

Vt fidelis populus ad ſuſcipienda Sacramenta maiori cũ reuerentia, atq; animi deuotione accedat, præcipit ſancta Synodus Epiſcopis omnibus, vt non ſolũ: cum hæc per ſeipſos erunt populo adminiſtranda, prius illorum vim, & vſum pro ſuſcipientium captu explicẽt, ſed etiam idem à ſingulis Parochis piè, prudenterque, etiam lingua vernacula, ſi opus ſit, & commodè fieri poterit, ſeruari ſtudeant iuxta formam à ſancta Synodo in Catechæſi, ſingulis Sacramentis præſcribendam, quam Epiſcopi in vulgarem linguam fideliter verti, atq. a Parochis omnibus populo exponi curabunt; necnon vt inter Miſſarum ſolemnia, aut diuinorum celebrationem ſacra eloquia, & ſalutis monita eadem vernacula lingua ſingulis diebus feſtis, vel ſolemnibus, explanent, eademq; in omnium cordibus, poſtpoſitis inutilibus quæſtionibus, inſerere, atq. eos in lege Domini erudire ſtudeant.

Inf. Seſſ. ſio. in princ. ſu. Seſſ. 22. de ſacrif. Miſſæ cap. 8.

Caput VIII.

1\. Tim. 5. ca. ſed illud. 45. in c. fi. pec. cauerit. ver. ergo 2. q. 1.

APoſtolus monet, publicè peccantes palam eſſe corripiendos. Quando igitur ab aliquo publicè, & in multorum conſpectu crimen commiſſum fuerit, vnde alios ſcandalo offenſos, commotoſque fuiſſe non ſit dubitandum: huic condignam pro modo culpæ pænitentiam publicè iniungi oportet, vt quos exemplo ſuo ad malos mores prouocauit, ſuæ emendationis teſtimonio ad rectã reuocet vitam. Epiſcopus tamen publicæ hoc pænitentiæ genus in aliud ſecretum poterit commutare, quando ita magis iudicauerit expedire. In omnibus etiam Cathedralibus Eccleſijs, vbi id commodè fieri poterit: pænitentiarius aliquis cum vnione præbendæ proximè vacaturæ, ab Epiſcopo inſtituatur, qui Magiſter ſit, vel Doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel iure Canonico, & annorum quadraginta, ſeu alias, qui aptior pro loci qualitate reperiatur, qui dum Confeſſiones in Eccleſia audiet, interim præſens in choro cenſeatur.

c. Pœnitentes & c. in capite, cum ſeq. 20. diſt.

Caput IX.

Sup. ſeſ. 6. de refor. c. 4. & ſeſſ. 7. de re. c. 8. & Seſ. 21 de ref. c. 8.

QVæ alias ſub felic. recor. Paulo III. & nuper ſub Beatiſſimo Domino Noſtro Pio IV. in hoc eodem Concilio de adhibenda ab ordinarijs diligentia in beneficiorum etiam exemptorum viſitatione conſtituta ſunt eadem etiam in ijs Eccleſiis ſæcularibus obſeruentur, quæ in nullius Diœceſi eſſe dicuntur, vt ab Epiſcopo, cuius Cathedralis Eccleſia eſt proximior, ſi id conſtet, alioquin ab eo, qui ſemel in Concilio Prouinciali a Prælato loci illius electus fuerit, tamquam Sedis Apoſtolicæ delegato, viſitentur: non obſtãtibus priuilegijs, & conſuetudinibus, quibuſcumque, etiam immemorabilibus.

Caput X.

EPiſcopi, vt aptiùs quem regunt, populum poſſint in officio, atque obedientia continere: in omnibus ijs, quæ ad viſitationem, ac morum correctionem ſubditorum ſuorum ſpectant, ius, & poteſtatem habeant, etiam

tam-

tamquam Apoſtolicæ Sedis delegati, ea ordinandi moderandi puniendi, & exequendi, iuxta Canonum ſanctiones quæ illis ex prudentia ſua pro ſubditorum emẽdatione, ac Diœceſis ſuæ vtilitate neceſſaria videbuntur. Nec in his, vbi de viſitatione aut morum correctione agitur, exemptio aut nulla inhibitio, appellatio, ſeu querela, etiam, ad Sedem Apoſtolicam interpoſita, executionem eorum, quæ ad his mandata decreta aut iudicata fuerint, quoquomodo impediat, aut ſuſpendat.

Sup. Seſſ. 12. de ref. cap. 1. & seſſ. 13. de ref. c. 1.

Caput XI.

QVoniam priuilegia, & exemptiones, quæ varijs titulis plериſque conceduntur, hodie perturbationẽ in Epiſcoporum iuriſdictione, excitare, & exemptis occaſionem laxioris vitæ præbere dignoſcuntur, decernit Sancta Synodus, vt ſi quando iuſtis grauibus, & fere neceſſarijs ſuadentibus cauſis, aliquos honorarijs titulis Protonotariatus, Acolythatus Comitis Palatini, Capellani Regij, aut alijs huiuſmodi in Rom. Curia, vel extra inſignibus decorandos eſſe placuerit, nec non alios, cuicumque monaſterio oblatos, vel quomodocunque addictos, aut ſub nomine ſeruientium militijs, ſeu monaſterijs, hoſpitalibus, collegijs; aut quocumque alio titulo aſſumi; nihil ex ijs priuilegijs detractum eſſe Ordinarijs intelligatur, quo minus ij, quibus, ea iam conceſſa ſunt, vel in poſterum concedi contigerit, ipſis Ordinarijs tamquam Apoſt. Sedis delegatis, plene in omnibus, & quo ad Capellanos regios iuxta conſtit. Innoc. III. quæ incip. Cum Capellæ ſubiecti exiſtant; exceptis tamen ijs, qui prædictis locis, aut militijs actu ſeruiunt, & intra eorum ſepta, ac domos reſident; ſubque eorum obedientia viuunt, ſiue ijs, qui legitime, & ſecundum regulam earumdem militiarum profeſſionem fecerint, de qua Ordinario conſtare debeat; non obſtantibus priuilegijs quibuſcumque, etiam Relig. S. Io. Hieroſolymitani, & aliarum militiarum. Quæ verò priuilegia reſidentibus in Cur. Rom.

Sup. Seſſ. 6. cap. 3.

ca. cũ capel. ext. de pri.

c. d uina, de priu. in extrau. commun.

vigore Eugenianæ Conſt. aut familiaritatis Card. competere ſolent: ea in ijs, qui beneficia Eccleſiaſt. obtinent, ratione prædictorum beneficiorum minimè intelligātur: ſed Ordinarij iuriſdictioni ſubiecti permaneant; non obſtantibus quibuſcumq. inhibitionibus.

Caput XII.

CVm dignitates in Eccleſiis præſertim cathedralibus, ad conſeruandam, augendamque eccleſiaſticam diſciplinam fuerint inſtitutæ vt qui eas obtinerent, pietate præcellerent, alijſque exemplo eſſent, atq. Epiſcopos opere, & officio iuuarent; meritò qui ad eas vocantur, tales eſſe debent, qui ſuo muneri reſpondere poſſint. Nemo igitur deinceps ad dignitates quaſcumque quibus animarum cura ſubeſt, promoueatur, niſi qui ſaltem 25. ſuæ ætatis annum attigerit, & in clericali ordine verſatus, doctrina ad ſuum munus exequendum neceſſaria ac morum integritate commendetur: iuxta Conſtit. Alexandr. III. in Concil. Later. promulgatam, quæ incipit: cum in cunctis. Archidiaconi etiam, qui oculi dicuntur epiſcopi, ſint in omnib. Eccleſiis, vbi fieri poterit, Mag. in Theolog. ſeu Doct. aut Licentiati in iure Canonico. Ad cæteras, autem dignitates, vel perſonatus, quibus animarum cura nulla ſubeſt, Clerici alioquin idonei, & 22. ann. non minores aſciſcantur. Prouiſi etiam de beneficijs, quibuſcumque, curam animarum habentibus, teneantur à die adeptæ poſſeſſionis, ad minus intra duos menſes in manib. ipſius Epiſcopi, vel, eo impedito, coram generali eius Vicario, ſeu Officiali Orthodoxæ ſuæ fidei publicam facere profeſſionem, & in Rom. Eccleſiæ obedientia ſe permanſuros ſpondeant, ac iurent. Prouiſi autem de Canonicatib. & dignitatibus in Eccleſiis Cathedralibus, non ſolùm coram Epiſcopo, ſeu eius officiali, ſed etiam in Capitulo id facere teneantur: alioquin prædicti omnes prouiſi vt ſupra, fructus non faciant ſuos, nec illis poſſeſſio ſuffragetur. Neminem

c. licet, c. nō cum ſeq. de ele. in 6. c. 1. de ref. c. cum in cunctis, de ele. Cle. 1. epiſt. 1. ad Iac. & epiſt. 3. Anaclet. epiſt. 1. cap. Diaconi 93. d. & cap. 24. hæc. de of. Arch.

Inſ. in bul. S. D. N. Pij IV. ſup. formam iura. prof. fidei.

minem etiam deinceps ad dignitatem, canonicatum, aut portionem recipiant, niſi qui eo ordine ſacro, aut ſit initiatus, quem illa dignitas, præbenda, aut portio requirit, aut in tali ætate, vt infra tempus a iure, & ab hac ſancta Synodo ſtatutum initiari valeat. In omnibus verò Eccleſiis Cathedralibus omnes Canonicatus, ac portiones, habeant annexum ordinem Presbyterij, Diaconatus, vel Subdiaconatus, Epiſcopus autem cum conſilio Capituli deſignet, ac diſtribuat, prout viderit expedire, quibus quiſque ordo ex ſacris annexus in poſterum eſſe debeat ita tamen, vt dimidia ſaltem pars Presbyteri ſint; cæteri verò Diaconi, aut Subdiaconi. Vbi verò conſuetudo laudabilior habet, vt plures, vel omnes ſint Presbyteri omninò obſeruetur. Hortatur etiam Sancta Synodus, vt in prouincijs, vbi id commodè fieri poteſt, dignitates omnes, & ſaltem dimidia pars Canonicatuũ in Cathedralibus Eccleſiis, & Collegiatis inſignib. conferantur tantum Magiſtris, vel Doctoribus, aut etiam Licentiatis in Theologia, vel iure Canonico.

ext. de ſumma Trin. & fide Cath. per tot. c. licet cap. & c. cum ex eo. de elect. in 6. Supr. Seſſ. 7. de ref. c. 12. c. 3. cum ſeq. ext. de ætat. & qua. c. in Eccleſ. ext. de conſ.

Præterea, obtinentibus in eiſdem Cathedralibus, aut Collegiatis, dignitates Canonicatus, præbendas, aut portiones, non liceat vigore cuiuslibet ſtatuti, aut conſuetudinis vltra tres menſes ab eiſdem eccleſiis quolibet anno abeſſe: ſaluis nihilominus earum eccleſiis conſtitutionibus, quæ longius ſeruitij tempus requirunt, alioquin anno primo priuetur vnuſquiſq. dimidia parte fructuũ, quos ratione etiam præbendæ, ac reſidentiæ fecit ſuos. Quod ſi iterùm eadem fuerit vſus negligentia, priuetur omnib. fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit, Creſcente verò contumacia, contra eos iuxta Sacrorum Canonum Conſtitutiones, procedatur. Diſtributiones vero, qui ſtatis horis interfuerint, recipiant: reliqui, quauis colluſione, aut remiſſione excluſa, his careant iuxta Bonifacij VIII. decretum, quod incipit: conſuetudinem, quod Sancta Synodus in vſum reuocat, non obſtantibus

Sup. Seſſ. 23. de ref. c. 1.

Sup. Seſ. 5. c. 1. de ref. c. 1 de cle. non reſid.

c. licet. & c. extirpandæ §. qui vero, de præbenda, quia nonnulli, de cle. non-reſi. Conc. Tur. cap. 8. Conc. Aga. can. 55. qui incipit Epiſc. c. Epiſcopum 34. d. tot. tit. de vita & hon. cle. extra in 6. & in Cle.

quibuſcumque ſtatutis, & conſuetudinibus. Omnes vero diuina per ſe, & non per ſubſtitutos compellantur obire officia: & epiſcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, ad ſiſtere, & in ſeuire, atq. in Choro ad pſallendum inſtituto, hymnis, & Canticis Dei nomen reuerenter, diſtincte, deuoteque laudare, Veſtitu inſuper decenti, tam in Eccleſia, quàm extra aſſidue vtantur ab illicitiſque venationibus aucupiis, choreis, tabernis, luſibuſque: abſtineant, atq. ea morum integritate polleant, vt merito Eccleſ. Senatus dici poſſit. Cætera, quæ ad debitum in diuinis officijs regimen ſpectant, deq. congrua in his canendi ſeu modulandi ratione, de certa lege in choro conueniendi, & permanendi ſimulque de omnibus Eccl. miniſtris, quæ neceſſaria erunt, & ſi qua huiuſmodi: Synodus prouincialis, pro cuiuſque Prouinciæ vtilitate, & moribus certam cuique formulam præſcribet. Intereà verè Epiſcopus non minus, quam cum duobus Canonicis, quorum vnus ab Epiſcopo, alter a Capitulo eligatur, in ijs, quæ expedire videbuntur poterit prouidere.

Caput XIII.

Sup. ſeſſ. 7. de ref. c. 6. & 7. ſeſſ. 24. de re. c. 9. & infr. c. 15.

QVoniam pleræq. Cathedrales Eccleſiæ tam tenuis redditus ſunt, & anguſtæ, vt Epiſcopali dignitati nullo modo reſpondeant, neque Eccleſiarum neceſſitati ſufficiant; examinet Concilium prouinciale, vocati ijs, quorum intereſt, & diligenter expendat, quas propter anguſtias, tenuitatemque vicinis vnire, uel nouis prouentibus augere expediat, confectaque de præmiſſis inſtrumenta, ad ſummum Rom. Pont. mittat quibus inſtructus Summus Pontifex ex prudentia ſua, prout expedire iudicauerit, aut tenues inuicem uniat, aut aliqua acceſſione ex fructibus augeat. Interim uerò, donec prædicta effectum ſortiantur, huiuſmodi Epiſcopis, qui fructuum ſubuentione pro Diœceſis ſuæ tenuitate indigent, poterit de beneficijs aliquibus, dum tamen curata

c. vnio. 10. q. 5. c. & temporis, cum ſeq. 10. q. 1.

non

non ſint, nec dignitates, ſeu Canonicatus, & præbendæ, Monaſteria, in quibus viget regularis obſeruantia; vel quæ Capitulis generalibus, & cæteris Viſitatoribus ſubduntur, à Summo Rom. Pont. prouideri. In Parochialibus etiam Eccleſiis, quarum fructus æquè ad eo exigui ſunt, vt debitis nequeant oneribus ſatisfacere, curabit Epiſcopus, ſi per beneficiorum vnionem, non tamen regularium, id fieri non poſſit, vt primitiarum, vel decimarum aſſignatione, aut per Parochianorum Symbola, ac collectas, aut qua commodiori ei videbitur ratione, tantum redigatur, quod pro Rectoris, aut parochiæ neceſſitate decenter ſufficiat. In vnionibus verò quibuslibet, ſeu ex ſupradictis, ſeu aliis cauſis faciendis Eccleſiæ Parochiales, Monaſteriis, quibuſcumque aut Abbatiis, ſeu dignitatibus, ſiue præbendis Eccleſiæ Cathedralis, vel collegiatæ, ſiue aliis beneficiis ſimplicibus, aut hoſpitalibus, militiisve non vniantur, & quæ vnitæ ſunt, reuideantur ab Ordinariis, iuxta aliàs decretum in eadem Synodo, ſub fel. rec. Paulo III. quod etiam in vnitis ab eo tempore citra æquè obſeruetur: non obſtantibus in iis quibuſcumque verborum formis, quæ hic pro ſufficienter expreſſis habeantur. Ad hæc in poſterum omnes hæ Cathedrales Eccleſiæ, quarum redditus ſummam ducatorum 1000. *& parochiales, quæ ſummam ducatorum* 100. *ſecundum verum annuum valorem non excedunt, nullis penſionibus, aut reſeruationibus fructuum grauentur. In iis quoue ciuitatibus ac locis, vbi parochiales Eccleſiæ certos non habent fines, nec earum Rectores proprium populum, quem regant, ſed promiſcuè petentibus Sacramenta adminiſtrant, mandat S. Synodus Epiſcopis pro tutiori animarum eis commiſſarum ſalute, vt diſtincto populo in certas, propriaſque parochias, vnicuiq. ſuum perpetuum peculiaremq. Parochum aſſignent, qui eas cognoſcere valeat, & à quo ſolo licitè Sacramenta ſuſcipiant; aut alio vtiliori modo, prout loci*

Sup. Seſſ. 6. de ref. c 6.

c. Paſtoralis de his, quæ fiunt a p̄le c. 113. q. 1. c. plures. 16. q. 1 c. 1. de paroc. & ſupr. Seſſ. 14. de ref. c. 9.

qualitas exegerit, prouideant. Idemq. in iis ciuitatibus, ac locis, vbi nullæ ſunt parochiales, quamprimum fieri curent: non obſtantibus quibuſcumq. priuilegiis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Caput XIV.

IN pluribus Eccleſiis tam Cathedralibus, quam Collegiatis, & Parochialibus ex earum conſtitutionib. aut ex praua conſuetudine obſeruari intelligitur: vt in electione, præſentatione, nominatione, inſtitutione, confirmatione, collatione, vel alia prouiſione, ſiue ad miſſione ad poſſeſſionem alicuius Cathedralis Eccleſiæ, vel beneficii, canonicatuum, aut præbendarum, vel partẽ prouentuum: ſeu ad diſtributiones quotidianas certæ conditiones, ſeu deductiones ex fructibus ſolutiones, promiſſiones, compenſationes ve illicitæ, aut etiam, quæ in aliquibus Eccl. dicuntur Turnorum lucra, interponantur, hæc cum ſancta Synodus deteſtetur, mandat Epiſcopis, vt quæcumq. huiuſmodi in vſus pios non conuertuntur, atq. ingreſſus eos, qui ſimoniacæ labis, aut ſordidæ auaritiæ ſuſpicionem habent, fieri non permittant: ipſiq. diligenter de eorum Conſtitutionibus, ſiue conſuetudinib. ſuper prædictis cognoſcant, & illis tantum, quas vt laudabiles probauerint, exceptis, reliquas, vt prauas, ac ſcãdaloſas, reiiciant, & aboleant. Eos verò, qui aduerſus hæc in pręſenti decreto comprehenſa, quauis ratione cõmiſerint, pęnis contra ſimoniacos editis, ſacris Canonib. & variis Sum. Pontificum Conſtitutionibus, quas omnes innouat, teneri decernit: non obſtantibus quibuſcumque ſtatutis, Conſtitutionibus, & Conſuetudinibus, etiã immemorabilibus, etiam Apoſtolica authoritate confirmatis, de quarum ſubreptione, obreptione, & intentionis defectu, Epiſcopus tanquam Apoſtolicæ Sedis delegatus, & cognoſcere poſſit.

[Margin: 1. qu. 1. ferè per totam. Conc. Col. 8. c. 1. c. cũ ſuper. de conſeſ. tot. fere tit. de ſim. ext.]

Caput XV.

[Margin: Sup. c. 13.]

In Eccleſiis Cathedralibus, & collegiatis inſignibus, vbi

vbi frequentes, adeoq. tenues ſunt præbendæ ſimul cum diſtributionibus quotidianis, vt ſuſtinendo decenti Canonicorum gradui, pro loci, & perſonarum qualitate non ſufficiant, liceat Epiſcopis cum conſenſu Capituli, vel aliquot ſimplicia beneficia, non tamen regularia, ijs unire, uel, ſi hac ratione prouideri non poſſit, aliquibus ex ijs ſuppreſſis, cum patronorum conſenſu, ſi de iure patronatus laicorum ſint, quarum fructum, & prouentus reliquarum præbendarum diſtributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerum reducere: ita tamen, vt tot ſuperſint, quæ diuino cultui celebrando, ac dignitati Eccleſiæ commodè valeant reſpondere: non obſtantibus quibuſcumq. Conſtitutionibus, & priuilegijs, aut quacumq. reſeruatione generali, vel ſpeciali, aut affectione, neq. prædictæ vniones; aut ſuppreſſiones, tolli ſeu impediri poſſint ex quibuſcumq. prouiſionibus etiam vigore reſignationis, aut quibuſuis aliis derogationibus, vel ſuſpenſionibus.

c. in eccleſ. ext. de inſt.

Caput XVI.

Capitulum, Sede vacante, vbi fructuum percipiendorum, & minus incumbit, Oeconomum vnum, vel plures, fideles, ac diligentes decernat, qui rerum Eccleſiaſticarum, & prouentuum curam gerant, quorum rationem ei, ad quem pertinebit, ſint reddituri. Itē Officialem, ſeu Vicarium infra octo dies poſt mortem Epiſcopi conſtituere, vel exiſtentem confirmare omninò teneatur, qui ſaltem in iure Canonico ſit Doctor, uel Licētiatus, uel aliàs, quantum fieri poterit idoneus, ſi ſecus factum fuerit, ad Metropolitanum deputatio huiuſmodi deuoluatur. Et, ſi Eccleſia ipſa Metropolitana fuerit, aut exempta Capitulumq. ut præfertur, negligens fuerit, tunc antiquior Epiſcopi ex Suffraganeis in Metropolitana, & propinquior Epiſcopus in exempta Oeconomum, & Vicarium idoneos poſſit conſtituere. Epiſcopus uerò ad eandem Eccleſiam uacantem promotus ex ijs,

Conc. Calc. act. 6. c. 5. in fin.
Conc. vorm. c. 70. ca. non liceat, 1. q. 3
c. non liceat. 11. q. 1. & c. fi. de ſuppl. negl. Præ. ... 6.

quæ

quæ ad eum ſpectant, ab eiſdem Oeconomo, Vicario, & alijs quibuſcumque officialibus, & adminiſtratoribus, qui Sede vacante fuerunt a Capitulo, vel ab alijs in eius locum conſtitut i, etiam ſi fuerint ex eodem Capitulo, rationem exigat officiorum, iuriſdictionis, adminiſtrationis, aut cuiuſcumque eorum muneris: poſſitque eos punire, qui in eorum officio, ſeu adminiſtratione deliquerint: etiamſi prædicti officiales, redditis rationibus à Capitulo, vel a deputatis ab eodem, abſolutionem, aut liberationem obtinuerint. Eidem quoque Epiſcopo teneatur Capitulum de ſcripturis ad Eccleſiam pertinentibus, ſi quæ ad Capitulum peruenerunt, rationem reddere.

Caput XVII.

a vnio, §. ſed & hoc. 10. q. 3. ca. quis in tantum. c. ad hæc, & c. cũ non ignores de præb. cum alleg. ſu. ſeſ. 7. de ref. c. 2. c. referent. & c. de fin. c. de præb. 21. q. 1. per totam. c. quia nonnulli. deci. non reſid. c. ea te decent de æt & qu.

CVm Eccleſiaſticus Ordo peruertatur, quando vnus plurium officia occupat Clericorum; ſanctè ſacris Canonibus cautum fuit, neminem oportere in duab. Eccleſiis conſcribi. Verum quoniam multi, improbæ cupiditatis affectu, ſeipſos, non Deum decipientes, ea, quæ bene conſtituta ſunt, varijs artibus eludere, & plura ſimul beneficia obtinere non erubeſcunt; ſancta Synodus debitam regendis Eccleſiis diſciplinam reſtituere cupiens, præſenti decreto, quod in quibuſcumque perſonis, quocumq. titulo, etiam ſi Cardinalatus honore fulgeant, mandat obſeruari; ſtatuit, vt in poſterum vnum tantum beneficium Eccleſiaſticum ſingulis conferatur. Quod quidem ſi ad vitam eius, cui confertur, honeſtò ſuſtentandam non ſufficiat; liceat nihilominus aliud ſimplex ſufficiens, dummodo vtramque perſonalem reſidentiam non requirat, eidem conferri. Hæcque non modo ad Cathedrales Eccleſias, ſed etiam ad alijs omnia beneficia, tam ſæcularia, quam regularia quæcumque, etiam commendata, pertineant, cuiuſcumque tituli, ac qualitatis exiſtant. Illi verò, qui in præſenti plures Parochiales Eccleſias, aut vnam Cathedralem, & aliam Parochialem

Sup. Seſſ. de ref. c. 4.

lem obtinent; cogantur omnino, quibuſcumque diſpenſationibus, ac unionibus ad uitam non obſtantibus una tantum Parochiali, uel ſola Cathedrali retenta, alias Parochiales infra ſpatium ſex menſium dimittere: alioquin tam Parochiales, quam beneficia omnia, quæ obtinent, ipſo iure uacare cenſeantur, ac tamquam uacantia liberè aliis idoneis conferantur: nec ipſi, antea illa obtinentes, tuta conſcientia, fructus poſt dictum tempus retineant. Optat autem ſancta Synodus, ut reſignantium neceſſitatibus commoda aliqua ratione, prout Summo Pontifici uidebitur, prouideatur.

c. execrabilis §. qui venero. in extr. comm. tit. de præben.

Caput XVIII.

EXpedit maximè animarum ſaluti, a dignis, atq. idoneis Parochis gubernari. Id ut diligentius, ac rectius perficiatur, ſtatuit S. Synodus, ut, cum Parochialis Eccleſiæ uacatio, etiamſi cura Ecc. uel Epiſcopo incumbere dicatur, & per unum, uel plures adminiſtretur, etiam in Eccleſiis patrimonialibus, ſeu receptiuis nuncupatis, in quibus conſueuit Epiſcopus, uni, uel plurib. curam animarum dare, quos omnes ad infraſcriptum examen teneri mandat per obitum, uel reſignationem, etiã in Curia, ſeu aliter quomodocumque contigerit; etiam ſi ipſa Parochialis Eccleſia reſeruata, uel affecta fuerit generaliter, uel ſpecialiter, etiam uigore indulti, ſeu priuilegii in fauorem S. Rom. Eccleſ. Cardinalium, ſeu Abbatum, uel Capitulorum: debeat Epiſcopus ſtatim, habita notitia uacationis Eccleſiæ, (ſi opus fuerit) idoneũ in ea Vicarium, cum congrua eius arbitriò, fructuum, portionis aſſignatione, conſtituere: qui onera ipſius Eccleſiæ ſuſtineat, donec ei de Rectore prouideatur. Porrò Epiſcopus, & qui ius patronatus habet, infra decẽ dies, uel aliud tempus ab Epiſcopo præſcribendum, idoneos aliquot Clericos ad regendam Eccleſiam coram deputandis examinatoribus nominet. Liberum ſit tamen etiam aliis, qui aliquos ad id aptos nouerint, eorum nomi-

na

na deferre, vt poſſit poſtea de cuiuslibet ætate moribus, & ſufficientia fieri diligens inquiſitio. Et, ſi Epiſcopo, aut Synodo prouinciali pro regionis more videbitur magis expedire, per edictum etiam publicum vocentur, qui volent examinari. Tranſacto conſtituto tempore, omnes, qui deſcripti fuerint: examinentur ab Epiſcopo, ſiue eo impedito, eius Vicario generali, atque, ab aliјs examinatoribus non paucioribus, quàm tribus quorum votis, ſi pares, aut ſingulares fuerint, accedere poſſit Epiſcopus, vel Vicarius, quibus magis videbitur. Examinatores autem ſingulis annis in Diœceſana Synodo ab Epiſcopo, vel eius Vicario ad minus ſex proponatur, qui Synodo ſatisfaciant, & ab ea probentur, Adueniente q; vacatione cuiuslibet Eccleſiæ, tres ex illis eligat Epiſcopus, qui cum eo examen perficiant; indeq; ſuccedente, alia vocatione, aut eoſdem, aut alios tres quos maluerit, ex prædictis illis ſex eligat. Sint verò hi examinatores Mag. ſeu Doctores, aut licentiati in Theol. aut iure Canon. vel aliј Clerici, ſeu Regulares etiam ex ordine Mendicantium, aut etiam ſæculares qui ad id videbuntur magis idonei iurentq. omnes ad ſancta Dei Euang. ſe quacumq; humana affectione poſtpoſita, fideliter munus executuros. Caueantq. ne quid quam prorſus occaſione huius examinis nec ante, nec poſt accipiant: alioquin ſimoniæ vitium tam ipſi, quam aliј dantes incurrant: a qua abſolui nequeant, niſi dimiſſis beneficiјs, quę quomodocumq; etiam antea obtinebant, & ad alia in poſterum inhabiles reddantur. Et de his omnibus non ſolum coram Deo, ſed etiam in Synodo prouinciali (ſi opus erit) rationem reddere teneantur: a qua ſi quid cõtra officium eos feciſſe compertum fuerit, grauiter eius arbitrio puniri poſſint. Peracto deinde examine, renuncientur, quotcumq. ab his idonei iudicati fuerint ætate, moribus, doctrina, prudentia, & aliјs rebus ad vacantem Eccleſiam gubernandam opportunis, ex hiſq. Epi-

Inf. Seſſ. vlt. de ref. c. 9.

ca. quando. 24. diſt. ſup. Seſſ. 21. c. 2. de ref.

ſcopus eum eligat quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atq. illi, & non alteri collatio Eccleſiæ ab eo fiat, ad quem ſpectabit eam conferre. Si verò iuriſpatronatus, eccleſiaſtici erit, ac inſtitutio ad Epiſcopum, & non ad alium pertineat, is, quem patronus digniorem inter probatos ab examinatoribus iudicabit, Epiſcopo præſentare teneatur, ut ab eo inſtituatur. Cum uero inſtitutio ab alio quam ab Epiſcopo erit facienda, tunc Epiſcopus ſolus ex dignis eligat digniorem, quem patronus ei præſentet, ad quem inſtitutió ſpectat. Quod ſi iuris patronatus laicorum fuerit, debeat qui à patrono præſentatus, erit, ab eiſdem deputatis, ut ſuprà, examinari, & non niſi idoneus repertus fuerit, admitti. In omnibuſq. ſupradictis caſibus non cuiquam alteri, quàm vni ex prædictis examinatis, & ab examinatoribus approbatis, iuxta ſupradictam regulam, de Eccleſia prouideatur: nec prædictorum examinatorum relationem, quo minus executionem habeat, vlla deuolutio, aut appellatio, etiam ad Sed. Apoſt. ſiue eiuſdem Sedis legatos, aut Vicelegatos, aut Nunc. ſeu Epiſcopos, aut Metropolit. Primates, uel Patriarchas interpoſita, impediat, aut ſuſpendat: alioquin Vicarius, quem Eccleſiæ uacanti antea Epiſcopus arbitrio ſuo ad tempus deputauit, vel forſan poſteà deputabit, ab eius Eccleſię cuſtodia, & adminiſtratione non amoueatur, donec aut eidem, aut alteri qui probatus, & electus fuerit, vt ſup. ſit prouiſum, aliàs prouiſiones omne, ſeu inſtitutiones præter ſupradictam formam factæ ſubreptitiæ eße cenſeantur: non obſtantibus huic decreto exemptionibus, indultis, priuilegijs, præuentionibus: affectionibus nouis prouiſionibus, indultis, conceſſis quibuſcumq; Vniuerſitatibus etiam ad certam ſummam, & alijs impedimẽtis quibuſcumque; Si tamen adeo exigui redditus dictæ parochiales fuerint, vt totius huius examinationis operam non ferant, aut nemo ſit, qui ſe examini quærat ſubiicere,

Supr. ſeſſ. 14 c. 13. de ref.

Sup. Seſ. 14. & c. 12. de ref. c. illud, & c. relatum de iur. pat.

aut

aut ob apertas factiones,ſeu diſſidia quæ in aliquibus locis reperiuntur, facilè grauiores rixæ, ac tumultus poſſint excitari poterit Ordinarius, ſi pro ſua conſcientia cũ deputatorum conſilio ita expedire arbitrabitur, hac forma omiſſa, priuatum aliud examen, ceteris tamen, vt ſup. ſeruatis adhibere, licebit etiam Synodo prouinciali, ſi qua in ſupradicti circa examinationis forma addenda, remittendave eſſe cenſuerit, prouidere.

Caput XIX.

Expectatiuæ tolluntur.

ca. 2. de conceſſ. præben. & cap. dereſtanda, eo. tit. in 6.

DEcernit ſancta Synodus, mandata de prouidendo, & gratias, quæ expectatiuæ dicuntur, nemini ãplius, etiam Collegijs, vniuerſitatibus Senatibus, & aliis ſingularibus perſonis, etiam ſub nomine indulti, aut ad certam ſummam, uel alio quouis colore concedi, nec hactenus conceſſis cuiquam uti licere. Sed nec reſeruationes mentales, nec aliæ quæcumq; gratiæ ad uacatura, nec indulta ad alienas Eccleſias, uel Monaſteria alicui etiam ex ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, concedantur, & hactenus conceſſa, abrogata eſſe cenſeantur.

Cap. XX.

Cauſæ omnes Eccleſiaſt. in prima, inſt. coram Ord. tractãdæ, & inf. biennium finiendæ, c. 1. ext. de for. comp. infr. Seſſ. vlt. c. 10. in fi. de ref. c. nec licuit 17 d. c. maiores, de bapt. Vig. Pap. in epi. ad Eleuth. in fi. & Pelag. II. in epiſt. cir. fi. cum ſi.

CAuſæ omnes, ad forum Eccleſiaſticum quomodolibet pertinentes, etiam ſi beneficiales ſint, in prima inſtantia coram ordinarijs locorum dumtaxat cognoſcantur, atq. omninò ſaltem infra biennium à die motæ litis, terminentur: alioquin poſt id ſpatium liberum ſit patribus, vel alteri illarum iudices Superiores, aliàs tamen competentes, adire: qui cauſam in eo ſtatu, quo fuerit, aſſumant, & quamprimum terminari curent: nec anteà alijs committantur; nec auocentur; neq. appellationes ab eiſdem interpoſitæ, per Superiores quoſcumq; recipiantur eorumve commiſſio, aut inhibitio fiat, niſi a definitiua, vel a definitiuæ vim habente, & cuius grauamen per appellationem a definitiua reparari nequeat. Ab his excipiantur cauſæ, quæ iuxta Canonicas ſanctiones apud Sedem Apoſtolicam ſunt tractandæ; vel

quas

quas ex vrgenti, rationabilique cauſa indicauerit ſummus Romanus Pontifex per ſpeciale reſcriptum Signaturæ Sanctitatis ſuæ manu propria ſubſcribendum committere, aut auocare.

Ad hæc, cauſæ matrimoniales, & criminales non Decani, Archidiaconi, aut aliorum inferiorum iudicio: etiã viſitando, ſed Epiſcopi tantum examini, & iuriſdictioni relinquantur, etiam ſi in præſenti inter Epiſcopum, & Decanum, ſeu Archidiaconum, aut alios inferiores ſuper cauſarum iſtarum cognitione lis aliqua in quacũque inſtantia pendeat: coram quo ſi pars verè paupertatem, probauerit, non cogatur extra prouinciam, nec in ſecunda, nec in tertia inſtantia eadem cauſa martrimoniali litigare, niſi pars altera, & alimenta, & expenſas litis velit ſubminiſtrare. Legati quoq. etiam de Latere, Nuncij, Gubernatores Eccleſiaſtici, aut alij quarumcumq. facultatum vigore, non ſolùm Epiſcopos in prædictis cauſis impedire, aut aliquo modo eorum iuriſdictionem ijs præripere, aut turbare non præſumant: ſed nec etiam contra Clericos, aliaſue perſonas Eccleſiaſticas, niſi Epiſcopo prius requiſito, eoq. negligente, procedant: alias eorum proceſſus, ordinationeſve nullius momenti ſint, atq. ad damni ſatisfactionem, partib. illati teneantur.

Cauſæ criminales, & matrimoniales ab Epiſ. tantum tractandæ.

Prætereà, ſi quis in caſibus à iure permiſſis appellauerit, aut de aliquo grauamine conqueſtus fuerit, ſeu aliàs ob lapſum biennii, de quo ſupra, ad alium iudicem recurrerit, teneatur acta omnia coram Epiſcopo geſta, ad iudicem appellationis expẽſis ſuis transferre, eodem tamen Epiſcopo prius admonito, vt, ſi quid ei pro cauſæ inſtructione videbitur poſſit iudici appellationis ſignificari. Quod ſi appellatus compareat: cogatur tunc is quoq. actorum, quæ translata ſunt expenſas, proportiõne ſua, ſi illis vti voluerit, ſubire, niſi aliter ex loci conſuetudine ſeruetur, vt ſcilicet ad appellantem integrũ

Appellans quid agere debeat. c. de appellationibus, ferè per tot. & c. ſignificauerunt, cũ ſeq. de teſt. & ſtcum ſim.

hoc

hoc onus pertineat. Porrò ipſam actorum copiam teneatur Notarius, congrua mercede accepta appellanti quanto citius, & ad minus intra menſem exhibere. Qui Notarius ſi in differenda exhibitione fraudem fecerit, ab officij adminiſtratione arbitrio ordinarij ſuſpendatur & ad dupli pænam, quanti ea lis fuerit, inter appellantē & pauperes loci diſtribuendam compellatur. Iudex verò, ſi & ipſe impedimenti huius conſcius, particepſue fuerit, aliterue obſtiterit, nè appellanti integrè acta intrà tempus traderentur; ad eandem dupli pęnam, prout ſupra, teneatur: non obſtantibus, quo ad omnia ſupraſcripta, priuilegijs, indultis, concordijs, quæ ſuos tantum teneant auctores, & alijs quibuſcumque conſuetudinibus.

Caput XXI.

CVpiens ſancta Synodus, vt ex decretis ab ea editis nulla vnquam futuris temporibus dubitādi occaſio oriatur, verba illa poſita in decreto, publicato Seſs. I. ſub Beatiſs. D. N. Pio IV. videlicet. Quæ proponentibus Legatis, ac Præſidentibus, ad horum temporum leuandas calamitates, ſe dandas de religione controuerſias coercendas linguas doloſas: deprauatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ ueram, & Chriſtianam pacem conciliandam apta, & idonea ipſi ſanctæ Synodo uidebuntur, explicando declarat mentis ſuæ non fuiſſe, vt ex prædictis verbis ſolita ratio tractandi negotia in generalibus Concilijs vlla ex parte immutaretur; neq; noui quidquam, præter id, quod à ſacris Canonibus, vel generalium Synodorum forma hactenus ſtatutum eſt, cuiquam adderetur, vel detraheretur.

Sup. Seſſ. 17.

Indictio futuræ Seſſionis.

INſuper, eadem ſacroſancta Synodus proximam futuram Seſſionem feria V. poſt Conceptionem Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit dies nona menſis Decemb. proximè venturi habendam eſſe ſtatuit, & decreuit, cum

pote-

poteſtate etiam abbreuiandi, in qua Seſſione tractabitur de ſexto nunc in eam dilato capite, & de reliquis reformationis capitibus iam exhibitis, deque alijs ad eam pertinentibus. Si uerò opportunum uidebitur, & tempus patietur, poterit etiam de nonnullis dogmatibus tractari, prout ſuo tempore in Congregationibus proponentur.

SESSIO XXV.

Quæ eſt jx. & vltima, ſub Pio IV. Pont. Max.

Cœpta die tertia, abſoluta die quarta Decemb.1563.

Decretum de Purgatorio.

CVm Catholica Eccleſia, Spirituſancto edocta, ex Sacris litteris, & antiqua Patrum traditione, in Sacris Concilijs, & nouiſſimè in hac æcumenica Synodo docuerit, Purgatorium eſſe: animaſque ibi detentas, fidelium ſuffragiis, potiſſimum uerò acceptabili altaris ſacrificio iuuari: præcipit S. Synodus Epiſcopis, ut ſanam de Purgatorio doctrinam, a ſanctis Patribus, & Sacris Concilijs traditam, a Chriſti fidelibus credi, teneri, doceri, & vbiq. prædicari, diligenter ſtudeant. Apud rudem uerò plebem difficiliores, ac ſubtiliores quæſtiones, quæque ad ædificationem non faciunt, & ex quibus plerumq. nulla fit pietatis acceſſio, a popularibus concionibus ſecludantur. Incerta item, uel quæ ſpecie falſi laborant, euulgari, ac tractari non permittant. Ea uerò, quæ ad curioſitatem quamdam, aut ſuperſtitionem ſpectant, uel turpe lucrum ſapiunt, tamquam ſcandala, & fidelium offendicula prohibeant. Curent autem Epiſcopi, vt fidelium viuorum ſuffragia, Miſſarum ſcilicet ſacrificia, orationes, eleemoſynæ, aliaque pietatis opera, quæ a fidelibus pro aliis fidelibus defunctis fieri

Ioan. 14.15. 16. & 20. Sup. Seſſ. 22. de ſacr. miſſ. in princ. Sup. Seſſ. 12. c. 2. & cap. 3 Conc. Sen. decr. 12. cap. qualis, cum ſeq. diſt. 15. 2. Mach. 12. Heb. 1. c. non æſtimemus, & c. pro obeũtibus 13. q. 3. Matt. 22. Luc. 2. c. fin. de pœn. d. 7. ca. quieſcamus, diſ. 43. c. 1. de rem. in 6. Rom. 12. Act. 1.

conſueuerunt, ſecundum Eccleſiæ inſtituta piè, & deuotè fiant, & quæ pro illis ex teſtatorum fundationibus, vel alia ratione debentur, non perfunctoriè, ſed a ſacerdotibus, & Eccleſiæ miniſtris, & aliis, qui hoc præſtare tenentur, diligenter, & accuratè perſoluantur.

De inuocatione, veneratione, & Reliquijs Sanctorum, & ſacris Imaginibus.

Conc. Senõ. decr. 13. cum ſeq. Conc. Con t. 5. Act. 2.

MAndat S. Synodus omnibus Epiſcopis, & cæteris docendi munus, curamq. ſuſtinentibus, vt iuxta Catholicæ, & Apoſt. Eccleſ. vſum, à primæuis Chriſtianæ religionis temporibus receptum, ſanctorumq. Patrũ conſenſionem, & Sacrorum Conciliorum decreta in primis de Sanctorum interceſſione, inuocatione, Reliquiarum honore, & legitimo imaginum vſu, fideles diligenter inſtruant; docentes eos Sanctos vna cum Chriſto regnantes, orationes ſuas pro hominibus Deo offerre: bonum, atq: vtile eſſe ſuppliciter eos inuocare, & ob beneficia impetranda à Deo per filium eius Ieſum Chriſtũ Dominum noſtrum, qui ſolus noſter Redemptor, & Saluator eſt, ad eorum orationes, opem, auxiliumq. confugere; illos verò, qui negant Sanctos, æterna felicitate in cælo fruentes, inuocandos eſſe, aut qui aſſerunt, vel illos pro hominibus non orare, vel eorum, ut pro nobis etiam ſingulis orent, inuocationem eſſe idolatriam, vel pugnare cum uerbo Dei: aduerſariq. honori unius mediatoris Dei, & hominum Ieſu Chriſti; uel ſtultum eſſe, in cælo regnantibus uoce, uel mente ſupplicare, impiè ſentire. Sanctorum quoq. martyrum, & aliorum cum Chriſto uiuentium ſancta corpora, quæ uiua membra fuerunt Chriſti, & templum Spiritus ſancti ab ipſo ad æternam uitam ſuſcitanda, & glorificanda a fidelibus ueneranda eſſe: per quæ multa beneficia à Deo hominibus præſtantur: ita ut affirmantes, SS. Reliquijs uenerationem: atq. honorem non deberi, uel eas aliaq. ſacra monumenta à fidelibus inutiliter honorari; atq. eorum

Supr. Seſſ. 5. de peccat. orig. verſ. ſi quis hoc Adæ ad Heb. 8. 9. & 11. c. 1. 1. Tim 2 Leo Pap. ep. 5. c. 2. & epi. 69 c. multiplex, de pœ. d. 1. ca. cum alij ve ũ 96. d. c. quoniã d. 10 c. cum Martinæ verſ ceterũ, de cel. Miſſ. Sup. Seſſ. 22. cap. 8.

opis

opis impetrandæ cauſa Sāctorum memorias fruſtra frequentari, omnino damnandos eſſe; prout iampridem eos damnauit, & nūc etiam damnat Eccleſia, imagines porrò Chriſti, deiparæ Virginis, & aliorum Sanctorum, in templis præſertim habendas, & retinendas, eiſq. debitum honorem, & venerationem impertiendam, nō quod credatur ineſſe aliqua in iis diuinitas, vel virtus propter quam ſint colendæ, vel quod ab eis ſit aliquid petēdum, vel quod fiducia in imaginibus ſit figenda, veluti olim fiebat a Gentibus, quæ in idolis ſpem ſuam collocabant, ſed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa, quæ illæ repreſentant: ita vt per imagines, quas oſculamur, & coram quibus, caput aperimus, & procumbimus, Chriſtum adoremus & ſanctos, quorum illæ ſimilitudinem gerunt, veneremur, id quod Conciliorum præſertim verò ſecundæ Nicenæ Synodi decretis contra imaginum oppugnatores eſt ſancitum.

de ſac. Matt. 1 Cor. 6. Conc. Nic. per tot. Conc Generale. 8. can. 3.

Conc. Nic. 2. act. 3. & 4. Conc. Nic. act. 2. 4. circ. fin. 5. & 6.

Illud verò diligenter doceant Epiſcopi, per Hiſtorias myſteriorum noſtræ redemptionis picturis, vel aliis, ſimilitudinibus expreſſas erudiri, & confirmari populum in articulis Fidei commemorandis, & aſſiduè recolendis tum verò ex omnibus ſacris imaginibus magnum fructū percipi, non ſolum, quia admonetur populus beneficiorū, & munerum, quæ a Chriſto ſibi collata ſunt, ſed etiam, quia Dei per ſanctos miracula, & ſalutaria exempla oculis fidelium ſubiiciuntur, vt pro iis Deo gratias agant, ad ſanctorumq. imitationem vitam moreſq. ſuos componant: excitenturq. ad adorandum, ac diligendum Deū & ad pietatem colendam. Si quis autem his decretis contraria docuerit, aut ſenſerit: anathema ſit. In has autem ſanctas, & ſalutares obſeruationes, ſi qui abuſus irrepſerint, eos prorſus aboleri S. Synodus vehementer cupit, ita vt nullæ falſi dogmatis imagines, & rudibus perículoſi erroris occaſionem præbentes ſtatuantur. Quod ſi aliquando hiſtorias & narrationes S. Scripturæ,

cum id indoctæ plebi expediet, exprimi, & figurari contigerit, doceatur populus, non propterea diuinitatem figurari, quaſi corporeis oculis conſpici, vel coloribus, aut figuris exprimi poſſit. Omnis porrò ſuperſtitio in Sanctorum inuocatione. Reliquiarum veneratione, & imaginum Sacro vſu tollatur: omnis turpis quæſtus eliminetur: omnis deniq. laſciuia vitetur: ita vt procaci venuſtate imagines non pingantur, nec ornentur, & Sanctorum celebratione, ac Reliquiarum viſitatione, homines ad comeſſationes, atq; ebrietates non abutantur, quaſi feſti dies in honorem Sanctorum per luxum, ac laſciuiã agantur. Poſtremo, tanta circa hæc diligentia, & cura, ab Epiſcopis adhibeatur, vt nihil inordinatum, aut præpoſterè, & tumultuariè accommodatum, nihil profanũ, nihilq. inhoneſtum appareat, cum domum Dei deceat ſanctitudo. Hæc vt fidelius obſeruentur, ſtatuit S. Synodus, nemini licere vllo in loco, vel Eccleſia etiam quomodolibet exempta, vllam inſolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, niſi ab Epiſcopo approbata fuerit; nulla etiam admittenda eſſe noua miracula, nec nouas Reliquias recipiendas; niſi eodem recognoſcente, & approbante Epiſcopo; qui ſimul atq. de ijs aliquid compertum habuerit: adhibitis in conſilium Theologis, & alijs pijs viris, ea faciat, quæ veritati, & pietati conſentanea iudicauerit. Quod ſi aliquis dubius, aut difficilis abuſus ſit extirpandus, vel omninò aliqua de ijs rebus grauior quæſtio incidat: Epiſcopus antequam controuerſiam dirimat; Metropolitani, & comprouincialium Epiſcoporum in Concilio Prouinciali ſententiam expectet; ita tamen, vt nihil inconſulto ſanctiſſ. Rom. Pont. nouum, aut in Eccleſia hactenus inuſitatum decernatur.

Inf. ind. c. 1. de indul. & ſup. Seſſ. 21. c. 9. de ref. c. 2. extra de rel. & vene. Sanct.

Pſ. 98. & ca. decet, de immun. eccleſ. in 6.

c. 1. & 2. extra de reliq. & ven. ſanc. Conc. Lat. ſub Innoc. III. c. 6.

De Regularibus, & Monialibus.

Eadem ſacroſancta Synodus, reformationem proſequens, quæ ſequuntur, ſtatuenda eſſe cenſuit.

Ca-

Caput I.

QVoniam non ignorat S. Synodus quantum ex Monaſterijs piè inſtitutis, & rectè adminiſtratis in Eccleſia Dei ſplendoris, atq. vtilitatis oriatur, neceſſarium eſſe cenſuit, quò facilius, ac maturius, vbi colapſa eſt vetus, & Regularis diſciplina inſtauretur, & conſtātius, vbi conſeruata eſt perſeueret, præcipere, prout, hoc decreto præcipit, vt omnes Regulares, tam viri, quam mulieres, ad Regulæ, quam profeſſio ſunt, præſcriptum vitam inſtituant, & componant: atq. in primis, quæ ad ſuæ profeſſionis perfectionem, vt obedientiæ, paupertatis, & caſtitatis, ac ſi quæ alia ſunt alicuius Regulæ, & Ordinis peculiaria vota, & præcepta ad eorum reſpectiuè eſſentiam, necnon ad communem vitam victum, & veſtitum conſeruanda, pertinentia, fideliter obſeruent. Omniſq. cura, & diligentia a Superioribus, adhibeatur tam in Capitulis Generalibus, & prouincialibus, quàm in eorum viſitationibus, quæ ſuis temporibus facere non prætermittant; vt ab illis non recedatur: cum compertum ſit, ab eis non poſſe ea, quæ ad ſubſtantiam Regularis vitæ pertinent, relaxari. Si enim illa, quæ baſes ſunt, & fundamenta totius Regularis diſciplinæ, exactè non fuerint conſeruata, totum corruat ædificium neceſſe eſt.

Regulares qua ratione vitam inſtituere debeant.

Cle. exiui §. cum igitur in primis, de ver. ſign.

cap. cum ad Monaſteriū in fi. de ſtatu mon.

Caput II.

NEmini igitur regularium, tam virorum, quam mulierum, liceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuſcumque qualitatis fuerint, etiam quouis modo, ab eis acquiſita, tamquam propria, aut etiam nomine Conuentus poſſidere, vel tenere: ſed ſtatim ea Superiori tradantur, Conuetuique incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona ſtabilia alicui Regulari concedere etiam ad vſumfructum, vel vſum adminiſtrationem, aut commendam. Adminiſtratio autem bonorum Monaſteriorum, ſeu Conuentuum ad ſolos officiales eorumdem,

c. 2 & c. cum ad monaſterium, de ſtatu reg.

dem, ad nutum Superiorum amouibiles, pertineat. Mobilium verò vſum ita Superiores permittant, vt eorum ſuppellex ſtatui paupertatis, quam profeſſi ſunt, conueniat: nihilq. ſuperflui in ea ſit, nihil etiam, quod ſit neceſſarium, eis denegatur. Quod ſi quis aliter quidquam tenere deprehenſus, aut conuictus fuerit, is biennio actiua, & paſſiua voce priuatus ſit: atq. etiam iuxta ſuæ Regulæ, & ordinis conſtitutiones puniatur.

Caput III.

Quib. regularib. bona immobilia poſſidere liceat. c. exijt. qui ſeminat §. porrò, de veib. ſign. in 6.

Concedit ſancta Synodus omnibus Monaſterijs, & domibus tam virorũ, quam mulierum, & Mendicantium, exceptis domibus Fratrum S. Franciſci Capuccinorum, & eorum, qui Minorum de obſeruantia vocantur, etiam quibus aut ex conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex priuilegio Apoſtolico non erat conceſſum, vt deinceps bona immobilia eis poſſidere liceat. Quod ſi aliqua loca ex prædictis, quib. authoritate Apoſt. ſimilia bona poſſidere permiſſum erat, eis ſpoliata ſint; eadem omnia illis reſtituenda eſſe decernit. In prędictis autem Monaſterijs, & domibus tam virorũ, quam mulierum, bona immobilia poſſidentibus, vel non poſſidentibus, is tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum conſeruetur, qui vel ex redditibus proprijs Monaſteriorum, vel ex conſuetis eleemoſynis commode poſſit ſuſtentari, nec de cætero ſimilia loca erigantur ſine Epiſcopi, in cuius Dięceſi erigenda ſunt, licentia prius obtenta.

Conc. Arel. cap. 1. Conc. Mag. c. 19. c. 1 & c. authoritate, de inſt. c. quoniam vt ait de vita, & honeſtat. cle. c. vni. §. ſane. vt hoc, de ſtat. rep. in 6.

Caput IV.

Regulares alicuius obſequijs ſe ſubijcere nõ poſſunt, ſine ſuperiorum licentia c. quanto, de of. ord. Clene in agro, §. quia vero, de ſta. mon.

Prohibet S. Synodus, ne quis Regularis, ſine ſui Superioris licentia, prædicationis, vel lectionis, aut cuiuſuis pij operis prætextu, ſubijciat ſe obſequio alicuius Prælati, Principis, vel vniuerſitatis, vel Communitatis, aut alterius cuiuſcumq. perſonæ, ſeu loci, neque ei aliquod priuilegium, aut facultas, ab alijs ſuper ijs obtenta, ſuffragetur. Quod ſi contrafecerit, tamquam inobediens

bediens

bediens arbitrio Superioris puniatur. Nec liceat Regularibus à ſuis Conuentibus recedere, etiam prætextu ad Superiores ſuos accedendi, niſi ab eiſdem miſſi, aut vocati fuerint. Qui verò ſine prædictò mandato, in ſcriptis obtento, repertus fuerit, ab ordinarijs locorum, tamquā deſertor ſui inſtituti puniatur. Illi autem, qui ſtudiorum cauſa ad vniuerſitates mittuntur, in Conuentibus tantum habitent, alioquin ab ordinarijs contra eos procedatur.

Caput V.

c. periculoſo de ſtat. reg. in 6.

B*Onifacij VIII. Conſtitutionem, quæ incipit: Periculoſo renouās S. Synodus, vniuerſis Epiſcopis ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, præcipit, vt in omnibus Monaſterijs ſibi ſubiectis, ordinaria, in alijs verò Sedis Apoſtolicæ authoritate, clauſuram Sanctimonialium, vbi violata fueri, diligenter reſtitui, & vbi inuiolata eſt conſeruari maximè procuret; inobedientes, atque contradictores per cenſuras eccleſiaſticas aliaſq. pœnas, quacumque appellatione poſtpoſita, compeſcentes, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Quod auxilium vt præbeatur, omnes Chriſtianos Principes hortatur Sancta Synodus, & ſub excommunicationis pœna, ipſo facto incurrenda, omnibus Magiſtratibus ſæcularibus iniungit. Nemini autem Sāctimonialium licet poſt profeſſionem exire à Monaſterio; etiam ad breue tempus, quocumq. prætextu, niſi ex aliqua legitima cauſa, ab Epiſcopo approbanda; indultis quibuſcumque, & priuilegijs non obſtantibus. Ingredi autem intra ſepta monaſterij nemini liceat, cuiuſcumq. generis, aut conditionis, ſexus, vel ætatis fuerit, ſine Epiſcopi, vel ſuperioris licentia, in ſcriptis obtenta, ſub excommunicationis pœna, ipſo facto incurrenda. Dare autem tantùm Epiſcopus vel Superior licentiam debet in caſibus, neceſſarijs, neq. alius vllo modo poſſit, etiam vigore cuiuſcumq. fa-*

Monialibus poſt profeſſionem a monaſt. exire nō liceat. Cōc. Cab. c. 57. 61. & 63.

Ingreſſus monaſteriorum omnib. prohibitus. Conc. Matiſ. 1. c. 2. Conc. Arel. ca. 7. definimus. 18. q. 2. c. periculoſo de ſtat. reg. in 6.

cultatis, vel indulti hactenus conceſſi, vel in poſterum concedendi. Et quia Monaſteria Sanctimonialium extra mœnia vrbis, vel oppidi conſtituta, malorum hominū prædæ, & alijs facinoribus ſine vlla ſæpæ cuſtodia ſunt expoſita, curent Epiſcopi, & alij Superiores, ſi ita videbitur expedire, vt Sanctimoniales ex ijs ad noua, vel antiqua monaſteria intra urbes, uel oppida frequentia reducantur: inuocato etiam auxilio, ſi opus fuerit brachij ſæcularis: impedientes verò, vel non obedientes, per cenſuras eccleſiaſticas parere compellant.

Caput VI.

Electio ſuperiorum Regularium & Monialiū quomodo facienda.

IN electione Superiorum quorumcumq. Abbatum temporalium, & aliorum officialium, ac Generaliū, & Abbatiſſarum, atq. aliarum Præpoſitarum, quo omnia rectè, & ſine vlla fraude fiant: in primis S. Synodus diſtrictè præcipit omnes ſupradictos eligi debere per uota ſecreta, ita ut ſingulorum eligentium nomina numquam, publicentur. Nec in poſterum licet, Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoſcumq. Titulares, ad effectum electionis faciendæ conſtituere, aut uoces, & ſuffragia abſentium ſupplere. Si uerò contra huius decreti conſtitutionem aliquis electus fuerit electio irrita ſit, & is qui ad hunc effectum ſe in Prouincialem Abbatem, aut Priorem creari permiſerit; deinceps ad omnia Officia, in religione obtinenda, inhabilis exiſtat, facultateſq. ſuper his conceſſæ, eo ipſo abrogatæ cenſeantur: & ſi in poſterum aliæ concedantur, tamquā ſubreptitiæ habeantur.

Caput VII.

Abbatiſſa, et aliæ ſuperiores quomodo, & qua ætate eligendæ. Conc. Aga. cap. 10.

ABbatiſſa, & Prioriſſa, & quocumq. alio nomine Præfecta, uel præpoſita appelletur, eligatur non minor annis 40. & quæ 8. annis poſt expreßam profeſſionem laudabiliter uixerit. Quod ſi his qualitatib. non reperiatur in eodem Monaſterio; ex alio eiuſdem Ordinis eligi poſſit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui ele-

electioni præeſt, uideatur: ex ijs, quæ in eodem monaſterio annum trigeſimum exceſſerint, & quinq; ſaltem annis poſt profeſſionem rectè uixerint, Epiſcopo, vel alio Superiore conſentiente, eligatur. Duobus uerò monaſteriis nulla præficiatur. Et ſi qua duo, uel plura, quocumque modo obtinet, cogatur, uno excepto, intra ſex menſes cætera reſignare. Poſt id uerò tempus niſi reſignauerit, omnia ipſo iure uacent. Is uerò qui electioni præeſt, Epiſcopus, ſiue alius ſuperior, clauſtra Monaſterii non ingrediatur, ſed ante cancellorum feneſtellam uota ſingularum audiat, uel accipiat. In reliquis ſeruentur ſingulorum ordinum, uel Monaſteriorum Conſtitutiones.

c. ſanctimoniales 10. q. 1. c. indemnitatibus, de elect. in 6.

Conc. Agat. cap. 59. Conc. Epaon. c. 9. c. vlt. c. vnũ 21. q. 1 Conc. Cabil. ca. 12.

Capnt VIII.

Monaſteria omnia, quæ generalibus Capitulis, aut Epiſcopis non ſubſunt, nec ſuos habent ordinarios regulares Viſitatores, ſed ſub immediata Sedis Apoſtol. protectione, ac directione regi conſueuerunt, teneantur infra annum a fine præſentis Concilii, & deinde quolibet triennio ſeſe in congregationes redigere, iuxta formam Conſtitutionis Innocentii III. in Concilio generali, quæ incipit; In ſingulis ibiq. certas regulares perſonas deputare quæ de modo, & ordine, de prædictis congregationibus erigendis, ac ſtatutis in eis exequendis deliberent, & ſtatuant. Quod ſi in his negligentes, fuerint, liceat Metropolitano in cuius prouincia prædicta Monaſteria ſunt, tanquam Sedis Apoſtolicæ, delegato, eos pro prædictis cauſis conuocare. Quòd ſi infra limites vnius Prouinciæ non ſit ſufficiens talium Monaſteriorum numerus ad erigendam Congregationem, poſſint, duarum: uel trium Prouinciarũ Monaſteria unam facere Congregationem. Ipſis autem Congregationibus conſtitutis illarum, generalia Capitula, & ab illis electi Præſides, uel Viſitatores eadem habeant authoritatem in ſuæ Congregationis Monaſteria, ac Regulares

c. in ſingulis de ſtatu Monach.

res

Digitized by Google

res in eis commorãtes, quam alij Præſides, ac Viſitatores in cæteris habent Ordinibus: teneanturque ſuæ Congregationis Monaſteria frequenter viſitare, & illorum reformationi incumbere; & ea obſeruare, quæ in ſacris Canonibus, & in hoc ſacro Concilio ſunt decreta. Quod ſi etiam, Metropolitano inſtante prædicta exequi non curauerint. Epiſcopis, in quorum Diœceſibus loca prædicta ſita ſunt, tamquam Sedis Apoſtolicæ delegatis, ſubdantur.

Tot. tit. de ſtat. reg. ex. tr. in 6. & in Cle. exiui, de ver. ſign. & c. exijt eo. tit. in 6.

Caput IX.

Monaſteria Monialium quæ ab Epiſcopis gubernari debeant, c. cognouimus, 18. q. 2.

MOnaſteria Sanctimonialium, ſanctæ Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta, etiam ſub nomine Capitulorum S. Petri, vel S. Ioannis, vel alias quomodocũque nuncupentur, ab Epiſcopis, tamquam dictæ Sedis delegatis, gubernentur, non obſtantibus quibuſcumque. Quæ verò à deputatis in Capitulis generalibus, vel ab alijs Regularibus reguntur, ſub eorum cura, & cuſtodia relinquantur.

Caput X.

Moniales ſæpius confiteantur.

ATtendant diligenter Epiſcopi, & cæteri Superiores, Monaſteriorum Sanctimonialium, vt in Conſtitutionibus earum admoneãtur ſanctimoniales, vt ſaltem ſemel ſingulis menſibus confeſſionem peccatorũ faciant: & ſacroſanctam Euchariſtiam ſuſcipiant; vt eo ſe ſalutari præſidio muniant ad omnes oppugnationes Dæmonis fortiter ſuperandas. Præter ordinarium autem Confeſſorem. alius extraordinarius ab Epiſcopo, & alijs Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium Confeſſiones audire debeat. Quod verò ſantiſſimum Chriſti corpus intra chorum, vel ſepta monaſterij, & non in publica Eccleſia conſeruetur, prohibet ſancta Synodus; non obſtante quocumq. indulto, aut priuilegio.

Clem. ne in agro, §. ſanè de ſtat. Mo.

Caput XI.

IN Monaſterijs, ſeu domibus virorum, ſeu mulierum, quibus imminet animarum cura perſonarum ſæcularium

larium, præter eas, quæ ſunt de illorum Monaſteriorum, ſeu locorum familia, perſonæ, tam regulares, quam ſæculares, huiuſmodi curam exercentes ſubſint immediatè in ijs, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cuius Diœceſi ſunt ſita. Nec ibi aliqui etiam ad nutum amouibiles, deputentur, niſi de eiuſdem conſenſu, ac præuio examine, per eum, aut eius Vicarium faciendo, excepto Monaſterio, Cluniacenſi cũ ſuis limitibus, & exceptis etiam ijs Monaſterijs, ſeu locis in quibus Abbates, Generales, aut Capita Ordinum ſedem ordinariam principalem habent, atq. alijs Monaſterijs, ſeu domibus, in quibus Abbates, aut alii Regularium, Superiores iuriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercent, ſaluo tamen eorum Epiſcoporum iure, qui maiorem in prædicta loca, vel perſonas iuriſdictionem exercent.

a. qui religionis. 18. q. 3.

Caput XII.

ca. de ijs 12. diſt.

CEnſuræ, & interdicta necdum à Sede Apoſt. emanata, ſed etiam ab Ordinariis promulgata: mandante Epiſcopo à Regularibus in eorum Eccleſiis publicentur, atq. ſeruentur. Dies etiam feſti, quos in Diœceſi ſua ſeruandos idem Epiſcopus præcepit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus ſeruentur.

Cap. XIII.

Controuerſiæ de præcedentia, quomodo terminandæ & a quibus.

COntrouerſias omnes de præcedentia, quæ per ſæpè maximo cum ſcandalo oriuntur inter Eccleſiaſticas perſonas, tam ſæculares, quam regulares, tũ in proceſſionibus publicis, tum in iis, quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporib. & in deferenda vmbella, & aliis ſimilibus: Epiſcopus, amota omni appellatione, & non obſtantibus quibuſcumque, componat. Exempti autem omnes, tam Clerici ſæculares, quam regulares, quicumque, etiam monachi, ad publicas prouiſiones vocati, accedere

cedere

cedere compellantur: iis tantum exceptis, qui ſtrictiori clauſura perpetua viuunt.

Caput XIV.

Regulares delinquentes quomodo, & a quibus puniantur. Sup. Seſ. 6. c. 3. de ref. c. fin. §. ſi verò, de ſtat. mon.

REgularis, non ſubditus Epiſcopo, qui intra clauſtra Monaſterij degit, & extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit: Epiſcopo inſtante, à ſuo Superiore intra tempus ab Epiſcopo præfigendum, ſeuerè puniatur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat; ſin minus, a ſuo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit.

Caput XV.

Profeſſio, qua ætate fieri debeat c. Goſaldus. 17. q. 2. c. ad Apoſtolicã, de reg. & c. non ſolum. eod tit. in 6. c. ad noſtrã, c. cum vinũ, & ea. poſtulaſti, eo tit. & c. 1. eod. tit. in 6.

IN quacumq. religione, tam virorum, quam mulierũ, profeſſio non fiat ante decimum ſextum annum expletum, nec qui minore tempore, quàm per annum, poſt ſuſceptum habitum in probatione ſteterit, ad profeſſionem admittatur. Profeſſio autem antea facta, ſit nulla; nullamq. inducat obligationem ad alicuius Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis obſeruationem, aut alios quoſcũque effectus.

Caput XVI.

NVlla quoq; renunciatio, aut obligatio antea facta, etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuſcumque cauſæ piæ, valeat, niſi cum licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarij fiat, intra duos menſes proximos ante profeſſionem, ac non aliàs intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſecuta profeſſione: aliter verò facta, etiam ſi cum huius fauoris expreſſa renuntiatione, etiam iurata, ſit irrita, & nullius effectus, Finito tempore nouitiatus, Superiores nouitios, quos habiles inuenerint, ad profitendum admitant, autem monaſterio eos eijciant. Per hæc tamen Sancta Synodus non intendit aliquid innouare; aut prohibire, quin religio Clericorum Societatis Ieſu, iuxta pium eorum inſtitutum, à ſancta Sede Apoſtolica approbatum, Domino, & eius Eccleſiæ inſeruire poſſint. Sed neque ante profeſſionem, excepto victu, & ve-

c. cum cauſam in fin. de elect.

veſtitu, nouitij, vel nouitiæ illius temporis, quo in probatione eſt, quocumq; prætextu, a parentibus, vel propinquis, aut curatoribus eius Monaſterio aliquid ex bonis eiuſdem tribuatur: ne hac occaſione diſcedere nequeat, quod totam, vel maiorem partem ſubſtantiæ ſuæ Monaſterium poſſideat: nec facilè, ſi diſceſſerit, id recuperare poſſit: quin potius præcipit ſancta Synodus, ſub anathematis pæna dantibus, & recipientibus, ne hoc vllo modo fiat, & vt abeuntibus ante profeſſionem omnia reſtituantur, quæ ſua erant, quod vt rectè fiat Epiſcopus, etiam per cenſuras eccleſiaſticas, ſi opus fuerit, compellat.

Caput XVII.

Libertati profeſſionis virginum Deo dicādarum proſpiciens ſancta Synodus, ſtatuit, atq. decernit, vt ſi puella, quæ habitum regularem ſuſcipere voluerit, maior duodecim annis ſit, non ante eum ſuſcipiat, nec poſtea ipſa, vel alia profeſſionem emittat, quam explorauerit Epiſcopus, uel eo abſente, vel impedito, eius Vicarius, aut aliquis eorum ſumptibus ab eis deputatus, virginis uoluntatem diligenter, an coacta, an ſeducta ſit, an ſciat, quid agat, & ſi uoluntas eius pia, ac libera cognita fuerit, habueritq. conditiones requiſita iuxta Monaſterii illius, & Ordinis Regulam, necnon Monaſterium fuerit idoneum, liberè ei profiteri liceat, cuius profeſſionis tempus ne Epiſcopus ignoret teneatur. Præfecta monaſterio eum ante menſem certiorem facere. Quod ſi Præfecta certiorem Epiſcopum non fecerit, quamdiu Epiſcopo uidebitur, ad officio ſuſpenſa ſit.

Virgines a. te 12. annum habitum nō ſuſcipiant. c. puella. 20. q. 1. c. illud, 20. q. 1.

Supr. Seſſ. 15. c. 1. de ref.

Caput XVIII.

Anathemati Synodus ſubiicit omnes, & ſingulas perſonas, cuiuſcumq. qualitatis, uel conditionis fuerint, tam clericos, quam laicos, ſæculares, uel regulares, atq. etiam qualibet dignitate fungentes, ſi quomodocumq. coegerint aliquam uirginem, uel uiduam, aut

Cogentes virgines, vel viduas ingredi monaſteria, anathemati ſubiiciuntur.

aliam quamcumq; mulierem inuitam, prætcrquam in caſibus in iure expreſſis, ad ingrediendum Monaſteriũ, vel ad ſuſcipiendum habitum cuiuſcumq. Religionis, vel ad emittendam profeſſionem, quiq. conſilium, auxilium, vel fauorem dederint, quiq. ſcientes eam non ſpõtè ingredi Monaſterium, aut habitum ſuſcipere, aut profeſſionem emittere, quoquomodo eidem actui, vel præſentiam, vel conſenſum, vel authoritatem interpoſuerint. Simili quoq. anathemati ſubiicit eos, qui ſanctam virginum, vel aliarum mulierum voluntatem vel accipiendi, vel voti emittendi, quoquomodo ſine iuſta cauſa impedierint. Eaq; omnia, & ſingula, quæ ante profeſſionem, vel in ipſa profeſſione fieri oportet, ſeruentur nõ ſolum in Monaſteijs ſubiectis Epiſcopo, ſed & in alijs quibuſcumq. Ab his tamen excipiuntur mulieres, quæ penitentes: aut conuertitæ appellantur, in quibus Conſtitutiones earum ſeruentur.

[Margin: ..a. de lapſis, & c. Episcopo, 16 qu. 6. cum ſim.]

Caput XIX.

QVicumq. Regularis prætendat, ſe per vim, & metum ingreßum eſſe Religionem, aut etiam, dicat ante ætatem debitam profeßum fuiſſe, aut quid ſimile, velitq. habitum dimittere quacumq. de cauſa, aut etiã cum habitu diſcedere ſine licentia Superiorum: non audiatur, niſi intra quinquennium tantum à die profeſſionis, & tunc non aliter niſi cauſas quas prætenderit, deduxerit coram Superiore ſuo, & Ordinario. Quod ſi antè, habitum ſpontè dimiſerit, nullatenus ad allegandum quamcumq. cauſam admittatur, ſed ad Monaſterium redire cogatur, & tamquam apoſtata puniatur; interim vero nullo priuilegio ſuæ Religionis iuuetur. Nemo etiam Regularis cuiuſcumq. facultatis vigore transferatur ad laxiorem religionem: nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum ſuæ religionis.

[Margin: Conc. Tol. 3. c. 10. c. puella 20 c. 2. ca. vl. 32. q. 1.

Regularis qualiter poſſit dimittere habitum.

Conc. Tol. 2. c. 54 in fi. c. puellæ. 20. q. 1 c. cum virum de reg. Conc. Arel. 1. c. vlt. Conc. Arel. 2. c. 25.]

Caput XX.

Abbates, qui ſunt Ordinum Capita, ac cæteri prædictorum Ordinum Superiores, Epiſcopis non ſubiecti, quibus eſt in alio inferiora Monaſteria, Prioratuſue legitima iuriſdictio, eadem illa ſibi ſubdita Monaſteria, & Prioratus, ſuo quiſq. loco, atq. ordine, ex officio uiſitent, etiamſi commendata exiſtant. Quæ cum Ordinum ſuorum Capitibus ſubſint, declarat S. Synodus, in iis, qui alias de uiſitatione Monaſteriorum commendatorum definita ſunt, non eſſe comprehenſa, teneanturq. quicumq. prædictorum Ordinum Monaſteriis præſunt, prædictos Viſitatores recipere, & illorum ordinationes exequi. Ipſa quoq. monaſteria, quæ ſunt Ordinum Capita, iuxta S. Sedis Apoſtol. & cuiuſq. Ordinis conſtitutiones uiſitentur. Et quamdiu durabunt huiuſmodi cōmendæ, Priores clauſtrales aut in Prioratibus Conuentum habentibus, Superiores qui correctiones, & ſpirituale regimen exercent à Capitulis Generalibus, uel ipſorum ordinum Viſitatoribus inſtituantur. In cæteris omnibus præfatorum Ordinum priuilegio: & facultates quæ ipſorum perſonas, loca, & iura concernunt firma ſint, & illæſa.

Abbatis officium in viſitandis Monaſterijs

Sup. ſeſſ. 21. c. 8. de ref.

Caput XXI.

Cum pleraq: monaſteria etiam Abbatiæ Prioratus, & præpoſituræ, ex mala eorum, quibus commiſſa fuerunt, adminiſtratione, non leuia paſſa fuerint, tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus detrimenta. Cupit Sancta Synodus ea ad congruam monaſticæ vitæ diſciplinam omninò reuocare. Verùm adeò dura, difficiliſq: eſt præſentium temporum conditio, ut nec ſtatim omnibus, nec commune ubique, quod optaret, remedium poſſit adhiberi; ut tamen nihil prætermittat, unde prædictis ſalubriter aliquando prouideri poſſit: primū quidem confidit, Sanctiſſimum Romanum Pontificem pro ſua pietate, & prudentia curaturum, quantū hæc tem-

Conc. Lat. ſub Leo X. Seſſ. diſt. in Bul. de ref. Curiæ.

pore

pore ferre poſſe viderit, vt ijs, quæ nunc commendæ reperiuntur, & quæ ſuos conuentus habent, regulares perſonæ, eiuſdem Ordinis expreſsè profeſſæ, & quæ gregi præire, & præeſſe poſſint, præficiantur. Quæ verò in poſterum vacabunt, non niſi Regularibus ſpectatæ virtutis, & ſanctitatis conferantur. Quo ad ea verò monaſteria, quæ capita ſunt, ac Primates Ordinum, ſiue Abbatiæ, ſiue Prioratus filiæ illorum Capitum nuncupantur, teneantur illi, qui in preſenti ea in commendam obtinent, niſi ſit eis de regulari, ſucceſſore prouiſum infra ſex menſes religionem illorum Ordinum propriam ſolemniter profiteri, aut ijs cedere: aliàs commendæ prędictæ ipſo iure vacare cenſeantur. Ne autem in prædictis omnibus, & ſingulis fraus aliqua adhiberi poſſit: mandat S. Synodus, vt in prouiſionibus dictorum Monaſteriorum qualitas ſingulorum nominatim exprimatur; aliterque facta prouiſio ſubreptitia eſſe cenſeatur nullaque ſubſequenti poſſeſſione, etiam triennali, adiuuetur.

Sup. Seſſ. 14 de ref. c. 10.

Caput XXII.

H*Aec omnia, & ſingula in ſuperioribus decretis contenta, obſeruari S. Synodus præcipit in omnibus Cœnobijs, ac Monaſterijs, Collegijs, ac Domibus quorumcumque monachorum, ac regularium, necnon, quarumcumque Sanctimonialium virginum, ac viduarum, etiamſi illæ ſub gubernio militiarum, etiam Hieroſolymitanæ, viuant, & quocumque nomine appellentur, ſub quacumq; Regula, vel Conſtitutionibus, & ſub cuſtodia, uel gubernatione, uel quauis ſubiectione, aut annexione, uel dependentia cuiuſcumq. Ordinis Mendicantium, uel non Mendicantium, uel aliorum Regularium monachorum, aut Canonicorum quorumcumque: non obſtantibus omnium, & ſingulorum priuilegijs, ſub quiſcumq. formulis verborum conceptis, ac Mare magnum, appellatis, etiam in fundatione obtentis, necnon Conſtitutionibus,*

nibus: & Regulis etiam iuratis, atq. etiam Conſuetudinibus, vel præſcriptionibus, etiam immemorabilibus. Si qui verò Regulares tam viri, quam mulieres ſunt, qui ſub arctiori Regula, vel ſtatuti, viuunt, excepta facultate habendi bona ſtabilia in communi, eos ab eorum inſtituto, et obſeruantia S. Synodus amouere non intendit. Et quia S. Synodus deſiderat, vt omnia, & ſingula ſupradicta quamprimum executioni demandentur præcipit omnibus Epiſcopis in Monaſterijs ſibi ſubiectis, & in omnibus alijs, ipſis in ſuperioribus decretis ſpecialiter commiſſis, atq. omnibus Abbatibus, & generalibus, & alijs Superiorib. Ordinum Supradictorum, vt ſtatim prædicta exequantur. Et ſi quid executioni mandatum non ſit Epiſcoporum negligentiam Concilia prouincialia ſuppleant, & coerceant regularium verò Capitula prouincialia, & generalia, & in defectum Capitulorum generalium Concilia prouincialia per deputationem aliquorum eiuſdem Ordinis prouideant. Hortatur etiam Sancta Synodus omnes Reges, Principes, Reſpublic. & Magiſtratus, & in virtute ſanctæ obedientiæ præcipit, vt velint prædictis Epiſcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & cæteris Præfectis in ſuperius contentæ reformationis executione ſuum auxilium, & authoritatem interponere, quoties fuerint requiſiti, vt ſine vllo impedimento præmiſſa rectè exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Decretum de reformatione. Cap. I.

c. magnæ, de vnio. c. qualiter, & quādo de acc. ſup ſeſſ. 22. de ref. c. 1. in princ.

O*Ptandum eſt, vt ii qui Epiſcopale miniſterium ſuſcipiunt quæ ſuæ ſint partes agnoſcant, ac ſe non ad propria commoda, non ad diuitias, aut luxum, ſed ad labores, & ſolicitudines pro Dei gloria vocatos eſſe intelligant. Nec enim dubitandum eſt, & fideles reliquos ad religionem, innocentiamq. facilius inflammandos, ſi Præpoſitos ſuos viderint non ea, quæ mundi ſunt, ſed animarum ſalutem, ac cæleſtem patriam cogitantes. Hæc*

eum ad reſtituendam Eccleſiaſticam diſciplinam præci- pua eſſe ſancta Synodus animaduertat: admonet Epiſco- pos omnes, vt ſecum ea ſæpè meditantes, factis etiam ipſis, ac vitæ actionibus, quod eſt veluti perpetuum quo- dam prædicandi genus ſe munere ſuo conformes oſten- dant: in primis verò ita mores ſuos omnes componant, vt reliqui ab eis frugalitatis, modeſtiæ, continentiæ, ac quæ nos tantopere commendat Deo: ſanctæ humilitatis exempla petere poſſint. Quapropter exemplo Patrum noſtrorum in Concilio Carthaginenſi, non ſolum iubet, vt Epiſcopi modeſta ſuppellectili, & menſa, ac frugali vi- ctu contenti ſint; verum etiam in reliquo vitæ genere, ac tota eius domo caueant, ne quid appareat, quod à Sã- cto hoc inſtituto ſit alienum: quodq; non ſimplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum præſeferat. Om- ninò, vero eis interdicit, ne ex redditibus eccleſiæ con- ſanguineos, familiaresve ſuos augere ſtudeant; cum & Apoſtolorum canones prohibeant, ne res eccleſiaſticas, quæ Dei ſunt, conſanguineis donent, ſed ſi pauperes ſint ijs, vt pauperibus, diſtribuant, eas autem non diſtrahant, nec diſſipent illorum cauſa, immo quam maximè poteſt, eos ſancta Synodus monet, vt omnem humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquoſq; carnis affectum vnde multorum malorum in Eccleſia ſeminarium extat, pe- nitus deponant. Quæ verò de Epiſcopis dicta ſunt, ea- dem non ſolùm in quibuſcumque beneficia eccleſiaſti- ca, tam ſæcularia, quàm Regularia obtinentibus, pro gradus ſui conditione obſeruari, ſed & ad Sanct. Rom. Eccl. Cardinales pertinere decernit, quorum conſilio a- pud Sanctiſſimum Romanum Pontificem cum vniuer- ſalis Eccleſiæ adminiſtratio nitatur, nefas videri poteſt, non ijs etiam virtutum inſignibus, ac viuendi diſciplina eos fulgere, quę meritò omnium in ſe oculos conuertant.

Pſal. 100. Eccl. 8. 35. & 66. Matth. 10. & 18. cum ſ. Conc. Cart. 4. c. 5. Conc. Tol 9. c. 7. c. Epiſc. 41. diſt. prof. veten- ti. 41. d. ſup. Seſſ. 2.

Conc. Ant. ca. 5. c. quiſ- quis 12. q. 1. ca. ſint ma- nifeſtæ, c. E- piſcopus, & c. res eccleſ. cum ſeq. 12. q. 2.

Conc. Lat. ſup. Leo X. ſeſſ. 9. de re. Curiæ.

Caput II.

Cogit temporum calamitas, & inualeſcentium hæreſum malitia, vt nihil ſit prætermittendum, quod populorum ædificationem, & Catholicæ fidei præſidium videatur poſſe pertinere. Præcipit igitur ſancta Synodus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & omnibus alijs, qui de iure, vel conſuetudine in Concil. prouinciali intereſſe debent, vt in ipſa prima Synodo, prouinciali, poſt finem preſentis Concilij habenda; ea omnia, & ſingula, quę ab hac Synodo definita, & ſtatuta ſunt, palam recipiant, necnon veram obedientiam Sum. Rom. Pontifici ſpondeant, & profiteantur ſimulq; hæreſes omnes a ſacris Canonibus, & generalibus Concilijs, præſertimq. ab hac eadem Synodo damnatas, publicè deteſtentur, & anathematizent. Idemque in poſterum quicumq. in Patriarchas, Primates, Archiepiſcopos, Epiſcopoſq. promouendi, in prima Synodo prouinciali, in qua ipſi interfuerint, omninò obſeruet. Quod ſi quis ex ſupradictis omnibus, quod abſit, renuerit; Epiſcopi comprouinciales ſtatim Summum Romanũ Pontificem admonere ſub pœna diuinæ indignationis teneãtur: interimq. ab eiuſdem communione abſtineant. Cęteri verò omnes ſiue in præſenti, ſiue in futurum beneficia eccleſiaſtica habituri, & qui in Synodo Diœceſana conuenire debent, idem, vt ſuprà in ea Synodo, quæ primo quoq. tempore celebrabitur, faciant, & obſeruent: aliàs ſecundum formam Sacrorum Canonum puniantur. Ad hæc, omnes ij, ad quos Vniuerſitatum, & Studiorum generalium cura, viſitatio, & reformatio pertinet diligenter curent, vt ab eiuſdem Vniuerſitatibus Canones, & decreta huius ſanctæ Synodi integrè recipiantur: id earumq. normam Magiſtri doctores, & alij in eiuſdẽ Vniuerſitatibus ea quæ Catholicæ fidei ſunt, doceant, & interpretentur; ſeq; ad hoc inſtitutum initio cuiuslibet anni ſolemni iuramento obſtringant: ſed, & ſi aliqua a-

Sup. Seſſ. 24. c. 1. de ref c. peruenit. c. propter ec. cleſiaſticas, cum nullus alijs 18. diſt.

c. ſicuti, & c. excommunicamus l. 1. de hær. can. 2. in fin. de Sum. Trin. & fide cath. cum ſim.

lia in prædictis Vniuerſitatibus correctione, & reformatione digna fuerint, ab eiſdem, ad quos ſpectat, pro religionis, & diſciplinæ eccleſiaſticæ augmento emendentur, & ſtatuantur. Quæ verò vniuerſitates immediatè Summi Rom. Pontificis protectioni, & viſitationi ſunt ſubiectæ has ſua Beatitudo per eius delegatos eadem, qua ſuperationes, & prout ei vtilius viſum fuerit, ſalubriter viſitari, & reformari curabit.

Caput III.

> c. dilecto, de ſent. ext. in 6. c. multis, in prin. 2. q. 1. ca. viſis in fi. 16. q. 1. ca. corripiantur. 24. q 3.
>
> Excommunicatio quãdo exercenda, & quomodo concedenda ca. epiſcopi, ca. nemo Epiſcoporum, & c. nullus ſacerdotum. 11. q. 3. c. ſacro de ſen. excom.
>
> Conc. Ant. 5. cap. 1.

Q*Vamuis excommunicationis gladius neruus ſit eccleſiaſticæ diſciplinæ, & ad continendos in officio populos valde ſalutaris, ſobriè tamen, magnaq. circumſpectione exercendus eſt: cum experiẽtia doceat, ſi temere aut leuibus ex rebus incutiatur, magis contemni, quam formidari; & perniciem potius parere, quàm ſalutem. Quapropter excommunicationes illæ, quæ monitionibus præmiſſis, ad finem reuelationis, vt aiunt, aut pro deperditis, ſeu ſubtractis rebus ferri ſolent, a nemine prorſus, præterquam ab Epiſcopo, decernantur; & tunc non aliàs, quam ex re non vulgari cauſaq. diligenter, ac magna maturitate per Epiſcopum examinata, quæ eius animum moueat; nec ad eas concedendas cuiuſuis ſæcularis, etiam Magiſtratus authoritate adducatur: ſed totum hoc in eius arbitrio, & conſcientia, ſit poſitum: quando ipſo pro re, loco, perſona, aut tempore eas decernendas eſſe iudicauerit; In cauſis verò iudicialibus mandatur omnibus. Iudicibus eccleſiaſticis, cuiuſcumq dignitatis exiſtant, vt quandocumque executio realis, vel perſonalis in qualibet parte iudicii, propria authoritate ab ipſis fieri poterit, abſtineant ſe tam in procedendo, quàm definiendo a cenſuris eccleſiaſticis, ſeu interdicto; ſed liceat eis, ſi expedire videbitur in cauſis ciuilibus ad forum Eccleſiaſticum quomodolibet pertinentibus, contra quoſcumq. etiam laicos per mulctas pecuniarias, quæ locis piis ibi exiſtentibus, eo ipſo,*

quod

quod exactæ fuerint, aſſignentur: ſeu per captionem pignorum, perſonarumq. diſtrictionem per ſuos proprios, aut alienos executores faciendam, ſiue etiam per priuationem beneficiorum, aliaq. iuris remedia procedere, & cauſas definire. Quod ſi executio realis, vel perſonalis aduerſus reos hac ratione fieri non poterit, ſitq. erga iudicem contumacia; tunc eos etiam anathematis mucrone, arbitrio ſuo, præter alias pęnas, ferire poterit. In cauſis quoq. criminalibus, vbi executio realis, vel perſonalis, vt ſupra fieri poterit, erit a cenſuris abſtinendum: ſed ſi dictæ executioni facilè locus eſſe non poſſit, licebit iudici hoc ſpirituali gladio in delinquentes vti, ſi tamen delicti qualitas, præcedente bina ſaltem monitione, etiam per edictum, id poſtulet. Nefas autem ſit ſæculari cuilibet Magiſtratui prohibere eccleſiaſtico iudici, ne excommunicet: aut mandare, vt latam excommunicationem reuocet, ſub prætextu, quod contenta in præſenti decreto non ſint obſeruata: cum non ad ſæculares, ſed ad eccleſiaſticos hæc cognitio pertineat. Excommunicatus verò quicumque, ſi poſt legitimas monitiones non reſipuerit, non ſolum ad Sacramenta, & cõmunionem fidelium, ac familiaritatem non recipiatur, ſed, ſi obdurato animo cenſuris annexus, in illis per annum inſorduerit, etiam contra eum, tamquam de hæreſi ſuſpectum, procedi poſſit.

c. ſi quis deinceps, in ſi. 17. q. 4.

c. rogo, cap. ſeq. 11. q. 3. c. nullis cum ſeq. ca. cum deſideres, & ca. ſi concubinæ, de ſen. excom.

Caput IV.

Contingit ſæpè in quibuſdam Eccleſiis, vel tam magnum Miſſarum celebrandarum numerũ ex varijs defunctorum relictis impoſitum eſſe, vt illis pro ſingulis diebus a teſtatoribus præſcriptis nequeat ſatisfieri, vel eleemoſynam huiuſmodi, pro illis celebrandis adeò tenuem eſſe, vt non facilè inueniatur, qui velit huic ſe moueri ſubijcere, vnde depereunt piæ teſtantium voluntates, & eorum conſcientias, ad quos prædicta ſpectant, onerandi occaſio datur. Sãcta Synodus cupiẽs hæc

ad pios vſus relicta, quo plenius, & vtilius poteſt, impleri: facultatem dat Epiſcopus, vt in Synodo Diœceſana, itemq; Abbatibus, & Generalibus Ordinem, vt in ſuis capitulis Generalibus, re diligenter perſpecta, poſſint, pro ſua conſcientia in prædictis Eccleſiis, quas hac prouiſione indigere cognouerint, ſtatuere circa hæc quid quid magis ad Dei honorem, & cultum, atq. eccleſiarum vtilitatem viderint expedire: ita tamen, vt eorum ſemper defunctorum commemoratio fiat, qui pro ſuarū animarum ſalute legata ea ad pios vſus reliquerunt.

Sup. ſeſſ. 21. de ref. c. 6.

Caput V.

RAtio poſtulat, vt illis, quæ benę conſtituta ſunt, cōtrarijs ordinationibus non detrahatur. Quando igitur ex beneficiorum quorumcumque erectione, ſeu fundatione, aut alijs conſtitutionibus, qualitates aliquæ requiruntur, ſeu certa illis onera ſunt iniuncta, in beneficiorum collatione; ſeu in quacumque alia diſpoſitione eis non derogetur. Idem in præbendis Theologalibus, Magiſtratibus, Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac Subdiaconalibus, quandocumque ita conſtituta fuerint, obſeruetur, vt eorum qualitatibus, vel ordinibus nihil in vlla prouiſione detrahatur, & aliter facta prouiſio ſubreptitia cenſeatur.

Caput VI.

STatuit ſancta Synodus, vt in omnibus Eccleſiis Cathedralibus, & Collegatis decretum ſub fel. record. Paulo III. quod incipit, Capitula Cathedralium: obſeruetur non ſolum, quando Epiſcopus viſitauerit, ſed & quoties ex officio, vel ad petitionem alicuius contra aliquem ex contentis in dicto decreto procedat: ita tamen, vt cum extra viſitationem proceſſerit infraſcripta omnia locum habeant; videlicet, vt capitulum initio cuiuſlibet anni eligat ex capitulo duos, de quorum conſilio, & aſſenſu Epiſcopus, vel eius Vicarius tam in formando proceſſum, quam in cæteris omnibus actibus, uſq. ad finem

Sup. ſeſſ. 6. de ref. c. 4.

nem cauſæ incluſiuè, coram Notario tamen ipſius Epiſcopi, & in eius domo, aut conſueto tribunali concedere teneatur. Vnum autem tantum ſit vtriuſque votum, poſſitq. alter Epiſcopo accedere. Quod ſi ambo ab Epiſcopo diſcordes in aliquo actu, ſeu interlocutoria, uel deffinitiua ſententia fuerint; tunc intra ſex dierum ſpatium cum Epiſcopo tertium eligant, & ſi in electione tertij etiam diſcordent: ad viciniorem Epiſcopum electio deuoluatur, & iuxta eam partem, cum qua tertius conuenient, articulus, in quo erat diſcordia, terminetur; aliàs proceſſus, & inde ſecuta, nulla ſint, nulloſq. producant iuris effectus. In criminibus tamen ex incontinentia prouenientibus, de qua in decreto de concubinarijs, & in atrocioribus delictis, depoſitionem, aut degradationem requirentibus, vbi de fuga timetur, ne iudicium eludatur, & ideo opus ſit perſonali detentione, poſſit initio ſolus Epiſcopus ad ſummariam informationem, et neceſſariam detentionem procedere: ſeruato tamen in reliquis ordine præmiſſo. In omnibus autem caſibus ea ratio habeatur, vt iuxta qualitatem delicti, ac perſonarum, delinquentes ipſi in loco decenti cuſtodiantur. Epiſcopis præterea vbiq. is honor tribuatur, qui eorum dignitati par eſt, eiſque in Choro, & in Capitulo in Proceſſionibus, & alijs actibus publicis, ſit prima ſedes, & locus, quem ipſi elegerunt, & præcipua omnium rerum agendarum authoritas. Qui ſi aliquid Canonicis ad deliberandum proponunt, nec de re ad ſuum, uel ſuorum commodum ſpectanda agatur: Epiſcopi ipſi Capitulum conuocent, uota exquirant, & iuxta ea concludant. Abſente uero Epiſcopo omninò hoc ab ijs de Capitulo, ad quos hoc de iure, vel conſuetudine ſpectat, perficiatur, nec ad id Vicarius Epiſcopi admittatur. Cæteris autem in rebus Capituli iuriſdictio, & poteſtas; ſi qua eis competit, & bonorum adminiſtratio ſalua, & intacta omninò relinquatur. Qui verò non obtinent dignitates,

Inf. c. 14. & ſup. ſeſſ. 24. de matrim. c. 8. c. qualiter. 1. de accuſ. c. tuæ, de pœn.

Conc. Cart. 4. c. 35. c. Epiſcopus in Eccleſia. 93. d. ca. nouit. cum ſeq. de his, quæ fiūt a præl ſine conſ. Cap.

Iuribus allegatis, in meo tract. de priuile. ſcholarium maxime priuile. 94. cum ſeq.

nec ſunt de Capitulo, ii omnes in cauſis eccleſiaſticis Epiſcopo ſubiiciantur: non obſtantibus quoad ſupradicta, priuilegiis, etiam ex fundatione competentibus, necnon conſuetudinibus, etiam immemorabilibus ſententiis, iuramentis concordiis, quæ tantum ſuos obligent authores ſaluis tamen omnibus priuilegiis, quæ vniuerſitatibus Studiorum generalium, ſeu earum perſonis ſunt conceſſa. Hæc autem omnia, & ſingula in iis Eccleſiis locum non habeant, in quibus Epiſcopi, aut eorum Vicarii ex Conſtitutionibus, vel priuilegiis, aut conſuetudinibus, ſiue concordiis, ſeu quocumq. alio iure maiorem habent poteſtatem, authoritatem, ac iuriſdictionem, quam præſenti decreto ſit comprehenſum; quibus ſancta Synodus derogare non intendit.

Caput VII.

Acceſſus, & regreſſus tollendi. ca. Apoſtolica, 8. q. 1. ca. ex tranſmiſſa, & ca. ad extirpandas ſucceſſiones de fil. presb. c. conſuluit. de iu. p. c. ad hec de dec. Conc. Rom. tempore Hylarij. c. 5. Su. Seſ. 6. de ref. c. 6. ca. ſcripſit, & cap. quamuis 7. q. 1. Sup. Seſſ. 21. de ref. cap. 8. & Seſſ. 7. de ref. c. 1. & 2.

CVm in beneficiis eccleſiaſticis, ea, quæ hæreditariæ ſucceſſionis imaginem referunt, ſacris Conſtitutionibus ſint odioſa, & Patrum decretis contraria, nemini in poſterum acceſſus, aut regreſſus, etiam de conſenſu ad beneficium eccleſiaſticum cuiuſcumq. qualitatis concedatur, nec hactenus conceſſi ſuſpendantur, extendantur, aut transferantur. Hocque decretum in quibuſcumq. beneficiis eccleſiaſticis, ac etiam in Cathedralibus Eccleſiis, ac in quibuſcumq. perſonis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus locum habeat. In coadiutoriis quoque cum futura ſucceſſione idem poſthac obſeruetur, vt nemini in quibuſcumq. beneficiis eccleſiaſticis permittantur. Quod ſi quando Eccleſia Cathedralis, aut Monaſterii vrgens neceſſitas, aut euidés vtilitas poſtulet Prælato dari Coadiutoré, is non aliàs cum futura ſucceſſione detur, quàm hæc cauſa prius diligenter a Santiſs. Rom. Pontifice ſit cognita, & qualitates omnes in illo concurrere certum ſit, quæ a iure, & decretis huius ſanctæ Synodi in Epiſcopis, & Prælatis requiruntur; aliàs conceſſiones ſuper his factæ ſubreptitiæ eſſe cenſeantur.

Ca-

Caput VIII.

Admonet ſancta Synodus quoſcumq. eccleſiaſtica beneficia ſæcularia, ſeu regularia obtinentes, vt hoſpitalitatis officium, a ſanctis Patrib. frequẽter commendatum, quantum per eorum prouentus licebit, prõptè, benigneq. exercere aſſueſcant: memores, eos qui hoſpitalitatem amant, Chriſtum in hoſpitibus recipere. Illis verò, qui hoſpitalia vulgò nuncupata, ſeu alia pia loca ad peregrinorum infirmorum, ſenum, pauperumve vſum præcipuè inſtituta, in commendam, adminiſtrationem, aut quemcumq. titulum, aut etiam Eccleſiis ſuis vnita, obtinent: uel ſi Eccleſiæ Parochiales, hoſpitalibus forte vnitæ, aut in hoſpitalia erectæ, earumque patronis in adminiſtrationem conceſſæ ſint: præcipit omninò, vt impoſitam illis onus officiumve adminiſtrent, atq. hoſpitalitatem, quam debent ex fructibus ad id deputatis, actu exerceant, iuxta Conſtitutionem Concilii Viennenſis, aliàs in hac eadem Synodo ſub fel. rec. Paulo III. innouatam, quæ incipit; Quia contingit. Quòd ſi hoſpitalia hæc ad certum peregrinorum, aut infirmorum, aut aliarum perſonarum genus ſuſcipiendum fuerint inſtituta, nec in loco, vbi ſunt dicta hoſpitalia, ſimiles perſonæ, aut perpaucæ reperiantur: mandat adhuc, vt fructus illorum in alium pium vſum, qui eorum inſtitutioni proximior ſit, ac pro loco, & tempore vtilior, conuertantur, prout Ordinario cum duobus de Capitulo, qui rerum vſu peritiores ſint, per ipſum deligendis, magis expedire uiſum fuerit; niſi aliter fortè, etiam in hunc euentum, in eorum fundatione, aut inſtitutione fuerit expreſſum quo caſu, quòd ordinatum fuit, obſeruari curet Epiſcopus: aut ſi id non poſſit, ipſe, prout ſupra, utiliter prouideat. Itaq. ſi prædi omnes, & ſinguli, cuiuſcumq. Ordinis, & religionis, & dignitatis, etiam ſi laici fuerint, qui adminiſtrationem hoſpitalium habent, non tamen regularibus ſub-

c. 1. & cap. quieſcamus. 41. d. c. Archidiaconi. 85. d. c. volumus 89. d. c. qui & ad fi. & c. mos eſt 12. queſ. 2. c. quoniam, 16. q. 1.

c. quia contingit, de relig. dom. & ſup. Seſſ. 7. cap. vlt. de ref.

ſubiecti, vbi viget regularis obſeruantia, ab Ordinario moniti hoſpitalitatis munus, adhibitis omnibus, ad quæ tenentur, neceſſarijs, re ipſa obire ceſſauerint; non ſolùm per eccleſiaſticas cenſuras, & alia iuris remedia ad id compelli poſſint; ſed etiam hoſpitalis ipſius adminiſtratione, curaue perpetuò priuari poſſint: alijque eorum loco ab ijs, ad quos ſpectabit, ſubſtituantur. Et prædicti nihilominus, etiam ad fructuum reſtitutionem, quos contra ipſorum hoſpitalium inſtitutionem perceperunt, quæ nulla eis remiſſione, aut compoſitione indulgeatur, in foro conſcientiæ teneantur: nec adminiſtratio, ſeu gubernatio huiuſmodi locorum vni, & eidem perſonæ vltra triennium deinceps committatur: niſi aliter in fundatione cautum reperiatur; non obſtante, quoad omnia ſupradicta, quacumque vnione, exemptione, & conſuetudine in contrarium, etiam immemorabili, ſeu priuilegiis, aut indultis quibuſcumque.

Caput IX.

Sup. ſeſſ. 14. de ref. c. 12. c. piæ mentis, cum ſeq. 16. q. 7. & c. nobis, de iur. patr. Conc. Tol. 9. c. 2. decernimus, & cap. monaſterii cum ſeq. iiſdem cau. & quæſt.

SIcuti legitima patronatum iura tollere, piaſq. fidelium voluntates in eorum conſtitutione violare æquum non eſt: ſic etiam, vt hoc colore, beneficia eccleſiaſtica in ſeruitutem, quod a multis impudenter fit, redigantur, non eſt permittendum. Vt igitur debita in omnib. ratio obſeruetur decernit S. Synodus, vt titulus iuris patronatus ſit ex fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento, & alijs iure requiſitis oſtendatur, ſiue etiam ex multiplicatis præſentationib. per antiquiſſimum temporis curſum, qui hominum memoriam excedat, aliaſve, ſecundum iuris diſpoſitionem. In ijs verò perſonis, ſeu Communitatibus, vel Vniuerſitatibus, in quibus id ius plerumq. ex vſurpatione potiùs quæſitum præſumi ſolet, plenior, & exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur; nec immemorabilis temporis probatio aliter eis ſuffragetur, quam ſi, præter reliqua ad eam neceſſaria, præſentationes etiam

con-

continuatæ, non minori ſaltem, quam 50 annorum ſpatio, quæ omnes effectum ſortitæ ſint, authenticis ſcripturis probentur. Reliqui patronatus omnes in beneficijs, tam ſæcularibus, quàm Regularibus, ſeu Parochialibus, uel dignitatibus, aut quibuſcumque alijs beneficijs in Cathedrali, uel Collegiata Eccleſia ſeu facultates, & priuilegia conceſſa, tam in vim patronatus, quàm alio quocumq; iure nominandi, eligendi, præſentandi ad ea cum uacant, exceptis patronatibus ſuper Cathedralib. Eccleſiis competentibus, & exceptis alijs, quæ ad Imperatorem, & Reges, ſeu Regna poſſidentes, alioſque ſublimos, ac ſupremos Principes, iura Imperii in dominiis ſuis habentes pertinent, & quæ in fauorem Studiorum generalium conceſſa ſunt, in totum prorſus abrogata, & irrita cum quaſi poſſeſſione inde ſecuta intelligantur. Beneficiaq. huiuſmodi, tamquam libera, a ſuis collatoribus conferantur, ac prouiſiones huiuſmodi plenum effectum conſequantur. Ad hæc liceat Epiſcopo, præſentatos à patronis, ſi idonei non fuerint, repellere. Quòd ſi ad inferiores inſtitutio pertineat, ab Epiſcopo tamen iuxta aliàs ſtatuta ab hac s. Synodo examinentur alioquin inſtitutio ab inferioribus facta irrita ſit, & inanis. Patroni autem beneficiorum, cuiuſcumq. Ordinis, & dignitatis, etiam ſi Communitates, Vniuerſitates, Collegia quæcumq. Clericorum, uel laicorum exiſtant, in perceptione fructuum, prouentuum, obuentionum quorumcumq. beneficiorum, etiam ſi uerè de iure patronatus ipſorum ex fundatione, & dotatione eſſent, nullatenus, nullave cauſa, uel occaſione ſe ingerant, ſed illos liberè Rectori, ſeu Beneficiato, non obſtante etiam quacumq: conſuetudine, diſtribuendos dimittant. Nec dictum ius patronatus uenditionis, aut alio quocumq. titulo in alios contra Canonicas ſanctiones transferre præſumant; ſi ſecus fecerint, excommunicationis, & interdicti pœnis ſubijciantur: & dicto iure patronatus, ipſo iure priuati

Sup. Seſſ. 24. de ref. ca. 18. & Seſ. 14. de ref. c. 13.

exi-

exiſtant. Inſuper acceſſiones, per viam vnionis factæ de beneficijs liberis, ad Eccleſ. iuriſpatronatui, etiam laicorum ſubiectas, tam ad Parochiales, quam ad alia quæcumq. beneficia, etiam ſimplicia, ſeu dignitates, vel hoſpitalia, ita vt prædicta beneficia libera eiuſdem naturæ cum ijs quibus cum vniuntur, efficiantur, atq. ſub iure patronatus conſtituantur. Hæ, ſi nondum plenarium ſortitæ ſunt effectũ, vel deinceps ad cuiuſuis inſtantiam fient, quacumq. authoritate, etiam Apoſtolica, conceſſæ fuerint; ſimul cum vnionib. ipſis per ſubreptionem obtentæ intelligantur; non obſtante quacumq. in ijs verborũ forma, ſeu derogatione, quę habeatur pro expreſſa, nec executioni amplius demandentur: ſed beneficia ipſa vnita, cum vacauerint, liberè, vt antea, conferantur. Supr. Seſſ.7. de ref.c.7. *Quæ verò à 40. annis citra factæ, effectum, & plenam incorporationem ſunt conſecutæ: hæ nihilominus ab Ordinarijs, tamquam a Sede Apoſtolica delegatis, reuideantur, & examinentur, ac quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint, ſimul cum vnionibus irritè declarentur: ac beneficiũ ipſa ſeparentur, & alijs conferantur. Similiter quoq. patronatus, quicumq. in Eccleſiis, & quibuſcumq. alijs beneficijs, etiam dignitatib. antea liberis, acquiſiti, a quadraginta annis citra, & in futurũ acquirendi, ſeu ex augmento dotis, ſeu ex noua conſtructione, vel alia ſimili cauſa, etiam authoritate Sedis Apoſt. ab ijſdem Ordinarijs, vti delegatis, vt ſuprà, qui nullius in his facultatibus, aut priuilegijs impediantur, diligenter cognoſcantur; & quos non repererint ob maximè euidentem Eccleſiæ, vel beneficij, ſeu dignitatis neceſſitatem legitimè conſtitutos eße, in totum reuocentur: atq. beneficia huiuſmodi ſine damno illa poſſidentium, & reſtitutio patronis, eo quòd ab eis idcirco datum eſt, in priſtinum libertatis ſtatum reducant, non obſtantibus Priuilegijs, conſtitutionibus, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.*

Ca-

Caput X.

Quoniam ob malitioſam petentium ſuggeſtionem, & quandoq. ob locorum longinquitatem perſonarum notitia, quibus cauſæ mandantur, vſq. adeo haberi non poteſt; hincq. interdum iudicibus, non vndequaq. idoneis, cauſæ in partibus delegantur, ſtatuit Sancta Synodus in ſingulis Conciliis Prouincialibus, aut Diœceſanis aliquot perſonas, quæ qualitates habeant, iuxta Conſtitutionem Bonifacii VIII. quæ incipit. Statutum, & alioquin ad id aptas deſignari, vt præter Ordinarios locorum, iis etiam poſthac cauſæ eccleſiaſticæ, ac ſpirituales, & ad forum eccleſiaſticum pertinentes, in partibus delegandæ committantur. Et ſi aliquem interim ex deſignatis mori contigerit, ſubſtituat Ordinarius loci cum conſilio Capituli alium in eius locum, vſq. ad futuram Prouincialem, aut Diœceſanam Synodum; ita vt habeat quæq. Diœceſis quatuor ſaltem, aut etiam plures probatas perſona, ac vt ſuprà qualificatas, quib. huiuſmodi cauſæ a quolibet Legato, vel Nuncio, atq. etiam a Sede Apoſtolica committantur: alioquin poſt deſignationem factam, quam ſtatim Epiſcopi ad Summũ Rom. Pontificem tranſmittant delegationes quæcumq. aliorũ iudicium aliis, quam his, factæ, ſubreptitiæ cenſeantur. Admonet dehinc ſancta Synodus tam Ordinarios: quàm alios quoſcumq. iudices, vt terminandis cauſis, quanta fieri poterit breuitate, ſtudeant: ac litigatorum artibus, ſeu in litis conteſtatione, ſeu alia parte iudicii differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competenti alia ratione occurrant.

Iudices delegati in ſingulis Concilijs Prouincialibus deputandi.

ca ſtatutum de ref. in 6.

c. finẽ litib. & ca. fin. de do. & contum. ca. 2. de ref. iud. & c. conſtitutis, de procu.

Caput XI.

Magnam Eccleſiis perniciem afferre ſolet, cũ earum bona, repræſentata pecunia, in ſucceſſorum præiudicium aliis locantur. Omnes igitur hæ locationes, ſi anticipatis ſolutionibus fient, nullatenus in præiudicium ſucceſſorum validæ intelligantur, quocũque

Anticipatæ ſolutiones in locationib. eccleſ. tollendæ c. de precatio- nis 10. q. 2. & cap. 23 de precat.

que

que indulto, aut priuilegio non obſtante: nec huiuſmodi locationes in Romana Curia, vel extra eam confirmentur. Non liceat etiam iuriſdictiones eccleſiaſticas, ſeu facultates nominandi: aut deputandi Vicarios in ſpiritualibus locare: nec conductoribus per ſe, aut alios ea exercere: aliterque conceſſiones, etiam à Sede Apoſtolica factæ ſubreptitiæ cenſeantur. Locationes verò rerum eccleſiaſticarum, etiam authoritate Apoſtolica cõfirmatas, Sancta Synodus irritas decernit, quas a triginta annis citra, ad longum tempus, ſeu, vt nonnullis partibus ad vigintinouem, ſeu bis vigintinouem annos, vocant, factas; Synodus Prouincialis, & vel deputandi ab ea, in damnum Eccleſiæ: & contra Canonicas ſanctiones contractas fuiſſe iudicabunt.

In tit. de reb. eccleſ. non alien. & in extrauag. in c. Ambitio.

Caput XII.

Decimæ eccleſiæ ſoluendæ. Conc. Matiſcon. 1. c. 5. Conc. Ticin. ver. in facris. Exo. 22. & 13. Leuit. 27. Num. 8. Tob. 1. Malac. 3. c. decimas, cum ſeq. 16. q. 7. c. parochiano, c. ex tranſmiſſa, & c. tua, de dec. ca. omnes decimæ 10. q. 7. c. pœnit. c. non eſt, c. tua, & c. in aliquibus, de decim. Cle ro. tit.

NOn ſunt ferendi, qui varijs artibus decimas Eccleſiis obuenientes, ſubtrahere moliuntur, aut qui ab alijs ſoluendas temerè occupant, & in rem ſuã vertunt: cum decimarum ſolutio debita ſit Deo, & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas inuadunt. Præcipit igitur S. Synodus omnibus cuiuſcumque gradus, & conditionis ſint, ad quos decimarum ſolutio ſpectat, vt eas, ad quas de iure tenentur, in poſterum Cathedrali, aut quibuſcumq. alijs Eccleſijs, vel perſonis, quibus legitimè debentur, integrè perſoluant. Qui verò eas, aut ſubtrahunt, aut impediunt, excommunicentur; nec ab hoc crimine, niſi plena reſtitutione ſecuta, abſoluantur. Hortatur debinc omnes, & ſingulos, pro Chriſtiana charitate, debitoq. erga Paſtores ſuos munere, vt de bonis ſibi a Deo collatis, Epiſcopis, et Parochis, qui tenuioribus præſunt Eccleſiis, largè ſubuenire ad Dei laudem, atq. Paſtorum ſuorum, qui pro eis inuigilant, dignitatem tuendam, non grauentur.

Ca-

Cap. XIII.

De quarta funeralium de rep. extra in 6. & in Clem.

DEcernit S. Synodus, vt quibuſcumq. in locis iam ante annos 40. Quartæ, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolui, ac poſtea fuerit, ex quocumq. priuilegio, alijs Monaſterijs, Hoſpitalibus, aut quibuſcumq. locis pijs conceſſa, eadem poſt hac integro iure, & eadem portione: quæ ante ſolebat, Cathedrali, ſeu Parochiali Eccleſiæ perſoluatur: non obſtantibus conceſſionibus, gratijs, priuilegijs, etiam Mari magno nuncupatis, aut alijs, quibuſcumque.

Caput XIV.

Mulieres cum clericis cohabitare prohibentur & concubinariorum pœnæ, Conc. Cart. 3.c.17. Concil. Nicenum c.2. Conc. Matiſcon.c.1. Conc. Arc.2. cap. 3. Conc. Tol.2. cap. 3. Conc. Brac. 2.c.15. Conc.Tur.2. c.10.11.et 12 Conc. Maguntiacum c. 46. ca. interdixit. 32. diſt. c. cum omnibus. c. volumus. c. fœminas. 81. d. c. 1. cũ multis ſeq. de cohab. cler. & mul.

QVam turpe, ac Clericorum nomine, qui ſe diuino cultui addixerunt: ſit indignum, in impudicitiæ ſordibus, immundoq. concubinatu verſari, ſatis res ipſa, communi fidelium omnium offenſione, ſummoq. Clericalis militiæ dedecore, teſtatur. Vt igitur ad eam, quã decet, continentiam, ac vitæ integritatem miniſtri Eccleſiæ reuocentur; populuſq. hinc eos magis diſcat reuereri, quò illos vita honeſtiores cognouerit: prohibet ſancta Synodus quibuſcumq. Clericis, nè concubinas, aut alias mulieres, de quib. poſſit haberi ſuſpicio, in domo, uel extrà detinere, aut cum ijs ullam conſuetudinem habere audeant: alioquin pœnis, a ſacris Canonibus, uel ſtatutis Eccleſiarum impoſitis, puniantur. Quòd ſi a ſuperioribus moniti ab ijs ſe non abſtinuerin; tertia parte fructuum, obuentionum, ac prouentuum beneficiorum ſuorum quorumcumq. & penſionum ipſo facto ſint priuati, quæ fabricæ Eccleſiæ, aut alteri pio loco arbitrio Epiſcopi applicetur. Sin uerò in delicto eodem cum eadem, uel alia femina perſeuerantes, ſecundæ monitioni adhuc non paruerint; non tantum fructus omnes, ac prouentus ſuorum beneficiorum, & penſiones eo ipſo amittant, qui prædictis locis applicentur, ſed etiam a beneficiorum ipſorum adminiſtratione, quo ad Ordinarius,

rius, etiam vti Sedis Apoſtolicæ delegatus: arbitrabitur, ſuſpendantur, & ſi ita ſuſpenſi, nihilominus eas non expellant, aut cum iis etiam verſentur, tunc beneficiis, portionibus, ac officiis, & penſionibus quibuſcumq. Eccleſiaſticis perpetuò priuentur, atq. inhabiles, ac indigni quibuſcumq. honoribus, dignitatibus, beneficiis, ac officiis in poſterum reddantur, donec poſt manifeſtam vitæ emendationem, ab eorum Superioribus cum iis, ex cauſa viſum fuerit diſpenſandum. Sed ſi poſtquam eas ſemel dimiſerint, intermiſſum conſortium repetere, aut alias huiuſmodi ſcandaloſas mulieres ſibi adiungere, auſi fuerint: præter prædictas pœnas, excommunicationis gladio plectantur. Nec quæuis appellatio, aut exemptio prædictam executionem impediat, aut ſuſpendat; ſupradictorumq: omnium cognitio, non ad Archidiaconos, nec Decanos, aut alios inferiores, ſed ad Epiſcopos ipſos pertineat, qui ſine ſtrepitu, & figura iudicii, & ſola facti veritate inſpecta, procedere poſſint. Clerici verò beneficia eccleſiaſtica, aut penſiones non habentes, iuxta delicti, & contumaciæ perſeuerantiam, & qualitatem, ab ipſo Epiſcopo carceris pœna, ſuſpenſione ab Ordine, ac inhabilitate ad beneficia obtinenda, aliiſve modis, iuxta ſacros Canones puniantur, Epiſcopi quoque (quod abſit) ſi ab huiuſmodi crimine non abſtinuerint, & à Synodo prouinciali admoniti, ſe non emendauerint; ipſo facto ſint ſuſpenſi: & ſi perſeuerent, etiam ad Sanctiſſimum Romanum Pontificem ab eadem Synodo deferantur, qui pro qualitate culpæ, etiam per priuationẽ, ſi opus erit, in eos animaduertit.

c. 2. cum ſeq. de cohab. cler. & mulier. c. ſi cō. cubinæ, de ſent. excom.

Conc. Aur. 3. c. 4. ſup. c. 6. & in aliis locis ſupra alleg. Conc. Tol. 4. c. 41.

c. quorumdam 34. diſ. Conc. Ant. 5. c. 3.

Caput XV.

Filii clericorum in eccleſiis vbi eorum patres habent beneficia, vel ante ha-

Vt paternæ incontinentiæ memoria à locis Deo conſecratis, quos maximè puritas, ſanctitaſq. decet longiſſimè arceatur, non liceat filiis Clericorum, qui non ex legitimo nati ſunt matrimonio in Eccleſiis, vbi eorũ patres beneficium aliquod Eccleſiaſticum habent, aut habue-

habuerunt, quodcumque, etiam diſſimile beneficium obtinere, nec in dictis Eccleſiis quoquo modo miniſtrare, nec penſiones ſuper fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent, vel aliàs obtinuerunt, habere. Quòd ſi in præſenti pater, & filius in eadem Eccleſia beneficia obtinere reperiantur, cogatur filius ſuum beneficium reſignare, aut cum alio permutare extra eccleſiam intra trium menſium ſpatium, aliàs ipſo iure eo priuatus exiſtat, & ſuper ijs quæcumq. diſpenſatio ſubreptitia cenſeatur. Ad hæc, reciprocæ reſignationes, ſi quæ poſthac a parentibus Clericis in fauorem filiorum fient, vt alter alterius beneficium conſequatur in fraudem huius decreti, & Canonicarum ſanctionum factæ omninò cenſeantur, nec collationes ſecutæ, vigore huiuſmodi reſignationum, ſeu aliarum quarumcumque, quæ in fraudem factæ fuerint, ipſiſ Clericorum filijs ſuffragentur.

buerunt, beneficiū obtinere non poſſunt. cap. propoſuiſti 81. diſt. cap. 2. & per totum, de fil. presb.

Caput XVI.

S*Tatuit ſancta Synodus, vt eccleſiaſtica beneficia ſæcularia, quocumq. nomine appellentur, quæ curam animarum ex primæua eorum inſtitutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa deinceps in ſimplex beneficium, etiam aſſignata Vicario perpetuo congrua portione, non conuertantur: non obſtantibus quibuſcumque gratijs, quæ ſuum plenarium effectum non ſunt conſecutæ. In ijs vero, in quibus contra earum inſtitutionem, ſeu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum translata eſt, etiam ſi in hoc ſtatu ab immemorabili tempore reperiantur, ſi cōgrua portio fructuum Vicario Eccleſiæ, quocumque nomine is appelletur, non fuerit aſſignata, ea quamprimum, & ad minus intra annum a fine præſentis Concilij, arbitrio Ordinarij, iuxta formam decreti ſub fel. rec. Paulo III. aſſignetur. Quòd ſi id commodè fieri non poſſit, aut intra dictum terminum factum non erit, cum primum perceſſum, vel deceſſum Vicarij, ſeu Rectoris, aut quomodolibet alte-*

Beneficia curata in ſimplicia conuerti nō poſſunt.

Sup. Seſſ. 9. de ref. c. 7.

rum eorum vacauerit, beneficium curam animarum recipiat, ac Vicariæ nomen ceſſet, & in antiquum ſtatum reſtituatur.

Caput XVII.

Epiſcopi dignitatem ſuam conſeruent. ca. quanto, de off. ordi. & ſup. Seſſ. 24. de ref. c. 4.

NOn poteſt S. Synodus non grauiter dolere, audiens Epiſcopos aliquos ſui ſtatus oblitos, Pontificiam dignitatem non leuiter dehoneſtare; qui cum Regũ miniſtris, Regulis, & Baronibus in eccleſia, & extra, indecenti quadam demiſſione ſe gerunt, & veluti inferiores miniſtri altaris, nimis indignè non ſolùm loco cedunt, ſed etiam perſonaliter illis inſeruiunt. Quare, hæc, & ſimilia deteſtans Sancta Synodus, ſacros Canones omnes, Conciliaque generalia, atq. alias Apoſtolicas ſanctiones ad dignitatis Epiſcopalis decorem, & grauitatem pertinentes, renouando, præcipit, vt ab huiuſmodi in poſterum Epiſcopi ſe abſtineant; mandans eiſdem, vt tam in eccleſia, quàm foris, ſuum gradum, & Ordinem præ oculis habentes, vbiq. ſe Patres, & Paſtores eſſe meminerint, reliquis verò tam Principibus, quàm cæteris omnibus, vt eos paterno honore, ac debita reuerentia proſequantur.

Sup. Seſſ 6. c.; Valẽtinianus. 93. diſ. ca. Epiſcop. in Eccleſijs, 95. d. c. quis dubiter, c. duo ſunt, cum ſeq. 96. d. & c. ſolitæ 3. de maior. & obed.

Caput XVIII.

Sacri Canones exactè obſeruandi, nec niſi vrgenti cauſa diſpenſandum, cap. ſi Rom. 10. d. cap. ſi quis omnem 1. q. 7. ca. de conſt. cap. 1. de voto.

SIcuti publicè expedit, legis vinculum quandoq. relaxare, vt plenius euenientibus caſibus, & neceſſitatibus pro communi vtilitate ſatisfiat, ſic frequentiùs legem ſoluere, exemploq; potiùs, quam certo perſonarum, rerumq. delectu petentibus indulgere, nil aliud eſt, quàm vnicuiq; ad leges tranſgrediendas aditum aperire.

Quapropter ſciant vniuerſi, ſacratiſs. Canones exactè ab omnibus, & quoad eius fieri poterit, indiſtinctè obſeruandos; Quòd ſi vrgens, iuſtaq; ratio, & maior quandoq. vtilitas poſtulauerit, cum aliquibus diſpenſandum eſſe, id cauſa cognita, ac ſumma maturitate, atq. gratis, a quibuſcumq. ad quos diſpenſatio pertinebit, erit præſtandũ: aliterq. facta diſpẽſatio ſurreptitia cẽſeatur.

Ca-

Cap. XIX

DEteſtabilis duellorum vſus, fabricante diabolo, introductus, vt cruenta corporum morte animarum etiam perniciem lucretur, ex Chriſtiano Orbe penitus exterminetur. Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocumq. alio nomine, Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris ſuis inter Chriſtianos conceſſerint, eo ipſo ſint excommunicati, ac iuriſdictione, & domino ciuitatis, caſtri, aut loci, in quo, vel apud quem duellũ fieri permiſerint, quod ab Eccleſia obtinent, priuati intelligantur, & ſi feudalia ſint, directis dominis ſtatim acquirantur. Qui verò pugnam commiſerint, & qui eorum Patrini vocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum ſuorum proſcriptionis, ac perpetuæ infamiæ pęnam incurrant, & vt homicidæ, iuxta ſacros Canones, puniri debeant, &, ſi in ipſo conflictu deceſſerint, perpetuo careant eccleſiaſtica ſepultura. Illi etiam, qui conſilium in cauſa duelli tam in iure, quam facto dederint: aut alia quacumque ratione ad id quemquam ſuaſerint: necnon ſpectatores, excommunicationis, ac perpetua maledictionis vinculo teneantur: non obſtante quocumq. priuilegio, ſeu praua conſuetudine, etiam immemorabili.

Duellorum vſus tollendus, & pugnantium, ac permittentium, & ſpectantium pœnæ, c. 1. de torneament.

c. 2. de cler. pugnan. in duel. de tornem. per totum, & toto tit. de homic.

Caput XX.

CVpiens ſancta Synodus eccleſiaſticam diſciplinam in Chriſtiano populo non ſolùm reſtitui, ſed etiam perpetuò ſartam tectam a quibuſcumq. impedimentis conſeruari. præter ea, quæ de eccleſiaſtici perſonis conſtituit; ſæculares quoquo Principes officij ſui admonendos eſſe cenſuit: confidens eos, vt Catholicos, quos Deus ſanctæ fidei, Eccleſiæq. protectores eſſe voluit, ius ſuum Eccleſiæ reſtitui, non tantùm eſſe conceſſuros, ſed etiam ſubditos ſuos omnes ad debitam erga Clerum, Parochos & Superiores Ordines reuerentiam, reuocaturos, nec permiſſuros, vt officiales, aut inferiores Magiſtratus Eccleſiæ,

Eccleſiaſtica libertas, & immunitas obſeruanda.

c. concilia. §. hinc. 17. d. ca. quis dubitet. c. duo ſunt, & c. ſi. 90. d.

cleſiæ, & perſonarum eccleſiaſticarum immunitatem, Dei ordinatione, & Canonicis ſanctionibus conſtitutam, alioquo cupiditatis ſtudio, ſeu inconſideratione aliqua violentur: ſed vna cum ipſis Principibus debitam Sacris Summorum Pontific. & Conciliorum Conſtitutionibus obſeruantiam præſtent. Decernit itaque & præcipit, ſacros Canones, & Concilia generalia omnia, necnon alias Apoſtol. ſanctiones, in fauore eccleſiaſticarum perſonarum, libertatis eccleſiaſticæ, & contra eius violatores editas, quæ omnia præſenti etiam decreto innouat exactè ab omnibus obſeruari debere. Proptereaq; admonet Imperatorem, Reges, Reſp. Principes, & omnes, & ſingulos cuiuſcumq. ſtatus, & dignitatis extiterint, vt, quo largiùs bonis temporalibus, atq. in alios poteſtate ſunt ornati, eò ſanctius, quæ eccleſiaſtici iuris sũt, tamquam Dei præcipua, eiuſq. patrocinio tecta, venerentur, nec ab vllis Baronibus, Domicellis, Rectoribus, alijſque Dominis temporalibus, ſeu Magiſtratibus, maximeq. miniſtris ipſorum Principum, lædi patiantur, ſed ſeuerè in eos, qui illius libertatem, immunitatem, atque iuriſdictionem impediunt, anima aduertant: quibus etiã ipſimet exemplo ad pietatem, religionem, eccleſiarumque protectionem exiſtant, imitantes anteriores optimos religioſiſſimoſq. Principes, qui res eccleſiæ ſuæ in primis authoritate, ac munificentia auxerunt, nedum ab aliorum iniuria vindicarunt. Adeoq. ea iure quiſque officium ſuum ſedulò præſtet; quo cultus diuinus deuotè exerceri, & Prælati, cæteriq. Clerici in reſidentijs, & officijs ſuis quieti, & ſine impedimenti, cum fructu, & ædificatione populi, permanere valeant.

c. peruenit. 86. d. cap. ſi quis ſuadente. 17. qu. 4. toto tit. de immun. eccl. c. quamquam de ce. in 6. c. felicis, de pœn. Vn. eo. lib. Conc. Ticivar. ſtatuimus, & ver. ſancimus. Conc. Aqui. c. 9. Conc. Lat. ſub Leo X. ſeſ. 9. & 10. ca. Valentinianus. 63. d. c. eccleſiæ in fin. 87. d. c. Conſtantinus, & c. Vit. 96. d.

Caput XXI.

Sup. ſeſ. 7. de ref. in princ.

POſtremò ſancta Synodus, omnia, & ſingula, ſub quibuſcumque clauſulis, & verbis quæ de morum reformatione, atque eccleſiaſtica diſciplima, tam ſub fel. recor. Paulo III. ac Iulio III. quam ſub Beatiſſimo Pio IV.

IV. Pontificibus Maximis, in hoc ſacro Concilio ſtatuta ſunt, declarat, ita decreta fuiſſe, vt in his, ſalua ſemper authoritas Sedis Apoſtolicæ, & ſit, & eſſe intelligatur.

Decretum de continuanda Seſſione in diem ſequentem.

CVm ea omnia, quæ in præſenti Seſſione tractanda erant, quia hora tarda eſt commodè expediri non poſſint; propterea iuxta id, quod in generali Congregatione a Patribus ſtatutum fuit, ea, quæ ſuperſunt, in diem, craſtinam, hanc eamdem Seſſionem continuando, differuntur.

CONTINVATIO SESSIONIS, Die 4. Decembris.

Decretum de Indulgentijs.

CVm poteſtas conferendi indulgentias a Chriſto Eccleſiæ conceſſa ſit, atq. huiuſmodi poteſtate diuinitus ſibi tradita, antiquiſſimis etiam temporibus illa vſa fuerit, ſacroſancta Synodus indulgentiarum vſum Chriſtiano populo maximè ſalutarem, & ſacrorum Conciliorum authoritate probatum, in Eccleſia retinendum eſſe docet, & præcipit, eoſq. anathemate damnat, qui aut inutiles eſſe aſſerunt, vel eas concedendi in Eccleſia poteſtatem eſſe negant; in his tamen concedendis moderationem iuxta veterem, & probatam in Eccleſia conſuetudinem, adhiberi cupit: nè nimia facilitate eccleſiaſtica diſciplina eneruetur. Abuſus verò, qui in his irrepſerũt, & quorum occaſione inſigne hoc indulgentiarum nomẽ ab hæreticis blaſphematur, emendatos, & correctos cupiens, præſenti decreto generaliter ſtatuit, prauos quæſtus omnes pro his conſequendis, vnde plurima in Chriſtiano populo abuſum cauſa fluxit, omninò abolendos eſſe. Cæteros verò, qui ex ſuperſtitione, ignorantia, irreuerentia, aut aliunde quomodocumque prouenerunt,

Matt. 16. Ioan 20. ca. audiuimus, & c. quodcumq. ligaueris. 24. q. 2. c. vt conſtitueretur 50. diſt. ca. adhuc de pœnit. d. 3. toto tit. de pęnit. & rem. extr. in 6. & in c. cum ex eo. extr. de pęn. & remis. c. 1. eo. tit. in 6. Clem. abuſionibus de pœn. & remiſ. nec cum ex eod. & ſup. ſeſſ. 21. de ref. c. 9.

cum ob multiplices locorum, & prouinciarũ, apud quas hi committuntur corruptellas, commodè nequeant ſpecialiter prohiberi: mandat omnibus Epiſcopis, vt diligenter quiſq. huiuſmodi abuſus Eccleſiæ ſuæ colligant, eoſq; in prima Synodo prouinciali referant, vt aliorum quoq. Epiſcoporum ſententia cogniti, ſtatim ad Summũ Romanum Pontificem deferantur, cuius authoritate, & prudentia, quod vniuerſali Eccleſiæ expediet, ſtatuatur, vt ita Sanctorum Indulgentiarum munus, piè, ſanctè, & incorruptè omnibus fidelibus diſpenſetur.

De delectu ciborum, ieiunijs, & diebus Feſtis.

INſuper hortatur Sancta Synodus, & per Sanctiſ. D. N. atq. Saluatoris aduentum, Paſtores omnes obteſtatur, vt tamquam boni milites illa omnia, quæ S.R.E. omnium Eccleſiarum mater, & magiſtra, ſtatuit, necnon ea, quæ tam in hoc Concilio, quàm in alijs Oecumenicis ſtatuta ſunt, quibuſcumq. fidelibus ſedulò commẽdent, omniq. diligentia vtantur, vt illis omnibus, & ijs præcipuè ſint obſequentes, quæ ad mortificandam carnem conducunt, vt ciborum delectus, & ieiunia, vel etiam, quæ faciunt ad pietatem augendam, vt dierum feſtorum deuota, & religioſa celebratio admonentes populos crebrò, obedire Præpoſitis ſuis, quos qui audiunt, Deum remuneratorem audient: qui verò contemnunt, Deum ipſorum vltorem ſentient.

c. non decet. 12. d. Vigil. in ep. ad Eleuth. in fi. Felix. I. in epiſt. 3. ſup. Seſſ. 22. c. 8. de ſac. miſ. c. qui ſuis. 93. d. c. quia frater. 7. q. 1. Luc. 10. Conc. Mag. c. 36. & 37. Conc. Aur. 3. c. 22. Sup. Seſſ. 18. in prin.

De indice librorum, & Catechiſmo, Breuiario, & Miſſali.

SAcroſancta Synodus in ſecunda Seſſione, ſub Sanctiſs. Domino noſtro Pio IV. celebrata, delectis quibuſdam Patribus commiſit, vt de varijs cenſuris, ac libris, vel ſuſpectis, vel pernicioſis, quid facto opus eſſet, conſiderarent, atq. ad ipſam ſanctam Synodum referrent, audiens nunc huic operi ab eis extremam manum impoſitam eſſe, nec tamen ob librorum varietatem, & multitudinem poſſit diſtinctè, & commodè a ſancta Synodo

Conc. Mil. c. 18.

nodo dijudicari: præcipit, vt quidquid ab illis præſtitum eſt, Sanctiſs. Romano Pontifici exhibeatur, vt eius iudicio, atq. authoritate terminetur, & euulgetur. Idemque de Cathechiſmo a Patribus, quibus illud mandatū fuerat, & de Miſſali, & Breuiario fieri mandat.

De loco Oratorum.

DEclarat ſancta Synodus, ex loco aſſignato Oratoribus tam eccleſiaſticis, quam ſæcularibus ſedendo, incedendo, aut quibuſcumq. alijs actibus, nullū cuiquam eorum factum fuiße præiudicium, ſed omnia illorum, et Imperatoris, Regum, Rerumpublicarum, ac Principum ſuorum iura, & prærogatiuas illæſas, & ſaluas eſſe, in eodemq. ſtatu permanere, prout ante præſens Concilium reperiebantur.

De recipiendis, & obſeruandis Decretis Concilij.

TAnta fuit horum temporum calamitas, & hæreticorum inueterata malitia, vt nihil tam clarum in fide noſtra aſſerenda vmquam fuerit, aut tam certò ſtatutum, quod non humani generis hoſte ſuadente, illi errore aliquo contaminauerint: ea propter ſancta Synodus in potiſſimum curauit, vt præcipuos hæreticorum noſtri temporis errores damnaret, & anathematizaret: verāque, & Catholicam doctrinam traderet, & doceret prout damnauit, anathematizauit, & definiuit. Cumque tamdiu tot Epiſcopi, ex varijs Chriſtiani Orbis prouincijs euocati, ſine magna gregis ſibi commiſſi iactura, & vniuerſali periculo ab Eccleſiis abeße non poſſint, nec vlla ſpes reſtet, hæreticos, toties, fide etiam publica, quā deſiderarunt, inuitatos, & tandiu expectatos, huc amplius aduenturos, ideoque tandem huic ſacro Concilio finem imponere neceſſe ſit: ſupereſt nunc, vt Principes omnes, quod facit, in Domino moneat; ad operam ſuam ita præſtandam, vt quæ ab ea decreta ſunt, ab hæreticis deprauari, aut violari, non permittant; ſed ab his, & omnibus deuotè recipiantur, & fideliter obſeruentur. Quod

ſi in his recipiendis, aliqua difficultas oriatur: aut aliqua inciderint, quæ declarationem, (quod non credit) aut definitionem poſtulant: præter alia remedia, in hoc Concilio inſtituta, confidit Sancta Synodus Beatiſſimũ Rom. Pont. curaturum, vt vel euocatis ex illis præſertim prouinciis, vnde difficultas orta fuerit, iis, quos eidem negotio tractando viderit expedire, vel etiam Concilij generalis celebratione, ſi neceſſarium iudicauerit, vel commodiore quacumq. ratione ei viſum fuerit, Prouinciarum neceſſitatibus, pro Dei gloria, & Eccleſiæ tranquillitate conſulatur.

De recitandis Decretis Concilij ſub Paulo III. & Iulio III. in Seſſione.

Sup. Seſ. 5. 6. 7. 13. & 14. *Quoniam diuerſis temporibus, tam ſub fel. rec. Paulo III. Quàm Iulio III. multa in hoc ſacro Concil. quo ad dogmata, ac morum reformationem ſtatuta, & definita ſunt; vult S. Synodus, vt illa nunc recitentur, & legantur:* Recitata ſuut.

De fine Concilij, & confirmatione petenda à Sanctiſſimo Domino noſtro.

Illuſtriſſimi Domini, Reuerendiſſimiq. Patres, Placetne vobis: vt ad laudem Dei omnipotentis huic ſacræ Oecumenicæ Synodo, finis imponatur? & omnium, & ſingulorum, quæ tam ſub fel. recor. Paulo III. & Iulio III. quam ſub Sanctiſſimo Domino noſtro Pio IV. Romanis Pontificibus, in ea decreta, & definita ſunt, confirmatio nomine S. huius Synodi per Apoſtolicæ Sedis legatos: & Præſidentes a Beatiſſimo Rom. Pont. petatur? Reſponderunt, Placet.

Poſtmodum Illuſtriſſimus, & Reuerendiſſimus Cardinalis Moronus, primus Legatus, & Præſidens benedicens S. Synodo dixit; Poſt gratias Deo actas Reuerendiſſimi Patres, ite in Pace. Qui reſponderunt, Amen.

A C-

ACCLAMATIONES
Pattum in fine Concilij.

CARDINALIS A LOTHARINGIA, Beatiſſimo Pio Papæ, & Domino Noſtro Sanctæ, & Vniuerſalis Eccleſiæ Pont. multi anni, & æterna memoria.

RESPONSIO PATRVM.

Domine Deus, Sanctiſſimum Patrem diutiſſimè Eccleſiæ tuæ conſerua multos annos.

Card. Beatiſſimorum Summorum Pontificium animab. Pauli III. & Iulij III. quorum authoritate hoc ſacrum generale Concilium inchoatum eſt, pax a Domino, & æterna gloria, atque felicitas in luce Sanctorum.

Reſp. Memoria in beneditione ſit.

Card. Caroli V. Imperatoris, & Sereniſſimorum Regum, qui hoc vniuerſale Concilium promouerunt, & protexerunt, memoria in benedictione ſit.

Reſp. Amen Amen.

Card. Sereniſſimo Imperatori Ferdinando, ſemper Auguſto, Orthodoxo, & pacifico, & omnibus Regibus, Rebuſpubl. & Principibus noſtris, multi anni.

Reſp. Pium, & Chriſtianum Imperatorem, Domine conſerua, Imperator cæleſtis, terrenos Reges rectæ fidei cōſeruatores, cuſtodi.

Card. Apoſtolicæ Romanæ Sedis Legatis, in hac Synodo Præſidentibus, cum multis annis magnæ gratiæ.

Reſp. Magnæ gratiæ, Dominus retribuat.

Card. Reuerendiſſimis Cardinalibus, & Illuſtribus Oratoribus.

Reſp. Magnas gratias, multos annos.

Card. Sanctiſs. Epiſcopis vita, & felix ad Eccleſias ſuas reditus.

Reſp. Præconibus veritatis perpetua memoria, Orthodoxo Senatui, multos annos.

Card.

Card. Sacroſancta Oecumenica Trid. Synodus, eius fidem confiteamur, eius decreta ſemper ſeruemus.
Reſp. Semper confiteamur, ſemper ſeruemus.
Card. Omnes ita credimus; omnes idipſum ſentimus: omnes conſentientes, & amplectentes ſubſcribimus. Hæc eſt fides B. Petri, & Apoſtolorum; hæc eſt fides Patrum; hæc eſt fides Orthodoxorum.
Reſp. Ita credimus, ita ſentimus, ita ſubſcribimus.
Card. His decretis inhærentes, digni reddamur miſericordijs, & gratia primi, & magni ſupremi Sacerdotis, Ieſu Chriſti Dei, intercedente ſimul inuiolata Domina noſtra Sancta Deipara, & omnibus Sanctis.
Reſp. Fiat, Fiat. Amen, Amen.
Card. Anathema cunctis hæreticis.
Reſp. Anathema, anathema.

Poſt hæc mandatum fuit a legatis, & Præſidentibus ſub pæna excommunicationis omnibus Patribus, vt antequam diſcederent è ciuitate Tridentina, ſubſcriberent manu propria decretis Conc. aut ea per publicum inſtrumentum approbarent, qui omnes deinde ſubſcripſerunt, & fuerunt numero CCLV. videlicet, Legati IV. Cardinales II. Patriarchæ III. Archiepiſc. XXV. Epiſc. 168. Abbates 7. Procuratores abſentium cum legitimo mandato 39. Generales ordinum 7.

L A V S   D E O.

Concordat cum originali in cuius fidem ſubſcripſimus.

Ego Angelus Maſſarellus, Epiſcopus Theleſinus, Sacri Concilij Tridentini Secretarius.
Ego Marcus Antonius Peregrinus Comenſis, eiuſdem Concilij Notarius.
Ego Cynthius Pamphilus, Clericus Camarinenſis Diœceſis, eiuſdem Concil. Notarius.

CON-

CONFIRMATIO CONCILII.

NOs Alexander, S. Laurentij in Damaſo Diaconus Cardinalis, de Farneſio, S. R. E. Vicecancellarius, fidem facimus, & atteſtamur, qualiter hodie die Mercurij, 26. Ianu. 1564. Pontificatus Sanctiſſimi Domini noſtri D. Pij, diuina prouidentia Papæ Quarti, anno quinto, in Conciſtorio ſecreto, apud Sãctum Petrum, Reuerendiſs. DD. mei Cardinales, Moronus, & Simoneta, nuper reuerſi à Sacro Concilio Tridentino, cui vti Sedis Apoſtolicæ Legati præerant, petierunt ab eodem Sanctiſſ. Domino noſtro, vt infrà.

Beatiſſime Pater, in decreto ſuper fine Conc. Oecumenici Tridentini, pridiè, nonas Decembr. Præteriti publicato, ſtatutum fuit, vt per Sanctitatis Veſtræ, & Sanctæ Sedis Apoſtol. Legatos, & Præſidentes peteretur nomine dicti Conc. a Sanctitate Veſtra confirmatio omnium, & ſingulorum, quæ tam ſub fel. rec. Paulo 3. & Iulio 3. quàm ſub Sanctitate Veſtra in eo decreta, & definita ſunt. Quapropter nos Ioannes Cardinalis Moronus, & Ludouicus Cardinalis Symoneta, qui tunc Legati, & Præſidentes eramus, volentes exequi, quod in dicto decreto ſtabilitum fuit, humiliter petimus nomine dicti Concilij Oecumenici Tridentini, vt Sanctitas Veſtra dignetur confirmare omnia & ſingula, quæ tam ſub fel. rec. Paulo 3. & Iulio 3. quàm ſub Sanctitate Veſtra in eo decreta, & definita ſunt.

Quibus auditis, Sanctitas Sua, viſo, & lecto tenore dicti decreti, & habitis votis Reuerendiſs DD. meorum Cardinalium, reſpondit per hæc verba.

Petitioni, nomine Concilij Oecumenici Tridentini ſuper eius confirmatione per dictos Legatos nobis factæ, annuentes, omnia, & ſingula, quæ in dicto Concilio tam ſub fel. recor. Paulo 3. & Iulio 3. prædeceſſoribus noſtris, quàm Pontificatus noſtri tẽpore decreta, & definita ſunt, authoritate Apoſtolica, etiam de venerabilium fratrum noſtrorum Cardinalium conſilio, & aſſenſu, matura cum illis deliberatione præhabita, confirmamus, atq. ab omnib. Chriſti fidelibus recipi, & inuiolabiliter obſeruari mandamus, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.

Ita eſt. A. Cardinalis Farneſius Vicecancellarius.

BVL-

BVLLA S. D. N. PII,

Diuina Prouidentia Papæ IV.

SVPER CONFIRMATIONE Occumenici generalis Concilij Tridentini.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

BENEDICTVS Deus, & Pater Domini noſtri IESV CHRISTI, Pater miſericordiarum & Deus totius conſolationis: qui reſpicere dignatus eſt Eccleſiam ſuam Sanctam, tot procellis, & tempeſtatibus agitatam, atque vexatam, & grauiùs in dies laborantem, apto tandem ei ſubuenit, optatoque remedio ad plurimas, & pernicioſiſſimas hæreſes extirpandas, ad corrigendos mores, & reſtituendam eccleſiaſticam diſciplinam, ad pacem, & concordiam Chriſtiani populi procurandam indictum iampridem in Ciuitate Tridentina Oecumenicum, et generale Concilium a piæ memoriæ Paulo III. Prædeceſſore noſtro, & Seſſionibus aliquot habitis cęptum fuerat, ab eius autem ſucceſſore Iulio in eandem vrbem reuocatum, poſt alias Seſſiones celebratas: varijs impedimentis, & difficultatibus obiectis, nè tum quidem peragi potuerat. Itaque diutius intermiſſum fuerat, non ſine maximo męrore piorum omnium, cum quotidie magis Eccleſia eiuſmodi remediùm imploraret. Nos autem poſt ſuſceptum Sedis Apoſtolicè regimen, tam neceſſarium, ac ſalutare opus, ſicut Paſtoralis ſollicitudo monebat, diuinæ miſericordiæ fiducia perficere aggreſſi, adiuti pio ſtudio chariſſimi in Chriſto filij noſtri Ferdinandi Roman. Imperatoris electi, & aliorum Chriſtianorum Regum, Rerumpublicarum, ac Principum, tandem conſecuti ſumus, quod nec diurnis, nec nocturnis curis elaborare deſtitimus, quodque a patre luminum aſſiduè precati ſumus. Cum enim eam in Vrbem vndique ex Chriſtiani nominis nationibus conueniſſet, noſtris conuocata literis, & ſua etiam ipſorum pietate excitata, Epiſcoporum, & aliorum inſignium Prælatorum maxima, & Oecumenico Concilio digna frequentia, præter plurimos alios pios, & ſacrarum litterarum ſcientia,

ſcientia, diuinique, & humani iuris cognitione præſtantes viros, præſidentibus ipſi Synodo Sedis Apoſtolicæ Legatis, nobis adeo Concilij libertati fauentibus, vt etiam de rebus Sedi Apoſtolicæ propriæ reſeruatis, liberum ipſi Concilio arbitrium per literas, ad Legatos noſtros ſcriptas, vltrò permiſerimus, quæ de Sacramentis, & alijs rebus, quæ quidem neceſſariæ viſæ ſint, tractandæ, definiendæ & ſtatuendæ reſtabant, ad confutandas hæreſes, ad tollendos abuſus, & emendandos mores, a ſacroſancta Synodo ſumma libertate, diligentiaque tractata, & accurate, ac maturè admodum definita, explicata, ſtatuta ſunt. Quibus rebus perfectis, Concilium tanta omnium, qui illi interfuerunt concordia peractum fuit, vt conſenſum eum planè, à Domino effectum fuiſſe, conſtiterit: idque in noſtris, atque omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam ſingulari Dei munere ſupplicationes ſtatim in alma hac Vrbe indiximus, quæ magna Cleri, & populi pietate celebratæ fuerunt laudeſque, & gratias diuinæ Maieſtati meritò perſoluendas curauimus: cum eiuſmodi Concil. exitus ſpem magnam, & propè certam attulerit, fore, vt maiores in dies fructus ad Eccleſiam ex ipſius decretis, Conſtitutionibuſque perueniant. Cum autem ipſa Sancta Synodus pro ſua erga Sedem Apoſtol. reuerentia, antiquorum etiam Conciliorum veſtigijs inhærens, decretorum ſuorum omnium, quæ noſtro, & prædeceſſorum, noſtrorum tempore facta ſunt, confirmationem a nobis petierit, decreto de ea re in publica Seſſione facto: Nos, ex Legatorum litteris priùs deinde poſt reditum eorum ex ijs, quæ Synodi nomine diligenter retulerunt, poſtulatione ipſius Synodi cognita, habita ſuper hac re cum venerabilibus fratribus noſtris, Sanct. Roman. Eccleſ. Cardinalibus deliberatione matura, ſanctique Spiritus iu primis auxilio inuocato, cùm ea decreta omnia Catholica, & populo Chriſtiano vtilia, ac ſalutaria eſſe cognouiſſemus, ad Dei omnipotentis laudem, de eorumdem fratrum noſtrorum conſilio, & aſſenſu, in Conciſtoro noſtro ſecreto, illa omnia, & ſingula authoritate Apoſtolica hodie confirmauimus, & ab omnibus Chriſti fidelibus ſuſcipienda, ac ſeruanda eſſe decreuimus: ſicut harum quoque litterarum tenore, ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & ſuſcipi, obſeruarique decernimus. Mandamus autem in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub pœnis a ſacris Canonibus

nonibus conſtitutis, aliiſque grauioribus etiam priuationis ar-bitrio noſtro infligendis, vniuerſis, & ſingulis: venerabilibus Fratribus noſtris, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs quibuſuis Eccleſiarum Prælatis, cuiuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, & dignitatis ſint, etiam ſi Cardinalatus honore præfulgeant, vt eadem decreta, & ſtatuta in Eccleſiis ſuis, Ciuitatibus, & Diœceſibus, in iudicio, & extra iudicium diligenter obſeruent, & a ſubditis, quique ſuis, ad quos quomodolibet pertinent, inuiolabiliter faciant obſeruari: contradictores quoslibet, & contumaces per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, etiam in ipſis decretis contentas, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato, etiam, ſi opus fuerit, brachij ſæcularis auxilio. Ipſum verò chariſſimum filium noſtrum Imperatorem electum, cæteroſque Reges, Reſpublicas, ac Principes Chriſtianos monemus, & per viſcera miſericordiæ Domini noſtri Ieſu Chriſti obteſtamur, vt, qua pietate Concilio per Oratores ſuos affuerunt, eadem pietate, ac pari ſtudio, diuini honoris, & populorum ſuorum ſalutis cauſa, pro Sedis quoque Apoſtolicæ, & ſacræ Synodi reuerentia, ad eiuſdem Concilij exequenda, & obſeruanda decreta Prælatis, cum opus fuerit, auxilio & fauore ſuo adſint, neque aduerſantes ſanæ, ac ſalutari Concilij doctrinæ opiniones a populis ditionis ſuæ recipi permittant, ſed eas penitus interdicant. Ad vitandum præterea peruerſionem, & confuſionem, quæ oriri poſſet, ſi vnicuique liceret, prout ei liberet, in decreta Concil commentarios, & interpretationes ſuas edere: Apoſtolica authorit. inhibemus omnibus tam Eccleſiaſticis perſonis, cuiuſcumque ſint ordinis, conditionis, & gradus, quam laicis, quocumque honore, ac poteſtate præditis, prælatis quidem ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, alijs vero, quicumque fuerint, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœnis, ne quis ſine authoritate noſtra audeat vllos commentarios, gloſſas, annotationes, ſcholia, vllumve omninò interpretationis genus ſuper ipſius Concilij decretis quocumque modo edere, aut quidquam quocumque nomine, etiam ſub prætextu maioris decretorum corroborationis, aut executionis aliove quæſito colore ſtatuere. Si cui verò in eis, aliquid obſcurius dictum, & ſtatutum fuiſſe, eamque ob cauſam interpretatione, aut deciſione aliqua egere viſum fuerit, aſcendat, ad locum, quem Dominus elegit, ad Sedem

vide-

videlicet Apoſtolicam, omnium fidelium magiſtram, cuius authoritatem etiam ipſa Sancta Synodus tam reuerenter agnouit. Nos enim difficultates, & controuerſias, ſi quæ, ex eis decretis ortæ fuerint, nobis declarandas, & decidendas, quemadmodum ipſa quoque S.Synodus decreuit, reſeruamus: parati, ſicut ea de nobis merito confiſa eſt omnium Prouinciarum neceſſitatibus ea ratione, quæ commedior nobis viſa fuerit, prouidere. Decernentes nihilominus irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Vt hæc autem ad omnium notitiam perueniant, neve quis excuſatione ignorationis vti poſſit, volumus, & mandamus, vt hæ litteræ per aliquos Curiæ noſtræ Curſores in Baſilica Vaticana Principis Apoſtolorum, & in eccleſia Lateranenſi tunc, cum in eis populus, vt Miſſarum ſolemnibus interſit, cõgregari ſolet, palam, & clara voce recitentur, & poſtquam recitatæ fuerint, ad valuas earum Eccleſiarum, itemq. Cancellariæ Apoſtolicæ, & in loco ſolito Campi Floræ affigantur, ibique, vt legi, & omnibus innoteſcere poſſint: aliquantiſper relinquantur. Cum autem inde amouebuntur, relictis de more ibidem exemplis, in alma Vrbe ad impreſſionem tradantur, quo commodius per Chriſtiani nominis Prouincias, & Regna diuulgari poſſint. Tranſumptis quoque earum, quæ manu alicuius publici Notarij ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ, in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munita fuerint, fidem ſine vlla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis monitionis, inhibitionis, reſeruationis, voluntatis, mandatorum, & decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Dat Romæ apud S.Petrum, anno Incarnat. Dominicæ 1563. 3 kal.Februarij, Pontificatus noſtri anno quinto.

Ego Pius, Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Ego F.Card. Piſanus, Epiſc. Oſti Decanus.
Ego Fed.Card Cæcius, Epiſc. Portuen.

Ego

Ego Io.Card Moronus,Epiſc.Tuſculanen.
Ego A.Card.Farnoſius, Vicecanc.Epiſc.Sab.

......

Ego R.Card.S.Angeli, maior Pœnitent.

......

Ego Io.Card. S.Vitalis.
Ego Io.Michael, Card.Saracenus.

......

Ego Io.Bapt.Cicada, Card.S.Clementis.
Ego Scipio Card.Piſarum.
Ego Io. Card.Reumanus.
Ego F.M.G Card.Alex.
Ego Clemens Card.Aracæli.
Ego Io.Card.Sabellus.

......

Ego B.Card. Saluiatus.
Ego Ph. Card. Abburd.
Ego Lud.Simonetta.

......

Ego F.Cap.Paciecus,y de To.
Ego M A.Card.Amulius.
Ego Io.Franc.Card. de Gambara.
Ego Carolus Card.Borromæus.
Ego M.S.Card.Conſtant.
Ego Alph. Card.Geſualdus.
Ego Hipp.Card.Ferrar.
Ego Franciſcus Card.Gonzaga.

......

Ego Gui. Aſc.Diac.Card.Gam.
Ego Vitellocius Card.Vitellius.

Ant. Florebellus Lauellinus.

H. Cumyn.

CA-

CATALOGVS LEGATORVM PATRVM.

Oratorum, & Thologorum, qui ad Sacroſanctam œcumenicam Tridentinam Synodum conuenerunt à principio vſque ad finem, qui fuit die 4. Decembr. 1563. ſub Pio IV. Pont. Max.

Quorum nomina, & cognomina, & Patriæ, & Dignitates infra continentur.

Hercules Gonzaga S. R. E. Presb. Card. tit. S. Mariæ Nouæ, Mantuanus, obijt Tridenti die 2. Martij, 1563. & ſepultus eſt Mantuæ.

Hieronymus Seripādus S. R. E. Presb. Card. tit. S. Suſannæ, Neapolitanus, obiit Tridenti 18. Martii 1563. & ibi ſepultus in Eccleſia S. Marci, Ordinis Fratrum Heremitarum S. Auguſtini, quorum olim fuerat Generalis.

Ioannes Moronus, S. R. E. Card. Epiſcop. Prænestinus, Mediolanenſis, inde mortui S. R. E. Cardin. de Mantua locum miſſus.

Stanislaus Hoſius S. R. E. Presb. Card. tit. S. Laurentii in Paliſperna, Polonus Vuarmien.

Ludouicus Simoneta S. R. E. Presb. Card. ti. S. Cyriaci in Thermis, Mediolanen.

Marcus Siticus S. R. E. Diaconus, Card. Baſilicæ duodecim Appoſtolorum, Altaëmps, Germanus.

Bernardus Nauagerius S. R. E. Presbyt. Card. tit. S. Nicol. inter imagines, Venetus, in demortui Cardinalis Seripandi, locum miſſus.

Cardinales non Legati.

Carolus à Lotharingia, S. R. E. Presbyt. Card. tit. S. Apollinaris, Princeps, & Archiepiſcopus Rhemen. Gallus.

Ludouicus Madrutius, S. R. E. Diaconus Card. electus Epiſcopus Tridentinus, Germanus.

mum Theleſinum Secretarium S.Synodi, ob contentionem ſuper precedentia,ortam inter ipſum,& Oratores Regis Chriſtianiſſimi.

Patriarcæ.

Antonius Helius Inſtinopolitanus Patriarca Hieroſolymitanus.
Daniel Barbarus,Venetus electus Aquilienſis.
Ioannes Triuiſanus,Venetus, Patriar. Venetiarum.

Archiepiſcopi Pauli Tertij.

Ferdinandus Annius Napolitanus,Archiepiſc. Amalphit. poſtea Epiſc. Bouinus.
Petrus Landus,Venetus,Archiepiſc.Creten.
Petrus Antonius de Capua, Neapolitanus, Archiepiſcopus Hidruntinus.
Marcus Cornelius,Venetus, electus Archiepiſcopus Spalatrenſis.
Sebaſtianus Leccauela,Græcus,Ord.Præd. olim Archiepiſc.Nazienſis,nunc Epiſc.Literanen.
Petrus Guerrero, Hiſp. Archiepiſc.Granatenſ.
Antonius Altouitius, Florent.Archiepiſcop. Florent.
Cæſar Cibò Ginuenſis, Archiepiſc. Taurienſis, obiit Tridenti die 26.Decembr. 1562.

Arciepiſcopi Iulij Tertij.

Paulus Æmilius Varallus, Romanus olim Archiep. Roſſanen. nunc Caputaquen.
Ioan.Brunus de Orchino, Macedo, Regni Seruiæ, Primas, Archiep. Antibaren.
Ioannes Baptiſta Caſtaneus, Romanas, Archiepiſcopus Roſſanen.
Ioannes Baptiſta Vrſinus, Romanus, Archiepiſcopus ſanctæ Seuerinæ.

Archiepiſcopi Pauli Quarti.

Ludouicus Beccatellus, Bononienſ. Archiepiſcopus Raguſnus.
Mutius Calinius,Brixienſis, Archiepiſc.Iadrenſis.
Sigiſmundus Saracenus,Neapolitan. Archiepiſc. Materanus.
Antonius Perrages de Caſtilegio Hiſpanus, Archiepiſc. Calaritanus.
Iulius Paueſius,Brixienſis,Ord.Prædic. Archiepiſc. Surentinus.
Bartholomæus de Martyribus,Luſitanenſis, Ord. Præd. Archiepiſc.Bracaren.

Auguſtinus Saluago, Genuenſis, Ord. Prædic. Archiepiſcop. Genuen.

Archiepiſcopus Pÿ Quarti.

Philippus Mocenicus Venetus, Regni Cypri Primas, & Legatus Archiepiſc. Nicoſien.
Gulielmus d'Auaſon Gallus, Archiepiſc. Ebreduen.
Antonius Caucus, Venetus, Archiepiſc. Corcirenſis.
Germanicus Bandinus, Seneſis, electus Archiepiſcopus Senarũ.
Marcus Antonius Columna, Romanus, Archiepiſc. Tarentinus, nunc Card. tit....
Gaſpar de Foſſo, Conſentinus, Ord. S. Franciſci de Paula Calab. Archiepiſcopus Rhegynus.
Antonius de Muglitio, Morauus, Orator Cæſareus, Archiepiſcopus Pragenſis.
Maximus de Maximis, Romanus, Archiepiſcopus Amalphitanus.
Gaſpar Ceruantes de Garra, Hiſpanus, Archiep. Meſſan. nunc Salernitanus.
Leonardus Marinus, Genuenſis, Ord. Præd. Archiepiſc. Lancianenſ.
Octauianus Præconius, & Meſſanenſis, Ord. Min. Conuent. S. Franciſc. Archiep. Panorm.
Nicolaus de Pelue, Gallus, Archiepiſcop. Senonnenſis.
Antonius Iuſtinianus, Chienſis, Ord. Præd. Græcus, Archiepiſcop. Nexien.
Antonius Pureus Nicenus, Archiepiſcop. Baren.

Epiſcopi Leoni Decimi.

Vincentius Nicoſantius de Fano, Epiſc. Arbenſis.
Ioannes Franc. de Fliſco, Ianuen. Epiſc. Andrien.
Ioan. Thomas de S. Felicio, Neapolit.

Epiſcopi Adriani Sexti.

Quintus de Ruſticis, Romanus, Epiſcop. Milleten.

Epiſcopi Clementis Septimi.

Lucas Bizantius de Catharo; Epiſc. Catharen.
Aloyſius Piſanus Venetus, Epiſc. Patauin. nunc Card.
Alexander Piccolhomineus, Senen. Epiſc. Pietin.
Dionyſius Grecus, Ord. min. S. Franciſci de Obſeruantia; Epiſcop. Millopotamen.

Gabriel

Gabriël de Veneur. Gallus Epiſc. Ebroicenſis.
Gulielmus de Monthas,Gallus,Epiſc. Loctorenſis.

Epiſcopi Pauli Tertij.

Antonius à Camera,Sabaudus,Epiſc. Bellicen.
Nicolaus Maria Caracciolus,Neapolitanus, Epiſc. Catanien.
Bernardus Bonioannes Romanus,Epiſc.Camarien.
Fabius Nirtus,Neapolitanus,Epiſc.Caiacen.
Scipio Bongallus,Romanus, Epiſc.Ciuitatis Caſtellanæ.
Georgius Cornelius,Venetus, Epiſc. Taruiſinus.
Vincentius Durantius, Brixienſis, Epiſc. Thermularum.
Mauritius de Petra,Papien Epiſc. Vigleuen.
Martius de Martijs,Medices,Florentinus,Epiſc.Marſicen.
Ioannes Vincentius Michaelius, Batolitanus, Epiſcopus Minerbinen.
Gabriel de Boueri,Gallus, Epiſcop. Andegauen.
Leonardus Haller,Germanus, Epiſc. Philadelphien.
Lud. Vanninus de Theodolis, Forliuiens, Epiſc. Britorien. obijt Tridentini die 11. menſis Ian. 1565.
Ægydius Falceta, Cingulanus, Epiſcop. Caplulanus, nunc Britonienſis.
Iulius Contarenus,Venetus, Epiſc. Ciuitatis Bellunen.
Thomas Caſellus Roſſauen. Ord. Prædic. Epiſc. Canen. iunior.
Hippolytus Ariuabenus,mantuanus, Epiſc.Hieragetren.
Hieronymus Machabæus, Rom.Epiſcop. Caſtren.
Petrus Auguſtinus Hiſpanus,Epiſcop. Oſcen.& Iacenſis.
Iacobus Naclantus, Florentinus, Ord. Prædic. Epiſcop. Clodienſis.
Bartholomæus Sirigo, Creten. Græcus, Epiſc. Caſtellaneten.
Thomas Stella Venetus, Ordinis Prædicatorum, Epiſcop. Iuſtinopolitan.
Petrus du Val, Gallus,Epiſc. Sagienſis.
Ioan.Antonius Pantuſa, Conſentinus, obijt Tridenti, die 27. Octobr. 1562. Epiſc. Litterenſis.
Ioannes Baptiſta de Groſſis, Mantuanus, Epiſcopus Regienſis.
Ioannes Xuarez, Luſitanus, Ordin. Sancti Auguſtini, Epiſcop. Conimbricen.
Philippus Ricabella,Racanaten. Epiſc.Racanat.

Ioan. Iacobus Barba, Neapolitan Ord. S. Auguſtini, Epiſcopi, Interamnen.
Michael à Turre, Vtin, Epiſc. Ceneten.
Pompeius Zambeccarius, Bonon. Epiſc. Sulmonen.
Ioan. Beroardus, Panormitanus, Epiſc. S. Agathæ.
Antonius Scarampus, Aquenſis, Epiſc. Nolanus,
Antonius de Comitibus, Genuen. Ord. Præd. Epiſc. Brugnacen.
Cæſar Fogia, Roſſanen. Epiſc. Vmbriaticen.
Cæſar Comes à Gambara, Brixien. Epiſc. Tortonen.
Io. Baptiſta de Bernardis, Lucen. Epiſc. Adiacen.
Martinus Perezius de Ayala, Hiſp. Epiſc. Segobienſ.
Nicolaus Pſalme, Gallus, Epiſc. Verdunen.
Alphonſus Roſettus, Ferrarienſis, Epiſc. Comachen. nunc Ferrarien.
Iulius Pariſianus, Te Tolentino, Epiſc. Ariminen.
Bartholomæus Sebaſtianus, Hiſp. Epiſc. Pacten.
Franciſcus Lambertus, Sabaudus, Epiſc. Nicien.
Maximilianus Doria Genuen. Epiſc. Naulen.
Euſtachius du Bellay, Gallus, Epiſc. Pariſien.
Bartholomæus de Caprianica, Romanus, Epiſc. Carinien.
Ennius Maſſarius de Marnia, Epiſc. Fereitanus.
Achilles Brancia, Neapol. Epiſc. Bouen.
Io. Franciſc. Verdura, Meſſanen. Epiſc. Chironen.
Albertus Duimius de Gliricis, Ord. Prædic. de Catharo, Epiſco. Veglen.
Ioannes Antolinez de Bricianos de la Riberta, Hiſpanus, Epiſc. Iuuenacen.
Triſtanus de Bizet, Gallus, Epiſc. Xanoten.

Epiſcopi Iulij Tertij.

Aſcanius Gerardinus de Amelias, Epiſc. Cattacen.
Marcus Gonzaga, Mantuanus, Epiſcop. Aſſueren.
Baldouinus de Baldouinis, Piſanus, Epiſcop. Auerſanen.
Petrus Franciſcus Pallauicinus, Genuenſis, Epiſc. Alerienſis.
Ægidius Fuſcarius, Bonon. Ord. Præd. Epiſc. Mutinen.
Timotheus Iuſtin. de Chio, Græcus Ord. Præd. Ep. Calamonen.
Didacus de Almanſa, Hiſpanus, Epiſc. Corien.
Lactantius Rouerella, Ferrarien. Epiſc. Aſculanus.
Ambroſius Monticula Lunenſis, Sarzanen. Epiſc. Signinus.
Sebaſtianus Gualterius, Romanus, Epiſc. Viterben.

Ho-

Honoratus Faſcitellus,Monachus,Ord. S. Bened. Neapolit.qui, obijt Romæ in Menſe Martio 1564. Epiſc. Inſulanus.
Petrus Camaianus,Aretinus, Epiſc. Ferularum.
Horatius Græcus,Troianen. Appulus,Epiſc. Leſinen.
Fabius Cuppelata Placentinus, Epiſc. Lacedonen.
Gaſpar de Caſal,Luſitanus,Ord.S. Aug. Epiſc. Leiren.
Bernardinus de Cuppis Romanus, Epiſc.Auximanus.
Ioannes de Moruilier,Gallus, Epiſc. Aurelianen.
Iulius Gentilius Tortonen. Epiſc. Vultarien.
Adrianus Fuſconius,Romanus, Epiſc. Aquinus.
Antonius de S. Michaele Hiſpanus, Ord. S.Franciſci de Obſeru. Epiſc.Monti Marani.
Hieronymus Melchiorius Recanatenſis Epiſc. Maceraten.
Petrus de Petris de Monte,Aretinus, Epiſc. Lucerinus.
Cæſar Iacomellus, Romanus, Epiſc. Bellocaſtren.
Iulius Grittus,Venetus, Epiſc. Parentinus.
Iacobus Siluerius Piccolomineus de Cælano, Epiſc. Apruti.
Ludouicus de Breſze,Gallus Epiſc. Melden.
Iacobus Mignanellus,Senen.Epiſc. Groſſetan.
Io Andr.Cracius de Tibure, Epiſc. Tyburtin.
Franciſc.Ricardotus,Burgundus, Epiſc. Atrebaten.
Carolus Cicada,Genuen.Epiſc. Albiganenſ.
Franc.Maria Piccolomineus,Sen. Epiſc. Ilcinen.
Acceiseulus Moya de Contreras,Hiſp.Epiſc.Vicen.
Galeatius Roſcius de Interamna,qui obiit Tridenti,die 19. Oct. 1563. Epiſc.Aſſiſien.
Iacobus Maria Sala,Bonon.Epiſc. Viuarien.
Gabriel de Monte S.Sapini,Epiſc. Heſinus.
Marianus Sabellus,Rom.Epiſc. Eugubinus.
Agapitus Bellomo,Rom. Epiſc. Caſertanus.
Iulius Caninius,Ferrarien.Epiſc.Hadrienſ.
Iulius Galletus Piſanus, Epiſc. Alexanen.
Hieronymus Bargenſis,Gallus,Epiſc. Catadonen.

Epiſcopi Pauli Quarti.

Scipio Aeſtenſis,Ferrarica,Epiſc.Caſaten.
Didacus Sarmiente de Sottomaior, Hiſpanus, Epiſc. Aſtoricen.
Thomas Coduclus,Anglus. Epiſc.Aſaphen.
Fauſtus Caplarellus,Rom.Epiſc. Fun.tanus.
Belliſſarius Baldianus,Neapol,Epiſc.Laurienen.

Vrbanus Vigerius de Reuere, Genuen. Epiſc. Senogallien.
Iacobus Suretus, Græcus, Epiſc. Millopotamen. iunior.
Io. Baptiſta Oſius, Rom. Epiſc. Reatinus obijt die 12. Nou. 1562.
Marcus Laureus, Tropienſis Ord. Præd. Epiſc. Campanien.
Franciſcus de Beaquere, Gallus. Epiſc. Metenſi.
Io. Franciſcus Cōmendunus, Venetus, Ep. Zacinthen. nūc Card.
Carolus de Graſſis. Bonon. Epiſc. Montis Faliſci.
Arias Gallego Hiſp. Epiſcop. Gerunden.
Hieron. Gallego: Hiſp. Epiſc. Oueten.
Hercules Rettinger, German. Epiſc. Laurentinus.
Iulius de Rubeis Polian. Epiſc. S. Leonis, obijt Romæ in menſe Martio. 1564.
Ioan. de Munnatones, Hiſp. Ord. Sancti Auguſtini, Epiſc. Segobricen.
Franciſcus Blanco. Hiſp. Epiſcop. Aurien.
Vincentius de Luchis, Bonon. Epiſc. Anconitanus.
Pompeius Piccolhomineus de Aragania, Epiſc. Topien.
Petrus Barbaricus, Venetus, Epiſc. Curſolen.
Franciſcus Bachodinus, Sabaudien. Epiſc. Gebennen.
Carolus de Angennens, Gal. Epiſc. Cenoman.
Hieronym. de Nichiſola, Veronen. Ord. Præd. Epiſc. Theanen.
Marcus Antonius Bobba Caſalen. Epiſc. Auguſten. nunc Card.
Iacobus Lomellinus, Meſſanen. Epiſc. Mazarien.
Donatus de Laurentijs de Aſculo, Appulus, Epiſc. Arianen.
Petrus Contarenus, Venetus, Epiſc. Paphen.
Petrus Daneſius, Gallus, Epiſc. Vauren.
Hieronymus Sauorgnanus, Foroiulien. Epiſc. Sibincen.
Philippus de Bee Gal., Epiſc. Veneten.
Carolus de Rouey, Gallus, Epiſc. Sueſſionen.
Georgius Craſcouitius, Croatus, Epiſc. Quinque Eccleſ.
Franciſcus de Aguirre, Hiſp. Epiſc. Crotonen.
Andreas de Guella, Hiſp. Epiſc. Legionen.
Antonius Gorroinero, Hiſp. Epiſc. Almerien.
Antonius Auguſtinus, Hiſp. Epiſc. Iſerden.
Angelus Maſſarellus, Septempedanus Epiſc. Theleſin.
Antonius Ciurelia, Barenſis, Epiſc. Buduenſis.
Dominicus Caſablanca, Maſſan. Ord. Prædic. Epiſc. Viecenſis.
Petrus Faunus Coſtacciarius, Epiſc. Aquen.
Io. Carolus Bouius Bon. Ep. Octunē. nunc Arch. Brunduſinus.

Hugo

Hugo Boncompagnus, Bon. Epiſcop. Veſtanus, nunc Card. tit. S. Six. deinde Pont. Max. 1572. nuncupatus Greg. XIII.
Saluator Facinus de Colle Epiſc. Ciuſinus.
Lupus Martinez, Hiſp. Epiſc. Elnen
Carolus de Iſpinay, Gallus, Epiſc. Dolen.
Ægidius Spiſame, Gallus, Epiſc. Niuernen.
Antonius Sebaſtianus Minturnus de Traiect. Epiſc. Vxentin.
Bernardus de Bene, Florentinus, Epiſc. Nemauſen.
Dominicus Bolanus, Venetus, Epiſc. Brixien.
Io. Antonius Vulpius, Comen. Epiſc. Comen.
Ludouicus de Ginolhac, Gallus, Epiſc. Tutellen.
Philippus Maria Campeius Bonon. Epiſc. Feltren.
Io. de Quignones, Hiſp. Epiſc. Calaguritan.
Didacus Couarruuias de Leyua. Hiſp. Epiſc. Giuitatem.
Philippus Gerius, Piſtorien. Epiſc. Iſcalanen nunc Aſſiſien.
Io. Antonius Fachinetus Bon. Epiſc. Neocaſtren. Card. à Gregor. XIII. 1582. 12. Dec. & poſtea Sum. Pont.

Epiſcopi Pij Quarti.

Io. Fabritius Seuerinus. Neapolitanus, Epiſc. Aceren.
Martinus Ritouius Epiſc. Impren.
Antonius Hauetius, Ord. Præd. Flander, Epiſc. Namurcen.
Conſtantinus Bonellus, Feretran Epiſ. ciuitatis Caſtelli.
Iulius Superchius, Ord. Carmelitarum Mantuanus, Epi. Accien. nunc Caprulan.
Matthæus de Concinis, Florentinus Epiſcopus Cortonenſ.
Nicolaus Sfondratus Mediolanenſis, Epiſc. Cremonenſ. Card. à Greg. 13. 1583. 12. Decemb. & Papa die 5. Decembr. 1590. appellatus Greg. XIV.
Ventura Buffalinus Romanus, Epiſc. Maſſanenſ.
Ludouicus de Baeij, Gallus. Epiſc. Vencien.
Hieronymus Gallerâtus, Mediol. Epiſc. Sutrinus.
Io. Petrus Delphinus, Venetus, Ord. Canon. Regularium Epiſc. Zacinthi, & Cephaloniæ ſecundus.
Io. Andrea Bellonius, meſſanen. Epiſc. Maſſalub.
Federicus Cornelius, Venetus, Epiſc. Bergomen.
Stephanus Bouther, Gallus, Epiſc. Coriſopiten.
Io. Paulus Amanius, Cremenſ. Epiſc. Angloen.
Alexander Sfortia de S. Floria, Epiſc. Parmen. nunc Card. tit. S. Maria in Via.

Anto-

Antonius le Cirier.Gallus, Epiſc. Abrincen.
Andreas Mocenicus,Venetus, Epiſc. Nimoſien.
Benedictus Saluinus,Firmanus, Epiſc. Verulanus.
Gulielmus Caſſador Hiſp. Epiſc. Barchionen.
Petrus Gonzalez de Mendoza,Hiſp Epiſ. Salamantin.
Martinus de Corduba de Mendoza,Hiſp.Ord. Præd.Ep. Dertuſ.
Iulius Magnanus Placent.Ord.Min.Conu.S. Fran Epiſ.Caluen.
Valentinus Herburus, Polonus,Epiſc.Præmiſilien.
Simeon Aleotus Foroliuien electus Epiſc. Foroliuien. mortuus eſt Tridenti, die 20.Auguſti 1562.
Petrus de Xaque,Hiſp.Ord.Præd.Epiſc. Nilochen.
Proſper Rebibas,Meſſanen.Epiſc.Troianus.
Melchior Auoſmediano, Hiſp.Epiſc.Guadiſcen.
Hippolytus de Rubeis Parmenſis Epiſc. Papien.
Didacus de Leo,Hiſp.Ord.Carmel.Epiſc. Calumbrien.
Annibal Saracenus Neapol.Epiſc. Licien.
Paulus Iouius,Comen.electus Epiſc. Nucerien.
Hieronymus Triuiſanus, Venetus, Ord Præd. mortuus eſt Tridenti die 9.Sept.1562.Epiſc.Veronen.
Hieronymus Ragazzonus, Venetus, Epiſc. Famaguſt.
Romulus de Valentibus de Trebia Epiſc. Conuerſan.
Lucius Maranta Venuſinus Epiſc. Lauellen.
Simon de Nigro,Genuen.Epiſc. Sarazan. mortuus Cardinalis.
Teopohillus Gallupus,Tropien.Epiſc.Oppiden.
Julius Simoneta,Mediolanen.Epiſc.Piſauren.
Petrus de Albert,Gallus, Epiſc. Conuenarum.
Iacobus,Giudius,Volaterranus Epiſc.Pennen.Adrien.
Didacus Ramirez,Hiſp. Epiſc. Pampilonen.
Franciſcus del Gado.Hiſp.Epiſc.Lucen.
Ioannes Clauſſe,Gallus,Epiſc. Senecen.
Iacobus Gibertus de Nogueras Hiſp. Epiſc. Aliphen.
Joan. Annius,Neapol. Epiſc. Hippolen. & Coaditor Bouinus.
Antonius Maria de Saluitatis,Romanus in Gallia,Epiſc. S.Pauli Card.à Greg.XIII.1583.
Matthæus Priulus Venetus,Epiſc. Æmon. nunc Vicentinus.
Thomas Lilius.Bon.Epiſc.Soranus,deinde Plac.
Hieronymus Guerinus,Feretranus Epiſc.Imolen.
Thomas Oyerllaithe,Hibernus,Epiſc.Roſſen.
Franciſcus Valete,Gallus, Epiſcopus Vabren.

Fa-

Fabius Pignatellus, Neapolitanus, Epiſc Monopolitanus.
Carolus de Vicecomitibus, Mediolanen. Epiſcop. Vintimilien. mortuus Card. tit....
Ioannes Coloſaurinus, Hungarus, Ord. Præd. obiit Tridenti die 24. Nouembris, Anno 1562. Epiſcopus Canadien.
Andreas Duditius Sabardelatus, Hungarus, Epiſc. Tinien. nunc Quinque Eccleſiæ.
Spinellus Bencius, Politianus, Epiſc. Montiſpolitiani.
Franciſcus Abondius, Caſtillioneus, Epiſ. Bodien. nũc Car. tit....
Stanislaus Faleſchi, Polonus, Epiſc. Theodoſien.
Eugenius Ohairt, Hibernus, Ord. Præd. Epiſc. Acaden.
Donaldus Magongial, Hibernus, Epiſc. Raporen.
Guido Ferrerius Pedemontanus, Epiſc. Vercellen. nũc Card. tit...
Io. Baptiſta Sighicellius, Bonon Epiſc. Fauentinus.
Sebaſtianus Vantius de Arimino, Epiſc. Vrbeuetan.
Io. Baptiſta Lomellinus, Meſſanen. Epiſc. Gardien.
Io. Baptiſta Millaneſius, Florent. Epiſc. Marſican.
Auguſtin. Mollignatus, Vercellenſis, Epiſc. Triuicanen.
Carolus Grimaldus Genuen. Epiſc. Sauonen.
Fabritius Landranus, Mediolanen. Epiſc. S. Marci.
Bartolomæus Ferrantius, Amerinus, Epiſcopus Ametinus.
Petrus Fragus, Hiſp. Epiſc. Vſellen.
Hieronymus de Gadis, Florent. Epiſc. Cortonen.
Franciſcus Contarenus, Venetus, Epiſc. Paphen.
Io. Delphinus, Venetus, Epiſc. Tordellanus.
Alexander Molus, Cõmen. Epiſc. Minoren.
Hieronymus Vielmus Venetus, Ord. Præd. Epiſc. Argolicen.
Franciſcus Raguſeus Ord. S. Franciſci de Obſer. Epiſc. Marchanen.

Abbates.

Hieronymus Gallus, Abb. Clarauallen.
Simplicianus Abb. Sancti Saluatoris Papiæ, de Vultulina, Congregationis Caſſinen.
Stephanus Catanus, Nouarien. Abb. S. Mariæ Gratiarum, Placentin. dictæ Congregat. Caſſinen.
Auguſtinus Loſcus Hiſpanus, Abb. S. Benedicti de Ferraria, congregat. Caſſinen.
Eutichius Cordes, Antuerpien. Abb. S. Fortunatis apud Baſſianũ, Congreg. Caſſinen.

Salu-

Slaudius Sainctes, Gallus, Abb. Luneuilla.
Coſmus Damianus Hortolanus Hiſp. Abb. Villebertrandi.

Generales.

Vincentius Iuſtinianus, Genuen. Generalis, Ordin. Prædicator. Card. P. j V.
Franciſcus Zamorra, Hiſp. Generalis, Ord. Min. de Obſeruant.
Antonius de Sapientibus, Auguſtanus, Generalis, Ord. Minor. Conuentualium.
Chriſtophorus Patauinus. Generalis, Ord. Heremitar. S. Auguſt.
Io. Baptiſta Migliauàcca, Aſten. Gener. Ord. S Mariæ Seruorum.
Stephanus Fazinus, Cremen. Prouincialis Lombardiæ, pro Generale Carmelitarum.
Iacobus Lainez, Hiſpanus, Præpoſitus Generalis Societ. Ieſu.
Thomas...... ciuitatis de Caſtello, Generalis Capuccinorum.

Doctorum Legum pro ſacro Concilio.

Gabriel Paleotus, Bonon. Auditor Rotæ, nunc Card. tit. SS. Nerei, & Achillei.
Scipio Lancellotus, Rom. Aduocatus Conſiſtorialis, Cardin. à Greg. XIII. 1583.
Io. Bapt. Caſtellius Bonon. Promot. deinde Epiſc. Arimin.
Michael Thomaſius, Maioricen. Doctor Decretorum.

Theologi a ſummo Pontifice miſſi.

F. Petrus de Soto, Ordin. Prædicator, Hiſp. obijt Tridenti, menſe Aprilis 1563.
Alphon. Salmeron, Hiſp. Societatis Ieſu.
Franciſcus Torenſis, Doctor Theologus Hiſpanus.
Antonius Soliſius, Doctor Theologus Hiſpanus.
F. Camillus Campeius, Papien. Inquiſ. Ferrariæ, Ord. Prædic.
F. Hieronymus Brauo Hiſp. Ord. Prædicatorum.
F. Adrianus Valentinus Venetus, Ord. Præd. in demortui Fr. Petri de Soto locum, nunc Illuſt. Dominij Veneti Inquiſit. Gen.

Doctores Theologicæ facultatis Pariſienſis, miſſis à Carlo IX. Galliarum Rege Chriſtianiſſimo.

Nicolaus Maillard, Decanus facultatis Pariſienſis.
Ioannes Peletier.
Antonius Demochares.
Nicolaus de Bris.
Iacobus Hugonis, Franciſcanus, idem etiam Procurator Reuer. Ioan. Vrſini Epiſcopi Trecorenſis.

Simon

Simon Vigor.
Ricardus de Pre.
Natalis Pailet, obijt Tridenti 7. kal. Decembr. 1562.
Robertus Fournier.
Antonius Coquier.
Lazarus Broycher
Claudius de Saintes, Canon. Regularis.

Theologi miſſi à Philippo Rege Catholico.

Moſmas Damianus, Hortolanus, electus Abb. Villabertrandi.
Ferdinandus Tritius Doctor Theologus, Canonicus Caurien.
Ferdinand. Velliofillus Doctor Theolog. Canonic. Sagnutinus.
Thomas Daſſio I.V. D. Canonicus Valentinus, Licenriat.
Antonius Couaruuias, Auditor Granaten.
Ferdinandus Menacancenſis, Decretorum Doctor.
Frater Ioannes Ramirez, Hiſpanus, Miniſter Prouinc. D. Iacobi.
Fr. Alphõſus Contreras, Cõmiſſarius Ord. in Curia Regis. Hiſp.
Frater Michael de Medina, Hiſp. Ord. Min. S. Theologiæ DD.
Frater Ioan. Lobera, Hiſpan. S. Theologiæ Lector Salamanticæ, miſſus in ſocietatem miniſtri Prou. D. Iacobi ſup. memorati.
Coſmus Palma Fonteyus Sacræ Theologiæ Lector, Hiſpanus, Hortolani Abb. deſcrip & Comes.
Fr. Io. Gallo, Hiſp. Ord. Prædicat.
F. Pet rus Fernandez, Hiſp. Ord. Præd. in ſocietate Magiſtri Gallo.
Frater Deſiderius de S. Martino, Panor. Ord. Carmelit.
Michael Baius ab Atho, Sacræ Theologiæ Doctor.
Io. Heſſeles, Louanij, S. Theologiæ Doctor.
Cornelius Iaſenius, Hulſtenſis, S. Theologiæ Doctor.

Theologi miſſi à Rege Portugalliæ.

F. Franciſcus Foriero, Ord. Præd.
D. Iacobus à Payua de Andrade, Luſitanus, Doctor Thelog.
D. Melchior Cornelius, Decr. Doct. Senat. Regis Portugalliæ.

Ab Excellentiſſimo Duce Bauariæ.

Ioannes Cauillonius, Flander ex Societate Ieſuitarum.

Procuratores Epiſcoporum abſentium.

Marchantius Doctor Theologus, pro Illuſtr. Card. de Mendoza, Epiſcop. Burgen.
Io. Gothardus Cler. Sec. Germanus pro R. Epiſc. Ratisbon.
Georgius, Hochenuarter Cler. Sec. Doct. Theologus, Suffraganeus pro Reuer. Epiſc. Baſileenſi.

Fra-

Frater Felicianus Minguarda à Morbinio, Ord. Præd. pro Illuſt. D.Saliſburg. Orator.
Petrus Cumes, Doctor Theologus, Can. Malacitanus, pro Reuer. Malacitano.
Io. Delgadus, Doct. Theol. Canonicus Tydenſis, pro Do. Io. de S. Æmiliano Reuer. Epiſc. Tudenſi.
Gaſpar Cardillus, Villaſpandeus, Segob. Doct. Theol. pro Reuer. Epiſc. Abulen.
Frater Io. de Ludemna, Doctor Theologus, Ord. Præd. pro Reuer. Epiſc. Saguntino.
F. Franciſcus Orantes, Lector Valiiſoletti, Ord. Minorum, pro Reuer. Epiſc. Palentino.
Cæſar Ferrantius Sueſſanus, Doctor Theologus, pro Reuer. Epiſc. Sueſſano apud Reuer. Illerdenſem.

Procuratores Ordines.

Io. Contigon D. Gallus, Prior, & Procur. Ord. Cluniacenſis.
Nicolaus Boucherat, Gallus, Prior Monaſterii de Recluſo, Procuraror Generali Ord. Ciſtercien.

Theologi ſæculares, & Doctores iuris Canonici.

Georgius Gerard. Gallus Doctor Theol. cũ Reu. Andegauenſi.
Gentianus Heruetus, Gallus, cum Illuſtr. & Reuer. Cardinales a Lotharingia.
Franciſcus Sancis, Decanus, facultatis Theologiæ, & Can. Salamantic. cum Reuer. Salaman.
Matthæus Guerra, Coſentinus, Cataber, Presb. ſæcularis, cum Reuer. Epiſcopo S. Marci.
Federicus Pendeſius cũ Illuſtr. Card. de Mãtua, Legatus S. Conc.
Io. Franciſcus Lombardus, cum illuſt. Card. Seripando, Legato S. Concilij.
Petrus Morcatus, Teologus, cum Reuer. Vincenſi.
Trigillius Doctor Theologus, Canonicus Legionen. cum Reueren. Legionen.
Sobanus Doct. Theologus cum eRuer. Legionen.
Antonius Leitonius, Doctor Theol. cum Reuer. Coymbricenſi.
Petrus Fontidonius, D. Theol. cum Reuerendiſs. Salmantino.
Ioannes Villeta D. Theolog. cum Reuerendiſs. Barchinonen.
Io. Fonſeca D. Theol. cum Reuerendiſs. Epiſcopo Granaten.
Michael Oroncuſpe, Doct. Theol. cum Reueren. Epiſcop. Pampilon.

Al-

Alphonſus Fernandez de la Guerra, Hiſp. Doctor Theologus, cum Reuer. Gradixien.
Michael Vicero D.V.I.cum Reuer. Epiſc. Pampilon.
Ioſephus Puebla,Doct.Theolog.cum R. Epiſc. Ciuitatem.
Io.Chaſion Doct.iuris Canonici,cum R. Epiſc. Almer.
Antonius Garſias Doctor Theologus, cum Reu. Epiſc. Oueten.
Benedictus Arias Montanus, Ord.S. Iacobi. Doct. Theologus, cum Reuer.Schobien.
Ioannes Barcellona,Theolog.cum Reuer.Epiſcop. Vſcellen.

Doctores Galli, Ordinis S.Benedicti.

Ioan. Garthougne, Doctor Theologus.
Io. de Verdum Doctor Theologus.

Theologi Ord. F. Prædicatorum.

Angelus Cioſus Florentinus,cũ Illuſt. Card. Mantuano Legato.
Seraphinus Caballus, Brixia. Prouincialis tertiæ S. cum Reuer. ſuo Generali.
Heliſæus Capys, Venetus Theologus, cum Reuer. Archiepiſc. Pragen.
Petrus Ardien.Gallus cum Reuer. D.Cenomanen.
Bernardus Bernordi,Gallus,Inquiſitor Auinioni,Vicar. Congr. Franciæ,cum Reuer.D.Memauſenſi.
Ioan Matthæus Valdina,cum Reuer.D. Laurentino.
Petrus Martyr Coma,Hiſp.cum Reu.Dom. Gerundeſi.
Petrus Zatores,cum Reuer.Dom. Dertuſenſi.
Antonius de Groſupto,cum Reuer.Dom. Vigliuanenſi.
Aurelio de Chio,cum Reuerend. D.Spalatrenſi.
Adrianus Valenticus,Venetus, cum Reuerend. D. Nicoſienſi.
Marcus Medices, Veronen.cum Reuerendiſs. D.Geneten.
Benedictus Herba Mantuanus,cum Reuerend. D. Brixienſi.
Michael de Aſt.Genuenſis. Prior S.Laurentij.
Conſtantinus Coccianus Iſorella,cũ Reuer.D.Montepolitiano.
Henricus de Sancto Hieronymo,cum Reuer.D. Bracarenſi.
Ludouicus de Soto maior,cum Reuer.D.Georg. de Tayde.
Baptiſta de Lugo,cum Reuerend. D.Veronenſi.
Hieronymus Barolus Papien.

Nomina Fratrum Theologiorum S. Franciſci de Obſeruantia, cum ſuo Generali.

Aloyſius de Burgonouo,Placent.Sacræ Theolog. Lector, Bononienſis,Commiſſarius Generalis, nunc Ordinis Generalis.

Tho-

Thomas de Sogliano, Italus, Prouin. Bonon Magiſt.
Antonius de Padua, Luſitanus, Ordinis Secretarius.
Bonifacius Raguſeus Apoſtolicus Prædicator Terræ S. Gubernator, nunc Epiſc. de Stagno in Dalmatia.
Angelus de Priollo, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Peruſiæ.
Angelus Iuſtinianus, Italus, Lector Sacræ Theologiæ, Ianuæ.
Vincentius de Meſſina, Italus Sacræ Theol. Lector Neapoli.
Iulius Paſſitanus, Vrceanus Italius, S. Theol. Lector Bergomi.
Iacobus Alani Gallus, Theol. cum Reuer. Epiſcop. Veneten.

Nomina omnium Theolog. Ord. Fr. Minorum Conuentualium, exiſtentium in ſacro Concilio cum Reuer. Patre Generali.

Marcus Anton. Gambaronus à Lugo ſocius Relig.
Bartholomæus Golphus de Pergula Prædicator Illuſtriſs.
Ioannes Tertius, Bergom. Lector Theologiæ publicus in Gymnaſio Papienſi.
Clemens Thomaſinus de Florentia, Regens in conuentus S. Crucis de Florentia.
Auguſtinus Balbus à Lugo.
Ioannes Baptiſta Ghiſulphus Ordin. Scriba.
Antonius de Grignano, Regens S. Antonij de Patauio.
Lucius Anguiſſola Placentinus, Regens S. Franc. Bononiæ.
Maximianus Beuianus Gremen. Orator pro Religione, & Inquiſitor Paduæ.
Octauianus Charus de Nap. Regens S. Lauren. de Neap.
Antonius Poſius de Montellemo, Regens in conuentu Duodecim Apoſtolorum Romæ.
Bonauentura Meldulen. Regens in conuentu Parmæ.
Martialis Peregrinus, Calaber, Regens in conuentu Ferrariæ.
Antonius à Gubalo Feltren.
Andreas Schinopius de Amandula cum Reu. D. Gathanzario.
Balthaſſar Cryſpius Neapolitanus cum Reuer. Dom. Tropien.

Theologi Ordinis Fratrum Heremitarum S. Auguſtini.

Thadæus Peruſinus, cum Reu. Tom. Saluiato, nunc Generalis.
Io. Paulus Recanatenſis, cum R. Dom. Quinque Eccleſien. Oratore pro Regno Hungariæ.
Simon Florentinus, cum Illuſtr. Card. Seripando, Legato.
Cherubinus Lauoſius de Caſſia, cum Reuerend. D. Vercellen.
Gabriel Verratellos, Anconitanus.
Ambroſius Veronenſis, Prior Cóuentus S. Marci in Vrbe Trid.

Io.

Io.Baptiſta Burgos, Valentinus, Hiſp.
Antonius Modulphenſis,qui eſt cum Reuer.D.Pragen.Oratore.
Ægidius Volaterrannus,cum Reueren. Epiſcopo Thinien.
Eug.Piſaurienſis in præterita Quad.Conc.Præd.celeberrimus.
Adamantius Florentinus,qui eſt cum Illuſtriſs. Card. Madrutio.
Aurelius Corinaltenſis,cum D. Orat. Heluetiorum.
Balthaſſar Maſſanus cum Reuerendiſs. Epiſcopo Cataniem.
Sebaſtianus Faneſius, eiuſdem Ord. Scriba.
Chriſtophorus de Sanctoris Burgenſis Hiſpan.
Simon de Brazzolatis Patauinus.
Angelus Ferrus,Venetus,cum Reuerendiſs.D. de Oſma.
Petrus Luſitanus,cum Reuerendiſs. D. Leirienſ.

Theologi Ordinis Fratrum Carmelitarum.

Ioan. Iacobus Cherecatus Vicentinus, Prouinc. Venetiarum nunc Procurator Generalis Ord.
Theodorus Maſius Mantuanus cum Reuer. D. Cremonenſi.
Sylueſter Confeſſor Illuſtriſs.Card.Mantuani.
Lucretius Aſolanus cum Reu.D.Patriarch.Venetiarum.
Nicolaus Gallus cum Reu.P.Generali.
Eraſdus Gallus cum Reu. P. Generali.
Laurentius Lauretus Venetus cum Reu.P.Generali.
Angelus Ambroſinas, Venetus.

Theologi Ord. Fratrum Seruorum.

Stephanus Bonuntio, Aretinus.
Aman pro Congregatione Seruorum,cum Reu. D. Sebinic.

Officiales S. Concilij Trid.

Epiſcopus Cauenſis,Commiſſarius.
Epiſcopus Theleſimus, Secretarius.
Ludouicus Bondonus Magiſt. Cæremoniarum.
Antonius Manellus,Depoſitarius.

Cantores Sacri Concilij.

Simon Bartolinus,Peruſinus.
Ioan.Aloyſius de Epiſcopis,Neapolit.
Bartolamæus Contes Gallus.
Matthias Albo, de Fulgineo.
Franciſcus Buſtamente Hiſp.
Io.Antonius Latinus, Beneuentan.
Franciſcus Druda Gallienſi.
Lucas Longinquus, Giſonen.

Petrus Scorteccius Aretinus.

Notarij.

Marcus Antonius Peregrinus Commenſis, & Cynthius Pamphylus, de S. Seuerino.

Hieronym. Gambarus Brixienſis, Forenſis.

Curſores S. D. N. & Sacri Concilij.

Nicolaus de Matthæis, & Iacobus Catra.) Allobroges.

NVMERVS PRÆLATORVM

cuiuſcunque nationis, qui ad œcumenicam Tridentinam Synodum conuenere.

Prælati	Itali	187	per Procuratores	2
	Galli	26	per Procuratores	1
	Germani	2	per Procuratores	4
	Hiſpani	31	per Procuratores	4
	Luſitani	3		
	Græci	6		
	Poloni	2		
	Vngari	2		
	Angli	1		
	Hiberni	3		
	Flandri	2		
	Croati	1		
	Morauj	1		
	Illirici	3		

IN-

INSCRIPTIONES DIVERSORVM OPERVM.

QVæ plerique eruditiſſimi, ijdemque pijſſimi Patres, durante Tridentino Concilio, vel ſuo Marte confecere, vel ex alijs congeſſere, ſeu vertere, vel penè obliterata reſtituere: cum authorum nominibus eo ordine diſpoſitæ, quo ipſa Opera vel primùm emiſſa, vel denuò impreſſa fuerunt.

De Summi Pontificis authoritate.

De reſidentia Epiſcoporum, & beneficiorum pluralitate.

De Pōtificis Max. & Concilij Generalis authoritate, ad Baſileenſium Oratorem reſponſio coram ſanctiſs. D. Eugenio Papa IV. Sacra Cardinaliū Senatu, cæteriſque Romanæ Curiæ proceribus, in Concilio Florentino, viua voce exhibita per Ioannē à Turre Cremata Presbyt. Cardinales S. Xiſti: nunc primum in lucē edita: Opera Camilii Campegij, Theologi Papienſis.

Conſtitutiones Sanctorum Apoſtolorum. Doctrina. Cath. à Clemente Romano Epiſcopo, & ciues conſcripta, libri octo Franciſci Turriani prolegomena, & explanationes apologeticæ, in eiſdem Conſtitutiones Grecè ſcripta.

De Conſtitutionibus Apoſtolicis, B. Clemente Romano Authore, libri octo, nunc primùm à tenebris eruti, & ad orthodoxam fidem aſtruendam apprimè vtiles.

Ioanne Carolo Bouio, Epiſcopo Oſtunenſium, nunc Archiepiſcopo Brunduſino interprete.

Eiuſdem Scolia in loca, quæ dubitationē aliquā habere videntur.

De Quadripartita Iuſtitia libri tres. De Sacrificio Miſſæ, & ſacroſanctæ Euchariſtiæ celebratione, per Chriſtum in cæna nouiſſima. De cęna, & Calice Domini quo ad laicos, & Clericos non celebrantes, libri tres. Authore, Gaſparo Caſalio Luſitano, Legerienſium Epiſc.

Iſaiæ Prophetæ vetus, & noua ex Hebraico verſio, cum cōment. F. Franciſco Foterio, Vlyſſiponenſi, Sac. Theolog. profeſſore Dominicanum, authore.

Chriſtiana Paræneſis, ſiue de recta in Deum fide, libri ſeptem.

F. Michael Medina, Hiſp. Ord. Min. de Obſeruantia, authore.

Eiuſdem Diſputationes de indulgentiis.

Locorum Catholicorum tum ſacræ Scripturæ, tum etiam antiquorum Patrum, pro orthodoxa, & vetere fide retinenda libri ſeptem. F. Franciſco Horantio, Hiſpano, Ord. Min. Regul. Obſeruantiæ, authore.

Petri Fontidonii Segobienſis, Doctoris Theologi, pro ſacro œcumenico Concilio Tridentino, Aduerſus Ioannem Fabricium Montanum, ad Germanos.

Orthodoxarum explicationum libri decem, in quibus omnia ferè de Religione capita, quæ his temporibus ab hæreticis in controuerſiam vocantur, apertè, & dilucidè explicantur, præſertim contra Martini Chemnicii petulantem audaciam. Authore R. D. Diego Payua Andradio Luſitano.

Commentarius in ſacrum D. N. Ieſu Chriſti Euangelium, ſecundum Matthæum.

A. P. Ioannes Suarez, Epiſc. Conimbricenſis, & Arganiſi Comite, editus.

Thomæ ab Argentina commentaria in 4. lib. Sentent. recognita, & à mendis quibus paſſim ſcatebant, repurgata.

Supraſcripti libri omnes ex officina Franciſci Ziletti prodiere.

Aſſertio fidei Catholicæ aduerſus articulos, vtriuſque Confeſſionis fidei Annæ Burgenſis I. D. in Academia Aurelianenſ. olim profeſſoris. Authore Feliciano Ninguarda à Morbinio, Dominicano Doctor. Theol. Reuerendiſs. & Illuſtriſs. Archiepiſc. ac Principis Saliſburgen. Conſiliario, & in ſacro Tridentino Concilio Orator.

Diſputationes aduerſus proteſtationem 35. Hæreticorum Auguſtanæ confeſſionis. Habitæ à Gaſp. Cardillo Villulpandeo Hiſp. Segob. Doctor.

Antonii Sebaſtiani Minturni, Epiſcopi Vxentini, de officiis Eccleſiæ præſtandis.

D. Bonauenturæ in quatuor libros Sentent. lib. quatuor. Item Opuſculorum eiuſdem Tomi duo, ab innumeris ferè mendis purgati, & Annotationibus tam rerum memorabilium, quàm locorum Scripturæ, & Doctorum in margine nunc denuò decorati. Iuſſu R. P. F. Franciſci Zamorra, totius Seraphici Ord. de Obſer. Gener. Miniſtri.

BVL-

BVLLA S. D. N. PII

D. Prouidentia Papæ Quarti.

Super declaratione temporis ad obſeruanda Decreta œcumenici, & Generalis Concilij Tridentini.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

SIcut ad ſacrorum Conciliorum decreta, ac Canones auctoritas; atque confirmatio Apoſtol. Sed. & debet, & ſolet accedere, ita ſi qua ſuper eis exorta ſit dubitatio, eiſdem Sed. iudicio, & declaratione tollenda eſt. Ad aures noſtras peruenit, multos eſſe qui dubitent, ex quo tempore cæperint decreta S. Generalis Concil. Trident. ad reformationem, & ius poſitiuum dumtaxat ſpectantia, eos quos pertinent, obligare, illa præſertim, quæ tempora certa præſtituunt ad Prouinciales, Diœceſanaſque Synodos celebrandas, ad ſacros ordines ſuſcipiendos, ad relig. profitendam, ad Parochiales Eccleſias, aliaque beneficia Eccleſiaſtica, quæ eiuſdem Concil. decretis retineri prohibitum ſit reſignandas, & ad complures huiuſmodi exequendas, ac alias omnes ad prædictam reformationem, iuſque poſitiuum tantum ſpectantes, quæ obſeruari, aut euitari debeãt. Nos itaque, vt omnis controuerſia, dubitatioque tollatur, Motu proprio eam rem, prout rationi, iuri, & æquitati conuenire cenſuimus, duximus declarandam. Nam, etſi ipſius Concilii decreta etiam de venerabilium Fr. noſtrorum S.R.E. Card. conſilio, & aſſenſu in Conciſtorio noſtro ſecreto confirmata à nobis fuerunt ſub finem menſ. Ian. & ab eo etiam tempore apud hanc S. Sedem obſeruari cæperunt, quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter emendatèque imprimendis neceſſario conſumptum fuit, & in iure etiam communi ſancitum eſt, vt Conſtitut. nouæ vim non niſi poſt certum tempus obtineant, æquum nobis, & iuſtum viſum eſt: prædicta decreta omnia ad dictam reformationem, iuſque poſitiuum duntaxat ſpectantia, à Kalen. Maii proximè præteriti omnes obligare cæpiſſe, neque poſt eam diem excuſationem cuiuſquam, quod ea ignorauerit, admittendam, atque ita Apoſt. author. declaramus, ac definimus, & ab omnibus iudicari debere mandamus, atque ſtatui-

mus. Decernentes, irritum, & mane, ſi quid ſecus à quoquam
quacumque dignitate, authoritate, & poteſtate prædito conti-
gerit iudicari. Non obſt. conſtitutionibus, & ordinationibus
Apoſtolicis, aliiſque in contrarium facientibus quibuſcumque,
Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ de-
clarationis, definitionis, mandati, ſtatuti, & decreti infringe-
re, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attenta-
re præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beator.
Petri Pauli, Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarnat. Domini. 1564. 15. Kal. Auguſti, Pontific. noſtri anno quinto.

Ferd. Card. Cæſius.

Cæſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1564. Indictione 7. die vero 20. Menſis Iulij, Pont. Sanctiſs. in Christo Patris, & Domini noſtri, D. Pij Diuina Prouidentia Papæ IV. anno quinto. Retroſcriptæ litteræ affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in valuis Baſilicarum Principis Apoſtolorum de Vrbe, & S. Ioan. Lateranen. necnon Cancellariæ Apoſtol. & in acie Campi Floræ, per nos Iacobum Carra, & Iulium Parinum, prælibati Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII, D. Prouidentia Papæ Quartu.

Per quem deputantur octo Reuerendiſs. Cardinales, qui faciat obſeruari reformationem, ab ipſo editas, necnon decreta ſacri œcumenici, & generalis Concilij Tridentini.

PIVS PAPA IV.

Motu Proprio, &c. Alias nonnullas conſtitutiones, & ordinationes, reformationem maioris Pœnitentiarij, ac ſacre Penitentiariæ noſtræ, ac Vicarii noſtri, ac eius officii, necnon Camerarii, & Cam. Apoſtol. ac illius cauſarum Auditoris, necnon Palatii Apoſtol. cauſarum Audit, ac Gubernatoris, & Capitulinæ Curiarum, & contradictoriarum, aliarumque al-

mæ

mę Vrbis noſtræ, ac Rom. Cur. tribunalium, & officiorum concernentes, edidimus, quæ tamen (vt intelleximus) ab eorumdem officiorum, & tribunalium præfatis, ac officialibus minus diligenter obſeruantur. Cùm autem enixæ noſtræ voluntatis ſit, vt illa, & pariter decreta Sacri Concil. Trid. in his, quæ ad eorum officia ſpectant, ab eiſdem omninò obſeruentur. Nos propterea conſiderantes, parum eſſe iura condere, niſi ſint, qui ea executioni demandari faciant, & in præmiſſis, prout ex debito paſtoralis officii nobis (meritis licet imparibus) iniuncti obligamur, ſalubriter, & vtiliter prouidere, præfataſque conſtitutiones, & ordinationem, ac decreta Concilii, quas, & quæ hic haberi volumus pro expreſſis, inuiolabiliter obſeruari volentes: Venerab. Fr. noſtro Io. Epiſc. Tuſcul. Morono, Io. Michaelis S. Anaſtaſiæ Saraceno, ac Io. Bapt. S. Clementis Cicadæ, necnon Michaeli S. Sabinæ Alexandrino, Clementis S. Mariæ in Araceli, & Ludouico S. Cyriaci in Thermis Simonetæ, ac Carolo S. Martini in montib. Borromæo Presby. necnon Vitellotio S. Mariæ in porticu Vitellio nuncupatis, titulorum, Diacono, Cardinalibus, committimus, & mãdamus, quatenus ipſi, ſeu eorũ maior pars coniunctim, vel diuiſim, eorũ arbitrio, & tanquam executores ad litterarum conſtitutionum, & decretorum præd. conſtitutiones, & ordinationes, ac decreta præfata, iuxta tenores eorum, ac litterarum deſuper confectarum, per quoſcunque Pœnitentiariæ, Vicariæ, & Cameræ, ac Rotæ, Curiarum, ac Tribunal. præd. iudices, & officiales, ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac priuationis, officiorum, & aliis eiſdem Card. benè viſis, etiam pecuniarum, eo ipſo incurrendis pænis, firmiter obſeruari faciant, & cum effectu, niſi tam in executione dictorum decretorum Concilii, quàm dictarũ litterarum noſtrarum aliqua dubietas, aut difficultas emerſerit, quo caſu ad nos referant, inuocato etiam adhoc, ſi opus fuerit, auxilio brachio ſæcularis, ac eos qui litteris, & decretis prædictis, & eorumdem Card. mandatis non paruerint ea nunc prout ex eadem die, & è cõtra, illorum officii priuatos, necnon ad illa, & alia Rom. Cur. officia in poſterũ obtinenda, inhabiles, ac ipſis, ab eiſdem officiis ſic priuatis, illa tanquã per priuationem vacantia à Datario noſtro vendi, & à quibuſuis perſonis idoneis pro pretio conuenienti emi, liberè, & licitè poſſe authoritate noſtra current, nuntient, decernant, ac declarent, prout nos harũ ſeſe nuntiamus decernimus, & de-

claramus. Non obſtan. quibuſuis Conſtit. & Ordinationib. Apoſt. ac Pœnitentiariæ, & Curiar. necnon Tribunal. præd. ſtatutis,&c. etiam iuramento,&c. roboratis,priuilegijs quoque,indultis,& litteris Apoſt. illis,ad dictis officialibus,&Tribunalibus ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis etiam motu ſimili,&c & aliàs quomodocunq. conceſſis,&c. Quibus omnibus,&c. illorum tenores,&c. hac vice latiſſimè derogamus, eaq. aduerſus præmiſſa nullatenus ſuffragari volumus; cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Placet Motu Proprio I.

Dat.Romæ apud S. Marcum,quarto Nonas Aug. Anno quinto.

BVLLA S. D. N. PII

D. Prouidentia Papæ Quarti.

Contra quoſcunque Eccleſias,& beneficia Eccleſiaſtica quæcumque in confidentiam retinentes, ſiue recipientes.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

ROmanumPontificem in excelſa militantis Eccleſiæ ſpecula conſtitutum,vigiles mentis oculos,non ſolùm in abſentium extendere, ſed potiſſimum in præſentium, domeſticorumq. fratrum, & filiorum ſuorum mores diligenter perſcrutando, aliquando reflectere, ac eos præſertim, quos in Apoſtol. ſolicitudinis partem euocauit Altiſſimus, nedum ab omni pactionis illicitæ contagione, verum etiam ab eis omnimoda ſuſpicione vacuos, & immunes conſeruare decet; vt qui cæteros illuſtris officij ſublimitate antecellunt, eoſdem priſca etiam illa morum integritate præſtare dignoſcantur. Sanè illud dudum,cùm certam ſimoniacæ grauitatis ſpeciem,quam beneficiorum confidentiam vocant,in Roman. Curiam,atque adeo in ſacrum venerabilium fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinaliũ Collegium, quaſi per cuniculos irrepſiſſe, ac nonnullos ex ipſis fratribus nimia quadam facilitate, ſeu potius importunis amicorũ, familiariumque precibus adductos beneficia Eccleſiaſtica in cõfidentiam huiuſmodi recepiſſe, & frequenter recipere, intelleximus;

mus: hanc illicitam beneficentiæ exercendæ, ſeu amicitiæ colendæ viam, à tanto ſancto Collegio prorſus eliminare cupientes, eoſdem Fratres in Conciſtorio noſtro ſecreto, non ſemel admonuerimus, huic aliena beneficia cuſtodiendi modo ne aſſueſcerent, neve illa hoc pacto reciperent, vſq. ſic recepta dimitterent. Nihilominus nuper ad aures noſtras peruenit, eorum aliquos monitionis poſitæ, imò potius ſuimet oblitos ea, quę cuſtodienda receperant, beneficia nondum tamen dimiſiſſe. Et inſuper illos, & nonnullos alios, etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiam Cameræ Apoſtolicæ Clericos Eccleſias, Monaſteria, dignitates, & alia beneficia huiuſmodi in ſui fauorem reſignata, ceſſa, vel aliàs dimiſſa, acceptaſſe, aut de illis per obitū, vel aliàs vacantibus, à nobis, & prædeceſſoribus noſtris, ſeu etiam ab Ordinarijs, & alijs inferioribus collatoribus, etiam ad patronorum præſentationem, ad alterius commodum ſibi prouideri obtinuiſſe, illaque, ac etiam alia aliter vacantia, ſibi in titulum, commendam, vel adminiſtrationem, aut aliàs dicta authoritate conceſſa, quandoque in reſignantium vel cedentium, ſeu etiam aliorum fauorem ceſſiſſe, vel aliàs dimiſiſſe. Ac ſibi propterea penſiones annuas, ac fructus, redditus, & prouentus Eccleſiarum Monaſteriorum dignitatum, & aliorum beneficiorū huiuſmodi, in toto, vel in parte, etiam aliquando cum facultate illas, & illos trasferendi, ac etiam collationem, prouiſionem, præſentationem & aliam diſpoſitionem beneficiorum Eccleſiaſticorum, ad eorūdem eccleſiarum, monaſteriorum, & dignitatum Prælatos pro tempore exiſtentes, ac alios huiuſmodi beneficia pro tempore obtinentes pertinentium, necnon regreſſus, ſiue acceſſus, & ingreſſus ad Eccleſias etiam catedrales, monaſteria, ac aliàs diuerſa beneficia eccleſiaſtica ſibi reſeruari procuraſſe, & obtinuiſſe ad hoc, videlicet, vt confidentes ſic decimarum Apoſtolicarum, vel communis dicti Collegij, & annatæ, aliorumq. iurium dictę Cameræ debitorum ſolutione eludant; integriſq. beneficiorū etiam in menſib. Apoſtolicis vacantiū, aut aliàs diſpoſitioni Sedis Apoſ. generaliter reſeruatorum collationibus, ac interdū, vt beneficia ipſa, tempore procedente, in aliquorum tunc forſan de iure inhabilium, & incapaciū, vel nondum adhuc natorū fauorē cedantur ſeu reſignentur, vel vt perſonæ inhabiles, incapaces huiuſmodi, etiam laici, penſionibus, ac fructibus, redditibus, & prouentibus eccleſiaſticis fruantur, & gaudeant, ſeu potius illis, & faculta-

te

te transferendi prædicta abutantur in animarũ ſuarum periculum, & perniciɛrum exemplum. Quare nos hanc Cardinalium eorumdem, in monitionibus noſtris parendo incuriam, & tam illorum, quàm cæterorum Prælatorum, etiam clericorum, ac aliorum quorumcumque indignam fallaciam conniuentibus oculis diutius minimè diſſimulandam, ſed huic errori, ne radices altius agat, occurrendum tandem eſſe cenſentes: Et quoniã hanc ipſorũ, qui monitioni noſtræ non parentes beneficia huiuſmodi confidentiam, vt præfertur, retinuerunt, & fructus ex eis indebitè, vel percipiendo, vel per alios nomine ſuo, etiam per ſimulatas illorum locationes, & fictas de receptis quietantias, ac donationes, & remiſſiones percipi ſiniendo, grauiter exceſſerũt Cardinalium metam: potius ex immoderata, erga ſuos indulgentia, quàm aliquo præceptorum noſtrorum ſpretu proceſſiſſe facilè reputamus, idcirco omnes, & ſingulas Eccleſias, etiam Metropolitanas, & alias Cathedrales, ac Monaſteria, etiam Conciſtorialia, prioratus, præpoſitura, præpoſitatus, dignitates, etiam maiores, & principales, etiam Conuentuales perſonatus, adminiſtrationes, & officia, cæteraque beneficia Eccleſiaſtica, cum cura, & ſine cura, ſæcularia, & quorumuis ordinum regularia, etiam de iure patronatus, etiam laicorum, etiam nobilium, & illuſtriũ, etiam ex fundatione, & dotatione exiſtentia, per eiuſdẽ Romanæ Eccleſiæ, etiam Epiſcop. Cardinales, & quocumque alios etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiam eiuſdem Cameræ clericos, in titulum, commendam, vel adminiſtrationem, aut aliàs huiuſmodi confidentiam iure prohibitam, cuiuſuis perſonæ vt præfertur, contemplatione, vel intuitu quouis modo recepta, illorum liberam collationem, & diſpoſitionem nobis, & Sedis Apoſtolicæ, harum ſerie reſeruantes, ipſo iure à die receptionis eorumdem vacauiſſe, & vacare, Ac fructuum, & penſionum reſeruationes, ac facultates transferendi, & collationis beneficiorum conceſſionis eis, vt præmittitur, factas, ac regreſſus, ſiue acceſſus, & ingreſſus conceſſos huiuſmodi ceſſaſſe, & ceſſare, ac extinctos eſſe: & eoſdem Cardinales, ſeu quoſuis alios, à prima die receptionis beneficiorum huiuſmodi, citra fructus, & redditus, & prouentus, earumdem Eccleſiarum, Monaſteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorum, ac penſiones prædictas, indebitè percipere, ſuoſque facere non potuiſſe, neque debuiſſe: ſed illos omnes, & ſingulos ad Cameram deuolutos

tos fuiſſe, & eſſe, illique deberi, ac ipſos Cardinales, & alios, ad quorum manus quomodolibet peruenerunt, & eorum hæredes ad integram illorum reſtitutionem in vtroque foro teneri, & ad id opportunis iuris remediis compelli debere, authoritate Apoſtolica tenore præſentium decernimus, & declaramus. Et inſuper vniuerſis, & ſingulis tam eiuſdem Rom. Eccleſ. Cardinalibus etiam Epiſcop. quàm Prælatis, & Clericis, & aliis prædictis, præſentibus, & futuris, ne deinceps vllo vnquam tempore aliquas Eccleſias, Monaſteria, dignitatis, vel alia beneficia, etiam de dicto iure patronatus, vti præfertur exiſtentia, aut fructus, vel penſiones, aut regreſſus, ſeu acceſſus in confidentiam prædictam, aut ad effectum reſeruationum huiuſmodi ſibi poſtmodum cedentibus procurandarum, recipere præſumant. Cardinalibus verò, & aliis Prælatis huiuſmodi in virtute ſanctæ Obedientiæ, ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, reliquis vero ſub maioris excõmunicationis latæ ſententiæ pœna, per contrafacientes eo ipſo incurrenda, à qua niſi à nobis, aut à Rom. Pontifice, pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo conſtituti, abſolui nequeant diſtrictus inhibemus. Ac quaſcumque collationes, prouiſiones, perfectiones, commendas, reſeruationes, facultates, etiam transferendi, ac regrediendi, ſiue accedendi, & ingrediendi, ac alias diſpoſitiones de Eccleſiis, monaſteriis, dignitatibus, & aliis beneficiis, eorumque fructibus, & beneficiorum collationibus per nos, & alios Romanos Pontifices ſucceſſores noſtros, etiam Motu proprio, ſeu Conciſtorialiter, etiam per Ordinarios, & alios inferiores Collatores, & ad patronorum eorundem præſentationem, & aliàs quomodolibet cum interuentu cõfidentiæ huiuſmodi expreſsè ſiue occultè, ac de iure præſumptæ, & aliàs contra præmiſſas pro tempore factas, nullas, & inualidas, nulliuſque roboris, vel momenti fore, neque cuiquam ſuffragari, ſed Eccleſias, Monaſteria, dignitates, ac alia beneficia huiuſmodi, ipſo iure, vacare, ac noſtræ, & Sedis Apoſtolicæ diſpoſitioni reſeruata, fructuſque, & penſiones Cameræ Apoſt. applicatos, vt præfertur, eſſe, & cenſeri: Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis, per quoſcumque Iudices, & Commiſſarios, etiam ipſius Eccleſiæ Romanæ Cardinales, ſublata eis quauis aliter interpretandi, & iudicandi facultate, etiam per præſumptiones, & coniecturas legitimas, & eorum arbitrio (cum aliàs confidentia huiuſmodi in lucem erui, & probari non poſſe conſtet)

pro-

procedendo, iudicari, & definiri debere. Ac quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter, attentari contigerit, irritum, & inane ſimiliter decernimus. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, de vna, & Concilij generalis, de duabus dietis, ac alijs conſtitutionibus Apoſtolicis, necnon Collegij præfati iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus contrarijs quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſunt, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. Et ne quiſpiam vllo vnquam tempore præſentium ignorantiam prætendere poſſit, volumus, & eadem authoritate decernimus, quod ipſę preſentes litteræ ad Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe valuas, & per aliquem ex Curſoribus noſtris, aliarum copia ibi affixa, & ibi dimiſſa, & etiam in Cancellaria Apoſt. de more publicentur; Ac in eiuſdem Cancellariæ quinterno, ad maiorem partium illas in iudicio producere volentium, cõmoditatem, deſcribantur. Nulli ergò omninò hominum liceat hunc paginam noſtræ reſeruationis, declarationis, inhibitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno incarnat. Domin. 1564 17. Kal. Nouemb. Pont. noſtri anno quinto.

Viſa de curia M. de Enciſo.

Caſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini 1564. Indict. 7. die verò 3. menſis Decemb. Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D.N.D. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto, ſupraſcriptæ litteræ Apoſt. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in Acie campi Floræ, dimiſſis ibidem in ſupraſcriptis locis ſupraſcriptarum litterarum copijs affixis, vt moris eſt, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium, Prælibati Sanctiſſ. Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clericis Magiſter Curſorum.

BVL

BVLLA S. D. N. D. PII
Diuina Prouidentia Papa Quarti.

Super forma iuramenti profeſſionis fidei.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INiunctum nobis Apoſtol. ſeruitutis officium requirit, vt ea, quæ Dominus omnipotens, ad prouidam Eccleſiæ ſuæ directionem, ſanctis Patribus in nomine ſuo congregatis, diuinitus inſpirare dignatus eſt, ad eius laudem, & gloriam incunctanter exequi properemus. Cùm itaque iuxta Concilii Trident. diſpoſitionem, omnes, quos deinceps cathedralibus, & ſuperioribus Eccleſiis perfici, vel quibus de illarum dignitatibus, canonicatibus, & aliis quibuſcumque beneficiis Eccleſiaſticis, curam animarum habentibus prouideri continget, publicam orthodoxæ fidei profeſſionem facere, ſeque in Rom. Eccleſiæ obedientia permanſuros ſpondere, & iurare teneantur. Nos volentes, etiam per quoſcunque quibus de Monaſteriis, Conuentibus, domib. & aliis quibuſcumque locis regularium quorumcumque ordinum etiam Militiarum, quocumque nomine, vel titulo prouidebitur, idem ſeruari, & ad hoc, vt vnius eiuſdem fidei profeſſio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaque & certa illius forma cunctis innoteſcat, noſtræ ſollicitudines partes in hoc alicui minimè deſiderari, formam ipſam præſentibus annotatam publicari, & vbique gentium per eos, ad quos ex decretis ipſius Concilii, & alios prædictos ſpectat, recipi, & obſeruari, ac ſub pænis per Concil. ipſum in contrauenientes latis iuxta hanc, & non aliam formam, profeſſionem prædictam ſolemniter fieri Auctoritate Apoſtol. tenore præſentium diſtrictè præcipiendo mandamus, huiuſmodi ſub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & ſingula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo S.R.E. vtitur, videlicet: Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem, factorem cœli, & terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium: & in vnum Dominum Ieſum Chriſtum filium Dei vnigenitum, & ex Patre natum ante omnia ſæcula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum, non factum, conſubſtantialem Patri per quem omnia facta ſunt, qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælis, & incarnatus eſt de Spiritu ſancto ex Maria Virgine,

gine,

Digitized by Google

gine, & homo factus eſt; crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt, & reſurrexit tertia die ſecundum ſcripturas, & aſcendit in cælum, ſedet ad dexteram Patris, & iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & motuos, cuius regni non erit finis: & in Spiritum ſanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioque procedit, qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificantur: qui locutus eſt per Prophetas: & vnam ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam Confiteor vnum baptiſma in remiſſionem peccatorum, & expecto reſurrectionem mortuorum, & vitam venturi ſæculi. Amen. Apoſtolicas, & Eccleſiaſticas traditiones, reliquaſq. eiuſdem Eccleſiæ obſeruationes, & conſtitutiones firmiſſimè admitto, & amplector. Item ſanctam ſcripturam iuxta eum ſenſum, quem tenuit, & tenet ſancta mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione ſacrarum Scripturarum admitto, nec ea nunquam, niſi iuxta vnanimen conſenſum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque ſeptem eſſe verè, & propriè Sacramenta nouæ legis à Ieſu Chriſto D. N. inſtituta, atque ad ſalutem humani generis, licêt non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicet, Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, Extremam vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaq. gratiam conferre, & ex his Baptiſmum, Confirmationem, & Ordinem ſine ſacrilegio reiterari non poſſe. Receptos quoque & approbatos Eccl. Cath. ritus in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſolemni adminiſtratione recipio, & admitto, omnia, & ſingula, quæ de peccato originali, & de iuſtificatione in ſacroſancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Miſſa offerri, Deo verum, proprium, & propitiatorium ſacrificium pro viuis, & defunctis, atque in ſanctiſs. Euchariſtiæ Sacramento eſſe verè, realiter, & ſubſtantialiter corpus, & ſanguinem, vnà cum anima, & diuinitate Domini noſtri Ieſu Chriſti, fieriq. conuerſionem totius ſubſtantiæ panis in corpus, & totius ſubſtantiæ vini in ſanguinem, quam conuerſionem Catholica Eccl. Tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam ſub altera tantùm ſpecie, totum, atque integrum Chriſtum: verumque Sacramentum ſumi; Conſtanter teneo Purgatorium eſſe: animaſque ibi detentas fidelium ſuffragijs iuuari; Similiter & Sanctos, vna cum Chriſto regnantes, venerandos, atque inuocandos eſſe, eoſque

orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas; Firmiſſimè aſſero imagines Chriſti, ac Deiparæ, ſemper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam, Indulgentiarum etiam poteſtatem, à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumque vſum Chriſtiano populo maximè ſalutarem eſſe; Affirmo, Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Romanam Eccleſiam: omnium Eccleſiarum matrem, & magiſtram agnoſco; Romanoque Pontifici, Beati Petri, Apoſtolorum principis ſucceſſori, ac Ieſu Chriſti Vicario, veram obedientiam ſpondeo, ac iuro; cætera item omnia à ſacris Canonibus, & œcumenicis Concilijs, ac præcipuè à ſacroſancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata: indubitanter recipio, atque profiteor, ſimulque contraria omnia, atque hæreſes quaſcumque ab Eccleſia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno, reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo ſaluus eſſe poteſt, quam in præſenti ſponte profiteor, & veraciter teneo, eamdem integram, & inuiolatam, vſque ad extremum vitæ ſpiritum, conſtantiſſimè (Deo adiuuante) retinere, & confiteri, atque a meis ſubditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. ſpondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Volumus autem, quod præſentes litteræ in Cancellaria noſtra Apoſtolica, de more legantur. Et vt omnibus facilius pateant, in eius quinterno deſcribantur, ac etiam imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beat. Petri, & Pauli Apoſt. eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dom. 1564. Idib. Nouemb. Pont. noſtri anno quinto.

Ferd. Card. Cæſius. *Cæſ. Glorierius.*

Lectæ, & publicatæ fuerunt ſupradictæ litteræ, Romæ in Cancell. Apoſt. ann. Incarnationis Dominicæ 1564. die verò Sabbati 6. menſis Decembr. Pontificatus Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D.N.D. Pij Papæ IV. anno quinto.

A. Lomellinus Coſt.

Decla-

Declaratio, quod gratiæ de non reſidendo, & percipiendo fru- ratione ſtudij, non valeant ſine conſenſu Ordinarij.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D.N.D. Pius, Diuina prouidentia Papa IV. ad cuius aures nuper peruenit, nonnullos curata, vel alios ſacros ordines, aut perſonalem reſidentiam requirentia beneficia obtinentes, ſub prætextu, quod litteris operam dare cupiebant, poſt confirmationem Concilii Tridentini, per Sanctitatem ſuam factam, & publicatam ſecum, vt litterarũ Studio in loco, vbi illud vigeat generale, actu inſiſtendo ratione beneficiorum, per eos obtentorum huiuſmodi, vſque ad quinquennium, vel aliud tempus, tunc expreſſum, dummodo infrà primum illius annum Subdiaconi fierent, ad reliquos ordines promoueri minimè teneantur, & tam iidem interim quàm alii, etiam ad eoſdem ordines, vel eorum aliquem, ſeu aliquos promoti, quòd ſimiliter ſtudentes beneficiis per eos obtentis per Vicarios idoneos, per locorũ Ordinarios etiam congrua fructuum beneficiorum huiuſmodi portione illis aſſignata, vel aliàs deputandos in diuinis deſeruiendo, animarum curam illis imminentem exercendo, & alia incumbentia onera ſupportando, vſque ad ſimile tempus perſonaliter in eiſdem beneficiis reſidere non tenerentur, & nihilominus interea omnes eorumdem beneficiorum fructus precipere poſſent per ordinariam Sanctitatis ſuæ Signaturam, ſeu Pœnitentiariæ ſuæ officium diſpenſari, ſibiq. pariter indulgeri obtinuerunt, nullum in his, vel fraudi, vel circumuentionis locum, præſertim quò ad abſentes à Romana Curia, de quorum qualitatibus facilis notitia haberi non poteſt, quantum humana ratione prouideri poteſt, relinquere volens, Concilii etiam Tridentini decretis inhærendo, huiuſmodi diſpenſationes, & indulta hactenus conceſſa, ac tàm ipſius Pœnitentiariæ, quàm Apoſtolicas, & aliàs deſuper confectas, & conficiendas litteras, proceſſuſque habitos, & habendos per eaſdem dictis abſentibus nullatenus ſuffragari, niſi ſingulorum Ordinariorum locorũm, in quibus ſingula beneficia huiuſmodi conſiſtunt, conſenſus gratis præſtandus ad id accedat, Apoſtolica auctoritate declarauit decernens irritum, &c.

Placet, Publicetur, & deſcribatur. I.

Lecta, & publicata fuit ſupraſcripta Regula Romæ in Can-

cel-

Digitized by Google

cellaria Apoſtolica anno Incarnationis Dom. 1564. die verò Veneris 24. Menſis Nouembris, Pontific. præfati S. D. N. Papæ, anno quinto.

A. Lomelinus Cuſtos.

BVLLA S. D. N. PII,

D. Prouidentia Papæ Quarti.

Super reſidentia Prælatorum, & Parochialium, & aliorum curam animarum habentium, & reſidere debentium.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

IN ſuprema militantis Eccleſiæ ſpecula, meritis licèt inſufficientibus, diuina diſpoſitione conſtituti, cunctos non ſolum vigilantiæ noſtræ commiſſos Dominicos greges, ſed etiam ſingulorum paſtorum ſuorum actus intenſa noſtræ mentis acie colluſtrantes ſtudium efficax, operamque ſedulam ad hoc omninò ſtatuimus adhibere, vt quemadmodum operoſum ſacri Concilij Trident. progreſſum, feliceque exitum Domino cooperante, præſtitimus, ita ſanctiſſima illius decreta, ipſorum præſertim, qui in Apoſtolicæ ſollicitudinis partem vocati ſunt, Paſtorum officium concernentia, non tepidè, neque diſſimulanter exequamur. Sanè licet in Concilio præfato ſaluberrima fuerit ordinatione decretum, quod omnes, & ſinguli venerabiles fratres noſtri, Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, Epiſcopi, & alij Beneficiati, apud Eccleſias ſponſas ſuas reſidere teneantur, nonnulli tamen, quod non ſine animi noſtri mærore referimus, adeò ſui, gregiumque, quos olim deperditos, Saluator noſter proprio ſanguine redimere, dignatus eſt, ſibi creditorum obliti ſunt, vt etiam nunc in Alma Vrbe, vel alibi commorantes, & ſacroſancta ſpiritualis matrimonij intra eos, ſuaſque Eccleſias ſolemniter contracti: iura confundentes; ſponſas ſuas in longa quaſi viduitate relictas, ac prædictas Eccleſ. quomodocunque ſibi conceſſas inuiſere, & apud illas, vt probos, & prouidos patres familias decet, reſidere non curent, in perditionem

animarum ſuarum, & ſubditorum ſuorum, ac perniciosum exẽplum, & ſcandalum plurimorum. Nos hanc illorum contumaciam alicuius etiam temporalis pęnæ metu frangendam, ſeu conuincendam eſſe cenſentes. Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſt. poteſtatis plenitudine, omnibus, & ſingulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis præfatis, ac alijs quibuſcumque etiam quauis auctoritate, dignitate, gradu, vel præeminentia præfulgentibus, prædictas Eccleſias in commendam, vel adminiſtrationem, aut alio quouis nomine obtinentibus, & aliis quibuſcumque beneficiatis curam animarum habentibus, qui iuxta decreti, ſuper reſidentia in Concilio prædicto promulgati tenorem, perſonalem in ſuis Eccleſijs reſidentiam facere tenentur, in virtute ſanctæ obedientiæ, & vltra pœnas in dicto decreto Concilij contentas, etiam ſub priuationis eorum a Regimine, & adminiſtratione Eccleſiarum ſuarum, ac aliis noſtro, & pro tempore exiſtentis, Romani Pontificis ſucceſſoris noſtri, arbitrio imponendis pænis, diſtinctæ, præcipiendo per Apoſtolica ſcripta mandamus quatenus omni mora ceſſante, in eiſdem ſuis Eccleſiis, iuxta formam, & tenorem dicti Concili perſonaliter reſideant. Et nihilominus ſi quos mandato noſtro huiuſmodi (quod abſit) non parere contigerit, ne etiam tales abſentes, melioris in hac parte conditionis quam cæteri, ſuis Eccleſijs reſidentes exiſtant, hac noſtra perpetuo valitura ſanctione, per præſentes ſtatuimus, & ordinamus, quòd deinceps omnia, & ſingula mobilia, & immobilia, etiam in Vrbe, vel eius diſtrictu exiſtentia, & ſe mouentia, res & bona iura, & actiones cuiuſcumque qualitatis, quantitatis, & valoris, ac vbicumque locorum conſiſtant, ad Patriarchas, Primates, Archiepiſcopos, Epiſcopos & alios quoſcumque, etiam quauis auctoritate, dignitate, gradu, & præeminentia præfulgentes, Eccleſias prædictas in titulum, vel commendam, ſiue adminiſtrationem, aut alio quouis nomine obtinentes, & alios quoſcumque beneficiatos curam animarum habentes, qui extra prædictas Eccleſias, & Diœc. etiam in Romana Curia, aut alibi degentes, & iuxta Decretum, & formam Concilii huiuſmodi non reſidentes deceſſerint pertinentia, & per illos ſuarum Eccleſiarum, ac quorumcumque Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, & aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, cum cura, & ſine cura, ſæcularium, & regularium, quæ illi quomodolibet obtinuerint,

ac fructuum, redditu, & prouentuum Eccleſiaſticorum, nec non penſionum annuarum ſibi ſuper ſimilibus fructibus, redditibus, & prouentibus reſeruatarum, & aſſignatarum occaſione quæſita, etiam ſi facultatem ſpecialem de illis, aut eorum parte teſtandi, & alias liberè diſponendi à nobis quibuſuis aliis Romanis Pontificibus prædeceſſoribus, & ſucceſſoribus noſtris, etiam cum clauſulis, quòd facultates huiuſmodi reuocari nequeant, aliiſque irritantibus decretis obtinuerint, & in vim illarum litterarum deſuper confectarum de rebus, & bonis huiuſmodi iam diſpoſuerint, tamquam ſpolia ad Cameram Apoſtolicam legitimè pertineant: liceatque dilectis filiis moderno, & prò tempore exiſtente Commiſſario noſtro generali, & ſuis, dictæque Cameræ deputatis, in euentum deceſſus huiuſmodi ſolitum inuentarum ſuper rebus, & bonis præfatis conficere, illaq. prout de reliquis clericorum ſpoliis fieri ſolitæ, ac dilecti filii noſtri moderni, & pro tempore exiſtentis generalis Theſaurarũ manus redigere, dictæque Cameræ applicare, cuiuſuis licentia deſuper minimè requiſita. Ac facultates, & deſuper confectas litteras prædictas etiam motu, & ſcientia, ſimilibus etiam in recompenſam laborum, & obſequiorum, etiam nobis, & Eccleſ. Rom. dictęque Sedi impenſorum, quomodolibet conceſſas, & etiam iteratis vicibus approbatas, illarum omnium tenore, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes in euentum obitus huiuſmodi, etiam ſi in Vrbe, aut eius diſtrictu, vel alibi extra ſuas Eccleſias vt præfertur contingerit ex nunc prout ex tũc, & è contra in dictæ contumaciæ pænam eiuſdem poteſtatis plenitudine, & tenore reuocamus, caſſamus, & annullamus. Ac tam eas, quàm earum prætextu quomodolibet pro tempore condita factaq. teſtamenta, codicillos, legata, donationes, & alias diſpoſitiones quaslibet, etiam ad pias cauſas, vel in remunerationem ſeruitiorum, nulla, & inualida, nulliuſque roboris, vel momenti fore, neq. quidquam contra præſentium tenorem ſuffragari. Et ſic per quoſcumq. Iudices; & Commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, etiam S. Rom. Eccleſiæ Cardinales, in quauis inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretãdi facultates, iudicari, & definiri debere. Ac quidquid ſecus à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contingerit, irritum, & inane decernimus. Per hoc autem noſtris, & Romanorum Pontificum prædeceſſorum no-

ſtrorum ordinationibus, reſeruationibus, & decretis, quò ad Prælatorum, & aliorum beneficiorum, etiam in ſuis Eccleſijs, aut Diæc. reſidentium, & ibi decedentium, quæ etiam ampliamus, & extendimus ad habentes Eccleſias in Vrbis diſtrictu, ibique reſidentes, & decedentes ſpolia Cameræ Apoſtolicæ applicata, hactenus emanatis nullatenus præiudicare, neque quidquam in eis alterare intendimus, ſed ea in ſuo robore, vt anteà, manere volumus, præterquam, quò ad eos, qui in ſuis Eccleſijs iuxta formam prædicti Concilii reſiderint, & ſpecialem licẽtiam teſtandi habuerint: hanc enim tantùm ſaluam eis eſſe volumus. Ita vt generalis licentia teſtandi eis quamquã reſidentibus minimè ſuffragetur, ſed ſola ſpeciali, ſi quam habuerit, tueri ſe poſſint. Cæterum, vt præceptum, mandatum, ſtatutum, ordinatio, reuocatio, ceſſatio, decretum, & alia præmiſſa, præſentesque litteræ ad eorum, quorum intereſt, notitiam deducantur, nulluſque poſſit aliquam illorum ignorantiam prætendere, vel excuſationem allegare, ſed illa perpetuò firma, & illibata permaneant: volumus, & mandamus, quod eædem præſentes in Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ noſtræ Valuis, ac Acie Campi Floræ per aliquem ex Curſoribus noſtris affixæ copia illarum ibi dimiſſa, ab ea die omnes perinde arctent, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent. Non obſtantibus præmiſſis, ac in fauorem curialium per felic. recordat. Siſtum IV. Leonem X. Iulium III. & quoſcumque alios Romanos Pontific. prædeceſſores noſtros, ac etiam per nos editis, & approbatis. Necnon aliis litteris conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtri præcepti, mandati, ſtatuti, ordinationis, reuocationis, caſſationis, annullationis, decreti, ampliationis, extenſionis, intentionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attenta præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Rom. apud S. Petrum. Anno Incarn. Domini. 1564. 7. Kal. Decembr. Pont. noſtri anno quinto.

Cæſ. Glorierius.

Viſa de Curia M. de Enciſo.

H. Cumyn.

Anno

Anno à Natiuitate Domini Milleſimo Quingenteſimo Sexageſimoquarto, Indictione ſeptima, die verò 20. Menſis Iulij, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto, Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & valuas Cancellariæ Apoſtolicæ, & in Acie Campi Floræ dimiſſis in præfatis locis præſentium retroſcriptarum litterarum coppiis affixis, vt moris eſt, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium prælibati Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII, diuina prouidentia Papæ Quarti.

Super executione Concilii, & litterarum eiuſdem Sanctiſs. contra Archiepiſcopos, Epiſcopos, Prælatos, & alias perſonas Eccleſiaſticas non reſidentes in eorum Eccleſias.

PIVS PAPA IV.

MOtu proprio, &c. cum tam per ſacroſanctum œcumenicum Concilium Tridentinum, quam etiam per noſtras litteras, ſiue bullas, etiam deſuper emanatas, & inter alias ſub Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1564. 7. kalend. Decembr. Pontificatus noſtri anno quinto. Mandatum ſit omnibus Epiſcopis, Archiepiſcopis, & aliis, quibus animarum cura commiſſa eſt, oues ſuas agnoſcere, pro eis ſacrificium offerre: verbique diuini prædicatione, Sacramentorum adminiſtratione, ac bonorum omnium exemplo paſcere: pauperum, aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere, & ſignanter, munera paſtoralia, & eis diligenter incumbere, & aſſiſtere, aliaque facere, quæ in dicto ſacro Concilio, & in dictis noſtris litteris, ſiue bullis continentur. Quæ omnia nequaquam ab eis præſtari, & adempleri poſſunt, cum gregibus ſuis non inuigilant, neque aſſiſtunt; ſed mercenariorum more oues ſuas deſerunt, & propterea debuiſſent, & deberent omnes, & ſinguli Epiſcopi, Archiepiſcopi, & alii in dignitatibus Eccleſiaſticis conſtituti, & præfecti, & quibus animarum cura exiſtit, iuxta diuina præcepta, & prædicti œcumenici Concilii, ac prædictarum noſtrarum litterarum, ſeu Bul-

larum vim formam, continentiam, & tenorem ad eorum reſpe-ctiué Eccleſias Diœceſ. ac alia beneficia, quibus perſonalis reſidentia requiritur ad effectum in eis perſonalem reſidentiam, faciendi, ſeſe contuliſſe, ac omnia & ſingula in eiſdem præceptis, Concilio, & litteris, ſiue bullis reſpectiuè contenta adimpleuiſſe, & obſeruaſſe. Attamen ſicut accepimus, multi, & multi præfatorum præceptorum, & mandatorum contemptores, animatumque ſuarum propriæque ſalutis immemores, in dictis dignitatibus Eccleſiaſticis, quibus cura animarũ imminet, ac Epiſcopalibus, & Archiepiſcopalibus reſpectiuè conſtituti præmiſſa facere, & adimplere hactenus minimè curarunt, ſed diſtulerunt, & differunt in graue animarum ſuarum, gregumque ſibi commiſſorum periculum, & ouium ſuarum pernicioſum exemplum, & ſcandalum ſententias, cenſuras, & pœnas propterea ſibi inflictas temerè, & damnabiliter incurrendo. Quæ omnia cum non ſint conniuentibus oculis, aut impunè prætermittenda, ſed grauiter, vt cæteris tranſeant in exemplum, cum iàm per tot menſes inobedientes fuerint, cenſuras præfatas ſuſtinent. Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, deque poteſtatis noſtræ plenitudine, Dilecto filio noſtro Alexandro Riario, Cameræ Apoſtolicæ generali Auctori, cui alias etiàm, ſeu prædeceſſori ſeu viuæ vocis oraculo commiſimus, vt dictos Epiſcopos. Archiepiſcopos, & alias perſonas Eccleſiaſticas, animarum curam habentes, non reſidentes, pœnas præfatas in dicto Concilio, & litteris, ſiue Bullis noſtris contentas incurriſſe declararet, & ad illarum effectualem executionem, aliaq. grauiora, procederet, tamen quia nonnulla monitoria contra certos Epiſcopos, & alias perſonas prænfatas in vim commiſſionis noſtræ huiuſmodi ſibi factæ tunc decreuerat, & relaxauerat, ne in poſterum de illis iuriſdictione dubitari contingat, denuò eidem Auditori noſtro nunc officium Auditoratus exercente authoritate noſtra committimus, & mandamus, quatenus ſtatim contra Epiſc. Archiep. & alios quoſcunque Prælatos, tam in Vrbe, quam alibi, & vbique locorum exiſt. & in propriis Diœc. non reſiden. conſtito ſibi quantum ſufficere videbitur ſummariæ ſimpliciter, & de plano ſola veritate inſpecta, & manu regia de inobedientia propria vſque ad ſententiam excluſiuè procedat, & deinde nobis referat, vt nos in Conciſtorio noſtro ſecreto ad fratrum noſtrorum conſilio, vt moris eſt, ad ſententiam priuationis, & depoſitionis, Prælatorum inobedientium

tium huiuſmodi procedere valeamus, prout procedere intendimus? quo verò ad alios curam animarum haben. vſque ad ſententiam incluſiuè procedat, & exequatur, iuxta formam, & tenorem dicti Concilij, & terrarum noſtrarum prædictarum, cum eiſdem facultatibus, vt ſup. ac aliàs faciat, & exequatur, prout in dictis litteris, ſiue bullis continetur, cum poteſtate citandi, inhibendi, excommunicandi, ſuſpendendi à diuinis, declarandi, interdicendi, aggrauandi, reaggrauandi, carcerandi, & brachium ſæculare decernendi, relaxandi, & exequendi, aliaque faciendi neceſsaria quomodolibet, & opportuna, contratijs quibuſcumque non obſt. & quod præſentis noſtri Motus proprij ſola ſignatura ſufficiat: ac vbique fidem faciat, in iudicio, & extra regula contraria, & alijs quibuſcunque, quibus omnibus expreſsè derogamus, non obſt.

Placet Motu proprio. I.

Præſentetur B. Amerin. Regens.

BVLLA S. D. N. PII

PAPÆ IIII.

Reuocatoria priuilegiorum, exemptionum, & immunitatū, facultatum. Conſeruatoriarum, Indultorum, Confeſsionalium Maris magni, & aliarum quarumcunque ſimilium gratiarum quibuſcunque locis, & perſonis conceſsarum, in his in quibus ſtatutis, & decretis ſacri Concilij Tridentini contrariantur.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

IN Principis Apoſtolorū Sede, meritis licet imparibus, diuina diſpoſitione conſtituti, nihil neque vniuerſali Eccleſiæ curæ, & ſollicitudini noſtræ commiſsæ, ſalubrius, neque iniuncto nobis Apoſtolic. ſeruitutis officio, decentius præſtare poſsumus, quàm quòd prouidentiæ noſtræ miniſterio œcumenicum Concilium Tridentinum, ſicut noſtris potiſſimum auſpicijs, ſummaque ſanctorum Patrum concordia per Dei miſericodiam feliciter abſolutum fuit: ita per vniuerſos, qui Chriſtiana pietate cenſentur vbique ſuſcipiatur, & remotis quibuslibet obſtaculis,

ab omnibus æqualiter obſeruetur. Cum itaque in eodem Concilio quamplurium ſalubria, & ad vniuerſalē morum reformationem valde vtilia decreta, atque ſtatuta maturo præſentium ipſorum examine præcedente, ſint edita, quibus multa, atque diuerſa priuilegia, exemptiones, immunitates, diſpenſationes, facultates conſeruatoriæ, indulta, & vt vocant confeſſionalia, & Mare magnum, & aliæ gratiæ, quæ variis tam cathedralibus etiam Metropolitan. quàm collegiatis Eccleſiis, Monaſteriis, Cōuentibus, & aliis Religioſis, etiam Fratrum Mendicantium domiq. & ordinibus, necnon ſancti Spiritus in Saxia, Sancti Ioannis Lateranenſis, ac incurabilium de Vrbe, Sancti Antonii Viennenſ. & Sancti Bernardi, Iuren. aliiſq. Hoſpitalibus Militiis, eorumq. Capitulis, & Conuentibus, ac Vniuerſitatibus, etiam Studiorum generalium Collegiis, tam ſæcularibus, quam Eccleſiaſticis, Confraternitatibus, Societatibus, & tam Principis Apoſtolorum de Vrbe, quam aliis Fabricis, S. Cruciatæ, aliiſq. piis locis, & operibus, necnon Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Prælatis, Abbatibus, Abbatiſſis, Prioribus, Præpoſitis, & aliis Eccleſiaſticis, tam ſæcularibus, quam diuerſorum ordinum, & militiarum, regularibus, ac etiam laicis cuiuſcumque dignitatis, & ſtatus, ac gradus, & excellentiæ, ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus vtriuſque ſexus perſonis, necnon aliquibus Notariis, & etiam de Latere Legatis, atque Nunciis, tam perpetuo, quam ad tempus per plures Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, ac Sedem Apoſtolicam, eiuſque Legatos hactenus etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſeu etiam Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, etiā de Fratrum conſilio, diuerſimodè, variiſque temporib. in genere vel ſpecie, ex quauis etiam honeſta cauſa conceſſa, & etiam plures confirmata, & innouata fuerunt, in pleriſque contrariantur. Nos, quibus in primis cordi eſt tam ſancta, & Eccleſiæ Dei ſaluberrima decreta: vt par eſt, effectus vbique conſequi, & ab omnibus obedienter obſeruari, Priuilegiorum, Exemptionum, Immunitatum, Facultatum, Conſeruatoriarum, Indultorum, confeſſionalium. Maris magni, & aliarum gratiarum prædictarum, ac quarumcunque Apoſtolicarum, & aliarum litterarum deſuper confectarum proceſſuumque, decretorum, & aliorum inde ſecutorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum inſerentur, præ-

ſen-

ſentibus pro ſufficienter, expreſſis, & plenè inſertis habentes: Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine,quod eadem omnia, & ſingula priuilegia, & exemptiones, immunitates, facultates, diſpenſationes,conſeruatoriç, Indulta, Confeſſionalia, Mare magnum, & aliæ gratiæ in his omnibus, & ſingulis, in quibus illa ſtatutis, & decretis Concilij huiuſmodi contrariantur, ipſo iure reuocata, caſſata,& annullata, ac de ipſius Concilij terminos, atque limites reducta ſint, & eſſe cenſeantur, nec quidquam aduerſus ipſa decreta, & ſtatuta, quominus vbique, & apud omnes obſeruentur, in aliquo ſuffragari poſſe,ſed ea perinde haberi,& reputari debere,ac ſi vnquam emanaſſent,auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium declaramus, ac etiam ſtatuimus,& ordinamus. Decernentes nihilominus omnia,& ſingula quæ vigore priuilegiorum,exemptionum, immunitatum, & diſpenſationum, facultatum, Conſeruatoriarum, Indultorum confeſſionalium, & aliarum quarumcumque gratiarum huiuſmodi poſt id tempus, quo Concilium obligare cæpit,facta, & geſta quomodolibet fuerunt, & in poſterum fient & in his, in quibus dicti Concilij decretis aduerſantur, nulla, inualida,& irrita eſſe, & cenſeri, ac nemini, etiam quantumlibet, vt præfertur, qualificato, tam in foro (quod aiunt) fori, quam conſcientiæ ſuffragari poſſe, & debet. Et ita per quoſcunque locorum Ordinarios, alioſque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes; etiam S.R.E. Cardinales ſublata, eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, in vtroque foro iudicare,& definiri debere,ac quidquid ſecus à quoquam quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter attentari contigerit,irritum, & inane decernimus. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, ſtatuti, ordinationis,& decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Dat.Rom.apud S. Petrum, Anno incarnat. Domin. 1565. 13. Kal. Martii, Pont. noſtri anno ſexto.

Cæſ. Glorierius.

P. Epiſc. Narnien.

H. Cumyn.

An-

Anno à Natiuitate Domini 1565. Ind. 6. die verò 24. menſis Febr. Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D. N. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. Anno eius 6. Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ publicatæ, & affixæ fuerunt in Aciẹ campi Floræ, & Valuis Cancellariæ Apoſtolicæ per nos Nicolaum de Mattheis, & Camillum Cherubinum, Sanctiſſ. D.N. Papẹ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

ORATIO HABITA IN SESSIONE nona, & vltima ſacri Concilii Tridentini.

Celebrata duobus continuis diebus 3. & 4 Decembr. 1563. ſub Pio Quarto Pont. Max.

R. D. Hieronymo Ragazono, Veneto, Epiſcopo Nazianzeno, & Coadiutore Famaguſt.

Hic ſummatim recenſentur omnia in Concilio Trid. definita, quæ ad piè credendum, & ad benè viuendum pertinent.

AVdite hẹc omnes Gentes, auribus percipite omnes, qui habitatis Orbem. Tridentinum Concil. iamdiu cẹptum, aliquando intermiſſum diſtractum variè atque diuulſum, nunc demum ſingulari Dei omnipotentis beneficio, ſumma atque incredibili omnium ordinum, ac nationum voluntate connectitur atque perficitur. Dies hẹc quidem feliciſſima Chriſtiano populo illuxit, in qua templum Domini diſturbatum frequenter, ac diſſipatum reficitur, & abſoluitur: & nauis hẹc vna bonorum omnium ex maximis, ac diuturnis turbinibus, atque fluctibus tuta in portu collocatur, quam vtinam conſcendere nobiſcum ij voluiſſent, quorum in primis gratia hẹc ipſa nauigatio inſtituta fuit, atque ẹdificij huius conſtruendi participes extitiſſent, qui hoc nobis negotium exhibuerunt: maioris nunc profectò lẹtitiæ cauſam haberemus. Sed noſtra id certè culpa non accidit.

Nos vrbem hanc in Germaniæ faucibus, id eſt, in domibus illorum ferè limine poſitam eligimus, nos cuſtodiam nullam nobis ne ſuſpicionem illis aliquam minus liberi loci datemus, adhibuimus, nos eam fidem publicam illis conceſſimus, quam ſibi compoſuerunt, nos hic illos perdiu expectauimus: neq. hortari, ne rogare vnquam deſtitimus, vt ad veritatis lucem cognoſcendam accederent. Verùm illis etiam abſentibus, ſatis, vt puto, à

nobis

nobis conſultum eſt. Etenim cum duo eſſent, in quibus ægris, atque infirmis illorum animis medicina fuit adhibenda, alterum fidei Catholicę, ac verę Euangelicę illis in rebus, quæ in dubium ab ipſis vocantur, quæque opportunæ his temporibus viderentur, explicata, & confirmata, diſiectis omnibus, ac diſſipatis errorum tenebris doctrina, alterum diſciplinæ eccleſiaſticæ, cuius potiſſimum de prauatione illi ſe à nobis defeciſſe affirmant reſtitutio vtrumq. quantum in nobis fuit, pro temporum horum ratione, cumulatè præſtitimus.

Principio enim ſancta hæc Synodus (facta ex laudabili maiorum noſtrorum conſuetudine ſuæ fidei profeſſione) vt quoddam, quaſi fundamentum futuris actionibus poneret, & quibus teſtimonijs, atque præſidiis in dogmatibus ſanciendis nitendum eſſet, oſtenderet, veteris, ac noui Teſtamenti libros, qui eſſent ſine vlla dubitatione recipiendi, antiquorum Conciliorum probatiſſimorum exemplo, piè, & prudenter enumerauit; ac, ne de verbis quidem vlla ex varijs inuerſionibus oriri poſſet difficultas, certam, ac definitam de Græcis, & Hebræis translationem approbauit. Hinc omnium hæreſum caput, atque arcem aggrediens, de humanæ naturæ corruptis initiis ea ſtatuit, quæ veritas ipſa, ſi loqui poſſet exprimeret. De iuſtificatione deinceps (res magna, & cum ab antiquis, tum à noſtri temporis hæreticis mirum in modum oppugnata) ea definiuit, quibus & pernicioſiſſimis eo in genere opinionibus occurreretur, & rectè ſentiendi ratio miro quodam ordine, atque admirabili ſapientia (vt in illis Dei ſpiritum facile agnoſcas) demonſtraretur. Præſtantiſſimo hoc poſt hominum memoriam decreto hæreſes ferè vniuerſæ iugulantur, & quaſi caligo Sole, diſcutiuntur: ac diſpelluntur; eaque claritas, iiſque ſplendor veritatis appareat, vt tantum lumen quin videat, diſſimulare iam nemo poſſit. Subſecuta eſt ſalutaris ſeptem diuinorum Eccleſiæ Sacramentorum tractatio: primum ſimul de omnibus, poſt de vnoquoque ſeparatim. Hic verò quis non videt quam diſtinctè, explicitè, abundanter illuminata, & (quod caput eſt) verè tota cęleſtium horum miſteriorum ratio contineatur? Quis in tam magna multiplicique doctrina, quid aut ſequendum, aut fugiendum ſit, poteſt vllo modo deſiderare? quis in illis omnibus errandi locum, aut occaſionem inueniet? quis denique de Sacramentorum horum vi, atque virtute dubitare in poſterum poterit, cum gratiam illam, quæ illis, ipſis

ipſis quibuſdam quaſi ſtillicidiis in fidelium quotidie mentes illabitur, tunc nobis affuiſſe tam copioſò perſpiciatur? Acceſſerunt ad hæc de ſacroſancto Miſſæ ſacrificio, & de Communione ſub vtraque ſpecie, & paruulorum decreta, quibus quidem nihil ſanctiùs, nihil vtilius, vt de cælo lapſa, non hominibus compoſita videatur. Adiungitur his hodie certa de Indulgentijs, de Purgatorio, de ſanctorum veneratione, invocatione, imaginibus, & reliquijs doctrina, qua non ſolum hæreticorum fraudibus, & calumnijs obſiſtetur, ſed piorum etiam Catholicorum conſcientijs planè ſatisfiet.

Hæc de rebus ad ſalutem noſtram pertinentibus, quæ dogmata appellantur, fauſtè, ac feliciter erunt peracta: neque aliud quicquam prætereà, eo in genere, à nobis hoc tempore expectabatur.

In eorum autem quibuſdam adminiſtrandis, cum nonnulla eſſent; quæ non ritè omninò, ac rectè ſeruarentur, accuratiſſimè, Patres ampliſſimi, curaſtis, vt purè illa, & caſtè atque ex more, inſtitutoque maiorum tractarentur. Ita omnem ſuperſtitionem, omnem quæſtum, omnem (vt dicunt) irreuerentiam à diuina Miſſarum celebratione abſtuliſtis, vagis ignotis, & criminoſis ſacerdotibus ſanctum hoc offerre ſacrificium interdixiſtis, rei huius ſacratiſſimæ vſum à priuatis domibus, & profanis in ſacra, & religioſa loca reuocaſtis, molliores cantus, & ſymphonias, deambulationes, colloquia, negotiationes, à templo Domini ſummo, vetuiſtis. Ita Eccleſiaſtico vnicuique gradui leges illæ à vobis præſcriptæ ſunt, vt tradito illis diuinitus ordine abutendi, nullus vtique locus relinquatur. Ita nonnulla Matrimonij impedimenta, quæ auſam quaſi quamdam ad violandam Eccleſiæ præcepta dare videbantur, remouiſtis: facilem veniæ conſequendæ viam minus legitimè connubij fœdus ineuntibus intercluſiſtis.

Quid de fortuitis, tenebricoſiſque matrimonijs commemorem? Et quidem ita ſentio ſi alia nulla cauſa conuocandi Concilium fuiſſet (quæ multæ, & maximæ fuerunt) propter vnam hanc id omninò fuiſſet faciendum. Nam cùm res hæc ad omnes ſpectat, neque vllus in Orbe terrarum vniuerſo angulus reperiatur, quem labes hæc non inuaſerit, curandum meritò fuiſſet, vt communi huic malo, communi etiam conſilio prouideretur. Innumerabilium Patres ſanctiſſimi, & grauiſſimorum dilecto-

rum,

Digitized by Google

rum, ac ſcelerum occaſio prudentiſſima iſta veſtra, ac prope diuina ſanctione penitus ablata eſt, & Christianæ Reipubl. gubernationi ſapientiſſimè conſultum. Accedat ad hęc vtilis in primis, ac neceſſaria multorum in Purgatorij, Sanctorum venerationis, inuocationis, imaginum, & Reliquiarum, atque etiam Indulgentiarum ratione, abuſuum interdictio, qui rerum ipſarum pulcherrimam faciem inquinare, atque turpe mirum in modum videbantur.

Altero verò pars, in qua de labenti, ac propè cadenti eccleſiaſtica diſciplina fulcienda erat agendum diligentiſſime etiam abſoluta fuit, atque perfecta. Eligentur in poſterum ad Eccleſiaſtica munera obeunda, qui virtute, non ambitione præſtent, quique populi commodis, non ſuis inſeruiant, & proſint potius quam præſint. Enuntiabitur, atque explanabitur frequentius, & ſtudioſius verbum Domini, ancipiti gladio penetrantius.

Aderunt ſuis gregibus, & inuigilabunt Epiſcopi, cæterique, quibus animarum curam commiſſa eſt, neque extra creditam ſibi cuſtodiam vagabuntur. Nihilque cuiquam proderunt, aut ad impurè, & flagitioſè viuendum, aut ad malè, & pernicioſè docendum priuilegia, nullum ſine pęna crimen, nulla ſine præmio virtus relinquetur. Pauperem, & mendicantium Sacerdotum multitudini optimè prouiſum eſt; certæ vnuſquiſque Eccleſiæ, ſtatutoque operi, vnde alii poſſit, adſcribetur.

Auaritia, quo nullum vitium eſt teterius, præſertim in domo Dei, ab eo omninò tolletur: gratis Sacramenta omnia, vt par eſt conferentur. Ex vna Eccleſia plures, ex pluribus vna, vt populi commodum, & ratio poſtulabit conſtituentur. Eleemoſynarum Quæſitores (vt appellant) qui ſua, non quæ Ieſu Chriſti, quærentes, magnum noſtræ religioni damnum, magnam infamiam afferebant, ex omni hominum memoria (quod ſummæ felicitatis loco ponendus eſt) penitus euellentur. Hinc noſtra præſens calamitas ſumpſit exordium: hinc ſerpere infinitum malum, manereque in dies latius non deſiſtebat, neque occurri illi adhuc multorum Conciliorum cautionibus, ac prouiſionibus potuit.

Quamobrem quis non niſi ſapientiſſimè factum dixerit; vt membrum hoc, in quo ſanando diu, ac multum fruſtra laboratum eſt, ne reliquo corpori noceret, excideretur.

Por-

Porrò Deo cultus tribuetur purius, & accuratius, atque iŭ, qui fuerunt vaſa Domini; mundabuntur, vt ad ſui imitationem alios trahant. In quo præclarè illud, fuit excogitatum, vt qui ſacris eſſent initiandi, ijs moribus, atque litteris in vnaquaque Eccleſia à prima ætate inſtituerentur, vt quoddam quaſi virtutum omnium Seminarium illud exiſteret. Iam verò Prouincialibus Synodis reſtitutis, Viſitationibus ad populorum vtilitatem, non ad querelam, & ſumptum renouatis tradita Paſtoribus regendi ſuos, atque paſcendi commodius facultate; Pœnitentia publica in vnum reuocata: Hoſpitalitate tum Eccleſiaſticis hominibus, tum pijs locis indicta: In curatij ſacerdotij conferendis, memorabili, ac penè cæleſti ratione conſtituta, Beneficiorum (vt aiunt) pluralitate ſublata, hæreditaria ſanctuarij Dei poſſeſſione prohibita. Modo excommunicationibus impoſito, ac terminato. Primis iudicijs in locis, vbi lites oriuntur, aſſignatis. Singularibus certaminibus interdictis: Omnium hominum, ac ſacrorum in primis luxuriæ cupiditatis, atque licentiæ freno quaſi quodam, quod excuti non facile poſſit, iniecto: Regibus, ac Principibus ſui muneris diligenter admonitis, alijſque rebus huiuſmodi prudentiſſimè ſancitis, qui non videt veſtras vos P. optimi, hac etiam in re partes cumulatiſſimè executos? Actum ſæpè eſt in ſuperioribus Concilijs de fide noſtra explicanda, moribuſque corrigendis, ſed neſcio, an vnquam diligentius, atque diſtinctius. Hic, præſertim hoc biennio, ex omnium populorum, ac nationum, in quibus Catholicæ Religionis veritas agnoſcitur, non ſolum Patres, ſed Oratores habuimus. At quos viros? Si doctrinam ſpectemus, eruditiſſimos: ſi vſum, peritiſſimos: ſi ingenia, perſpicaciſſimos; ſi pietatem, religioſiſſimos, ſi vitam, innocentiſſimos. Numerus is quoque fuit, vt ſi præſentes Chriſtiani orbis conſiderentur anguſtiæ, frequentiſſimè hæc omnium, quæ antea fuerunt, Synodus appareat. Hic ſingula omnium, vulnera detecta, mores expoſiti fuere, nihil diſſimulatum eſt, noſtrorum aduerſariorum argumenta, & rationes ita tractatæ, vt eorum, tum cauſa, non noſtra agi videretur. Tertium nonnulla, atque etiam quartum diſcuſſa, ſumma ſæpè contentione certarum eo ſcilicet conſiliò, vt quemadmodum igne aurum, ita quibuſdam quaſi luctationibus veritatis vires, ac nerui probarentur. Quæ enim inter idem ſentientes, idemque ſpectantes diſcordiæ potuit exiſtere?

Quæ

Quæ cum ita ſint, licet optandum (vt initio dicebam) ſummoperè fuiſſet, vt vnà cum illis hæc agerentur, quorum potiſſimum cauſa tractata ſunt, abſentium tamen etiam incolumitati: atque ſaluti ita prouiſum eſt, vt alia ratione prouideri, ſi affuiſſent, non potuiſſe videatur. Legant illi, qui de fide noſtra ſtatuimus, vt Chriſtianum hominem decet, humiliter, & ſi lumen eis aliquod fulſerit, ne faciem auertant, & ſi vocem Domini audierint, corda ſua non obdurent. Ac, ſi ad communem matris Eccleſiæ complexum, vnde illi diſtraxerunt, redimere voluerint, clementiam ſibi omnem miſericordiam tribuendam non dubitent. Sed præcipua illa ratio eſt, P. A. diſſentientes à nobis animos conciliandi conſentientes in fide, atque officio retinendi, ſi quæ hoc in loco verbis ſancimus, res ipſa in noſtris Eccleſijs præſtemus Leges, & ſi optimè ſunt, muta tamen res eſt. Quid Hebræo populo Dei ipſius ore latæ leges profuerunt? Quid Licurgi leges Lacedemonijs, Solonis Athenienſibus ad libertatem retinendam, quam ob cauſam erant conſcriptæ, vtilitatis attulere? Sed cur externa, atque antiqua nimis commemoro: Quæ ad benè, beatèque viuendum inſtituta, atque præcepta ex vnius Chriſti Domini noſtri vita, atque doctrina, deſiderare, aut poſſumus, aut debemus: quid item fuit à maioribus noſtri omiſſum, quod cum ad rectæ ſentiendum, tum ad præclarè agendum pertineret? Medicamentum quidem ſalutare compoſitum, ac paratum iamdiu habemus. Verum ſi morbum debet expellere, ſumendum eſt, ac per venas in omne corpus diffundendum. Poculo hoc ſalutis nos primum inebriemur, Chariſſimi, & viua, atque loquentes leges ſimus, & norma, ac quaſi quædam regula, ad quam aliorum actiones, & ſtudia dirigantur, atque ita ſibi vnuſquiſque perſuadeat mihi Chriſtianæ Reipubl. commodo, ac dignitate ſucceſſurum, niſi quantum in ſe ſit, ſtudioſè præſtiterit. Id curandum nobis cum antea fuit, tum multo erit in poſterum accuratius. Etenim ſi magiſtri noſtri, ac Saluatoris exemplo facere prius debebamus, quàm docere, poſtquam docuimus, quin faciamus, quæ eſſe poterit excuſatio? Quis ferre nos, ac pati poterit, ſi cum non iurandum eſſe demonſtrauerimus, ipſi furemur? ſi cum non mechandum mechemur? Sanctus à Sancto Concilio innocentes, atque integros ab integritatis præceptis, & innocentiæ firmos in fide, atque conſtantes à fidei noſtræ infirmata doctrina diſcedere mini-

minimè conuenit. Ac tales quidem expectant nos populi noſtri, qui noſtrum iamdiu reditum ſuſtinentes, ea ſe ipſi ratione conſolabantur fore, vt hanc temporis vſuram maiori præſentes ſtudio ſanciremus. Sed fiet id à nobis, vt ſpero, Patres Sanctiſſimi diligenter, & quemadmodum hoc in loco feciſtis, ita etiam domi ſatis Deo, atque hominibus facietis. Nunc (quòd huius temporis eſt) Deo primùm ipſi maximo, atque immortali maximas, atque immortales gratias, & agamus, & habeamus, qui non ſecundum peccata, quæ fecimus nos, neque ſecundum iniquitates noſtras retribuit nobis, ſed diem hunc lætiſſimum, quem videre multi concupierunt nobis non ſolum videndum, ſed etiam celebrandum, incredibili cum totius Chriſtiani populi aſſenſu, atque approbatione, ſua magna benignitate conceſſit. Pio deinde IV. Summo noſtro, atque Optimo Pontifici, gratiæ perpetuæ, ac ſingulares habendæ ſunt: qui cum primùm Beati Petri ſedem aſcendit, tanto Synodum hanc inſtaurandi deſiderio exarſit, vt in eos ſuas omnes curas, & cogitationes defigeret. Nuncios ſtatim viros probatiſſimos ad indicendum illis Nationibus, atque Prouinciis Concilium miſit, pro quorum in primis ſalute conuocabatur. Hi Aquilonis partes propè omnes peragrarunt, rogarunt, obſecrarunt, obteſtati ſunt tuta omnia, atque amica promiſerunt, atque id etiam egerunt, vt in Angliam traiicerent Legatos poſtmodum pietate, ac doctrina præſtantiſſimos, cum intereſſe ille Synodo, vt mirum in modum cupiebat, non poſſet, huc miſit, ex quibus duos (quorum memoria in benedictione eſt) ſtatuta die, tametſi nulli ferè Epiſcopi conueniſſent, hic eſſe voluit.

Hic, atque additus ei paulò, poſt tertius, nouem menſes, atque eo amplius iuſtum ad Synodum inſtituendam Epiſcop. numerum hoc in loco nihil agentes expectauerunt: cum interea nihil aliud Pontifex ipſe, aut ageret, aut meditaretur, quàm vt Patres quamplurimi, quàm optimi, & quamprimum huc accederent, & Chriſtiani nominis Reges omnes, ac Prinicipes ſuos huc Oratores mitterent, vt communi omnium voto, atque conſilio communis hæc cauſa grauiſſima omnium, atque maxima tractaretur. Quid verò poſtea omni cura ſollicitudine, ſumptibus prætermiſit, quod ad Concilii huius amplitudinem, libertatem, & commodum pertinere aliquo modo videretur? O ſingularem Paſtorem, ac patris noſtri pietatem, atque prudentiam; ò ſum-

ò ſummam etiam eiuſdem felicitatem, cuius auctoritate, atque auſpiciis iactatum hoc diu, & agitatum Concilium conſtitit, & conquieſcit. Te Paulum III. te Iulium, mortuos appellos, quamdiu, quantoq. ſtudio videre, quod nos videmus exoptaſtis? quot in eam rem ſumptus, quot labores inſumpſiſtis? Quamobrem verè tibi, atque ex animo, pie, ſanctiſſimi, ac beatiſſimi gratulamur, quo tantam tibi lætitiam tantum tuo nomini laudem (id quos maximum diuinæ in te beneuolentiæ argumento eſt) Dominus reſeruauit, quem nos precibus omnibus, ac votis ſupplices oramus, vt te nobis incolumen, pro Eccleſiæ ſuæ ſanctæ cõmodo atq. ornamento, & quam citiſſimè reddat, & quàm diutiſſimè conſeruet. Sereniſſimo etiam Imperatori gratias agere, gratulari iure optimo debemus. Ille potentiſſimorum Cæſarum, qui propagandæ Chriſtianæ Religionis miro quodam deſiderio flagrarunt, animum, vt locum, referent, vrbem hanc omni periculo liberam conſeruauit, & nos, vt tutam tranquillamque pacem traheremus, ſua vigilantia perfecit, magnamque noſtris animis ſecuritatem aſſidua trium ſuorum Legatorum ſummorum virorum præſentia, ac prope pignore attulit. Ille de noſtris his rebus pro ſua eximia pietate ſollicitus mirificè, fuit, ille a ſe, atque a vobis diſſentientes homines ex obſcuriſſimis, in quibus verſantur tenebris, eruere, atque ad ſanctæ huius Synodi clariſſimam lucem aſpiciendam adducere maximopere laborauit. Regum præterea Chriſtianorum, ac Principum in Concilio hoc ampliſſimis ſuis Legationibus ornando, & ſuos veſtræ auctoritati faſces ſubmittendo, pia maximè voluntas grata nobis memoria proſequenda eſt. Iam verò quis eſt Illuſtriſſimi Legati, & Cardinales, qui ſe vobis debere plurimum non fateatur. Vos noſtrarum actionum duces optimi, ac moderatores extitiſtis. Vos, ne noſtra, aut in dicendo, aut in decernendo libertas violari, qua ex parte videretur, incredibili patientia, ac diligentia curaſtis. Vos nulli corporis labori, nulli animi contentioni pepercistis, vt ad optatum, res exitum, quod alii multi veſtri ſimiles fruſtra tentauerunt, quam primùm perduceretur, in quo præcipuam quandam, ac propriam lætitiam habere, tu Morone Illuſtriſs. atque ornatiſſime debes: qui cum vigeſimo ab hinc anno primum præclaro huic ædificio lapidem poſueris: extremam nunc manum poſt alios multos huic operi architectos adhibitos feliciter pro ſumma tua, ac propè diuina ſapientia imponeſ.

Factum hoc vnum egregium, ac ſingulare omnium ſermone perpetuo celebrabitur, neque vlla vnquam ætas de tuis laudibus conticeſcet. Quid de vobis dicam, Patres ſanctiſs. quam benè de Chriſtiana Repub. veſtris his præſtantiſſimis actionibus meruiſtis? quanta veſtrum vniuſcuiuſque nominis commendatio, quanta gloria à Chriſtiano populo vniuerſo tribuetur. Vos verè Patres, verè Paſtores, & agnoſcent omnes, & prædicabunt vobis ſuam vnuſquiſque vitam atq; ſalutem acceptam libentiſsimè refert. O diem illam populis noſtri iucundiſſimā, atq; lætiſsimam, in qua primùm reuiſcere illos, nos atq; amplecti à templi Domini ædificatione redeuntes contigerit.

Sed fac, tu Domine Deus noſter, vt tam eximiæ de nobis opinioni egregiis factis reſpondeamus, & ſemen hoc, quod in agro tuo ſeminauimus, vberem fructum afferat, fluatq; vt ros eloquium tuum: atque, quod fore aliquando pollicitus es, fiat temporibus noſtris, vt vnum ſit omnium ouile, & vnus Paſtor atque is potiſſimum Pius IV. in tui nominis gloriam ſempiternam. Amen.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII, D. Prouidentia Papæ Quinti.

De veritate exprimenda, &c. in diſpenſationibus matrimonialibus, & aliis gratiis, ſub pœna falſi.

PIVS PAPA V.

MOtu proprio, &c. Cùm ſicut accepimus, nonnulli ſuæ conſcientiæ prodigi, ac propriæ ſalutis immemores, vt facilius à nobis, & Sede Apoſtolica diſpenſationes matrimoniales, & alias gratias, & conceſſiones obtineant gradus conſanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis ſpirituali, ac ſcientiam illorum aliter, quàm eis a principio ab ipſis partibus ſignificatum, vel narratum fuerit exponunt, & ſi matrimonia huiuſmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrant, ac aliàs diuerſimodè verā facti ſpeciem tā in ipſis diſpenſationibus matrimonialibus, quā pro aliis quibuſcumque gratiis, & conceſſionib. obtinendis, immutēt ac propterea cum non ſolùm in impetrationibus huiuſmodi falſitas narretur, verū etiam in paritus

ple-

plerumque pro verificatione gratiarum huiuſmodi veritas immutetur, & falſitas committatur. Nos igitur huiuſmodi abuſibus, & erroribus obuiare cupientes Motu proprio, &c. omnes & ſingulos procuratores tam officii ſacræ Pœnitentiariæ, ſeu contradictoriarum, quàm alios, quoſcunque ſollicitatores, & ſcriptores quos Copiſtas vocant, qui veritatem facti à narratione; quam ab ipſis partibus habuerunt, quo aL ubſtantialia, & qualitates neceſſariò exprimendas, diuerſam faciunt, ſeu quoquomodo inuertunt, aut immutant, deprauant; & per ſubreptionem, & obreptionem gratias a nobis extorquent pœnam falſi incurrere, & ea puniri omninò debere decernimus, & declaramus. Mandantes propterea Almæ Vrbis Gubernatori Cameræ Apoſtolicæ Auditori, & Vicario quatenus in præmiſſis reos, & culpabiles reperto penæ falſi, vt permittitur, puniant, cum poteſtate citandi etiam per edictum, conſtito ſummariè de non tuto acceſſu, aliqua dicendi, & faciendi in præmiſſis neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna. Non obſtantibus præmiſſis conſtitutionibus, & ordinationib. Apoſtolicis cæteriſque contrariis nequaquam obſtantibus: irritum quoque & inane, &c. dicique, &c. iudicari, & definiri debere, & ſublata, &c. decernentes. Et quod præſentis Motus proprii & abſque data & regiſtrata, ſola ſignatura ſufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra regula contraria non obſt. eiuſque tranſumptis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, quodque Cameræ, & Cancell. Apoſtol. ac Audientiæ cauſarum Palatii Apoſtolici valuis, & in acie campi Floræ dimiſſis inibi copiis affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Placet Motu proprio M.

Die 5. Decemb. 1566. Supraſcr. litteræ Apoſt. affixæ, & publicatæ fuerunt in locis ſupraſcriptis dimiſſis in eiuſdem locis copiis affixis, per me Nicolaum de Matthæis Curſ.

Io. Gerardi, Mag. Curſ.

BVLLA S. D. N. PII D. Prouidentia Papæ Quinti.

Super declaratione Decreti Cōcilij Tridētini de cognatione ſpirituali inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & baptizatum, & baptizatique patrem, & matrē, & quaſcunque alias perſonas tam ex parte ſuſcipientis, quàm baptizantis, & baptizati.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

CVm illius vicem, licet minimè ſuffragantibus meritis geramus in terris, de cuius vultu prodit iudicium, & vident oculi æquitatem, officii noſtri debitam proſequimur actionem, ſi obſcuro ſacrorum Canonum ſenſus, ita aperire ſtudemus, vt piis Chriſti fidelium mentibus nulla dubitandi occaſio relinquatur. Sanè licet ex eo quòd in Concilio Trident. decret. fuerit, cognationem ſpiritualem inter eos tantum contrahi, qui ſuſcipiunt baptizatum de Baptiſmo, ac baptizatum ipſum, & illius patrem, & matrem, nec non baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem; in reliquis perſonis, quæ per antiquos Canones occaſione cognationis huiuſmodi contrahere prohibentur, omne impedimentum ſublatum eſſe videatur; adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an ſaltem impedimentū cognationis ſpiritualis huiuſmodi inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & baptizatum, necnon inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & patrem, ac matrem baptizati vigeat, propterea quòd prohibitum de vno coniuge, & de altero & prohibitum eſſe videatur. Non piarum mentium quieti, & matrimoniorum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) conſulere volentes, à præciſis verbis Concilii minimè diſcedendum in præmiſſis eſſe cenſuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis huiuſmodi ſubeſſe decernimus, & declaramus, quo minus inter dictos maritum, vel vxorem ſuſcipientis & baptizatū, baptizatique patrem, & matrem, & quaſcunque alias perſonas tam ex parte ſuſcipientis, quàm baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatim non expreſſas, matrimonium liberè, & licitè contrahi poſſit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus, atque ſtatuimus, decernentes irritum, & inane, ſi quid ſecus à quoquam quacunque

que

que dignitate, auctoritate, & poteſtate prædito contingerit iudicari. Non obſtant. Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis aliiſque contrariis quibuſcunque. Volumus autem, quòd præſentes litteræ in Cancellaria noſtra Apoſtolica, & in acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Conſtitutiones perpetuo valitura deſcribantur. Et quia difficile foret, præſentes ad ſingula quæque loca deferri, quòd earum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorſus fides adhibeatur; quæ præſentibus adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, decreti, mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarnatio. Domin. 1566. 4. Kal. Decemb. Pontific. noſtri anno primo.

Caeſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Viſa de Curia Io. Barengus.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1566. Indict. 9. die verò 19. menſis Decemb. Pont. S. D. N. Pij diuina Prouid. Papæ V. anno eius primo, retroſcriptæ litteræ Apoſt. affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancell. Apoſt. & in Acie Campi Floræ per nos Antonium Clerici, & Io. Andream Rogerium, præfati Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

Stephanus de Olea Mag. Curſ.

BVLLA S. D. NOSTRI

Pij, D. Prouidentia Papæ Quinti.

Super declaratione Concilij Tridentini de impedim. affinitatis ex fornicatione prouenientis.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pont. ſpectat Canonicas ſanctiones, quæ expreſſiorem ſenſum poſtulare videntur, re diligenter

perſpecta, ita declarare, & alias prouidere, vt omnis dubietas de pijs Chriſti fidelium mentibus euellatur. Sanè poſtquam ex eo, quod Trident. Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non ſolum Matrimonium, contrahi prohibetur, ſed etiam poſtea factum dirimitur, ad eos tantum reſtrinxit, qui primo, & ſecundo gradu coniunguntur, in vlterioribus verò gradibus ſtatuit, Matrimonium, poſtea factum non dirimi, à pluribus Chriſti fidelibus, vt accepimus, eſt dubitatum, an licèt in vlterioribus gradibus huiuſmodi Matrimonium contractum non dirimatur, adhuc tamen iuxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati, ac matrimonii libertati, quantum cum Deo poſſumus, conſulere volentes, declaramus, & Apoſt. auctoritate decernimus, nullum hodie impedimentum remanere, quo minus in vlterioribus gradibus huiuſmodi liberè, & licitè matrimonium contrahi poſſit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus, atq; ſtatuimus, decernentes irritum, & inane, ſi quid ſecus à quoquam quacunque dignitate, auctoritate, & poteſtate prædito contigerit iudicari. Non obſt. conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtol. aliiſque contrariis quibuſcunque. Volumus autem, quod præſentes litteræ in Cancell. noſtra Apoſtol. & in acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Conſtit. perpetuò valituras deſcribantur. Et quia difficile foret, præſentes ad ſingulas quæque loca deferri, quòd earum tranſumptis, etiam impreſſis manu alicuius Notarii ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ declarationis, decreti, mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei. ac beatorũ Petri, & Pauli Apoſtoli eius, ſe nouerit incurſurum,

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnatio. Domin. 1566. 4. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno primo.

Caſ. Glorierius.

Viſa de Curia Io. Barengus.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

An-

Anno à Natiu. Dom. 1566. Indict. 9. die verò 19. menſe Decẽb. Pontif. Sanctiſs. D. N. D. Pij diuina prouid. Papæ V. anno eius primo, retroſcriptæ litteræ Apoſt. affixæ, & pub. fuerunt Romæ in valuis Canc. Apoſt. & in acie Campi Floræ, vt moris eſt, per nos Io. And. Rogierium, & Camillum Cherub. Curſ.

Stephanus de Oleo Magiſt. Curſ.

DECLARATIO CONCILII

Tridentini de compaternitate, & affinitate,

Et fornicatione, ac Matrimonij deſuper contractis, & contrahendis.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D.N. D. Pius, diuina prouidentia Papa V. ad cuius notitiam peruenit, quòd cum in decretis S. Concilij Tridentini certæ tantum perſonæ enumerentur, inter quas duntaxat cognatio deinceps contrahatur, ab aliquibus reuocatur in dubium, an qui vltra perſonas in dictis decretis enumeratas, quoquomodo cognatione ſpirituali, ante confirmationem dicti Concilii, coniuncti erant abſque diſpenſatione Apoſtolica, Matrimonium poſt dictam confirmationem contrahere potuerint, ac hodie, & de cætero contrahere poſſint, cum ante prædictam confirmationem, id facere de iure minimè liceret. Et in ſuper, cum in eiſdem decretis ſtatuatur, affinitatem, quæ ex fornicatione contrahitur, in illis ſolummodo attẽdi debere, qui primo, vel ſecundo affinitatis gradu coniunguntur, ab aliquibus pariter dubitatur. An matrimonia inter perſonas, quæ ante confirmationem dicti Concilii, tertiò, vel vlteriori huiuſmodi affinitatis gradu coniunctæ erant, poſt confirmationem eiuſdem in Concilii abſque diſpẽſatione Apoſtol. cõtracta, & quæ deinceps contrahi contigerit, dirimi debeant. Sanctitas ſua ad tollendum omne dubium, eos, qui ante confirmationem prædicti Concilij cognationem ſpiritualem contraxerunt (dummodo nõ ſint ex perſonis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit de inceps contrahi hanc cognationem ſpiritualem) matrimonij vinculo inter ſe abſque diſpenſatione aliqua liberè, & licitè copulari poſſe, ac matrimonia etiam poſt confirmationem huiuſmodi, abſque di-

tingant,cum in eo Sanctitas ſua nanquã diſpenſare intendat gradibus cõiunctos,ab eadem Sanctitate ſua,& pro tempore exiſtente Rom. Pont aut Sede Apoſt.impetrari, vel aliàs concedi contigerit, ac litteris commiſſionibusque deſuper etiam locorum Ordinarijs faciendis, gradus remotior attẽdatur,trahatque locum propinquorum,ac ob id ſufficiet remiſſionem tantum gradum exprimere, obtentis tamen poſteà ſuper propinquiore litteris declaratorijs,iuxta Greg.& Clem.pręd huiuſmodi conſtitutiones,quas quo ad hoc innouauit,& inuiolab liter obſeruari mandauit; diſpenſationeſque, ſeu diſpenſandi commiſſiones,ac deſuper confectas litteras,& proceſſus habitos per eaſdem diſpenſari, ſeu his cum quibus diſpenſari mandatur propter proximioris gradus huiuſmodi non expreſſionem,de ſurreptionis, vel obreptionis vitio,ſeu intentionis defectu notari non poſſe,ſed in omnibus, & per omnia ſuffragari, perinde ac ſi in litteris, ſeu commiſſionibus huiuſmodi de proximiore, ſeu vtroque gradu ſpecialis,& expreſſa mentio facta fuiſſet. Sicq.per quoſcumque Iudices,& Commiſſarios, etiam Sanct Rom. Eccleſ.Cardinales,ſublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretãdi facultate iudicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus ſuper his à quocumque quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decreuit cõſtitutiones Pii Pręd.huiuſmodi, cæteriſque contrarijs non obſtantibus quibuſcumque.

Placet,publicetur,& deſcribatur.M.

Lecta,& publicata fuit ſupraſcripta Regula Romæ in Canc. Apoſt. anno Incarn.Dom.1566.die vero Martis,20. menſis Auguſti.pontif præfati. S.D. Noſtri D.Pij Papæ anno primo.

BVLLA S. D. N. D. PII

D. Prouidentia Papæ Quinti.

Per quam declaratur Decretum S.Concilij Tridentini, ſuper impedimento publicæ honeſtatis editum.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum ſpectat Pontificem ſua ſollicitudine diligenter prouidere, vt ſacrorum Conciliorum decreta, ita ſuæ declarationis adminiculo dilucidentur,quòd nulla de ſuper dubitandi occaſio cuiquam relinquatur. Sanè ad aures noſtras peruenit, multos eſſe, qui dubitent, an Decretum œcumenici Conc. Trident. Seſſ.24. de reformatione Matrimonij, tertium, quo cauetur, impedimentum publicæ honeſtatis, vbi ſponſalia valida non fuerint prorſus tolli: vbi vero valida fuerint, non excedere primum gradum cum in vlterioribus gradibus non poſſit huiuſmodi Prohibitio ſeruari: de ſponſalibus per verba (vt aiunt) de futuro tantùm conceptis intelligatur, vel etiam Matrimonii per verba de præſenti contracta, non tamen conſum-

ſummata, quæ interdum ſponſalia appellantur, comprehendat, ita vt etiam eo caſu impedimentum inde proueniens ſublatum fuerit. Nos itaque, vt omnis difficultas,& dubitatio tollatur, attendentes, quod ſponſaliorum appellatione, qua dictum concilium vtitur,non niſi impropriè Matrimonium verbis de preſenti conceptis contractum continetur,quodque agitur de correctione Iuris veteris, quo caſu ſecundum proprietatem verborum dum taxat procedendum eſt,præſertim cum longè maiorem rationem prohibitionis in Matrimonio per verba de præſenti contracto, quam in Sponſalibus de futuro vigere à nemine dubitetur. Id circo Motu proprio auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus, & definimus,decretum Cōcilij huiuſmodi omnino intelligendum eſſe, & procedere in Sponſalibus de futuro dum taxat, non autem in Matrimonio ſic(vt præfertur)cōtracto, ſed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis caſibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante prædictum Decretum Concilij introductum erat, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus,atque ſtatuimus. Non obſtantibus Conſtitutionibus & Ordinationibus Apoſtolicis, alijſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem, quod præſentes litteræ in Cancellaria noſtra, & in acie Campi Floræ de more publicentur; inter conſtitutiones perpetuò valituras deſcribantur. Et,quia difficile foret, præſentes ad ſingula quæq; loca de ferre,volumus, etiā declaramus, quod earum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis,ac ſigillo alicuius Prælati munitis,eadē prorſus fides adhibeatur, quæ preſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ,vel oſtenſæ. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, ſtatuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dominicæ. 1568. Kal. Iulij, Pont. noſtri anno tertio.

Cæſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1565. Ind. 6 die vero 24. menſis Febr. Pontific. Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D.N.D. Pij, Diuina prouidentia Papæ V. Anno VII. Retroſcriptæ litteræ Apoſt. lectæ.

lectæ,& affixæ,& publ.fuerunt ad valuas Canc.Apoſt.& in Acie campi Floræ, vt moris eſt dimiſſis ibidem præſentibus litteris per aliquantulum temporis ſpatium affixus,& deinde amoris cerno; Iul.Parinũ Cler. Tert. & Io. B .rnorum prælib.S.D.N.Pap.Cur.

Camillus Cherubinus,Mag.Curſ.

SANCTISS. D.N.D. PII, Papæ V. Conſtiutio.

De trium votorum profeſſione abijs emittenda, qui in Congregationibus ſub obedientia voluntaria viuunt, quorum habitus à ſæcularibus Presbyteris eſt diſtinctus.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memuriam.

LVbricum vitæ genus eorum veriti,qui regularium formam præferentes, nec proprijs renunciant, nec vllam profitentur ex Regulis approbatis; quando horum plerique proprio inſtituto obſequentes, alij odio incenſi, alij, dum quod ambiant, minus ſequuntur: alij; vel lapidatis, vel interuerſis rebus, & ad ſeſe,vel propinquos translatis,vt ratiocinia effugiant, quidam etiam in ſuus ipſorum mores inquiſitum iri præſentientes, quaſi impunitatem adepturi, è ſodalitio ſuo vt Iubet, exiliunt, eiectiſque illius inſignibus, veſtem recipiunt ſæcularum. Hinc graues, & periculoſæ quotidie offenſiones in populos concitantur, dum quos diſciplinæ regulari perpetuò mancipatos credunt, rurſus eos, etiam vbi conſueuerint contempto poſt tot annos, & relicto, indignis ſæpè modis eius, cui ſe ſe dederant, vitæ inſtituto, libros vident, & ſolutos in ſæculo euagari, cum igitur conueniat,vt cuius arma indit,eam miles militiam perſequantur,hanc de prædictis rationem capere inſtituimus, vt vel permanendi, vel abſcendendi facultate ſemel ſingulis propoſita, certus de inceps, & immobilis diſciplinæ regularis cultus debent in ipſis ſodalitatibus perpetuò obſeruari, itaque de nobis attributæ poteſtatis plenitudine ſtatuimus, vt omnes & ſinguli Priores Præpoſiti, & alij Præſidentes, Generales,Prouinciales,& Conuentuales necnõ Canonici, & Fratres S.Georgij in Alga Venetiarum, ac Eremitarum Sancti Hieronymi, alias B. Petri Piſanum, &

om-

rianium, ac quarumcumque aliarum congregationum, necnon Eccleſiarum, Domorum, & Conuentuum in communi, & ſub obedientia voluntaria, & extra votum ſolemne religionis viuẽtes: quorum habitus à ſæcularibus Præsbyteris eſt diſtinctus, qui religionem amplecti, & profeſſionem regularem ſolemnem emittere voluerint, id in ſuis quiſque Conuentibus, & Domibus intra 24. horarum ſpatium, poſtquam Delegatus noſter præſentes litteras eis ſignificauerit, palam, & ſponte deliberent, declarent; inde conuocato quam primum per ſingulas huiuſmodi cõgregationes, Generali, vel alio ſupremo, iuxta morem cuiuſque Congregationis, Capitulo, ibique electa vno ſubdegant, ex regulis approbatis, in quam maior pars vocum ipſius Capituli conſenſerit, trium votorum ſubſtantialium profeſſionem regulaiẽ, intra mẽſem ſolemniter emittant, & in eam tam ipſi, quam illam deinceps ingreſſuri, atque profeſſuri perpetuum ferant Altiſſimo famulatum: ſicque profeſſi, vel in ſuis quiſque Prioratibus præpoſituris, præſidentijs, adminiſtrationibus, & officijs cõfirmentur, vel ad aliam transferantur, prout cuique congregationi, & Superioribus ſuis videbitur vtilius expedire. Qui verò, excurſo iam anni ſpatio in ipſa cõgregatione morari, refugerint intra tempus prædictum profiteri, detracto religionis habitu, ac redditis, etiam in vinculis, ſi opus ſit, receptorum, & adminiſtratorum omnium rationibus eijciantur: nec deinceps patiantur in illis eiuſdem Congregationibus, Domibus, ſeu Conuentib. amplius cõuerſari. Quocirca mandamus vniuerſis, & ſingulis Prioribus, Præpoſitis, Generalibus, Prouincialibus, & Conuentualibus, ac alijs cuiuſcumque dignitatis, & nominis Miniſtris, necnon Conuentibus, Canonicis, Fratribus, & perſonis Congregationum huiuſmodi, vt ſtatum noſtrum prædictum, non expectata alia iuſſione, aut mentis noſtræ declaratione humiliter recipiant, & ſtudiosè obſeruare procurent. Quòd ſi forte aliqui in eo quo nunc ſunt ſtatu (quem omninò collimus, & abolemus) contra noſtrum hoc ſtatum perſiſtere cõtenderint, ſingulos omni dignitate, officio, adminiſtratione, & beneficio priuamus, & ad futura perpetuò indignos decernimus, excommunicationis quoq; ſententia innodamus eo ipſo. Non obſtantibus fundationibus, & inſtitutionibus, ac ſtatutis, & conſuetudinibus Congregationum, Domorum, & Conuentuum prædictorum, iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis,

pri-

priuilegijs quoque exemptionibus, & indultis Apoſtol. illis, eorumque Superioribus, & perſonis, ad eorum ſingulis per quoſcumque Rom.Pont. Prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem Apoſt etiam per modum ſtatuti perpetui, ac initi, & ſtipulati, contractus, ac aliàs ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis & decretis in genere, & in ſpecie conceſſis, & confirmatis: ac etiam alijs reformationibus quotieſcumque, ac quocumque tempore factis, & promulgatis, & quibuslibet alijs indulgentijs, & litteris Apoſtolicis ſpecialibus, & generalib. quorumcumque tenoribus exiſtant, per quæ præſentibus nō expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis, quæ omnia tanquàm abrogata contra earumdem preſentiū tenorem nolumus cuiquam in aliquo ſuffragari. Cæterum mandamus, præſentes ad valuas Baſil. Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla de more applicari. Ac etiam volumus, quòd ipſarum præſentium exempla etiam impreſſa, & Prælati Eccleſiaſtici, vel eius curiæ ſigillo, & Notarij publici manu obſignata eamdem illam fidem vbiq; locorum in iudicio, & extra illud faciant, quam ipſæ præſentes facerent, ſi ibi oſtenderentur, aut exhiberentur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ ſublationis, abolitionis, priuationis, ſtatuti, mandati, innodationis, & voluntatis infringere, vel auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtoli eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarn. Dom. 1568. 15. kal. Decembr. Pontificatus noſtri anno tertio.

Cæſ. Glorierius.
H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini 1568. Indictione 11. die verò 4. menſis Decembr. Pontif. Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. anno tertio, Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, Cancellariæ Apoſtolicæ, & in Aciæ Campi Flore, dimiſſis in omnibus ſupradictis locis earumdem retroſcriptarum litterarum copijs affixis, vt eſt moris

ris, per nos Ioannem Freile, & Iulium Parinum prælibati S. D. N. Papæ Curſ.

Chriſtianus de Monte, Mag. Curſ.

SANCTISS. D. N. D. PII, Papæ Quinti.

Extenſio Decreti Concilij Trident. Seſſ. 21. cap. 2. Quòd incipit. Cum non deiecit, loquentis de Clericis ſæcularibus, ac Clericis regularibus non profeſſis: quòd non promoueantur ad ſacros ordines, niſi ſeruata forma dicti Decreti.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

ROmanus Pontifex ſacrorum Conciliorum auctor, & interpres, illa, quæ in huiuſmodi Concilijs à Prudentibus Patribus, in Spiritu ſancto legitimè congregatis ſalubriter ſancita sũt, pro ſui paſtoralis officij debito, dum æquitas, honeſtas, & decus ſuadet, ſicuti declarare, & moderati ita etiam ad alios caſus extendere conſueuit. Sanè cum non doceat diuino miniſterio aſcriptos cum ordinis dedecore mendicare, aut ſordidum aliquem quæſtum exercere, à ſacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps Clericus ſæcularis, quamuis aliàs moribus ſcientia, & ætate eſſet idoneus, ad ſacros Ordines promoueretur, niſi prius legitimè conſtaret, eum beneficium Eccleſiaſticum, quòd ſibi ad victum honeſtè ſufficeret, pacificè poſſidere, vel alias ordinari non poſſe, niſi iuxta Decreti ab ipſo Concilio de ſuper editi formam, & tenore. Cum autem nulla in huiuſmodi Decreto religioſorum Clericorum mẽtio facta fuerit, ac propterea nonnulli (vti moleſtè accepimus) certorum Ordinum religioſi, ſeu Canonici, vel Clerici intra clauſtra Monaſteriorum, ſeu Domorum more regularium in communi viuentes, qui nũquam, ſeu non niſi ad certum tempus profeſſionem emittunt, & ex clauſtro exire, vel dimitti, & ad ſæculum redire liberè, & licitè poſſunt, religionis prætextu abſq; titulo ſufficientis beneficij, nec iuxta d. Decreti tenore, ad ſacros Ordines ſe promoueri prætendant, & à nonnullis Epiſcopis paſſim promoueantur, atque inde plerumq; illud inconueniens eueniant, vt ſic promoti, & è clauſtro exeuntes, & per ſæculum vagantes, vel mendicare, vel ſordidum

ſidum quæſtum exercere, nō ſine ipſorum dedecore, ac Ordinis vilipendio, & quamplurimorum Chriſti fidelium ſcandalo cogātur. Nos igitur, qui ſingulorum Dei Miniſtrorum honorem, & decus (quantum in nobis eſt) ſinceris exoptamus affectibus motū proprio, & ex certa noſtra ſcientia, deq; Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine hac perpetuò valitura ſanctione, decretum prędictū de Clericis ſæcularibus loquens, ad omnes, & ſingulos etiam cuiuſcumq; Ordinis Clericos Religioſos, ſiue ſæculares more religioſorum viuentes in communi non profeſſos, harum ſerie extendimus, & ampliamus. Ac religioſis, & alijs prædictis non profeſſis, vt ad ſacros Ordines promoueri, necnon omnibus, & ſingulis venerabilibus Fratribus noſtri, Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis gratiam, & communionem Sedis Apoſt. habentib. vt Ordines ipſos huiuſmodi Religioſis perſonis impendere, niſi obſeruata forma d. Decreti, non valeant, in virtutes. Obed. & ſub indignationis noſtræ pæna interdicimus, & prohibemus, ac cōtra facientes per annum à præſtatione talium Ordinum ipſo iure ſuſpendimus. Statuentes, & decernentes, promotione quarumlibet religioſarum perſonarum prædict. ad Ordines huiuſmodi contra ipſius decreti Concil. Trid. formam, etiam cuiuſuis licētiæ ab Apoſt. Sed. vel illarum ſuperioribus cuiuſcumq; dignitatis, ſtatus, gradus, & præminentiæ exiſtant, etiam ſi Pontificali dignitate fulgantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant, cōceſſę pretextu factus, executione prædictorum ordinum omnino carere, nullaſq; prorſus, & irritas exiſtere, ſicq; promotas perſonas in altaris miniſteriò miniſtrare non poſſe. Quinimò miniſtrātes priuilegijs, exemptionibus, immunitatib. & alijs gratijs Clericis conceſſis omnino priuari, & irregularitatis aliaſq; in dicto Decreto contentas, pœnas eo ipſo incurrere, à quibus niſi à Rom. Pont. vel in mortis articulo minimè abſolui poſſint. Non obſt. quibuſuis Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quorumuis Monaſteriorum, ordinum, etiam iuramento, & confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate aliàs roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, & priuilegijs, atq; indultis, & litteris Apoſtolis, illis illorumq; ſuperioribus, & perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis, etiam derogatorum derogatorijs; alijſq; efficacioribus efficaciſſimis, reſtitutiuis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & alijs decretis in genere vel in ſpecie, ac aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis,

con-

confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam ſi aliàs pro illorum ſufficienti derogatione de illis, illorũque toties tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua; non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alias expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, illorum tenores, formas datas, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum insererentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris: hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Et vt præſentes litteræ ad omnium notitiam perueniant, neve quis illarum ignorantia excuſari poſſit, volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, præſentes litteras ad valuas Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cãcellariæ Apoſtolicæ, ac in Acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illarumque exemplis etiam impreſſis, manu alicuius Notarii publici, & ſigillo Prælati Eccleſiaſtici, vel eius curiæ obſignatis, eandem prorſus fidem adhiberi, quæ ipſis præſentib. adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ extenſionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, ſuppoſitionis, ſtatuti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtoli eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarn. Domini 1568. pridie Idus Octobr. Pont. noſtri anno tertio.

Cæſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1568. Indict. 11. die verò 12. Menſis Nouembr. Pontif. Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D. N. D. Pij, diuina prouid. Papæ V. anno tertio, Retroſcriptę litterę Apoſtolicę affixę, & publicatę fuerunt ad valuas Baſilicę Principis Apoſtolorum de Vrbe Cancellarię Apoſtolicæ, & in acie Cãpi Florę, dimiſſis in ſuperius expreſſis locis pręſentibus litteris per aliquantulum temporis ſpatium affixis, & deinde, vt moris eſt, amotis per nos Thomam Gallarum, & Iulium Parinum, prelibati Sanctiſſimi D. N. Pii Papę V. ac S. Sedis Apoſtolicę Curſor.

Chriſtianus de Monte, Magiſter Curſ.

AD

AD CONCILII TRIDENTINI MARGARITAS.

Adm. R. Mauritij de Gregorio, Siculi Cameratenſis Ordin. Prædicatorum, Theol. Illuſtriſs. D. Oratij Aquauiua, Epiſcopi Calatini.

HYACINTVS.

Et collectio omnium Conciliorum Religionis Chriſtianæ contra hæreticos. Ex primo Hieroſolymitano ſub Diuo Petro vſque ad Tridentinum. Ex Tomis magnis Conciliorum, ex paruo Volumine Archiepiſcopi Toletani, Bartolomæi de Miranda etiam Conciliorum. Ex ſerie Synodorum Dominici Bannes; ex Illuſtriſſimo Cardinali Baronio, & ex Illuſtriſſimo Cardinali Bellarminio, ex Hiſtoria Tripartita, ex Hiſtoria Eccleſiaſtica Ruffini, ex Hiſtoria Eccleſiæ Euſebij, ex Platina, ex Panuino, ex Tyghio de Eccleſiaſtica Hierarchia, ex Epiphanio, ex Alphonſo de Caſtro, ex Serafino Porretta, ex Bullario, ex Sacris Canonibus, & eorum expoſitionibus, ex Theologis in Sententijs, ex Summa S. Thomæ, & Commentatoribus, ex Expoſitoribus Noui, vt Veteris Teſtamenti, ex Summis Caſuumconſcientiæ deſumptus, ſub quibus Pontificibus Imperatoribus, & in quo anno confectorum; & quot Epiſcopi, & cæteri interfuerunt.

CONCILIVM PRIMVM

SVppoſita definitione Concilij, quam prædicti Doctores eſſignant, ſcilicet, quod eſt conuentus, ſeu congregatio Epiſcoporum, Abbatum, & Generalium Ordinum ex gratia, locali Synodo ad tractandum de fide, & religione moribus authoritate Summi Pontificis. Videatur Bannes in princip. 2. 2.

Et ſuppoſita diuiſione; quòd Concilium eſt triplex, Generale, ad quod generaliter Epiſcopi conuocantur: Prouinciale ad quod Epiſcopi vnius Prouinciæ, aut Regni, Metropolitani authoritate congregantur. Et Epiſcopale, quod faciunt Epiſcopi cum Sacerdotibus. Videantur Concilia Synodalia Sancti Caroli Borromei. Tandem ſuppoſita alia diuiſione, ſcilicet, quod Synodorum, quædam ſunt congregatæ, & confirmatæ à Summo Pontifice, quædam congregatæ tantùm, & non confirmatæ,

Digitized by Google

matæ, quædam non congregatæ, & confirmatæ, & quædam neque confirmatæ, neque congregatę. Videantur expoſitores Concilij Conſtantienſis.

PRIMVM CONCILIVM
ſecundum aliquos.

QVidam dicunt in principio nominari primum Concilium fuiſſe contra Iudam in electione Matthiæ, vt in actis Apoſtolorum, c. 1. ſub D. Petro in Hieroſolyma, cum cæteris Apoſtolis poſt Aſcenſionem Chriſti, Viri fratres, &c. (dicit Petrus) de Iuda, &c. qui poſſedit agrum de mercede iniquitatis, &c. & orãtes cecidit ſors ſuper Matthiam, & annumeratus eſt cũ vndecim Apoſtolis. Ecce ex primo Concilio exiſtentia Spiritus ſancti.

PRIMVM CONCILIVM,
ſecundum communem opinionem.

Summarium de circumciſione non facienda, vt abſtineant à contaminationibus ſimulacrorum, fornicatione, ſuffocatis: & ſanguine.

COncilium primum Hieroſolymis celebratum eſt ſub Diuo Petro Apoſtolo, & reliquis Apoſtolis, tempore Claudii Tiberij, quod habetur in Actibus Apoſtolorum cap. 15. quod modo ſequitur. Surrexerunt autem quidam de hæreſi Phariſæorum, qui crediderunt dicentes, quia oportet circumcidi eos: procipite quoque ſeruari legem Moyſi, conueneruntque Apoſtoli, & ſeniores videri de verbo hoc: cum autem magna conquiſitio fieret: ſurgens Petrus, dixit ad eos; Viri fratres, vos ſcitis quoniam ab antiquis diebus in nobis elegit per os meum Gentes audire verbum Euangelij; & credere, & qui nouit corda Deus, teſtimonium perhibuit, dans illis Spiritum ſanctum, ſicut & nobis; & nihil diſcreuit inter nos, & illos purificans corda eorum, nunc ergo quid tentatis Deum, imponere iugum ſuper ceruices diſcipulorum, quod neque Patres noſtri, neque nos portare potuimus, ſed per gratiam Domini noſtri Ieſu Chriſti credimus ſaluari: quemadmodum, & illi. Tacuit autem omnis multitudo, & audiebant Barnabam, & Paulum narrantes quanta Deus feciſſet ſigna, & prodigia in Gentibus per eos. & poſtquam tacuerunt, reſpondit Iacobus, dicens; Viri fratres, & Audite me: Simon nar-

narrauit quemadmodum primum Deus viſitauit ſumere ex Gentibus populum nomini ſuo, & huic concordant verba Prophetarum ſicut ſcriptum eſt poſt hæc reuertar; & reædificabo tabernaculum Dauid, quod decidit, & diruta eius reædificabo, & erigam illud; vt requirant cæteri hominum & omnes Gentes, ſuper quas inuocatum eſt nomen meum dicit Dominus faciens hæc. Notum à ſæculo eſt Domino opus ſuum: propterea ego iudico non inquietari eos, qui ex Gentibus conuertuntur ad Deum, ſed ſcribere ad eos, vt abſtineant ſe à contaminationibus ſimulacrorum, & fornicatione, & ſuffocatis, & ſanguine: Moyſes enim à temporibus antiquis habet in ſingulis ciuitatibus, qui eum prædicent in Synagogis, vbi per omne Sabbatum legitur. Tunc placuit Apoſtolis, & ſenioribus, & omni populo eligere, viros ex eis, & mittere Antiochiam cum Paulo, & Barnaba Iudam, qui cognominabatur Barſabas, & Silam viros primos in fratribus, ſcribentes per manus eorum Apoſtoli, & ſeniores fratres, qui ſunt Antiochiæ, & Syriæ, & Ciliciæ, fratribus ex gentibus ſalutem. Quoniam audiuimus, quia quidam ex nobis exeuntes, turbauerunt vos verbis euertentes animas veſtras, iubentes vos circumcidi, & ſeruare legem, quibus non mandauimus, placuit nobis in vnum, eligere viros, & mittere ad vos cum cariſſimis noſtris Barnaba, & Paulo hominibus, qui tradiderunt animas ſuas pro nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti. Miſimus ergo Iudam, & Silam, qui & ipſi vobis verbis referent eadem. Viſum eſt enim Spiritui ſancto, & nobis, nihil vltra imponere vobis oneris, quam hæc neceſſaria: vt abſtineatis vos ab immolatis ſimulacrorum, & ſanguine, & ſuffocato, & fornicatione, à quibus cuſtodientes vos bene agetis. Valete.

Alia Tria Concilia.

GLoſa Ordinaria Actuum Apoſtolorum ponit alia duo Concilia, vt in cap. ſexto, non eſt æquum derelinquere verbum Dei, & miniſtrare menſis, &c.

Elegerunt Stephanum &c.

Aliud.

IN capitulo vigeſimo primo, aliud permittendo ad tempus legalia, donec Synagoga honorificè ſepeliatur.

Aliud.

IN capitulo quarto aliud, quod potius Cœtui orans pro incremento gratia dicitur, quam Concilium.

2. CONC. anno 252.

FVit Romanum ſub Cornelio Papa, & Decio Imperatore cõgregatum contra Nouatum, conſtituitur à ſexaginta Epiſcopis, & totidem Presbyteris cum Diaconibus multis, vbi ſtatuitur Nouatum cum his, qui eum ſequeretur, alienum eſſe ab Eccleſia; Eos, qui verò, lapſi fuiſſent in certamine, fraterna commiſeratione curandos, & fomentis pœnitentiæ medicandos, & contra Catharos mundos ſe appellantes.

3. CONC. anno 303.

FVit Ancyrannum ab Ancyra ciuitate Galatiæ dictum, poſt tempora Marcellini Papæ celebratum, paulò ante Nicænum circa annum Domini ſupradictum, quod facilè non inuenitur: fuit autem prouinciale, ſed tamen receptum in ſexta Synodo generali Conſtantinopoli in Trullo celebrata, vt patet ex 2. can. ſextæ Synodi, à Gratiano in Decreto. Anchiritannum dictum, à quibuſdam (vt ait) Bartholomæus Carranza Aquiranum, & continet canones 24. contra eos, qui inuiti dijs thurificabant, vel immolabant ſub Euſebio Papa, & Diocletiano Imperatore.

4. CONC. anno 311.

FVit Neocæſarienſe ſub Melchiade Papa (quamuis quidem dicant, quòd neſciatur ſub quo Pontifice, cui opinioni videtur adhærere Archiepiſcopus Toletanus) & ſub Conſtantino Chloro, & Galerio Maximino Auguſtis in clara Neocæſarienſi ciuitate, quæ nunc Trapezuntium appellatur, vt ait Palemonius de origine ciuitatum Scriptor, & Coſmographi recentiores enucleant, in prouincia Cappadociæ ſita, factum fuit paulò ante Nicænum: quoniam Epiſcopus hic, & illic deſignatus reperitur, in quo Patres 17. conuenerunt; cuius Canones ſexta Synodus Conſtantinopolitana in Trullo celebrata probauit, vt ex ſecundo canone Græcæ editionis conſtat, depoſitionem, irregularitatem, tempus ordinandorum Presbyterorum, numerum Diaconorum, &c. obſeruari iubet.

5. CONC. anno 315.

FVit Nicænum primum in Nicæa Bithyniæ ciuitate habitum, vt ait Polemonius, vbi congregati fuerunt 318. Epiſcopi Catholici, fidem integram, ſanctam, catholicam, immaculatam expoſuerunt, damnando Arium, Sabellium, & Photinum hæreticos, ſub Diuo Syluestro, & Magno Conſtantino.

6.

6. CONC. anno 320.

FVit ſecundum Romanum congregatum intra thermas Domitianas ſub D. Silueſtro, & Conſtantino Imperatore, cum 275. Epiſcopis, iterùm Arium, Photinum, & Sabellium reprobando, de gaudio mundationis, Conſtantini, de donatione Eccleſiæ, &c.

7. CONC. anno 322.

FVit Eliberinum prouinciale apud Elibertum Hiſpaniæ ciuitatem celebratum ſub Conſtantino Magno Imperatore, & Silueſtro Papa, 19. Epiſcoporum, idola & homicidia prohibens, pænam ponens matrimonium contemnentium, virginitatem laudans, vſuram eijciens, lenocinium, &c.

8. CONC. anno 323.

FVuit Arelatenſe primum prouinciale, ſub Conſtantino Magno & Silueſtro Papa authoritate Pontificis confirmatum, cum fuiſſet prouinciale In Galijs de obſeruatione Paſchatis, de domicilio, de Epiſcopis, & de quorundam delictorum pœnis, &c. cum confirmatione primo in præfatione.

9. CONC. anno 324.

FVit Gangrenſe in Paphlagonia, ſeu regione Pelaſgiorum, prouinciale, confirmatum in ſexta Synodo generali Conſtantinopolitana in Trullo celebrata, ſub eiſdem, vt ex ſecundo Canone editionis Græcæ Pariſinæ, vbi de nuptijs, de orationibus, de parentibus obediendo poſt epiſtolam, &c. tractat.

10. CONC. anno 328.

FVit Arelatenſe ſecundum prouinciale, etiã ſub Silueſtro Papa, & Conſtantino, iubendo ne cũ mulierib. cohabitatur, cũ hæreticis non communicetur, ne Neophitis clericis ordo detur, &c.

11. CONC. anno 332.

FVit Carthaginenſe primum ſub Silueſtro Papa, & Conſtantino Imperatore prouinciale fuit, in quo Carthaginem ex diuerſis Prouinciis, Africanis plurimi conuenerunt Epiſcopi, & ſanciuit rebaptizationem non faciendam, martyres non infamandos, de ordine, &c.

12. CONC. anno 342.

FVit Romanum ſecundum, ſub Iulio I. in quo conuenerunt 116. Epiſcopi contra Arium, cuius hæreſis inualeſcebat, quem damnarunt vnà cum ſuis dogmatibus, & in Synodo Nicæna confirmarunt acta.

13. CONC. anno 346.

FVit Colonienſe ſub Iulio I. Papa, & Conſtantino Imperatore contra Eufratem Blaſphemum hæreticum, Chriſtū negante Deum eſſe, & cum fuiſſet Epiſcopus, fuit priuatus, & damnatus.

14. CONC. anno 347.

FVit Antiochenum ſub Iulio I. Papa, & Conſtantino Imperatore, cui Concilio ſubſcripſerunt triginta Epiſcopi, qui in eodem conuenerunt, & probatum eſt in ſexta Synodo in generali Conſtantinopoli in Trullo celebrata, vt in can. 2. Græcę editionis pater, vbi prohibetur, cum Iudæis celebrare: cum excommunicatis communicare, & quæ facere non licet Epiſcopis.

15. CONC. anno 351.

FVit Sardicenſe à Sardinia dictum, congregatum eſt præcepto Conſtantij Imperatoris, ſub quo fuit factum, & ſub Iulio Papa, vt Athanaſio liceret ad ſuam Eccleſiam redire, vnde fuerat expulſus per hæreticos Epiſcopos Arianos, vt in hiſtoria Tripartita in lib. 4. cap. 21. conuenerunt Orientales Epiſcopi 76. Occidentales quaſi 300. qui tamen continuò à Concilio diſcendentes, ſeorſim aliud Concilium facere, in quo Arij dogmata ſtatuerunt, eorum diſceſſus cauſa fuit, quòd diſcerent ſe nolle ad verba procedere, niſi prius à Concilio ſummouerentur defenſores Pauli, & Atanaſij quod Occidentales pati non potuerunt, cui Concilio affuit Hoſius Epiſcopus Cordubenſis, prius in Niceno de depoſitione Epiſcoporum, & de excommunicatione, &c. tractarunt.

16. CONC. anno 352.

FVit Hieroſolymitanum ſecundum, per Maximum eiuſdem loci Epiſcopum cum Atanaſius litteris Conſtantij Imperatoris, & Iulij Papæ, ſub quibus fuit congregatum fultus, vt ad ſuam reuerenter Eccleſiam; & hoc per omnes Epiſcopos fuit intentum.

17. CONC. anno 353.

FVit Sermienſe ſub Iulio I. Papa, & Conſtantino Imper. quod Paulo poſt Conſtantinus in Sirmio iuſſit congregari: viri tratres regulas tradiderunt fidei Orthodoxas contra Arium, in quibus interpretati ſunt locum illum Geneſis c. 29. hic non prætereundum; pluit Dominus à Domino, vt ſit ſenſus non quod ipſe Pater à ſemetipſo pluere dicatur, ſed pluit Dominus Filius à Domino Pater, vt habetur in Hiſt. tripart. in lib. 5. c. 3.

18.

18. CONC. anno 364.

FVit Laodicenſe Prouinciale confirmatum in ſexta Synodo Generali in Trullo celebrata præſente Conſtantino, cum ergo vigintiduo Patres in Laodicea Prigiæ Pacatianæ ex diuerſis Prouincijs Aſiæ conueniſſent, ſtatuerunt Canones 59. quib. regulas expoſuerunt Eccleſiaſticas ſub Liberio Papa, & Coſtantino Imperatore, vbi de Bigamia, de Pſalmis, & Euangelijs legẽdis in Eccleſia, & quod clerici ad tabernas, & ludos ire non audeant.

19. CONC. anno 368.

FVit Coſtantinopolitanum ſub Damaſo Papa, & Cyrillo Gieroſolymitano, Gratiano, & Teodoſio Imp. Concilium centum quinquaginta Patrum fuit contra Macedonium Epiſcopum Conſtantinopolitanum, qui Spiritum Sanctum Deum eſſe negabat, Eſt autem ex quatuor principalibus Concilijs, & quidem proximum poſt Nicænum ſtatuerunt aliquot Canones, & Symbolum fidei non diuerſum ab, eo, quod in Eccleſia cantatur, niſi quod addiderunt Spiritum ſanctum ex Patre procedentem, ſubſcripſerunt ſe centum quinquaginta Epiſcopi.

20. CONC. anno 387.

FVit Valentinum Prouinciale apud Gallias celebratum ſub Damaſo Primo Papa, & Gratiano, & Valentiniano Imp in quo conuenerunt triginta Epiſcopi, & ediderunt Canones quatuor de pellis, quæ ſe Deo vouerant, quod baptizati non debeant ſacrificijs dæmonum ſe miſcere, &c.

21. CONC. anno 339.

FVit Telenſe apud Africam Concilium Prouinciale, contra Iouinianum, & ſocios eius ſub Siricio Papa, Theodoſio 1. Arcadio, & Honorio Imp. vbi perlectæ litteræ Pontificis, & ad eumdem reſponſum factum, & etiam contra Manicheos, &c.

20. CONC. anno 396.

FVit Carthaginenſe, & Prouinciale, ſed confirmatum in ſexta Synodo generali Trulli, quod Carthaginenſe fuit ſub Siricio Papa, & Theodoſio Imper. vbi iubetur, vt prædicetur Trinitas, quòd Sacerdotes, & clerici ſint caſti, de diæceſibus & vt Parochi obediant, &c.

23. CONC. anno 397.

FVit Carthaginenſe tertium Prouinciale, tamen confirmatum in ſexta Synodo generali Trulli, vbi dicitur, vt ſingulis annis Synodus ab Epiſcopis fiat, & cui quædam Sacramenti, non

eſt decidentibus, ab Epiſcopis Orientalibus petatur Concilium Nicæuum, & recitarunt profeſſionem fidei.

30. CONC. anno 424.

FVit Carthaginenſes ſeptimum, Prouinciale, ſub Bonifacio I. Papa, & Honorio Imperatore, à 73. Epiſcopis editum, nihil habens, quod ad noſtra tempora perueniat, quamuis multa in ſupraſcriptis, & dicendis Concilijs tangantur.

31. CONC. anno 428.

FVit Epheſinum ſub Celeſtino I. Papa, ſub quo mortus eſt Auguſtinus ſupra dictus R. A. (quorum fuit Pater magnus Dominicus) etiam author, & Theodoſio Imper. quod Concilium fuit ex quatuor principalibus contra Neſtorium Conſtantinopolitanum Epiſcopum exiſtentib. in eo 20. Epiſcopis. Qui Neſtorius purum hominem ex Sancta Maria Virgine natum aſſeruit Chriſtum & aliam; perſonam carnis, & aliam facere deitatem dicebat, cui Synodo præfuit Cyrillus Alexandriæ epiſcopus, qui cum vniuerſo Concilio ad eumdem Neſtorium eadem decreta tranſmiſit, vt habetur in Epiſtola.

32. CONC. anno 436.

FVit Rhegienſe Concilium Prouinciale ſub Sixto III. Papa, & Theodoſio II. Imper. à tredecim Epiſcopis celebratum, facientibus ſex Canones, attingendo ad ea, quæ dicta ſunt in Concilio Tauritanenſe de hæreticis, & ſchiſmaticis Epiſcopis, quod in Nicæno tetigit. De Epiſcopis tandem loquuntur.

33. CONC. anno 438.

FVit Agatenſe Prouinciale, à ciuitate Agata Galliæ, à triginta quinque Epiſcopis, in quo de diſciplina, & ordinationib. Clericorum, & Pontificum, & Eccleſiarum vtilitatibus, de prædicatione Symboli, & ne ante Miſſam expletam egredi populus præſumat.

34. CONC. anno 440.

FVit Aquileienſe Prouinciale, contra Palladium, & Secundinum Arianæ ſectæ defenſores, ſub Sixto Papa III. & Theodoſio Imper. vbi damnarunt eos Patres, et adeſt dominationis forma, quod fecerunt cum quibuſdam Legatis Afrorũ, & Gallorũ.

35. CONC. anno 444.

FVit Arauſicanum Prouinciale ſub Leone Papa, & Theodoſio II. Imp. viginriquinque Canones ad edificationem Eccleſiæ, & ſtabilimentum, primo de Chriſmate, de cõuerſione hæretico-

rum

rum in articulo mortis,& de cathecumenis de libero arbitrio, de miſericordia Dei, de adiutorio eius,de natura, & gratia, de peccato originali, quæ habentur in Concilio Tridentino.

36. CONC. anno 446.

FVit Vaſenſe Prouinciale per decem, & octo Epiſcopos celebratum, vbi fuit deciſum, quod proprij Epiſcopi Chriſma recipiatur, de ſepulturis, de prædicatoribus, vt Kyrie eleiſon in omnibus Eccleſijs dicatur, &c. ſub Leone I. Papa, & Theodoſio Imper.

37. CONC. anno 447.

FVit Carpentoractenſe Prouinciale, ſub Leone I. & Valentiniano Imp. fecerunt conſtitutiones contra Epiſcopos querelatos parum, aut nihil eorum, quæ à fidelibus Eccleſijs conferebantur, dantes, vt amplius non faciant.

38. CONC. anno 453.

FVit Arelatenſe tertium Prouinciale à 34. Epiſcopis celebratum ſub Leone Papa, & Valentiniano Imp. Martiano Auguſto, Opilione, & Vincamalo Conſulibus, de obſeruandis Canonicus, de ætate Diaconorum, & Sacerdotum ordinandorũ, &c.

39. CONC. anno 457.

FVit Calcedonenſe generale vnum ex quatuor celeberrimus, ſub Leone Papa, & Martiano Imper. celebratum eſt à 630. Patribus contra Euticben Conſtantinopolitanum Abbatem; qui aſſerebat Chriſtum poſt humanam aſſumptionem non ex duabus naturis exiſtere, ſed ſolam in eo diuinam naturam permanere, & contra Dioſcorum eiuſdem defenſorem Alexandrinum Epiſcopum, damnando etiam Epiſcopos ordinationem per pecuniam facientes, de clericis, ne abſque dimiſſoriis miniſtrent, &c.

40. CONC. eodem anno.

FVit Synodus Calcedonenſis 630. Epiſcoporum, habita contra omnes hæreſes, & præcipuè contra Eutichen, & Dioſcorum Alexandrinum Epiſcopum, per actiones decem, & octo; & concluditur inualidum eſſe Concilium abſque Apoſtolicæ Sedis Legatos, ſub Valentiniano, & Martiano Imper. & Leone I. Papa, &c.

41. CONC. anno 458.

FVit Veneticum Prouinciale, in quo pauci Epiſcopi conuenerunt, ſexdecim Canones ſtatuentes, in quibus tractatur de regula Eccleſiaſtica, quæ ſacerdotibus, donante Domino credi-

credita eſt de diſtrictione, cuius cura non ſine culpa eorum torpeſcit, ſub Leone I. Papa, & Martiano Imper. celebratum, &c.

42. CONC. anno 462.

FVit Turonenſe prouinciale primum, in quo fuerunt octo Epiſcopi, continens tredecim Canones, quibus primo hortatur clericos ad caſtitatem, ſecundo ad abſtinentiam, in reliquo complectitur inſtitutionem regularem eorumdem clericorum, &c.

43. CONC. anno 466.

FVit Romanum tertium Prouinciale ſub Hilario Papa, à 50. Epiſcopis congregatum potiſſimum ſtatuentibus, vt Canones Nicæni Concil. & Apoſtolicæ Sedis decreta cuſtodiantur, & vt bigami ad gradus Eccleſiaſticos non accedant, ſcilicet viduæ, aut corruptæ mulieres mariti, de Epiſcopis, & quòd non eligant ſucceſſores.

44. CONC. anno 486.

FVit Taraconenſe Prouinciale à decem Epiſcopis celebratum ſub Felice III. Papa, & Zenone Imper. decidentibus ne Clerici, & Monaci communicent cum mulieribus, ne vendat cariùs, & vilius emant, ad criminalia ſe miſcere non audeant, de Epiſcopis quòd ſemel in anno viſitent, & nullum bis confirment.

45. CONC. anno 494.

FVit Eupapenenſe Prouinciale, in quo fuerunt 70. Epiſcopi ſub Gelaſio Papa, & Anaſtaſio Imper. facentes 40. decreta ad inſtitutionem clericorum, & Epiſcoporum, vt in Agatenſe Concil. ſcilicet, vt Epiſcopi, & clerici venatores non ſint, illicitis horis non deambulent.

46. CONC. anno 502.

FVit Ilerdenſe Prouinciale, & 8. Epiſcoporum ſub Symmacho Papa, & Anaſtaſio, Imper. facientium quatuordecim Canones, iubentes, vt clerici à ſanguine humano abſtineant, ab abortu, & eius pena, ab inceſtu, à ſtupro, &c. quæ à Gratiano de hoc Concil. in decreto, de conſecr. diſt. 4.

47. CONC. anno 510.

FVit Valentinum per ſex Epiſcopos celebratum, à Valentia Hiſpaniæ dictum ſub Symmacho Papa, & Anaſtaſio Imper. conſtituentes, vt Euangelium poſt Epiſtolam legatur, & quòd Epiſcopus defunctus per vicinorem Epiſcopum honorificè ſepeliatur.

48. CONC. anno 512.

FVit Aurelianenſe primum tempore Clodouei Regis Francorum, cuius etiam extat epiſtola ad eandem Synodum, in qua profitetur ſe pariturum Eccleſiæ, & Papæ præceptis, de non captiuandis clericis, monialibus, ſeruis Eccleſiarum, & ipſos reddere captiuos: Ideo ad eundem Regem reſcribitur à Synodo præter hæc, de homicidis, adulteris, et furibus, etc. & ab Eccleſia abſtrahere non præſumant, quod præſcriptio non habet locum in Eccleſia, de Quinquageſima, Sexageſima, Quadrageſima, de Litanijs, etc. tractatur.

49. CONC. anno 513.

FVit Gierundenſe Prouinciale ſub Hormiſda Papa, & Iuſtino Imper. conſtituens, vt quælibet Prouincia in officio Eccleſiæ vnum teneat ordinem, de baptizatione cathecumenorum in vigilia Paſchæ, & Pentecoſtes, vt dicatur oratio Dominicalis, de honeſtate, & vita clericorum, etc.

50. CONC. anno 520.

FVit Cæſar auguſtanum Prouinciale duodecim Epiſcop. ſub Hormiſda Papa, et Iuſtino Imp. iubentium, vt mulieres fideles ad cœtum virorum alienorũ non accedant, neq. ad lectionem et Doctoratus nomẽ non vſurpetur, die Dominico nõ ieiunetur.

51. CONC. anno 528.

FVit Toletanum ſecundum anni quinti Amarici Regis ſub Ioanne I. Papa, & Iuſtino Imperatore iubens, vt clericos ante ordinem ſacrum, et Monachos ante profeſſionem ad nuptias accedere permittantur, hæreticos poſt mortem poſſe anathematizari per teſtes Sanctorum Patrum.

52. CONC. anno 533.

FVit Conſtãtinopolitanum quintum generale à 165. Patribus ſub Felice Quarto, Bonifacio Secundo, Ioanne Secundo, Agapito primo, Syluerio, et Vigilio Pontificibus, ſub Iuſtino Imp. contra Petrum, Antimum, Seuerum, et Ibam hæreticos, Petrus Archiepiſcop. Antiochenus aſſerebat in Triſagio hymno addendam eſſe Crucem, ideſt Trinitatem eſſe crucifixam, vt diceretur Sanctus, Sanctus, Sanctus, qui crucifixus eſt pro nobis, vbi neceſſe erat, aut confundere perſonas Trinitatis, aut negare duas naturas in Chriſto, contra quos plures Epiſcopi Orientales plura ſcripſerunt, quæ habentur in tom. 2. Concil. fol. 6. et infra ſecundum impreſſionem noſtrorum Conciliorum.

53.

53. CONC. anno 543.

FVit Aurelianenſe ſecundum Prouinciale ex Vrbe Aurelia, ex præceptione Francorum Regum, vt ibi partes de obſeruatione legis Catholicæ tractarent, & quid de nouis dogmatibus ſentirent, & conſcriberent quid obſeruandum in poſterum: cum vigintiquinque canonibus de Epiſcopis Commetropolitanis, vt Concil. Prouinciale congregent.

54. CONC. anno 545.

FVit Aurelianenſe tertium prouinciale tempore Childeberti Regis Francorum ſub Vigilio Papa, & Iuſtiniano Imper. per Canones 26. dicentes ne in ſacris conſtituti miſceant ſe ad vxores accipiendas. De electione Metropolitanorum contra Bonoſiacum hæreticum, de rebaptizatione.

55. CONC. anno 550.

FVit Auernenſe Prouinciale, ſub Vigilio Papa, & Iuſtiniano Imper. addendo quædam noua, & repetendo aliqua ſupradicta ad emendationem vitæ, ad ſerenitatem regulæ, ad animarum remedium.

56. CONC. anno 551.

FVit Aurelianenſe quartum Prouinciale, ſub Pelagio primo Papa, & Iuſtiniano Imper. & Chidelberto Rege Francorum, determinando prius ſancita non violanda eſſe, de Quadrageſima & feſtiuitate Paſchali plura dicendo.

57. CONC. anno 552.

FVit Turonenſe ſecundum Prouinciale, pro pace & inſtructione Eccleſiæ, ſub Pelagio I. Papa, & Iuſtiniano Imper. per viginti Canones determinando, ne laici in Eccleſia clericis miſceantur, vt litis iacula finiant, & vota pacis acquirant, dicente Domino in Ioanne cap. 14. Pacem meam do vobis.

58. CONC. anno 567.

FVit Pariſienſe primum pro vtilitate Eccleſiæ, ſub Pelagio I. Papa, & Iuſtiniano Imper. vt nemo res Epiſcopi, & Eccleſiæ confiſcare præſumat, excõmunicatũ ab alijs non debere admitti.

59. CONC. anno 568.

FVit Aurelianenſe ſecundum, in quo inter cætera Eutichetis, & Neſtorij dogmata iterum damnata ſunt, & quotannis Concilium conuocaretur cautum, & per capita duodecim dicendo, vt nullus propter cauſas leues ſuſpendatur, ſub Ioanne III. Papa, & Iuſtino Imper. concludit, &c.

60. CONC. anno 584.

FVit Hiſpalenſe primum ſub Pelagio II. Papa, & Mauritio Imperat. robur habens à Sede Romana, vt in præfatione habetur; de diſponendis Eccleſiæ rebus cum ſubſcriptionibus aſſiſtentium.

61. CONC. anno 587.

FVit Toletanum tertium, in quo Arij hæreſis damnatur, ſub Ricardo Reges, Pelagio II. Papa, & Mauritio Imper. per Canones 22. & in ſecundo dicitur, quòd in Eccleſia Dominicis diebus Symbolum recitetur, &c.

62. CONC. anno 588.

FVit Matiſconenſe Prouinciale primum, ſub Palagio II. Papa, & Mauritio Imper. vt monaſteria puellarum nullus ingrediatur non probatæ vite. De ieiunio Aduentus, & cætera ordinans.

63. CONC. anno 588.

FVit Matiſconenſe ſecundum prouinciale ſub eiſdem, de obſeruantia diei Dominicæ, de decimis per Canones 20. multa Eccleſiaſtica tractans.

64. CONC. anno 616.

FVit Antiſiodonienſe Prouinciale ſub Theodoro, & Heraclio Imperatore contra ſtrigas diabolicas, contra ſortilegia, & ſuperſtitiones, de chriſmate, & ſanguine Chriſti: de vino conſecrando per quadraginta, & vnum Canones.

65. CONC. anno 623.

FVit Hiſpalenſe ſecundum Prouinciale, ſub Honorio Papa, & Heraclio Imper. de præſcriptione, de bigamia, de ingratitudine, & de duabus in Chriſto naturis.

66. CONC. anno 636.

FVit Toletanum quartum ab omnibus Hiſpaniæ, & Galitiæ Epiſcopi ſub eiſdem docentibus formulam Conciliorum celebrandorum, de oratione, & confeſſione fidei, de paſſione Chriſti. Quando cantandum Alleluia, & de Hymnis, &c.

67. CONC. anno 640.

FVit Toletanum quintum Prouinciale, à viginti Epiſcopis celebratum, tempore Regis Gothorum Suuinttillæ ſub filio Heraclii Imper. & Theodoro Papa de Litanijs, quando ſint dicendæ, cum Epiſcopis, & eorum Vicariis.

68. CONC. anno 642.

FVit Toletanum ſextum Prouinciale in Eccleſia S. Leucadiæ Martyris, à quinquaginta Epiſcopis Hiſpaniæ, & Galitiæ ſub Theodoro Papa, & Heracleone Imp. Præſidente Eugenio Epiſcopo Toletano. De humanitate Chriſti aſſumpta, & ſubdit Regem Suuintillam expellere eos iuraſſe cum quinquaginta duobus Epiſcopis.

69. CONC. anno 644.

FVit Braccarenſe primum Tulgæ Gothorum Regis temporibus ab Epiſcopis Galitiæ ſub Theodoro, & Coſtante Imp. in quo Concilio primo lectum eſt exemplar fidei cum Capitulis: quæ Epiſcopi Varaconenſes, Luſitani, & Berici contra hæreſim Priſcillanam per Canones 39.

70. CONC. anno 646.

FVit Braccarenſe ſecundum Prouinciale, tractans ea, quæ ad Eccleſiaſticam diſciplinam pertinent; de forma viſitationis Eccleſiæ ab Epiſcopis, quæ poſſint, & non poſſint accipere. De conſecr. Eccleſiæ ſub Theodoro Papa, & Conſtant. Imper. filio Conſtantini Tertij.

71. CONC. anno 648.

FVit Toletanum ſeptimum, à triginta octo Epiſcopis celebratũ, ſub Martino Papa Primo, & Coſtante Imperatore, De euẽtu infirmitatum in clerico miniſtrante. De exequiis, & ſimilibus.

72. CONC. anno 650.

FVit Lateranenſe primum: Romæ celebratum à 105 Epiſcopis, contra Sergium, Pyrrhum, & Paulum Patriarchas Conſtantinopolitanos Cyrum Alexandrinum, & Theodorum contra Immaculatam fidem multa dicentes, cum ſubſcriptionibus Martini Papæ, & dictorum Epiſcoporum.

73. CONC. anno 652.

FVit Toletum octauum, à quinquaginta quinque Epiſcopis celebratum. De incauto iuramento non faciendo. De caſtitate Epiſcoporum. De frangentibus ieiunium, & ſimilibus, ſub Martino Papa, & Conſtante Imperatore.

74. CONC. anno 653.

FVit Toletanum nonum Prouinciale à ſexdecim Epiſcopis ſub ſupradictis Imper. & Papa iubentibus, quòd à correctione Prælatorum eſt inchoanda Synodus, & ab eiſdem danda eſt tertia pars Eccleſiæ, cætera, de filiis clericorum.

75.

75. CONC. anno 654.

FVit Toletanum ſub iiſdem decimum de celebritate annũciationis Domin. de profeſſione, & habitu viduæ profeſſæ, &c.

76. CONC. anno 655.

FVit Cabilonenſe Prouinciale in Galijs ſub Eugenio I. Papa, & Cõſtantino Imperat. per decem & nouem Canones repetentes quæ in Concilio Nicæno, & quod Canonum ſtatura ab omnibus intemerata ſeruentur. De pænitentia à Confeſſore danda; Ne turpia in Eccleſia cantentur.

77. CONC. anno 668.

FVit Toletanum vndecimum, ſub Vitaliano Papa, & Conſtante Imper. De proceſſione Spiritus Sancti. De Trinitate. De Incarnatione. De reſurrectione: & quod Epiſcopus debeat prædicare.

78. CONC anno 669.

FVit Bracharenſe Prouinciale tertium, ſub eiſdem, de pane, & vino excluſis opinionibus ſchiſmaticis aqua permiſto fiat ſacrificium in Miſſa, & in nouis vaſibus. De reliquiis quomodo geſtandis.

79. CONC. anno 670.

FVit Conſtantinopolitanum ſextum generale, & Oecumenicum iterùm aduerſus Sergium, & ceteros vt ſupra dicentes vnam voluntatem, vnam operationem in diſpenſatione incarnationis Præſidente Conſtantinopolitano Imper. & legatis miſſis ab Agathone Papa, ſub eodem Conſtantino Quarto, per actiones decem & octo.

80. CONC. anno 683.

FVit Toletanum duodecimum, ſub Leone II. Papa, & Coſtantino IV. Imper. & vt ait Caranza, etiam ſub Agatone, de pænitentia, de authoritate conceſſa Epiſcopo Toletano, & de pertinentibus ad Regem communicantem cum Eccleſia.

81. CONC. anno 690.

FVit Toletanum tertiumdecimum, ſub Sergio Papa, & Iuſtiniano II. Imper. vbi quædam particularia, & quædam communia ſupradicta tanguntur.

82. CONC. anno 742.

FVit Synodus mandato Apoſtolico à S. Bonifacio, & Epiſcopis Francorum habita ſub Zacharia Papa, & Carolo magno Duce. Quæ ſunt prohibita Eccleſiaſticis, etcet. & quod ad Epi-

ſco-

ſcopus pertinet eijcere ſpurcitias Gentilitatis.

83. CONC, anno 781.

FVit Nicænum ſecundum; quod Græci generale appellant. In quo imagines expreſsè adorandas, & amplectendas veneratione decretum eſt, & ſanctorum reliquias venerandas, ſub Adriano Papa, & Conſtantino VI. Imperatore.

84. CONC. anno 813.

FVit Maguntianum ad inſtaurandam Eccleſiam collapſam, ſedentes in prima Turma Epiſcopi cum quibuſdam notarijs legentes, ac tractantes Euangelium, & Epiſtolas actum Apoſtolorum Canones, & Opuſcula ſanctorum Patrum, Paſtoralem librum diui Greg. per Can. 75.

85. CONC. anno 815.

FVit Vuormatienſe Prouinciale, ſub Leone III. Papa, & Carolo Magno Imp. & pronunciata profeſſione fidei, propter cauſam leuem non eſſe excommunicandum aliquem. De profeſſione monachorum, quod miniſtri Dei ſint ſobrij, & menſa Epiſcopalis parca.

86. CONC. anno 816.

FVit Rhemense Prouinciale ſub Carolo Magno, & Leone 2. Papa, multa ad honeſtatem clericorum pertinentia, & quædam Sacramenta ſupra tangit.

87. CONC. anno 870.

FVit Coſtantinopolitanum octauum vniuerſale, factum potiſſimum propter depoſitionem Ignatij Patriarchæ Coſtantinopolitani, quem quidam Epiſcopi ab Eccleſia, cui iure, præſidebat tyrannicè proiecerant, & Photinum ex foro ſæcularis militiæ ſubito tonſuratum eidem Eccleſiæ contra ſacros Canones præfecerant ſub Adriano II. Papa, & Baſil. Imp. Coſtantinop.

88. CONC. anno 888.

FVit Triburienſe Prouinciale a viginti duobus Epiſcopis Germanorum, ad reformationem morum, & ſtatus non ſolum clericorum, ſed etiam laicorum.

89. CONC. anno 1215.

FVit Lateranenſe ſecundum, generale ſub Innoc. III. Papa, & Philippo Imp. cui interfuerunt Hieroſolymitanus, & Conſtantinopolitanus, Patriarchæ Metropolitani 70. Epiſc. 400 Abbates, 17. Priores Conuentuales. 80. Græci, & Romani Imp. Legati, Oratores Regũ Hiſpaniæ, Galliæ Angliæ ſub quo Pap. Ro-

manus moritur perusii Pontificatus sui anno 18. menſe ſeptimo, die 26. cuius Pontificis virtutem, & doctrinam ſumma periuuit B. Dominici, & B. Franciſci ſanctitas: à quibus Prædicatorum, & Minorum Ordo tunc ortum habuit: Damnans libellum contra Magiſtrum Petrum Lombardum, excommunicans hæreticos omnes, & ſine licentia prædicantes, & quod ſemel in anno omnes confiteri teneantur per capita 69.

90. CONC. anno 1313.

FVit Viennenſe generale probans conſtitutiones, quæ in volumine Clementinarum feruntur ſub Clemente V. & Alberto Imp. vbi determinarunt feſtum Corporis Chriſti celebrari feria 5. poſt octauam Pentecoſtes, concedendo indulgentias exiſtētibus in officio, & horis diuinis etiam octauæ; & quod anima rationalis ſit forma per ſe corporis humani, & eſsētialiter, damnando errores Begardorum, & Beguinarum.

91 CONC. anno 1415.

FVit Conſtantienſe, ſub Io. Vigeſimotertio Papa: & Sigiſmundo Imper. inchoatum tempore ſchiſmatis tribus Pōtificibus exiſtentibus Io. 23. Benedicto 13. & Gegorio 12. pronunciando ſententia damnationis Ioannis VVicleſ, cū ſuis 45. att per ſeſ. 45.

92. CONC. anno 1431.

FVit Baſileenſe inchoatum prius Senis, translatum deinde Baſileam, ſub Martino V. Papa, & Sigiſmundo Imper. & notandum, quod ait Bartholomeus Archiepiſcopus Toletanus, hic; quòd quæ in Conſtantienſi, & Baſileenſi dicuntur, non habent aliquid authoritatis, niſi quod in Bulla Martini Quinti, & Nicolai Quinti Pontificum continentur.

93. CONC. anno 1432.

FVit Florentinum, inchoatum Ferrariæ, & propter peſtem in Florentiam translatum: præſente Imper. Græcorum, & Patriarcha Conſtantinopolitano, cum alijs Pontificibus, Abbatibus, Monachis, & Cruceſignatis, per 25. Seſſiones ſex habitas prius Ferrariæ, de proceſſione Spiritu Sancti à Filio, de igne Purgatorij, de primatu Papæ, de Sacramentis ibi diſputatum eſt ſub Eugenio 4. & Sigiſmundo Imperatore.

94. CONC. anno 1513.

FVit Lateranenſe tertium Generale, ſub Iulio Secundo, & Leone Decimo Pontificibus, & Maximiliano Imper. pro reformatione Eccleſiæ, & pace inter Principes Chriſtianos com-

po-

ponenda, iubendo etiam Lectorib. Philoſophiæ, vt diſcipulis ſuis veritatem fidei, declarent, vt de creatione, de anima intellectiua damnando Piſanum Conciliabulum legendo Bullas, Canones, et ſacram Theologiam, de officio præceptorum puerorum, vt doceant præcepta diuina, & articulos fidei.

De Concilijs, quæ extra ſeriem reperiantur atteſtata tantum.

AB Archiepiſcopo Toletano Conciliũ Generale Viennenſe & Lugdunenſe.

A Pannicarola in Quadrageſimali. C. Aquenſe.

A Gratiano 6. quæſt. 2. cap. quod autem Concilium Varenſe.

Cap. ſi tantum Alfenſe Concilium.

Hermerianum.

Fauentinum.

Hipponenſe.

Genuenſe,

Mutenſe.

Miſierenſe.

Vrbarienſe.

Conpendienſe.

Aliud apud Sanctum Medardum habitum.

Aliud apud Beluacum, de conſecr. diſt. 4.

A Dominico Bannes in fine ſuæ ſeriei Concilium Simenſe partim ſacrum, & partim ſacrilegum.

Ex Socrate in hiſtoria Tripartita, & Theodoreto ſimiliter.

Fuerunt facta ab Arianis alia decem, vt ait Athanaſius in Epiſ. ad afros, & Sozomenus in c. 35 lib. 5. quæ ſupradicta tangunt.

Ex Camillo Barello de præſtantia Meſſica.

CONC. anno 1545.

FVit vltimum Tridentinum Generale, & Oecumenicum ſub Paulo 3. Iulio 3 Marcello 2. Paulo 4. Pio 4. & Pio 5. Pontificibus, ſub Carolo V. & Ferdinando Imperatore ad extinguẽdas hæreſes Martini Lutheri, in Germania, contra indulgentias Pontificis hæreticè prædicantis, & ſcribentis; contra Primatum Eccleſiæ Romanæ: contra cælibatum, & cæterus ritus veteris Eccleſiæ, contra quem & alios fuit aſſignatum Concilio primo Mantuam, deinde propter aliquas cauſas legitimas. Vincentiam: tertio Tridentium, nec tunc quidquam factum eſt: Quarto rurſus anno 1545. inchoatum eſt tertiodecimo die Decembr. Lega-

tis Apoſtolicæ Sedis Præſidentibus, cum tot Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus Generalibus, Theologis, & Legiſtis, Oratoribus, a Regibus Chriſtianis, & Principibus etiam miſſis, vt patent in ipſo.

IN magnis tomis nouis, & vltimis impreſſis Conciliorum erga finem habentur ſex Concilia Mediol. ſub Diuo Carolo, Aliud adeſt Aquileiense ſub Clemente Octauo 1593. & Franciſco Barbaro Patriarca eiuſdem ciuitatis. De Reformatione. De vitijs fugiendis, & virtutibus amplectendis, De vita & honeſtate clericorum, vt adimpleant Concilia Canonis, & C. ordinantur.

HAec de Concilijs Generalibus, Prouincialibus, de Epiſcopalibus autem, ſeu localibus, quæ anno quolibet, vt ait Concilium Carthaginenſe cap. 2. facienda, & augenda ſunt, nihil dicimus, & d.S.R. Eccleſiæ ſupponuntur, Sanctiſq. ſuis quibus honor, gloria, & labor quinque annornm ex 1604. Galatiæ in die S. Stephani Confeſſoris Epiſcopis Calatini, vſque ad 1611. in die S. Ferdinãdi, etiam Epiſcopi Calatini, quorum auxilio Viridarium omnium ſcientiarum imprimere pollicemur, & Sacræ Scripturæ Paradiſum, quem Deus nobis concedat. Amen.

MAR-

MARGARITA
CONCIL. TRID.
OMNES GEMMAS,

In eiuſdem Sancta Synodo ſingulis Capitibus, Canonibus, & Decretis abditas copioſè depromens.

ABbates quomodo eligendi, ſeſſ.25. de Reg. & Mon. c.6.p. 200. & ſeq. & qui in Monaſterijs, quæ ſunt Ordinum capita, ibid. c.21.pag.207

Abbatibus, quos ordines conferre liceat, ſeſs.13.de ref.c.10. 61

Abbatum officium in Lectore ſacræ Scripturæ eligendo, ſeſs.5. de refor. c.1. 15.in aſſiſtendo degradationi loco Epiſcoporum, seſs. 13. de refor. p.69. in viſitando, ſeſſ.25. de Reg.& Mon.can.20.207.in exequendo decreta huius Concilij,ibidem. cap.22. 208

Abbatum Monaſteria ab Epiſcoporum iuriſdictione exempta, seſs. 25. de Reg. & Monial.c.11.24.& ibid.c.20. 207

Abbatum priuilegia quando ceſſent, seſſ.23. de ref.cap.10.151. & seſs.24. de refor. cap.17. 187

Abbatum negligentia quando ſuppleatur, seſs.5.de reform.c.1.15. & ibidem.cap.2. 15

Abbatiſſarum, ac aliarum præpoſitarum quarumcumque creatio, qualis, ſeſſ. 25. de Reg.& Mon.ca.6.&.7. 200

Abbatiſſa duobus Monaſterijs non præficienda, ibid.c.7. 200

Quæ ſi forte haberet duo aut plura Monaſteria, tenetur infrà ſex menses, vno retento, aliud reſignare, ibid.

Abbatiſſæ officium iu profeſſione Monialium. ibid c.17. 205

Abbatiæ commendatæ ab Epiſcopo viſitandæ, ſeſs. 21. de ref. c 8. 117. & 126 quæ ſunt Ordinum capita, quibus conferendæ, ſeſſ. 25. de Reg. & Mon. c.21. 267. earum onus in Seminario conſtituendo, ſeſs. 23. de reformat. c.18. 157. 158

Abeſſe non videtur,qui aliquantiſper abeſt.c 1. 147

Abſentia affectata non diſſoluit vinculum matrimonij, ſeſſ. 24. de ſacram. Matrim.can.5. 169

Abſentia Epiſcopi quaodo, & quamdiu tolleretur, seſs. 23. de ref. c.1.146. & 147 & quando aliorum curatorum, ibid. 20. quantum Canonicis, & ſimilibus abeſſe liceat, seſſ.24 de ref.c.12. 182

Abſentia Epiſcoporum denuncianda Romano Pontifici, seſs. 7. de ref, c.1. 37. & quæ ſit legitima, & a quibus probanda, seſs.13.de ref.c.1. 146 & 147

Abſens, qui curæ animarum incumbit, præſens iudicatur, seſs.22.de refor.c.3.136. Cætera vide in verb Reſidentia.

Abſolutio ſacerdotalis, quæ seſs.13 c.3.75.& ibid.c.6 80.& can 9. 89

Abſolutionis miniſtri, ead.seſſ.14 c.6. 73

Abſolutio delicti,quando non admittenda, ſeſs.13.de ref.c 5. 72

Abſolutio quibus in caſibus fieri poſſit ab Epiſcopo, ſeſs. 14. can.7. 81. & ibid. de

Sacr.Pœn. can.13.de refor.c.6. 177

Abuſus tollendi, ſeſſ.5. de refor.c.2. 16.& 17. ſeſſ.21. de refor.c.9. 126.ſeſſ.25.de Innoc.de venet. reliq. Sanct.196 maxime exorti de Indulgen. ſeſſ.21. de refor.c. 9.126. ſeſſ.24. in decr. de Indulg. 229. & in Miſſarum celebrat. ſeſſ 22.de obſ. & euit.in celeb. Miſſ. 193. & 134. & in concionibus popularibus, ſeſſ.25. de Purg.133.& ibid.c.ſeq. 217

Acceſſiones ad beneficia iuriſpatronatus quando tollendæ, ſeſſ.25. de refor. cap.9. 128.& ſeq.

Acceſſus non concedendi, nec conceſſi extendendi, ibid.c.7. 216

Acclamationes Patrum in fine Concilij. 232

Acolythi quando, et cur inſtituti, ſeſſ.23.c.2. 142

Acolythatus, ſeſſ.24.de ref.c.11. 172

Acta appellanti gratis exhibenda.ſeſſ.13 de refor.can.3 68. et intra quantum tempus, ſeſſ.24. de refor. c.20. & quomodo ad iudicem appellationis transferenda de ref.c 20. 191

Adæ tranſgreſſio, ſeſſ.5. de pec. orig. 11. ſeſs.6. c.1.18. ibidem.c.7. 22. et quomodo tollatur, ſeſs.5.de pec.orig. pag.10

Adminiſtratio bonorum monaſteriorum ad quos ſpectet. ſeſs.25. de Reg. & Mon.c.2. 189

Adminiſtratores locorum piorum quibus rationem reddant, ſeſſ.22. de refor. can. 9.139. et de quibus adminiſtratores bonorum Epiſcopatus ſede vacante, ſeſſ. 24.de ref.c 16. 185

Adoleſcentium ætas prona ad mundi voluptates, Seſſ.23 de ref.c.18. 155

Adoratio Chriſti, Seſſ.13.c.5. 68

Adoratio Euchariſtiæ ibi.et ibid.can.6. 65

Aduentus Chriſti myſterium, Seſſ.6.c.2. 20

Adulterij pœna, ſeſs.24.de ref.c.8. 169

Adulterium non dirimit matrimonium, ead.Seſſ.can.7. 168

Adulterum iuſtificatio, ſeſs 6.c.5. 20

Ætas ad obtinendas dignitates legitima, ſeſs.24. de refor. ca.12. ad beneficia, ſeſſ. 23. de ref.ca.6. 150. ad ordines, ibi. can.12.152 ad Seminarium, ibi.can.18. 155

Affinitas ex fornic.quid operetur, ſeſſ.24.de ref.mat.c.4. 167

Aleas fugere debent clerici, ſeſſ.21.de ref.c.1. 135

Alienare quando clericis non liceat, ſeſs.21.de ref.c.2. 122

Altera per menſam intelligitur apud Apoſt.Pau.ſeſſ.22.c.1. 128

Animarum cura non negligenda, ſeſs.6. de ref. c.125. et cap.2.40. ſeſs 7. de ref.c.5. 46.ca 7.et 8.47. ſeſs.21. de reform. c.8. 125. ſeſſ.22. de reform. c.1.127. & deinceps.

Antiquitas non damnanda, ſeſs.21.c.4. 119

Apoſtatarum pœnæ, ſeſs.25.de Reg.& Mon.c.19. 207

Apoſtatandi occaſio vnde, ſeſs.14.de ref.c.11. 97

Apoſtoli noui Teſtamenti ſacerdotes, ſeſs.22.c.128 & ibid.can.1. 123

Appellatio cur inſtituta, & quando non impediat vel ſuſpendat.ſeſſ.13. de reform. c.1.13.ſeſſ.22.de ref.c.1.135.& ibi.c.10.140. ſeſſ.23. de ref.c.1.104. et c.18.159 ſeſ.24.de ref.c.10.161. & c.18.187. & c.20.190. & 191. ſeſ.25. de Reg. & Mon. c.13.203 & ead.ſeſſ de ref.c.14.67. et quomodo admittenda, ſeſſ. 22. de reform. c.7.& cui committenda, ſeſſ.13.de ref.c.2. 127

Appellare a quibus liceat, ſeſs.13 de ref c.1.68.ſeſs.24.de ref.c.20. 190

Appellans quid agere debeat, ſeſſ.13. de ref.cap.13.68. & ſeſſ.24. de reform. cap. 20. 190

Appel-

Appellatus quid, & quando ſoluat pro actis, ead. ſeſs.24.c.20. 190
Apprehenſio poſſeſſionis Eccleſiæ quomodo, ſeſs.24.de ref. c.14.184 185.
Aqua naturalis de neceſſitate Bapt.ſeſs.7.de Bapt.can 2.
Aquarum ſignificatio, ſeſs.22.c.7.
Aqua in calice cur vino miſceatur, ibidem.
Arbitri ſuper ſuſpicione,& iuriſdictione eligendi,ſeſs.14.de ref.c.5. 93
Archidiaconi oculi Epiſcoporum, ſeſs.24 de ref.c.12.180.qui eligi debeant, ibidem. qui viſitandi ius habent, quomodo viſitent, ibid.c.3. 175
Archidiaconi cauſas matrimoniales, & criminales non iudicent, ibidem, cap. 20. 202.neque concubinatus, ſeſs.25.de ref.ca.14. 225
Archiepiſcopus, vide Metropolitanus.
Archipresb.vide Parochus.
Attritio quid, ſeſs.14 c.4.
Auaritia idolorum ſeruitus, ſeſs.22. de obſer. & euitan. in celebr. Miſs.134. omnium malorum radix, ead. ſeſſ. de ref. c.11.140. ab Eccleſiaſticis tollenda, ſeſs. 21.de ref.c.1. 121
Auaritiæ ſuſpicio vitanda, ſeſs.24.de ref.c.14. 185
Aucupia a quibus vitanda, ibid.c.12. 181
Authoritas Sedis Apoſt.maxima, ſeſs.6.de reformat.c.2 37 ſeſs.9.51.ſeſs.12.c.7.ſeſs. 16.& ſeſs.14.c.2. in omnibus ſalua intelligatur, ſeſs.7. de ref. in princ.44. ſeſs. 24.de ref.c.14 &ſeſs.25.de ref.c.21 228
Baptiſmi virtus, ſeſs 5. de pec. orig. neceſſitas, ſeſ.6. c.4 & ſeſ.7. de Baptiſ.c.5. canones de eo, ead. ſeſs.7.40. & verba requiſita, ibidem. c.4. aqua neceſſaria, ibid. c.2. in eo imprimitur character in anima, ead. ſeſſion. 6. de Sacr. can 9. 40
Baptiſmi, & Pœnitentiæ, differentia, ſeſs.14.c.2.
Baptiſmo ſuſcepto, vota non ſunt irrita, ſeſs.7.de Bapt c.3.
Baptiſmus paruulorum, ſeſs.5. de pecc. orig 12. & ſeſs.7. de Baptiſ. can.13. et 14. 43
Baptiſmus Ioannis, ibid.can.1.
Baptiſmus hæreticorum quomodo verus,ibid can.4.
Baptiſmus ritè collatus non reiteratur, ead. ſeſs.7. de ſacr. can.9. et de Bapt. can. 11.et ſeſſ.12.c.3. 74
Baptizantium, et baptizatorum cognatio,ſeſs.24.de ref.matr.c.2. 162
Baptizare licet in omni ætate, et tempore, ſeſs.7.de Baptiſm.can.12.
Baptizati Chriſtianæ legis debitores ibidem, can.7. peccando gratiam amittunt, ibi. can.6. ab vno, vel duobus ſuſcipiendi de Baptiſmo, ſeſs.24. de ref. matr. c.2. 166
Benedictio coniugum approbatur, ead. ſeſſion. de Sacram. matrim. can.11. 164. in templo ſuſcipienda, ead.ſeſs. de ref. matr. c.1. 165. a proprio Parocho ſumenda ibidem.
Beneficia cur conſtituta ſint, ſeſs.21.de ref.c.3. 122
Beneficia in vnius Diœceſis cum alterius Diœceſis beneficio perpetuo non vniuntur,ſeſs.14.de ref.c.9. 97
Beneficiorum pluralitas reprobatur, ſeſs.7. de ref.c.4.44. et c.5. ibid. et ſeſs.24. de ref.c 17.186.et quando permittatur,ibid.
Beneficia in ſeruitutem non redigenda, ſeſs.25. de ref. cap.9. 218. vnita viſitande,ſeſs.7. de ref. c.7. 45. ac etiam exempta, & a quibus ſeſs.21. de ref. c.8. 125 et ſeſs.24.de ref.c.9. 178
Beneficia curata in ſimplicia non conuertenda, ſeſs.15 de reform. cap 16.225. et

quando curam animarum recipiant ibid.

Beneficia regularia quibus conferenda, ſeſſ.14. de ref.c.10. 97

Beneficia ſæcularia regularibus non conferenda, ibi.c.11.ibi.

Beneficia Eccleſiaſtica, quæ hæreditariæ ſucceſſionis imaginem referunt, ſacris conſtitutionibus ſunt odioſa, & patrum decretis contraria, ſeſſ.25. de refor.ca.7. 216

Beneficia iuris patronatus, ſeſſ.14. de ref.c.12. & 13.98. ſeſſ.21. de reform. cap.7.124 ſeſſ.24 de ref c.18.190. ſeſs.25. de ref c.9. 218.cum ſeq.

Beneficijs priuare clericos quando liceat, ſeſſ.21 de refor.c.6.124. ſeſſ.23. de ref. c.1.148, ſeſſ.25 de ref c.3 a12.& c.14. 223

Biblia Latina vulgatæ editionis probata, ſeſſ.4. de c Scripturis. 8

Biennij ſpatium litib. finiendis ſtat Seſſ.24. de ref.c.30. 190

Bigami ad minorum Ordinum miniſteria non idonei. ſeſs. 23. de reformat. cap. 17. 154

Bona eccleſiaſtica occupantium pœna, ſeſs 22. de ref. c.11. 140. eorum fructus in quos vſus conuertendi, ibid.

Bona ante profeſſionem monaſterij non danda, aut ab eantibus reſtituenda, ſeſſ. 25. de Reg. Mon. cap.16. 205. quomodo Regularibus conceſſa, ibidem. cap. 3. 198

Bononiæ laudes, ſeſſ.8. 51

Bonum exemplum, quære Exemplum.

Breuiarium, ſeſs.25. de Ind.lib.& Cathechiſ. &c. 230

CÆlibatus non poſtponitur ſtatui coniugali, & ſeſs.24. de Sacram. Matrim. can.10. 163

Cærimoniæ in celebratione Miſſæ quare inſtitutæ, ſeſſ. 22. c.5. 130. in Ordine, ſacro, ſeſſ.23 de reform.cap.7.149 in nuptijs, ſeſs.24. de ref.matrim. cap. 1. pag. 165

Calicis vſus an cuiquam ſit remittendus, ſeſſ.21. de commu. ſub vtraque ſpecie, ſub can.4.120 & ſeſs.22. in decr. ſuper petit conceſ.Cali.

Candelarum certus numerus prohibitus in celebr. Miſſæ, ſeſſ.22. in decreto de obſer & euit. in celebr. Miſſ. 135

Canon Miſſæ ex quibus conſtet, ead. ſeſs. c.4 149

Canones de vita Clericorum renouantur, ibid. de refor.c.1.134 Item ad Epiſcopalem dignitatem pertinentes ſeſſ.25. de refor. c.17 226 Item ad fauorem, Eccleſiaſticarum perſonarum, ibi.c.20 228

Canones indiſtincte ab omnibus obſeruandi, ibi.c.18. 227

Canonicatus quibus conferendi, ſeſſ.22 de ref.c.2. 136

Canonici quales eligendi, ſeſſ 24. de ref. cap. 12. 183. qui vocem in Cap non habeatur, ſeſs.12. de refor.c.4. 138. quos ordines habere debeant, ead. ſeſs. 24. de ref. d. cap 12. 185 eorum tenues redditus quomodo augendi, ibidem cap. 15. 80

Canonici Eccleſiæ Senatus ibid c.12. 182

Canonicorum vita, & honeſtas qualis, ibi. officium in Choro. ibi. reſidentia. ſeſs. 22. de refor.c.3 137.& ſeſs 21. de ref.c.3 136.& d ſeſs.24. de ref. eo. c. 12.18. & an reſidere poſſint in Eccleſia curata, d. ſeſs.22. de ref.c.3. 137

Canonici duo adhiberi debent in publicatione Indulgentiarum, ſeſs. 21. de ref. cap 9.127. ad rationem redituum Seminarij exigendam, ſeſs. 23. de reformat. cap.18. 156. ad conſtituenda, quæ ad Seminarium ſpectant, ibid. ad procedendum in quibuſdam cauſis. ſeſs.25. de ref. c.6. 215. & ſeqq. ad committenda quædam in neceſſarijs, ibidem c.8. 218. Cætera quære in ver. Capitulum.

Ge:o

Digitized by Google

Canonici Epiſcopo inſeruire debent, ſeſſ. 24. de ref. cap. 12. 180. & ab eo corrigi poſſunt. ſeſs.6.de ref.cap.4.37.& quando, ac quomodo, ſeſs.25. de refor.cap.6.214. & ſeq. profeſſ. fidei coram quibus facere teneantur, ſeſs.24. de refor. cap 12. 180
Cantus laudatur, ſeſs.23.cap. 12. 138. Sed laſciuus in celebratione Miſſæ vetatur, ſeſs.22.in Decret.de obſeru.& euitan in cel.Miſſæ. 135
Capellanorum Regiorum priuilegia reſtricta.ſeſs.24.de refor.c.11. 182
Capituli officium ſede vacante,ſeſſ.24 de ref c.1.171.& ſeq.& ibid.c.16
Capituli conſilium adhibere debet Epiſcopus in Lectore, & Magiſtro diligendo, ſeſs 5. de ref. ca.1.13 in Ordinibus Canonicorum deſignandis,ſeſs.24. de ref c. 12.180 in his, quæ ad debitum in diuinis officij regimen ſpectant, ibid. 181. & in his, quæ ad Seminarium pertinent,ſeſſ.23. de refor.c 18.156. in augendo præbendas tenues, ſeſſ. 24 de refor. c.15.185. in omnibus, his, quę non ſpectant ad commodum Epiſcopi, vel ſuorum, ſeſs.25. de ref.c.6. 215. in ſubſtituendo iudic de leg ibi.c.10.Cætera require in Ver.Can.
Capituli menſa, ſeſs.23.de ref.c.18. 174
Capitula cathedralium a ſuis Epiſcopis viſitari, & corrigi poſſunt, ſeſs. 6. de refor. c.4.37. & quomodo, & quando, ſeſs. 25. de ref c.6.214. apud ordinarium conueniantur, non obſtantibus Conſeruatorijs, ſeſſ 14. de ref. c.5.94. & ſeq. Epiſcopo de quibus rationes reddere teneantur, ſeſs. 14. de refor. c.16.185. & ſeq. eorum negligentia à quibus ſuppleatur ibi. litteras dimiſſorias an concedere poſſint, ſeſs.7. de ref.c.10.46. & ſeſs. 25. de ref.c.20.152. an viſitare valeant, & quomodo, ſeſs.24 de ref.c.3. 173
Capituli iuriſdictio, poteſtas, & bonorum adminiſtratio intacta relinquitur, ſeſs. 25.de ref cap.6 216. & quando eorum priuilegia non valeant ſeſſ.24 de reform. c.18. 187.& ſeq.
Capitulorum generalium officium in magiſtris eligendis, ſeſſ.5. de ref. c.1. 14. in Prioribus, & Officialibus conſtituendis, ſeſs. 25. de Reg. & monial. c.20. 207.in exequendis pijs relictis, ead.ſeſs. de ref c.4.214. & ſeq in conſeruanda regulari diſciplina, ead.ſeſs. de Reg. & mon.c.1. 196.& ſeq.eorum negligentia a Concilio Prouinciali aliquando ſuppletur, ibid
Capuccinis bona poſſidere non licet, ibid.c.3. 200
Cardinales, qui ſint eligendi. ſeſs.24. de refor c.1. 191. & ſeq.eorum conſilio vniuerſalis Eccleſiæ adminiſtratio nititur, ſeſs.25 de ref.c.1. 211
Cardinalium indulta quando valeant, ſeſs.24. de refor.c.18.187. & ibi. ca.19. 190. acceſſus, & regreſſus tolluntur, ſeſs.25.de ref.c.7. 216
Cardinalium frugalitas, & continentia, ibid.cap.1. 234. reſidentia, ſeſs.24. de ref. cap.1. 146
Cardinalium familiares, vide Familiares.
Cardinalis Moronus primus Leg.Syn.benedixit. 232
Cardinales Epiſcopi intra tres menſes munus conſecrationis ſuſcipere tenentur. ſeſs 23.de ref.c.2. 149
Cardinales quattuor affirmare debent promouendos ad Cathedrales idoneos eſſe, ſeſſ 24.de ref c 1. 172
Carnis deſideria quomodo extinguantur, ſeſs.15.de elect.cibo,&c. 230
Caſtitas, ſeſſ.25.de reg.Mon.c.1. 196
Caſtitatis donum petentibus non denegatur, ſeſs 24. de Sacram. matrim. can. 9. 264
Caſuum reſeruatio, ſeſs.14.c.7.80.& ibi.can.11. 85
Catecheſis ſingulis Sacramentis præſcribenda, ſeſs.24.de ref.c.7. 177

Caſt-

Catechumeni, ſeſs.6 c.7. 32
Catechiſmus, ſeſs.25 de Ind.lib.etc. 231
Cathedralibus Eccleſiis qui præficiendi, ſeſs 6. de reform. cap.1.36.ſeſs.7. de refor. c.1.44 ſeſs.22.de reformat. ca.2.136.et ſeſs.24.de ref c 1.170. quomodo prouidendum, quando ſunt exigui fructus, ibi. can.13. 182. et quando penſiones imponendæ, ibid. 183
Cathedrali Eccleſia vacante preces habendæ,ſeſs.24.de ref.c.1. 170
Cathedralium Eccleſiarum Pœnitentiarius, ibid.c.8. 178
Cathedralium Eccleſiarum pluralitas prohibetur.ſeſs.7.de ref.c.2. 43
Cauſæ matrimoniales ſpectant ad Eccleſiaſticos, ſeſs.24. de Sacram. Matr. can. 12.163. ſed non ad Decanos, vel alios inferiores, ead. ſeſs. de ref.cap. vigeſimo, 191 et vbi cognoſcendæ ob paupertatem. ibid.
Cauſæ cito expediendæ, ibid.210.et ſeſs 25.de ref c.10. 131.et ſeq.
Cauſæ fori Eccleſiaſtici ab Ordinarijs cognoſcendæ, ſeſs.24. de ref.cap.20. 190 et quibus delegandæ, ſeſs.25 de ref c.3. 212
Cauſæ mercedum miſerabilium perſonarum, ſeſs 7 de ref,c.14.]
Cauſæ exemptorum quomodo tractandæ, ibid.
Cauſæ legitimæ abſentiæ quæ,ſeſs.23.de ref.c.1. 146.et ſeq.
Cauſæ ciuiles. Vide ciuiles cauſæ.
Cauſæ criminales, quære criminales.
Celebratio Miſſarum, lege Miſſa.
Cenſuræ ab Ordinarijs emanatæ, et ab Ordinarijs publicandæ, obſeru. a Regul. ſeſs.25.de Reg.et Mon.c.12. 203
character quid, ſeſs.7 de Sacram. can.9.40. in quibus imprimatur, ibid. et ſeſs.23. c 5.144.deleri non poteſt,ibid. 40.et 160.
Charitas, ſeſs.6.de iuſt.c.11. 25
Choreæ clericis prohibentur, ſeſs.22. de ref.cap.1.134. et ſeſs. 24. de reformat.cap.12. 181
Chriſtianorum officia,ſeſs.2. 2.
Chriſtianam vitam perpetua pœnitentia eſſe debet, ſeſs.14. in doctr. de Sacram. extr. Vnct.
Chriſtiani quando communicare teneantur, ſeſs. 13. pe Euchar.Sacram. can.9. 66 & ſeq.
Chriſtianorum officium maximè in Concilijs, ſeſs.2.2.
Chriſtus lux vera, ſeſſione.23. propitiator noſter, ſeſs.6. cap.2.20. Saluator noſter, ibidem.cap.4 20. ſeſſione 25. de inuoc. Sanctorum 194. fons iuſtitiæ, ſeſſione 6 cap 6 21. cauſa ſalutis æternæ, ibidem, cap.11.24. Redemptor, ibidem. can. 21.69. et ſeſs.25. de inuoc. Sanctorum 194. Legiſlator. eod. can.21. 32. Sanctitatis author, ſeſſione 13. cap.3. 60. Sacerdos, ſecundum ordinem Melchiſedech, ſeſſione 22 cap.1. 118. magnus, et ſupremus Sacerdos, ibidem, caput in membra, ſeſſione 6 cap 16.28. vitis in palmites, ibidem. Sol iuſtitiæ, ibidem in proœm. de Iuſtificationem 18 fidei noſtræ. author, ibidem, ſecundus Adam. ibid.ca.4. 20. omnium gratiarum fons,et author, ſeſſione 20. de comm. ſub vtraque ſpec. can.3. 120. mediator Dei, et hominum. ſeſſione 25. de inuoc. Sanctorum 194 Patribus promiſſus, ſeſſione 6.cap.2. 19. Sacrament. author, et perfector, ſeſſione 7. de Sacrament. can.1. 39. et ſeſſione 4 in doct. de Sacrament. Matrimon. 161. pro omnibus mortuus. ſeſſione 6. cap.3.19. et ad noſtram ſalutem, ſeſſione 13. cap. 8.71. et ſeſſione 12. can. 1. 129. in Euchariſtia continetur, ſeſſione 13. cap.1. et 3. 59. totus ſumitur ſub vtraque ſpecie, eodem cap.3. 61. et ſeſſione 21. can.1.2. et 3. 120. nobis meruit iuſtificano.

ſationem, ſeſs. 6. cap.3. 19. ibidem, c.7.24.05, et ſapientiam promiſſit Eccleſiæ ſuæ, ſeſſionæ 18. 110. In eo habemus redemptionem, et remiſſionem, ſeſſione 6.c.3.20.per eum ſit ſatisfactio, ſeſs.14. cap.8 82. eius ſerm. ſeruant eum dili-gentes, ſeſs.6.c.11. 16

CHRISTI aduentus, ſeſs.6.c.2.28. meritum ſeſs 5. de pecc. orig. 11. ſeſs 6.c.3.19 ibi.c.6.22.et ibidem.c.16.19 ieiunium, ſeſs. 22.57. diuinitas ſeſs.13 c.3. 62. amor erga nos, ibid.c.8 70.et ſeſs 22.c.1. 128

Chriſto debetur latriæ cultus, ſeſs.13.c.5. 61

Ciborum delectus ſeruandus, ſeſs.25.de delect.ciborum. 230

Circumſtantiæ peccati, ſeſs.14. c.5 78

Citari Epiſcopus quando poſſit, vt perſonaliter compareat, ſeſs.13. de refor. cap.6. 69

Ciuilibus in cauſis quomodo procedendum, ſeſs.7. de ref.ca.14.47. et quomodo exequendum ſeſs.25 de ref.c.3. 212

Clandeſtinorum Matrimonium correct. ſeſſ.24. de ref.matr.c.1.164.et ſeq.

Clauium poteſtas, ſeſs.14. c 73. et ſeq.ibid. cap.8 80 ibid.can.3.87.et c.10.89 & c.15.

Clauſura Sanctimonialium reſtituenda, ſeſſ.25.de Reg et Menial.c.5. 200

Clerici in ſortem Domini vocati, ſeſs.22.c.1.135. quæ vitare debeant, ſeſs.14. de ref. in procem.90.et ſeq.et ſeſs.25. de ref. ca.20. 227. qui fori priuilegio gaudeant, ſeſs.23 de ref.c.6. 150

Clericorum vita exemplum quanti momenti, ſeſs.14. de reformat. in Procem. 90.et ſeqq ſeſs. 22. de reformat. cap.1.135.ſeſſio.24.de ref.cap.14.134.ſeſs.24 de refor.cap.1 209. ibidem.ca.14 223.continentia, ibidem.veſtitus.et habitus,quales eſſe debeant,ſeſſion.14. de refor.c.6.95 ſeſs.22.de ref.c.1 135.geſtus, inceſsus,et ſermones,ibid.vita qualis,ſeſs.14. de refor.in Procem.91. et ſeq et ſeſſion.22.de ref.cap.1. 135 et ſeq.

Clerici etiam exempti ab Epiſcopo corrigi poſsunt, ſeſs.6.de refor.c.3.40. ſeſſione 14.de reform.cap.4 93 et ſeq. delinquentes in loco decenti cuſtodiendi. ſeſſione 25.de reformat.c.6.214.et ſeq.matrimonium contrahere prohibentur,ſeſſione 24. de Sacramen.matrimon. can.9. 163 et ſeqq.mendicare non debent, et quomodo eis prouidendum, ſeſs.21 de reformat. cap.2 122.et ſeq.turpiter, et ſcandaloſè viuentes quomodo puniantur.ibidem.cap.6.124 et ſeſs.25 de reformat.cap 14. 225.vſurpantes bona Eccleſiaſtica qua pœna puniantur,ſeſſio.22. de ref. cap.11. 140

Clerici homicidæ pœna,et diſpenſatio,ſeſs.14.de reformat.c.7 95. degradatio, et depoſitio,ſeſs.13 de ref.c.4. 69

Clericorum immunitates,et priuilegia renouantur,ſeſs 25 de reform.c.20 227,ſeq merita ex quibus deprehendatur,ſeſs.23.de ref.c.11. 152

Clerico vago Miſſas celebrare non licet,ſeſſio 22.de obſeruat. et euitand. in celebr.Miſ.133.et ſeſs 23.de ref.c.16. 154

Clerici coniugati,quæ miniſteria exercere poſſint, ibidem.cap.17.154.& quo priuilegio gaudeant,ibid.c 6. 150

Clerici concubinarij. Vide concubinarij.

Cætera quære in verb.Sacerdotes,& in verb.Presbyt.

Cluniacenſis Monaſterij priuilegium,ſeſs.25.de Reg.et Monial.c.11. 203

Coaudiutores quando dandi ſint,ſeſs.21.de reformat.c.6.125. et ſeſs.25.de ref.cap.7. 217

Coadiutoriæ quomodo permittatur,ibidem.

Cognatio ſpiritualis quomodo, et inter quos contrahatur, ſeſſione 24. de reform.

form.Mattim.c.2. 266
Collatio beneficiorum vide in verb.Electio.
Collatio Ordinum gratis fieri debet,ſeſſ.21.de ref c.1. 121.& ſeq.
Vide in verb. Ordo.
Collegiorum generalium priuilegia, Seſ.7 de refor.cap.13.47. & Seſ.24.de reform. c.5. 94
Collegia ab Epiſcopo viſitentur, Seſ.22.de ref.c.8. 50
Collegij puerorum inſtituendi via, & ratio, Seſ.23. de reform.cap. 18. 155. cum plur.ſeq.
Collocutiones, & confabulationes non habendæ in Eccleſiis, Seſ.13. & Seſ. 22.in decr.de obſer.& euit.in celebr.Miſ. 234
Comeſſationes clericis prohibentur,ibi.de ref.c.1. 235
Comitum Palatinorum priuilegia reſtricta, ſeſſ 24. de ref.c.11. 180
Commendata Monaſteria viſitanda.ſeſs.21.de ref.c.8. 125
Commendæ perpetuæ, Seſ.7.de ref.c.4. 44
Commiſſiones cauſarum quibus fieri debeant, Seſ.25.de ref.c.10. 221
Commemoratio Defunctorum facienda, ibi.c.4. 213
Communio Sacramentalis quibus, & quando neceſſaria ſit, Seſ. 13. de Euchariſtiæ Sacramento, can.9. 65. & Seſ.21.can.4. & canonibus ſeq.121. & a quibus ſæpè percipienda, Seſ 23. de ref. c.12. & 13.153. & ſequent. & in ea præparatio qualis,Seſ.13.ca.7.61. & ſeq.in ea ſub qualibet ſpecie totus, & integer Chriſtus ſumatur,ibi.c 3.60.& Seſ.21.c.1 & 3. 168
Commutationes vltimarum voluntatum quomodo, & quando faciendæ, ſeſſ.22. de ref.c.6.137 & Seſ.15.de ref.c.4. 213,& ſeq.
Compatres,in Baptiſmo qui,Seſ.24.c.2. 166
Compoſitio pro fructibus malè perceptis prohibita:Seſs. 23. de reformat. cap. 1. 148
Computi Eccleſiaſtici diſciplina commendatur, ibid.c.18. 157
Conceptio B.Mariæ Virg.ſeſs.5 de peccato orig 13
Concilium indicere ad Romanum Pontificem ſpectat, in Bull. reformat. Concil. Trid.54. & de recipien. & obſeru.Decret. Concil. 232. eiuſque decreta ab eo confirmantur, de fine Concil.& c.133. & ſequen. & dubia declarantur. pag. 233
Concilio intereſse qui debeant, in Bull. reſumpt. conc. 60. in Bull.Celeb. Concil. Trid.ſub Pio IV 105.& ſeſs.24.de reformat, c.2.173. & ad illud conuenire negligentes quomodo puniantur. 107.& ſeq.
Conciliorum vtilitas 105 & ſeſ.24.de ref.c 2. 173
Concilium celebrantium officium,ſeſs.1.2.3 & 4.ſeſs 12. 57
Concilij Tridentini inchoatio ſub Paulo III. Seſs. 1. c.1. tranſlatio 48. celebratio ſub Iulio III 54.cum ſequent. ſuſpen.Seſſion. 16.103. celebr ſub Pio IV. Seſſ.17.109. intentio præcipua qualis, ibi.cum ſequen. finis. 232. cum ſequen. confirmatio. 235. cum ſequen. cauſæ, quibus indictum fuit, Seſſion. 3. 5.Seſs.7.38. Seſſion.12.57. ſeſs.13 58.& ſeq.Seſſio. 16.103. ſeſ.25. de inuocat. Sanct.216.cum ſeq.ſeſs.14. de refor. cap.21.102. & quot Patres ei interfuerint, 241
Concilia Prouincialia, vide Prouincilia Concilia.
Concilij tempore,quæ ſeruanda, quomodo viuendum,ſeſ.2. 2
Concilij decreta quando apud omnes maioris exiſtimationis, ſeſs 3. 7
Concubinatus grauiſſimum peccatum, Seſ.24.de ref. Matrim.c.8. 169
Concubinariorum pœnæ,ibid.& ſeſs.25.de ref.c.14. 223 cum ſeq.

concu-

Concubinatum pœnæ. ſeſ.24. de ref.matr.c.8. 163
Concubinarij quando diſpenſari poſſint, ſeſ.25.de ref.c.14. 214
Concupiſcentia, ſeſ.5. de pecc.orig. 12
Conditiones in prouiſione Eccleſiæ reijciendæ, ſeſ.24.de ref.c.14. 184
Confeſſio eſt iure diuino neceſſaria, ſeſ. 14. c.5 77. cum ſeq & ibid.de pœn. Sacr. can.6.& 7.88. cum ſeq. eſt pars Pœnitentiæ, ibid c.3.75. & can. 4.87. quomodo, & quorum peccatorum facienda, eod. cap.5 78.& per totum, & eodem can.7.88.& quando præcipuè eodem. ca.5 79 & cui, ibid. c.6.80. non eſt impoſſibilis, eodem c.5. 80.& can. 8. 88. ad Euchariſtiam percipiendam neceſſaria, & quando, ſeſ.13.c.7. 62
Confeſſio ſecreta, ſeſſ.4.c.5. 79
Confeſſionis miniſtri qui, ibid. c.6 80. & can.10. 86. & ſeſ.23. de ref. cap.15. 153. cum ſeq.
Confeſſionum libri diſcendi a pueris ibid.c.18. 157
Confeſſores Monialium, ſeſ.25.de Reg.& Monialib.c.10. 202
Confeſſorum munus in ſatisfactionibus iniungendis, ſeſ.14.c.8. 82
Confitendi in quadrageſima ſalutaris mos, ibid.5. 89
Confirmatio eſt Sacramentum, ſeſ.7. de confirm.can. 1.43. eius miniſter ſolus Epiſcopus, ibi.can.3.43.& ſeſ.23.c 4 143. ibid.can.7. 146. eam habere debet, qui prima Tonſura eſt initiandus, ibid.de refor. c.4. 150. in ea character imprimitur in anima ſeſ.7. de Sacram. can. 9.40. inter quos ſpiritualem cognationem contrahat, ſeſ.24 de ref.matr.c.2. 167
Confirmatio huius concilij. 145.cum ſeq.
Confraternitates viſitandæ, Seſ 22.de ref.c.8. 139
Coniuges quære matrimonium.
Conſanguinei fructibus Eccleſiarum non augendi. Seſ.25. de ref.c.1. 209
Conſecratio vbi facienda, Seſſ.23.de ref.c.2. 149
Conſecrationis munus infra tempus ſtatutum ſuſcipiendum, ſeſ.7. de refor. c 9. 46 & quale tempus ſit præſcriptum, Seſſ.23.de ref.c.2. 149
Conſecrationis panis, & vini efficacia. Seſſ.13.c 4. 61
Conſenſus contrahentium in matrimonio neceſſario, Seſſ. 24. de ref. Matr. c 1. 164. ſed non parentum, ibi. 165
Conſeruatores iudices, Seſſ.14.de ref.c.5. 94
Conſeruatoriæ litteræ, quibus, & quando nihil proſint, ibidem. 94.cum ſeq.
Conſiſtorio proponitur Eccleſia cathedralis vacans, Seſſ.24. de ref.c.1. 172
Conſtitutiones Eccleſiarum approbantur, ſeſ.21. de ref c.3. 122. ſeſ 22. de ref.ca. 3.137.cum ſeq.ſeſ.24.de ref.c.12.180. & ſeſ.25.de ref. c 6. 214. & Regularium etiam, eadem ſeſ.de Reg.& Mon.c.2.207.ibidem.c.7.223 c.18.205. cum ſeq & c. 20.198.& quæ reijciantur, ibid.de ref.c.14. 184.cum ſeq.
Conſuetudo locorum attendenda, Seſ.5. de ref c 2.15. Seſ.6 de ref.c.2 17 Seſſ. 24. de ref.c.20.195.& Seſſ.25 de ref.c.6.215. cum ſeq.pro lege habetur, Seſſ. 21.cap. 2 93. iuriſdictionem tribuit, & officium, ſeſ. 22. de ref. c.3. 138. dat poteſtatem, vt quis concilio interſit Seſ. 6. pag.107. Seſ.24.de ref.c.1. 165. Seſ.25. de ref.c.2. 211
Conſuetudines Eccleſiarum approbantur, Seſ.21. de ref c.3. 122. Seſſ.2. de reform.c. 3.138.cum ſeq ibid.c.9. 122.ſeſ. 24.de ref. c.12. 180.cum ſeq. & quę ſint corruptelæ, Seſ.23.de ref.c.1.148.& Seſ.24.de ref.matr.c.2. 166
Conſultatores duellorum puniuntur, Seſ.25.de ref.c.19. 227
Conſumatio ſub priori teſtamento non erat. Seſ.21.c.1. 118
Continentia Diaconorum, & Subdiaconorum, Seſſ.23. de ref c.13. 153

Con-

Contritio quid, ſeſſ.14.c 4.76 cum ſeq. pars eſt pœnitentiæ, ibidem.ca.3.75. & can. 4 87. neceſſaria, ibidem, eod. c.4.76. libera, & voluntaria, ibid.77. & can 5.87. imperfecta attritio dicitur, eod.c. 4.77. quomodo paretur, eod.3.c.75. & eod. can 87.

Contritus ſine confeſſione ad Euchariſtiam non accedat, ſeſſ. 13. c.7.62. & can. 11. 65

Controuerſiæ de præcedentia componendæ, ſeſſ.25.de Reg.& Mon.c.13. 203

Contumacia ſeuere punitur, ſeſſ.6.de ref.c.1 36. ſeſſ.22.de refor.c.3. 137. ſeſſ.23 de ref.c. 1. 148. ſeſſ.24 de ref.c.12. ſeſſ. 25.de ref.c.3 211. cum ſeq.

Conuentus. Require Monaſterium.

Conuertitæ, ſeu pœnitentes mulieres, ſeſſ 25. de Reg. & Mon.c.18.205. cum ſeq.

Corporis Chriſti feſtum. Quære Feſtus dies.

Correctio quomodo ab Epiſcopis facienda, ſeſſ 6. de ref. c.3.77. ſeſſ.13. de ref.cap. 1.66.cum ſeq. ſeſſ.14.de ref.c.4 93. cum ſeq. ibidem.c 8. 96. cum ſeq. ſeſſ.21. de ref.c 8.125 ibid c.8 126 & ſeſs.25.de Reg.& Mon.c.14. 204

Credere quomodo debeamus, ſeſſ.13.c.8. 63

Criminales cauſæ à quib.cognoſcantur, ſeſs.24 de ref c.5.177.& ibi.c.20. 190

Criminalibus in cauſis quando appelletur, & ad quem ſeſs.13. de ref.c.1. 67. cum ſeq & quomodo in appellatione ſit procedendum, ibidem.ca.3 68 & quomodo executio facienda, ſeſſ.25.de ref.c.5 212.cum ſeq.

Culpa quomodo remittatur, ſeſs. 6. de iuſtific. can.30. 35. & an fine pœna, ſeſſ. 14.c.8. 92

Cultus Euchariſtiæ, ſeſs.13.c.5.61.& ibid.c.8.63.can.6. 65

Cupiditas malorum omnium radix, ſeſs.22.de ref.c.11. 140

Cura animarum non negligenda, ſeſs.6. de ref.c.1. 35. cum ſeq ſeſs 7 de ref.c.5. 44.ibid.c.7. 45.c.8.46. ſeſs.21. de ref c.8. 125. cum ſeq ſeſs.23. de ref.c.1.146. cum ſeq

Curarum beneficium. Lege beneficium.

Curatus. Vide Parochus.

Curioſa à popularibus concionibus ſecludenda, ſeſſion. 25. in Decret. de purg. 193

DEambulationes in Eccleſijs vitandæ, ſeſs. 22. in Decret.de obſer. & euit. in cel.Miſs.

Debitorum ſolutio, quomodo ab exemptis extorquenda. ſeſs.7. de ref. c.14. 47. cum ſeq.

Decalogi præcepta, ſeſs.6.de iuſtific.can.19 33.& ſeſs 14.c.5. 77

Decanorum viſitatio qualis. ſeſs.24. de refor.c 3. 173. quas cauſas non iudicent, ibid.c.20. 190

Decimarum ſolutio debita eſt Deo. ſeſs. 25. de ref. c.12. 222. non impedienda, ſed integrè facienda, ibid.& largius tenuioribus Eccleſijs, ibid.

Decimæ ad laicos pertinentes, ſeſs.23.de ref.c.18. 157

Decreta huius Concilij approbata. 231. cum ſeq.235. & ſeq. in Synodis Prouincialibus, & Diœceſanis recipienda, ſeſs. 25. de ref.c.2. 211. a lectoribus obſeruanda, ibid.

Decreta omnia de vita,& honeſtate Clericorum obſeruanda, ſeſs.22.de reform.c.1. 135 cum ſeq. & quæ ad dignitatem Epiſcopalem pertineant, ſeſs.25. de reform.c. 17 226 & ad fauorem eorum, ibid c.20. 228

Decreta ſuper reſidentia publicanda, ſeſs.23. de ref. c.1. 148. & de matrim. ſeſs. 24.de ref.matr c 1. 166

Deductiones ex fructibus in prouiſione Eccleſiarum reijciuntur, ſeſſion. 24. de ref.

ref.c.14. 184
Defenſio permiſſa, ſeſſ 14 de ref.c.7. 95
Degradatio actualis, quomodo facienda, ſeſſ.13.de ref.c.4. 68.cum ſeq.
Delegatio quibus fieri debeat. ſeſſ.25 de ref.c.10. 221
Delinquentes in loco decenti cuſtodiendi, ibid c.6. 214
Denunciationes in Eccleſijs ante matrimonium, quomodo & quando faciendæ. ſeſſ 24 de ref.matr.c.1.164 & cum ſeq.
Depoſitio verbalis quomodo facienda, ſeſſ.13.de ref.c.4. 68
Deus author omni dati optimi, ſeſſ 2.in Decr.de mod.viuen. 2
Deus, quæ geſſit die Dominico, ibid. 2
Deus pater miſericordiarum, ſeſſ. 6. c.2. 19. operatur velle, & perficere, ſeſſ. 6 c. 13. 27 impoſſibilia non iubet, ibid. c.11. 25. caſtitatem petentibus non denegat, ſeſſ 23 de Sacr.Matr.c 9. 163
Diaboli imperium, ſeſſ 5. de pec. orig.9. aſtutia ad eos perdendum, ſeſ.14. in doct.de Sacr.extr.Vnct 84 cum ſeq. calcaneo inſidiatur, ibi.& c.2. 85
Diaconorum inſtitutio, & mentio in ſacris litteris, ſeſſ.23.c.2.145.& ibidem.de ref.c.17.154.ætas, ibid c.12.153.continentia.ibid.c.13. 153
Diaconis feſtis ſaltem ſolemnibus Communionem percipere debent; ibidem. quomodo ordinandi, ibid.
Dies Feſti.
Dietæ duæ, ſeſſ.13.de ref.c.2. 68
Dignitates Eccleſiaſticæ, quare inſtitutæ, ſeſſ. 14. de ref.c. 12. 180. quibus conferendæ, ibid.c.1.170. cum ſeq. non ſeruientes; quid amittant, ſeſſ 22. de ref.c.3. 138
Diligentes Chriſtum eius ſermones ſeruant, ſeſſ.6.c.11. 24
Dimiſſoriæ litteræ. Vide litteræ dimiſſoriæ.
Diœceſes, quare diſtinctæ, ſeſſ.14 de ref.c.9. 98
Diœceſana Synodus quotannis celebranda; & qui intereſſe debeant, ſeſſ. 24. de ref.c.2 173 & ſeſſ.25.de ref.c.2.212. & qui ibi agi debeat; ibid. eod. c. 2. 218. cum ſeq.& ibid c.16 228
Diſceptationes contentioſæ vitandæ. ſeſſ 2. 4
Diſciplina populis neceſſaria, ſeſſ 13 de ref.c.1 66 cum ſeq.
Diſciplina Eccleſiaſtica conſeruanda, & reſtituenda, ſeſſ.25.de ref. c.20. 237 & ſeq. ac monaſtica, ead. ſeſſ. de Reg.& Mon.c.22.207.cum ſeq.ac regularis, ibidem. c.1. 197
Diſcoli puniendi, aut expellendi, ſeſſ.23.de ref c.18. 160
Diſpenſatio ad contrahendum matrimonium quando, quibus, & quomodo detur, ſeſſ.24.de ref.matr.c.5. 167 & ſeq.
Diſpenſatio de homicidio quando facienda, ſeſſ.14. de ref. c 7. 96. & ſeſſ. 24. de ref.c.6 177
Diſpenſationes de promouendo a quocumque; cui, & quando ſuffragentur, ſeſſ. 7 de ref.c.11. 47. de non promouendo ad annum ſuffragantur, ſeſſ.24. c 12. 47
Diſpenſationes de non reſidendo, quando valeant, ſeſſ 6 de ref.c.7. 37
Diſpenſationes in irregularitatibus ab Epiſcopis, quando fiant; ſeſſ 24. de ref. c.2. 177
Diſpenſationes de pluribus curatis exhibendæ. ſeſſ.7.de ref.c.2. 43 & ſeq.
Diſpenſationes gratioſæ, quando ſortiantur effectum; ſeſſ.22. de ref.cap 5. 138. & ſeſſ.25.de ref c.18. 237
Diſpenſationes extra curiam Ordinarijs committendæ, ſeſſ. 21 de ref c.5 138
Diſpenſationes, quomodo, & quando concedendæ, ſeſſion. 24. de reformat. matr. c.5.

c.5.168.& ſeq ſeſ.14.de ref.c.7.95.ſeſ.22.de ref.c.5.138. ſeſſ.24. de reformat.c.6. 177.ſeſ.25 de ref.c.14.223.& ibid.c.8. 226

Diſpoſitio ad gratiam, ſeſ.6 c.4 5.6.& 7.20. & deinceps vſque ad nu.34.

Diſputationes vanæ, & obſtinatæ reijciendæ ſeſſ.24. de ref ca.7. 177. & ſeqq. & ſeſſ.25.in decret.de Purgat. 193

Diſtrib. quotidianæ quomodo ordinandæ vel augendæ, ſeſ.21. de ref. c.3. 122. & ſeq. ſeſ.22. de ref. c.3. 137. & ſeſ.24.de ref. c.15. 185. & quomodo diuidendæ, d. ſeſ.21. c.3.122. & ſeq. & d.c.3. ſeſ 22.137. & a quibus recipiendæ, d.ſeſſ. 24.de ref.c.12. 181

Diuinitas Chriſti in Euchariſtia quomodo, ſeſ.13.c.3.61. ibid.can.1. 64

Doctores cathedralibus perficiendi, ſeſ 22. de ref. c.2.136. ac examini, ſeſ. 23 de ref.c.18. 188. illiſque Scholaſteriæ conferendæ, ſeſ. 23. de reform. c.18. 159. ac Pœnitentiariæ cum præb. ſeſ 24 de ref. c.8.178. & Archidiaconatus, ibi. cap.12. 200. & dignitates, ibid.201. & creati debent Vicarij Epiſ. ibid. c.16.185. Cætera vide in verb.Lector.

Doctores Vniuerſitatum quid agere, aut permittere debeant ſeſ.25. de reform. cap.2. 211

Domini temporalis. Vide Principes.

Dominicus dies cur maximè colendus, ſeſſ 21. 2

Dotari debent raptæ a raptoribus, ſeſſ.24.de ref.Matrim.c.6. 168

Dubitare de quibus non debeamus.ſeſſ.6.c.9. 23

Duellorum vſus prohibitus ſeſ.25 de ref.c 19. 227

Ecclesia columna veritatis, ſeſſ. 13. c.1.59. ſeſ.22.c.5.130. edocta a Chriſto, & ab Apoſtolis, ſeſ.6. de Iuſtif. Proh.ſeſ. 13. in decret. de Sanctiſs. Euchar. Sacrament.58. & a Spiritu ſancto, ſeſ. 21. c.1. 118.ſeſ.22. in doct.de ſacriſic. Miſſ.127. & ſeſſ.25. in decr. de Purgat.215. communis mater, ſeſſione 18.112. Dei ſanguine acquiſita, ſeſ.7. de ref. cap.1.35. Chriſti ſponſa dilecta, ſeſſ.22. cap.1. 129

Ecclesia Romana omnium mater & magiſtra, ſeſſ.7. de Baptiſ. can. 3.41. ſeſ. 14. de Sacram.extr.Vnct.c.3.86.ſeſ.22.c.8.131 ſeſ.25.de delect.cibo. 230

Ecclesia non iudicat de occultis, ſeſ. 24. de reform. Matr. cap.1.164 in quos iudicium exerceat, ſeſ.14. cap.2. 74. hæreticos inuitat ad Conc.80. cum ſeqq. ſperat eorum conuerſionem, ſeſ. 16 98. iuſtis de cauſis communicat laicos ſub vna ſpecies, ſeſ.21. cap.1. 118. cum ſeq. de ſenſu Scripturarum iudicat ſeſ. 4. in decr.de edit.& c.15. & in matr. imped. diſpen. ſeſ.24. de ſacr. Matr.cap.3.162. eius benignitatem reperiri non debet, qui ei præcepta contempſit ea ſeſ. de ref.matr.c.5. 199

Ecclesia domus Dei & orationis, ſeſ.22. in decr.de obſer.& euitan.&c. 134

Ecclesia Cathedralis. Vide Cathedralis.

Ecclesiæ poteſtas, ſeſ.21.c.2.118. cum ſeq.ſeſ 6. de ref.ca.1.36. ſeſ 7. de reformat. in princ.43.ibidem.ca.6.45.ſeſ 8.50.ſeſ 9.54.ſeſ.14.c.7.81.ſeſ.24. de refor.cap.1. 170.cum ſequ.ibid.ſub c.21.192.ſeſ.15.de reform.c. 21.228. & ibi.in decr.de Indulg. 229

Ecclesiæ catholicæ ritus obſeru.ſeſ.7.de Sacr.c.13. 41

Ecclesiæ patrimoniales, ſeſ.24.de ref.c.18. 187

Ecclesiæ receptiuæ, ibid.

Ecclesiæ nullius Diœceſis a quo viſitandæ, ibi.c.9. 178

Ecclesiæ collapſæ reparandæ, ſeſ.7.de reformat.c.8.46.& ſeſ.21 de ref.cap.7.125.vel transferenda, ibid. 125

Ecclesiarum regimen onus formidandum, ſeſ.6.de reform. cap.1.35. & ſeſ.7.de ref.

ref.c.1.44.quibus emittendum.d.cap.1.35. ſeſſ.7.de refor.cap.1.44.ibid.cap.3.44. seſſ.14.de ref.matr.cap.7.96. ſeſſ.22.de ref.cap. 2.136. & seſſ.24.de refor. cap.1. 176.cum ſeq.
Eccleſiarum duarum diuerſarum Diœceſum vnio damnoſa. Seſſ. 14.de refor. ca 9. 102
Eccleſiarum pluralitas, Seſſ.7.de ref.c.2. 44
Eccleſiarum boni occupantes, Seſſ.22.de ref.c.11. 140
Eccleſiaſtica hierarchia quomodo ordinata, Seſſ. 23. cap 4.143. & ibid.can.16.147. cum ſeq.
Eccleſiaſtica libertas, & immunitas,Seſſ.25.de ref.c.20. 227
Eccleſiaſticorum bonorum fructus quomodo conſumendi, Seſſ. 22.de refor. ca.11. 140
Editio vulgata Bibliorum approbatur, Seſſ.4. 6
Electi Dei non poſſunt ſciri, niſi ex ſpeciali reuelatione, Seſſ.6.c.12. 26
Electio Superiorum Regularium quomodo habenda, Seſſ. 25. de Reg. & Mon.6. & 7. 200 et ſeq.
Electio indignorum irritanda, ses.7.de ref.c.3. 44
Electio in beneficijs,quomodo fieri debeat, seſs 24 de reform ca.12.181.& cap. 13. 184.& cap.18.188. cum ſeq.& seſſ. 25. de reform. cap.5.214. & quomodo in beneficijs iuriſpatronatus,seſs.14 de reformat.cap. 12.& ſeq 98. & ſeq.& seſſ.24.de reform.cap 18.187 cum ſeq.& quorum fieri debeat,seſ.7.de refor cap 136.& 3. 43.& ſeq seſſ.14.de reformat ca 7 96 seſ.22.de refor c 3.137.& c 4 138.cum seq. seſs.24.de ref.cap.12.187.et ca. 18.188.cum ſeq.et quæ ætate, seſs.13 de reform. c 6.172.cum ſeq nec ſine examine, Seſ.7.de ref. cap.13 47. & Seſs,24 de reform. c.18. 188 cum ſeq.
Electi ad Eccleſiarum regimen profeſſionem facere tenentur, ibidem,ca.12 pag 180. et ſeq.
Eleemoſynæ Montis Pietatis viſitandæ.seſſ.22.de ref c.8. 139
Eleemoſynæ pro defunctis viles, Seſſ 25.in decr de Purgat. 193
Eleemoſynæ pro Miſſis importunè non exigendæ ses.22.in decret.de obſeru.et euitan.etc. 133
Eleemoſynarum quæſtores. Vide Quæſtores.
Eleemoſynarum adminiſtratores rationem Epiſcopo reddere tenentur, seſs.22.de ref c 8.et ſeq 139 et ſeq.
Emphyteuſis Eccleſiæ vſurpatores,ibid c.11. 140
Epiſcopalis dignitas omnino conſeruanda,ses.25.de ref.17. 136 et ſeq.
Epiſcopi a Spiritu Sancto poſiti regere Eccleſiam Dei, seſs.6.de reform.ca 1.35.seſs. 23.cap 4. 143. cum ſeq.in locum Apoſtolorum ſucceſſerunt, ibidem.Presbyteris ſunt ſuperiores, ibid. et can.7. 146. et seſ.25.de refor.ca 6.214. Patres,et Paſtores, ibi.ca.17. 226. miniſtri Sacramenti Confirmationis, seſſion. 7. de confirmat. can.3 43.et ſequ. seſs 23.ca. 4 143 et can.7.237. ac ordinationis, d.ca. 4.143.et seſs.23.de refor.c.10.151.ſupra omnes gradus conſtituti, seſs. 4.de refor. c.1.170. à Principibus et cæteris honorandi, seſs 25 de refor c.17.23 ab obtinentibus dignitates iuuandi, ses.14 de refor.c.12. 180.eorum eſt prima Sedes, et locus. Seſſ. 25 de reform.c 6.214.et c. 17.226.et seq.ac præcipua omnium rerum agendarum authoritas d.c 7, 214
Epiſcopi, qui ſint eligendi,seſs.6.de refor.cap.1.35.seſs 22 de refor.ca. 2 136.et seſ. 24 de reform.cap.1. 176.cum seq.et intra quantum tempus conſecrationis munus ſuſcipere teneantur, seſs.7. de reform. cap.9 46.et seſſ. 13. de reformatione ca.2.149. creati a Romano Pontifice ſunt legitimi,eadem ſeſſione de Sacramento

Ord.can.8.146 eorum examen, & teſtimonium quomodo faciendum, ſeſſ.24.de ref.c.1. 170.& ſeq.

Epiſcopi quales eſſe debeant.ſeſſ.1.2.& 3.ſeſſ.13.de ref.c.1.65.& ſeſſ.25.de ref.cap 1 209 & ſeq.eorum familiares, quales, ſeſſ. 24. eorum menſa, & ſupellex qualis. ſeſſ.25.de ref.c.1. 209

Epiſcoporum officium, ſeſſ.2.

Epiſcoporum onus eſt angelicis humeris formidandum, ſeſſion.6.de reform.cap. 1. 35.ſeſſ.7 de ref.c.2.44.ſeſſ.23.de refor.c.1.146 cum ſeq.& ſeſſ.24.de reform.cap. 1.170.eorum munus eſt in Dei laudibus incumbere, ſeſſion. 23. hoſtias, laudes, & preces offerre, ibidem, ac alia multa peragere quæ continentur in ea ſeſſione 23.de reforma.146.prædicare, ſeſſ.5. de reform.c 2.15.cum ſeqq.ſeſs 23.de ref. cap.1.163,& ſeſs.14.de reformat.c.4.175.Sacramentorum vim,& vſum explicare, ibidem.c.7.177. eorum menſis Scripturarum lectionem admiſcere, ſeſſion. 24.vigilare,in omnibus laborare, & miniſterium ſuum implere, ſeſſ 6.de reform.ca. 1. 35.in eorum Eccleſijs reſidere, ibid. ſeſſ.23. de reform. cap.1.146.& ſeqq. moderatè,ac ſobrie viuere,ſeſs.22.& ſeſſio 25.de reform.c.1.209.& ſeq. bonum exemplum ſubditis præbere, ibidem 209 humanum erga propinquos carnis affectum deponere.ibid.210. Principibus non inſeruire, ſeſſion. 25 de reformat. c.17.228. cum ſeq. Lectorem Theologiæ eligere, ſeſſ 5. de refor c.1 12.& ſeq.& Magiſtrum Grammaticæ.ibidem 44. malos Prædicatores corrigere, ibid.c.2.13.neglectæ animarum curæ, & circa plura curata prouidere, ſeſſ 7. de reform. cap.5.44.& Eccleſijs, in quibus populus numeroſus eſt.ſeſſ.21 de reformat.c 4.123.atque alijs omnibus, quæ ad Dei cultum ſpectant, ibidem cap.8. 125.& Eccleſiæ Parochiali vacanti,ſeſſion.24.de reform.c.18.187.& quomodo, ibid.& ſeq.curare, vt hoſpitalia diligenter gubernentur. ſeſſione 7.de reformat. cap.15. 48. vt pueri in ſuis Parochijs doceantur,ſeſſion 24.de reformat,cap.4.187.& ſeq.vt ſana de purgatorio doctrina prædicetur, ſeſſion.25.in decret.de Purgat.193. vt de inuocatione Sanctorum,& imaginibus fideles inſtruantur, ibidem de inuocat.vener. & reliq. Sanctorum 194.& ſeqq. vt Miſſæ pie, ac pure celebrentur, ſeſſion. 22.in decr.de obſer. & euitan. & ca.134.vitia ſubditorum coarguere, ſeſſion.13. de reformat. cap. 1.66.ſeſſ.14 de reformat.in Proœm. 93.& cap 4. 100. eoſque tamquam filios, & fratres diligere, d.c.1 66. & caritate, non auſteritate corrigere, & meminiſſe ſe Paſtores, non percuſſores, ibidem pauperum, aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere, ſeſſione 23. de reformat ca.1. 146. Monialibus confeſſorem extraord. offerre, ſeſſione 25. de Regul. & Monial. ca. 10. 202. præcedentiæ controuerſias componere, ibidem c.13.203.virginum Deo dicandarum voluntatem explorare ibidem. c.17. 205. decreta huius Conc de Regularibus,exequi, ibid c.22 209.curare, vt decretum matrimonij publicetur, ſeſſion.24.de reform.Matr.ca.1 164 vt nuptiæ fiant cum honeſtate. & modeſtia,ib. c.10.170.ad Conc.prouinciale debet accedere eadem ſeſs de refor.cap 2.173.certis maximis diebus in Eccleſijs permanere. ſeſs.25.de ref c.1.148 Ordines per ſemetipſos conferre,ibi.c.3 149 ſubditos docere, ſeſs 22 de refor. c.2.136 & bono exemp.paſc.ſeſs 23.de ref c 1. 146

Epiſcopi gratiam per ſubreptionem obtentam poſſunt reſpuere, ſeſſione 13. de reformat.c.5 69.in caſibus in quibuſdam reſeruatis abſoluere, ſeſſio. 14 c 7. 81.& ibi.de ſacr.pæn. can. 11.89. abuſus in Miſſa extortos tollere, ſeſs. 22.in decr.de obſeru.& euitan.&c. 134. & ſeq atque alia peragere, quæ inferiores non poſſunt, Seſs.23.c.4.143. & can.7.147.noua miracula approbare ſeſſione. 25.in decret.de inuoc.vener. & reliq.Sanctor. 195. ordinatos ab ordinum exercitio ſuſpendere, quando ſeſſion. 14 de reformat.cap. 3 93. Cler.exemptos, & regulares

corr.

corrigere, & quomodo,& quando, ſeſſion. 6 de reform.cap.3 37.ſeſſ.14. de ref. c.4 93 & ſeq. c 8 96, cum ſeq.ſeſ. 21.de refor.cap.6 124. & ca.8. 125. ſeſſione 25.de Reg.& Mon.ca.14. 204. eos degradare poſſunt, & quando ſeſſ.13. de refor.cap.4.68.cum ſeq punire locum deſerentes, ſeſ 23. de reform. cap.16.154. & concubinarios,ac concubinas, Seſſ.24.de reformat.Matr.cap.8.168. & non accedentes ad Synodum , ead.Seſſ. de reformat. cap.2. 93.beneficijs priuate turpiter viuentes, ſeſſ.21. de refor.cap 6.124. & non reſidentes contumaces, ſeſſion.23. de refor. cap.1. 146.& ſeſſ.24.de ref. c.12.180. hoſpitalium cura priuare hoſpitalitatem non exercentes, ſeſſ.25.de reformat.cap.8.244.& iure patronatus patronum illud contra canonicas ſanctiones transferentem, ibidem cap 9 218. Abbatum negligentiam ſupplere,ſeſſ.5. de reformat. cap.1.13.& capituli Metropolitanæ Eccleſiæ,ſeſſ. 24 de refor.cap.16. 185.& vices Metropolitani, ſi eſt ſuffraganeus antiquior,ſeſſ.23. de reform. cap.1 146. & ſeſſ.22.de reform. cap.2 172.illumque denunciare Rom. Pontif.ſeſſ. 6. de refor. cap 1. 35. & ſeq in beneficijs iuris patronatus inſtituere ſeſſ.14 de reformat.cap. 13. 182 præſentatoſque non idoneos repellere,ſeſſion. 25. de reform.9 219. diſtributiones quotidianas diuidere.ſeſſ.21.de refor. cap.3.122. & ſeq.nouas Parochias conſtituere ibi. c.4. 123. eaſque diſtinguere, ſeſſ.24. de reform. cap. 13. 182 ordines canonicatuum deſignare, ibid. cap.12. 184.vniones certis de cauſis facere, ſeſſ.21.de reform c.5.124. ſeſſ.23.de refor.c.18.160 cum ſeq. ſeſſ.24.de reform.c 13. 182.& c.15.185. ac iam factas examinare,aut reuocare, ſeſſ.7.de refor.cap 6.45.& ſeſſ.25.de refor. cap.9. 214. monitiones ad finem reuelationis decernere,ibidem c. 3.212. & ſeq. beneficia transferre,ſeſſ.21 de reform c.7.125.viſitare beneficia curata, ſeſſione 7.de refor.cap.7 45. & Eccleſias exemptas, ibi.ca. 8.commendata omnia beneficia, & monaſteria exempta, ſeſſ.21. de reform. cap.8. 125. et ſeq. hoſpitalis, confraternitatis,eleemoſynas Montis pietatis, et pia loca omnia,ſeſſion 22. de reformat. cap 8 139. & propriam Diœceſim,ſeſſ.24.de reform ca. 3.173.& quomodo ibid. 174 cum ſeq. & Eccleſias ſæculares nullius Diœceſis , ibid cap 9 178. abſentiæ cauſas probare, ſeſſion.23 .de reform.cap.1. 146.contumaces non reſidentes varijs remedijs compellere, ibid.de diſpenſationibus cognoſcere, ſeſſion.22 de reform. cap 5.138.per ſaltum promotos diſpenſare,ſeſſion.13 de reform.cap.14 153.licentiam matrimonij contrahendi vagantibus concedere,ſeſſion.24.de reform.matr. cap.7. 168.in ſuſpenſionibus,et irregularitatibus diſpenſare,ead. ſeſſion.de refor. cap. 6.177. in caſibus occultis etiam Apoſtolicæ Sedi reſeruatis abſoluere,ibidem publicam pœnitentiam in aliam commutare,ibid.ca.8 . 178 cauſas omnes in prima inſtantia cognoſcere, ibid.cap.20. 190. cum ſeq. Monaſteria Regularium aliquando gubernare, ſeſſion 25.de Reg et Mon.cap 8. 9. et 11.201. cum ſeq. abeuntibus ex eis ante profeſſionem bona reſtituere, ibid.cap 16. 204.confeſſiones audientes approbare, Seſſion. 25. de reform.cap 15.224. et ſeq. vltimas voluntates exequi,ſeſſ.22.de reformat. cap.8 139. ab adminiſtratoribus piorum locorum actiones exigere,ibidem c 9 139. et ſeq ac etiam ab Oeconomis conſtitutis Sede vacante,ſeſſ.24 de reform. c.16.185. et à Viſitatoribus, ibid.c 3 173.Notarijs imperitis, vel delinquentibus officij exercendi vſum prohibeat, ſeſſ.22 de refor. c.10.139 familiarem ſuum non ſubditum ordinare, et quando, ſeſſ.23. de refor. c 9. 151. Sanctorum Ordinum functiones reſtituere,ibid. c 17. 154. et ſeq. ea quæ ad Seminarium pertinent,conſtituere, ibid.c 18.155 & ſeq.& eius redditum rationes accipere ,ibid 158. magnamque habet Poteſtatem in his , quæ ad viſitationem et correctionem ſpectant,ſeſſ.24 de reform. c.10. 178 & in Prothonotarios, ac alios exemptos, ibi.c 11. 199

Epiſcopi quibus in cauſis procedant, vt Apoſtolicæ Sedis delegati. Seſſione.5.de re-

form.c.14.47.& ſeq.ſeſſ.13.de reform.c.5.69.ſeſſ.4.de ref. c.4 93. ſeſſion.21.de reform.cap.2. 122. ibi.c.6. 124. ibi.c.8. 125.& ſeq.ſeſſ. 22.in Decr.de obſeru.& euitan.& c.50.eadem Seſſ.de ref.cap.3.137.& ca.5.137.& ca.10.140. ſeſſ. 24.de ref.cap 9.178. & c.10.& ſeq.179. & ſeq. & cap. 14.184.ſeſſ.25.de Reg. & Mon. c.5.109.& c.8.201.& ead.ſeſs.de ref.c.14. pag.213

Epiſcopi quando citandi, vt perſonaliter compareant ſeſſ.13.de reformat.cap 6 69. contra eos quales teſtes admittendi, ibid.eorum cauſæ Romani Pontifici terminandæ, ibidem, & ſeſſ 24 de ref. c.5. 176 vel à Concilio prouinciali, ibidem, & negligentia ſuppletur a Metropolitano, ſeſſ.23.de refor.c. p.18. 139 & aliquando a Concilio Prouinciali, ſeſſ. 25.de Reg. & Monial. cap 22.208.& quando eis coadiutor dandus ſit ead.Seſſ.de ref cap 7. 216

Epiſcopi puniuntur, ſi non conſecrentur intra tres menſes. ſeſſ. 23.de reformat.ca. 2.149 ſi ſubditos negligenter corrigant, ſeſſ.6 de refor. cap.125. cum ſeq & ſeſſ. 22. de reformat.cap.1. 135.ſi non reſideant, ead.ſeſſ.6.de refor c.135. & ſeq.& d. ſeſſ 13.de reform. cap 1.146.cum ſeq. ſi negligant. ea, quæ ad Seminarium ſpectant, ibi.cap.18. 155. cum ſeq. ſi ad Conc. Prouinciale non accedant, ſeſſ. 24.de refor cap.2.172.& ſeſſ.25 de ref.cap 2.122. & ſeq.ſi aliquid viſitando accipiant ſeſs 23. de reform. cap.3.173. ſi concubinas teneant, ſeſs. 25.de reform cap. 14. 223

Epiſcopis non licet pontificalia in alterius Diœceſi exercere ſeſſ. 6. de reform. cap.5. 38.& ſeſſ. 14. de refor.cap. 2. 92. nec alterius ſubditum ordinare, ibid. & ſeq. & ſeſſ.13.de refor.cap.8.151.& ſeq.aut corrigere. ſeſſ. 14.de ref. cap. 8 96 & ſeq. nec quædam facere ſine concilio, & conſenſu Capituli, vt ſupra in ver. Capitulum, aut Canonicorum vt ſupra in ver. Canonici.

Epiſcoporum Titularium licentia correcta. ſeſſ. 14. de ref.cap.2. 92.& ſeq.

Euangelium per Prophetas promiſſum. & a quo primum promulgatum, ſeſſ. 4 6. & 7.fons veritatis, ibid.

Euchariſtia Symbolum vnitatis, ſeſſ.13.in Decr.de Euchar.Sacram.58 & ſeq ibi.ca. 1.60 pignus futuræ gloriæ, ibid.ſpiritualis animarum cibus, ibid. antidotum liberans a culpis,& peccatis, ibid.

Symbolum rei ſacræ, inuiſibilis gratiæ forma viſibilis, ibidem cap. 3. animæ vita, ibi.c.8 63. perpetua ſanitas mentis, ibid. panis Angelorum, ibi. magnum myſteriorum. ſeſſ 22 in Decr.de obſer.& euit.&c. 134

Euchariſtia cur, in proceſſionibus circumferatur, ſeſs 13.cap.5.58. & ſeq.can.6 65. intra ſepta, aut Chorum Monialium non ſeruanda, ſeſſ.15.de Reg. & Monialib. cap 10.205.quomodo accipiatur, & qualis præparatio exigatur, ſeſſ.13.c.7.62.& ſeq.can.11.

Euchariſtiæ Sanctiſs.Sacram. inſtit. ibid.c.2. 57.& ſeq.excellentia, ibid. ca. 3.cum ſeq.cultus, & veneratio ibi.cap. 5.61.& cap.8.60.& cap.6 65. effectibus, ibid. ca. 2.60 & can.5. 65. adoratores, ibi. can 6. Decret. ibi.58. cum ſeq.Canones, ibid. 64. et ſeq. eius cuſtodiendæ, et ad infirmos deferendæ conſuetudo ibid. cap. 6. 62. et can 7.65. in ea Chriſtus continentur, ibidem.cap.1.59.et quomodo, ibid.et cap.3 60.et ſeq.can 1.

Examen ordinandorum, ſeſſ.7. de ref.cap.11. 47.et 13.46 ſeſs.23.de reform.cap.3. 149.et c.7.150.et c.12. 153. et c.14. 155. et eligendorum ad beneficia, ſeſs. 24. de ref.c.18. 187.cum plur.ſeq.

Examinatores futurorum Parochorum quot,et vbi,et qui conſtituendi,ibi.188.cum ſeq.et eorum officium. ibi.

Excommunicatio gladius Eccleſiaſticæ diſciplinæ, ſeſs. 25. de reformatione cap. 3. 212

Digitized by Google

Excommunicationes quando ferendæ ſeſſ.23.de ref.c. 1.246.& ſeſſ.25.de reformat. cap 3. 212.cum ſeq.

Excommunicatus ad ſacramenta, ad fidelium familiaritatem non recipiendus, ibid. & non reſipiſcens, de hæreſi eſt ſuſpectus, ibi.

Executio quibus modis facienda ibi.

Executores vltimarum voluntatum ſunt Epiſcopi,ſeſſ.22.de ref.c.8. 139

Exemplum Sacerdotum quanti momenti, ibidem.c.1.135.ſeſſ.23.de ref.cap.14.153 ſeſſ.25.de ref.c,1.209 & ibi.c 14. 225

Exemplum malum ad malos mores prouocat,ſeſ.24.de ref.c.8. 178

Exemptorum reſtrictio, ibidem c.11. 179

Exemptorum cauſæ,ſeſſ.7.de ref.c.14.52.ſeſ.14.de ref.c.5. 93.& ſeq.

Exorciſtæ quando, & cur inſtituti, ſeſ.23.c.2. 145

Expectatiuæ tolluntur,ſeſ.24.de ref.c.19. 190

Extrema Vnctio quære Vnctio.

FAbricæ Eccleſiæ adminiſtratores tenentur reddere rationem Ordinario,ſeſſion. 22. de refor.ca9. 140. Illique applicantur fructus, beneficiorum concubinarij, ſeſſ.25.de reform. cap. 14.223. & Epiſcoporum abſentium, ſeſſ 23.de reform. cap.1. 146

Facultates de promouendo à quocumque , & de non promouendo quando ſuffragetur,ſeſ.7 de ref.c.11.& 12 47

Familiares Epiſcopi quales,ſeſſ.24.quando ab illis ordinari poſſunt, ſeſſion.23.de reform.c.9.151. redditibus Eccleſiarum non augendi, ſeſſ.25. de reformat cap.1 209

Familiaritas Cardinalium, quos non eximat ab Ordinarij iuriſdictione, ſeſſion. 24. de reform.cap.11.179 & qui familiarium priuilegio gaudeant,ſeſ.14 de reformat. cap.5. 93

Feſti dies Sanctorum quomodo celebrandi , ſeſſion 25. de inuocat venerat.& reliq. Sanctorum 196 eadem ſeſſio.de delectu cibo, & ca.256 ſeqq.à Regularibus ſeruandi. quos Epiſcopus præcepti, eadem ſeſſione, de Regul. & Monial. cap.12. 194

Feſtis diebus ad ſuas parochias frequenter populus accedere debet , ſeſſione. 22 in Decret.de obſeru.& euitan.& c.135.& Paſtores reſidere,ſeſſione 23 de reformat. c.1. 146

Feſtus dies Corporis Chriſti, ſeſ.13.c.5. 61

Feudalia directis dominis, quando acquirantur, ſeſ.25.de ref c 9. 218

Feudorum Eccleſiæ occupatores,ſeſ.22.de ref.c.11. 140

Fidei profeſſionem,qui facere teneantur ſeſ.24.de reform.c.1.191.& c.12.180.cum ſeq.

Fidei vis, & virtus, ſeſ.35.& ſeſ.6 c.7.31.affectus, ibidem, cap. 6 comites, ibi.c.10. 24.ſcutum , & fundamentum eſt Symbolum, quod dicitur Credo, eadem ſeſſ 3. de ſimb.fid. 5

Fidei rudimenta in ſingulis parochijs pueri doceri debent, ſeſſio 24 de refor.cap.4. 175.& ſeq

Fides ſalutis initium, & radix iuſtificationis ſeſſ. 6. c.8 23. ſola quid ibidem cap.7. 21.c.10.23. & c.11 24. & ſeſ.7 de Sacram can.4 & 5.39.ſine pænitentia remiſſionem non præſtat, ſeſ 5.c. 6 23. & ſeq cur.ſine operibus mortua, ſeſſ.6 c.7 21. & c.11. 24

Fides ſola non eſt ſufficiens præparatio ad ſumendum Sacramentum.& contrarium dicens excommunicatur,ſeſ.13,de Sacr.Euchar.cap.11 66 Cætera de Fide,vide in Decr.& Can.de iuſti.fid.ſeſ.6.

Fideliſ quiſque debet ijs obſequi,quæ ad mortificandam carnem, augẽdamque pietatem conducunt,ſeſ.25.de delectu cibo. &c. 230
Fides publica, ſiue ſaluus conductus in generali congregatione conceſſus eamdem habet vim perinde, atque in publica ſeſſione, datus eſſet, ſeſſione 18. 112
Fides publica conceſſa Germanicæ nationi 114. extenditur ad alias nationes. 115
Fides publica, ſiue ſaluus conductus proteſtantibus datus. 72.et 100
Fiducia hæreticorum inanis,ſeſſ.6.c.9. 23.& can.12. 31
Figuræ Hiſtoriarum, et Sanctorum, ſeſſion. 25.de inuoc. venerat.& reliq. ſanctor. 195
Filij Clericorum illegitimi in Eccleſia, in qua pater habet, vel habuit beneficium, idem, vel aliud beneficium habere non poteſt, ſeſſione 25. de reformat ca. 15. 224
Fori priuilegio,qui gaudent, ſeſſ.23.de ref.c.6. 150
Forma requiſita in celebratione matrimonij,ſeſſ.24 de reformat matrim. ca.1.164. cum ſeq. et in promotione Epiſcoporum, ſeſſion. 14.de reformat. c.1. 170. cum ſeq.& in probando legitimas abſentiæ cauſas. ſeſſion.23. de reformat. cap. 1. 146 cum ſeq.
Fornicatio affinitatem contrahit, & inter quos, ſeſ.24. de ref.matr.c.4. 167
Fratres S.Ioannis Hieroſolymitani,ſeſ.23.de ref.c.18. 155
Fratres, vide Regulares, et Sacerdotes.
Fructuum ſequeſtratio, ſeſ.21. de reform.c.8. 125.et ſeſſion.23. de reform. c.1.146. et a quibus tuta conſcientia percipi non poſſint, ibid.148.et ſeſſ.21.de reforma.. cap.8.
Fructus occupans et iura piorum locorum, et Eccleſiarum quarumque ſunt excommunicati, et abſolui non poſſunt,niſi à Rom.Pont.reſtit.facta, ſeſs.22. de reform. c.11. 140
Frugalitas Epiſcoporum et Card.ſeſſ.25.de ref.c.1. 209.et ſeq.
Fuga vbi tenetur,quid agendum,ibid.c.6. 214
Funeralium quarta perſoluenda, ibid.c.13. 223
GEhennæ metus,ſeſ.6.de iuſtificatione.can.8. 31
Generales Ordinum quomodo eligendi, ſeſſion. 25.de Reg.& Mon.ca. 6. 200 et ſeq.
Germanorum Epiſcoporum diſcuſſ.Concil.ſeſſ. 16. 103
Gradus affinitatis. et conſanguinitatis, ſeſſ. 24.de Sacr.matrim. can.3.162.ead.ſeſſ. de ref.matr.c.2. 166.cum ſeq.
Grammaticæ magiſter in quibus Eccleſijs eligendi. ſeſ.5.de ref.c.1. 13
Gratia Dei præueniens,ſeſ.6 ca.5.20.et.can.3.30.non ex operibus, ibidem ca.8.23. an peccatis amittatur, ibidem. c. 15.27. per Sacram confertur, ſeſſion.7. de Sacrament.can.6.et 7.et ſeq 40. eam conſecutum ſe eſſe, an quis ſcire valeat, ead ſeſs. 6.c.9.
Gratiæ ad vacatura tolluntur,ſeſ.24.de ref.c.19. 190
Gratiæ quando ſuum ſortiantur effectum, ſeſ.7.de ref.c.11.47. ſeſ.13.de ref. c.5 90 ſeſ.22.de ref c.5 138 ſeſ.23,de ref.c.8.151. ſeſ.25. de Regul.monial.c.20.27 eadẽ ſeſ.de ref c 16.c.25.et ibid.c.18. 226
Gubernatores Eccleſiaſtici in quibus ſe ingerere non debeant. ſeſ.24 de reform.ca. 20. 190
Gymnaſis publica Sacræ Scripturæ Lectorem habeat,ſeſſion 5. de reform. c. 1.13. et ſeq.

Habitus

Habitus clericalis à quibus deferendus, ſeſſ. 14 c.6. pag.95
Habitus non facit monachum, ibi.
Habitus clericorum qualis, ibid.
Habitus religionis occulte non ferendus.ſeſ.25 de Reg.& Mon.c.19.206.poſt quinquennium non deponendus, ibi.
Hæreditariæ ſucceſſiones beneficiorum prohibitæ, ſeſſ.25. de ref.c.7. 216
Hæreſis ſuſpectus quis, ibi.c.3. 212
Hæreſis crimen quis abſoluit, ſeſſ.24.de ref.c.6. 177
Hæreſis non diſſoluit matrimonij vinculum, ead.Seſſ.de Sacr.matr.c.5. 162
Hæreſes circa Sacramenta, ſeſſ.7.in decr.de Sacram.in Proœm.38.ſeſs 21. in doct.de Comm.ſub vtraque ſpecie, & paruulorum, 118.cum ſeq & ſeſſ.24.in doctr.de ſacr.matr 161.cum ſeq.
Hæreſes anathematizantur,ſeſs. 25. de reform.c.2. 211. ibi. de recip.& obſeru. &c. 231
Hæreſum nocumenta, ſeſs.6.in decr.de Sacr 38.& ſeſſ.25.de ref.c.2. 211
Hæretici ad Concilium inuitantur, Seſs.18.112. & ſeq & ſeſs.25 de recip. & obſer. &c.231. nouatores appellantur, ſeſs. 14. c.8 81. ſub prætextu Euangelij libertatem carnis introducunt,ſeſs.14.in doct.de ſacr.matrim. 160. omnes anathematizantur. 231
Hæreticorum perfidia.ſeſs.13.c.1.59.ſeſs. 14.c.8.81 & ſeſs. 25 de recip. & obſer.etc. 231 inanis fiducia.ſeſſ.6 c.31.cum ſeq.
Hæreticorum baptiſmus,ſeſs.7.de Baptiſ. can.4. 36
Hierarchia Eccleſiaſtica ex quibus conſtet, ſeſs.23.c. 4.143.cum ſeq.et can.6. 145
Hiſtoriæ myſteriorum noſtræ redemptionis ſeſs.25.de inuoc. vener. et Reliq Sanct.
Homicidij pœna, etiam diſpenſatio, ſeſs.14.de refor.c 7. 195
Homiliæ Sanctorum legendæ, ſeſs.23.de ref.c.18. 157
Hoſpitalia viſitanda, ſeſs.22.de reform.c.8.139. diligenter gubernanda, ſeſs.7 de reform.c.15.48.ea obtinentes hoſpitalitatem exercere debent, ſeſs 25 de reform. cap.8. 213
Hoſpitalia, quæ dantur in titulum. ſeſs.23.de ref.c 18 155.et ſeſs.25 de ref.c.8.
Hoſpitalium priuilegijs, quæ gaudeant.ſeſs.14.de ref c.5.93.cum ſeq.
Hoſpitalium adminiſtratio vni vltra triennium non concedenda, ſeſs 25 de reform. c.8. 217
Hoſtiæ poſt communionem reſeruatæ,ſeſs.23 in c.6. 62.et can.7. 66
Ieiunia commendantur, ſeſs.25 de delect.cib.etc. 231
Ieiunij virtus. ſeſs.12. 57
Ieſuitæ, ſeſs 23.de Reg et mon.c.16. 204
Ieſus, V.de Chriſtus.
Illiteratis Rectoribus Coadiutores dantur, ſeſs.21.de ref.c.6. 114
Imagines Chriſti, Deiparæ, & Sanctorum in templis habendæ, et earum cultus qualis,ſeſs.25 de inuoc.vener. et Reliq.Sanct. 194. cum ſeq.
Immunitas Eccleſiaſtica reſtituenda, et conſeruanda,ſeſs.25.de ref c.20. 227
Impedimenta matrimonij.ſeſ.24.de ſacr.matrim.can.4.162. ead ſeſs.de ref. Matr. c.2.3.4.et ſeq. 166.et ſeq.
Imperator bona Eccleſiaſtica conſeruare debet, ſeſs. 25. de reformat. ca.20 227. et ſeq et ea occupans excommunicatur. ſeſs.22. de reformat. c.11. 140.et ſeq.et ſimiliter ſi locum ad monomachiam concedat, ſeſs 25.de reform.matrim.cap. 19. 227
Imperij iura multi habent. ſeſs.25.de ref.c.9. 218
Imperitiæ Parochorum ſuccurritur,ſeſ.21.de ref.c.6. 114

Impij iuſtificatio,ſeſ.6.c.4.21.& c.8.23.& can.6. 16
Impoſſibilia non ſunt præcepta Dei,ibi.c.11.24.et c.18. 18
Impreſſorum cautelæ,ſeſ.4.in dec.de edit.et vſu,et c.9.et ſeſ.9.et ſeq.
Index Sacrorum Librorum,ſeſ.4. 7
Index librorum prohibitus, ſeſ 25.de Indice lib.&c. 241
Indulgentiæ maximè ſalutares. ſeſ 25.in decr.de Indulg.229. celeſtes Eccleſiæ theſauri, ſes. 21. de ref. c. 9. 37. ad quæſtum non exercendæ. ibi. earum conferendi poteſtas à Chriſto conceſſa, ses. 25. in decr. de Indulg. 225. quomodo publicandæ, d.c.9 126. aut concedendæ, d n. 229.abuſus in eis exorti tolluntur, ibidem. 229
Induita quomodo ſuffragentur, ſeſ.24.de reform.c.18. 187
Indulta de non reſidendo tolluntur, ſeſ. 6.de ref.c.2. 37
Infames qui, ſeſ.25.de ref.c.19. 227
Infidelitate amittitur fides,& gratia,ſeſ 6.c.15. 27
Infirmorum remedium optimum.ſeſ.14 de extr.Vnct.c.2. 85
Inhibitio quando fieri non debeat, ſeſ 24 de ref.c.20.190.& ſeq.
Inhibitiones quando contemnendæ,ſeſ.13.de ref. c.1.66.ſeſ. 22.de refor.c.7.139.& ſeq.ſeſ.23 de ref.c.1.148.& ſeſ.24 de ref.c.10. 178
Iniurias naſci, in quibus iura expectantur,notarium eſt, ſeſ.24.de reform.Matr.c.9. 169
Inſtantiæ primæ vbi cognoſcendæ & quanto tempore terminandæ, ſeſ. 24.de ref.c. 20. 190.& ſeq.
Inſtitutio Sanctiſſimi Sacramenti Euchariſtiæ, ſeſ. 13.c.2. 37.cum ſeq. & matrimonij,ſeſ.24. in doct.de Sacr.Matr. 131. Ordinationis, ſeſ.23.de Sacr,Ordin.can. 3. 145.Confeſſionis, ſeſ. 14 c 5.77. & ſeq.et can. 6. 88.cum ſeq. & Pœnitentiæ, ead. ſeſ.c.1.73. et can.1. 86. Vnctionis extremæ, ead. ſeſ. de ſacr. extr. Vnct. 1. 84.& Confirmationis,ſeſ.14.de confirm.can.1. 39
Inſtitutio in beneficijs iuriſpatronatus, ſeſ.14 de ref.can.10.& ſeq. 97.& ſeq.
Interdicta Ordinariorum à Regularibus obſeruanda, ſeſſion.25.de reg.& Mon.cap. 12. 105
Interpretatio Scripturarum contra ſenſum approbatum prohibetur,ſeſſion.4.in dec. de edit.et vſu, &c. 8
Ioannis Baptiſmus, ſeſſion.7.de Bapt.can.1. 41
Irregulares quomodo, et quando, ab Epiſcopo diſpenſari poſſint,ſeſſ.24.de reform. c.6. 177
Irreuerentia ab impietate vix ſeiuncta, ſeſſ.22.in decr. de obſeru.et euit.in celebr. Miſſ. 134
Iudæ proditio, ſeſ.6.de iuſtific.can.6. 30
Iudæi per legem Moyſi, an liberarentur, ead.ſeſſion.c.1. 18
Iudices Eccleſiaſtici cognoſcunt de Matrimonijs, ſeſ.24.de Sacr. Matr.can. 22. 160. a cenſuris Eccleſiaſticis abſtinere debent, ſeſ. 25. de refor. c.3. 212.& ſeq. breui cauſas finire, ibi. c.10.221.cum ſeq et quomodo exequantur ſuas ſententias, ibid. dicto can.3. 212.
Iudicare Dei eſt, non hominum ſeſ 6.c.16. 29
Iudices laici Eccleſiaſticos impedire non poſſunt,ſeſ.25 de ref.c.3. 212.
Iudices delegati qui,et quomodo eligendi, ibi.c.10. 221
Iudicis impedientis acta appellanti pœna, ſeſ.24.de ref.c 20. 190
Iuriſdictio Ordinariorum nullis priuilegijs, aut exemptionibus impedienda, ibidem.
Iuriſdictiones Eccleſiaſticas locare non licet, ſeſ.25.de ref.c.11. 228

Iuriſdictio Capituli ſalua relinquitur. ibid.c.6. 218
Iuriſdictionis competentia a quibus iud cauda, ſeſ. 14. de ref. c. 5. 93
Iuriſpatronatus quibus habere liceat, ibid. c. 12 97. & ſeſ. 25. de reform. c. 9. 218 cum ſeq. ex fundatione, aut dotatione eſſe debet, ibidem, quomodo probetur, ibid. in alios non transferendum, ibid. 217 quorum ſit electio, vel inſtitutio, ibidem, 218 & ſeſ. 24. de refor. c. 18. 187. et quod abrogatum cenſeatur, d. cap. 9. 218. & ſeq.
Iuſti adhuc iuſtificari poſſunt, ſeſ. 6. c. 9. et ſeq. 25. et ſeq et in venialia peccata aliquando cadunt, ibid. c. 11. 33, et ſeq et can. 23. 33
Iuſtificationis cauſæ, ſeſſ. 6 c. 7. 21. & ſeq. effectus. ibi. c. 6. et 7. 21. et ſeq. fructus, ibi. c. 6. 48. et ſeq. incrementum, ibi. c. 10. 24. & ſeq. præparatio, ibi. c. 5. 6. & 7. 20. & ſeq can. 9 30. ſeſ. 7. de Sacram. can. 4. 38. Canones, ead. ſeſ. 6. 30. ad eam naturæ, & legis imbecillitas. ead. ſeſ. c. 1. 18
Iuſtificatio adultorum. ibi. c. 5. 20. et ſeq.
Iuſtificationis impij deſcriptio, ibi. c. 4. 20. et c. 6. 20. & quare dicatur per fidem, & gratis fieri, ibi c. 8. 23
Iuſtificati per Chriſtum, ibi can. 3. 30
Iuſtificatus peccare poteſt. ibi. c 14 27. & ſeq. et can. 23. 33
Iuſtitia accepta augetur. ibi. c. 10. 24. et ſeq & can. 24. 34
Iuſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum, ſeſ 24. de ref. matr. c. 3. 173
Iuſtitiæ Dei infuſio, ſeſ. 6. c. 16. 28. & can. 11. 31

Lapſorum poſt Baptiſmum reparatio, ſes 6. c. 14 27. & ſeq. & ca. 29. 34
Latinam linguam ſcire debent, qui minoribus ordinibus initiantur, ſeſ. 23. de ref. c. 11. 158
Latriæ cultus exhibendus eſt Chriſtus in Euchariſtia, ſeſ. 13. c 5. 61 & c. 6. 63
Laici effici non poſſunt ritè ordinati, ſeſ. 23 c. 4 143. et can. 4. 145
Laici à Sacerdotibus communionem accipiant, ſeſ. 13. c. 8 63. non adſtringuntur ad communionem ſub vtraque ſpecie, ſeſ. 21. c. 1. 118
Lectio Sacræ Scripturæ vbi inſtituenda, ſeſ. 5. de ref. c. 1 3 et ſeq. menſis Epiſcoporum admiſcenda. ſeſ. 2. 3.
Lectorum Ordo quando, & cur inſtitutus, ſeſ. 22. c. 2. 143
Lectorum ſtipendum. ſeſ. 5. de ref. c. 1. 13 & ſeq. priuilegium. ibi. 12. promiſſio, ſeſ. 25. de ref. c. 2. 218
Legata ad pios vſus, quomodo exequenda, ſeſ. 25. de ref. c. 4. 213 et ſeq.
Legati de latere, quæ impedire non poſſint, ſeſ. 24. de refor. c 20. 190. et quomodo procedere debeant in appellationibus, et inhibitionibus, ſeſ. 22. de refor. c. 7. 139. & ſeq.
Legiſlator Chriſtus, ſeſ. 6. de Iuſtific. can. 21. 33
Libertas Eccleſiæ non violanda, ſes. 25 de ref. c. 20. 227. et ſeq.
Libertas Virginum Deo dicandarum conſeruanda, ſeſſion. 25. de Reg. et Mon. cap. 17. 205
Liberum arbitrium, ſeſ 6. de iuſtific can. 5. 30 et ſeq.
Libri de rebus ſacris, quomodo edendi, ſeſ. 4. in decr. de edit et vſu, etc. 8
Libri de matrimonijs ſeſ. 24. de ref. Matr. c. 1, 184. de baptizatis, ibi. c. 2. 166
Librorum prohibitorum Index. ſeſ 25. de Indice librorum, etc. 231
Librorum Indici corrigendo præfecti Patres, ſeſ. 18. 110. et ſeſ. 25. de Indic. lib. etc. 231
Librorum ſacrorum Index. ſeſ. 4. 6 & ſeq.
Librorum ſacrorum vulgata editio approbatur, ibi. 8
Licentia prædicandi gratis concedenda, ſeſſion. 5 de reform. c. 2 16. & ſimiliter licentia

centia diſcedendi à beneficijs, ſeſſ.23.de ref.c.1. 149
Licentiæ non reſidendi à quibus probandæ, vel iudicandæ ibi. 147. & ſeq.
Licentiati Cathedralibus præficiendi Seſſ.22.de reform. matr.cap.2.137. & Vicarij Epiſcopi conſtituendi, ſeſſ 24.de reform.c.16.185 & Examinatores, ibid. cap 18. 187 & Archidiaconi, ibidem c. 12 180 & Pœnitentiarij, ibid.c. 8.178. illiſque Scholaſteriæ conferendæ ſeſſ.23.de refor. 18.139 & dignitates, ſeſ.24.de ref c.12. 181
Litigatorum paupertati ſuccurritur, ibid.c.20 192. & occurritur artibus, ſeſſ. 25.de ref c.10 241.& ſeq.
Literæ conſeruatoriæ, ſeſſ.14.de ref c 5. 93. & ſeq.
Commendatitiæ ibid. c.2.92. ſeſſ.13.de ref.c. 8 151. & ibi.cap. 16 134.teſtimoniales ſeſſ. 21.de ref.c.1.97.ſeſſ. 23.de refor c.5.157. & ibid.c.13. 152. dimiſſoriæ, ſeſſ.7.de ref.c.10.47.ſeſſ 21.de ref.c.1.166.cum ſeq & ſeſſ.23. de ref.c.10.166 & ſeq.gratis concedendæ, ibid.& à quibus, ſeſſ.7.de refor.cap. 10.47.& ſeſſ.23.de ref.c.10. 151.& ſeq.
Locationes in præiudicium ſucceſſorum prohibitæ. ſeſſ.25 de refor.c.11.2[illegible].& ad longum tempus, ibi.
Lucra Turnorum prohibentur, ſeſ.24.de ref.c.14. 185
Lucrum turpe prohibendum ſeſſ.21 de refor.c 9.126 ſeſ.22. de decr. de obſeru.& cult.134 ſeſ.25.de inuoc. vener.& reliq.Sanct.195. & ſeſ. 25. in decr.de Indulg. 230
Luſus, & luxus Clericis prohibetur, ſeſ.22.de reform. c.1.136.& ſeſ.24.de ref.c.12. 181
Magiſtri Grammaticæ vbi eligendi. ſeſ 5.de ref. c.1. pag.14
Magiſtri legentes quid agant. aut ſpondeant, ſeſſion.25. de reformat. c.2. 213
Magiſtri in Theologia ad cathedrales aſſumendi, ſeſ.24.de ref.c.2.137.ad dignitates, quæ Scholaſteriæ dicuntur, ſeſ.23.de ref c.18.160.ad Archidiaconatus, ſeſſ. 24.de ref. c.12. 180. ad dignitates, ibid 181. eligi debent Pœnitentiarij, ibi. c.8. 178 & Examinatores, ibid.c.18. 188
Magiſtrorum priuilegium, ſeſ.5.de ref.c.1. 15
Maiores Ordines, Vide Ordines.
Mandata Euangelij, & Decalogi, ſeſſion. 6. de iuſtific. can.19.33. obſeruanda, ead. ſeſſ. c.11 25. & can.20. 37. non ſunt impoſſibilia, ibid. dicto. c.11.25. & ſeq. & can.18. 33
Mandata de prouidendo tolluntur, ſeſ.24 de ref.c.19. 190
Mare magnum Regularium non obſtat decretis huius Concilij de Regularibus, ſeſ. 25 de Regul. & Monial.c.22. 210 neque quartæ funeralium, eadem ſeſſ. ca.13. 223
MARIA Virgo fuit ſine peccato veniali, ſeſſ. 6.de iuſtific.cap.23. 33. eius conceptio ſeſ.5.de pecc.orig 13
Martyrum reliquiæ, ſeſ.25.de inuoc.vener.& Reliq Sanct. 194
Matrimonium Sacramentum magnum veteribus connubijs gratia præſtat, ſeſ.24 in doctr.de Sacr. matr. 161.à Chriſto inſtitutum, & gratiam confert. ibi. Sancta res eſt, & ſancte tractanda, ead.ſeſ de ref matr.c.10. 170
Matrimonium fieri debet libero conſenſu. ibidem. c 1.165. & ſeq.cum parentum voluntate, licet hoc ſit neceſſaria. ibidem. 165.cum denunciationibus præcedentibus in Eccleſiis, ibid.in facie Eccleſiæ celebrandum, interrogante Parocho, & quibus verbis, ibidem 165. & ſeq. præſentibus duobus, aut tribus teſtibus, ibidem 165. cum benedictione à proprio Parocho ſuſcipienda, ibidem cum peccatorum

torum confeſſione, & Euchariſtiæ perceptione.ibidem 166 ſeruatis laudab ilibus conſuetudinibus,& cæremonijs Prouinciæ, ibidem.

Matrimonium, quæ vincula impediant, eadem ſeſſio.24 de Sacrament. Matrimon. canon.3. & 4. 163. eadem ſeſſion. de reformat. matrimon. cap. 2.3.4.& 5. 166. cum ſequentibus, quando non valet, ibidem canone 9. 163. cum ſeq. ibidem de reform.matrim.cap.1. 165. & cap.5. 165. & ſeq. quomodo dirimatur, ibidem canon 3. & 6. 162. & ſequ. ex multis cauſis ſeparetur quoad thorum. ibidem canon. 8.169. cum vagantibus non facile contrahendum, ibidem. cap.7. 163.& ſeq.

Matrimonia clandeſtina Eccleſia ſemper deteſtata eſt, ibid c.1. 165

Matrimonij libertas non impedienda, ibid. ca.9. 169. cæremoniæ non damnandæ, ibid.can.11. 164. ſolemnitas prohibita certis anni temporibus, d. can. 11. 164.& c.10.170.et ſeq

Matrimonij cauſa ſpectat ad eccleſiaſticos.ibid.can.12. 164

Mendacij peccatum, ſeſs 13.de ref.c 5. 69

Mendicare Clericos non decet, ſeſs.21 de ref.c.2. 122

Menſæ Epiſcopalis ſobrietas, & frugalitas, ſeſ.25. de ref. c.1.210. & ſeq.ſacræ Scripturæ lectio admiſcenda.ſeſ.2. 3

Menſa apud Apoſtolum altare ſignificat, ſeſs.22.c.1. 129

Menſis otioſi ſermones interponi ſolent, ſeſ.2. 2. et 3

Mercedum cauſæ fauor, ſeſ.7.de ref.c.14.48.ſeſ.14.de ref.c.5. 94

Merces bonorum operum expectanda,ſes.6 c.11.25. et ſeq.c.16.29. et ſeq.et can.31. 35

Mercenarij a cura animarum arcendi, ead. ſeſ.6.de reform.c.1. 36.et ſeſ.21.de refor. c.1. 147

Merita Paſſionis Chriſti, ſeſ.6.c.3.20.et c.7 21 et c 16. 29

Merita hominum, dona Dei, ibidem d.c.16. 30

Meritum bonorum, ibid. 29.et ſeq.

Metropolitani officium in lectore eligendo, ſeſſion.5. de reformat.cap. 1. 14. in denunciando Romano Pontif. Epiſcopos abſentes, ſeſſione 6. de reformat. cap. 1.37 in probando, et iudicando legitimas Epiſcoporum abſentias ſeſſione 66. de reformat. c.1.147. in corrigendo Epiſcopos negligentes: ibidem. cap. 18. 158. & ſequen.in ſupplendo negligentiam Regularium, ſeſſione. 5. de reformat. cap. 2.13 & ſeſſione 25.de Regul. Monial ca.8. 202. & capitulo, ſeſs. 24.de reformat. cap.16.185.in viſitando Diœceſim propriam, ibid.c.3.74.et Prouinciam,ibidem. & in cogendo Synodum Prouincialem, ibidem. cap. 2.173. in exigendo Collegia ob Eccleſiarum paupertatem,ſeſs.23. de reformat.cap.18.157 & ſeq.in iudicando aliqua cum Concilio Prouinciali, ibid.c.1.148. et d.c.18. 166. et ſeſſione. 25.de inuocat.vener.et Reliq. Sanct.190.et lege Concilium Prouinciale, et in eligendo aliquando congregationes monaſteriorum, ead. ſeſſione. 25. de Reg.et Mon. cap.8. 202

Metropolitanus obligatur ad perſonalem reſidentiam, ſeſſion.23 de refor.c.1.147. et non reſidens denunciatur ab Epiſcopo antiquiori, ſeſs.6.de reformat.c.1.37.et ſeq.et ab eodem eius abſentia probatur,d.ſeſ.23.de. reformat.cap.1 147.negligens in ſeminarij erectione corripitur à Synodo Prouinciali, ibidem.c.18. 158.et ſeq.et punitur,ſi ſtatutis temporibus Synodum Prouincialem non cogat,ſeſ.25.de refor. cap.2. 174

Metus gehennæ, ſeſ.6.de iuſtit.can.8. 32

Militum Sancti Ioannis Hieroſolymitani immunitas, ſeſſion. 23 de reformatione cap. 18. 149. et aliqua circa eos correcta, ſeſſion. 24. de reformat. cap.11. 179. & ſeſs.

et ſeſ.25 de Regul.et Monial can.22. 209
Miniſtri Sacramentorum. ſeſ.7.de Sacram. canon. 11.et ſeq.40. ſeſ. 14. ca.6.80. ex dem.ſeſſione de Sacr.extr. Vnct.c.1.et 3 85. & ſeq.et ibid.de Pœnit. Sacram.can. 10. 89
Miniſtri Epiſcoporum quales eſse debeant, ſeſ.1. 3
Miracula noua quomodo admittantur, ſeſ.25. de inuocat. venerat, et Reliq.Sanct. 195
Miſsa vulgari ſermone non celebranda, ſeſ.23.c.8.132.& can.9. 133
Miſsæ verum ſacrificium, ibi.in doctr. de ſacrif Miſſa. 129.et c.1.133. verè propitiatorium,ibi.c.2.130.et can.3.133. magnum myſterium,ibidem in decr.de obſeru. et euit,&c.133.pij,et pure peragendum, ibidem quantum,& quibus proſit,ibi.c. 7.130.& ſeq. et can.3. 132,et in d.decr de obſeru.et euitan. etc. 132.et ſeſ.25.in decr.de Purg. 193.in eius celebratione, quæ vitanda ſint, ſeſ.2 3 et ſeſ.22.in decr.de obſeru.euitan.etc. 134.cum ſeq.
Miſsa magnam continet eruditionem,ead.ſeſ.c.8 131
Miſsá de Spiritu ſancto,quando potiſſimum celebranda, ſeſ 2.
Miſsæ in memoriam Sanctorum, ſea 23.c. 3 129. et can. 5. 233 horis debitis celebranda. ibidem.in decret. de obſeru.& euitan.etc.134. non in domibus priuatis, ibid.
Miſſæ, in quibus Sacerdos ſolus Sacramentaliter communicat, approbantur,ead. ſeſ. 22.c.6.131. et c.8. 133
Miſſæ defunctorum quomodo diſponendæ, ſeſ. 25. de ref ca. 4.213.& ſeq proſunt illis,quando in Chriſto mortui ſunt, & nondum ad plenum purgati, ſeſſ. 22.c.2. 130.& can.3.132.& ſeſſ 25.in decr.de Purg. 193
Miſſæ nouæ, ſeſ.12.in decr.de obſeru.et euitan.etc. 134
Miſſale,ſeſ.25.de Ind.lib &c. 231
Miſſarum celebratio frequentanda, ſeſ.23.de ref. c.14. 153. quibus præſentibus, & vbi, & à quo non facienda, ſeſ.22.in decr.de obſeru.et euit.et c. 134.cum ſeq.& ſeſ.23 de ref.c.16. 156
Miſſarum ratione eleemoſynæ importune non exigendæ, ſeſ 22 in decr.de obſeru. euit.etc. 134
Monachi ad publicas proceſſiones accedere tenentur,ſeſ 25 de Regul.&Mon.c.13. 203
Monaſteria viſitanda etiam Sedi Apoſtolicæ ſubiecta,& quomodo,ibi. c.8 201.cum ſeq.item,commendata, ſeſſio. 21 de ref. c 8.125. etiam Ordinum capita ,et quomodo,eadem ſeſ.25. de Reg.et Mon.c. 20.207.et ſeq. illiſq. quomodo de Abbatibus prouideri debeat, ibi.c.21 207.& ſeq.
Monaſteria curam animarum habentia, quibus ſubſint, ibidem. c. 11. 203.& ſeq.et quomodo , & quando ſubſint Epiſcopis,ibid.c.8.22.et ſeq. Lectorem ſacræ Scripturæ habere debent, ſeſ 5.de ref.c.1.14.quæ bona poſſidere poſſint, ſeſ. 25 de Reg. et Mon.c.2.et ſeq.198.& ſeq.non erigenda ſine licentia Epiſcopi, ibid.c.3. 198.non augenda inſolito numero, ibid.in ijs erigi debent congregationes, ibid. c.8. 201.
Monaſteria Sanctimonialium ingredi quando liceat ead.ſeſ.25. de Reg.et Mon.c.5. 200 etiam Epiſcopis,& Superioribus eius clauſtra ingredi non licet, ibid.c.7.201 quæ requiruntur ab Epiſcopis,ibi.c 9 23.et c.18. 206
Monaſticæ vitæ diſciplina reſtituenda, ibid.c.21.208.et ſeq.
Moniales. Vide Sanctimoniales.
Monitiones ad finem reuelationis quando concedendæ, ſeſ. 25. de reform. c.3. 212 et ſeq.

Moni.

Monitiones bine,quando præcedere debeant. ibid.cap.213.et c.14.233. excommunicatis faciendæ, ibid.c.3. 213
Monomachia prohibita,ſes.25.de ref c.19. 227
Montes pietatis viſitandi,ſeſſ.22.de ref.c.8. 139
Mortuorum commemoratio,ſeſs.25.de ref.c.4. 213
Mulierum concubinarum pœna,ſes.24.de ref matr.c.8. 172.cum ſeq.
Multæ pecuniariæ locis pijs aſſignandæ, ſes.25 de ref.c.3.215. vel fabricæ Eccleſiæ, ibi.c.14.227.et ſes 23.de ref.c.1. 148
Munus non accipiendum a Viſitatoribus,ſeſ.24.de ref.c.3. 174
Muſicæ quæ in Eccleſijs prohibeantur,ſeſ.22.in decr.de obſer.et euit.etc.
Myſteriorum noſtræ redemptionis hiſtoriæ, ſeſſion.25. de inuocat.vener. et Reliq. Sanct.

NAtura,et lux imbecillis eſt ad iuſtificandos homines,ſeſſ.6.c.1. 18
Neceſſitas abſentiæ excuſationem præſtat,ſeſ.23.de ref.c.1. 146
Negocia ſæcularia rugere debent Clerici,ſeſs.25.de ref..c.1. 136
Nouiciatum pœnitentia,ſeſſ 14 c.4. 77
Nominati ad beneficia non admittuntur ſine examine,ſeſs.7. de ref.c.13. 47
Non ſatis eſt veritatem dicere niſi refellantur errores,ſeſs.13.c.8. 63
Notarij quantum,et quando pro litteris dimiſsorijs accipiant,ſeſſion.21.de reform. c.1. 121
Notarij non idoneo , vel delinquentes in cauſis eccleſiaſticis,quomodo corrigendi ſeſ.22.de ref.c.10. 140
Notarij appellantibus,congrua mercede accepta,intra menſem acta exhibere tenentur, & fraudem facientes pœna dupli puniendi ſunt, ſeſſion.24.de reformat. cap. 20. 191
Notariorum imperitia multarum litium occaſionem præbet,ſeſs.20.de reform. cap. 10. 140
Nouatianorum hæreſis,ſes.14.c.1. 73
Nouatores hæretici appellantur,ead.ſes.c.8. 83
Nouitij finito tempore probationis, ſiue nouitiatus ſi habiles reperiantur , ad profeſſionem admittendi ſunt , alias reijciantur , ſeſs. 25. de Regul. & Monial. cap. 16. 204
Nouitij cuiuſcunque religionis ad profeſſionem admitti non debent intra annum probationis, & ante decimum ſextum ſuæ ætatis annum,ibi.c.15.
Nouitij ante profeſſionem, aut latentes curatores vel ipſorum propinqui nihil tradere monaſterio debent, excepto victu,& veſtitu pro tempore eorum nouitiatus, ibid.eod.c.16.204.& cur.ibid.
Nuntij Apoſtolici, quæ impedire non poſſint, ſeſs.24. de reform. c.20. 191. Et quomodo procedant in appellationibus, & inhibitionibus, ſeſſion. 22.de reform.c.7. 139.& ſeq.
Nuptiæ quibus anni temporibus ſint prohibitæ, & quibus celebrari permiſsæ, ſeſs. 24.de ref.matr.c.10. 170.& ſeq.
Nuptiarum prohibitiones certis anni temporibus , ac benedictiones , & aliæ matrimonij cærimoniæ obſeruandæ ſunt,& contrarium dicens excommunicatur ead. ſeſs.de ſacr.matrim.can.11. 164

OBedientia præſtanda Rom.Eccleſiæ, ſeſs 24 de reform. c.12.180.& ſeſſio.25.de reform.c.2. 211. & Præpoſitis,ſeſs.14. de refor.c.1 91.& ſeſs 25. de delect.cib. &c. 231
Obedientia præſtat executionem abſentiæ,ſeſ.23 de ref c 1. 120
Obedientiæ votum,ſeſs 25.de Reg.& Mon.c.1. 206

Occo ...

Digitized by Google

Oeconomi inſtitutio Sade Epiſcopali vacante, ad quem pertineat, ſeſ.14.de reform. c.16.
Opera ſatisfactionis, ſeſ.14.c.9. 83.et ſeq.
Opera ante iuſtificationem, Seſſion 6.de iuſtific.can.7. 31
Opera bona augent iuſtitiam, ibid.can. 14 33 .dona Dei, et iuſtificati merita, ibid. can.32 35
Operum ſine gratia imbecillitas, ibi.can.1. 30
Operum bonorum retributio, ead seſ.6.c.21.35.c.16.& can.26. 34
Oratoria ab Epiſcopis deſignanda,et viſitanda, ſeſ.22. in decr. de obſeru.et euitan. in celebr.Miſſ. 134
Orandum pro quibus ſit, ſeſ.2. 2
Orationes quomodo faciendæ maxime in Concilio, ibi.et ſeſ.12. 57
Oratorum locus in Concilio, seſ.25. 231.et ſeq.
Ordinarij locorum beneficia conferentes inhabilibus incidunt in pœnas, & conſtitutiones graues nimis,ſeſ 7.de ref.c 3. 44
Ordinarij locorum, & alij quicunque iudices debent ſtudere, vt cauſæ quam breuiter fieri poteſt,terminentur, ac litigantium verſutijs occurrere,seſ 25.de refor. c.10. 220.et ſeq.
Ordinarij locorum compellere debent quoſcumque obtinentes plura beneficia curata, aut incompatibilia ad exhibendum ſuas diſpenſationes, ſeſ. 7. de reformat. c.5. 45
Ordinarij locorum ſingulis annis quaſcumque Eccleſias exemptas viſitare tenentur.ibi.c.8. 46
Ordinarij locorum curare debent, vt hoſpitalia à ſuis miniſtris diligenter gubernentur.ibi.c.15. 48
Ordinarij locorum tenentur in Eccleſijs parochialibus ſuarum Diœceſum curare, vt publicentur præcepta, & decreta ſuper matrimonijs contrahendis, ſeſ. 24. de ref. matrim.c.1. 165
Ordinarij ordinantes clericos non ſibi ſubditos abſque illorum Ordinarij licentia, & approbatione, ab ordinum collatione per annum ſuſpenduntur, ſeſ.13.de ref. c.8. 151.et ſeq.
Ordinarius curare diligenter debet,quæcumque ad Dei cultum in Diœceſi ſpectant, ſeſ.21.de ref.c.8. 123
Ordinati ad titulum beneficij illud reſignare non poſſunt, niſi aliunde viuere poſſint,seſ.21.de ref c.2. 122.& ſeq.
Ordinati abſque ſui Ordinarij approbatione, ab ordinum executione arbitrio ſui Ordinarij ſuſpenduntur, seſ.23.de ref.c.3. 151
Ordinatio ab Epiſcopo facienda eſt, Seſſion.23. c.4. 144. cum ſequentib. & à proprio Epiſcopo, ſeſſion. 6. de reformat. c.4. 37. cum ſeq. ſeſſion. 7. de reformat. c.11.46. ſeſſion. 14. de reform.c 2. 91. cum ſeq ſeſ. 23.de reform. c. 8 151. & ca. 10. cum ſeq.à Chriſto inſtituta, ead ſeſ. de ſacram. Ord. c.3. 146 & quomodo facienda,ead.ſeſſione, de reform.c.7. & ſeq. 151.et ſeq.quando, et vbi, ibi. dicto c.8.et qua ætate ibidem cap.12.153. et gratias, ſeſſio.21.de reform.c.1.121.cum seq et cum examine, eadem, ſeſ 23.de reform. c.7. 151. ſeſſione 7. de reformat. cap.12 47.& eadem ſeſ.23.de reform. c.12 153.& c.14. 154. et ibidem de Sacramen.Ordin.
Ordinandus non eſt homicida, ſeſſion.14. de reformatione cap. 7.95. nec qui beneficium non habet, vel aliud vnde viuere poſſit, ſeſione 21. de reformatione cap. 2. 121. cum ſequentib. nec qui Confirmationem non ſuſcepit, ſeſſione 23. de reformatione cap.4. 149. nec qui fidei rudimenta edoctus non fuit. ibidem,

nec

Digitized by Google

nec qui Linguam Latinam ignorant, ibi.c. 11.152. nec qui ſcribere neſciunt, ibi. c.4. 149. nec minores ætates requiſita, ibi. c. 12. 153. nec bonum teſtimonium non habentes. ibid. cap. 5. 150 cap. 8. 151. et cap. 13 153. nec qui in ſuo ordine verſati non fuerint, ibidem dicto cap. cum ſeq. nec qui non ſit vtilis, et neceſſarius ſuis Eccleſijs, nec ibi fuerit aſcriptus, vbi ſuis fungatur muneribus, ibidem c.16. 155

Ordinati ſuis Eccleſijs deſeruire debeant, ead. ſeſ.23. de refor. ca. 13.153. c.16. 155. et ſeſ.22. de ref c.4. 137

Ordinatio ſacra eſt vnum ex ſeptem Sacramentis Eccleſiæ, ſeſs. 23. c.2.3 154 qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibid. can.3.145 gratiam conf. 11. dicto cap 3. 134. cum ſequent. et canon. 4. 146 et abſoluendi poteſtatem, eadem ſeſſione, de reformatione, cap. 15 154 in ea imprimitur character in anima. ſeſſione. 7. de Sacramentis, canon. 9. 44. eadem ſeſſione 23. ca. 4.144. qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibidem, canon 3.145. gratiam confert, d.c.3 140. cum ſequent. et can.4 148. et abſoluendi poteſtatem, ead. Seſſion. de reformat. c.15. 154. in ea imprimitur character in anima, ſeſſion. 7 de ſacrament. can. 9 40. eadem ſeſſion.23. c.4 134. et qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibid. can.4. 145

Ordinatorum a non ſuo Epiſcopo pœnæ. ſeſs 6. de reform. c.5. 38. ſeſ.7. de ref. c.11. 46. ſeſs.14. de ref. c.2. 91. et ſeſ.23. de reform c.7 98. cum ſeq. et eorum, qui ordinantur per licentiam Capituli ſede vacante, ſeſ. 7. de ref. c.10. 46. et a ſæculari poteſtate, ſeſ.21 c.4.144. et ibid c.7. 146

Ordines maiores, et minores, ibi. c.2.143. et ibi. de ſacr. Ord. can.2.145. ead. ſeſ. de ref. c.11.152. et ibi. c.12. et ſeq. 153. et ſeq.

Ad Ordines maiores nemo aſſumi debet, niſi de ſui Epiſcopi commiſſione, præpoſitis in Eccleſia edictis de ipſorum natalibus, moribus, et vita, literas teſtimoniales eidem Epiſcopo detulerit, ſeſ.13. de ref. c.17. 158

Ordinum diuerſorum rationes, ead. ſeſ. c.2.137. et ibi de ref. c.17. 65

Ordines requiſiti intra annum a quibus ſuſcipiendi, ſeſ.22. de ref. c.4. 137

Ordines minores per temporum interſtitia conferendi, ſeſs.23 de refor. c. 11.152. et quibus, ibid. ſunt gradus ad maiores ead. ſeſ. can.2.145 ibi. de refor. c.6.150. tum ſeq et c.11. 152

Ordines duo ſacri eodem die non ſunt vni conferendi, etiam regulari, ibidem cap. 13. 153

Ordinum fures reputantur: qui a ſecularibus tantum vocati, et inſtituti ſunt ad ordinum miniſteria exercenda, aut propria authoritate talem poteſtatem ſibi ſumunt, ſeſs 22. c.4. 146 et qui contrarium dixerit ex communicatur. ead. ſeſs. de Sacr Ord can 7. 146

Ordinatus pro commoditate alicuius Eccleſiæ, ſi illam deſerat inconſulto Epiſcopo, a ſacrorum exercitio interdicitur, ibid. c.16. 154

Ordinationis inhabilium effectus, ſeſ 14. de ref c.3. 92

Ab Ordine Eccleſiaſtico omnis auaritiæ ſuſpicio abeſſe debet, ſeſ.21 de refor. ca.1. 121

Originalis peccati materia, ſeſ.5 11. cum pluribus ſeq.

Oſtiariatus quando. et cur inſtitutus, ſeſ.23 can.2 ibi de ref. c.17. 155. cum ſeq.

Otioſi ſermones fugiendi, ſeſſion.1. 2. & 3.

P Apa. Vide Pont. Max.

Parentum conſenſus in matrimonijs non neceſſarius. ſeſ.22. de reform. matrim. c.1. 119

Parochiales Eccleſiæ tenues quomodo augeantur, ead ſeſſion. de reform. c.13. 180. quibus

enibus non vniuntur, ibi. quæ penſionibus aut reſeruationibus non grauentur ibid. & illis vacantibus quid agendum, ibid.c.18. 187

Paroch. hæ quare diſtinctæ ſeſſ. 14. de reform. c.9 99. quando ſunt nouæ inſtituendæ, ſeſſ.21.de reform c.4 123.vel diſtinguendæ ſeſſ.24.de refor.c.13.180 & collapſæ reficiendæ, ſeſſ.21. de reform.c.7.125.vel transferendæ, ibid. in ciuitatibus diuidendæ. ſeſſ.24.de reform.c.13.183. cum ſeq.in eiſque Parochijs proprijs ſinguli tenentur audire verbum Dei ibid.c.4.175. & Sacramenta ſuſcipere, ibidem, c.13. 183

Parochi officium eſt prædicare, ſeſſ.5.de reform.c.2.17 ſeſſ.23.de reform.cap.1. 146. & ſeſſ.24 de reform. c.4.175. exponere ea, quæ in miſſa leguntur, ſeſſio.21. c 8. 132.& ead.ſeſſ in decr. de obſeru. & euitan.136. explicare decretum matrimonij, ſeſſ.24.de reform.matrim.ca.1.165.pueros fidei rudimenta, & obedientia docere, ead ſeſſ. de reform. c.4.175. cum ſeq vim, & vſum Sacramentorum explicare, ibidem, c.7. 177. ſacra eloquia & ſalutis monita explanare, ibid. ieiunia, dies feſtos, & obedientiam commendare, ſeſ 25. de delectu cibo &c.250.cum ſequentibus ſuas agnoſcere,pro his ſacrificium offerre, ſacramenta adminiſtrare & bono exemplo paſcere, ſeſſ.23.de reformat. c.1.146. cum ſeq & ibid.c.14 154. pauperum, aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere,d c. 1. 145. Miſſas frequenter celebrare, d c.14 154. in ſuis Eccleſijs reſidere ſeſſion. 6. de reform.ca 2.36.& ſeſſione.23.de reform.ca. 1. 146. cum ſeq.decreta matrimonij obſeruare ſeſſ.24.de reform. matr. c.1.163. & ſeq.nuptias benedicere, ibid. 131. librum matrimonij habere, ibidem 164. ac baptizatorum, ibid.c.2. 165. ad Synodum Diœceſanam accedere, ead.ſeſſ.de reform ca 2.175.& ſeſſ. 26.de ref.c 2 215. carnis affectum erga propinquos deponere, ſeſſ. 25.de refor. c.1.210.& alia multa obſeruare, ibid 209. & ſeq. decreta Concilij recipere, obedientiam ſpondere, ac hæreſes anathematizare.ibid.c.2.210. & hoſpitalitatem ſeruare. ibidem.cap.8. 217

Parochi paupertati ſuccurritur, ſeſs.21. de reform.can.4. 123. cum ſeq. imperitiæ, & malæ vitæ occurritur,ibidem ca 6. 124. Cætera lege in verbo Sacerdos, & in verbo Clericus.

Parochus iuſtis de cauſis, & rationabilibus, abſque denunciationibus poteſt coram ſufficienti teſtium numero matrimonium celebrare, ſed ante illius conſummationem denunciationes omiſſas facere tenetur, ſeſſion. 24. de reformat. matrim. c.1. 165

Parochus poſt denunciationes contrahendi matrimonij factas, intellecto viri, & mulieres mutuo conſenſu, matrimonium per verba de præſenti celebrare poteſt, ibidem

Parochus, vel his, qui ipſius loco interuenit in contractu matrimonij clandeſtini cum minori teſtium numero, & etiam ipſi teſtes. qui ſine Parocho. vel Sacerdote interfuerint, atque ipſi contrahentes arbitrio Ordinarij puniendi ſunt,ibid 164

Parochus non debeat intereſse matrimonijs vagantium abſque Epiſcopi licentia, ibi c.7 168.& ſeq.

Parochus baptizans antequam baptizet tenetur interrogare eos, ad quos pertinet, quem, aut quos elegerint ad ſuſcipiendam baptizatum de fonte baptiſmatis, & illum, aut illos tantum admittat, alias punitur, ibi.c.2. 167

Parochus baptizans tenetur leuantibus baptizatos declarare, quam cognationem contraxerint, aliàs punitur, ibid,

Paruuli baptizati in fide Eccleſiæ inter fideles computandi ſunt. quamuis actum credendi non habeant nec propterea rebaptizandi ſunt, cum ad annos diſcretionis

tionis peruenerint, & contrarium dicens excommunicatur, ſeſſ. 7. de bapt. can. 13. 43. & ſeq.
Paruuli baptizati in fide Eccleſiæ cum adoleuerint, amplius non ſunt interrogandi, vt ratum habeant, quod Patrini eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti ſunt, & contrarium aſſeuerans excommunicatur, ibidem can. 14. 43
Paruuli etiam recenter ab vteris matrum naſcentes baptizandi ſunt in remiſſionem peccati originalis, ſeſſ de pecc. orig. 13
Paruuli rationis vſu carentes nulla neceſſitate obligantur ad ſacramentalem Euchariſtiæ communionem, ſeſs. 21. c. 4. 130. & qui contrarium dixerit excommunicatur ibid. c. 4. 138
Paſcha vetus, & nouum, ſeſs. 22. c. 1. 139
Paſtoris diligentis officium eſt, omnium morbis leuia primum adhibere fomenta: Poſt ea ſi morbi grauitas, ita poſtulet, ad grauiora deſcendere remedia, quæ ſi nec ſufficiant, cæteras ſaltem oues a contagionis periculo liberare, ſeſſ. 13. de ref. c. 1. 66
Paſtoris excuſatio non admittitur, ſi lupus ouem deuoret, & ipſe ignoret, ſeſſ. 6. de ref. c. 1. 36
Paſtores idoneos Eccleſijs gubernandis ijs promouere debent, qui aliquod ius habeant Epiſcopos proficiendi, ſeſs. 24. de ref. c. 1. 170
Patrimonium, aut penſionem obtinentes non aliter ſunt ad ſacros Ordines promouendi, niſi arbitrio Epiſcopi pro Eccleſiarum commoditate, & quod abſque Epiſcopi licentia non poſſint illud alienare, vel ſit illam extinguere, aut remittere, niſi aliunde viuere poſſint, ſeſſion. 21. de reformatione cap. 2. 122. & ſeq.
Patrini in baptiſmo non poſſunt eſſe, niſi vnus vir, & vna mulier, vel vnus, aut vna tantum ad ſuſcipiendum de ſacro fonte baptizatum, ſeſſion. 24. de reform. matr. c. 2. 166
Patrini duellantium vltra excommunicationem ſunt grauiter puniendi, ſeſſ. 25. de ref. c. 19. 216
Patroni habentes ius patronatus vacante Eccleſia tenentur intra decem dies nominate coram examinatoribus clericos idoneos ad Eccleſiam vacantem regendam, ſeſs. 24. de ref. c. 18. 187
Patroni non poſſunt aliquos preficere beneficijs ſui iuſpatronatus, niſi illos loci Ordinario præſentauerint, ceſſante priuilegio ſeſſion. 14. de reformatione cap. 13. 98
Patroni non poſſunt iuriſpatronatus vendere, nec alio quocumque titulo in alios transferre, ſeſſ. 25. de ref. c. 9. 219
Patroni non poſſunt ſe ingerere in perceptione fructuum beneficiorum, ibi.
Patroni non poſſunt ſe ingerere viſitationibus, niſi quatenus ius patronatus quomodo ad eos pertineat, ſeſs. 24. de ref. c. 3. 174
Patroni ſi res Eccleſiæ, vel iura occupauerint, præterquam quod ſunt excommunicati priuantur ſuo iurepatronatus, ſeſſ. 22. de ref. c. 11. 140
Patroni vbi Eccleſia fuerit iuriſpatronatus, Eccleſiaſtici, & inſtitutio pertineat ad Epiſc. tenentur præſentare Epiſcopi, digniori inſtituendum, ſeſs. 14. de ref. c. 18 189
Pauli vocatio. ſeſs. 6. de iuſtific. can. 6. 30
Pauperes ſi vere paupertatem probauerint in caſu matrimoniali, nec in ſecunda, nec in tertia inſtantia, in eadem cauſa cogi poſſunt extra prouinciam litigare, niſi altera pars velit ſibi alimenta, & litis ſumptus ſubminiſtrare, ſeſſion 24. de ref.

Z

ref.c 20.

Peccata omnia poſt baptiſmum perpetrata ſola recordatione, & fide ſuſcepti baptiſmi nec remittuntur, nec venialia fiunt, & qui contrarium dixerit, excommunicatus, ſeſſ.7. de baptis.can.10. 48

Peccata mortalia etiam cogitationis faciunt homines iræ filios, & Dei inimicos, ſeſſ. 14.c.5. 78

Peccata mortalia, quæ diligenter cogitanti in confeſſ. non occurrunt, in vniuerſum remiſſa cenſentur. ibid.

Peccata venialia nos a Dei gratia non excludunt. ibid.

Peccata venialia citra culpam, in confeſſione taceri poſſunt, & multis alijs remedijs expiantur, ibi Et licet illa confiteri, & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibid de ſacram Pœnit.can.7. 88

Peccata, publicè quis poteſt confiteri, ad ipſius confitentis libitum, non autem diuino præcepto, ibid.c.5. 79.cum ſeq.

Peccata remittendi poteſtas ſolis Epiſcopis, vel Sacerdotibus etiam mortali peccato detentis data eſt in ordinatione, & non cuiuis, eadem ſeſſ.14.c.6.80.& qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibi.can.6.88.& can.10.89.

Peccata tacentes ſcienter in confeſſione, nihil per ſacerdotem diuinæ bonitati remitendo proponunt, ſeſſ.14.c.5. 78

Peccantes publice ſunt publica pœnitentia corrigendi; quod Epiſcopus commutare poteſt, ſeſſ.14.de ref c.8. 178

Penſiones, aut fructuum reſeruationes fieri non poſſunt in Eccleſijs Cathedralibus, quarum redditus ſunt ducatorum mille, nec in parochijs, quæ ſummam centum, ſecundum communem valorem, non excedunt, ſeſſ.24.de reform.c.13. 183

Pœna violantium ſaluum conductum, ſeſs.15. 102.& 115

Pœnarum genera, ſeſſ.13.de ref.c.4.69 cum ſeq.ſeſs.25. de ref. c.6.213. cum ſeq.& c.14. 223.cum ſeq.

Pœnitentia quid ſeſs. 16.c.74. ante aduentum Chriſti non erat ſacramentum, ibid. c.1.73.dicitur ſecunda tabula poſt naufragium, ſeſs.6.c.14.26.& ſeſſion.14.de Sacram.pœnit.can.2.83. quod contineat, d.c.14. 27 & ſeq & eadem ſeſſion.14. c.3.75.& can.4.87. cur, & quando, & a quo inſtituta, ibid.c.1. 73. cum ſeq.& can.1. 86

Pœnitentiæ vtilitas, & partes, d c.1.73.d.c.3.75.& d.can.4. 87. & fructus ead. ſeſſ. 14.c.8 82.cum ſeq.quid differat a baptiſmo, ſeſs 6.cap 14 27. & ſeq.& ead.ſeſſ. 14.c.2.74 & ſeq.& can.2. 87

Pœnitentia publica quando imponenda, ſeſ.24.de ref.c.8. 178

Pœnitentiarij in Eccleſiis cathedralibus inſtitui debent, vbi commode fieri poteſt. ibidem.

Pontifex Max. Vicarius Dei in terris, ſeſs 6 de ref c.1.36.& 55.eius eſt ſuprema authoritas, d.c.1.37 ſeſs 9 52.ſeſ.14.c.7 7; ſeſ 16.105 & ſeſ.21.c.2.115 cum ſeq.in omnibus ſalua intelligitur, ſeſ.7.de ref.in princ.44.ibi.c.6 46.ſeſ.24.de refor.c.1. 148.& ſeq.& ſeſ 25 de ref c 21. 228

Pontificis eſt Eccleſias de paſtoribus prouidere ſeſ.6. de reformation.c.1.36. & ſeq. ſeſſio.24 de reform.c. 12. 180. circa matrimonij impedimenta conſtituere, & diſpenſare, eadem ſeſſion.de ſacram. Matrim. can 3. 163. Concilium Generale indicere 60.& ſeſſion.24.in decr. de recipien. & c. 237. eiuſque decreta confirmare.ead. ſeſs. de fine Conc. 236. & 232. eorum dubia declarare, eodem fol.231. formam examinis Epiſcoporum approbare, ſeſſion 24. de reform.c.1.170 & ſeq. Eccleſiæ vtilitati conſulere, ſeſſion. 25. de recip & ca.231.eius munus eſt ſolli-

Digitized by Google

citudo vniuerſæ Eccleſiæ, & creatio Cardinalium, ſeſ 24. de reformat. c.1.171. & Epiſcoporum, ſeſ. 7. de reformat. cap. 1.40. & ſeſ. 23. de Sacram. Ordin. can. 8. 146

Pontifex Summus prouidet reſignantium neceſſitatibus, ſeſs. 24. de reform. cap. 17. 186

Eccleſiis exiguorum redditum. ibidem cap. 10. & 183. et curat quæ ad ſtudiorum reformationem ſpectant. ſeſs. 25. de reformatione. ca. 2. 212. de coadiutorijs diſponendis, ibidem. c. 7. 216. de abuſibus circa indulgentiarum vſum exortis, eadem ſeſſione in decreto de Indulgent. 229. de Indice librorum prohibitorum, ibidem, de indic. lib. 230. de Cathechiſmo, Breuiario et Miſſali, ibidem, quando alioqui nolunt accedere ad Synodum prouinciale. ibidem, cap. 2. 211 de Calicis conceſs ſeſſio, 22. in decr. ſuper petit. 141. de animaduerſione in Epiſcopos non reſidentes facienda, ſeſ. 6. de reform. c. 2. 37. et ſeq. de cauſis Epiſcoporum grauioribus terminandis, ſeſ. 13. de reform. c. 6. 70 ſeſ. 24. de ref. c 5. 177. et de Epiſcopis concubinarijs, ſeſ. 25. de ref. c. 14. 223. et de legitimis cauſis abſentiæ Epiſcoporum, ſeſ. 23. de ref. c. 1. 123

Pontifex Max. vtitur conſilio Cardinalium adminiſtratione vniuerſalis Eccleſiæ, ſeſ. 25. de ref. c. 1. 210

Grauiorum criminum abſolutionem ſibi reſeruare potuit, ſeſ. 14. c 7. 81. et Imperatores, Reges, vel alios bona Eccleſiaſtica occupantes abſoluere, ſeſs. 22. de ref. c. 11. 140. cauſas extra curiam quibus committat, ſeſs. 24. de ref. c. 5. 177. et ſeſs. 25 de ref c. 10. 221

Pontifice inconſulto inuſitatum decerni debet, eadem ſeſs. inuocat. venerat. Reliq. Sanctorum. 194

Pontifici obedientia ab omnibus præſtanda eſt, ead. ſeſs. 25. de reformatione cap. 2. 211

Pontificalia in alterius Diœceſi exercere non licet, ſeſ 6. de ref c. 5. 39

Populo numeroſo quomodo prouideatur, ſeſ. 21. de ref. c. 4.

Populus in ſua Parochia tenetur audire verbum Dei, ſeſ. 24. de ref. c. 4. 175. et quando compellatur ſubminiſtrare neceſſaria Parochis, ſeſ. 21. de ref. c. 4. 123. et ſeſ. 24. de ref. c. 13. 183

Potriones in Eccleſiis Cathedralibus debent habere annexos ordines, ſeſ. 24. de ref. c. 12. 182

Cætera vide in verbo Præbenda.

Poſſeſſio triennalis quibus non ſuffragetur, ſeſ. 25. de Regul. et Monial. cap. 21. 208

Poſſeſſio Eccleſiæ gratis danda, ſeſ. 24. de ref. c. 14. 190

Præbenda Lectorum, ſeſ. 5. de ref. c. 1. 16

Præbendæ quibus conferendæ, ſeſs. 24. de reform c. 12. 181. et quomodo, ſeſ. 25. de reformat. cap. 2. 281. et tenues quomodo augendæ, ſeſſion. 24. de reform. cap. 13. 184

Præbendas obtinentium reſidentia, ibi. c. 12. 180. et ſeq.

Præcedentiæ controuerſiæ componendæ. ſeſ. 25. de Reg. et Mon. cap. 13. 203

Præcedentiæ alicuius cauſa non renouatur, ſeſ. 1. 5 et ſeſſion. 25. de loco orat. 231. cum ſeq.

Præcepta Dei ſunt poſſibilia, et obſeruanda, ſeſſione ſexta, capite decimo primo, trigeſimo tertio, et qui contrarium dixerit, excommunicatur; ibidem, can. 18.

Prædeſtinacionis præſumptio cauenda, ibidem ca. 12. 26 et cap. 15. 27 et ſeq.

Prædicationis munus proprium Epiſcopi, ſeſſion. 1 de reform. cap. 3. 15. et ſeſ. 24.

de reform.c.4.149.& quomodo, & quando præſtandum,d.c.2.15.& ſeq.& d.c.4. 176.cum ſeq.& ſeſſ.25.in decr. de Purg.191. cum ſeq.& eius vtilitas,d.can.2.15. & ſeq.
Prædicatio non omnibus eſt conceſſa, ibi.17.& d.c.4.176. maximè ſine licentia, vt dictis in locis. 16 & 176
Prædicatores quando,& quomodo corrigendi,eod.c.2. 16.& ſeq.
Præfecta monaſterio Sanctimonialium per menſem ante nouiciarum profeſſionem Epiſcopum certiorem facere tenetur, ſeſſion.25. de Regul. & Monial. caput 17. 205
Prælati Eccleſiarum debent ſubditos ſuos prudenter corrigere, ſeſſ.6. de refor. c.3. 38
Prælati in Eccleſijs ſuis reſidentes, quoſcumque ſæculares clericos qualitercumque exemptos de quibuſcumque exceſſibus etiam extra viſitationem, corrigere poſſunt, & punire. ſeſſ.14.de ref.c.4. 93 & ſeq.
Prælati etiam Epiſcopali dignitate præditi contra clericos ſibi non ſubditos vigore cuiuſuis priuilegij, procedere non poſſunt, niſi cum illorum Ordinarij, vel Vicarij ſui interuentu, alioqui proceſſus eſt nullus, ibidem canon. 8. 95. & ſeq.
Prælati Eccleſiarum quacumque dignitate fulgeant, tenentur per ſe, vel per alios idoneos, ſi legitime fuerint impediti, Sanctum Ieſu Chriſti Euangelium prædicare, ſeſ.5.de refor.c.2. 15 & ſeq.
Prælati cuiuſcumque gradus, Eccleſiam Dei, ad quam vocati ſunt diligenter regere debent, ſeſ.6.de ref.c.1. 36
Prælati non reſidentes in Eccleſijs ſuis, mercenariorum more greges ſibi commiſſos deſerunt. ibid.
Et Romani Pontificis arbitrio ſunt puniendi. ibi.37.& ſeq.
Prælati qui legitimis cauſis ceſſantibus per ſex menſes a ſuis Eccleſijs extra Diæceſes abſfuerint, quartæ partis fructuum vnius anni puniuntur, & ſi aliis totidem abſfuerint aliam quartam partem amittere debent, & creſcente contumacia, ſeuerioribus ſubijciuntur cenſuris, ibidem.& ſeſſion.23. de reformatione cap.1. 148.& seq.
Prælati omnes,etiam ſi S.R.E. Card.exiſtent,in Eccleſijs ſui, quibus ſunt præpoſiti,reſidere tenentur,d.c.1. 147
Prælati, & alij locorum Ordinarij cogere debent obtinentes ſcholaſterias, & alios etiam, quibus annexum eſt docendi munus, ad docendum per ſe in ſeminario Clericorum ea, quæ Epiſcopo videbuntur & ſi idonei non fuerint, per alios a Scholaſticis eligendos, & ab Ordinario approbandos,ead. ſeſ.23.de reform.c.18. 159
Prælati quicumque ſint,tenentur omnia, & ſingula in Concil.ordinata recipere, & obſeruare, atque veram obedientiam Summo Pont. ſpondere, & profiteri, & hæreſes deteſtari, ſeſſ.25.de ref.c.2 216
Præparatio ad iuſtificationem,ſeſſ.6.c.5.& 6. 20 & ſeq.
Præpoſitæ monaſterijs Sanctimonialium qua ætate, & quomodo ſint eligendæ, & ſeſſ.25.de Reg.& Mon.c.6.& ſeq. 211.& ſeq.
Cætera vide in verb Abbatiſſa.
Præpoſiti Eccleſijs cathedralibus ſuperioribus, etiamſi S R.E.Card.ſint, ſi intra ſex menſes non fuerint conſecrati, fructus perceptos reſtituere tenentur, & ſi intra totidem alios menſes id facere neglexerint, Eccleſijs ipſis ſunt ipſo iure priuati, ſeſſ.23.de ref.c.2. 150
Præpoſituræ commendatæ de Regularibus præpoſitis ſunt prouidendæ, ſeſſion.25. de

de Regul.& Mon.c.21. 208
Præſentare non licet, niſi Epiſcopo, ſeſſ.14.de ref.c.13. 187
Præſentati a patronis, ſi non ſint idonei, poſſunt ab Epiſpcopo repelli, ſeſ.25.de ref. c.9. 219
Præſentati a quibuſuis Eccleſiaſticis perſonis, etiam nuncijs Apoſtolicis, ad beneficia Eccleſiaſtica promoueri non poſſunt ſine Ordinarij examine, & approbatione, ſeſſ.7.de ref.c.13. 48
Præſtimonia, ſeſſ.5.de ref.c.1.13.& ſeq.ſeſſ.24.de ref.c.9.97. & ſeſſion.23. de refor. c.28. 160
Præsbyteri qui dicantur, ſeſſ.14.c.3.83.& ead.ſeſſ.de Sacr.extr. Vnct.ca.4.91.eorum ætas, ſeſſ.23.de refor.c.12.153, quales ordinandi, ibi.& cap 14.154. quando Miſſam celebrare teneantur, eod.c.14.
Cætera quære in verbo Clericus, & in verbo Sacerdos.
Præſens quis indicetur, ſeſſ.22.de ref.c.3.137.& ſeſ.23.de ref.c.1.139.& ſeſ.24.de ref.c.8. 178
Primas, vide Epiſcopus, & Metropolitanus, & Prælatus.
Princeps a Deo conſtituti ſunt Fidei, & Eccleſiæ protectores, ſeſſ.25.de reform.cap. 20. 230
Cogentes ſubditos matrimonium contrahere excommunicantur, ſeſſ.24. de refom. matr.c.9 169.locum ad monomachiam concedentes puniuntur, ſeſſ.25.de refor. c.19. 227
Epiſcopos paterno honore proſequi debent, ibid.c.17 230. & ſeq libertatem Eccleſiaſticam conſeruare, ibi.c.20.218.& ſeq.& decr.huius Conc. obſeruare, ibid.de recipien.& obſer.&c. 232.cum ſeq.
Prioratus ab Epiſcopo viſitandi, ſeſſ.21.de ref.c.8. 143
Priorum, & Prioriſſarum electionis, ſeſs.25.de Reg.& Mon.c.7.202.& ibid.cap.20. 207
Priuilegia ſunt cauſæ multarum turbationum, ſeſſ.24.de ref.c.11.179.et ſeq ſeſſ.23. de ref.c.18. 227
Priuilegia Scholarium. Vide Scholarium priuilegia.
Priuilegia de non reſidendo, & fructus in abſentia percipiendi nemini ſuffragantur ſeſſ.6 de ref.c.2. 38
Priuilegia Epiſcoporum præſeruantur in omnibus, præterquam quod tenentur intereſſe Synodo prouinciali illius Metropolitani, quem ſemel elegerint, ſeſſ.24.de ref.c.2. 173
Priuilegia, & exemptiones quibuſuis conceſſæ non impediunt iuriſdictionem Ordinariorum, exceptis ijs, qui actu ſeruiunt, aut intra clauſtra ſuarum domorum iuxta eorum profeſſionem viuunt, ibi.c.11. 179
Priuilegiati reſidentes in Curia Rom. vigore Eugenianæ conſtitutionis, aut familiaritatis Cardinalium, obtinentes beneficia Eccleſiaſtica rationem illorum ſunt Ordinarij beneficiorum ſubiecti, ibid.
Proceſſiones, in quibus Euchariſtia circumfertur, cur inſtitutæ, ſeſſ.13. can.5.55.& ſeq.& can.6 61.ad eas accedere tenentur etiam exempti, ſeſs.25. de Reg.& Mon. c.13. 203
Proceſſus quando ſit nullus, ſeſs.22.de refor.c.3.137.& ſeq & ſeſſion. 24.de refor. can.20. 19
Procuratio non exigenda a Viſitatoribus, ibid.c.3. 174.& ſeq.
Profeſſio quomodo emittenda ſeſſ.25.de Reg.& Mon c.17. 205.& ſeq.
Profeſſionem fidei, qui facere teneantur ſeſs.24.de ref.c.1.170.cum ſeq.& ibi . 12. 180.cum ſeq

profeſſionem intra quantum tempus regulares faciant, ſeſſio.25. de Regul.et Mon. c.15. 204
Prohibitiones matrimonij quæ, seſſ.24.de ſacr.Matr.can.11.ibi.de reform.c.2.185. & ca.5 168.& ſeq.& quibus anni temporibus obſeruandæ, d. c.11. & ibid. c.10. 170.et ſeq.
Promiſſiones in Prouiſione Eccleſiæ prohibitæ, ſeſ.24.de ref.c.14. 184
Promoti ad maiores Eccleſias intra tempus a iure ſtatutum conſecrati debent,ſeſ.7. de ref.c.9. 47
Promoti per ſaltum, ab Epiſcopo diſpenſati poſſint, ſeſ.23.de ref.c.14. 154
Promouendi ad dignitates Eccleſiaſticas ſine cura debent eſſe idonei , & annorum 22.ſeſ.14.de ref.c.12. 180
Promouendi ad dignitates,canonicatus , aut portiones Eccleſiaſticas debent eſſe in eo ordine, quem talis dignitas, præbenda, vel portio requirit, & id ætatis, quod intra tempus legitimum initiari poſſint , ibi. Cætera vincas in verbo Epiſcopus , & in vet.Ordinandus.
Prorogationes conſecrationis conceſſæ Prælatis vltra ſex menſes , non ſuffragantur eis.ſeſ.7.de ref.c.9. 47
Proteſtationes Germaniæ, seſ.13.& ſeſſ. 15.109.eis datus ſaluus conductus. 72
Protonotariatus,ſeſ.24.de ref.c.11. 179
Prouincialia Concilia quibus de cauſis renouanda,& quando,ſeſ.24.de reform.c.2. 147.de quibus iudicent, ſeſ.23. de refor.c.1.173 ibid c.18. 161. cum ſeq. & 160. ead seſs.24. de ref.c.1.171.c.2.173.c.3.174.cum ſeq.c.5.177. c.12.181.c.13. 183. c.18.260.cum ſeq. & ſeſ.25 de inuoc.venet. & reliq.Sanctor.200. ibid de Reg et Mon.c.22.209. et ibid. de ref. c.11. 222. & c.14. 224. & quid in eis agi debeat, ead.ſeſ.de ref.c.2. 212. & c.10.231. in decret.de Indulg. 230. poteſtque ipſa prouincialis Synodus formam examinis clericorum moderare, seſ.24. de ref.c.18.in fine. 190
Prouinciales quomodo eligendi, seſ.25.de Reg.& Mon.c.6. 201
Prouiſi de canonicatibus, & dignitatibus Eccleſiaſticis non ſolum tenentur fidelitatem iurare coram Epiſcopo,vel eius Vicario, ſed etiam in Cap.ſeſ.24.de ref.c.1. 180.& ſeq.
Publicatio decretorum reſidentiæ fieri debet, seſ.23.de ref.c.1. 150
Publice, & notoriè criminoſi neque altari miniſtrare,neque ſacris intereſſe ab Epiſcopis ſunt permittendi ſeſ.22.in decr.de obſer. et euitan.&c. 134
Puellæ virgines volentes ingredi Monaſteria Sanctimonialium , non ante poſſunt habitum regularem ſuſcipere,niſi fuerint annorum 12.nec profeſſionem emittere, niſi Epiſcopo, vel alio, ſi impeditus fuerit, pro eo approbante, ſeſ.25.de Reg. & Mon.c.17. 205.cum ſeq.
Puellæ non ſunt cogendæ, nec impediendæ monaſterium ingredi,ibi.18. 206
Pueri ad religionem informandi, seſ.23 de ref.c.18 156. cum pluribus ſeq.
Pueri in Seminario Clericorum aſſumpti debent Epiſcopi arbitrio in tot claſſes diſtribui, quod illi videbitur, ibid. 156. vti debent tonſura, & habitu clericali,et ea addiſcere, quæ continentur in dicto c.18.Vt vero ibidem quotidie ſacrificio Miſſæ intereſſe , debent , & ſaltem ſingulis menſibus confiteri , & Confeſſoris arbitrio Euchariſtiam ſumere , atque etiam Cathedrali , et aljis Eccleſijs loci diebus feſtis inſeruire, ibid. 157
Purgatorium, sel.6. inſtific. can 30.34. ſeſſion.21.c.2.130. de eo doctrina, ſeſſ. 25. 194 cum ſeq.
Q
Quadrageſimæ tempus acceptabile,ſeſ.14.c 5. pag.79.
Quæſtiones inutiles ſecludendæ a popularibus concionibus,ſeſſion.24 de reform.

form.c.7.177.ac etiam difficiles, ſeſ.25.in decr.de Purg. 194

Quæſtores eleemoſynarij prædicare prohibentur, ſeſs 5.de ref.c.2.18.eorum nomen penitus tollendum, ſeſ.21.de ref.c.9. 126.cum ſeq.

Quæſtus praui pro indulgentijs conſequendis abolentur, ſeſ.25.in decr.de indulg. 230

Qualitates quorumcumque beneficiorum obſeruandæ ſunt, nec illis derogari poteſt ead.ſeſ.de ref.c.5. 214

Quarta funeralium perſoluenda, ibid.c.13. 223

Qui ſe ſtare exiſtimant, caueant, ne cadant, et cum timore, & tremore in bonis operibus perſeuerent, ſeſ.6.c.13. 213

Quiſque debet de bonis ſibi a Deo collatis ſubuenire ijs, qui pauperibus Eccleſijs præſident, ſeſ.25.de ref.c.12. 228

RAptores, & raptæ quando matrimonium contrahere poſſint, ſeſ.24.de ref.matr. c.6 170.& tenentur raptores raptas dotare.ibid.

Raptores, & illis conſilium, & fauorem præſtantes ſunt ipſo iure excommunicati omnium dignitatum incapaces, ibid.

Raptores bonorum Eccleſiaſticorum puniuntur, ſeſ.22.de ref.c.11. 140

Reatus æternæ pœnæ quomodo deleatur, ſeſ.6 de iuſtif.can.30. 35

Rectores Parochialium imperiti non ſunt diuinis miniſterijs idonei. ſeſs.21. de ref. c.6. 124

Rectoribus Eccleſiarum imperitis honeſtæ vitæ exiſtentibus dandi ſunt coadiutores, quibus competens fructus portio pro victu aſſignanda eſt, ſed ſi ſcandaloſè vixerint, præmoniti caſtigandi ſunt, & ſi incorrigibiles fuerint, priuandi ſunt, ibidem.

Rectoribus Eccleſiarum, quarum fructus ad debita Eccleſiæ onera non ſufficiunt, prouidendum eſt per Epiſcopos, ſeſs.24.de ref.c.13. 183

Redditus annui, vnde collegia pro Seminario Clericorum erigendæ, & pueri educandi, & vnde omnia alia ſoluenda ſunt, per Epiſcopum cum conſilio duorum de Capitulo, ſiue clero Ciuitatis, quorum alter a Capitulo, ſiue Clero, & alter ab ipſo Epiſcopo eligatur, detrahendi ſunt ex fructibus menſæ Epiſcopalis, & de aliis quibuſcumq. beneficijs, ſeſ.23.de refor.c.18.

Reformatores Studiorum quid agere debeant, ſeſ.25 de ref.c.2. 212

Regreſſus tolluntur, ibid c.7. 216

Regulares non poſſunt prædicare ſine licentia Epiſcopi, ſeſ 5. de ref c.2.15. et minus contradicente Epiſcopo ſeſ.24.de ref.c 4.176 nec confeſſiones audire, ſine eius examine, ſeſ.23.de ref c 15.154 cum ſeq. nec bona poſſidere poſſint, Seſ.25. de Reg & Mon c 2 198 nec alicuius obſequio ſine ſuperioris licentia ſe ſubijcere, ibi. c 4 200. cum ſeq. nec ſine illa a Conuentibus recedere, ibid c.19 97. nec habitum ſponte dimittere, ibid. nec ad laxiorem ſe transferre, ibid. nec habitum occulte ferre, ibid.

Regulares quomodo ordinandi, ſeſ.25.de ref.c.12 170. qua ratione vitam inſtituere debeant, ſeſ.25 de Reg.& Mon.c.1.197.cum ſeq.in Conuentibus, etiam ſi abſint cauſa ſtudiorum, habitare debeant, ibi.c.4. 199 Epiſcoporum præcepta, nempe, cenſuras, et interdicta ab ipſis promulgata ac die feſto ab eiſdem in ſuis Diœceſibus ordinatos, ſeruare, ibi, can. 12.203. ad publicas proceſſiones accedere, ibi. c.13. eodem fol. intra quantum tempus profeſſionem facere debeant, ibid. c.15. 204

Regulares viuentes extra Clauſtra, quando prædicare valeant, ſeſs.5. de refor.c.2. 16 corriguntur ab Ordinario, ſeſs 6. de reform.c.3.38. et ſeſs.7. de reform. c.14. 47. et quando, ſeſ.21.de reform.c 8 126.et aliquando etiam ſi intra Clauſtra degant,

gant.ſeſs.25.de Reg.& Mon.c.14. 204
Regularis vita inſtauranda,ibid.c.1. 197.cum ſeq.
Regularium ſuperiores quomodo creandi,ibid.c.6. 183.cum ſeq.
Regularium beneficia quibus conferantur,ſeſs.14.de ref.c.10. 97.cum ſeq.
Regularium monaſteriorum prouiſio, ſeſs.25.de Reg.& Mon.c.21. 208
Regulares ad alium Ordinem transferri non poſsunt, niſi vt in Ordine, ad quem transferuntur, ſub ſui Superioris obedientia in clauſtra perpetuo maneant, ſeſs. 14.de ref.c.11. 97
Regulares caſtitatem profeſſi matrimonium contrahere non poſsunt,& contractum eſt inualidum, & qui contrarium dixerit excommunicatur, ſeſs.24.de ſacr.matr. can.9. 163.cum ſeq.
Regulares quorumcumque Ordinum, tam virorum,quàm mulierum tenentur exequi omnia,quæ de regularibus ſunt decreta, ſeſs.25. de Reg.& Mon.c.22.209.& ſeq.
Regulares promouendi ad Epiſcopatus, nedum natalibus vita, moribus, & doctrina pollere debent, ſedetiam a ſuperioribus ſuæ Religionis publico teſtimonio gratis,idoneos eſse illos ad docendum alios,approbari debent, ſeſs.22. de refor. c.2. 136
Regulares recedentes a ſuis Conuentibus ſine mandato ſuperiorum in ſcriptis obtento,reperti ab Ordinarijs,puniri poſsunt,ſeſſion.25. de Regul.& Monial.cap.4. 190
Regulares translati de vno ad alium ordinem, beneficiorum ſæcularium quorumcumque,etiam curatorum,ſunt incapaces ſeſs.14.de ref.c.11. 97
Regulares, quicumque ſit, qui habitum ſine Superioris licentia poſt quinquennium ſponte dimiſit nullatenus admitti debet ad allegandum quaſcumque cauſas,ſed tamquam apoſtatæ puniri debet, ſeſſion.24. de Regul. & Monial.cap.19. 206
Regularis, quicumque ſit, qui velit a monaſterio vel ſine,vel cum habitu, quacumque de cauſa,diſcedere ſine Superioris licentia,non eſt audiẽdus,niſi intra quinquennium a die profeſſionis, ita quod deducat illas tam coram ſuo Superiore, quàm coram Ordinario. ibid.
Regularibus non licet a ſuis Conuentibus recedere ſine ſui Superioris licentia, etiã ſub prætextu ad illum accedendi, niſi vocati fuerint,ibid.c.4. 200
Regularibus concedi poſsunt ad vſum bona mobilia conuenientia ipſorum paupertati,ibid.c.2. 200
Regularium ſuperiores monaſteria,& prioratus ſibi ſubditos viſitare tenentur,ibid. c.20. 207.cum ſeq.
Religioſus. Vide Clerici, Regulares,& Sacerdotes.
Reliquiæ nouæ in Eccleſia recipi non debent,niſi Epiſcopo approbante,cum Theologorum conſilio,ſeſs.25.de inuoc.vener.& reliq.Sanct. 196
Reliquiæ Sanctorum venerandæ ſunt, & honor illis debetur,ibidem cum ſeq.
Remuneratio expectanda,ſeſs.6.c.11.34 & ſeq.& c.16. 28
Renunciatio, aut obligatio etiam cum iuramento,vel in fauorem cuiuſuis piæ cauſæ antea facta, quam intra duos menſes proximos ante profeſſionem, & cum licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarij, non valet, ſeſſion.25.de Reg. & Mon. c.16. 204
Renunciatio, aut obligatio facta in duos menſes ante profeſſionem proximos cum licentia Epiſcopi, ante eius Vicarij valere, ſed non aliter ſortitur effectum, niſi profeſſione ſequuta,ibid.
Reparatio ipſorum, ſeſs.6. c.14. 27.& ſeq.reſcripta quando ſortiantur effectum,
ſeſs.

ſeſ.7.de ref.c.11.47.ſeſ.13.de ref.c.5.69.ſes.22. de ref.c.5.139.ſeſ.23. de ref.c.8. 121 ſeſ.25.de ref.c.7.216.c.16.225.& c.18. 227

Reſeruationes mentales nemini conceduntur, ſeſ.24. de ref.c. 19. 199

Reſeruationes quando non proſint, ibi.c.15. 186

Reſeruationes caſuum, ſeſs.14.c.11.89.& ibi.de Pœnit.ſacram.can.11. 89

Reſeruationibus fructuum quando non grauandæ Eccleſiæ, ſeſ.24 de ref c.13. 184

Reſidere tenentur Primates, Patriarchæ, Metropolitani, & Epiſcopi, ſeſs.6 de ref c.1. 36.& ſeſ.23. de ref.c 1.146. etiam ſi Cardinales ſint, ibid, omnes obtinentes beneficia, quæ requirunt reſidentiam de iure, ſeu conſuetudine, ſeſ.6.de ref.c.2.37. obtinentes dignitates, perſonatus, & officia, ſeſ.21.de ref.c.3.123.cum ſeq.& ſeſ. 22.de ref.c.3.137.& obtinentes canonicatus, præbendas, aut portiones, ſeſs.24.de ref.c.12. 132 & ſeq.

Reſidere negligentium peccatum, & pœna, ſeſs.6 de ref.c.1,36.et ſeq.ſes.21.de ref.c.3.123.cum ſeq.ſeſ.22.de ref.c.3.137.ſeſs.23. de ref.c.1.148.et ſeſs.24.de ref.ca.12. 181.cum ſeq.

Reſidentiæ decreta publicanda, ses.23.de ref.c.1. 149

Reſignare beneficium quando non liceat, ſeſ.21.de ref.c.2.123.quando non proſit ſeſ.23.de ref.c.18.157.et ſeſ.25. de ref.ca.... et quando quis cogatur, ſeſs.24.de ref.c.15. 186.cum ſeq.

Reſignantium neceſſitati prouidendum, ibid.

Reſtitutio ad priores ordines, et gradus, an ſuffragetur ſeſs.14. de ref.c.1. 91

Reus in criminalibus ab Epiſcopo, vel eius Vicario appellans, tenetur omnia acta primæ inſtantiæ coram iudice ad quem producere, ſeſ.13.de ref.c.3. 68

Rex occupans bona Eccleſiæ excommunicatur, ſeſ.22.de ref c.11. 140

Ritus Eccleſiæ Catholicæ ſeruandi, ſeſ.7.de ſacram.can.13.41.ſeſ.22.c.5. 131

SAcerdoti vago celebrare non licet, ſeſ.22.in decr.de obſeru.et euit.in cel.Miſs. 134

Sacerdotes ſunt Vicarij Chriſti, ſeſſion.14.c.5.60.præſides, ac iudices, ibid.et c.6. 70.Sacramentorum miniſtri, ſeſ.7. de ſacram.7.et 8.et ſeq.d.can.6.70.et ead.ſeſs. 14.de Sacram.extr.Vnct.c.1 85.et c 3 86.et ead.ſeſs.de Pœnit.ſacram.can. 10.89. clauium miniſterium habent, ead.ſeſſio.14 c.3.75. et c.6.80. et c.8 83.et ibidem. can.3.87.et can.10.89 ſeſs.23.c.1.142.et ibid.de Sacram.Ordin. can.1.145. cum ſeq.verbi Dei miniſterium exercent ibid.c.4.143. a quibus inſtituti fuerint, ſeſ. 22.de ſacrific.Miſs.can.2.132. et ſeq.c.1.142.cum ſeq. ſe ipſos communicant, ſeſſion 13.can.8 64.et ibid can.10.69. ſine confeſſione quando celebrare poſſint, ibidem.c.7 63.laici effici nequeunt, ſeſſion.23.can.4.144.et ibidem, can.4. 145

Sacerdotes mali qualem poteſtatem habeant, ſeſ.14. c.6.80.et ibid.de ſacr.Pœn.can. 10. 89

Sacerdotes Epiſcopis inferiores caſus reſeruatos abſoluere non poſſunt, niſi in mortis articulo, in quo quilibet ſacerdos poteſt de quibuſcumque exceſſibus abſolutionem facere, ead.ſeſ.c.7. 82

Sacerdotibus pœnitentibus ſatisfactionem iniungere debent, ibid.c.8. 85

Sacerdotes tam ſeculares, quàm regulares cuiuſuis priuilegij vigore non poſſunt nuptias benedicere, abſque proprij coniugum Parochi, vel Ordinarij licentia, ſeſs. 24.de ref.matr.c.1. 165

Sacerdotibus, qui Eccleſijs ad Parochianorum commodum nouiter erectis præficiuntur, conſignari debet portio fructuum ad matricem Eccleſiam ſpectantium, et populus, ſi neceſſe fuerit, cogi poteſt ad ſubminiſtrandum ſibi neceſſaria pro eorum vita ſubſtentanda, ſeſ.21 de ref.c.4. 124

Sacer.

Digitized by Google

Sacerdotium ſanctum eſt, ſeſ.23.c.1. 143
Sacerdotium,& ſacrificium Dei ordinatione coniuncta ſunt, ibid.c.1. 142
Sacerdotium eſt nouum ſacramentum viſibile, & externum in quod vetus eſt tranſlatum, ibid & contrarium dicens excommunicatur,ibid.de Sacram.Ordin.can.1. 145.cum ſeq.
Sacerdotum dignitas, et poteſtas, ſeſ. 14.c.5.77. et ſeq.c.6.80.c.8.82. et ead. ſeſ.de Sacr.extr.Vnct.c.3.84. ſeſ.22.de ſacrif. Miſſæ, c.1,132. et ſeſſio.22.c.4.144. exemplum quanti momenti, ſeſſ.22. de refor.c,1.136. ſeſ.22. de ref.ca.et ſeſſ.25.de ref. c.1. 209
Sacerdotum officium, ſeſ.2. 1
Sacramenta ſeptem, ſeſ.7.de Sacram,can.1.39. à Chriſto inſtituta, ibid.gratiam continent.ibid.can.6.40. aliud alio dignius, ibid. can. 3.39. et ſeq.in ijs conficiendis miniſtrorum intentio, ibid.can.11. 40
Sacramenta nouæ legis ſacramenta antiquæ legis differunt, ibid.can.2. 39
Sacramentum, in quibus imprimitur character in anima, ibid.can.9. 40
Sacramentorum vtilitas ead.ſeſ 7.in decr. de ſacram.42. et ſeq.neceſſitas, ibidem de ſacr.can.4,39.eſſentialia,ibid can.12.41,et ibid.de Bapt. can.2.41. miniſtri, ibid. de ſacram.can. 11.et ſeq.40.ſeſ.14.can.6 88.& ibid. de ſacram. extrem. Vnct.c.3. 85
Sacramentum quid,ſeſ.13.c.3. 60
Sacramentorum vires per illorum adminiſtratores populis etiam vernacula lingua, ſi commodè fieri poteſt, explanandæ ſunt, ſeſ.24.de ref.c.7. 177
Sacrificium, quod in Miſſa peragitur, quid contineat aut operetur, ſeſs.22.c.2.130. cum ſeq.et à quo inſtitutum,ſeſ. 22.c.1.142, cum ſeq.mundè, purè, et deuote celebrandum eſt.ead.ſeſ 22 in decr.de obſer.& euit.&c. 134
Sacrorum librorum Index,& editio qualis approbetur, ſes.4.in decr.de edit.& c.7. 8.et ſeq.
Saluiconductus violatores. 102.116
Cætera vide in verb.Fides publica.
Sancta ſancte adminiſtranda, ſeſ.2.c.4. 130
Sanctimoniales ſæpe confiteri, & Euchariſtiam ſumere debent, ſeſ,23. de Regul,& Mon.c.10 23.metu ad ingreſſum religionis non compellendæ, nec impediendæ, ibi c.18.106.bona mobilia. & immobilia,vt propria habere non poſſunt, ibidem, c.2.198.nec monaſterium exire, ibidem. c.5. 200. intra quantum tempus profeſſionem facere debeant, ibidem.c.15.204.& quomodo, & qua ætate fiant, ibidem, c,17. 205.cum ſeq.
Sanctimonialibus non licet tenere Sacratiſſimum Corpus Chriſti intra ſepta monaſterij,ſed in Eccleſia, ibid.c.10. 212
Sanctimonialium Monaſteria à Regularibus, ſeu deputatis, in Capitulis generalibus,regi conſueta ab eiſdem gubernari debent,ibid c.9. 202
Sanctimonialium Monaſteria Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta quomodocunque nuncupentur ab Epiſcopis gubernari debent. ibid.
Sanctimonialium ſuperiores quomodo,& qua ætate ſint eligendæ,ibid.c.6 200 cum ſeq & c.7. 200.cum ſeq.
Sanctimonialium Monaſteria, quæ extra vrbem,vel oppida ſunt,Ordinariorum arbitrio reduci poſſunt intra. ibid.
Sanctimonialium ſepta,vbi violata ſunt reintegrari, & inuiolata conſeruari debent. ibid. 199
Sanctorum inuocatio ſeſſ.22.c.3,130 & ſeſſ.25. in decr.de inuocat. vener.& reliq. Sanct. 194.cum ſeq.

San-

Digitized by Google

Sanctorum corpora, & reliquiæ veneranda ſunt, & honor illis debetur,& qui contrarium ſentit, & dicit, damnatur ab Eccleſia, ibid.
Sanctorum ſupplex inuocatio vtilis eſt ad beneficia impetranda a Deo per Ieſum Chriſtum Redemptorem noſtrum, ibid.
Sanctorum imagines non debet pingi,nec ornari procaci venuſtate,ibid.
Sapientia a Deo poſtulanda, ſeſſ.2. 3
Sapientiæ initium timor Domini, ibid.
Satisfactio eſt pars pænitentiæ, ſeſſ.14.c.3.75. quomodo fiat,ſeſ. 6.c.14.26.& ſeſ. 14. de pæn.ſacr.can. 13.90.per Chriſtum fit,ead.ſeſs.c.13 90.qualis imponenda confitenti,ibid.86.eius fructus,eod,c.8 83.opera,ibid.c 8. 83
Satisfactione, quibus pænitentes per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum peccata redimunt, ſunt cultus Dei, & qui contrarium dixerit, excommunicatur,ibi.cap. 14. 90
Schiſmaticorum inanis fiducia, ſeſſ.6 c 9. 24.cum ſeq.
Scholæ dicuntur Confraternitates quibuſdam in locis,ſeſ.23. de ref.c.18. 157
Scholares pauperes gratis docendi, ſeſſ.5.de ref.c.1. 14
Scholares per ſe,vel per ſubſtitutos magiſtrum eligant, ſeſſ.23.de ref.c.18. 158
Scholarium priuilegia,ſeſſ.5.de ref.c.1.15.ſeſſ 7.de ref c. 13 46.ſeſs 14.de ref.c.5.93. cum ſeq.ſeſſ.23.de ref.c 6.154.cum ſeq.ſeſſ.25.de ref c.6. 216
Cætera vide in verb.Studia.
Scholaſteriæ quibus conferendæ, ſeſſ.24.de ref.c.18. 158
Scholia ſuper decretis Concil.Trid.non poſſunt fieri ſine ſuperioris licentia,in Bul. Confirm.Concil. 240
Scientia non mediocris requiritur in Epiſcopo, ſeſſ.22.de ref.c.2. 137
Scribendi ſcientia neceſſaria ſuſcipientibus primam tonſuram ſeſ 24 de ref.c.4.
Scripturæ Canonicæ,ſeſſ 4. 6.& ſeq.
Scripturæ ſacræ lectio vbi inſtituenda,ſeſſ.5. de ref can 1.13. & ſeq. menſis Epiſcoporum admiſcenda, ſeſ.2. 3
Scripturarum interpretatio quæ prohibita , ſeſſ. 4. 8. earum verba ad profana non conuertenda, ibid. 9.& ſeq.
Sedis Apoſtolicæ ſuprema authoritas , Lege Authoritas. Sedis, & Pontif.Maxim. il primo.
Seminarium clericorum,ſeſſ.23.de ref.c.6. 150.& ibi.c.18 per tot 155.vſq. ad 161.
Sententia in ſubditos ferenda,ſeſſ.14.c.7.
Sequeſtratio fructuum quando facienda. ſeſſ.23.de ref.c.1. 148
Seruitium in Eccleſijs implendum a quo præſcribatur,ſeſſ.22.de ref.c.3. 137
Silentio,& modeſtia vti debent morantes in Conc ſeſſ.2. 3
Simoniaca labes prohibetur, ſeſſ.21.de ref c 1.134.ſeſſ. 24.de refor.c.14. 184. ibid. c.18. 190
Societatis Ieſu clericorum religio,ſeſ.25.de Reg.& Mon.c.16. 204
Solemnitas requiſita in contrahendis matrimonijs, ſeſſio.24.de reform.matrim.c.1. 164.cum ſeq.
Solutiones quædam in prouiſione Eccleſiæ prohibitæ, ſeſſ.24.de ref.c.14. 185
Spiritus ſanctus operatio. ſeſſ.6.c.5.11.cum ſeq ibi de Iuſtific.can.3. 30
Sponſalibus validis exiſtentibus , impedimentum publicæ honeſtatis primum gradum non excedit, ſeſſ.24.de refor.matr c.3. 167
Statuta Eccleſiarum approbantur, ſeſ.21.de ref.c.3. 123.ſeſſ 22.de ref.c,3.136.ſeſſ.24 de ref.c. 12.181.& ſeſſ.25. de ref.c.5,214 & quæ reijciantur, ſeſſ. 24, de ref.c.14. 185.& ſeſ.21.de ref.c.1. 125
Status,& ordo familiæ mutabit,ſi quod requiritur in corpore non reperiatur in capite,

pite.ſeſs.24.de ref.c.1. 168
Stola prima,ſeſ.6.c.7. 22
Strepitus ab Eccleſij. arcendus, seſ.22.in decr.de obſeru.& euitan.&c. 134
Studia publica ſacræ ſcripturæ lectorem habere debent, ſeſ 5.de ref.c.1. 14
Studiorum generalium priuileg.seſ.7.de ref. c.13.48.ſes.25.de ref. c,6.216.ibi.c.9.
Studiorum reformatores quid agere debeant, ſeſ.25.de ref.c.2. 211
Studium eſt commune Eccleſiæ bonum,seſ.23.de ref.c. 18. 157
Studentes, vide ſcholares.
Subdiaconus feſtis ſaltem diebus ſacram Communionem percipere debet, ſes.23.de ref.c.13.155.eorum ætas,ibid.c.12.
Subdiaconi ad altiorem gradum aſcendere non poſſunt, niſi per annum fuerint in eo verſari, ibid.c.13.
Subdiaconi non ſunt ordinandi, niſi bonum teſtimonium habuerint, & in minoribus ordinibus iam probati fuerint,ibid.
Subdiaconatus ad maiores ordines refertur, seſ.23.c.2. 143
Subditi quomodo tractandi,seſ.13.de ref.c.1. 64
Subditi correcti Epiſcopum odiſſe ſolent,ibid.c.6. 66
Superiores a quibus conſtituendi,seſ.25.de Reg.& Mon.c.20. 207
Subſtituti quando non admittendi,seſ.24.de ref.c.12. 184
Succeſſor non tenetur ſtare locationi seſſ.25.de ref.c.11. 221
Succeſſiones hæreditariæ prohibitæ,ibid.c.7. 216
Suffragia fidelium pro animabus defunctorum, ead seſ. in decr.de Purg. 193
Superſtitio quid ſit,seſ.22.in decr.de obſer.& euitan.&c.134.tollenda eſt omnino, seſ 25.in decr.de Purg.193.& ibid.de inuoc.vener.&c. 196
Supellex Epiſcoporum qualis,seſ.25.de ref.c.1.209.& Regularium qualis,ead.seſ.de Reg.& Mon.c.2. 198
Supplicationes faciendæ Eccleſia vacante, seſ 24.de ref.c.1. 170
Suſpenſo ab Ordinibus, & gradibus reſtituto,reſtitutio an ſuffragetur, seſ.14.de ref. c.1. 181
Suſpicio Ordinarij a quibus iudicanda, ibid.c.5. 183
Symbolum fidei, seſ.3. 5
Synodus Diœceſana quotannis celebranda, seſſ. 24. de ref.c.2.173. & quid ibi agendum,seſ.25,de ref.c.2.211.cum ſeq.& c.4.213.& c.10. 220
Synodus Prouincialis.vide in verbo,Prouincialia Concil.
TAbernæ a quibus vitandæ,seſ.24.de ref.c.12. 185
Tabula ſecunda poſt naufragium Pœnitentiæ rectè appellata, seſs.6. ca 14.26. & seſ.14.de ſacram.Pœnit.can.2. 87
Tempora,quibus nuptiæ prohibentur, seſ.24. de ſacr.Matr. can.11.164.& ibid.de ref.matr.c.10. 170.cum ſeq.
Tentatio non eſt ſupra id,quod poſſumus,ead.seſ.de ſacr.matr.can.9.
Teſtamentum vetus,& nouum quot libros contineant,seſ.4. 6.& ſeq.
Teſtamentorum executores ſunt Epiſcopi, seſ.22.de ref.c.8.139. & eorum pia relicta perſoluenda,seſ.25.in decr.de Purg. 193
Teſtatorum voluntas conſeruanda,seſ.25.de ref.c.4.219.cum ſeq.et quando & quomodo commutanda,seſ.22,de ref.c.6.133. & quomodo implenda, ead seſ.25.de ref.c.4. 213 cum seq.
Teſtimoniales litteræ,seſ.21.de ref.c.1.121.ſeſs.23.de reform.c.5.150.seſ.24.de refor. c.1. 170.cum ſeq.
Teſtimonia Eccleſiæ Catholicæ,seſ.3. 5 & 6.
Teſtes contra Epiſcopos in cauſa criminali debent eſſe omni exceptione maiores, & con-

& conteſtes,ſeſ.13.de ref.c.7. 70
Teſtes malignè deponentes contra Epiſcopos ſunt grauiter puniendi,ibid.
Teſtium qui interſunt contractui matrimonij ſine Parocho, pœna,ſeſ.24.de reform. Matrim.c.1. 164
Teſtium numerus in matrimonio,ibid.
Teſtificatio de approbatione promouendorum gratis facienda eſt, ſeſ.22.de ref.c.2. 137.cum ſeq.
Timor Domini ſapientiæ initium,ſeſ.1. 2
Timor vexationis plerumque Ordinarium ad inquirenda, puniendaque delicta ſegniorum reddit, ſeſ.13.de ref.c.6. 70
Titularium Epiſcoporum licentia correcta, ſeſ.4.de ref.c.2. 93 cum ſeq.
Tonſura prima quibus non conferatur, ſeſ.13 de ref matr.c.4.144. et qui eius priuilegio gaudeant, ibid.c 6.
Tori ſeparatio ob multas cauſas fit, ſeſ.24.de ſacr.Matrim.can 8. 163
Traditiones Apoſtolorum, ſeſ.4 6.ſeſ.6.c.7.21.ſeſ 13. c.8.64.ſeſ.14. de Sacram. extr. Vnct.c.1.84.ſeſ.22.c.4.131. ibid.c.9 130. ſeſ.23.c.3.143.ſeſs. 24.in doctr. de ſacr. matr.152.& ſeſ.25 in decr.de Purg. 193
Traditiones quæ,et quam authoritatem habeant, ſeſ.4. 6
Translatio ſimplicium beneficiorum,ſeſ.21.de ref.c.7. 135
Tranſubſtantiatio,ſeſ.13.c.4 61.& ibid.can.2. 64
Tribulationum patientia eſt loco ſatisfactionis, ſeſ.14.can.9.84. et ſeq.& ibidem de Pœnit.Sacram.can 13. 90
Tridentina Synodus damnauit,& anathematizauit omnes hæreticorum noſtri temporis præcipuè errores,ſeſ.25 de recip.& obſer.&c. 231
Cætera Vide in verbo Concilij Trid inchoatio.
Turnorum Iuda prohibentur, ſeſſ.24.de ref.c.14. 185
Vagantes non facile ad matrimonium recipiendi, ſeſs.5.de refor. matr.c.7. Vago Sacerdoti Miſſas celebrare non licet, ſeſſion.22.in decr.de obſeru.& euit. &c. 133
Venationes a quibus fugiendæ,ſeſ.24 de ref.c.12. 181
Vendere quando Clericis non liceat,ſeſſ.21.de ref.c.2. 122.cum ſeq.
Veneratio Euchariſtiæ,ſeſ.13.c.5.62.cum ſeq & ibid.can.6. 65
Vicariæ quomodo,& quando tollendæ, ſeſ.25 de ref.c.16. 225
Vicarij quando,& qui in beneficijs deputandi,ſeſ 6. de ref.c.2.37.ſeſ.7.de refor.c.5. 45.& ibid.c.6.46 ſeſ.21.de ref.c.6.122 ſeſ.24.de ref.c.17. 186.et ſeſ.25. de reform. c.16.
Vicarius Epiſcopi Doctor,vel Licentiatus eligi debet,ſeſ.24.de ref.c.16.185.eius officium in collatione beneficiorum,ibid.c.18. 225
Violatoris Salui conductus pœna. 102.& 115
Virginis Mariæ conceptio,ſeſ.5.de pecc.orig.15. priuilegium ſpeciale, ſeſ.6. de Iuſtific can.23. 33
Virginitas beatior, quàm ſtatus coniugalis ſeſ.24.de ſacr.matr.can.10. 164
Viſitari debent beneficia curata, ſeſ.7.de refor.c.7 46 Eccleſiæ omnes etiam exemptæ,ibi c.8.& ſeſ.24. de reform. c 9. 178. eccleſiæ ſecus nullius Diæceſis, ibidem commendata omnia beneficia,et monaſteria etiam exempta, ſeſ.21.de reform.c. 8.125.monaſteria, quæ ſunt Ordinum capita, ſeſ.25. de Reg. & Mon. c.20. 207. & ſeq Hoſpitalia, Confraternitates, eleemoſynæ, Montis Pietatis, & pia loca omnia, ſeſ.22.de refor.c.8.139.propria Diæceſis, ſeſ.24. de ref.c.3. 84 Capitula Cathedralium,& aliarum maiorum Eccleſiarum, illorumque perſonæ, ſeſſ.6.de ref.c.4. 37

Viſita-

Viſitatio quomodo fieri debeat ibi. 178. & in ea magna Epiſcoporum poteſtas. ibi. c.10. 179 & ſeſſ.25. de ref.c.6.214. cum ſeq. & quando in eius cauſis appelletur, ſeſſ.15. de reform.c.1. 66
Viſitationum quis finis, ſeſſ.7. de ref.c.7.45. & ibi.c.9. ſeſſ.21. de ref. c.8.125. cum ſeq.& ſeſſ.24. de ref.c.3. 177
Viſitatores Regularium, ſeſſ.25. de Reg.& Mon.c.8.193. & ibid.c.20. 207
Viſitatores Epiſcoporum impeditorum concurrunt in viſitando cum alijs viſitatoribus inferioribus, ſeſſ.24. de ref.c.3. 177
Viſitatores nihil procurationis intuitu pro viſitatione ſuſcipere poſſunt, nec munus quandocumque ſit, exceptis moderatis victualib. ibi. 175. cum ſeq.
Viſitatores. victualia pro temporis neceſſitas moderatè ſuſcipere poſſunt a viſitis, qui optionem habeant illa dare, vel pecuniam pro illis ſoluere, ibi.
Viſitatores aliquid indebite a viſitatis ſuſcipientes puniendi ſunt, ibid.
Viſitatores a Capitulo deputandi prius ab Epiſcopo approbati debent, ibid.
Viſitatores debent modeſte, diligenter, & celerrimè viſitationes abſoluere, ibi.
Vita eterna quomodo acquiratur, ſeſſ 6 c 7.22. cum ſeq. a bene operantibus expectanda, ibid.c 11.26. cum ſeq. ibi. c.16.28. & ſeq. & ibi. can.26.34. & ſeq. & quibus denegetur, ibid.c.15. 27
Vita Chriſtiana perpetua pænitentia eſſe debet, ſeſſ.14. 84
Vita hominis non humano, ſed Dei iudicio iudicandā eſt, ſeſſ.6.c.16. 29
Vitæ honeſtas, optimæque actiones prædicandi generi æquipollen. ſeſſ.25. 210
Vnctio extrema quid, & cur inſtituta, ſeſſ.14. in doct. de ſacram. extr. Vnct.84 & a quo, ibi.c.1.84. eſt verum ſacram. ibid & ibid. de Sacr. extr. Vnct. can.179. & ſeq. materia, & forma, ibi.c.1.85. effectus, & ibi. & c.2.84. miniſter. d.c 85. & c.3.84. & can.4. 91
Sacramentum exeuntium appellatur. d.c.3 86 & quomodo ab hæreticis impugnetur, ibidem.84. & seq. et c.3. & ſeq.85. quando ſit danda d. c.3.85. poteſt iterari, ibid. & 86.
Vnctio facta in ordinatione, ſeſſ.23. de ſacr. Ordin. can 5. 146
Vnctiones ad vitam tolluntur, ſeſſ.7. de ref.c.4. 45
Vniones a quadraginta annis citra factæ examinari, ſeſſ.7 de reform.c.6 46.& ſeſſ. 25. de refor c.9.220. & quando reuocentur, ead. ſeſſ.25. de refor.e.... & dicto c.9. 220. & quomodo fieri debeant, dicto c.6.47 & quando, ſeſſion.21. de reformat. c.5.124. ſeſſ.23. de reformat. c.18.158. cum ſeq. ſeſſ.4. de reformat.c.13. 97. cum ſeq.& ibidem c.15.& quorum beneficiorum, vel Eccleſiarum, dicto. c.5.124. d.c. 13 183. cum ſeq.& d.c.15.186. vnius Diœceſis cum alterius Diœceſis beneficio non ſunt faciendæ, ſeſſ.14. de reformat. c.9.96. nec dignitatum, & ſimilium d. ca 13. 284
Vnitum beneficium viſitandum, ſeſſ.7. de ref.c.7. 45
Vniuerſitatum priuilegia, ſeſſ 7. de ref.c.15.47. ſeſſ.14. de ref. c.5.93. & 216.
Vniuerſitatum reformatores quid agere debeant ead. ſeſ.25. de ref.c.1. 211
Vocem in Capitulo qui amittant, ibid. de Reg.& Mon.c.2. 180. cum ſeq.
Vota Regularium, ibid.c.1. 179
Vota facta poſt Baptiſmum non ſunt irrita, ſeſ 7. de Baptiſ. can 9. 42
Vſurpatores bonorum Eccleſiaſt. excommunicantur, ſeſ.22. de ref.c.11. 140
Vxores plures habere non licet, ſeſſ.24. de Sacr. Matr. can.3. 162
Vxoratorum concubinariorum pæna ead. ſeſſ. de ref. matr. c.8. 169.& ſeq.
XISTI IV. Conſtitutio, ſeſſ 5. de peccato orig. 10
Zizaniorum execrabilium errorum, & ſchiſmatum, ſeſſ.13 in decr. de Sanctiſs. Euchariſt Sacr.58. variarum, & peregrinarum doctrinarum, ſeſſ 18. 112

FINIS.

INDEX
LIBRORVM
PROHIBITORVM,
CVM REGVLIS CONFECTIS

Per Patres à Trid. Synodo delectos.

AVCTORITATE PII IV. PRIMVM EDITVS,

Poſteà verò à Sixto Quinto auctus.

ET NVNC DEMVM S. D. N. CLEMENTIS

Papæ VIII. iuſſu recognitus, & publicatus.

INSTRVCTIONE ADIECTA,

De exequendæ prohibitionis, deque ſyncerè emendandi, & imprimendi Libros ratione.

VENETIIS. M. DC. LXIV.

Apud Milochum.

SPERIORVM PERMISSV.

Digitized by Google

Digitized by Google

CLEMENS PAPA OCTAVVS.

Ad perpetuam rei memoriam.

SAcroſanctum Catholicæ fidei depoſitum, ſine qua Deo placere, aut æternam ſalutē conſequi nemini licet, vt ſaluum in Eccleſia Dei perpetuò conſeruaretur, poſteriſque inuiolatum traderetur; Paſtoralis Romanorum Pontificum vigilantia, ſummo ſemper ſtudio, & contentione laborauit. Ipſi enim à Chriſto Domino huius tam pretioſi depoſiti Authore, & illud fideliter cuſtodiendi, & bonum ſemen patrisfamilias, ab inimici hominis zizanijs decernendi, & Eccleſiam ſalutari doctrinæ ædificandi præcipuam curam, ſummamque poteſtatem, in beatiſſimo Petro Apoſtolorum Principe acceperunt. Quo circa ſanctæ mentis, Gelaſius Primus, & Gregorius IX. aliiq. complures Romani Pontifices, prædeceſſores noſtri, zelo zelati pro domo Domini exercituum, vt hanc fidei Catholicæ, doctrinæque integritatem, ſaluam, incorruptamq. in Eccleſia Dei retinerent, Apoſtolica magnitudine, pro muro domus Iſrael aduerſus eiuſdem fidei hoſtes, ſe ipſos opponentes, ne illorum dolis, & inſidiis imprudentes, & ſimpliciores homines caperentur, lucem à tenebris praua à rectis ſeiunxerunt, quæ ſequenda, quæ cauenda eſſent, Chriſti fidelibus declararunt, probatos, laudabiles, orthodoxos libros, ab adulterinis, pernicioſis, & apocryphis, ſingulari diligentia diſtinxerunt: poſtremò hæreticorum impia dogmata, & noxia, ac venenata ſcripta Conciliorum Decretis, Pontificiis Conſtitutionibus, aut alio opportuno cenſuræ genere condemnarūt. Sed cum noſtris hiſce calamitoſis, & nouiſſimis temporibus, antiquus humani generis hoſtis, à ſua malitia numquam recedens, ad eamdem Catholicam doctrinam, & veritatem labefactandā peſtiferas hæreſes, & deteſtabiles errores, aut nouos conſtaſſe, aut veteres ex inferis excitaſſe, ſacra Tridentina Synodus peſtilentem noxiorum librorum copiam, quæ plus nimio excreuerat, coercere, atq. auferre cupiens, primum quidem doctiſſimos

Google

aliquod viros delegit, quid de toto ea recognoſcerent, & deliberarent, deinde verò cum ij in negotio non parum progreſſi eſſent, iuſtis de cauſis, eadem Synodus permota, ad ipſam Apoſtolicam Sedem integram rem deferendam ſtatuit. Itaque fel. rec. Pius Papa IV. prædeceſſor noſter, qui tunc ad Eccleſiæ gubernacula ſedebat, Prælatis quibuſdam doctrina, & prudentiæ præſtantibus adhibitis, Indicem librorum prohibitorũ, & Regulas quaſdam, per ſuas litteras in forma Breuis, promulgauit, & eiuſmodi noxiorum librorum detrimentis depellendis opportunè prouidit. Cæterum, licet illa pro temporis ratione prudenter fuerint tunc conſtituta, tamen cum Satanæ aſtutia, in huiuſmodi librorum editione noua in dies mala creſcerent (nam poſt illud tempus alii etiam libri pernicioſi partim conſcripti, atque editi, partim qui ſcripti erant, & antea delituerant, in medium prodiere, quorum lectione ſimpliciores, & incauti homines, in errores induci facilè poterant.) Propterea piæ memoriæ. Sixtus Papa V. prædeceſſor noſter, multis illuſtratis, atque ad regulas adiectis neceſſariis rebus mandauit, vt nonnulli alii eiuſdem generis libris, eiſdem adderentur.

Verùm cum idem Sixtus, re minimè abſoluta ab humanis exceſſerit. Nos animarum ſaluti quantum cum Domino poſſumus conſulentes, quod iampridiem vtiliter cæptum, & à multis deſideratum erat, hoc tempore omnino perficiendum, atq. in lucem edendum duximus. Venerabili igitur fratri noſtro Marco Antonio Epiſcopo Præneſtino de Columna, & dilectis filiis noſtris Auguſt. in S. Marci de Verona, Simeoni Sanctæ Anaſtaſiæ de Terranoua, Hieronymo Sanctæ Mariæ ſuper Mineruam Aſculano, Federico Sanctæ Mariæ Augelorũ in Thermis Borromæo, Franciſco Sanctæ Mariæ Traſpontinæ Toleto, titulorum Preſbyteris, nec non Aſcanio S. Mariæ in Coſmedin de Columna, Diacono Cardinalibus ſuper huiuſmodi Indice per nos deputatis aliiſq. piis, & eruditis viris in cõſilium adhibitis, ea omnia, ac ſingula, quæ à Sixto V. vt ſuprà diximus inſtituta erant, diligenter examinanda commiſimus, quæ cum magno ſtudio viſa, ac Deo fauente demum abſoluta fuerint. Nos tam eadem Pij Prædeceſſoris Conſtitutionem, & Indicem, ac Regulas, quorum omnium tenores haberi volumus pro expreſſis, quam hæc ipſa illis addita, prout inferius deſcripta ſunt omnia, & ſingula, authoritate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, & præſentis

ſcri-

ſcriptis patrocinio communiuimus, atque ab omnibus tam Vniuerſitatibus, quàm ſingularibus perſonis vbique locorum exiſtētibus, ſub eiſdem pœnis, in dicta Pij Conſtitutione contentis, obſeruare præcipimus, & mandamus. Quo autem faciliùs negotiū cum prohibitionis, tum expurgationis, & impreſſionis librorum peragatur, eas omnes facultates, priuilegia, & indulta, quæ recolendæ memoriæ Pius V. Magiſtro Sacri Palatii primum: deinde Gregor. 13 Sixtus V. Cardinalibus Congregationis prædictæ cōceſſerunt, quorum tenores hic volumus haberi pro expreſſis, cōfirmamus, & quatenus opus eſt innouamus, in his omnibus, quæ additis in hoc Indice, non aduerſantur, volumuſque propterea, ac decernimus, vt ſi quæ in poſterum dubitationes, aut controuerſiæ circa ipſum Indicem, illiuſq. Regulas, aliaq. illis addita emerſerint, ad congregationem ſupradictorum Cardinalium, ſeu aliorum, qui pro tempore ſuper Indice huiuſmodi deputati fuerint, referantur, & ex ſententia eorumdem Cardinalium nobis, aut ſucceſſoribus noſtris, ſi rei grauitas id poſtulauerit conſultis declarentur, & decidantur, quorum authoritatem, cum permittendis, tū prohibendis, expurgandis, & imprimendis libris, aliiſq. ad eam rem pertinentibus explicandis, volumus eſſe præcipuam atq. ita mandamus ab omnibus venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, aliiſq. aliorum Ordinarijs, & dilectis filijs Inquiſitoribus, Vniuerſitatibus, Magiſtris, Doctoribus, Bibliopolis, Impreſſoribus, Mercatoribus, Gabellarijs, caeteriſq. omnibus cuiuſcumq. gradus, ordinjs, aut dignitatis, tam Eccleſiaſticis ſecularibus, vel regularibus, quam laicis, quocunque honore, vel dignitate præditis, inuiolabiliter obſeruari. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Vniuerſalibus, Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs, ac Generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac quibuſuis Statutis, & Conſuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis; Priuilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica, & ad verbum inſerta mentio habenda eſſet, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice duntaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcunque,

Decernentes earumdem præſentium exemplis, etiam impreſſis, Notarii publici manu ſubcriptis, & ſigillo Prælati alicuius Eccleſiaſtici obſignatis, eamdem haberi fidem, quæ haberetur ipſis præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Dat. Tuſculi, ſub Annulo Piſcatoris. Die 17. Octobris 1595. Pontificatus noſtri Anno quarto.

M. Veſtrius Barbianus.

PIVS PAPA IV.

Ad perpetuam rei memoriam.

DOminici gregis cuſtodiæ, Domino diſponente, præpoſiti, vigiliis more paſtoris, non deſiſtimus, ipſi gregi ab imminentibus periculis, quàm maxima poſſumus cura, & diligentia præcauere: ne propter negligentiam noſtram pereant oues, quę pretioſiſſimi D. N. Ieſu Chriſti ſanguine ſunt redemptæ. Et ſi autem quæ ad fidei veritatem patefaciendam, & ad horum temporum hæreſes confutandas pertinebant in Oecumenico, & generali Concilio Tridentino, ſancti Spiritus aſſiſtéte gratia, nuper adeò enucleata, ac definita fuerunt, vt facilè iam ſit vnicuique ſanam, Catholicamq. doctrinam, a falſa, adulterinaq. internoſcere; tamen cum Librorum ab hæreticis editorũ lectio non modò ſimpliciores homines corrumpere ſoleat, verum ſæpè etiam doctos, eruditoſq. in varios errores, & à veritate Fidei Catholicæ alienas opiniones inducere; huic quoque rei eſſe duximus prouidendũ. Cum autem aptiſſimum ei malo remedium eſſe ſciremus, componeretur, atque ederetur Index, ſiue Cathalogus librorum, qui vel hæretici ſint, vel de hæretica prauitate ſuſpecti, vel certè moribus, & pietati noceant: id negotium ad ſacram Tridentinã Synodum reieceramus. Ea verò ex tanta Epiſcoporum, & aliorum doctiſſimorum virorum copia delegit, ad eum cõficiendum Indicem, multos cùm doctrina, tum iudicio inſignes Prælatos, ex omnibus ferè nationibus, qui quidem non ſine maximo labore, plurimiſque vigiliis eum Indicem, tandem Deo iuuante perfecerunt, adhibitis etiam in conſilium lectiſſimi quibuſdam Theologis. Peracto autem Concilio, cùm ex ipſius Synodi decreto, is Index nobis oblatus fuiſſet, vt ne ante ederetur, quàm à nobis approbatus fuiſſet, nos doctiſſimis quibuſdam, probatiſſimiſq. Prælatis eum accuratiſſimè legendum, examinandumque tradidimus,

mus, & ipſi etiam legimus. Cum igitur cum magno ſtudio, acri iudicio, diuturna cura confectum, & præterea commodiſſimè digeſtum eſſe cognouerimus. Nos ſaluti animarum conſulere, eamq. ob cauſam prouidere cupientes, ne libri, & ſcripta cuiuſcunque generis, quæ in eo improbantur, ſiue vt hæretica, ſiue vt de hæretica prauitate ſuſpecta, ſiue vt pietati, ac morum honeſtati inutilia, aut aliqua correctione ſaltem indigentia poſt hac à Chriſti fidelibus legantur, ipſum Indicem, vnà cum Regulis ei præpoſitis, authoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus; imprimique ac diuulgari, & ab omnibus Vniuerſitatibus Catholicis, ac quibuſcũque alijs, vbique ſuſcipi, eaſque Regulas obſeruari mandamus, atque decernimus; Inhibentes omnibus, & ſingulis, tam Eccleſiaſticis perſonis, Sæcularibus, & Regularibus cuiuſcumque gradus, ordinis, & dignitatis ſint, quàm Laicis, quocumque honore, ac dignitate præditis, ne quis contra earum Regularum præſcriptum, aut ipſius prohibitionẽ Indicis, libros vllos legere, habereve audeat. Si quis autem aduerſus eas Regulas prohibitionéque fecerit, is quidem, qui hæreticorum libros, vel cuiuſuis authoris ſcripta propter hæreſim, vel falſi dogmatis ſuſpicionem damnata, atque prohibita legerit, habueritve, ipſo iure in excommunicationis pœnam incidat, eamque ob cauſam in eum, tanquam de hæreſi ſuſpectum inquiri, & procedi liceat; præter alias pęnas ſuper hoc, ab Apoſtolica Sede, Sacriſque Canonibus conſtitutas. Qui autem libros alia de cauſa prohibitos legere habueritve: præter peccati mortalis reatum, Epiſcoporum arbitrio ſeuerè ſe nouerit puniendum. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis contrariis quibuſcunque aut ſi quibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, ne excommunicari poſſint per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. Vt hæc autem ad omnium notitiam perueniant, neue quis excuſatione ignorationis vti poſſit, volumus, & mandamus, vt hæ litteræ per aliquos Curiæ noſtræ Curſores in Baſilica Vaticana, Principis Apoſtolorum, & in Eccleſia Lateranenſi, tunc, cum in eis populus, vt Miſſarum ſolemnibus interſit, congregari ſolet, palàm, & data voce recitentur, & poſtquam recitatæ fuerint, ad valuas earum Eccleſiarum, itemque Cancellariæ Apoſtolicæ, & in loco ſolito Campi Floræ affigantur, ibiq. vt legi, & omnibus innoteſcere poſſint, aliquan-

tiſper reliquantur. Cùm autem inde amouebuntur, earum exempla in iiſdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem,& affixionem,omnes,& ſingulos qui his litteris comprehenduntur poſt tres menſes à die publicationis,& affixionis,earum numerandos volumus, perinde aſtrictos,& obligatos eſſe, ac ſi ipſiſmet illæ editæ, lectæque fuiſſent. Tranſumptis quoque earum, quæ manu alicuius publici Notarii ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munita fuerint, fidem ſine ulla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus.

Datum Romæ apud S. Petrum,ſub Annulo Piſcatoris,die 24. Martij 1564. Pontificatus noſtri Anno V.

Antonius Florabellus Lauellinus.

PRÆ

PRÆFATIO
IN INDICEM
LIBRORVM PROHIBITORVM.

Confectum à deputatione Tridentina Synodi R. P. F. Franciſci Forrerij, Ord. Fratrum Prædicat. Sacræ Theologiæ profeſſoris, & eiuſdem deputationis Secretarij.

CVM Sancta œcumenica Tridentina Synodus, iis rationibus adducta, quæ in ſecundæ Seſſionis decreto ſub beatiſs. Pio Quarto Pont. Max. explicatæ ſunt, cenſuiſſet, Patres aliquot, ex omnibus ferè nationibus delecti, de librorum cenſuris quid ſtatuendum eſſet, diligenter cogitarent: in eam tandem ſententiam, poſt diuturnam deliberationem venerunt; vt iudicarint nihil vtilius fieri poſſe, quàm ſi Romanus ille prohibitorum Librorum Index, ab Inquiſitoribus Romæ poſtremò confectus, paucis tantùm demptis, atque etiam additis, retineretur; quippe qui cum magna maturitate à multis viris doctis compoſitis, plurimos comprehendat Authores, atque in ordinem ſatis commodum digeſtus eſſe videatur.

Quoniam verò intelligebant propterea in aliquibus Prouinciis, ac locis hactenus eum Indicem receptum non eſſe, quòd in eo quidam libri prohibenur, quorum lectione viri docti priuati, magno incommodo afficerentur; atque animaduertentes etiam in eo eſſe nonnulla parum explicatæ poſita, quæ interpretatione indigerent, re multum diuq. deliberationibus agitata, ac viris etiam ex omni natione Theologicæ facultatis ſcientiſſimis, in conſilium adhibitis; ſubiectas Regulas componendas iudicarunt, vt quoad eius fieri poſſet, dictorum hominum commodis, & ſtudiis, ſalua veritate, ac religione, proſpiceretur.

Illud igitur in primis obſeruare oportet, vnamquamque penè alphabeti litteram, tres habere claſſes.

In prima non tam libri, quàm librorum ſcriptores continentur, qui aut hæretici, aut notæ hæreſis ſuſpecti fuerunt: horum enim Catalogum fieri oportuit, vt omnes intelligant, eorũ ſcri-

pta;

Digitized by Google

ta, non edita ſolum, ſed edenda etiam, prohibita eſſe.

Sed illud etiam animaduertendum eſt, quòd licet multi præterea ſint qui iuſtiſſimis de cauſis in hanc claſſem referri poterant; Patribus tamen non is fuit animus, aut ad eorum pertinebat inſtitutum, vt eos ad vnum perquirerent, ſed ijs penè contenti fuere, qui in Romano Catalogo deſcripti ſunt, ab alijs verò eiuſdem generis auctoribus idem ab Ordinarijs, & Inquiſitoribus ſtatuendum eſſ exiſtimarunt.

In ſecundam Claſſem non authores, ſed libri ſunt relati, qui propter doctrinam, quam continent, non ſanam, aut ſuſpectam, atque offenſionem, etiam in moribus tantum fidelibus afferre poteſt, reijciuntur, etiam ſi authores, à quibus prodiere, ab Eccleſia numquam deſciuerunt.

Tertia verò, & vltima claſſis eos libros complectitur, qui ſine ſcriptos nomine exierunt in vulgus, & eam doctrinā continent, quam Romana Eccleſia tamquam Catholicæ fidei, aut morum integritati contrariam, refutandam, ac repellēdam eſſe decreuit.

Non enim omnes libros, qui nomen authoris non præferunt, damnandos putarunt: quandoquidem ſæpè viros doctos, ac Sanctos nouimus, vt Chriſtiana quidem Reſpubl. ex eorum vigilijs fructum caperet, ipſi verò inanem gloriam euitarent, libros optimos ſine nomine ed idiſſe, ſed eos tātùm, qui aut liquidò prauā, aut dubiam fidei doctrinā, ſiue moribus pernicioſam continent.

At verò, qui ſint huiuſmodi, aut tales cenſeri debeant, præter eos, qui in hoc Cathalogo deſcripti ſunt Epiſcopi, & Inquiſitores, vnà cum Theologorum Catholicorum conſilio dijudicabunt.

Sed propter noſtrorum temporum malitiam, ne in poſterum libri ſine nomine authoris edantur decreto quartæ Seſſionis Trident. Concilij ſub fel. record. Paulo III. quod incipit; Sed & impreſſoribus, &c. prouiſum eſt.

REGVLA I.

Libri omnes, quos ante annum 1515. aut ſummi Pōtifices, aut Concilia Oecumenica damnarunt, & in hoc Indice nō ſunt, eodē modo damnati eſſe cenſeantur, ſicut olim damnati fuerunt.

REGVLA II.

HÆreſiarcharum libri, tàm eorum, qui poſt prædictum annum, hæreſes inuenerunt, vel ſuſcitarunt, quam qui hæreticorum Capita, aut Duces ſunt, vel fuerunt, quales ſunt, Lutherus, Zvvinglius, Caluinus, Balthaſar, Pacimontanus, Schvvenc-
feldius,

feldius, & his ſimilis, cuiuſcumque nominis tituli, aut argumenti exiſtant, omninò prohibentur.

Aliorum autem hæreticorum libri, qui de religione quidem ex profeſſo tractant, omninò damnantur.

Qui verò de religione non tractant, à Theologis Catholicis iuſſu Epiſcoporum, & Inquiſitorum examinati, & approbati permittuntur.

Libri etiam catholicè conſcripti, tàm ab illis, qui poſtea in hæreſim lapſi ſunt, quàm ab illis, poſt lapſum ad Eccleſiæ gremium rediere, approbati à facultate Theologica alicuius Vniuerſitatis Catholicæ, vel ab Inquiſitione generali, permitti poterunt.

REGVLA III.

VErſiones ſcriptorum etiam Eccleſiaſticorum, quæ hactenus editæ ſunt à damnatis authoribus, modo nihil contra ſanam doctrinam contineant permittuntur.

Librorum autem Veteris Teſtamenti verſiones, viris tantùm doctis, & pijs, iudicio Epiſcopi cõcedi poterunt modò huiuſmodi verſionibus tamquàm elucidationibus vulgatæ editionis, ad intelligendam Sacrã Scripturam, non tanquã ſacro textu, vtantur.

Verſiones verò noui Teſtamenti, ab authoribus primæ claſſis huius Indicis factæ, nemini concedantur, quia vtilitatis parum, periculi verò plurimũ lectoribus ex earũ lectione manare ſolet.

Si quæ verò annotationes cum huiuſmodi quæ permittuntur verſionibus, vel cum vulgata editione circumferuntur ex punctis locis ſuſpectis à facultate Theologica alicuius Vniuerſitatis Catholicæ, aut Inquiſitione generali, permitti eiſdem poterunt, quibus & verſionis.

Quibus conditionibus totum volumen Bibliorum, quòd vulgo Biblia Vatabli dicitur, aut partes eius concedi viris pijs, & doctis poterunt.

Ex Biblijs verò Iſidori Clarij Brixiani, Prologus, & prolegomena præcidantur; eius verò textum, nemo textum vulgatæ editionis exiſtimet.

REGVLA IV.

CVm experimento manifeſtum ſit, ſi ſacra Biblia vulgari lingua paſſim ſine diſcrimine permittatur, plus inde ob hominum temeritatem, detrimenti, quàm vtilitatis oriri, hac in parte iudicio Epiſcopi, aut Inquiſitoris ſtetur, vt cum conſilio Parochi, vel Confeſſarij Bibliorum à Catholicis authoribus verſorum, le-

ctionem in vulgari lingua eis concedere poſſint, quos intellexerint ex huiuſmodi lectione non damnum, ſed fidei, atq. pietatis augumẽtum capere poſſe, quam facultatem in ſcriptis habeant.

Qui autem abſque tali facultate ea legere, ſeu habere præſumpſerit, niſi prius Biblijs Ordinario redditis, peccatorum abſolutionem percipere non poſſit.

Bibliopolæ verò, qui prædictam facultatem non habenti Biblia idiomate vulgari conſcripta vendiderint, vel alio quouis modo conceſſerint, librorum pretium in vſus pios ab Epiſcopo conuertendum, amittant, aliiſque pænis pro delicti qualitate eiuſdem Epiſcopi arbitrio ſubiaceant.

Regulares verò, nonniſi facultate à Prælatis ſuis habita, ea legere, aut emere poſſint.

REGVLA V.

Libri illi, qui hæreticorum Authore in opera interdum prodeunt, in quibus nulla, aut pauca de ſuo apponit, ſed aliorum dicta colligunt, cuiuſmodi ſunt Lexica, Concordantiæ, Apophtegmata, Similitudines, Indices, & huiuſmodi, ſi quæ habeant admixta, quæ expurgatione indigeant, illis Epiſcopi, & Inquiſitoris vnà cum Theologorum Catholicorum conſilio ſublatis, aut emendatis, permittantur.

REGVLA VI.

Libri vulgari idiomate, de controuerſijs inter Catholicos, & hæreticos noſtri temporis differentes, non paſſim permittantur, ſed idem de ijs ſeruetur, quod de Bibliis vulgari lingua ſcriptis ſtatutum eſt.

Quid verò de ratione benè viuendi, contemplandi, confitendi, ac ſimilibus argumentis vulgari ſermone conſcripti ſunt, ſi ſanam doctrinam contineant, non eſt cur prohibeantur, ſicut nec ſermones populares, vulgari lingua habiti.

Quod ſi hactenus, in aliquo regno, vel prouincia, aliqui libri ſunt prohibiti, quod nonnulla continerent, quæ ſine delectu ab omnibus legis non expediat, ſi eorum Authores Catholici ſunt, poſtquam emendati fuerint, permitti ab Epiſcopo, & Inquiſitore poterunt.

REGVLA VII.

Libri, qui res laſciuas, ſeu obſcœnas ex profeſſu tractant, narrant, aut docent, cum nõ ſolùm fidei, ſed & morum, qui huiuſmodi librorum lectione facilè corrumpi ſolent, ratio habenda

ſit

ſit omninò prohibentur: & qui eos habuerint, ſeuerè ab Epiſcopis puniantur.

Antiqui verò, ab Ethnicis conſcripti, propter ſermonis elegantiam, & proprietatem permittuntur, nulla tamen ratione pueris prælegendi erunt.

REGVLA VIII.

Libri quorum principale argumentum bonum eſt, in quib. tamen obiter aliqua inſerta ſunt, quæ hæreſim, ſeu impietatẽ, diuinationem, ſeu ſuperſtitionẽ, ſpectant, à Catholicis Theologis Inquiſitionis generalis auctoritate expurgati, concedi poſſunt.

Idem Iudicium ſit de Prologis, ſummariis, ſeu annotationibus quæ à damnatis authoribus, libris non damnatis appoſitæ ſunt; Sed poſthac nonniſi emendati excludantur.

REGVLA IX.

Libri omnes, & ſcripta Geomantiæ, Hidromantiæ, Æromantiæ, Pytomantiæ, Onomantiæ, Chiromantiæ, Necromantiæ ſiue in quibus continetur ſortilegia, veneficia, auguria, auſpicia, incantationes, artes magicæ prorſus reiiciuntur.

Epiſcopi verò diligenter prouideant, ne Aſtrologiæ iudicariæ libri tractatus, Indices legantur, vt habeantur, qui de futuris contingentibus, ſucceſſionibus, fortuitisve caſibus, aut iis actionibus, quæ ab humana voluntate pendent, certò aliquid euenturum affirmare audent.

Permittuntur autem indicia, & naturales obſeruationes, quæ nauigationis, agriculturæ, ſiue Medicæ artis iuuandæ gratia conſcripta ſunt.

REGVLA X.

IN librorum aliarumve Scripturarum impreſſione ſeruetur, quod in Concilio Later. ſub Leone X. Seſſ. 10. ſtatutum eſt.

Quare ſi in alma Vrbe Roma liber aliquis ſit imprimendus, per Vicarium Summi Pont. & Sacri Palatii Magiſtratum, vel perſonas à Sanctiſs. D. N. deputandas, prius examinetur.

In alijs verò locis, ad Epiſcopum, vel alium habentem ſcientiã libri, vel Scripturæ imprimendæ, ab eodem Epiſcopo deputandum, ac Inquiſitorem hæreticæ prauitatis eius Ciuitatis, vel Diœceſis, in qua impreſſio fiet, eius approbatio, & examen pertineat & per eorum manum propria ſubſcriptione gratis, & ſine dilatione imponendam, ſub pęnis, & cenſuris in eodem Decreto cõtentis approbetur, hac lege, & conditione addita: vt exemplum

libri

libri imprimendi authenticum, & manu authoris ſubſcriptum, apud Examinatorem remaneat.

Eos verò, qui libellos manuſcriptos vulgant, niſi ante examinati, probatique fuerint, iiſdem pœnis, ſubijci debere iudicarunt Patres deputati, quibus impreſſores, & qui eos habuerunt, & egerint, niſi authores prodiderint, pro authoribus habeantur.

Ipſa verò huiuſmodi librorum probatio in ſcriptis detur, & in fronte libri, vel ſcripti, vel impreſſi authenticè appareat, probatioque & examen, ac cætera gratis fiant.

Præterea, in ſingulis Ciuitatibus, ac Diœceſibus, domus, vel loci, vbi ars impreſſoria exercetur, & bibliothecæ librorum venalium ſæpiùs viſitentur, à perſonis ad id deputandis ab Epiſcopo, ſiue eius Vicario, atque etiam ab Inquiſitore hæreticæ prauitatis, vt nihil eorum quæ prohibentur, aut imprimantur, aut vendantur, aut habeantur.

Omnes verò Librarij, & quicumque librorum venditores, habeant in ſuis bibliothecis, Indicem librorum venialium, quos habēt, cum ſubſcriptione dictarum perſonarum, nec alios libros habeant, aut vendant, aut quacumq. ratione tradant, ſine licentia eorumdem deputãdorum ſub pœna amiſſionis librorum, & aliis arbitrio Epiſcoporum, vel Inquiſitorum imponendis; emptores vel lectores, vel Impreſſores, eorumdem arbitrio puniantur.

Quod ſi aliqui libros quoſcumq. in aliquam ciuitatem introducant, teneantur iiſdem perſonis deputandis renunciare, vel ſi locus publicum mercibus eiuſmodi cōſtitutus ſit, miniſtri publici, eius loci, prædictis perſonis ſignificētibus, libros eſſe adductos.

Nemo verò audeat, librum, quem ipſe, vel alius in ciuitatem introduxit, alicui legendum tradere, vel aliqua ratione alienare, aut commodare, niſi oſtenſo prius libro, & habita licentia a perſonis deputandis, aut niſi notoriè conſtet, librum iam eſſe omnibus permiſſum.

Idem quoque ſeruetur, ab hæredibus, & exequutorib. vltimarum voluntatum, vt libros à defuncto relictos, ſiue eorum Indicem, illis perſonis deputandis offerant, & ab ijs licentiam obtineant, priusquàm eius vtantur, aut in alias perſonas; quacumq. ratione eos transferant. In his autem omnibus, & ſingulis pęna ſtatuatur, vel amiſſionis librorũ, vel alia arbitrio eorumdē Epiſcoporũ, vel Inquiſitorum, pro qualitate contumaciæ vel delicti.

Circa verò libros, quos Patres deputati, aut examinarunt, aut ex-

expurgarunt, aut expurgandos tradiderunt, aut certis conditionibus, vt rurſus excuderentur conceſſerunt quidquid illos ſtatuiſſe conſtiterit, tam bibliopolæ, quam cæteri obſeruent.

Liberum tamen ſit Epiſcopis, aut Inquiſitoribus generalibus, ſecundum facultatem, quam habent eos etiam libros, qui his Regulis permitti videntur, prohibere, ſi hoc in ſuis Regnis, aut Prouincijs, vel Diœceſibus expedire iudicauerint.

Cęterum nomina, cum librorum, qui à Patrib. deputatis purgati ſunt, tum eorum, quibus illi hanc Prouinciã dederunt, eorũdem deputatorum Secretarius Notario ſacræ vniuerſalis Inquiſitionis Romanæ deſcripta, Sanctiſ. Domini noſtri iuſſu tradidit.

Ad extremum verò omnibus fidelibus præcipitur, ne quis audeat contra harum Regularum præſcriptum, aut huius Indicis prohibitionem, libros aliquos legere, aut habere.

Quod ſi quis libros hæreticorum, vel cuiuſuis auctoris ſcripta hæreſim, vel ob falſi dogmatis ſuſpicionem damnata, atque prohibita, legerit, ſiue habuerit, ſtatim in excommunicationis ſententiam incurrat.

Qui vero libros alios nomine interdictos legerit, aut habuerit, propter peccati mortalis reatum quo afficitur, iudicio Epiſcoporum ſeuerè puniatur.

OBSERVATIO CIRCA quartam Regulam.

ANimaduertendum eſt circa ſupraſcriptam quartam regulã Indicis fel. rec. Pij Papæ IV. nullam per hanc impreſſionem & editionem de nouo tribui facultatem Epiſcopis, vel Inquiſitoribus, aut Regularium Superioribus concedendi licentiã emendi, legendi, aut retinendi Biblia vulgari lingua edita, cum hactenus mandato, & vſu S. Rom. & vniuerſalis Inquiſitionis ſublata eis fuerit facultas huiuſmodi concedendi licentias legendi, vel retinendi Biblia vulgaria, aut alias ſacræ Scripturæ tam noui, quàm veteris Teſtamenti, partes, quauis vulgari lingua editas, ac inſuper Summaria, & Compendia etiam hiſtorica eorumdem Bibliorum, ſeu librorum ſacræ Scripturæ, quocumque vulgari idiomate conſcripta, quod quidem inuiolatè ſeruandũ eſt.

Circa nonam Regulam.

CIrca Regulam in eiuſdẽ Indicis, ab Epiſcopis, & Inquiſitoribus Chriſti fideles ſedulò admonendi ſunt, quod in legentes, aut retinẽtes contra regulam hanc, libros huiuſmodi Aſtrologi

logiæ iudiciariæ diuinationum, & ſortilegiorum, rerumq. aliarum in eadem Regula expreſſarum, procedi poteſt, non modo per ipſos Epiſcopos,& Ordinarios, ſed etiam per Inquiſitores locorum ex conſtitutione fel.rec. Sixti Papæ V. contra exercentes Aſtrologiæ iudiciariæ artem, & alia quæcumque diuinationum genera,libroſq. de eis legentes,ac tenentes,promulgata,ſub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1585. Non.Ian.Pontificatus ſui anno primo.

De Thalmud, & alij Libris Hebræorum.

QVamuis in tertia claſſe Indicis prædicti Pij Papæ IV. ſub littera T. Thalmud Hebræorum, eiuſque gloſſæ annotationes, interpretationes, & expoſitiones omnes prohibeantur, ſed quod ſi abſque nomine Thalmud, & ſine iniurijs, & calumniis in religionem Chriſtianam,aliquando prodiiſſent, tolerarentur, quia tamen Sanctiſs. D.N.D.Clem. Papa VIII. per ſuam conſtitutionem contra impia ſcripta,& libros Hebræor. ſub Dat. Romæ apud S.Petr.anno Incarn.Dominicæ 1592.prid. kal. Martii, Pontif. ſui anno 2. illos prohibuit,atque damnauit, menſis ipſius non eſt, eos propterea vllatenus etiam ſub illis conditionibus permittendi, aut tolerandi: ſed ſpecialiter, & expreſsè ſtatuit, & vult vt huiuſmodi impii Thalmudici, Cabaliſtici, aliiq. nefarij Hebræorum libri, omnino damnati, & prohibiti maneant, & cenſeantur, atque ſuper eis, & aliis libris huiuſmodi prædicta conſtitutio perpetuò, & inuiolabiliter obſeruetur.

De Libro Magazor.

ADhæc ſciant Epiſcopi,Ordinarii, & Inquiſitorum locorum, librum Magazore Hebræorum, qui continet partem officiorum, & cærimoniarum ipſorum, & Synagogæ, Luſitanica, Hiſpanica, Gallica. Germanica, Italica, aut quauis alia vulgari lingua, præterquam Hebræa, editum, iam diu ex ſpeciali Decreto rationabiliter prohibitum eſſe. Idcirco prouideant illum nullatenus permitti,aut tollerari debere, niſi Hebr. lingua prædicta.

De libris Ioannis Bodini.

CVm in appendice ſecundæ Claſſis ſub littera I, dicatur Ioannis Bodini Andegauenſis Dæmonomania omnino prohibetur, liber verò de republ. & methodus ad facilem hiſtoriarũ cognitionem tamdiù prohibita ſint, quouſq. ab auctore expurgata cum approbatione Magiſtri Sacri Palatii prodierint. Id quidem per errorem fortaſſe librarii factum creditur, nam liber de

repubL

reipubl. eiuſdem Ioan. Bodi, primum die 15. Menſis Octobr. 1592. deinde liber Dæmonomaniæ, die primo Menſis Sept. 1594. ab eodem S.D.N. Papa ſimpliciter damnati ſunt, ac proinde vterq. damnatus, & prohibitus cenſendus eſt.

INSTRVCTIO EORVM QVI LIBRIS tum prohibendis, tum expurgandis, tum etiam imprimendis, diligentem, ac fidelem (vt par ſit) operam ſunt daturi.

AD fidei Catholicæ conſeruationem, non ſatis eſt, quinã ex iam editis libris damnatæ lectionis ſint, cognoſcere (quod Indice, & regulis confect s per Patres à Generali Tridentina Synodo delectos, præcipuè ſancitum eſt) niſi illud etiam caueatur, ne vel ijdem denuo pullulent libri, vel ſimiles alij emergant, & propagentur, qui incautas fidelium mentes occulto veneno inficientes, iuxta, ac merita damnatione digni iudicentur.

Vt igitur, quicumque poſt hac, ſeu veteres, ſeu noui libri edentur, quàm maximè puri, & tam in iis, quæ ad fidem, quam quæ ad mores pertinent incontaminati exiſtant; quid circa malorum librorum interdictionem ad eos penitus abolendos tam ab Epiſcopo, & Inquiſitoribus, quàm à cæteris, quorum ad id in Eccleſia Dei ſtudium valere, & auctoritas poteſt: (præter ea, quę Tridentinorum Patrum Regulis ſupradictis decreta ſunt) publica vtilitas exigat capitibus infra poſitis diligentius ſancitur, iidemque ſtatuitur, quæ omninò in poſterum tum ab ijſdem Epiſcopis, & Inquiſitoribus, aliiſque, vt præfertur in malorum librorum interdictione, & abolitione tum à Correctoribus in librorum, ac cæterorum quorumcumque ſcriptorum correctione, atq. emendatione, tum à Typographis, in ipſorum librorum impreſſione, (pœna pro arbitrio Epiſcopi, & Inquiſitoris aduerſus eoſdem Typographos conſtituta) inuiolatè ſunt obſeruanda.

DE PROHIBITIONE LIBRORVM.

§. I.

CVrent Epiſcopi, & Inquiſitores, vt ſtatim atq. hic Index fuerit publicatus eorum iuriſdictionem ſubiecti, ad ipſos deſcriptam ſigillatim deferant nomina librorum omniũ, & ſingulorum, quos apud ſe in eodem Indice prohibitos, quiſq. reperiet.

Ad huiuſmodi verò libros ſic ſignificandos, infra certum tem-

pus ab Epiſcopo, vel Inquiſitore præſcribendum omnes cuiuſcumque gradus, & conditiones extiterint, ſub graui pęna, eorum arbitratu infligenda, teneantur.

Romæ verò hæc omnia certo à ſe, propoſitis edictis, præſcribendo tempore, præſtari curabit Sacri Palatii Magiſter.

§. 2.

SI qui erunt, qui librum vnum, aut plures, ex prohibitis, qui ad præſcriptum Regularum permitti poſſunt, certa aliqua ex cauſa poteſtatem ſibi retinendi, aut legendi fieri, ante expurgationem deſiderent, concedendæ facultatis extra Vrbem, ius erit penes Epiſcopum, aut Inquiſitorem Romæ, penes Magiſtrum Sacri Palatij.

Quidem, gratis eam, & ſcripto manu ſua ſubſignato tribuent, de triennio in triennium renouandum, ea in primis adhibita cōſideratione, vt non niſi viris, dignis, ac pietate, & doctrina conſpicuis, cum delectu, eiuſmodi licentiam largiantur, ijs autem in primis, quorum ſtudia, vtilitati publicæ, & ſanctę Catholicę Eccleſię vſui eſſe compertum habuerint.

Qui inter legendum, quęcumque repererint animaduerſione digna, notatis capitibus, & foliis, ſignificare Epiſcopo, vel Inquiſitori teneantur.

§. 3.

ILlud etiam Catholicę fidi conſeruandę neceſſitas extra Italiam, maximè cum ab Epiſcopis, & Inquiſitoribus, tum à publicis Vniuerſitatibus, & omni doctrinæ laude florentibus poſtulat, vt eorum librorum Indicem confici, & publicari curent, qui per eorum regna, atque prouiucias hæretica labe infecti, ac bonis moribus contrarii vagantur, ſiue illi propria nationis, ſiue aliena lingua conſcripti fuerint.

Vtque ab eorum lectione, ſeu retentione, certis pænis, ab eiſdem Epiſcopis, & Inquiſitoribus propoſitis, eorumdem regnorū, ac prouinciarum homines arceant.

Ad quod exequendum Apoſtolicæ Sedis Nuncij, & Legati extra Italiam, eoſdem Epiſcopos, Inquiſitores, & Vniuerſitates, ſedulo excitare debebunt.

IDem Apoſtolici extra Italiam Nuncij, ſiue Legati, necnon in Italia Epiſcopi, & Inquiſitores, eam curam ſuſcipient, vt ſingulis annis, Catalogum diligenter collectum librorum in ſuis partibus Impreſſorum, qui aut prohibiti ſint, aut expurgatione indi-

indigeant, ad ſanctam Sedem Apoſtolicam, vel congregationem Indicis, ab illa deputatam, tranſmittant.

§. 5.

EPiſcopi, & Inquiſitores, ſeu ab iiſdem ſubdelegati, & deputati, tam in Italia, quàm extra, penes ſe habeant ſingularum nationum, Indices, vt librorum, qui apud illas damnati, ac prohibiti ſunt, cognitionem habentes, faciliùs proſpicere poſſint, an etiam, à ſuæ iuriſdictionis terris, eoſdem recognitos, arcere, vel retinere debeant.

§. 6.

IN vniuerſum autem de malis, & perniciofis libris id declaratur, atq. ſtatuitur, vt qui certa aliqua lingua initio editi, ac deinde prohibiti, ac damnati à Sede Apoſtolica ſunt: eoſdem quoq. in quamcumq. poſtea vertantur linguam cenſeri, ab eadem Sede, vbiq. gentium, ſub eiſdem pœnis interdictos, & damnatos.

DE CORRECTIONEM LIBRORVM.

§. 1.

HAbeant Epiſcopi, & Inquiſitores coniunctam facultatem quoſcumq. libros, iuxta præſcriptum huius Indicis, expurgandi, etiam in locis exempti, & nullius, vbi verò nulli ſunt Inquiſitores, Epiſcopi ſoli.

Librorum verò expurgatio, non niſi viris eruditione, & pietate inſignibus committatur, ijque ſint tres, niſi fortè conſiderato genere libri, aut eruditione eorum, qui ad id diligenter plures, vel pauciores, iudicentur expedire.

Vbi emendatio confecta erit, notatis capitibus, paragraphis, & foliis, manu illius, vel illorum, qui expurgauerint ſubſcriptus reddatur, eiſdem Epiſcopi, & Inquiſitoribus, vt præfertur, qui ſi emendationem approbauerint, tunc liber permittatur.

§. 2.

QVi negotium ſuſceperit corrigendi, atque expurgandi, circumſpicere omnia & attentè notare debet non ſolùm quæ in curſu operis, manifeſtè ſe offerunt, ſed, ſi quæ in ſcholis, in Summariis, in marginibus, in Indicib. libr. in præfationibus, aut Epiſt. dedicatoriis, tanquam in inſidiis, deliteſcunt.

Quæ autem correctione, atque expurgatione indigent, ferè hæc ſunt, quæ ſequuntur.

Propoſitione hæreticæ, erroneæ hæreſim ſapientes, ſcanda-

ſoſæ, piarum aurium offenſiuæ, temerariæ, & ſciſmaticæ, ſeditioſæ blaſphemiæ.

Quæ contra Sacramentorum ritus, & cærimonias, contraque receptum vſum, & conſuetudinem S. R. E. nouitatem aliquam inducunt.

Profanæ etiam nouitates vocum ab hæreticis excogitatæ, & ad fallendum introductæ.

Verba dubia, & ambigua, quæ legentium animos, à recto, catholicoque ſenſu, ad nefarias opiniones adducere poſſunt.

Verba ſacræ Scripturæ non fideliter prolata, vel de prauis hęreticorum verſionibus deprompta, niſi fortè afferrentur, ad eoſdem hæreticos impugnandos, & propriis telis iugulandos, & conuincendos.

Expurgari etiam oportet verba Scripturæ Sacrę, quęcumq. ad profanum vſum impiè accommodantur, tum quę ad ſenſum detorquentur abhorrentem à Catholicorum Patrum, atq. Doctorum vnanimi ſententia.

Itemque Epitheta honorifica, & omnia in laudem hæreticorum, deleantur.

Ad hæc reiiciuntur omnia, quę ſuperſtitiones, ſortilegia, ac diuinationes ſapiunt.

Item quęcunque fato, aut fallacibus ſignis, aut ethnicæ fortunę humani arbitrii libertatem ſubiiciunt, oblitterentur.

Ea quoque aboleantur, quę paganiſmum redolent.

Item, quæ famę proximiorum, & pręſertim Eccleſiaſticorum, & Principum detrahunt, boniſque moribus, & Chriſtianæ diſciplinę ſunt contraria, expurgentur.

Expurgandę ſunt etiam propoſitiones, quæ ſunt contra libertatem, immunitatem, & iuriſdictionem Eccleſiaſticam.

Item, quæ ex Gentilium placitis, moribus, exemplis tyrannicam politiam fouent, & quam falſo vocant rationem Status, ab Euangelica & Chriſtiana lege abhorrentem inducunt, deleantur.

Excludantur exempla, quę Eccleſiaſticos ritus, religioſorum Ordines, ſtatum, dignitatem, ac perſonas lędunt, & violant.

Facetię etiam, aut dicteria, in perniciem, aut pręiudicium famę, & exiſtimationis aliorum iactata, repudientur.

Denique laſciua, quę bonos mores corrumpere poſſunt, deleantur.

Et ſi quę obſcenę in imagines, prędictis libris expurgandis im-

impreſſę, aut depictę, extendit, etiam in litteris grandiuſculis quas initio librorum, vel capitum imprimi moris eſt, huius generis omnia, penitus obliterentur.

§. 3.

IN libris autem catholicorum recentiorum, qui poſt annum Chriſtianę ſalutis 1515. conſcripti ſunt, ſi id, quod corrigendum occurrit, paucis demptis, aut additis emendari poſſe videatur, id correctores faciendum curent, ſin minus omnino deleatur.

§. 4.

IN libris autem catholicorum veterum, nihil mutare, fas ſit, niſi vbi ait fraude hęreticorum, aut typographi incuria, manifeſtus error irrepſerit.

Si quis autem maioris momenti, & animaduerſione dignum occurrerit, liceat in nouis editionibus, vel ad margines, vel in ſcholiis adnotare, ea in primis adhibita diligentia, an ex doctrina, locíſque collatis, eiuſdem authoris ſententia difficilior illuſtri, ac mens eius planius explicari poſſit.

§. 5.

POſtquam Codex expurgatorius confectus erit, ac mandato Epiſcopi, & Inquiſitoris impreſſus, qui libros expurgandos habebunt, poterunt de eorumdem licentia iuxta formam in Condice traditam, eos corrigere, ac perpurgare.

DE IMPRESSIONE LIBRORVM.

§. 1.

NVllus liber in poſterum excudatur, qui non in fronte nomen, cognomen, & patriam præferat Authoris.

Quòd ſi de authore non conſtet, aut iuſtam aliquam ob cauſam, tacito eius nomini, Epiſcopo, & Inquiſitori liber edi poſſe videatur, nomen illius omnino deſcribatur, qui librum examinauerit, atque approbauerit.

In his verò generibus librorum, qui ex variorum ſcriptorum dictis, aut exemplis, aut vocibus compilari ſolent, is, qui laborem colligendi, & compilandi ſuſceperit, pro authore habeatur.

§. 2.

REgulares, præter Eiſcopi, & Inquiſitoris licentiam (de qua regula decima dictum eſt, meminerint, teneri ſe ſacri Con-

cilij Tridentini decreto, operis in lucem edendi facultatem à Prælato, qui ſubiacent, obtinere.

Vtramque autem conceſſionem, quæ appareat, ad principium operis, imprimi faciant.

§. 3.

CVrent Epiſcopi, & Inquiſitores, pœnis, etiam propoſitis, ne impreſſoriam artem exercentes, obſcenas imagines, turpeſve, etiam in grandiuſculis litteris imprimi conſuetas, in librorum deinceps impreſſione apponant.

Ad libros verò, qui de rebus Eccleſiaſticis, aut ſpiritualibus conſcrpti ſunt, ne characteribus grandioribus vtantur, in quibus expreſsè appareat alicuius rei prophanæ, nedum turpis obſcenæve ſpecies.

Qui etiam inuigilabunt ſummoperè, vt in ſingulorum impreſſione librorum, nomen impreſſoris, locus impreſſionis, & annus, quo liber impreſſus eſt, in principio eius, atque in fine annotetur.

§. 4.

QVi operis alicuius editione parat, integrum eius exemplar exhibeat Epiſcopo, vel Inquiſitori, id vbi recognouerint, probauerintque penes ſe retineant, quod Romę quidem in Archiuio Magiſtri ſacri Palatii, extra Vrbem verò in loco idoneo, quem Epiſcopus, aut Inquiſitor elegerit, reſeruetur.

Poſtquam autem liber impreſſus erit, non liceat cuiquam venalem in vulgus proponere, aut quoquomodo publicare, antequam is, ad quem hęc cura pertinet, illum cum manuſcripto apud ſe retento diligenter contulerit, licentiamque, vt vendi, publicarique poſſit, conceſſerit.

Ideoque tum denſum faciendum, cum exploratum habebitur, Typographum fideliter ſe in ſuo munere geſſiſſe, neque ab exemplari manuſcripto, vel minimum diſceſſiſſe.

Qui contrafacere auſus fuerit, grauiter & ſeuerè puniatur.

§. 5.

CVrent Epiſcopi, & Inquiſitores quorum muneris erit facultatem libros imprimendi concedere, vt eis examinandi, ſpectatę pietatis, & doctrinę viros adhibeant de quorum fide, & integritate, ſibi polliceri queant; nihil eos gratię daturos, nihil odio, ſed omni humano affectu poſt habito, Dei dumtaxat gloriam ſpectaturos, & fidelis populi vtilitatem.

Talium

Talium autem virorum approbatio, vnà cum licentia Epiſcopi, & Inquiſitoris, ante initium operis, imprimatur.

§. 6.

TYpographi, & Bibliopolæ, coram Epiſcopo, aut Inquiſitore, & Romæ coram Magiſtro Sacri Palatij iureiurando ſpondeant, ſe munus ſuum, Catholicè, ſincere, ac fideliter exequuturos; huiuſque Indicis, decretis, ac regulis, Epiſcoporumque, & Inquiſitorum edictis, quatenus eorum artes, attingunt, obtemperaturos, neque ad ſuæ artis miniſterium quemquam ſcienter admiſſuros, qui hæretica labe ſit inquinatus.

Quòd ſi inter illos, inſignes, ac eruditi nonnulli reperiantur, fidem etiam Catholicam, iuxta formam à Pio IV. fel. rec. præſcriptam, eorumdem ſuperiorum arbitrio, profiteri teneantur.

§. 7.

LIber authoris damnati, qui ad præſcriptum regularum expurgari permittitur, poſtquam accuratè recognitus, & purgatus, legitimèque permiſſus fuerit, ſi denuo ſit imprimendus, præferat titulo inſcriptum nomen authoris, cum nota damnationis, vt quamuis, quo ad aliqua liber recipi, author tamen repudiari intelligatur.

In eiuſdem quoque libri principio, tum veteris prohibitionis, tum recentis emendationis, ac permiſſionis mentio fiat, exempli gratia, Bibliotheca à Conrado Geſnero Tigurino, damnato authore, olim edita, ac prohibita, nunc iuſſu ſuperiorum expurgata, & permiſſa.

Digitized by Google

INDEX AVCTORVM ET LIBRORVM PROHIB.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Abydenus Corallus, aliàs Huldricus Hurtenus.
Achilles Pyrminius Gaſarus.
Adolphus Clarembach.
Albertus Brandeburgenſis.
Albertus Draco.
Alexander Alexius Scotus.
Alexius Brenicerus.
Alphōſus Æmilius Chénicéſis.
Ambroſius Interbocenſis.
Ambroſius Moibanus Vratiſlauienſis.
Andreas Altameri.
Andr. Bodéſtein, Carolo Stadi⁹.
Andreas Cratander.
Andreas Dietherus.
Andreas Fabritius Chénicenſis.
Andreas Fricius Modreuius.
Andreas Hyperius.
Andreas Knopen.
Andreas Muſculus.
Andreas Oſiander.
Andreas Poach.
Angelus Odonus.
Antonius Alieus; vel Halicus.
Antonius Anglus auctor Libri de origine Miſſæ.
Antonius Brucciolus.
Antonius Coruinus.
Antonius Otho.
Aretius Felinus, qui & Martinus Bucerus.
Arnoldus Montanij.
Ariatus Schoffer.
Arturus Britannus.
Auguſtinus Mainardus Pedemontanus.

APPENDIX.

Abdias Liberinus, vel Liberinus Adias.
Abdias Prętorius.
Abrahamus à Munsholt, Antuerpienſis.
Abrahamus Muſculus.
Acharius Brandemburgenſis.
Adamus Hoppius.
Adamus Paſtoris.
Adam⁹ Schmidt, vel Schuberts.
Adamus Siberus.
Æmilius Portus Frācíſci filius.
Albertus Hardembergius.
Albertus Lytitchius.
Alceus Antonius.
Alexander Nouellus.
Alexander Seton Scotus.
Apoſtata, qui ſcripſit an. 1541.
Alexis Alexander Lipſenſis.
Alphōſus Corradi⁹, vel Cōrad⁹
Ambroſius Lobyvvaſſer.
Ambroſius Reudenius.
Ambroſius Vvuolfi⁹, vel Vuolfi⁹.
Andreas Celichius.
Andreas Coruinus.
Andreas Citius, Polonus.

An-

Andreas Ellingerus.
Andreas Freyhub.
Andreas Fulda.
Andreas de Gortiliz, profeſſor Lipſenſis.
Andreas Gorrutius.
Andreas Hondorffius.
Andreas Iacobi Gopingenſis.
Andreas Kreuch.
Andreas Lang.
Andreas Muncerus.
Andreas Otho, Hertzbengenſis
Andreas Pancratius.
Andreas Petrius.
Andreas Pouchemnis.
Andreàs Scoffius, vel Scopius.
Andreas Volanus.
Andreas a Skeue.
Antonius Ceuallerius.
Antonius Cocke.
Antonius Corranus.
Antonius Fayns
Antonius Gheibius, Linconienſis.
Antonius Herfortus.
Antonius Mocheus.
Antonius Paquius.
Antonius Probus.
Antonius Sadel.
Antonius Schotus Angles.
Antonius Palearius.
Auguſtinus Marloratus.

Certorum Authorum Libri prohibiti.

In Actis Aeneæ Sylui prohibentur ea, quæ ipſe in Bulla retractationis damnauit.
Alcuini, ſeu potius Caluini Commentarij in libros de Trinitate.
Antonij Franciſci Doni litteræ.
Antonii de Roſellis Aretini tractatus de poteſtate Imperatoris, & Papæ, & de Conciliis.
Auguſtini de Roma Nazareni Epiſcopi, tractatus de Sacramento Diuinitatis Ieſu Chriſti, & Eccleſiæ, donec expurgentur.
Item tractatus de Chriſto càpite, & eius inclinato principatu.
Item Tractatus de charitate Chriſti, circa electos, & de eius infinito amore.

APPENDIX.

Adriani Barlandi, liber ſelectas quaſdam epiſtolas Eraſmi Reterodami.
Alberti Argentinenſis.
Chronicon editum Baſileenſis. Niſi corrigantur.
Alberti Crantij Hamburgenſis hiſtoriæ, ſeu Chronicæ editæ Francoforti.
Alphonſi Enriquez, defenſio pro Eraſmo contra Eduardum Læum, & contra vniuerſitatem Pariſienſem
Amati Luſitani Centuriæ, donec expurgentur.
Ambroſij Catharini Politi, quæſtiones duæ, de verbis, quibus Chri-

Chriſtus Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum confecit.

Andreæ Corui, liber de Chryromantia.

Andreæ Maſij, commentaria ſuper Ioſue, vſquequo emendẽtur.

Annales gentis Sileſiæ, Ioachino Cureo Authore.

Annotationes ſuper Inſtit. Io. Sicheueckdevvini, niſi emẽdẽtur.

Antiochi Tiberti, liber de Chyromantia.

Antonii Bunfinij, Commentaria de Pudicitia.

Antonij Poli Veneti, Lucidarium poteſtatis Papalis, donec expurgentur.

Antonij Reuclini Exegenſis dictionum in Pſalmos.

Antonii de Rampilogis, figuræ Bibliorum.

Apologia Fratris Michaelis Medinæ Belarcenſis, aduerſus F. Dominicum Soto Segobienſem, pro Fratre Ioanne Ferro.

Apologia Vvilhelemi, Principis Auriaci, Comitis Naſauiæ, contra Principem Parmenſem.

Apologia Zaſij, contra Ioannem Echium.

Arnaldi de Villanoua Opera, niſi expurgentur.

Auguſtini Eugubini, Coſmopeia, niſi fuerit ex emendatis, & impreſſis Venetiis 1591.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

Acta Norimbergæ, videlicet, Oſiandriſmus.

Acta Synodi Bernenſis.

Actiones duæ Secretarii Pontificij.

Admonitio miniſtrorum verbi Argentinenſium.

Æquitatis diſcuſſio, ſuper conſilio delectorum Cardinalium.

Alchimia Purgatorii.

Alchoranus Franciſcanorum.

Alchoranus Mahometis, Baſileæ impreſſus, & ſimiles, cũ Scholijs, & impiis annotationibus, & præfationibus. Item in vulgari lingua, non niſi ex conceſſione Inquiſitorum haberi poſſit.

Alphabetum Chriſtianum.

Amica, & humilis, & deuota admonitio.

Anatomia excuſſa Marpurghi, per Eucharium Ceruicorum.

Anatomia della Meſſa.

Annotationes in acta Concilii Tridentini.

Annotationes in Chronica Abbatis Vveſpergenſis.

Anonymi cuiuſdam, lib. de repugnantia Doctrinæ Chriſtianæ.

Apologia Confeſſionis Auguſtanæ.

Apologia de Doctrina Vvaldenſium.

Apo-

Digitized by Google

Apologia contra Henricum Ducem.
Apologia Græcorum de igne Purgatorii, &c.
Argyrohylacis, ſeu Theſaurarii Epiſtola.
Articuli Anabaptiſtarum Morauiæ.
Articuli Anabaptiſtarum Saxoniæ.
Articuli à facultate Theologica Parriſienſi determinati ſuper materiis fidei noſtræ hodie controuerſis, cum Antidoto, auctore, vt creditur Caluino.
Articuli nouorum Vvormatiæ Euangeliſtarum.
Articuli quadraginta ſeptem, plebis Francfordienſis.
Auguſtanæ confeſſionis Eccleſiarum cauſæ, quare amplexæ ſint & retinendam ducant ſuam doctrinam.

APPENDIX.

Academiarum Lipſenſis, & Vvitembergenſis, repetitio Orthodoxæ confeſſionis.
Acta, & ſcripta Theologorum Vvitembergenſium, & Patriarchæ Conſtantinopolitani, D. Hieremiæ, &c. quæ de Auguſtana confeſſione inter ſe miſerunt, Græcè, & Latinè ab eiſdem Theologis edita.
Actiones, & monumenta Martyrum eorum, qui à Vvicleffo, & Huſſ. ad noſtram hanc ætatem in Germania, Gallia Britannia ipſa demum Hiſpania veritatem Euangelicam ſanguine ſuo conſtanter obſignauerunt.
Agenda, ſeu formulæ, aut precum officia hæreticorum, quacumque lingua conſcripta.
Analyſis reſolutio dialectica, quatuor librorum inſtitutionum Imperialium.
Annatæ Taxationis Eccleſiarum, & Monaſteriorum, per vniuerſum orbem, ab hæreticis deprauatæ.
Ἀνάμνησις, iuris, quod in approbandis Pontificibus Imperatores habent.
Apologia Anglicana, ſeu Eccleſię Anglicanę, ſiue Apologia Anglorum.
Apologia Catholica, aduerſus Libellos, declarationes, & conſultationes factas, ſcriptas, & editas à ſęderatis perturbatoribus pacis, in regno Franciæ, qui inſurrexerunt, ex quo tempore Dominus Frater vnicus regis, ita functus eſt, per E. D. L. I. C. Pariſiis apud Iacobum Pertchou, 1586.
Apologia contra ſtatus Burgundiæ.

Digitized by Google

Artis Diuinitatis encomia, & patrocinia diuerſorum authorum, inter quos eſt vnus Philippus Melanchton.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Baltaſar Hiebmaier.
Balthaſar Pacimontanus.
Baptiſta Laſdeſmius.
Bartholomæus Bernardi.
Bartholomæus Conformi.
Bartolomæus Roſinus.
Bartholomæus Vveſthemetus.
Baſilius Croeningenſis, aliàs Vveſſelus.
Baſilius Io. Herolcl Acropolita.
Benedictus Morgenſten.
Benedictus Schurmegiſtus.
Berengarius Diaconus, Andegauenſis.
Bernardinus Ochinus, vel Onichinus, Senenſis.
Bernardus Romanus.
Bernardus Zieglerus.
Bertoldus Hallerus.
Bilibaldus Pirkaymerus.
Bilicanus Theobaldus.
Blaurerus Ambroſius.
Bucerus Martinus.
Bollingerus Henricus.
Burgenhagius Pomeranus; ſeu Ioannes Bugheagius Pomeranus.

APPENDIX.

Balthaſar Bidembachius.
Balthaſar Ralde.
Balthaſar Sartorius.
Barth. Bernardus Cimbergenſis.
Bartholomæus Fontius.
Barthol. Tremelius, Gothenus.
Bartolomæus Gernhard.
Bartolomæus Hoſmann.
Bartholomæus Traberon.
Baſilius Faber Soranus.
Benedictus Aretis Hernenſius.
Benedictus Thalmannus.
Bettanus Anglus.
Bernardus Kniderdollingus.
Bertholdus Sprocouius.
Bertrandus Loquęus.
Boquinus Petrus.
Brentius, vel Prontius.
Bruno Quinos.
Bullingamus Anglus.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

Bapt. Cremāſis opera omnia, Quādiu emēdata nō prodierint.
Bartholomei Ianoes, de aduentu Antichriſti.
Beati Rhenani Scolia in Tertullianum.
Benonis Liber de vita Hildebrandi.
Bertrami Liber, qui inſcribitur de Corpore, & Sanguine Chriſti.
Boccacii, Decades, ſiue nouellæ centum. Quamdiu expurgatæ non prodierint.
Brunonis Heidelii Querſurdenſis, Poematum libri ſeptem.

APPENDIX.

Bartholomæi Cauſæ, Opera omnia.
Bartholomæi Caranze Mirandenſis, Cathechiſmus.

Bartholomæi Coclitis Anaſtaſis, Chiromantiæ, & Phyo nomię

Bartholomæi Ferrarienſis, de Chriſto Ieſu abſcondito, libri ſe quouſque expurgentur.

Beati Rhenani Epiſtola, de primatu Per. vbicunque reperiatur, ſiue ſeorſum, ſiue lioro decimo Opera ad Fridericum Nauſeã

Beniamin Cantabri itinerarium.

Bernardi Lotii Hadamarii, ſeu Gerardi Lorichii Adamarii, Collectio trium librorum Racemationum Brunonis Serlii de Miſſa publica proroganda.

Bernardini Teleſii, de natura rerum. Donec ex-
Item de ſomno. purgentur.
Itẽ, quod animal vniuerſũ ab vnica animę ſubſtãtia gubernatur.

Bernardini Tomitani, expoſitio in Matthæum.

Bononia, ſiue de libris ſacris conuertendis, in vernaculam linguã libri duo, authore Friderico Furio Cæriolano Valentino.

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

BElial, ſiue de Conſolatione peccatorum.

Beneficium Chriſti.

Bernenſis Diſputatio.

Sernenſis reformatio contra Miſſam.

Breuis, & compendioſa inſtructio, de Religione Chriſtiana.

Breuis tractatus ad omnes in Chriſtanam libertatẽ maleuolos.

Breuis paſtorum.

APPENDIX.

BAſileenſium Miniſtrorum reſponſio, contra Miſſam.

Biblia hæreticorum opera impreſſa, vel cum eorumdem annotationibus, argumentis, ſummariis, ſcholiis, indicibus referta, omnino prohibentur.

Bibliotheca Conſtantinopolitana.

Bibliotheca Sanctorum Patrum, Pariſiis edita, & per Margarinum de la Bigne in vnum collecta. Donec expurgetur.

Bibliotheca ſtudii Theologici, ex operibus SS. Hieronymi, Auguſtini, & reliquorum confecta, vel ſub alio titulo.

Bibliotheca ſtudii Theologici, ex pleriſq. Doctorum priſci ſęculi monumẽtis collecta apud Ioannẽ Criſpinũ, ſeu alibi impreſſa.

Brutum fulmen Papæ Xyſti V. aduerſus Henricum, Regem Nauarræ Henricum Borbonium, Principem Condenſem, vnà cum poteſtatione multiplicis nullitatis.

VA-

AVTHORES PRIMÆ CLASSIS.

CÆlius Horatius Curio.
Cælius Secundus Curio.
Caluinus.
Capito Vvolphangus Fabritius.
Caroloſtadius.
Carolus Molineus.
Gaſpar Cruciger.
Gaſpar Peucerus, Budiſinus.
Gaſpar Tauberus.
Caſſander Brugenſis
Carieus Cogelius.
Chriſtianus Beyer.
Chriſtianus Lotichius, Heſſus.
Chriſtophorus Clarius.
Chriſtoph. Coruæus ex Fagis.
Chriſtophorus Proſcouerus.
Chriſtophorus Hegendorphius.
Chriſtophorus Hoffma.
Chriſtophorus Melhoferus.
Chriſtophorus Reiter.
Chriſtophorus Traſibulus.
Claudius Senarclænus.
Claudius Tauerniēſis, qui ſcripſit de imaginibus.
Clemens Maror.
Conradus Clauſerus.
Conradus Cordatus.
Conradus Daſypodius.
Conradus Gibellus, vel Grebellus Tigurinus.
Conradus Legus.
Conradus Licoſtenes.
Conradus Pellicanus.
Conradus Perea.
Conradus Schrechk,
Conradus Somius.
Cōradus Trenue de Fridesleuē.
Cornelius Agrippa.
Crato Milius.
Cyprianus Leouitius.

APPENDIX.

CArolus Chriſtophorus Beierus.
Carolus Ionuileus.
Carolus Vvtenhouius.
Caſſiodorus Reimius.
Chriſtianus Granundi.
Chriſtianus Heſſiander.
Chriſtoph. Fiſcher, vel Fiſcherus.
Chriſtophorus Godmannus.
Chriſtophorus Imletus.
Chriſtoph. Ireius. Paſſauienſis.
Chriſtophorus Laſius.
Chriſtophorus Marſtallet.
Chriſtophorus Molhuſenſis.
Chriſtophorus Obonhemus.
Chriſtophorus Obenhin, Othingenſis.
Chriſtophorus Pezelius.
Chriſtophorus Ricardus.
Chriſtophorus Spamgēbergius.
Chriſtophorus Stolberg.
Chriſtophorus Stymmelius.
Churrerus Conradus.
Clemens Schuberus.
Clementius Gulielmus.
Conradius Badius.
Conradus Churrerus.
Conradus Breheres.
Conradus Herbachius.
Conradus Leutembach, vel Leutembach.
Conradus Mercalinus.
Conradus Neander, Bergēſis.
Conradus Porta.
Conradus Vvlnerus.

Con-

Digitized by Google

Conradus Vvolſt. Piatz.
Conſtantius de la Fuente, Hiſpanus.
Coplus Balthaſar.
Coranus Antonius.
Cyriacus Spamgembergius.

Certorum Authorum Libri prohibiti.

CApricci del Bottaio. Ioannis Baptiſtæ Gelli, Quamdiu emẽdatus non prodierit.
Chumani E impſachii, de Tabernis montanis Chronologia ex ſacris litteris.
Cypri Theodori Podromi, Epigrammata.

A P P E N D I X.

CArdani, opera de Sapientia.
De veritate.
De Subtilitate.
De Conſolatione.
Commentaria in quadripartitum Ptolomæi, de Geniturìs, & reliqua omnía, quæ de Medicina non tractant. — Niſi corrigantur.
Caſſiani Conſtantinopolitani, de libero arbitrio collatio Illa, quę Agonoe impreſſa eſt, per Ioan. Licerum. 1528.
Chriſtophori à capite Fontium libri de neceſſaria correctione Theologiæ Scolaſticæ.
De Miſſæ Chriſti ordine, & ritu Epitome nouæ illuſtrationis Chriſtianæ fidei. — Omnino prohibentur.
Reliqua verò ipſius opera item prohibentur, donec expurgentur.
Chronica Turcica collecta à Philippo Leonicero, cui eſt adiectum quoddam Ioannis Auentini hæretici, in quo declarantur cauſæ miſeriarum, &c.
Continuatio temporum Germani cuiuſdã ab anno ſalutis 1513. vſque ad annum 1549. quæ ſolet addi Chronichæ Euſebii, ab eo loco vbi incipit.
Noua temporum continuatio, &c. — Niſi emendentur.
Chronologia Gerardi Mercatoris, quæ à Sleidano, & damnatis Authoribus ſumpta eſt.
Claudii Biduellis, liber de ratione Vitæ ſtudioſæ, & litteræ in matrimonio collocandæ.
Claudii Epſencæi, Commentaria de continentia in Epiſtolam ad Titum. — Niſi corrigantur.
Clẽmentis Scuberti, liber de Scrupulis chronologiorum.
Commentaria Rabbi Salomonis, & Chimi, & Rabbini Hieroſolymitani, & ſimilium ſuper vetus Teſtamentum, tam ſcripta

pta

pta Hebraicè, quàm Latinè tranſlata, per Conradum, & Paulum Fagrum hæreticos.
Concilium Abbatis Panormit. pro conſilio Baſileenſi.
Conciones F. Thomæ de Senis falſo adſcriptæ, & quæ reuera ſunt Bernardini Ochinii hæretici.
Conradi Clingii opera omnia, donec expurgentur.
Coropædia, ſiue de Moribus, & vita virginum ſacrarum, Gaſpare Styblino Authore.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

CApita fidei Chriſtianæ contra Papam, & portas inferorum capo finto.
Carontis, & Mercurii Dialogi.
Catalogus Papæ, & Moyſis.
Catalogus Teſtium veritatis, ex Sanctis Patribus.
Cathecheſis puerorum in fide, litteris, & Moribus.
Cathechiſmus Eccleſiæ Argentoratenſis.
Cathechiſmus, pro Eccleſia Vvitembergenſi.
Cathechiſmus, cui titulus eſt, Catechiſmus maior, & minor.
Cathechiſmus, cui titulus, Qual maniera, &c.
Cathechiſmo, cioè Formulario, per iſtruire, & ammaeſtrare li fanciulli nella religione chriſtiana, fatto à modo di Dialogo.
Cathechiſmus, ſiue explicatio Symboli Apoſtolici.
Cathechiſmus paruus, pro pueris in Scholiis, nuper actus.
Cathechiſmus ſuper Euangelium Marci.
Cathechiſmus, ſiue Symboli expoſitio.
Cathechiſmus Tubicenſis.
Cauſæ quare Synodum indictam à Rom. Pont. Paulo III. recuſarint Principes, Status, & ciuitates Imperii, profitentes puram, & Catholicam doctrinam.
Centum grauamina, &c.
Centum, & quattuordecim ſententiæ Patrum officio verorum rectorum Eccleſiæ.
Chriſtiana inſtitutio.
Chriſtianæ Iuuentutis crepudia.
Chriſtiana reſponſio miniſtrorũ Euãgelii Baſileæ, cur miſsã, &c.
Chriſtianæ Scolæ, epigrãmatũ libri duo ex variis Poetis excerpti.
Ciuitatis Magdemburgenſis pubblicatio litterarum ad omnes Chriſti fideles, anno 1550.
Clauicula Salomonis.

Col-

Collatio diuinorum, & papalium Canonum.
Collectanea demonſtrationum,ex Prophetis,Apoſtolis,& Doct. Eccl. quod Spiritus ſanctus à ſolo Patre, procedit.
Colloquium Cochlei, & Lutheri.
Colloquium Marpurgenſe.
Colloquium Vuormatiæ inſtitutum anno 1540.
Comædiæ ſuper queſtione.Quę eſt maior cõſolatio moriẽtis,&c.
Comædiæ, & Tragædiæ aliquo ex veteri Teſtamento, collectore Ioanne Opportuno.
Commentarius de Angelo Melanchtonis.
Commentaria Germanica, in Cornelium Tacitum.
Commentarius in priorem Timothæi epiſtolam, à viro ſummæ pietatis conſcriptus.
Concilium Piſanum,quod verius, conciliabulum dicendum eſt.
Cõciliabulũ Theologicorũ, aduerſus bonarũ litterarũ ſtudioſos, (&c.
Concionum de decem præceptis Dominicis.
Concordantiæ Principum nationis Germanicæ, de aſtutijs Chriſtianorum, vel Curtiſanorum.
Confeſſio Eccleſiæ Tigurinæ.
Confeſſio fidei Auguſtanæ.
Confeſſio fidei Baronum, & Nobilium Bohemiæ.
Confeſſio Saxonica.
Confeſſio Vvitembergenſis.
Confutatio determinationis Doctorum Pariſienſium, contra Martinum Lutherum.
Confutatio vnius, & viginti propoſitionum, de differentia Legis, & Euangelij.
Congregatio, ſiue collectio in ſignum Concordantiarũ Bibliæ.
Conſiglio d'alcuni Veſcoui congregati in Bologna.
Contra Regulam Minoritarum, & vniuerſas perditionis ſectas.
Contra Sanctos,Zeyllcyſten.
Conuentus Auguſtenſis.
Copia d'vna lettera ſcritta alli quattro di Genaio M. D. I.
Coptis Chriſtianus.
Cordigeræ nauis conflagratio, Dialogus.
Cymbalum Mundi.

APPENDIX.

Caluinianus Candor.
Cantica ſelecta veteris, & noui Teſtamenti, cum Hymnis, &

&c collectis, ſeu orationibus prioribus, quæ in Orthodoxa, atq. Catholica Eccleſia cantari ſolent, addita diſpoſitione, & familiari expoſitione Chriſtophori Cornei.
Carmina, & Epiſtolæ de coniugio ad Dauidē Chytræū hęreticū.
Carmina amicorum in honorem nuptiarum R. & virtute, doctrinaq. præſtantis viri Stephani Iſaci, verbi diuini, apud Heylbergenſes Miniſtri.
Cathechesis DoctrinæChriſtianæ in vsū ſcholarum Pomeraniæ.
Cathechesis Religionis Chriſtianæ, quæ traditur in Eccleſiis, & Scholis Palatinatus.
Cathechiſmus, pro Eccleſia Antuerpienſi, qua confeſſionem Auguſtanam profitetur.
Cathechiſmus Genuenſis.
Cathechiſmus, Latino Germanicus.
Centuria prima Monaſteriorum Germaniæ, ſiue Chronologiá, chyromantiæ, libri omnes, & præſertim Patricii Tricaſij Mātuani, & expoſitio eiuſdem Tricaſij ſuper Coclitem.
Chronicon prodigiorum, & oſtentorum.
Chronographia Eccleſiæ Chriſtianæ, impreſſa Baſileæ apud Nicolaum Byllingerum 1551. & vbicumque impreſſa fuerit.
Chronologia ex ſacris Litteris.
Chronologicarum rerum libri duo.
Circulus charitatis diuinæ, ſiue ſub alio titulo circulus diuinitatis. Niſi expurgentur.
Collectio figurarum omnium ſacræ Scripturæ.
Colloquium Altemburgenſe.
Colloquium Badenſe.
Colloquium Bernenſe.
Colloquium Clerici, & Militis.
Colloquium Herpordienſe.
Colloquium Ieſuiticum.
Colloquium Lypſenſe.
Colloquium Marpurgenſe.
Colloquium Pariſienſe.
Colloquium Poſſiacum.
Colloquium Schamaldicum
Colloquium Vuitembergenſe.
Comædia Tragica Suſannæ, quæ quandoq. cū nomine, quandoque etiam ſine nomine Authoris prodiit, vtraque prohibetur.

Co-

Digitized by Google

Comœdiæ, & Tragœdiæ ex nouo, & veteri teſtamento, impreſſę Baſilicæ 1540. per Nicolaum Bryllingerum.
Comitia Spiræ, & Vvormatiæ.
Commentarium Bibliorum.
Commentarius capitę Vrbis doctore Borbonio exquiſitum modum confectus.
Compendium, ſiue Breuiarium textus, & gloſſæmaton, in omnes veteris inſtrumenti libros.
Compendium orationum, impreſſum Venetiis per Iuntam, & alios, donec expurgatum fuerit.
Concordia pia, & vnanimi conſenſu, repetita confeſſio Fidei, & doctrinæ electorũ Principũ, & ordinũ Imperii, atq. eorundẽ Theologorum, qui Auguſtanam confeſſionẽ complectuntur.
Confeſſio Anglicana.
Confeſſio Antuerpienſis.
Confeſſio Argentinenſis.
Confeſſio doctrinæ Saxonicarum Eccleſiarum, Synodo Triden. oblata, anno Domini 1551.
Confeſſio Fidei, de Euchariſtiæ Sacramento per Miniſtros Eccleſiæ Saxoniæ.
Confeſſio Fidei Miniſtrorum Vvitembergenſium.
Confeſſio Miniſtrorum Ieſu Chriſti.
Confeſſio piæ doctrinæ, quæ nomine Chriſtophori Ducis Vvitembergenſis, & Trecẽſis Comitis, &c. fuit propoſita, per Legatos die eius 24. Menſis Ian. anno 1552. Congr. Conc. Trid.
Cõfeſſio religionis, ſeu fidei Chriſtianæ ſacratiſſimo Imperatori Carolo Quinto, Cæſari Auguſto in Comitiis, Auguſtæ Anno Domini 1530. per legatos ciuitatum Argentorati, Conſtantiæ Manningæ, & Lindaniæ exhibita.
Confeſſio Vvaldenſium.
Conſilium Pauli Tertii, datum Imperatori, in Belgis, cum Euſebii Pamphili pia explicatione.
Conuẽtus Geneuẽſis, ſiue conſiliũ Miniſtrorũ Geneuenſium in diuerſorio quodam iuxta Geneuenſium anno Domini 1565.
Conuiuia, ſeu colloquia tironum.
Cathechiſis, ſiue prima inſtitutio, aut rudimẽta religionis Chriſtianæ, Hebraicè, Græcè, Latinè explicata, Lugduni Batauorum ex officina Plantiniana, apud Franciſcum Rabelengium.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

DAuid Georgius ex Delphis.
Dauid Peiferus Lipſius, vel Pfesfinger.
Dauid Scheffer.
Didymꝰ Fauētinꝰ, qui eſt Melāchtō.
Diethelmus Cellarius.
Dionyſius Melander.
Dominicus Caramanius.
Dominicus Melguitius.

APPENDIX.

DAniel Bodenbergius
Daniel Holſmanus,
Daniel Toſſanus.
Dauid Chytræus.
Dauid Paræus.
Dauid Strangius.
Dauid Thoner.
Dauid Vvetterus.
Dauid Vvithedius.
Dauid Vvoitus.
Donatuiſuis.
Durandus Baldack.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

DAntes Monarchia.

Dauidis Chytræi, liber de authoritate, & certitudine Chriſtianæ doctrinæ, ac ratione diſcendi Theologiam.

Deſiderii Eraſmi Roterodami. Colloquiorum, liber, Moria, Lingua, Chriſtiani Matrimonii inſtituto, de interdicto eſu carnium, eiuſdem Paraphraſis in Matthæum, quæ à Bernardino Tomitano in Italicam linguam conuerſa eſt.

Cætera verò Opera ipſius, in quibus de Religione tractat, tamdiù prohibita ſint, quamdiù à facultate Theologica Pariſienſi, vel Louanienſi expurgata non fuerint.

Adagia verò ex editione, quā molitur Paulus Manutius permittentur.

Interim verò, quæ iam edita ſunt, expunctis locis ſuſpectis iudicio alicuius facultatis Theologicę Vniuerſitatis catholicæ, vel Inquiſitionis alicuius Generalis permittantur.

APPENDIX.

DAuid de Pontis Hebræi, de Medico Hebræo enarratio Apologica, quamdiu emendata non prodierit.

Deſiderii Eraſmi Roterodami Adagia iam pridem edita à Paulo Manutio permittuntur.

Dialogus Petri Mochii, de cruciatu, exilioque cupidinis.

Dialogus Pontani Charon.

Didaci Stellæ commentaria in Euangelium Lucæ, niſi fuerint ex impreſſis ab anno 1581.

Duareni Liber de S. Eccleſiæ miniſteriis, permittitur, ſi tamen correctus fuerit.

Libellus verò eidem adiunctus, ab eo Latinus factus, cui titulus eſt,

Digitized by Google

eſt, Pro libertate Eccleſiæ Gallicanę, aduerſus Rom. aulam defenſio Pariſienſis Curiæ, Ludou. XI. Gallorum Regi quondam oblata omninò prohibetur.

Auctorum incerti nominis, Libri prohibiti.

DEclaratoria Iubilæi.
Decretum Norimbergenſe, editum anno 1523.
Defenſio pro Zvinglio.
Defenſio aduerſus axioma Catholicum, id eſt, criminationem Roberti Epiſcopi Abrincenſis.
Dialogi aduerſus Ioannem Eckium.
Dialogi de Mercurio, & Charonte.
Dialogus de doctrina chriſtiana.
Dialogus Karſtans, & Regellianus.
Dialogi de morte Iulij II. Papæ, ſiue Iulius.
Dialogus Curnarus Leuiathan.
Dialogo obſcurorũ virorũ, in quo tres colloquuntur Theologi.
Dialogus Orat. Pont. Rom. illius qui eſt Pontifici à confeſſionib.
Dialogus Paradoxus, quo Romani Pontificis Orator, vnà cum eo qui eſt, &c.
Diſcorſi ſopra li Fioretti di San Franceſco.
Diſputatio Badenſis.
Diſputatio Bernenſis.
Diſputatio Cronicen. cum duobus Epiſtolis.
Diſputatio inter Clericũ & militẽ, ſuper poteſtate Pręlati Eccleſiæ, atq. Principibus terrarũ commiſſa, aliàs ſomniũ viridarij.
Diſputatio Lypſica inter Martinum, & Hieronymum Emſerum.
Diſordine della Chieſa.
Diurnale Romanum, impreſſum Lugduni, in ædibus Filiberti Reletti, & Bartholomæi Freni.
Doctrina veriſſima ſumpta à cap. 4. Epiſt. ad Romanos, vt conſolentur afflictæ conſcientiæ.
Doctrina vetus, & noua.
Dragale locorum Communium.
Duæ diſput. Herffordianæ Kangui, & Nauclerij. (&c.
Due lettere d'vn Cortigiano, nelle quali ſi dimoſtra, che la fede,

APPENDIX.

DE authoritate, officio, & poteſtate Paſtorum Eccleſiaſticorũ.
Declaratio nominum Caldæorum, niſi corrigatur.
De diſciplinis puerorum, recteque formandi eorum ſtudijs, &

moribus, ac ſimul, tam parentum, quàm præceptorum in eoſdem officio, doctorum virorum libelli vere aurei.

De Scripturæ ſanctæ præſtantia, dignitate, & authoritate, &c.

De Chriſtianiſſimi Regis periculis, & notata quædam, ad Sfundrate Pontificis Romani, litteras monitoriales Francofurti, apud Martinum Lechlerum 1591.

Dialectica Legali, etiam cum nomine Authoris.

Dialoghi ſacri, ſine nomine Authoris, qui tamen ſunt Sebaſtiani Caſtalionis hæretici.

Diſputatio de Feſto corporis Chriſti.

Diſputatio de peccato originali.

Diſputatio de pænis.

Diſputatio de miniſterio verbi.

Doctrinæ Ieſuitarum præcipua capita à doctis quibuſdã Theologis, retexta ſolidis rationibus, teſtimoniiſque ſacrarum Scripturarum, & Doctorum veteris Eccleſiæ cõfutata, Tomi tres.

Altera editio priore emendatior eo duplo maior, & ſub eiſdem, vel parum diuerſis titulis, doctrinæ Ieſuiticæ, &c. Tomus primus, Tomus ſecundus, tertius, quartus, & quintus.

Dominicæ præcationis explicatio, impreſſa Lugduni, per Gryphium, & alios.

Duellorum libri, litteræ, libelli, ſcripta, &c. Quibus eadem duella ex profeſſo defenduntur, ſuadentur, docenturque prorſus vetantur, ſicut & eorum deteſtabilis vſus, à ſacro Concilio Tridentino omninò prohibitus eſt.

Si qui verò ex huiuſmodi libris, ad controuerſias ſedandas, paceſq. componendas proficere poſſunt, & expurgati, & approbati permittuntur.

Duo volumina orationum obſcurorum virorum.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Eobanus Heſſus.
Eraſmus Benedictus Sileſi⁹.
Eraſmus Ebernus.
Eraſmus Fabricus.
Eraſmus Oſuald⁹, Screktẽſuſius.
Eraſmus Rotembucher.
Eraſmus Roterodamus, vide ſupra in littera D.
Eraſmus Sarcerius.
Eraſmus Sneppius.
Euritius Cordus.
Eutychius Miõ, quiet Muſcul⁹.

APPENDIX.

Edmundus Halen, Hordeuolgi⁹, vel Nordouo Legis
Edmundus Geſt, Anglus.
Edmundus Grindalus, Anglus.
Edmundus Brunnius.

Ægi-

Ægidius Hunnius.
Elchanon Pragenſis.
Elias Palingennius.
Enochus Saracenus, Geneu.
Eraſmus Alberus.
Eraſtus Thomas.
Erahardus Schneſius.
Erneſtus Vogelin.
Eſaias Heinchuhic.
Euſebius Cleberus.

Certorum authorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

Elementa Magica Petri de Abbano.
Enchiridon doctrinæ Chriſtianæ Concilij Colonienſis.
Enchiridion militiæ chriſtianæ, authore Ioanne Iuſto Lanſpergio, ſeu ſine nomine authoris, impreſſum Compluti. niſi expurgentur.
Epitome omnium operum D. Aurelii Auguſtini, per Ioannē Piſcatorem illæ, quæ impreſſæ ſunt, per Ioannem Chriſpinum.
Euſebij Candidi. Clauſus lectificæ mortis.
Examē ordinandorū, Ioannis Ferri, niſi ex impreſſis ab an. 1587.

Authorum incerti nominis, Libri prohibiti.

Elementa Chriſtiana, ad inſtituendos pueros.
Enarrationes Epiſtolarum, & Euangeliorum.
Enchiridion Chriſtianiſmi.
Enchiridion piarum precationum.
Epigrammatum Chriſtianæ ſectæ libri duo, ex variis Chriſtianis Poetis decerpti.
Epiſtola Apologetica ad ſinceriores Chriſtianiſmi ſectatores per Phryſiam Orientalem, &c.
Epiſtola Chriſtiana, de Cæna Domini.
Epiſtola directa ad pauperē & mendicam Eccleſiam Lutheranā.
Epiſtola de nō Apoſtolicis, quorūdā morib. qui in Apoſtolorū ſe, &c.
Epiſtola de Magiſtris Louanienſibus.
Epiſtola miniſtri cuiuſdam Verbi Dei, de Eccleſiæ clauibus Sacramentis, veraque miniſtrorum Spiritus electione.
Epiſtolæ piæ, & Chriſtianæ.
Epiſtola, & Præfatio in Decalogum.
Epiſtola ſancto Vlrico adſcripta.
In Epiſtola ad Timotheum Commentaria.
Epitome Belli Papiſtarum contra Germaniam, atq. patriam ipſam Cæſare Carolo Quinto Duce.
Epitome decem præceptorum, prout quemq. Chriſtianam cognoſcere decet.

Digitized by Google

Epitome Eccleſiæ renouatæ.
Epitome reſponſionis ad Martinum Luterum.
Eſdra Lamentationes Petri.
Eſpoſitione dell' Oratione del Signore in volgare, compoſta per vn Padre non nominato.
Euangelicæ Conciones.
Euangelium æternum.
Euangelium Paſalli.
Examen Dei opus.
Expoſitio Symboli Apoſtolorum, Orationis Dominicæ, & præceptorum.

APPENDIX.

Elegiæ aliquod, de morte coniugis, & liberorum, quæ ſunt Ioannis Piſtorij Hæretici.
Enchiridion Manuale, Romæ excuſſum apud Thomã Mẽbrunium (vt quidem apparet in Frontiſpicio) vt vero in calce legitur, Trecis, vbi eum librum excudebat Frãciſcus Trumeſui.
Enchiridion parui Catechiſmi, Io. Brentij, in colloquia redactũ.
Enchiridion aliud, oratũ precationum, cũ Kalendario, & Paſſionali (vt vocatur) Vvitembergæ apud Ioannẽ Luſt. anno 1529.
Enchiridion Principis, & Magiſtratus Chriſtiani, quod refertur ad Petrum Ægidium, & Cornelium Scribonium.
Epigrammatum Flores, niſi corrigantur.
Epiſtola cõſolatoria, ad Reuerendos, & grauiſſimos Theologos.
Epiſtola Luciferi, ad malos Principes Chriſtianos.
Epiſtolæ Cõſolatoriæ, collectæ per Cyriacum Spamgembergiũ.
Epiſtolæ obſcurorum virorum.
Epiſtolæ Chronicorum, & Hiſtoriarum Mundi, velut Index primæ, & ſecundæ impreſſionis, in quo ſunt impreſſæ, atq. figuræ Imperatorum, & imagines.
Epitomæ figurarum Sacræ Scripturæ.
Epitomate Hiſtoriæ, & de Bello Religionis.
Epitome Hiſtoriarum ſacrarum, & locorum communium.
Ethicæ chriſtianæ libri tres, in quibus &c.
Euangelium lætum Regni Nuncium.
Excerpta quædam capita, ex Scripturis omnib. fidelib. neceſſaria.
Exempla virtutum, & vitiorum.
Exẽplariũ ſanctæ Fidei Catholicæ, quocũq. idiomate impreſſũ.
Exemplorum variorum, liber de Apoſtolis, & Martyribus ſiue ſeor-

ſeorſum, ſiue coniunctus, Catalogo S. Hieronymi, de Eccleſiaſticis Scriptoribus.
Exercitatio vitæ ſpiritualis.
Explicatio Symboli per Dialogos.
Explicatio primi, tertij, quarti, & quinti capit. Act. Apoſt.
Expoſitio ſecundæ Epiſtolæ D. Petri, & Iudæ.
Expoſitio nominis Ieſu, iuxta mentem Hebræorum, Cabaliſtarum, Græcorum, Caldæorum, Perſarum, Latinorum.

Sine nomine authorũ, & quocũq. idiomate impreſſa.

Expoſitio ſuper Cantica Canticorum Salomonis.
Expoſitio in Epiſtolam Pauli, ad Romanos, & ad Galatas, cuius præfatio in Epiſtolã ad Romanos incipit; Varias narrationes, &c. Et in expoſitione primi cap. a d Romanos, cuius initium eſt. Quũ Beatus Apoſtolus Romanos ſcribere inſtituiſſet, &c.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Fabritius Capito Vvophãg⁹.
Fabritius Montanus.
Felicianus de Ciuitella.
Felix Malleolus, Tigurinus.
Felix Manſius.
Firmianus Clor⁹, qui & Viret⁹.
Franciſcus Perius.
Franciſcus Burgerdi.
Franciſcus Corta, Lemburgius.
Franciſcus Enzinas.
Franciſcus Kolbius.
Franciſcus Lambertus.
Franciſcus Lamperti.
Franciſcus Liſmaninus.
Franciſcus Niger, Baſſanenſis.
Franciſcus Portus, Græcus.
Franciſcus Stancarus.
Fridericus Adinnetm.
Fridericus Iacob.
Fridericus Myconius.
Fridericus à Than.
Fridolinus Brombach.
Fridolinus Liudouerus.

APPENDIX.

Fauſtus Sozzinus.
Filius Paſtor in Auſtria.
Filius Paſtor Halberſtadienſis, vel Halberſtatenſis.
Fortunatus Crellius.
Franciſcus Bigot.
Franciſcus Burgouius.
Franciſcus Dauid.
Franciſcus Hottomanus.
Franciſcus Iunius.
Franciſcus Petren.
Franciſcus Puccius, Filidinus falsò vſurpante, cognomen Pucciorum.
Franciſcus Rablerius.
Fridericus Beuthuſius.
Fridericus Dedekindus.
Fridericus Petri.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

Fabulæ Laurentij Abſtenij, & Gilberti cognati.

Fran-

Franciſci Balduini I.C.Cõſtantinus Magnus,ſiue de Conſtãntini Imperatoris legib.Eccleſiaſticis,atq.ciuilibus, Commentaria.

Franciſci Franchini, liber Poematum.

Franciſci Trachelei Statii Propedeumata Oratoria.

Franciſci Zabarellæ, liber de Sciſmate, atque eiuſdem libri Præfationes. Argentinæ impreſſæ, donec expurgentur.

Friderici Fregoſii, tractatus de Oratione, de Iuſtificatione, de Fide, & operibus, & præfatio in Epiſtolam S. Pauli ad Romanos, qui tamen falsò illi creditur adſcriptus.

Friderici Furij Ceriolani Valentini Bononia, ſiue de libris ſacris, in vernaculam linguam conuertendis.

APPENDIX.

FAbritij, liber octauus Epiſtolarum ad Fridericum Nauſeam, qui eſt Roberti à Moshaim.

Farrago Poematum Leodegarij Quercu.

Flores Hiſtoriarum, per Matthæum Vveſtimonaſterienſem, editi anno 1573. Londini. — Niſi emendentur.

Fratris Franciſci de Eua præparatio mortis.

Franciſci Georgij Veneti, Harmonia mundi, & Problemata ſacræ Scripturæ. — Donec expurgantur.

Franciſci Guicciardini Hiſtoria Latinè reddita per Cælium ſecundum Curionem.

Franciſci Irenici, Ettelingianenſis Germiniæ, Exegeos, Volumina duodecim. — Donec expurgentur.

Franciſci Polyngrani, aſſertiones quorumdam Eccleſiæ dogmatum.

Franciſci Patritij noua de Vniuerſis philoſophia, niſi fuerit authore correcta, & Romæ cum approbatione R. Magiſtri Sacri Palatij impreſſa.

Authorum incerti nominis, Libri prohibiti.

FArrago concordantiarum inſignium totius Bibliæ.

Faſciculus Rerum expetendarum, & fugiendarum.

Forma delle Orationi Eccleſiaſtiche, & il modo di amminiſtrar i Sacramenti, & di celebrare il Santo Matrimonio, author creditur eſſe Caluinus.

Franciſci Nocturna apparitio.

Fundamentum malorum, & bonorum operum.

A P-

APPENDIX.

FAſciculus Mirræ, Geneuæ impreſſus.
Fidei Chriſtianæ capita, contra Papiſtas.
Fidelis ſerui ſubdito infideli reſpõſio, vna cum errorũ, & calumniarum quarumdam examine, quæ continentur in ſeptẽ libris de viſibilis Eccleſiæ Monarchia, à Nicolao Sandero cõſcripta.
Flores Epigrammatum.
Flores Romani.
Flores Sanctorum.
Flores virtutum.
Vbicumque, & quacumque lingua impreſſi, donec corrigantur.
Fons vitæ.
Formula Miſſæ Vvitembergenſis.
Formulæ precum, ſeu agenda, aut Officia Hæreticorum omnia quacumque lingua conſcripta.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

GAlaſius Zvvinglii defenſor, vel Nicolaus Galaſius, Caluini defenſor.
Gaſpar Bruſchius Egranus.
Gaſpar Churrerus.
Gaſpar Cruciger.
Gaſpar Gretterus.
Gaſpar Hedio.
Gaſpar Heldelinus.
Gaſpar Hubertinus.
Gaſpar Megander, Tigurin.
Gaſpar Rodulphius.
Gaſpar Svvenckfeldius.
Georgius Aemilius Mansfeldẽ.
Georgius Bartenheimer.
Georgius Cœleſtinus.
Georgius Fabritius Chenniceñ.
Georgius Ioachimus, Rheticus.
Georgius Maior.
Georgius Neccarus.
Georgius Perſſerer.
Georgius Reich.
Georgius Rotarius.
Georgius Sabinus.
Georgius Spalatinus.
Georgius Volger.
Gerardus Geldenhaurius, Nouiomagus.
Gerardus Liſtrius.
Gerardus Lorichius, Adamari⁹.
Gerardus Segarelli, Pergamen.
Gilbertus Cognatus, Nozeren⁹
Gorcinianus.
Georgius Bruck.
Georgius Caſelius.
Gregorius, Giraldus, Non il. Ferrariẽſis, qui dicitur Lilius.
Grinæus Simon.
Gualterius Tigurinus.
Guilielmus Aurifex.
Guilielmus Fatelus.
Guilielmus Guaphæus, Hagien.
Guilielmus Poſtellus, Barentonius.
Guilielmus Sartoris.
Guilielmus Taylous, Anglus.
Guilielmus Tindalus.

APPENDIX.

GAſpar Adeler.
Gaſpar Brummiller.
Gaſpar Elogius.
Gaſpar Erimaches, vel Eurima-chæra.
Gaſpar Faber.
Gaſpar Gondeman.
Gaſpar Cantz.
Gaſpar Gombergius.
Gaſpar Macer, vel Macrus.
Gaſpar Meliſander.
Gaſpar Mottæus, Semalkaldē-ſis.
Gaſpar Oleuianus.
Gaſpar Peucerus, Budiſſinus.
Gaſpar Stolshagius.
Gaſpar Tauberus.
Georgius Autumnos.
Georgius Blādrata, vel Blādata.
Georgius Brinderus.
Georgius Buchananus, Scotus.
Georgius Caſſander, Bruhenſis, ſiue Veranius Modeſtus Pacimontanus.
Georgius Codonius.
Georgius Cōſtātinus, Anglus.
Georgius Dauid.
Georgius Deiterieus.
Georgius Ebouff.
Georgius Eckart.
Georgius Edelmanu.
Georgius Fladorius.
Georgius Grinæus, Bodicenus.
Georgius Hanfeldt.
Georgius Henninges.
Georgius Toye, Bedfordienſis.
Georgius Huperlich.
Georgius Lyſtenius.
Grorgius Meckatt.
Georgius Mylius.
Georgius Nigrinus.
Georgius Niger.
Georgius Princeps Anhaltin⁹.
Georgius Raudt.
Georgius Schmatzing.
Georgius Sholtz.
Georgius Schon.
Georgius Siberſchlag.
Georgius Sobnius.
Georgius Spinterus.
Georgius Tilenus.
Georgius Vvaltherus.
Georgius Neomagus, ſiue Nouimagus.
Germanus Beyer.
Gothardus, qui & Conradus.
Gregorium Pauli.
Gregorius Perlitius, Lubenēſis.
Gregorius Vverſer.
Guilielmus Parlouue.
Guilielmus Bidembachius.
Guilielmus Charcus.
Guilielmus Colus.
Gullielmus Feuguerius, vel Fuquereius.
Guilielmus Fulcus.
Guilielmus Hieron.
Guilielmus Rodingus, Heſſus.
Guilielmus Sarcerus.
Guilielmus Turacrus.
Guilielmus Turnerus.
Guilielmus Vdalus.
Guilielmus Vvitakerus.
Guilielmus Vvidephus.
Guilielmus Yvitte.
Guilielmus Guittingamus.
Guilielmus Xilander.

In-

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

GAufride de Monte electo, Tractatus ſuper materia Concilij Baſileenſis.
Georgij Caſſandri, Hymni Eccleſiaſtici.
Gratia Dei de Monte ſancto, Epiſtolæ piæ, & Chriſtianæ.
Gripij precationes Dominicæ.
Guilielmi Occhanj opus Nonaginta dierum.
Itē Dialogi, & ſcripta omnia, contra Ioannē Vigeſimū ſecundū

APPENDIX.

GAſparis Caballini Tractatus commerciorum, & vſurarum, redditu umque pecunia conſtitutorum, & monetarum, Eiuſdem Tractatus de eo quod intereſt. Et de diuiduo, & indiuiduoque qui omnes ſunt Caroli Molliuæi, mutato tantum Authoris nomine. Niſi emendentur.
Gaſparis Stiblini Coropedia.
Gaudentij Merulæ, Memorabilium liber, niſi emendetur.
Georgij Nigrini, Conciones.
Georgij Victorij Poemata.
Guilielmi Grattarolæ opera, quamdiu emendata nō prodierint.

Auctorum incerti nominis, Libri prohibiti.

GEographia Vniuerſalis.
Germanicæ Nationis lamentationes.
Giudicio ſopra le Lettere di tredeci Huomini, ſtampate l'anno 1555. qual ſi conoſce eſſere del Vergerio.

APPENDIX.

GEneſis cum Catholica expoſitione Eccleſiaſtica.
Geomantiæ libri omnes.
Geſta Romanorum.
Gloſſa Ordinaria Geneuenſis.
Gloſſæ Ordinariæ ſpecimen.
Gratianus Antijeſuita, id eſt, canonū ex ſcriptis Authorū Theologorū, à Gratiano in illud volumen (quod Decretum appellatur) collectorū, & doctrinæ Ieſuiticæ ex variis iſtius nuperæ ſectæ Mateologorum ſcriptis excerptæ, collatio, à quodam veritatis ſtudioſo instituta, & nunc primum in lucem edita.

AVTHORES PRIMÆ CLASSIS.

HAdrianus Iuninus.
Hartmannus Beyer.
Hartmanus Palatinus. I. C. Heberus.

Hedio

Hedio Gaſpar.
Helias, vel Helius.
Hobanus Heſſus.
Hebias Pandochæus, qui & Poſtellus.
Heliodorus Alexiacus.
Henricus VIII. Anglus.
Henricus Bomius.
Henricus Bullingerus.
Henricus Cornelius Agrippa.
Hēric⁹ ab Emſidel, vel Einſidel.
Henricus ab Eppendorff.
Henricus Lupulus.
Henricus Pantaleon.
Henricus Scotus.
Henricus Stollius.
Henricus Surphanus.
Henricus Vvelphius. Lingen.
Henricus Vtingerus.
Hermannus Bodius.
Hermannus Bonnus.
Hermānus Buſchius, Paſiphilus
Hermannus Heſſus.
Hermannus Italus.
Hermannus Riſsvvick.
Hermannus Luſcus, Herzerus.
Hieronymus Paſſanus.
Hieronymus Cato, Piſaurien.
Hieronymus Galathæus.
Hieronymus Kauſcher.
Hieronymus Marius, vel Hieronymus Maſſamus.
Hieronymus de Praga.
Hieronymus Sabir de S Gallo.
Hieronymus Sauonen.
Hieronymus Schurpff.
Hieron. Vicellerius, Friburgen.
Hieronymus Vvolphius,
Hiob Gaſt.
Hippinus.
Hortenſius Tranquilius, aliàs Hieremias, alias Landus.
Huldricus Enchauſtius.
Hugo Latimerus.
Huldric⁹ Hulten⁹, ſiue de Hutten.
Huldricus Mutius Hugualdus.
Huldricus Zvvinglius, Toggus.

APPENDIX.

Hallerus Bartholdus.
Hamelus Godoffredus.
Hermanus, Scopperus Nouinforenſis, Noricus.
Helias Hultenus.
Helias Palingenius.
Helias Scadæus.
Hemingius Nicolaus.
Henricus Boetius.
Henricus Brinkeolus, qui edidit libros ſub nomine Roderici Moiſij.
Hēricus Efforchen, vel Effordē.
Henricus Erzberg.
Henricus Hartopæus.
Henricus Zuſanus.
Henricus Mylius.
Henricus Modec.
Henricus Mollerus.
Henricus Nicolaus, ſiue libri omnes H. N. ſignati.
Henricus Petræus.
Henricus Rhedus, vel Rochus.
Henricus Senenſis.
Henricus Schenius Munderus.
Henricus Stephanus.
Henricus Tylo.
Henricus Toloſanus.
Henricus Vuolphius.
Hermanus Figulos.
Hermanus Hamelmanus.

Her-

Digitized by Google

Hermanus Pacificus.
Hieremias Baſtinguius.
Hieronymus Hamboldus, vel Haudolbus, Retibonenſis.
Hieronymus Henninges.
Hieronymus Maucelius.
Hieronymus Panchus.
Hieronymus Periſterius.
Hieronymus Pumekchius.
Hieronymus Vallet.
Hieronymus Vehus.
Hieronymus Vvalerus.
Hieronymus Auldeimbergius Aurimontanus.
Hieron. Zanchius, vel Panchus.
Himmanuel Tremelius, Houardus.
Hugo Hugvualdus.
Hugo gurreatus, cognomine Roſiere.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

HEnrici Bebellii, Iuſtingenſis, facetiæ, inſtitutio puerorum, triumphus Veneris.
Hieronymi Gebulleri, liber de Sacrilegio.
Item exhortatio ad ſacram Communionem.
Hieronymi Meſſi, diſcurſus, prouerbia, & Prognoſtica.
Hieronymi Sauonarolæ Ferrarienſis ſermones, qui olim in Ro. Indice prohibiti fuere, non legantur, donec iuxta cenſuras patrum deputatorum emendati prodeant, & ſunt hi.
In Exodũ Sermo primus incipiẽs, Domine quid multiplicati, &c.
Item Sermo ſecundus, incipiens, Eſſendo noi, &c.
Item Sermo tertius, ſuper in exitu Iſrael, &c.
Item Sermo vj. illud, Quanto magis opprimebat eos, &c.
Item Sermo x. in illud, Clamor ergo filiorum Iſrael, &c.
Item Sermo xij. in illud, Reſpondens Moyſes, ait, &c.
Item Sermo xx. in illud Pſalm. Palpearæ eius interrogant filios hominum, &c.
Itẽ exhortatio habita ad populũ incipiens, Hauendoſi à fare, &c.
Item in Concionibus per totum Annũ, Concio vij. ſuper Ruth, cuius initium eſt, Il lume naturale della ragione, &c.
Item in Concionibus ſuper Amos, & Zachariam, Concio xij. in illud, Audite verbum, hoc vaccæ pingues, &c.
Item in Iob. Concio xiv. incipiens; Beatus vir, qui corripitur a Domino, &c.
Item in Ezechielem Sermo xxj. in illud, Dixit Dominus, Audite me tranſire per mediam ciuitatem, &c.
Itẽ Sermo xxxij. in illud, Et poſt omnes abominationes tuas, &c.
Item Sermo xij. in illud, & factus eſt Sermo Domini ad me, &c.
Itẽ Cõcio tertia in oct. Epiphanię, incipiẽs, Ecce gladius Dñi, &c.

Item

Item liber inſcriptus, Dialogo della verità.
Hippophyli Melangei, Teologiæ Compendium.
Item Expoſitio in Euangelium S. Matthæi.
Tirenæi Tripolitani Aphoriſmi, ex Ambroſio, Auguſtino, & Lactantio.
Hugonis Hugualdi Epiſtolæ.

APPENDIX.

HAdriani Barlandi inſtitutio hominis Chriſtiani.
Hadriani Damman Gandauenſis liber inſcriptus, Imperii, ac Sacerdotii ornatus.
Diuerſarum item gentium peculiaris veſtitus cum commentariolo Cæſarum, Pontificum, ac Sacerdotum.
Henricus Decimatoris Hiſtornenſis, ſilua vocabulorum, & Phraſium, cum ſolutæ, tum ligatæ orationis, &c. Niſi corrigantur.
Henrici VIII. Angli libri de Sacramentis, quem conſcripſit aduerſum Lutherum permittitur.
Henrici Harphii Theologia miſtica, niſi repurgata fuerit ad exẽplar illius, quæ fuit impreſſa Romæ anno Dom. 1585.
Hieronymi Serræ Lutheranorum Seriæ in ſeruum arbitrium liber, niſi prius corrigatur.
Hiſtoriæ Magdeburgicæ ab Illyrico, & complicibus coaceruatæ.
Hiſtoria de Schiſmate Theodorici Nemienſis.
Huldarico Epiſcopo Auguſtano Epiſtola, adſcripta aduerſus Nicolaum Papam.
Hypotypoſeon Martini Martinez Cantapetrenſis liber, niſi fuerit ex impreſſis ab anno 1582.

Authorum incerti nominis, Libri prohibiti.

HEnrici Quarti Cæſaris vita.
Hiſtoria de Germanorum origine.
Hiſtoria de ijs quæ Io. Huſs, in Conſtantienſi Concilio euenerũt.
Hiſtoria de morte Ioannis Diazij, Hiſpani, quem refert eius Germanus interfecit.

APPENDIX.

HEbræa, Chaldea, & Latina interpretatio Bibliorũ, cum Indice Roberti Stephani.
Heluetio gratulatio ad Galliam, de Henrico huius nominis IV. Galliarum, & Nauarræ Rege.
Heidelbergenſis Theologia, de Cœna Domini.
Hiſtoriarũ, & Chronicorũ Epitome, velut Index vſq. ad ann. 34.

H ſto-

Hiſtoriarū,& Chronicorū totius mūdi, Epitome, īpreſſę Baſileę.
Hiſtoria Belgica.
Hiſtoria Germaniæ, Francoforti edita 1584.
Hiſtoria Græciæ, nuper edita, Donec
Hiſtoria Scotorum, nuper edita. expur-
Hiſtoria Huſſitarum, gentur.
Hiſtoria, vera, de rebus Martini Buceri Pauli Fagij, & Catherinæ Vermillæ, Petri Martiris vxoris, vel ſub alio titulo.
Hiſtoria de vita, obitu, & ſepultura, &c. Martini Buceri, & Pauli Fagij, quæ intra annos duodecim in Angliæ Regno accidit.
Hortulus Animæ, niſi corrigatur.
Hortulus Paſſionis in Ara Altaris Floridus.
Hidromantiæ artis, opera omnia.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Iacobus Bedrotus, Puldētim⁹.
Iacobus à Burgundia, ille qui ſcripſit Apologiā ad Carolum Cæſarem.
Iacobus Gallus.
Iacobus Imelius.
Iacobus Kaurius.
Iacobus Kungius.
Iacobus Micyllus.
Iacob⁹ Miſnēſis, aliàs Iacobell⁹.
Iacobus Mylichius.
Iacobus Otherus.
Iacobus Præpoſitus, qui ſcripſit Hiſtoriam vtriuſque captiuitatis propter verbum Dei.
Iacobus Schegkius.
Iacobus Schenck.
Iacobus Strauſz.
Iacobus Zieglerus.
Ianus Cornarius.
Iaſparus Bigel.
Ioachimus Camerarius.
Ioachimus Lesberus.
Ioachimus Magdeburgius.
Ioachimus Morhnus.
Ioachimus Vadianus.
Ioachimus Vveſtaph alus.
Ioannes Æpinus.
Ioannes Agricola, Islebius.
Ioannes Alarco.
Ioannes Aloyſius, Paſchalis.
Ioan. Apellus, Norimbergen.
Ioannes Aſtoc, Anglus.
Ioannes Alvvarbli.
Ioan. Athanaſius, Veluanus.
Ioan. Auenne, Rubeaquenſis.
Ioannes Auentinus.
Ioannes Baliſtarius.
Ioannes Baptiſta Vergerius.
Ioannes Blaſius.
Ioannes Brentius.
Ioannes Briſmannus.
Ioan. Bugenhagius, Pomeran⁹.
Ioannes Caluinus.
Ioannes Campanus, qui ſcripſit contra Trinitatem.
Ioannes Cannerius.
Ioannes Carion.
Ioannes Caſtellanus.
Ioannes Comander.
Ioannes Coſmius.

Ioannes Czaphko.
Ioannes Decanus, Patauien.
Ioan.Denchius,aliàs Deckius.
Io.Diazius,ille cuius mortis hiſtoriā ſcripſit Cernarcleuius.
Ioan. Doleſchius, Veltkirchēſis.
ioan. Draco, ſiue Draconites.
ioannes Entomius.
ioannes Fabricius.
ioannes Foxus.
ioan.Frāciſcus Cotta, Lemburgius.
ioannes Frederus.
ioan.Fridericus, Cœleſtinus.
ioannes Friſius, Tigurinus.
ioannes Frith,Lundin.
ioan. Functius, Norimbergenſ.
ioannes Funſterus.
ioannes Caſtius, Briſacenſis.
ioannes Gerardus.
ioan.Gigas, Northuſianus.
ioannes Cocchius.
ioannes Grellus.
ioannes Hallerus, Tigurinus.
ioannes Hannerus.
ioannes Herold, Acropolita.
ioannes Heruagius.
ioannes Heſſus.
ioannes Homburgius.
ioannes Hopertus, Anglus.
ioan.Hoſpinianus, Steinanus.
ioannes Heſt.
ioannes Huſchius.
ioannes Hoſs.
ioannes Huſſerus.
ioannes Huttichius.
ioan.de Indagine, non ille Carthuſianus.
ioannes kleinavus.
ioannes Knoblouchus.
Ioannes Lathman.
Ioannes à Lako, Polonus.
ioannes Leonardus, Sartorius.
ioannes à Leydis.
ioannes Licaula.
ioannes Lonicerus.
ioannes de Lucavveck.
ioannes Mantinellus.
io.Marbachi⁹, vel Morbachius.
io.Marcellus, Regiomontanus.
ioannes Mardeley.
ioannes Matter.
ioannes Mayre.
ioannes Meyer.
ioannes Meckius.
ioannes Muslerius.
ioannes Oecolampadius.
ioannes Oldencaſtel, Anglus.
ioannes Oldendorpius.
ioannes Oporinus.
ioannes Plesfinger.
ioan.Philonus Rugo, vel Dugo.
ioannes Philologus.
ioānes, vel Io.Bapt. Piſcatorius.
ioannes Piſtorius, à Vvorden.
ioannes Polycarius, Cygnæus.
ioannes Pollius, Vveſtphalus.
ioannes Pomeranus.
ioannes Poſtellus.
ioannes Pyzibram.
ioannes Pupperus, Gochianus.
ioannes Purpurei.
ioannes Putuey, Anglus.
ioan.Rhellicanus, Tigurinus.
ioannes Rhodophanta.
ioannes Ribittus.
ioannes Ribelius.
ioan. Ruius, Arthendorienſis.
ioannes Rachefort.

Ioan-

Ioannes de Rocheſana,
Io. Rogors, vel Rochus, Anglus.
Ioannes Rurhenus.
ioan. Sagittarius, Burdegalen.
ioannes Sapidus.
ioannes Sartoris.
ioannes Scheltling.
ioannes Schouerus, Caroloſtad.
ioannes Schoper.
ioannes Secerius.
ioannes Sleidanus.
ioan. Schnepprus, vel Sneppius.
ioannes Spangembergius.
ioannes Spinus.
ioannes Splendianus.
ioan. Stappitius, vel Staupitius.
ioan. Stigelius, vel Stiphelius.
ioannes Stolſius.
ioannes Stuchk.
ioannes Stumpff.
ioannes Sturmius.
ioannes Tzaphko.
ioannes Valdeſius.
ioannes Vannius.
io. Veltkirchius, ſiue Velcurio.
ioannes de Vveſallia.
ioannes Vveſtnhalus.
ioannes Vviclephus.
ioan. Vvingādus, vel Vvigādus.
ioannes Vijck.
io. Vvilebrochius, Dantiſcanus.
io. Vvirglingius, qui, & Brētius.
ioan. Vvolphius, Tigurinus.
ioannes de Vvorden.
ioannes Zuickius.
iob Gaſt.
iodochus Coch, ſiue Cochus, qui & Iuſtus Ionas.
iodochus Vvillichius.
Ionas, qui eſt, Iodocus Cocus.
Ionas Philologus.
Ioſeph Grumpeck.
ioſeph Klup.
ioſias Simlerus, vel Similerus Islebius. (preſ.
iulius Cæſar, P. Caluini inter-
iulius Dominicus, Garamanus.
iulius Mediolanēſis, Apoſtata.
iuſtus Ionas, ſeu Iodochus Coch, vel Cochus.
iuſtus Menins, Iſentanen.

APPENDIX.

Iacobus Acontius.
Iacobus Anetius, vel Æneti⁹.
Iacobus Andreas Shmidellinus, vel iacobus Shmidellinus.
Iacobus Atriſon.
iacobus Brucardus.
iacobus Bruniceníis.
iacobus Cornerus.
iacobus Eiſemberg.
iacobus Frindangus.
iacobus Grynæus.
iacobus Heerbrandus.
iacobus Iuſti.
iacobus Kimendocius.
iacobus Kolch.
iacobus Linctor.
iacobus Lachkerin.
iacobus Paleologus.
iacobus Peregrinus.
iacobus Rungius.
iacobus Scopperus.
iacobus Sobius.
ieremias Piſtorius.
ieremias Homaergerius.
ieremias Schvuemglinus.
illiricus Flaccus.

Imlerus Chriſtophorus.
Immanuel Tremellius.
Innocentius Gentilettus, I. C. Delphinenſis.
Ioachimus Bonus.
ioachimus Curæus.
ioachimus Giſtehil, vel Cyptail.
ioachimus Meiſterus.
ioachimus Staubius.
ioachimus Stigius.
ioachimus Vomburg.
ioannes Amplia, Polonus.
ioannes Atrocianus.
io. Auenarius, vel Habermann.
ioannes Auieinius.
ioannes Balæus.
ioannes Beltzius.
ioannes Bocerus, Lubeceuſis.
ioannes Boriſtyus.
ioannes Bradfordus.
ioannes Brandmullerus.
ioannes Brentius Filius.
ioannes Buslebius.
ioannes Calfildus.
ioannes Caius.
ioannes Candidus.
ioannes Cheyſerpergenſis.
ioannes Choreander.
ioannes Chriſtophorus Fuchs.
ioannes Claus, Hertzbergenſis.
ioannes Cogelerus.
ioannes Conradus, Vlmerus.
ioannes Criſpinus.
ioan. Cornerus, vel Crumerus.
ioannes Cuno.
ioannes Darius.
ioannes Dauſus, vel Doora.
ioannes Felde.
ioannes Ferinarius.
Ioannes Filpotus.
Ioannes Gallus.
Ioannes Garcæus.
ioannes Garnierus.
ioan. Georgius Godelmannus.
ioannes Griffin.
ioannes Gulielmus Stuckius, Tigurinus.
ioannes Hartungus.
ioannes Hedericus.
ioannes Helderus.
ioannes Heidenreich.
ioannes Heryberg.
ioannes Hugo.
ioannes Iacobus Grynæus.
ioãnes Iezlerus, Scaphuſianus.
ioannes Irenæus.
ioannes Iudex.
ioannes Iuellus, Anglus.
ioannes Kenerus.
ioannes Kneuſtobtus.
ioannes Knoxus, Scotus.
ioannes Langus, Sileſius.
ioannes Lambert, aliàs Nicols.
ioannes Lapæus.
ioannes Leonis Nardi.
io. Leunclarius, vel Leunclaius.
ioannes Loaartus, Borruſſius.
ioannes Lorchius, Adamarius.
ioannes Loyſelerius.
ioannes Mackbray.
ioannes Mageirus.
ioannes Maior Poeta.
ioannes Manlius, vel Milius.
ioannes Moſellanus.
ioan. Matthæus, Smaicaldenſis.
ioannes Mercerius.
ioannes Monhemius.
ioannes Niſæus.

Ioan-

Ioannes Olembach.
Ioannes Oldus.
Ioannes Olearius, Vveſſaliēſis.
ioannes Ornæus.
ioannes Palmerius.
ioannes Pandochæus.
ioannes Pappus.
ioannes Parckurſtus.
ioannes Pfeil.
ioan. Plough, Notingamienſis.
ioannes Poinettus.
ioannes Pontiſella.
ioannes Poſſelius.
ioannes Pullanus.
ioannes Rainaldus.
ioannes Rhodius.
ioannes Richardus, Oſanæus.
ioannes Roſa.
ioannes Ruſſel.
ioannes Ryches.
ioannes Salmuth.
ioannes Schechſius.
ioannes Schorus.
ioannes Schumaierus.
ioannes Serrannus.
Ioannes Soterus.
Ioannes Steurlin.
Ioannes Strauſis.
ioannes Taffin.
ioannes Toraſius, Aquilouicanus, vel Toſarius, qui inuerſo nomine eſt, Ioan. Sartorius.
ioannes Vrſus.
ioannes Vveſſen:beckius.
ioannes Vvibalius, Monteſis.
ioannes Vvillingus.
ioannes Vvirgiſtus.
ioannes Vventhiouius.
ioannes Zingerus
iodochus Marchis, Montenſis.
iodochus Hockerius.
ionas Francus.
ionas Graſſerus.
ioſeph⁹ Grabbius, Auerbacēſis.
ioſia Louer, vel Ioſua Loner.
ioſue Lagus.
ioſue Opitius.
iſaac Lieguenkinus.
iuſtus Rupertus.
iuſtus Velſius Hagenſis.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

IAcobi Baphart, de ſtudio litterarū, & iuuētute erudiēdā libell⁹.
Iacobi Brunſuicenſis, Cathecheſis puerilis.
Iacobi Fabri, Commentaria in Euangelia.
Item in Epiſtolas Sancti Pauli.
Item in Epiſtolas Canonicas.
Item de tribus Magdalenis.
Item in Pſalmos, tamdiu prohibita ſint, quamdiu ab alicuius vniuerſitatis Catholicæ facultate Theologica, vel iuſſu Inquiſitionis Generalis emendata, in lucem prodierint.
Iacobi Ottheri Sermones.
Item Speculum Fauorum.
Iacobi Scoppeti, vel Scæpheri Tremoniani, Monomachia Dauidis, & Goliath.

Digitized by Google

Ioanni Quſpiniani, liber inſcriptus, Imperatorum, & Ceſarũ vitæ, cũ imaginib. ad viuam effigiẽ expreſſis, donec corrigatur.

Ioannis Fabritii Montani, Poematum liber.

Ioan. Gertophij, Recriminatio aduerſus Eduardum Læũ: Anglũ.

Ioãnis Lubecenſis, de Antichriſti Aduẽtu, & de Meſſia Iudæorũ.

Ioannis Pici Carthu ſiẽſis, Paraphraſes, & annotationes in Pſal.

Ioannis Reuchlini, Speculum occulare de verbo mirifico, ars Cabaliſtica.

Ioannis Soteris liber, ſiue Epigrãmata, ex varijs authoribus collecta,

Ioannis Sutel. de terribili excidio Hieroſolymitarum.

Ioannis Venſchelburgenſis, de ſignis, & miraculis falſis, & de ſuperſtitionibus.

Iuliani Colen. de certitudine gratiæ Dei, & ſalutis noſtræ tractatus.

APPENDIX.

IAcobi Burgundiæ, Apologia ad Carolum Cæſarem,

Iacobi Sebecij, liber de vna perſona, & duab. naturis in Chriſto.

Iannoccius de Mannettis, Florentinus, de Dignitate, & excellentia hominis, donec emendetur.

Ioachinus ſuper titulum, ff. de iureiurando.

Ioannis Baptiſtæ Folenigij, Commentaria ſuper Epiſtolas Canonicas Sancti Petri, & Sancti Iacobi, & ſuper primam Epiſtolam Sancti Ioannis.

Ioannis Bodini Andegauenſis, Demonomania omninò prohibetur; Liber verò de Republica, & Methodus ad facilem hiſtoriarũ cognitionẽ, tamdiu prohibita ſint, quouſque ab Authore expurgata, cũ approbatione Magiſtri Sacri Palatii prodierint.

Ioannis Caſiſphæra Ciuitatis, hoc eſt Reip. rectè, ac piè ſecundum leges adminiſtranda ratio. Donec

Ioan. Coraſii, liber de vniuerſa ſacerdotum materia. emen-

Ioannis Druſii Opera. dentur.

Ioannis Ferri, Opera omnia.

Excipiuntur tamen eiuſdem Ferri Annotationes, & Commentaria in S. Matthæi, & S. Ioannis, Euangelia, ac in eiuſdem S. Ioannis Epiſtolam primam, Romæ recognita, & impreſſa.

Io. Fiſcerio liber falsò adſcriptus, De Fiducia, & miſericordia Dei.

Ioannis Forſterii, Dictionarium Hebraicum.

Ioannis Lalamantii Medici, exterarum ferè omnium, & præcipuarum gentium, anni ratio, cum Romano collatio. Niſi corrigantur.

Ioannes Mahuſii Aldernanden. Epitome Annotationes Eraſmi in nouum Teſtamentum.
Ioannis Matthæi Toſcani, Pſalmi Dauidis. (tur.
Ioannis Neuizzani Aſtenſis, I. C. Sylua nuptialis, donec emēde-
Ioannis Pauli Donati libellus, De reſeruatione caſuum.
Ioannis Peregrini Petroſellani, Liber conuiualium ſermonum.
Ioannis de Ana, d'Auila, Apologia de iuribus principalibus defendendis, & moderandis, iuſtè.
Ioan. Rutheni, Tabulæ locorum communium vtriuſque teſtamenti. Niſi corrigantur.
Ioannes Scapulæ, Lexicon Græco Latinum. Commentaria, ſeu Annotationes.
Ioannis Schnedumi ſuper Inſtit.
Ioannis Vvieri Medici, libri quinque de præſtigiis dæmonum, incantationibus, & veneficiis.
Iulii Cæſaris Scaligeri, Commentarii in Theophraſtum, & Poemata. Donec emendentur.
Ioſeph Saligeri, liber de emendatione temporum.
Iuliani Tabæorii de quadruplici Monarchia.
Iulii Velſi, κρίσις veræ, Chriſtianæque philoſophiæ comprobatoris, atque æmuli, quique Antichriſti doctrinam ſequitur, pro contentionem, comparationemq. deſcriptio.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

IMperatorum, & Cæſarum vitæ.
Inſtructio viſitationis Saxonicæ.
Interpretatio nominum Chaldæorum.
Introductio puerorum.
Iulius Dialogus, aliàs Aula.

APPENDIX.

IMagines mortis, cum medicina animæ.
Index Bibliorum, impreſſus Coloniæ in ædib. Quentelianis.
Index rerum omnium, quæ in nouo, ac veteri Teſtamento habentur locupletiſſimus, vnà cum Hebræorum, Chaldæorum, ac Latinorum nominum interpretatione, &c. Venetiis ad ſignum Spei 1544. (Stephani.
Index vtriuſque teſtaméti penè ſimilis Indici Bibliorum Roberti
Inſtitutiones Grammaticæ, & aliarum Artium, niſi repurgentur.
Inſtitutio Principis.
Inſtitutio religionis Chriſtianę, impreſſa Vvitébergę, anno 1536

Inſtructio, qua vitam æternam obtinebimus.
Introductio admirabilium antiqua, & moderna, ſeu Apologia ficta pro Herodoto anno 1567.
Iudicium, & cenſura Eccleſiarũ piarũ, de dogmate, in quibuſdam Prouinciis Septentrionalibus, cõtra adorandam Trinitatem.
Iuſtitia Brittanica.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Kautius.
Knipſtro, Pomeranus.
Knopper Dellingius.
Kolbeius.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.
APPENDIX.

Alij Liber, de ſantitate tuenda.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.
APPENDIX.

Kalendaria omnia ab Hæreticis confecta, in quibus nomina Hæreticorum ponuntur.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Lactantius Ragnonus.
Lambert⁹ de Nigromõte.
Laurentius Cyoch.
Laurẽtius Hũphredus, Angl⁹.
laurẽtius Tubius, Pomeranus.
leo Iudas.
leonardus Culman.
leonardus Fuchſius. (ſinas.
leonardus Iacobus, Northu-
leonardus Strubin.
leopoldus Dickius.
lollardus.
lucas Loſſius.
lucas Schrotek, ſeu Schrotey-
ſen, Rubeaquenſis.
lucius Hacteræus, vel Hecter⁹.
lucius Pileus.
ludouicus ab Eberſtain.
ludouicus Heſtzer.
lutherus.
Lyſmaninus.

APPENDIX.

Lambertus Danæus.
Laonicus Antiſturnius à Saturmenechk.
Laurentius Codman.
laurentius Ludouicus, Leobdra-genſis.
laurentius Mathæſius.
laurentius Riter.
laurentius Rhodomanus.
laurentius Streſcherus.
lelius Sozzinus.
leo Achrydanus.
leonardus Coxus.
leonardus Krentzhem.
leonardus Pellicanus, Rubea-quenſis.
leonardus Schueiglinus.
leonardus Stockelius.

Leo-

Leonardus Vvimundus.
Leonardus Vverner.
lucas Backmeiſterus, Luneburgenſis.
lucas Mainus.
lucas Oſiander.
lucas Sternberger Morauus.
Ludouicus Berguinus.
Ludouicus Euans.
ludouicus Hembolldus.
lud. Lenatherus, vel Lauterius.
ludouicus Rabus.
ludouicus Villebois.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

LAurentij Vallæ, De falſa donatione Conſtantini.
Item de libero Arbitrio.
Item de Voluptate.
Lelij Capilupi, Cento ex Virgilio, non niſi expurgatus legatur.
Lucæ Bertini, liber inſcriptus, Oracolo della renouatione della Chieſa.
luciani Mantuani, Annotationes in Commentum D. Ioan. Chryſoſtomi in Epiſtolam ad Romanos.
luciani Samoſatenſis, Dialogi, videlicet, mors Peregrini, & Philopatris.
ludouicus, ſeu Zaonici Chalcondyle, Atenien. de Origine, & rebus geſtis Turcarum, libri decem, Conrado Clauſerio interprete, cum Annotationibus.
ludouici Pultij, Poemata, nempe, Ode, Sonetti, Canzoni.

APPENDIX.

LAurentij Vallæ, Annotationes in nouum Teſtamentum, & Liber de perſona contra Boetium, niſi corrigantur.
Laus Matrimonij, & congeſtio bonarum mulierum, ex diuerſis Hiſtorijs, M. Petri Leſuander.
lelij Capilupi Centones ex Virgilio, Romæ anno Domini 1590. impreſſæ, permittuntur.
leuini Lemnij Medici Frixei, occulta naturæ miracula; expurgentur.
lexicon Simonis Chardij.
ludouici Borboni, Principis Condæi litteræ.
ludouici Caruaiali, Dulcoratio Amarulentiarum Eraſmicæ reſponſionis, ad Apologiam eiuſdem Ludouici Caruaiali. niſi prius repurgentur.
ludouici Caſteluetrij, Opera omnia.
ludouici Imperatoris nomine liber Fict⁹, cōtra ſacras Imagines.
ludouici Viues Valentini, Annotationes in S. Auguſtinum, niſi expurgentur.

In-

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

LAmentationes Petri, Authore Eſdra.
Lamentatio, & Quærimonia Miſſæ.
Liber inſcriptus, de Authoritate, officio, & poteſtate Paſtorum Eccleſiaſticorum.
Liber inſcriptus, Auguſtini, & Hieronymi Theologia.
Liber inſcriptus, Alcuni importanti luoghi, tradotti fuori dell'Epiſtole Latine, di M. Franceſco Petrarca, &c. con tre Sonetti ſuoi, & 19. Stanze del Bernia, & auanti il 20. Canto, &c.
Libellus Aureus quod idola, &c.
Liber inſcriptus, Baſileenſis Eccleſiæ, cur Miſſam, &c.
Liber inſcriptus, Bulla diaboli, &c.
Liber inſcriptus capo Finto.
Liber inſcriptus, de Cœna Dominica.
Liber inſcriptus, Conſilium de emendanda Eccleſia.
Liber inſcriptus, Conſilium Pauli III. datum Imperatori in Belghis, cum Euſebii Pamphili pia explicatione.
Liber inſcriptus, Delle Commiſſioni, & facoltà, che Papa Giulio III. hà dato à M. Paulo Odeſcalcho.
Liber inſcriptus, de diſciplina puerorum, rectèq. formandis eorum ſtudiis, & moribus.
Liber inſcriptus, Dottrina veriſſima tolta dal capitolo 4. à Romani per conſolare l'afflitte conſcientie.
Liber inſcriptus, cur Eccleſia quatuor Euangelia acceptauit.
Liber inſcriptus, de emẽdatione, & correctione ſtatus Chriſtiani.
Liber inſcriptus, de Genuino Euchariſtiæ negotii intellectus, & viſu ex vetuſtiſſimis Orthodoxorum Patrum libris, &c.
Liber inſcriptus, de Falſa Religione.
Liber inſcriptus, de Fatis Monarchiæ Romanæ, ſomnium, vaticinium Eſdræ, &c.
Liber inſcriptus. La forma delle preghiere Eccleſiaſtiche con la maniera d'aminiſtrar i Sacramenti, e celebrar il Matrimonio.
Liber inſcriptus, de Gratia, & libera eius, velociq. curſu.
Libri Hermetis Magi ad Ariſtotelem.
Liber inſcriptus, Illuſtriſſimi, & potentiſſimi Senatus, populique Angliæ ſententia, de eo conſilio, quod Paulus Epiſcopus Romanus, &c.
Liber inſcriptus, Militantis, &c.
Liber inſcriptus, Nicodemus de Paſſione Chriſti.

Digitized by Google

Liber inſcriptus, Opus Illuſtriſſimi,& Excellētiſſimi, ſeu ſpectabilis viri Caroli Magni,&c.contra Synodum, quæ in partibus Græciæ pro adorādis imaginib.ſtolidè, ſiue arrogāter geſta eſt.
Liber inſcriptus, in Orationes Dominicas ſaluberrimæ, & Sanctiſſimæ Meditationes, ex lib. Catholicorum Patrum. &c.
Liber inſcriptus, Lettera de M. ad vn' Ambaſciatore di Papa Giulio III.
Liber inſcriptus, Pauli IV. Papæ Romani Epiſtola conſolatoria, & hortatoria, ad ſuos dilectos filios.
Liber inſcriptus, Pontifici oratoris legatio, in conuentu Norimbergenſi.
Liber inſcriptus, De prouidentia Dei.
Liber inſcriptus,De ſacerdotio,legibus, & ſacrificiis Papæ, &c.
Liber inſcriptus, delle ſtatue, & imagini, &c.
Liber inſcriptus, An ſtatui,& dignitate Eccleſiaſticorum, magis conducat,admittere ſynodum Nationalem, piam,& liberam, quàm decernere bello, &c.
Liber inſcriptus,de vera differentia regiæ poteſtatis, & Eccleſiaſticæ
Liber inſcriptus, de vita iuuentutis inſtituenda, moribus, & ſtudiis corrigendis,
Liber inſcriptus, de vnitate Eccleſiaſtica.
Litaniæ Germanorum.
Loci communes, de bonis operibus, & de poteſtate Eccleſiaſt.
Loca inſignia.
Loci inſigniores.
Loci omnium ferè capitum Euangeliorum.
Loci vtriuſque Teſtamenti.
Lucta Chriſtiana.
Ludus Piramidum.

APPENDIX.

Lexicon Græcum nouum, Geneuæ impreſſum.
Libellus A.B.C.tractans rudimenta Religionis.
Liber, qui inſcribitur, Acta Concilii Tridentini, anno 1546. celebrati, vnà cum annotationibus piis, & lectu digniſſimus.
Liber Anonymi cuiuſdam, de repugnantia doctrinæ Chriſtianæ.
Liber inſcriptus, Annatæ, taxationes Eccleſiarum, & Monaſteriorum per vniuerſum orbem, ab hæreticis, aduerſum Annatas conſcriptus.

Liber

Liber continens articulos reprobatos à facultate Pariſienſi, contra doctrinam S. Thomæ.

Libri duo, de falſa, & vera; vnius Dei Patris, & Filij, & Spiritus ſancti cognitione, authoribus miniſtris Eccleſiarum conſentientium in Sarmatia, & Tranſiluania.

libellus de Concordia Eccleſiæ.

liber de conuentu Haganoen.

liber inſcriptus, Crux Chriſtiani, cum quibuſdam Annotationibus in Sanctum Hilarium.

libri decem Annuorum, quatuor Speculorum, imaginum Thobiæ, imaginum Ptolomæi virginalis clauicula Salomonis.

liber inſcriptus, Dialogi ſacri.

libri inſcripti, Conradi etiam Imperialem Ratisbonenſ.

libellus inſcriptus, De digna præparatione ad ſacrã, Euchariſtiæ.

liber inſcriptus, De diuinis & Apoſtolicis traditionibus.

liber inſcriptus Geneſis cum catholica expoſitione Eccleſiaſtica, ideſt ex Vniuerſis probatis Theologis, quos Dominus ſuis Eccleſijs dedit, excerpta, à quodam verbi Dei miniſtro, diu, multumque in Theologia verſato, ſiue Bibliotheca, expoſitionum Geneſeo, ideſt expoſitio, exprobans Theologis, quotquot in Geneſim aliquid ſcripſerunt, collecta, & in vnum corpus ſingulari artificio conflata, &c.

libellus intitulatus, de Ieſu Chriſto Pontifice Maximo, & Rege fidelium ſummo, regentem in Eccleſia Sanctorum.

liber qui inſcriptus, Illuſtriſſimi Principis, ac DD. Ioannis Friderici Secundi Ducis Saxoniæ, &c. ſuo, ac Fratrum D. Ioan. Vvilhelmi, & D. Ioan. Fiderici natu iunioris, nomine, ſolidã confutatio, & condemnatio præcipuarum corruptelarum, ſectarum, & errorum, hoc tempore ad inſtaurationem, &c.

liber, qui inſcribitur, Interim, anno 1548. editus.

liber, qui inſcribitur, Libellus Apoſtolorum nationis Gallicanæ, dum Conſtitutione ſacri Concilij Baſileenſis.

liber continens doctrinam, adminiſtrationem Sacramentorum rituum Eccleſiaſticorum, formam ordinationis Conſiſtorii, viſitationis Scholarum, in ditione Principum, & Dominorum D. Ioan. Alberti, & D. Hulderici Fratrum, Ducum &c. Francfurti per Petrum Barbachium 1562.

liber egregius, de Vnitate Eccleſiæ, cuius author petijt in Concilio Conſtantienſi.

Liberi

Liber de Meditatoris Ieſu Chriſti hominis diuinitate, & æqualitate, item de reſtauratione Eccleſiæ Cellarij, &c.

Liber inſcriptus, de re Metrica.

liber inſcriptus, Mirabilis Liber.

libellus de non timenda morte, ſine nomine Authoris, aut Impreſſoris, aut locis, aut temporis.

Liber inſcriptus, De laudibus Iulij III. Hymnus, & ſequentia Miſſæ, quæ dicitur in die Corporis Chriſti.

liber inſcriptus, Ordo baptizandi, iuxta ritum ſanctæ Romanæ Eccleſiæ, Venetiis apud Ioannem Variſcum, & ſocios, anno 1575. niſi corrigatur.

liber inſcriptus, de Officio pii, & publicæ tranquillitatis verò amantis viri, in hoc religionis diſſidio, ſine authoris nomine: & alius ab eo, quem ſub eadem inſcriptione compoſuit Ioannes Heſſela, Doctor Louanienſis.

liber inſcriptus, De perſecutione Barbarorum.

liber inſcriptus, pro libertate Eccleſiæ Gallicanæ, aduerſus Romanam aulam, defenſio Pariſienſis curiæ, Ludouico XI. Gallorum Regi quondam oblata, qui circumfertur cum tractatu Duarenide S. Eccleſiæ miniſteriis, ab eo Latinus factus.

liber inſcriptus, De protrahenda vita vltra 25. annos.

liber Pſalmorum Dauidis, cum Catholica expoſitione Eccleſiaſtica, impreſſus per Henricum Stephanum, anno. 1562.

liber inſcriptus, Quæ regia poteſtas, quo debent Authores ſolemnes Eccleſiæ Conuentus indici, cogiq. &c.

liber inſcriptus, De Regno, Ciuitate, & Domo Dei, ac Domini noſtri Ieſu Chriſti.

liber inſcriptus, de Regno Chriſti liber primus, de Regno Chriſti liber ſecundus.

liber contra regimen fœminarum.

liber reſponſionum ad decem rationes.

liber inſcriptus, Sermo diuinæ maieſtatis, voce pronunciatus in Monte Syna.

liber Similitudinum, & diſſimilitudinum.

liber inſcriptus, Veterum quorumdam breuium Theologorum Elenchus.

ludi Theutonici pythmicè compoſiti, & Grandaui exhibiti, ſuper hac quæſtione, quod ſit homini morienti maximum ſolatium.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Marcellus Pàllingeni⁹ Stellatus.
Marcus Antonius Clauinus.
Marcus Antonius Coruinus.
marcus Cordelius, Torgenſis.
marcus Epheſinus.
marcus Tilemanus, Heshuſius.
marſilius Padua.
martinus Ko, vel Martini ko.
martinus Borhaus, Sturgardiã.
martinus Bucerus.
martinus Frecthus.
martinus Lutherus.
martinus Neglin.
martinus Offermincherus.
martinus Vvolphius.
matthæus Alberus, vel Albert⁹.
matthæus Iudex.
matthæus Phylargyrus.
matthæus, qui & Affarti⁹ Scoſſer.
matthæus Zelius Keiſerpergẽſis vel Kiſeſpergen.
matthæus Ziſer.
Matthias Flaccus, Illyricus, vel Flauius.
Maturinus Corderius.
Maximilianus Maurus.
alenchron.
melchior Ambachius.
melchior Clinch, velkilnch.
melchior Hoſmanus.
memmon Symon.
menardus Moltherus.
michael Cellarius.
michael de Cæſena.
michael Rotingius.
michael Sealtheis.
Michael Sellarius.
Michael Seruetus.
michael Toxita.
milo Conuerdale, Eboracenſis.
molinus.
muncerus.
murnerus.
munſterus.
muſculus.
myconius Oſnaldus.

APPENDIX.

Magdalena Aymarius.
Manſon Anglus.
Marcus Andreas Falkhenbergerus.
Marcus Bleuleius, Tigurinus.
M. Marcus Mannigus.
martinus Agricola.
martinus Cruſius.
martinus Faber.
martinus Hellingus.
martinus Hoſmanu.
martinus Kemnicius, vel Cheminicius.
matrinus Lochrandus Honicenſis Slluefius.
Martinus Mollerus.
Martinus Norlin.
martinus Salbach.
martinus Scalingius Farcus.
matthæus Beoraldus.
matthæus Chermnicius.
matthæus Colſeburgius.
matthæ⁹, ſeu matthias, Breſſer⁹.
matthæus Huttenus.
matthæus Ludkte.
matthæus Veghel.
matthæus Vvſſenbeccius.

MatthiasBergius Brunſuicenſis.
Matthia Ebetarth.
matthias Erbius, aut Erbenus, vel Horbenus.
matthias Ludecus.
matthias Ritter.
matthias Schniſder.
matthias Tinctorius.
matthias Vehus.
melchior Biſcoff.
melchior Neoſarius.
melchior Secker.
melchior Vvilgius.
M. mento.
metterus Menrrius aduerſus Balearium Epiſcopum.
meredith, Hanmerus.
Michael Aicierus, vel Eychler*.
Michael Cœlius.
michael Dilerus.
michael Dinellus.
michael Hagerus.
michael Hampelus.
M. michael Mennig, Dreſdẽſis.
michael Hermannus.
michael Himmel.
michael Meſtlinus.
michael Neander, Sorauienſis.
michael Rennerus.
michael Rennigerus, Anglus.
michael Scriuius, Danciſcanus.
michael Vranius.
minus Celſus.
moyſes Pelacherus.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

Marci Pagani Carminum liber, cuius titulus eſt: Trionfo Angelico.
Et alter, qui dicitur, Sonetti di Marco Pagano.
Maſſuccij Salernitani Nouellæ.
Merlini Angli, liber obſcurarum prædictionum.

APPENDIX.

Maccaronicorum Opus, Merlini Coccai, Poetæ Mantuani, niſi repurgatum fuerit.
Machometis Saracenorum Principis, eiuſque ſucceſſurum vitæ Item Alchorani cum Præfatione Martini Lutheri.
martini Eiſengremij Tractatus Apolegeticus, de Certitudine gratiæ, pro Can. 12. Seſſ. 6. Concilij Tridentini.
martini Martinez, Cantapetrenſis Hypotypoſeon liber, niſi fuerit ex impteſſis ab anno 1582.
melchior khngus, in præcipuos ſecundi libri Decretalium, ritus, & inſtitutiones iuris Ciuilis.
michaelis Caranzæ, Annotatio marginalis ad D. Ildefonſum.

Authorum incerti nominis, Libri prohibiti.

Maniera di tenere ad inſegnare à i Figliuoli Chriſtiani.
Margarita Theologica.
Matrimonio delli Preti, & delle Monache.

Medicina Animæ.

Meditationes in Orationem Dominicam.

meditationes, & Precationes piæ, admodum vtiles, & neceſſariæ pro formandis cum conſcientijs, tum moribus electorum.

metaphraſes Epiſtolarum S. Pauli ad communem Eccleſiarum concordiam.

methodi ſacræ Scripturæ, Tomi duo.

methodus, in præcipuos Scripturæ diuinæ locos.

microſynodus, Norimbergenſis.

miniſtrorum Verbi Argentinenſium admonitio, ad Miniſtros Helueticos.

modo di tenere nell'inſegnare, e nel predicare il principio della Religione Chriſtiana.

modo, e via breue di conſolare quelli, che ſtanno in pericolo di morte.

modus ſolemnis, & authenticus ad inquirendum, &c.

APPENDIX.

Margarita Paſtorum.

Medicina Animæ, pro ſanis ſimul, & ægrotis, inſtante morte.

Medicina Animæ, adiuncta imaginibus mortis.

medicina Animæ, tam his qui firma, quàm qui aduerſa corporis valetudini præditi ſunt, in mortis agone, & extremis his periculoſiſſimis temporibus maximè neceſſaria.

meditationes Sanctorum Patrum quibus Dominicæ Paſſionis Myſterium explicatur.

methodica iuris vtriſque traditio.

mirabilis Liber.

miſſa Euangelica.

miſſa Latina, quæ olim ante Romanam circiter ann. 700. erat.

modus confitendi, & modus orandi, prout impreſſit Dolerus.

modus orandi, & confitendi.

monumenta Sanctorum Patrum, Orthodoxographa, hoc eſt, Theologiæ ſacroſanctæ, ac ſincerioris Fidei Doctores numero circiter octaginta, quinque Eccleſiæ, lumina, Authores partim Græci, partim Latini Baſileæ 1569. niſi emendentur.

multi integri locis ſacræ Doctrinæ, Veteris, & noui Teſtamenti, ex Hebræa, & Græca lingua, in Latinum, & Germanum Sermonem tranſlati.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

NIcolaus Amſdorſius.
Nicolaus Balingius.
Nicolaus Barbonius, Vandoperanus.
Nicolaus Bryling.
Nicolaus de Calabria.
Nicolaus Degalecus.
Nicolaus Gallus.
Nicolaus Helbellius.
Nicolaus Herſorde, Anglus.
Nicolaus krompach.
Nicolaus Macebiauellus.
Nicolaus de Pelhizimovv.
Nicolaus Quodus.
Nicolaus Rhadinil, Palatinus Vvilnenſis.
Nicolaus Redlæus.
Nicolaus Seubelius.
Nicolaus Selueccerus, VerſelneKhius.
Nicolaus StotKhius.
Nicolaus Vdalla Anglus.

APPENDIX.

NAtalis Tomettus.
Nathan Chyreus.
Nathanael NelejKius, ideſt Theodorus Bexa.
Nicolaus Bloccius Ludimagiſter, Eydenſis.
Nicolaus Bucerus, Burgenſis.
Nicolaus Cancerinus.
Nicolaus Coeltanius.
Nicolaus Collado.
Nicolaus Erbenius.
Nicolaus Florus.
Nicolaus Grimoaldus.
Nicolaus Hemmingius, vel keningius.
Nicolaus Laggenteuffel.
Nicolaus Leſſerus.
Nicolaus Opron.
Nicolaus Rudingerus.
Nicolaus Schmidius.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

NIcolai Clemangis, opera illa tantummodo permitti poterunt, quæ iuxta cenſuram Patrum deputatorum emendata excudentur.
Nicolai Franci carmina, contra Petrum Aretinum.
Nicolai Rodingi exhortatio ad Germaniam.
Item Prædicationes carmine conſcriptæ.
Nicolai Vvinmanni Colymbeſes, ſiue de arte natandi Dialogus

APPENDIX.

NAtalis Bedæ, liber confeſſionis.
Nibius Theſſalonicenſis, cótra PP. aliàs Illirico ſuppoſitus.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

NOmenclator inſignium ſcriptorum.
Notoriæ Artis opera omnia.
Notæ veræ Eccleſiæ.

APPENDIX.

NArratio eorũ, quæ contigerunt iu Patria inferiori, an. 1566

Necromantiæ opera, & ſcripta omnia.

Nouæ Gloſſæ ordinariæ, donec meliora Dominus, &c. ſiue in Euangelium ſecundùm Matthæum, Marcum, & Lucam, Cõmentarij, vbicumque impreſſi fuerint.

Nouæ precationes, ex optimis quibuſque ſcriptis, præcipuorum noſtri ſæculi.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

OEcolompadius Ioannes.

Ortholphus Marolth, Francus.

Oſiander Andreas.

Olualdus Myconius.

Otho Brunsfelſius.

Otho Cerberus, Bambergenſ.

Otho Memtricus.

Otho Vvinerius.

Otho Vverdmillerus.

Othonellus Vida.

APPENDIX.

OSiander Lucas.

Oſualdus Betus.

Otho Gryphius, Goarinus Cattus.

Otho Vviſſemburgius, ſiue Lunburgenſis.

Otho Zander.

Ouenus Guntherus.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

OGerij Dani Fabulæ.

In Ouidij Metamorphoſeos libros Commentaria, ſiue Enarrationes Allegoricæ, vel Tropologicæ.

APPENDIX.

OLimpæ Fuluiæ Moratæ, Dialogi, Epiſtolæ, & Carmina.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

OEconomia Chriſtiana.

Onus Eccleſiæ.

Opera Diuina della Chriſtiana Vita.

Orandi Modus.

Orationes Dominicales Gryphij.

Oratio

Oratio pro Iulio II Ligure, a quodam benè docto, & Chriſtiano perſcripta, Liber ſic inſcriptus.

APPENDIX.

O Prima ratio componendæ religionis, quæ ſit.
Opis magni lapidis, per Lucidarium.
Oratio Dominica, cum alijs quibuſdam precatiunculis Græcè cum Latina verſione, è regione poſita, quibus adiunctum eſt Alphabetum Græcum.
Oratio Eccleſiarum Germaniæ, ac Belgiæ ſub, &c. 1566.
Orationes Funebres, & Epicedia, per Tomos diſtinctum opus.
Orationes Funebres de hæreticis habitæ, certis Tomis impreſſæ.
Ordo Eccleſiaſticus circa Doctrinā, Sacramenta, & Cerimonias in Ducatu Illuſtriſſimi Ducis Bauariæ Friderici obſeruandus.
Ortodoxogragha Theologiæ ſacroſanctæ, & ſincerioris Fidei Doctores, &c donec expurgentur.
Oſiandriſmus, ſiue acta Norimbergæ.

AVTHORES PRIMÆ CLASSIS.

PAcimontanus Balthaſar.
Paulus Cōmodus, Britānus.
Paulus Conſtantinus, Phrygio.
Paulus Daſypodius.
paulus Eberus.
paulus ab Eitzen.
paulus Fagius.
paulus Ritius, Iſraelita.
paulus Scalikius.
pellicanus Conradus.
petrus Abailardus.
petrus Artopeus.
petrus Brubachius.
petrus Cholinus.
petrus Dreſdenſis.
petrus Ferrarien.
petrus Ioānes de Villa Serciatū.
Petrus Martyr, Vermylius.
petrus Martyr, Verunghus.
petrus Miſnen.
petrus Molinæus.
petrus Olerius.
petrus Paulus Vergerius.
petrus Payne, Anglus.
petrus Sebinilla.
petrus Similerus.
petrus Trimoſchim.
petrus Vvaldus.
petrus Viretus.
philippus Melanchthon.
philolerges.
philoræus, Irenens, Eupolitanus, Pomeranus.

APPENDIX.

PAlatinus Kednadod.
Parcherus Pſeudo archiepiſcopus Cantuarienſis.
patritius Coerburnus.
paulus Crellius.
paulus Dolſcius.
paulus Florenius.
paulus Ioannes, Alciatus.
paulus Keinerius.
petrus Serexaſius.

petrus Boſſinus.
petrus Boquinus.
petrus Caſſiodorus.
petrus Clarke.
petrus Dathenus.
petrus Dillerus.
petrus Dogninus.
petrus Gedultie, ſeu Patiens.
petrus Haſtritius.
petrus Glaſſer.
petrus Lansbergius, vel Linberdemburgius.
petrus Palladius.
petrus Pateshul.
petrus Paulus, Nochteſterus.
petrus Ramus.
petrus Rinavvs.
petrus Statorius.
pettus Trvver.
petrus Vvaremborg, ab Altenkirchen.
petrus Vvattes, vel Vates.
petrus Vvirth.
philippus Delbrunerus.
philippus Dirixſon, qui ſuos Anabaptiſmi fatus ſcribit litteris. P.D.
philippus Felſinius.
philippus Gerarde.
philippus Neibrunnerus.
philippus Keiſer.
philippus Lonicerus.
philippus Matbachius.
philippus de Marnix, Dominus de S. Haldegonda.
philippus Merzilius.
philippus Morneus, Pleſſeus.
philippus Nycol.
philippus Ruſticus.
philippus Vvaggerus.
plikintonius Pſeudo epiſcopus Dulmenſis.
primus Tuberus Carniolanus.
procopius Lupacius.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

PAuli Dolſcij Pſalterium, Græco carmine verſum, cum præfatione Philippi Melanchthonis.
Petri Aretini, Opera omnia.
Petri Lignæi, Parabolæ.
petri Monſellan, Protegéſis, Pedalogia in puerorũ vsũ cõſcripta.
petri de Virea, Peregrinatio Hieruſalem.
philippi Catti liber aduerſus Henricum Brunsvuicenſem.
pogii Florentini Facetiæ.
Polydorii Virgilii, de Inuentoribus rerum liber, qui ab hæreticis auctus, & deprauatus eſt.
Pompæi Barbæ, Liber de Secretis Naturæ.

APPENDIX.

PAnoplia omnium illiberalium, Mechanicarum, aut Sedentarium artium, cum imaginibus, Authore Hartaman. Scoppero, Nouoferenſi, Norico Francfurti ad Mænum 1568. donec expurgetur.

Papy-

Papyrij Maſſonij, libri ſex, de vitis Epiſcoporum Vrbis Romæ, niſi fuerit ex correctis, ab authore, cum approbatione Magiſtri Sacri Palatij.
Paraphraſis Cornel. Caldaica, in ſacra Biblia.
Pauli Diaconi hiſtoria, impreſſa Baſileæ 1569. niſi deleatur epiſtola, quæ habetur in eius principio, quæ eſt, non probati authoris.
Petri de Abano, opera Geomantiæ, & eiuſdem de omni genere diuinationis opera.
Petri Fernandez de Vilegas, Archidiaconi Burgenſis, Floſculus Sanctorum
petri Guntheri, Rhetorica, niſi expurgentur.
petri Pomponatius, de Incantationibus.
petri Romani Circulus Diuinitatis.
petri de Vineis, Querimonia Friderici Secundi Imperatoris.
polydori Virgilij, de Inuentoribus reru̅ liber Romæ iuſſu Greg. 13.1576. expurgatus, & excuſſus, permittitur.
poſtillæ Draconitis per annum.
practica Muſica, Hermanni Finchij.
præfatio Iacobi Hartelii in quinquaginta Dominorum ſententias Græco latinas.
pſalmi aliquot Dauidici, per Henricum Stephanum, & quoſdam alios: Græco carmine traducti.
Pſalterium Hebraicum, Græcum, Latinum, cum Annotationibus impreſſum per Sebaſtianum Munſterum.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

PAralipomena rerum memorabilium.
Paſquillus Fagius.
paſquillus Germanicus.
paſquillus omnes ex verbis Sacræ Scripturæ.
paſquilli omnes, omneſque conſcriptiones, quibus Deo, aut Sa̅ctis, aut Sacramenta, aut Catholicæ Eccleſiæ, & eius cultui, aut Apoſtolicæ Sedi, quomodocumque detrahatur.
paſquillus proſcriptus a Tridentino Concilio.
paſquillus Semipoeta.
paſquillorum Tomi duo.
paſquini, & Marphorij in Paulum 3.
paſſio Martini Lutheri ſecundum Marcellum.
phalariſmus.

Phraſes ſacræ Scripturæ, quandiu expurgatæ non fuerint, atqu ab Inquiſitoribus Generalibus recognitæ.
Piæ, & Chriſtianæ Epiſtolæ cuiuſdam ſerui Ieſu Chriſti, de Fidi operibus, & charitate.
Precationum aliquot, & piarum meditationum Enchiridion.
precationes Biblicæ.
precationes Chriſtianæ ad imitationem Pſalmorum.
precationes Dominicæ Griphij.
precationes Pſalmorũ per Ioan Hemburgiũ Latinitate donatæ.
precedenze all'Apologia della Confeſſione Vvitembergenſe.
proceſſus Conſiſtorialis martyrij Ioannis Huſſ.
Pſalterium tranſlationis veteris, cum noua præfatione Martini Lutheri.

APPENDIX.

PAralipomenon, omnium rerum memorabilium a Friderico Secundo, vſque ad Carolum V. Hiſtoriæ Abbatis Vſpergenſis, per quemdam ſtudioſum annexum.
paſquilli Extatici, ſeu nuper è cœlo reuerſi, de rebus partim ſuperis, partim inter homines in Chriſtiana religione paſſim hodie controuerſis, cum Marphorio Colloquium.
paſquilli manuſcripti, in quibus Deo, aut Sanctis, aut Sacramẽtis, aut Catholicæ Eccleſiæ, & eius cultui, aut Apoſtolicæ Sedi, quomodocumque detrahatur.
philoſophia Amoris.
phraſes Hebraicæ, quæ Veteri Teſtamento habentur.
Pium conſilium ſuper Papæ Sfondrati, dicti Greg. 14. Monitorialibus, vt vocant Bullis, &c. a Tuſſano Berchero Lingoniẽſi è Gallico Sermone, in Latinum conuerſum.
poemata varia Doctorum, niſi corrigantur.
Poſtillæ maiores.
praxis, & Taxa Officinæ pœnitentiariæ Papæ ab hæreticis deprauata.
Priapæja, quæ vna cum Virgilio circumferri ſolet.
protocollum, hoc eſt actum colloquijs inter Palatinos, & Vvitembergicos Theologos.
pſalmi Dauidis carmine impreſſi Louanij.
Pſalterium Dauidis, ex Hebraico Germanicum, & Latinum ſermonem, fideliter tranſlatum.
promantiæ libri, & ſcripta omnia.

A V-

Digitized by Google

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

APPENDIX.

Q Virinus Beuterus Monſbacenſis.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

QVærimoniæ Friderici Secundi Imperatoris, Authore Petro de Vineis, Cancellario eiuſdem Friderici.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

Q Værela de Pontificis inſidijs, per Germaniam.

Quinque librorum Moyſis, breuis, ac perſpicua explicatio.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

R Aphael Muſæus.
Rapſodus.
Raydenus.
Ray mundus Neophytus.
Rebeleſius.
Regius Vrbanus.
Rombardus Lorichius Hadamarius.
Rhellicanus Tigurinus.
Ricardus Moriſon, Anglus.
Ricardus Sanſon.
Ricardus Tauerner.
Ricardus Thrachius, de Todyguron.
Ricardus Vvick.
Robertus Anglus.
Robertus Bannes.
Robertus Raus.
Robertus a Mosbaim.
Robertus Stephanus.
Rodnaial.
Rodulphus Gualter⁹ Tigurin⁹.

APPENDIX.

R Einerius, Reineccius.
Steinchemus.
Remboldus Marcanus, Vveſtphalus.
Ricardus Coxus.
Ricardus Feurus.
Ricardus Vveyſe.
Robenſonus Bangazenſis.
Robertus Crouuſeyius.
Robertus Hornus.
Robertus Recordus.
Robertus VvaKeſelde.
Robertus Vvartonus.
Rodulphus Hoſpinianus
Rodulphus Lemannus.
Rodulphus Ladolif
Rodolphus Snellius.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

R Aymundi de Sabunde, prologus in Theologiam naturalem.

APPENDIX.

R Icardi Dinothi, de rebus, & factis memorabilibus, loci communes Hiſtorici, Et eiuſdem aduerſaria. donec corrigantur.

Roſſenſi falſo adſcriptus, liber de fiducia, & miſericordia Dei.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

RAtio breuis, ſacrarum tractandarum Concionum.
Rationum, cur, qui confeſſionē Auguſtanā profitentur, &c.
Ratio, & Methodus conſolandi periculosè decumbentes, &c.
Receptatio omnium figurarum Sacræ Scripturæ.
Reformatio Eccleſiæ Colonienſis.
Regis, & Senatus Anglici ſententia, de Concilio, quod Paulus Epiſcopus Romanus, Mantuæ futurum ſimulauit.
Reſtitutionum doctrinæ, & vitæ Chriſtianæ liber, per Monaſterienſes Anabaptiſtas editus.

APPENDIX.

RAtio, & forma publicè orandi Deum, atque adminiſtrandi ſacramenta, in Anglorum Eccleſia, quæ Genuæ colligitur.
Recantatio de in inferno.
Rerum in Gallia ob religionem geſtarum, libri tres.

AVTHORES PRIMÆ CLASSIS.

SApidus Poeta.
Scalperus.
Schnephius, vel Schekius.
Sebaldus Hayrentius.
Sebaldus Heyden.
Sebaſtianus Caſtalion.
Sebaſtianus Francus.
Sebaſtianus Froſchelius.
Sebaſtianus Lepuſculus.
Sebaſtianus Meyer.
Sebaſtianus Munſterus.
Seruetus Hiſpanus.
Simon Gryneus.
Simon Heſſus.
Simon Muſæus.
Simon Saltzerus.
Stephanus Doletus.
Svuenkfeldius.

APPENDIX.

SAdaellus Antonius.
Samuel Fiſcher.
Samuel Hebelus.
Samuel Nevuheuſer.
Samuel Radriſpinner. (ſcopus.
Sãdes Vvigurmieſſs, Pſeudoepi-
Scamblerus Petroburgenſis Pſeudo Epiſcopus.
Sebaſtianus Figulus.
Sebaſtianus Henricpetri.
Sebaſtianus Lupulus.
Sebaſtianus Speruer.
Sebaſtianus Spradler.
Siegfridus Saccus.
Sigiſmundus Suenus.
Simon Grædicæuus.
Simon Meyer. (nenſis.
Simon Pauli, vel Paulus Sueri-
Simon Siderus.
Simon Simanius.
Simon Sineyderus.
Stanislaus Sarnicius.
Stephanus Gerlachius.
Stephanus de Maleſcor.
Stephanus Reich.
Stephanus Szehedinus.
Stephanus Vvaker.

Ces

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

Sigiberti Liber, contra Papam Gregorium, & contra Epiſtol. Paſchalis Papæ.
Seraphini Firmani Apologia, pro Baptiſta de Crema.
Stephani Vinctonienſis Epiſcopi, liber de Vera obedientia.

APPENDIX.

Silua Nuptialis, Ioannis Neuizani Aſtenſis, donec repurgata fuerit.
Stephani Lindii Epiſtola de Magiſtratu, & Miſſa.
Sacra Hiſtoria, nuper Baſileæ impreſſa, quamdiu Annotationes marginales, & Indices emendentur.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

Scholia in Epiſtolam Pauli 3. Pont. Max.
Scripta quædam Papæ, & Monarcharum, de Concilio Tridentino, &c.
Sententiæ pueriles.
Sermones Conuiuales.
Sermones de Prouidentia Dei.
Similitudinum, & diſſimilitudinum.
Simplex, & ſuccinctus orandi modus.
Simpliciſſima, & breuiſſima Catechiſmi Expoſitio.
Simulachri, Hiſtorie, & Figure della Morte.
Somnium, Vaticinium Eſdræ, de fatis Monarchiæ Romanæ.
Speculum cæcorum, ad cognitionem Euangelicæ veritatis.
Suuermenica doctrina.
Summa totius Scripturæ.
Summarium Scripturæ.
Summa in Smaragdum ſuper Euangelia, & Epiſtolas totius anni, tam ſeparatim, quam vna cum ipſo Authore impreſſa.
Supplicatio quorundam, apud Heluetios Euangeliſtarum, ad Epiſcopum Conſtantienſem.
Supplice eſſortatione, di nuouo mandata all'Inuittiſſimo Ceſare Carlo Quinto.
Supputatio annorum Mundi.
Syncrama Clariſſimorum Virorum, qui Halæ conuenerunt, ſuper Verbis in Cœna Domini.
Synodus Marpurgenſis.

Digitized by Google

APPENDIX.

SAnctæ Inquiſitionis Hiſpanicæ artes.

Sanctorum Patrum Meditationes,quibus Dominicæ Paſſionis myſterium explicatur,atque Hiſtoria de Paſſione.

Scholæ Chriſtianæ, Libri duo.

Scripta Eruditorum Virorum, de Cœna Domini.

Scriptorum publicè propoſitorum, ac Profeſſoribus in Academia Vvitembergenſi.

Sententiæ Sanctorum Patrum, de Cœna Domini.

Sermo Diuinæ Maieſtatis voce pronunciatus in Monte Syna.

Signa Sacra, & origo Miſſæ.

Solida refutatio compilationis Zvinglianæ, & Caluinianæ, per Theologos Vvitembergicos.

Somnium Viridarij, aliàs diſputatio inter Clericum,& Militem.

Speculum Iuſtitiæ.

Speculum vitæ Aulicæ, &c ſub titulo Poetici Libri.

Spiritus Sācti figuræ,aut typi,originale peccatū depingentes,etc.

Statera prudentum.

Stratagemata Sathanæ.

Summa purioris doctrinæ, per Mansfeldenſes, ad Gallicam Eccleſiam miſſa, &c.

Synodus Sanctorum Patrum, conuocata ad cognoſcendam, & dijudicandam controuerſiam, multos iam annos Eccleſiam Chriſti grauiſſime exercētem, de maieſtate Corporis Chriſti.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

THeobaldus Gerrachi[9], Bellicanus.
Theodorus Bibliader.
Thomas Blauretus.
Thomas Cranmerus.
Thomas ab Hofen.
Thomas Muncerus.
Thomas Neogeorgius.
Thomas Platrerus.
Thomas Venatorius.
Thomas Vvolphius.
Tilmanus Hesbuſius.
Timotheus Neocorus.

APPENDIX.

THalmanus Benedictus.
Theodoricus Schneppius.
Theodorus Beza, Vezelius.
Theodorus Neogeorgus.
Theodorus Sneppius.
Theodorus Zvuingerus.
Theophilus Baldanus.
Theophilus Freurelius.
Theophraſtus Paracelſus.
Thobias Brunon.
Thomas Beconus.
Thomas Cartvvrgthus.

Tho-

Thomas Copperus.
Thomas Corbeau.
Thomas Dranta.
Thomas Eraſtus.
Thomas Gottiſfordus.
Thomas Gybſonus.
Thomas Leuerus.
Thomas Paynel.
Thomas Schelbarchius, vel Scltbachius.
Thomas Svvinerton.
Thomas Thauboltzner.
Thomas Vvillonus.
Thomas Vviſtadius.
Thimoteus kirchnerus.
Triſtamus Reuell.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

TArgum, hoc eſt, Paraphraſis Cornelij Chaldaica, in ſacra Biblia, interprete Paulo Fagio.
Theatrum vitæ humanæ, primum à Conrado Licoſthene, Rubeaquenſi inchoatum, deinde à Theodoro Zvuingero abſolutum, cuiuſcumque ſit impreſſionis, niſi corrigatur.
Theodorici Nemenſis, vel Niemen Hiſtoria de ſchiſmate.
Theſaurus Linguæ Græcæ Henrici Stephani.
Theſaurus Linguæ Hebraicæ Sancti Pagnini, auctus opera Ioannis Merceri, & Antonij Daualerij. Donec expurgentur.
Thomæ Eliſii, Clypeus piorum Catholicorum.
Thomæ Phreigij, Opera omnia.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

THalmũd Hebræorum, eiuſque Gloſſæ, Annotationes, Interpretationes, & Expoſitiones omnes, ſi tamen prodierint ſine nomine Thalmud, & ſine iniurijs, & calumnijs in Religionem Chriſtianam, tolerabuntur.
Themata. 114. Baſileæ diſputatæ.
Tractatus ad omnes in Chriſtianam libertatem maleuolos.
Tractatus de redditibus, & decimis.
Tractatus de vera, & pura Eccleſia, Sancto Athanaſio falſo adſcriptus
Tragædia de libero arbitrio.
Trattato del beneficio di Chriſto.
Treni Hieremiæ, Myſticati.
Trigamus.
Trilogum, pro Catechiſtris.
Troporum Theologicorum, &c.
Turricella.

APPENDIX.

Tabulæ duæ, quarum prima eſt, ſumma totius Scripturæ Veteris, & Noui Teſtamenti, altera verò de decem præceptis.

Theologorum Vvitembergenſium vera, & ſolida refutatio, duorum libellorum Ieſuitarum.

Threnodia Eccleſiæ Catholicæ, ad Chriſtum ſponſum ſuum.

Triumphi Romanorum, & Ieſu Chriſti, in cœlum aſcendentis collatio.

Turco gratiæ, libri octo, Baſileæ impreſſi 1584. donec corrigantur.

Turringorum exulum reſponſio.

Totius Belgicæ, Vrbium, Abbatiarum Collegiorum diuiſio, ad opprimendum per nouos Epiſcopos Euangelium &c. ſine nomine Authoris cenſuræ, Impreſſoris, & loci.

AVTHORES PRIMÆ CLASSIS.

Vadianus Ioachimus.
Valerius Anſelmus Ryd.
Valerius Philareus.
Valremundus Luitholdus.
Velcurio.
Vergerius.
Victor de Bordecux, vel de Bordeus
Victorinus Scrigelius.
Vincentius Oblopæus.
Viretrus Petrus.
Vitilingius, ſiue Brentius.
Vitus Theodorus.
Vitus Vviſemius.
Vlricus Studerius.
Vlricus Velenus, Minhonienſis.
Vlricus de Vvitem.
Vrbanus Reghius.
Vvendelinus, ab Helbach.
Vventzelaus Linck.
Vveſellus, ſiue Baſilius Groeningenſis.
Vveſphalus Ioachimus.
Vvigrendus Grosher.
Vvilhielmus Heſenus.
Vvilhielmus Redenſis.
Vvolphangus Fabritius, Capito.
Vvolphangus Mater.
Vvolphangus Meuſel.
Vvolphangus Muſculus.
Vvolphangus Ruez
Vvolphangus Rupertus.
Vvolphangus Vvaldnerus.
Vvolphangus Vviſſemburgius.

APPENDIX.

Valentinus Crythræus.
Valentinus Erocederſius.
Valentinus Greſſerus.
Valentinus Heiland.
Valentinus Heſenerus.
Valentinus Merchkel.
Valentinus Chachtius.
Valentinus Shmidelerus.
Valentinus Trocedorſtius.
Valentinus Vannius, Malburgenſis.

Va-

Valentinus Vviſchemius.
Valerius Friderus.
Vetus Gratianus.
Veteranus Piaſerus.
Vincentius Grucher, Viuitor.
Vitus Breſchuertibach.
Vitus Mollerus.
Vldaricus Roppinenſis.
Vlricus Zvinglius.
Volradus Comes Manſfeldēſis.
Vvilhelmus Bidembachius.
Vvilhelmus Clebitius.
Vvilhelmus Nolderus.
Vvilhelmus Sarcerius.
Vvilichius Fiſcherus.
Vvolphangus Amliug.
Vvolphangus Ammonius.
Vvolphangus Ampelandæus.
Vvolphangus Audingus.
Vvolphangus Biſbachius.
Vvolphangus Camlingus.
Vvolphangus Finckelhaus.
Vvolphangus Maler.
Vvolphangus Martius.
Vvolphangus Ocheſius.
Vvolphangus Periſterus.
Vvolphangus Priſbachius.
Vvolphius.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

VIti Amerbachii, Antiparadoxa.
Item Commentaria in Pythagoræ,& Phocylidis Poemata.
Item Hiſtoria de Sacerdotio Chriſti.

APPENDIX.

VAlentini Foreſterii, de ſucceſſionibus ab inteſtato, donec expurgentur.
Verani Modeſti Pacimontani, de officio pii viri, tractatus.
Vincentii Ciconiæ, Veronenſis, Enarrationes in Pſal. Niſi, &c.
Vldarici, ad Papam Nicolam Epiſtola
Vldarici Zaſii. Opera omnia. donec corriganrur.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

VAldenſium confeſſio, & Apologia fidei, ad Vladislaum Regem Vngariæ.
Varia Doctorum piorumque virorum de corrupto Eccleſię ſtatu, Poemata.
Viridariis omnium de poteſtate Papæ, & Principum ſæculariū.
Viſitatio Saxonica.
Vita, & geſta Hildebrandi.
Vitæ Patrum, cum Præfatione Martini Lutheri.
Vitæ Pont. Rom. Vvitembergæ impreſſæ.
Vn breue modo, qual deue tener ciaſcun padre.
Vnio diſſidentium, Tripartita.
Vniuerſitatis Vvitembergenſis, ſeria actio, apud Principem Fridericum.

Google

petrus Boſſinus.
petrus Boquinus.
petrus Caſſiodorus.
petrus Clarke.
petrus Dathenus.
petrus Dillerus.
petrus Dogninus.
petrus Gedultie, ſeu Patiens.
petrus Haſtritius.
petrus Glaſſer.
petrus Lansbergius, vel Linberdemburgius.
petrus Palladius.
petrus Pateshul.
petrus Paulus, Nochteſterus.
petrus Ramus.
petrus Rinavvs.
petrus Statorius.
pettus Trvver.
petrus Vvaremborg, ab Altenkirchen.
petrus Vvartes, vel Vates.
petrus Vvirth.
philippus Delbrunerus.
philippus Dirixſon, qui ſuos Anabaptiſmi fatus ſcribit litteris. P.D.
philippus Felſinius.
philippus Gerarde.
philippus Neibrunnerus.
philippus Keiſer.
philippus Lonicerus.
philippus Marbachius.
philippus de Marnix, Dominus de S. Haldegonda.
philippus Merzilius.
philippus Morneus, Pleſſeus.
philippus Nycol.
philippus Ruſticus.
philippus Vvaggerus.
plikintonius Pſeudo epiſcopus Dulmenſis.
primus Tuberus Carniolanus.
procopius Lupacius.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

PAuli Dolſcij Pſalterium, Græco carmine verſum, cum præfatione Philippi Melanchthonis.
Petri Aretini, Opera omnia.
Petri Lignæi, Parabolæ.
petri Monſellan, Protegēſis, Pedalogia in puerorū vsū cōſcripta.
petri de Virea, Peregrinatio Hieruſalem.
philippi Catti liber aduerſus Henricum Brunsvuicenſem.
pogii Florentini Facetiæ.
Polydorii Virgilii, de Inuentoribus rerum liber, qui ab hæreticis auctus, & deprauatus eſt.
Pompæi Barbæ, Liber de Secretis Naturæ.

A P P E N D I X.

PAnoplia omnium illiberalium, Mechanicarum, aut Sedentarium artium, cum imaginibus, Authore Hartaman. Scoppero, Nouoferenſi, Norico Francfurti ad Mænum 1568. donec expurgetur.

Digitized by Google

Papyrij Maſſonij, libri ſex, de vitis Epiſcoporum Vrbis Romæ, niſi fuerit ex correctis, ab authore, cum approbatione Magiſtri Sacri Palatij.

Paraphraſis Cornel. Caldaica, in ſacra Biblia.

Pauli Diaconi hiſtoria, impreſſa Baſileæ 1569 niſi deleatur epiſtola, quæ habetur in eius principio, quæ eſt, non probati authoris.

Petri de Abano, opera Geomantiæ, & eiuſdem de omni genere diuinationis opera.

Petri Fernandez de Vilegas, Archidiaconi Burgenſis, Floſculus Sanctorum

petri Guntheri, Rhetorica, niſi expurgentur.

petri Pomponatius, de Incantationibus.

petri Romani Circulus Diuinitatis.

petri de Vineis, Querimonia Friderici Secundi Imperatoris.

polydori Virgilij, de Inuentoribus rerũ liber Romæ iuſſu Greg. 13. 1576. expurgatus, & excuſſus, permittitur.

poſtillæ Draconitis per annum.

practica Muſica, Hermanni Finchij.

præfatio Iacobi Hartelii in quinquaginta Dominorum ſententias Græco latinas.

pſalmi aliquot Dauidici, per Henricum Stephanum, & quoſdam alios: Græco carmine traducti.

Pſalterium Hebraicum, Græcum, Latinum, cum Annotationibus impreſſum per Sebaſtianum Munſterum.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

PAralipomena rerum memorabilium.

Paſquillus Fagius.

paſquillus Germanicus.

paſquillus omnes ex verbis Sacræ Scripturæ.

paſquilli omnes, omneſque conſcriptiones, quibus Deo, aut Sãctis, aut Sacramenta, aut Catholicæ Eccleſiæ, & eius cultui, aut Apoſtolicæ Sedi, quomodocumque detrahatur.

paſquillus proſcriptus a Tridentino Concilio.

paſquillus Semipoeta.

paſquillorum Tomi duo.

paſquini, & Marphorij in Paulum 3.

paſſio Martini Lutheri ſecundum Marcellum.

phalariſmus.

Phraſes ſacræ Scripturæ, quandiu expurgatæ non fuerint, atque ab Inquiſitoribus Generalibus recognitæ.

Piæ, & Chriſtianæ Epiſtolæ cuiuſdam ſerui Ieſu Chriſti, de Fide operibus, & charitate.

Precationum aliquot, & piarum meditationum Enchiridion.

precationes Biblicæ.

precationes Chriſtianæ ad imitationem Pſalmorum.

precationes Dominicæ Griphij.

precationes Pſalmorũ per Ioan Hemburgiũ Latinitate donatæ.

precedenze all'Apologia della Confeſſione Vvitembergenſe.

proceſſus Conſiſtorialis martyrij Ioannis Huſſ.

Pſalterium tranſlationis veteris, cum noua præfatione Martini Lutheri.

APPENDIX.

Paralipomenon, omnium rerum memorabilium a Friderico Secundo, vſque ad Carolum V. Hiſtoriæ Abbatis Vſpergenſis, per quemdam ſtudioſum annexum.

paſquilli Extatici, ſeu nuper è cœlo reuerſi, de rebus partim ſuperis, partim inter homines in Chriſtiana religione paſſim hodie controuerſis, cum Marphorio Colloquium.

paſquilli manuſcripti, in quibus Deo, aut Sanctis, aut Sacramẽtis, aut Catholicæ Eccleſiæ, & eius cultui, aut Apoſtolicæ Sedi, quomodocumque detrahatur.

philoſophia Amoris.

phraſes Hebraicæ, quæ Veteri Teſtamento habentur.

Pium cõſilium ſuper Papæ Sfondrati, dicti Greg. 14. Monitorialibus, vt vocant Bullis, &c. a Tuſſano Berchero Lingoniẽſi è Gallico Sermone, in Latinum conuerſum.

poemata varia Doctorum, niſi corrigantur.

Poſtillæ maiores.

praxis, & Taxa Officinæ pœnitentiariæ Papæ ab hæreticis deprauata.

Priapæja, quæ vna cum Virgilio circumferri ſolet.

protocollum, hoc eſt actum colloquijs inter Palatinos, & Vvitembergicos Theologos.

pſalmi Dauidis carmine impreſſi Louanij.

Pſalterium Dauidis, ex Hebraico Germanicum, & Latinum ſermonem, fideliter tranſlatum.

promantiæ libri, & ſcripta omnia.

A V-

Digitized by Google

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

APPENDIX.

QVirinus Reuterus Monsbacenſis.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

QVærimoniæ Friderici Secundi Imperatoris, Authore Petro de Vineis, Cancellario eiuſdem Friderici.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

QVærela de Pontificis inſidijs, per Germaniam.

Quinque librorum Moyſis, breuis, ac perſpicua explicatio.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

RAphael Muſæus.
Rapſodus.
Raydenus.
Raymundus Neophytus.
Rebeleſius.
Regius Vrbanus.
Rombardus Lorichius Hadamarius.
Rhellicanus Tigurinus.
Ricardus Moriſon, Anglus.
Ricardus Sanſon.
Ricardus Tauerner.
Ricardus Thrachius, de Todyguron.
Ricardus Vvick.
Robertus Anglus.
Robertus Bannes.
Robertus Raus.
Robertus a Mosbaim.
Robertus Stephanus.
Rodnaial.
Rodulphus Gualter⁹ Tigurin⁹.

APPENDIX.

REinerius, Reineccius.
Steinchemus.
Remboldus Marcanus, Vveſtphalus.
Ricardus Coxus.
Ricardus Feurus.
Ricardus Vveyſe.
Robenſonus Bangarenſis.
Robertus Crouuſeyius.
Robertus Hornus.
Robertus Recordus.
Robertus VvaKefelde.
Robertus Vvarſonus.
Rodulphus Hoſpinianus
Rodulphus Lemannus.
Rodulphus Ladolf.
Rodolphus Snellius.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

RAymundi de Sabunde, prologus in Theologiam naturalem.

APPENDIX.

RIcardi Dinothi, de rebus, & factis memorabilibus, loci communes Hiſtorici, donec corrigantur.
Et eiuſdem aduerſaria.

Roffenſi falſo adſcriptus, liber de fiducia, & miſericordia Dei.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

RAtio breuis, ſacrarum tractandarum Concionum.
Rationum, cur, qui confeſſionē Auguſtanā profitentur, &c.
Ratio, & Methodus conſolandi periculoſè decumbentes, &c.
Receptatio omnium figurarum Sacræ Scripturæ.
Reformatio Eccleſiæ Colonienſis.
Regis, & Senatus Anglici ſententia, de Concilio, quod Paulus Epiſcopus Romanus, Mantuæ futurum ſimulauit.
Reſtitutionum doctrinæ, & vitæ Chriſtianæ liber, per Monaſterienſes Anabaptiſtas editus.

APPENDIX.

RAtio, & forma publicè orandi Deum, atque adminiſtrandi ſacramenta, in Anglorum Eccleſia, quæ Genuæ colligitur.
Recantatio de in inferno.
Rerum in Gallia ob religionem geſtarum, libri tres.

AVTHORES PRIMÆ CLASSIS.

SApidus Poeta.
Scalperus.
Schnephius, vel Schekius.
Sebaldus Hayrentius.
Sebaldus Heyden.
Sebaſtianus Caſtalion.
Sebaſtianus Francus.
Sebaſtianus Froſchelius.
Sebaſtianus Lepuſculus.
Sebaſtianus Meyer.
Sebaſtianus Munſterus.
Seruetus Hiſpanus.
Simon Gryneus.
Simon Heſſus.
Simon Muſæus.
Simon Saltzerus.
Stephanus Doletus.
Svuenkfeldius.

APPENDIX.

SAdaellus Antonius.
Samuel Fiſcher.
Samuel Hebelus.
Samuel Nevuheuſer.

Samuel Radriſpinner. (ſcopus.
Sãdes Vvigurmiẽſis, Pſeudoepi.
Scamblerus Petroburgenſis, Pſeudo Epiſcopus.
Sebaſtianus Figulus.
Sebaſtianus Henricpetri.
Sebaſtianus Lupulus.
Sebaſtianus Speruer.
Sebaſtianus Spradler.
Siegfridus Saccus.
Sigiſmundus Suenus.
Simon Grædicæuus.
Simon Meyer. (nenſis.
Simou Pauli, vel Paulus Sueri-
Simon Siderus.
Simon Simanius.
Simon Sineyderus.
Stanislaus Sarnicius.
Stephanus Gerlachius.
Stephanus de Maleſcor.
Stephanus Reich.
Stephanus Szehedinus.
Stephanus Vvalker.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

Sigiberti Liber, contra Papam Gregorium, & contra Epiſtol. Paſchalis Papæ.
Seraphini Firmani Apologia, pro Baptiſta de Crema.
Stephani Vinctonienſis Epiſcopi, liber de Vera obedientia.

APPENDIX.

Silua Nuptialis, Ioannis Neuizani Aſtenſis, donec repurgata fuerit.
Stephani Lindii Epiſtola de Magiſtratu, & Miſſa.
Sacra Hiſtoria, nuper Baſileæ impreſſa, quamdiu Annotationes marginales, & Indices emendentur.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

Scholia in Epiſtolam Pauli 3. Pont. Max.
Scripta quædam Papæ, & Monarcharum, de Concilio Tridentino, &c.
Sententiæ pueriles.
Sermones Conuiuales.
Sermones de Prouidentia Dei.
Similitudinum, & diſſimilitudinum.
Simplex, & ſuccinctus orandi modus.
Simpliciſſima, & breuiſſima Catechiſmi Expoſitio.
Simulachri, Hiſtorie, & Figure della Morte.
Somnium, Vaticinium Eſdræ, de fatis Monarchiæ Romanæ.
Speculum cæcorum, ad cognitionem Euangelicæ veritatis.
Suuermenica doctrina.
Summa totius Scripturæ.
Summarium Scripturæ.
Summa in Smaragdum ſuper Euangelia, & Epiſtolas totius anni, tàm ſeparatim, quàm vnà cum ipſo Authore impreſſa.
Supplicatio quorundam, apud Heluetios Euangeliſtarum, ad Epiſcopum Conſtantienſem.
Supplice eſſortatione, di nuouo mandata all'Inuittiſſimo Ceſare Carlo Quinto.
Supputatio annorum Mundi.
Syncrama Clariſſimorum Virorum, qui Halæ conuenerunt, ſuper Verbis in Cœna Domini.
Synodus Marpurgenſis.

APPENDIX.

Sanctæ Inquiſitionis Hiſpanicæ artes.
Sanctorum Patrum Meditationes, quibus Dominicæ Paſſionis myſterium explicatur, atque Hiſtoria de Paſſione.
Scholæ Chriſtianæ, Libri duo.
Scripta Eruditorum Virorum, de Cœna Domini.
Scriptorum publicè propoſitorum, ac Profeſſoribus in Academia Vvitembergenſi.
Sententiæ Sanctorum Patrum, de Cœna Domini.
Sermo Diuinæ Maieſtatis voce pronunciatus in Morte Syna.
Signa Sacra, & origo Miſſæ.
Solida refutatio compilationis Zvinglianæ, & Caluinianæ, per Theologos Vvitembergicos.
Somnium Viridarij, aliàs diſputatio inter Clericum, & Militem.
Speculum Iuſtitiæ.
Speculum vitæ Aulicæ, &c ſub titulo Poetici Libri.
Spiritus Sãcti figuræ, aut typi, originale peccatũ depingentes, etc.
Statera prudentum.
Stratagemata Sathanæ.
Summa purioris doctrinæ, per Mansfeldenſes, ad Gallicam Eccleſiam miſſa, &c.
Synodus Sanctorum Patrum, conuocata ad cognoſcendam, & dijudicandam controuerſiam, multos iam annos Eccleſiam Chriſti grauiſſime exercẽtem, de maieſtate Corporis Chriſti.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

Theobaldus Gertachi⁹, Bellicanus.
Theodorus Bibliader.
Thomas Blauretus.
Thomas Cranmerus.
Thomas ab Hoſen.
Thomas Muncerus.
Thomas Neogeorgius.
Thomas Platrerus.
Thomas Venatorius.
Thomas Vvolphius.
Tilmanus Heshuſius.
Timotheus Neocorus.

APPENDIX.

Thalmanus Benedictus.
Theodoricus Schneppius.
Theodorus Beza, Vezelius.
Theodorus Neogeorgus.
Theodorus Sneppius.
Theodorus Zvuingerus.
Theophilus Baldanus.
Theophilus Freurelius.
Theophraſtus Paracellus.
Thobias Brunon.
Thomas Beconus.
Thomas Cartvvrgthus.

Tho-

Thomas Copperus.
Thomas Corbeau.
Thomas Dranta.
Thomas Eraſtus.
Thomas Gottisfordus.
Thomas Gybsonus.
Thomas Leuerus.
Thomas Paynel.
Thomas Schelbarchius, vel Seltbachius.
Thomas Svvinerton.
Thomas Thauboltzner.
Thomas Vvillonus.
Thomas Vviſtadius.
Thimoteus kirchnerus.
Triſtamus Reuell.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

TArgum, hoc eſt, Paraphraſis Cornelij Chaldaica, in ſacra Biblia, interprete Paulo Fagio.
Theatrum vitæ humanæ, primùm à Conrado Licoſthene, Rubeaquenſi inchoatum, deinde à Theodoro Zvuingero abſolutum, cuiuſcumque ſit impreſſionis, niſi corrigatur.
Theodorici Nemenſis, vel Niemen Hiſtoria de ſchiſmate.
Theſaurus Linguæ Græcæ Henrici Stephani.
Theſaurus Linguæ Hebraicæ Sancti Pagnini, auctus opera Ioannis Merceri, & Antonij Daualleriij. Donec expurgentur.
Thomæ Eliſii, Clypeus piorum Catholicorum.
Thomæ Phreigij, Opera omnia.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

THalmud Hebræorum, eiuſque Gloſſæ, Annotationes, Interpretationes, & Expoſitiones omnes, ſi tamen prodierint ſine nomine Thalmud, & ſine iniurijs, & calumnijs in Religionem Chriſtianam, tolerabuntur.
Themata. 114. Baſileæ diſputatæ.
Tractatus ad omnes in Chriſtianam libertatem maleuolos.
Tractatus de redditibus, & decimis.
Tractatus de vera, & pura Eccleſia, Sancto Athanaſio falſo adſcriptus
Tragædia de libero arbitrio.
Trattato del beneficio di Chriſto.
Treni Hieremiæ, Myſticati.
Trigamus.
Trilogum, pro Catechiſtis.
Troporum Theologicorum, &c.
Turricella.

AP-

APPENDIX.

TAbulæ duæ, quarum prima eſt, ſumma totius Scripturæ Veteris, & Noui Teſtamenti, altera verò de decem præceptis.

Theologorum Vvitembergenſium vera, & ſolida refutatio, duorum libellorum Ieſuitarum.

Threnodia Eccleſiæ Catholicæ, ad Chriſtum ſponſum ſuum.

Triumphi Romanorum, & Ieſu Chriſti, in cœlum aſcendentis collatio.

Turco gratiæ, libri octo, Baſileæ impreſſi 1584. donec corrigantur.

Turringorum exulum reſponſio.

Totius Belgicæ, Vrbium, Abbatiarum Collegiorum diuiſio, ad opprimendum per nouos Epiſcopos Euangelium &c. ſine nomine Authoris cenſuræ, Impreſſoris, & loci.

AVTHORES PRIMÆ CLASSIS.

VAdianus Ioachimus.
Valerius Anſelmus Ryd.
Valerius Philareus.
Valremundus Luitholdus.
Velcurio.
Vergerius.
Victor de Bordecux, vel de Bordeus
Victorinus Scrigelius.
Vincentius Oblopæus.
Viretrus Petrus.
Vitilingius, ſiue Brentius.
Vitus Theodorus.
Vitus Vviſemius.
Vlricus Studerius.
Vlricus Velenus, Minhonienſis.
Vlricus de Vvicem.
Vrbanus Reghius.
Vvendelinus, ab Helbach.
Vventzelaus Linck.
Vveſellus, ſiue Baſilius Groeningenſis.
Vveſphalus Ioachimus.
Vvigrendus Grosher.
Vvilhielmus Heſenus.
Vvilhielmus Redenſis.
Vvolphangus Fabritius, Capito.
Vvolphangus Mater.
Vvolphangus Meuſel.
Vvolphangus Muſculus.
Vvolphangus Ruez
Vvolphangus Rupertus.
Vvolphangus Vvaldnerus.
Vvolphangus Vviſſemburgius.

APPENDIX.

VAlentinus Crythræus.
Valentinus Erocederſius.
Valentinus Greſſerus.
Valentinus Heiland.
Valentinus Heſenerus.
Valentinus Merchkel.
Valentinus Chachtius.
Valentinus Shmidelerus.
Valentinus Trocedorſtius.
Valentinus Vannius, Malburgenſis.

Va-

Digitized by Google

Valentinus Vviſchemius.
Valerius Friderus.
Vetus Gratianus.
Veteranus Piaſerus.
Vincentius Grucher, Viuitor.
Vitus Breſchuertibach.
Vitus Mollerus.
Vldaricus Roppinenſis.
Vlricus Zvinglius.
Volradus Comes Mansfeldēſis.
Vvilhelmus Brdembachius.
Vvilhelmus Clebitius.
Vvilhelmus Nolderus.
Vvilhelmus Sarcerius.
Vvilichius Fiſcherus.
Vvolphangus Amliug.
Vvolphangus Aumonius.
Vvolphangus Ampelandæus.
Vvolphangus Audingus.
Vvolphangus Biſbachius.
Vvolphangus Camlingus.
Vvolphangus Finckelhaus.
Vvolphangus Maler.
Vvolphangus Martius.
Vvolphangus Ocheſius.
Vvolphangus Periſterus.
Vvolphangus Priſbachius.
Vvolphius.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

Viti Amerbachii, Antiparadoxa.
Item Commentaria in Pythagoræ, & Phocylidis Poemata.
Item Hiſtoria de Sacerdotio Chriſti.

APPENDIX.

Valentini Foreſterii, de ſucceſſionibus ab inteſtato, donec expurgentur.
Verani Modeſti Pacimontani, de officio pii viri, tractatus.
Vincentii Ciconiæ, Veronenſis, Enarrationes in Pſal. Niſi, &c.
Vldarici, ad Papam Nicolam Epiſtola.
Vldarici Zaſii. Opera omnia. donec corrigantur.

Incertorum Authorum, Libri prohibiti.

Valdenſium confeſſio, & Apologia fidei, ad Vladislaum Regem Vngariæ.
Varia Doctorum piorumque virorum de corrupto Eccleſię ſtatu, Poemata.
Viridariis omnium de poteſtate Papæ, & Principum ſæculariū.
Viſitatio Saxonica.
Vita, & geſta Hildebrandi.
Vitæ Patrum, cum Præfatione Martini Lutheri.
Vitæ Pont. Rom. Vvitembergæ impreſſæ.
Vn breue modo, qual deue tener ciaſcun padre.
Vnio diſſidentium, Tripartita.
Vniuerſitatis Vvitembergenſis, ſeria actio, apud Principem Fridericum.

A P

APPENDIX.

VIta iuuenturis, cum Annotationibus, ſeu Additionibus Philippi Melanchthonis.

Vvitembergica acta Synodalia, a quodam collecta, & Vvitembergicos Theologos prolata, contra Illyricanos.

Vvormatienſes Articuli.

Viſula Munſterlegenſis Duciſſæ defenſio, quare vitam monaſticam deſeruerit.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

XYſtus Betulejus, Auguſtanus.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

APPENDIX.

YOuellus, vel Iuellius, Anglus.

AVCTORES PRIMÆ CLASSIS.

ZElius Keyſeſpergenſis.

Zvuinglius.

APPENDIX,

ZAcharias Hoſmarius.

Zacharias Prætorius.

Zacharias Schilterus.

Zacharias Vrſinus, Heidelbergenſis.

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google